

Avrupa'da Erken Çocukluk Döneminde Eğitim ve Bakıma Ait Temel Veriler

2019 Baskısı

Eurydice Raporu

Eğitim ve
Öğretim

Avrupa'da Erken Çocukluk Döneminde Eğitim ve Bakıma Ait Temel Veriler

2019 Baskısı

Eurydice Raporu

Eğitim ve
Öğretim

Bu belge Eğitim, Görsel İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA, Eğitim ve Gençlik Politikası Analizi) tarafından yayınlanmaktadır.

Lütfen bu yayına şu şekilde atıfta bulunun:

European Commission/EACEA/Eurydice, 2019. *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe – 2019 Edition*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

PDF

EC-03-19-375-EN-N

ISBN 978-92-9484-180-3

doi:10.2797/593248

Metin Haziran 2019'da tamamlanmıştır.

LüksemburgÇAvrupa Birliği Yayın Bürosu 2019

© Eğitim, Görsel İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı, 2019.

Çoğaltmaya ancak kaynak belirtilirse izin verilir.

Eğitim, Görsel İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı Eğitim
ve Gençlik Politika Analizi
Avenue du Bourget 1 (J-70 – Unit A7)
BE-1049 Brussels
Tel. +32 2 295 72 66
E-posta: eacea-eurydice@ec.europa.eu
Web sitesi: <http://ec.europa.eu/eurydice>

İçindekiler

Şekil Tablosu	5
Kodlar ve Kısaltmalar	7
Özet	9
Giriş	23
Bölüm A – Yönetim	29
AB'de 30 milyondan fazla çocuk EÇEB yaş aralığındadır	29
Merkez tabanlı EÇEB hizmetleri üniter ortamlarda veya 3 yaşından itibaren ayrı ortamlarda sağlanır	30
Ev bazında düzenlenmiş hizmetler yalnızca birkaç Avrupa ülkesinde yaygındır	33
Çoğu ülkede, eğitim bakanlığı 3 yaş ve üstü çocuklar için merkez tabanlı EÇEB hizmetinden sorumludur Üst düzey yetkililer çocuk bakımı ve eğitim tipi ortamları arasındaki geçişi kolaylaştırmak için nadiren önerilerde bulunur	34
Ebeveyn temsilcileri genellikle EÇEB ortamlarında günlük yaşamı düzenleyen kurallarda söz hakkına sahiptir	37
Özel kendi kendini finanse eden EÇEB ortamları Avrupa ülkelerinin dörtte üçünde mevcuttur	39
Bölüm B – Erişim	43
Kısım I – Yapılar	43
Evrensel erişimin sağlanması: sadece birkaç ülkede erken yaşlardan itibaren erişim garantisi vardır	44
Birçok ülke 20-29 saat EÇEB garantisi verir	48
Çoğu ülkede çocuk bakımı açığı vardır	51
EÇEB genellikle daha büyük çocuklar için ücretsizdir	54
3 yaşından küçük çocuklar için EÇEB ücretleri Baltık ve Balkan ülkelerinde en düşüktür	57
EÇEB erişimini kolaylaştırmayı hedefleyen, yoksulluk içinde yaşayan çocuklara odaklanan önlemler	59
EÇEB bölgelerine olan talep, arzdan daha yüksektir	62
Kısım II – Katılım	65
3 yaşın altındaki çocukların %34'ü merkez tabanlı EÇEB'e katılmaktadır	65
4 yaş ve üzerindeki çocukların % 95'i EÇEB'e katılım göstermektedir: AB hedefine ulaşmıştır	66
Çocuklar, EÇEB'de haftalık 30 veya daha fazla saat geçirmektedir	68
Bölüm C – Çalışanlar	71
Kısım I – Nitelikler ve Sürekli Eğitim	71
Küçük yaş gruplarıyla çalışan temel personel için nitelikler büyük yaş gruplarıyla çalışanlardan genellikle daha düşüktür	72
Eğitim sistemlerinin çoğunda asistanlar EÇEB'de bir ilk nitelik olmadan istihdam edilebilir	74
EÇEB'de yönetici olarak çalışan personel genellikle lisans ve üstü düzeyde eğitilidir	75
Avrupa ülkelerinin üçte birinde, daha büyük çocuklar için olan ortamların yöneticileri özel eğitim almış olmalıdır ve daha önceden tecrübesi olmalıdır	77
Çoğu ülkede düzenlenmiş ev tabanlı hizmette çalışan çocuk bakıcıları bir çeşit eğitim almış olmalıdır	79
Sadece 7 eğitim sisteminde tüm EÇEB personeli için bir başlangıç aşaması desteği zorunludur	81
Sadece 5 eğitim sistemi SMG'yi tüm personel için zorunlu kılar	83
Kısım II – Çocuk / Personel Oranları	87
Personel başına maksimum çocuk sayısı 2 ila 4 yaş arasında iki katından fazla farklılık gösterir.	87
Düzenlenmiş ev tabanlı EÇEB'de çocuk bakıcıları genellikle üç yaşın altındaki en fazla 4 ya da 5 çocuğa bakarlar	90

Bölüm D – Eğitim Yönergeleri	93
Kısım I – Genel çerçeve	93
Eğitim sistemlerinin üçte biri, 3 yaşın altındakiler için eğitim kılavuzu sağlamıyor	94
EÇEB ülkelerinin çoğu kendi pedagojik planlarını oluşturmaktadır	97
Avrupa'daki EÇEB'de çocukların öğrenmesi ve gelişmesi için benzer temel alanlar vardır	98
EÇEB'de dengeli pedagojik yaklaşımlar	100
EÇEB'deki çocukları değerlendirmek için gözlem ana yöntemidir	102
Kısım II – Geçiş	105
Yaş ilkokula kabul edilmenin ana kriteridir	105
Ebeveynlerin, eğitim sistemlerinin yarısında çocuklarını ilköğretime göndermeyi erteleme konusunda karar alma rolü vardır	106
Aynı eğitim çerçevesi, dokuz ülkede hem EÇEB hem de daha yüksek eğitim seviyelerini kapsar	108
Eğitim sistemlerinin çoğunda, bazı çocuklar EÇEB'in son yılında ilkokulla aynı yere gitmektedir	109
EÇEB ile ilköğretim arasında rahat bir geçiş sağlamak için çeşitli önlemler kullanılmaktadır	111
Kısım III – Destek Önemleri	113
EÇEB'de en yaygın dil desteği şekli konuşma terapisisidir	113
Az sayıda ülke EÇEB'de ana dilde eğitim sağlamaktadır	115
Avrupa ülkelerinin sadece dörtte biri evde öğrenme rehberliği sunmaktadır	117
Bölüm E – Değerlendirme ve İzleme	121
Çocukların öğrenmesini desteklemek genellikle daha büyük çocuklar için olan ortamların dış değerlendirmesinin odağıdır	121
Avrupa eğitim sistemlerinin üçte birinin, 3 yaşın altındaki çocuklar için olan EÇEB ortamlarının iç değerlendirmesine ilişkin düzenlemeleri yoktur	126
Çocuklar nadiren değerlendirme ortamına katılırlar	129
Ülkelerin çoğu, daha geniş EÇEB sistemini ortam düzeyindeki bulgulara dayanarak izlemektedir	133
Kaynakça	137
Sözlük	143
Ekler	149
Ek A: Rakamlara Ek Veriler	149
Ek B: EÇEB hizmetlerini yönetmekten sorumlu makamlar	156
Ek C: EÇEB hizmetleri için üst düzey eğitim kuralları	160
Ulusal Sistem Bilgi Sayfaları	163
Teşekkür	209

ŞEKİL TABLOSU

Özet	9
Şekil 1: EÇEB'de yer garantisi, 2018/19	10
Şekil 2: EÇEB politika entegrasyonunun boyutları	12
Şekil 3: Ortam Yapısı ve Yönetim, 2018/19	13
Şekil 4: En az Lisans düzeyinde yeterlilik derecesi olan personel (ISCED 6), 2018/19	14
Şekil 5: Tüm personel için zorunlu SMG ve asistanlar için başlangıç yeterlilik şartları, 2018/19	15
Şekil 6: Üst düzey eğitim kuralları, 2018/19	17
Şekil 7: EÇEB sistemi entegrasyon derecesi, 2018/19	18
Şekil 8: 3 yaşın altındaki çocuklar için merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinin ana odağı, 2018/19	20
Şekil 9: Çocuğun ilköğretime geçişini ve EÇEB'in son yılındaki yerini kolaylaştırmak için üst düzey önlemler, 2018/19	21
Giriş	23
Şekil 10: Raporun bölümleri ve temaları	25
Blüm A – Yönetim	29
Şekil A1: 0-5 yaş arası çocukların nüfusu, 1 Ocak 2017	30
Şekil A2a: Avrupa'daki merkez tabanlı EÇEB tipleri, 2018/19	31
Şekil A2b: Merkez tabanlı EÇEB düzenlemelerinin organizasyonu, 2018/19	32
Şekil A3: 3 yaşın altındaki çocuklar için düzenlenmiş ev tabanlı hizmet, 2018/19	33
Şekil A4: Merkez tabanlı EÇEB hizmetlerini yönetmekten sorumlu makamlar, 2018/19	35
Şekil A5: Çocukların 3 yaş civarında farklı merkez tabanlı EÇEB ortamları arasında geçişini kolaylaştırmak için önerilen üst düzey önlemler, 2018/19	37
Şekil A6: Ebeveynlerin, merkez tabanlı EÇEB ortamının idari organının üyeleri olarak etki alanları,, 2018/19	39
Şekil A7: Özel kendi kendini finanse eden merkez tabanlı EÇEB hizmetlerinin önemi, 2018/19	42
Bölüm B – Erişim	43
Şekil B1: EÇEB'de bir yerin garanti edildiği yaş, 2018/19	44
Şekil B2: Haftalık EÇEB saatleri, teminatın türüne göre, 2018/19	49
Şekil B3: Çocuk bakımı açığı, 2018/19	52
Şekil B4: EÇEB ücretsiz ve garantili yerler, 2018/19	55
Şekil B5: 3 yaşından küçük çocuklar için EÇEB ortalama aylık ücretleri	58
Şekil B6: 3 yaşın altındaki çocuklar için merkeze dayalı ortamlarda ücret indirimi veya öncelikli başvuru sunarken kullanılan kriterler,2018/19	60
Şekil B7: EÇEB yerlerinin talep ve arzı, 2018/19	63
Şekil B8: 3 yaşından küçük çocukların merkez tabanlı EÇEB'e katılım oranları, (geçici) 2017	66
Şekil B9: 4 yaş ve zorunlu ilköğretime başlama yaşı arasındaki çocukların EÇEB'e katılım oranları, 2017	67
Şekil B10: EÇEB'de haftalık ortalama saat sayısı, (geçici) 2017	69
Bölüm C - Çalışanlar	71
Şekil C1: EÇEB'de (veya eğitimde) merkez tabanlı EÇEB ortamlarında temel uygulayıcı olmak için gereken minimum yeterlilik düzeyleri, 2018/19	72
Şekil C2: EÇEB'de (veya eğitimde) minimum yeterlilik düzeyleri ve merkez tabanlı EÇEB'de asistan olmak için gereken eğitim yılı süresi, 2018/19	74
Şekil C3: Merkez tabanlı EÇEB yöneticisi olmak için asgari nitelik düzeyleri, 2018/19	76
Şekil C4: Merkez tabanlı bir EÇEB ortamının yöneticisi olmak için ek şartlar, 2018/19	77
Şekil C5: Düzenlenmiş ev tabanlı hizmette çocuk bakıcısı olmak için gereken minimum nitelikler ve özel eğitim, 2018/19	80

Şekil C6: Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında mesleğe giren temel personel ve asistanların çalışma süresinin durumu, 2018/19	82
Şekil C7: Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında mesleğe giren temel personel ve asistanların sürekli mesleki gelişim (SMG) durumu, 2018/19	84
Şekil C8: 2 ve 4 yaşlarındaki merkez tabanlı EÇEB hizmetlerinde grup başına ve personel başına maksimum çocuk sayısı, 2018/19	88
Şekil C9: Düzenlenmiş ev tabanlı EÇEB'de çocuk bakıcısı başına düşen 3 yaşından küçük en fazla çocuk sayısı, 2018/19	91
Bölüm D - Eğitim Yönergeleri	93
Şekil D1: EÇEB hizmetinin sağlanması için üst düzey eğitim kuralları, 2018/19	95
Şekil D2: Merkez tabanlı EÇEB ortamlarının kendi pedagojik planlarını oluşturma yükümlülüğü, 2018/19	98
Şekil D3: EÇEB ortamlarında öğrenme ve gelişme alanları, 2018/19	99
Şekil D4: EÇEB ortamlarında pedagojik yaklaşımlar, 2018/19	101
Şekil D5: EÇEB ortamlarında değerlendirme yöntemleri, 2018/19	103
Şekil D6: İlköğretimin ilk yılına kabul kriterleri, 2018/19	105
Şekil D7: Çocuğun ilköğretimin birinci yılına kabul edilmesinin belirlenmesi ve ertelenmesinde karar alma, 2018/19	107
D8: EÇEB ve ilköğretim için üst düzey eğitim kılavuzlarının uyumlaştırılması, 2018/19	109
Şekil D9: EÇEB'in son yılının yeri, 2018/19	110
Şekil D10: Çocukların ortam seviyesinde ilköğretime geçişini kolaylaştıracak önlemler, 2018/19	111
Şekil D11: EÇEB'de dil desteğine yaklaşımlar, 2018/19	114
Şekil D12: EÇEB'de ana dil öğretimi için destek, 2018/19	116
Şekil D13: Anadil öğretiminin temel amaçları	117
Şekil D14: EÇEB'de çocuklu ebeveynler için destek önlemleri, 2018/19	118
Bölüm E - Değerlendirme ve İzleme	121
Şekil E1: Merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinin ana odağı, 2018/19	122
Şekil E2: 3 yaşın altındaki çocuklar için merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi: değerlendirme organı türleri ve ana odak, 2018/19	124
Şekil E3: EÇEB ortamlarının iç değerlendirmesinde üst düzey çerçeve, 2018/19	127
Şekil E4: EÇEB tabanlı merkezlerin değerlendirilmesinde ebeveynlerin ve çocukların katılımı, 2018/19	130
Şekil E5: EÇEB sisteminin izlenmesi: merkez tabanlı ortamların değerlendirilmesinden toplanan bulguların kullanımı ve diğer sistem çapında analiz, 2018/19	134
Eklere	149
☐ EÇEB sistemlerine entegrasyon derecesini ölçmek için kriterler, 2018/19 (Şekil 7 için veriler)	149
☐ Doğum sonrası analık, babalık ve doğum izninin yeterli düzeyde ücretlendirilmesi (haftalar halinde), 2018/19 (Şekil B3 Verileri)	149
☐ 3 yaşın altındaki çocuklar için ücret indirim ve öncelikli giriş izni için kriterler, 2018/19 (Şekil B6 için veriler)	150
☐ Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında temel personel olmak için EÇEB'de (veya eğitimde) gerekli asgari nitelik seviyeleri ve süresi, 2018/19	150
☐ Merkez tabanlı EÇEB başkanı olmak için gereken asgari yeterlilik düzeyleri, çalışma süresi ve müdürlük için özel eğitim ve tecrübe yılı, 2018/19 (Şekil C3 ve C4 için veriler)	151
☐ Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında çalışan temel personel ve asistanlar için zorunlu devam eden mesleki gelişim (SMG) süresi, 2018/19 (Şekil C7 için veriler)	153
☐ 2 ve 4 yaş, merkez tabanlı EÇEB hizmetinde personel, temel personel ve grup başına azami çocuk sayısı (Şekil C8 için veriler), 2018/19	154
☐ EÇEB ortamlarında öğrenme ve gelişme alanları, 2018/19 (Şekil D3 için veriler)	155
☐ EÇEB'de çocuklu ebeveynlere destek, 2018/19 (Şekil D14 için veriler)	156

Özet

AVRUPA'DAKİ HER ÇOCUK İÇİN YÜKSEK KALİTE EÇEB'E DOĞRU

Erken çocukluk eğitimi ve bakımı (EÇEB) - ilköğretime başlamadan önceki evre - yaşam boyu öğrenme ve gelişim için temellerin sağlanması olarak giderek daha fazla kabul görmektedir. Avrupa Sosyal Haklar Sütünü, “çocukların uygun fiyatlı erken çocukluk eğitimi ve iyi kalitede bakım hakkına sahip olduğunu” beyan eder ⁽¹⁾. Konsey bunun ne anlama geldiğine dair ortak bir anlayış oluşturmak için, Mayıs 2019'da Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Hakkında bir Tavsiye Kararı kabul etti ⁽²⁾.

Avrupa'da Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımına İlişkin Temel Verilerin ikinci baskısı olan bu rapor, 38 Avrupa ülkesinde EÇEB sistemlerinin güncel bir analizini sunarak politika geliştirmeyi desteklemektedir. Bu uluslararası karşılaştırmalı çalışma, Tavsiyede vurgulanan beş kalite boyutu etrafında yapılandırılmıştır: yönetim, erişim, personel, eğitim kılavuzları, değerlendirme ve izleme. Bulgular, bu kilit boyutlarda kaliteyi sağlamak için gerekli politikaların tüm Avrupa EÇEB sistemlerine sıkı bir şekilde dahil edilmesinden önce bir yol alınması gerektiğini göstermektedir. Birçok Avrupa ülkesinde evrensel erişim, yüksek kalite ve EÇEB hizmetlerinin entegrasyonu henüz sağlanamamıştır.

Avrupa'da, çoğu çocuk 6 yaş civarında ilköğretime başlar. Şu anda, bu yaşın altındaki 31 milyon çocuk Avrupa Birliği'nde yaşamaktadır ve EÇEB'nin potansiyel kullanıcılarıdır. Ancak, hepsi bu ayrıcalığa erişemez. Ortalama olarak, 3 yaşın altındaki % 34 veya yaklaşık 5 milyon çocuk EÇEB'e katılmaktadır. Yalnızca yedi AB Üye Ülkesi (Danimarka, Almanya, Estonya, Letonya, Slovenya, Finlandiya ve İsveç) ve Norveç, her çocuk için kamu tarafından finanse edilen hizmetlerde erken bir yaştan itibaren (6 ila 18 aylık) bir yer garanti etmektedir. Erişilebilirlik büyük çocuklar için çok daha iyidir. Avrupa ülkelerinin neredeyse yarısı EÇEB'de 3 yaşından itibaren yer garantisi verir ve giderek artan sayıda ülke, EÇEB'in son yılında katılımı zorunlu hale getirmektedir. Sonuç olarak, çocukların en az % 95'inin erken çocukluk eğitimine 4 yaşından itibaren katılması gereken Eğitim ve Öğretim (ET 2020) kriterine ⁽³⁾ ulaşılmıştır.

3 yaşın altındaki çocuklar için kaliteli EÇEB henüz birçok Avrupa ülkesinde mevcut değildir. Nitelikli personel tarafından verilen ve tutarlı politikalarla desteklenen tüm çocuklar için açık eğitim içeriği çoğunlukla Kuzey, Baltık ve Balkan bölgelerinde bulunur. Bu ülkeler, ilkököl çağındaki tüm çocuklar için entegre EÇEB hizmetleri sunmaktadır. Bununla birlikte, bazıları hala her çocuğa erişimi garanti altına almakta güçlük çekmektedir ve düşük katılım oranlarına sahiptirler.

EÇEB hizmetlerinin türleri ve kalitesi, Avrupa'nın çoğu yerinde çocukların yaşlarına göre farklılık gösterir. Çoğu Orta ve Güney Avrupa ülkesindeki çocuklar, çocuk bakımı türü ortamlardan, 3 yaşlarında iken eğitim odaklı okul öncesi okullara geçtiklerinde değişikliklerle karşılaşılıyorlar. Ancak, çocuk bakımı ve okul öncesi eğitim aşaması arasındaki geleneksel ayırım, küçük çocuklar için eğitim rehberleri veya müfredatlar sunan birçok ülke ile birlikte azalmaktadır.

Bu özet, raporun bazı temel bulgularını vurgulamaktadır. Erişimin sağlanması için temel politika ölçüsü ile başlar – yer garantisi – daha sonra ödenebilirliği tartışmaya devam eder. Avrupa çapında ev tabanlı hizmet (çocuk bakıcıları tarafından sunulan) hakkındaki düzenlemelerin kapsamı da kısaca

-
- (1) (1) Avrupa Sosyal Haklar Sütününe İlişkin Kurumlararası İlan. (OJ C428, 13.12.2017, s. 10-15). Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon tarafından 17 Kasım 2017 tarihinde Göteborg, İsveç'te imzalandı.
- (2) (2) Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Hakkında 22 Mayıs 2019 tarihli Konsey Tavsiyesi (OJ C 189, 5.6.2019, s. 4-14).
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2019.189.01.0004.01.ENG&toc=OJ:C:2019:189:TOC
- (3) (3) Eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliğine yönelik stratejik çerçeveye ilişkin 12 Mayıs 2009 tarihli Konsey sonuçları (ET 2020), OJ C 119, 28.5.2009, s. 2-10.

açıklanmaktadır. Bu bölüm dört özelliğe dayanarak Avrupa'da politika entegrasyonunun derecesi hakkında yeni bir özet gösterge sunmaktadır: EÇEB'in yapısal organizasyonu, yönetim, personel nitelik gereklilikleri ve eğitim içeriği. Ülkelerin EÇEB kalitesini sağlamanın farklı yollarına ve ilköğretime sorunsuz bir geçiş sağlayan önlemlere dikkat çekilmektedir.

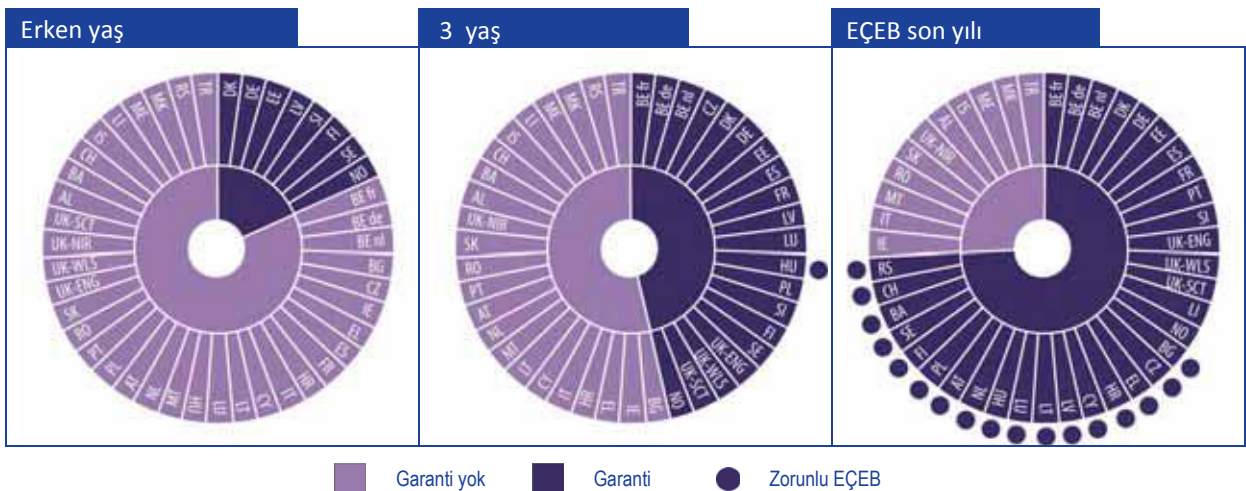
ERİŞİM

Yer garantisi: EÇEB hakkını elde etmenin iki yolu

Şuanda, Avrupa'da, EÇEB'e evrensel erişimi sağlamada iki yaklaşım vardır. Bazı ülkeler EÇEB'e katılmayı yasal bir hak olarak görürken, diğerleri EÇEB katılımını zorunlu kılmaktadır. Her iki yaklaşım, kamu otoritelerinin EÇEB'de bir yeri garanti altına alma taahhüdünde bulunmasını gerektirir. Ancak, bazı temel farklılıklar vardır. Yasal bir hak, bir çocuğun EÇEB hakkına sahip olduğu anlamına gelir, ancak zorunlu olduğunda, çocuğun katılmak için yasal bir yükümlülüğü vardır. Yer garantisinin doğası bu nedenle farklılık gösterir. Yasal hak kapsamında, kamu otoriteleri, yaş aralığındaki herhangi bir çocuk için ebeveynleri talep ettiğinde bir yer temin etmek zorundadır. Buna karşılık, EÇEB'in zorunlu olduğu ülkelerde, kamu otoriteleri, yasal zorunluluk kapsamındaki tüm çocuklar için yeterli sayıda yeri garanti etmelidir.

Avrupa'da, çocukların EÇEB'de garantili bir yere sahip olma yaşı bakımından önemli farklılıklar vardır (bkz. Şekil 1 ve B1). Sadece yedi AB Üye Ülkesi (Danimarka, Almanya, Estonya, Letonya, Slovenya, Finlandiya ve İsveç) ve Norveç, EÇEB'de, genellikle çocuk bakım izninin sona ermesinden hemen sonra, erken yaştan itibaren her çocuk için (6-18 ay) bir yer sağlamayı garanti eder (bkz. Şekil B3). Kamu tarafından finanse edilen EÇEB'deki bir yer, Belçika'nın üç Topluluk'unda olduğu gibi Çekya, İspanya, Fransa, Lüksemburg, Macaristan, Polonya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve İskoçya) 3 yaşından veya daha erken yaştan itibaren garanti edilmektedir. Avrupa eğitim sistemlerinin yaklaşık dörtte biri EÇEB'in son 1-2 yılında 4, 5 ya da 6 yaşından itibaren garantili yerler sağlamaktadır. Genellikle, bu hizmet açıkça ilköğretime hazırlıklara yöneliktir ve zorunludur.

|| Şekil 1: EÇEB'de yer garantisi, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı Not

Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için, bkz. Şekil B3.

Avrupa ülkelerinin çoğu, haftada 20 ila 29 EÇEB saati garanti eder (bkz. Şekil B2). Haftalık açılış saatleri genellikle ilkokullarınki ile uyumludur ve bölgesel eğitim odağını yansıtır. Ebeveynlerin haftalık tam gün çalışmasını kapsayan çalışma saatleri sadece birkaç ülkede (Çekya, Danimarka, Estonya, Slovenya ve Norveç) mevcuttur.

Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte birinin EÇEB'de yer almasını sağlayacak yasal bir çerçevesi yoktur. Bununla birlikte, bazıları yine de, genellikle EÇEB'in bölgesel eğitim sisteminin bir parçası olduğu yaştan itibaren, yüksek EÇEB katılım oranlarına sahiptir. Örneğin, bu Malta ve Birleşik Krallık'ta 3 yaşından (Kuzey İrlanda) ve Hollanda'da 4 yaşından sonraki durumdur. İzlanda'da, EÇEB, 2 yaşından itibaren yaygın olarak mevcuttur. Ancak, talebin, Fransa, Belçika, İtalya, Romanya, Slovakya, Karadağ ve Türkiye'deki ilköğretime başlamadan önceki son yıldaki arzdan daha yüksek olduğu düşünülmektedir (bkz. Şekil B7).

Pek çok Avrupa ülkesi yakın zamanda EÇEB hakkını genişletmektedir. Son beş yılda, beş ülke (Çekya, Hırvatistan, Litvanya, Finlandiya ve İsveç) ilköğretime başlamadan önce bir yıl boyunca zorunlu EÇEB'i başlattı. Zorunlu devam süresi Yunanistan'da bir ila iki yıla ve Macaristan'da bir ila üç yıla uzatıldı. Ayrıca, Çek Cumhuriyeti, Polonya ve Portekiz'de EÇEB yasal bir hak olarak tanınmıştır.

Maddi Karşılabilirlik: Okul öncesi çağındaki çocukların ailelerine giderek daha fazla EÇEB sunuluyor

Avrupa'da çoğu aile, en küçük çocuk grubu için EÇEB'e ücret ödemek zorundadır. EÇEB'in ücretsiz olarak temin edilebilirliği, 3 yaşında gözle görülür şekilde artmaktadır ve bu eğilim, her bir yaş ile devam etmekte ve zorunlu ilköğretime başlamadan önceki yıl boyunca Avrupa genelinde neredeyse evrensel hale gelmiştir (bkz. Şekil B4).

Erişimi sağlamak için, EÇEB'in ücretsiz olarak sağlanmasına bir yer garantisi eşlik etmelidir. EÇEB hakkını uygulayan destekleyici yasal çerçeve olmadan, bu hizmet sınırlı olabilir ve bekleme listeleri karmaşık öncelik kuralları ile uzun olabilir. Bununla birlikte, şu anda sadece bir Avrupa ülkesi - Letonya - her çocuk için 1 buçuk yaş kadar erken bir dönem için ücretsiz EÇEB yeri garanti ediyor. Kalan ülkelerde, çoğu ebeveyn ilk yıllarda EÇEB için ödeme yapmak zorundadır. Ortalama aylık ücretler (bkz. Şekil B5) İrlanda, Hollanda, Birleşik Krallık ve İsviçre'de en yüksektir. Örneğin, İrlanda'da ortalama aylık ücretler 771 Avro'yu bulmaktadır. Bu ülkeler, 3 yaşın altındaki çocuklara EÇEB tedarikinde piyasaya dayalı mekanizmalara güveniyor, ancak en dezavantajlı olan ailelere devlet desteği sağlanabilir.

Çoğu ülke, hassas çocuklara ve ailelere öncelikli giriş ve ücret indirimi öneren politikalar uygulamıştır (bkz. Şekil B6). Yoksulluk içinde yaşayan çocuklar en çok hedef olan gruptur. Aile geliri, genellikle aile kompozisyonu ile birlikte kullanılan yaygın bir kriterdir. Ayrı bir kriter olarak - büyük ölçüde yoksulluk ile ilişkili olmasına rağmen - bekar ebeveynlerin çocukları genellikle hedeflenen önlemlerden yararlanmaktadır.

Ev tabanlı hizmet bazı ülkelerde çocuk bakım hizmetlerinde esneklik sunar

Merkez tabanlı EÇEB'in yanı sıra, çoğu Avrupa ülkesinde ev tabanlı EÇEB sunulmaktadır. Tipik olarak, çocuk bakıcıları evlerinde 3 yaş altı veya daha küçük çocuklar için bakım sağlar. Genellikle bu yaştaki dört ila beş çocuğa bakarlar (bkz. Şekil C9).

Bununla birlikte, çocuk bakıcıları yalnızca birkaç Avrupa ülkesinde EÇEB hizmetlerinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır (bkz. Şekil A3). Fransa, merkez tabanlı hizmete (kreşlere) göre daha küçük çocukların çocuk bakıcılarıyla birlikte bulunduğu tek Avrupa ülkesidir. Sekiz ülkede (Belçika, Danimarka, Almanya, Hollanda, Finlandiya, Birleşik Krallık, İsviçre ve İzlanda), 3 yaşın altındaki çocukların önemli bir kısmı çocuk bakıcıları tarafından bakılıyor (4), ancak merkeze dayalı hizmet daha yüksek bir orandadır.

Ev tabanlı EÇEB, genellikle eğitim odaklı olmaktan çok çocuk bakımı anlamına gelmektedir. Bu genellikle aile, çocuk ve sosyal hizmetlerden sorumlu makamlarla alakalıdır (bkz. Ek B). On beş eğitim sistemi bu hizmetler için eğitim kılavuzu sağlamamaktadır (bkz. Şekil D1c).

POLİTİKA ENTEGRASYONU: YÜKSEK KALİTE EÇEB'E GİDEN YOL

Erken çocukluk eğitimi ve bakımının - zorunlu ilköğretime başlamadan önce çocuklar için hizmet sağlanması - iki yönü vardır:

- Bakım (veya çocuk bakımı): Çocuğun güvenliği ve bakımı sağlarken, çoğunlukla ebeveynlerin çalışabilmesi için tasarlanmış servis
- Erken çocukluk eğitimi: çocuk gelişimini desteklemek ve ilköğretime hazırlamak için bilinçli bir eğitim bileşeni olan hizmetler.

Tarihsel olarak, çocuk bakımı küçük çocuklar için odakta iken, erken çocukluk eğitimi ilköğretimden önceki yıllarda daha büyük olan çocuklar için bir yaklaşımdı. Şu anda, entegre bir 'erken çocukluk eğitimi ve bakımı' yaklaşımı daha da öne çıkıyor. Politika entegrasyonunun hem kaynak yönetimi hem de çocukların sonuçları için bütünsel gelişmeleri açısından daha iyi fırsatlar sunduğuna dair kanıtlarla karşı karşıya kaldıkları için (Kaga, Bennett ve Moss, 2010; Avrupa Komisyonu, 2013), Avrupa ülkeleri EÇEB politikalarını giderek daha fazla entegre ediyor. Şekil 2, doğumdan ilköğretime başlangıcına kadar entegre bir sistem için EÇEB politikasının temel boyutlarını listelemektedir.

Şekil 2: EÇEB politika entegrasyonunun boyutları

NEREDE	NASIL	KİM	NE
Yer	Bakanlık	Personel	Müfredat
İlköğretimin başlangıcına kadar tek bir yer	Tek bir otorite altında tutarlı yönetim	3 yaşın altındakiler için yüksek nitelikli profesyoneller	Tüm EÇEB dönemi boyunca eğitim faaliyetleri

Merkeze dayalı hizmetin organizasyonu: üniter veya ayrı yerler

Çocuğun bakış açısından bakıldığında, EÇEB'e katıldığı yer, bağlanma ve istikrarın merkez noktasıdır. Bir tür yerden diğerine geçmek hem çocuklar hem de aileleri için kilit bir geçiş dönemidir, çünkü bu değişiklik genellikle grup formatı / büyüklüğü, farklı personel, yeni kurallar ve farklı türdeki faaliyetlerde de değişiklik anlamına gelir. Bu nedenle, çocuklar için bir adaptasyon süresi şarttır. Bu nedenlerden dolayı, yer yapısı EÇEB sistemlerinin bu rapordaki entegrasyonunu tartışırken belirleyici olan en önemli faktördür (5).

(4) (4) Ev tabanlı hizmet sunumunun nispi önemi, ulusal istatistiklere ve uzman tahminlerine dayanmaktadır. Veriler mevcut olduğunda, EÇEB yerlerinin en az % 10'unu teşkil ediyorsa, ev tabanlı hizmet önemli olarak kabul edilir.

(5) (5) Bu yaklaşım Avrupa Komisyonu ve Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Birliği tarafından da kullanılmaktadır (IEA, 2016).

Avrupa'da EÇEB sistemleri iki ana şekilde düzenlenir:

- 1) Genellikle 3 yaş civarında olan daha küçük ve geçiş döneminde olan daha büyük çocuklar için **ayrı ortamlar**. Tipik olarak, 3 yaşın altındakiler için çocuk bakımına odaklanılırken, büyük çocuklar için okul öncesi eğitim okulları eğitimi hedeflenir.
- 2) İlköğretimin başlangıcına kadar tüm yaş aralığında **birleşik ortamlar**. Hem bakım hem de erken eğitim, birleştirici ortamlarda hizmetin ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

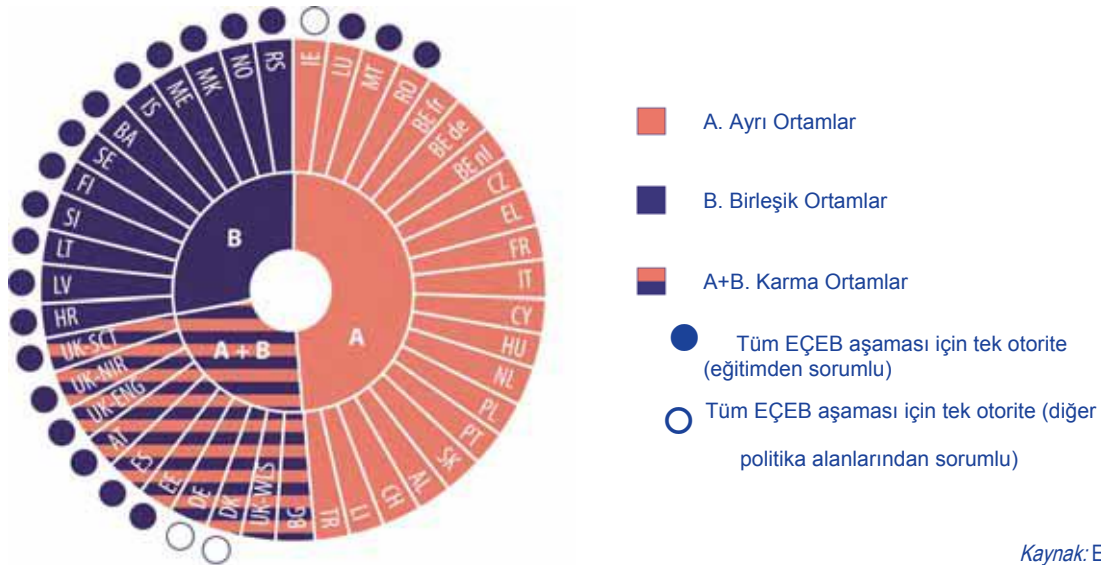
Çoğu Avrupa ülkesinde, merkez tabanlı EÇEB çocuklara göre iki ayrı ortamda sunulur (bkz. Şekil 3). Analiz edilen Avrupa ülkelerinin üçte birinden daha azının yalnızca birleşik ortamları vardır. Birleşik ortam yapısı temel olarak İskandinav ülkelerinde ve bazı Baltık ve Balkan ülkelerinde benimsenmiştir (6). Avrupa ülkelerinin dörtte birinde, hem ayrı hem de birleşik ortamlar mevcuttur (daha fazla bilgi için, bkz. Şekil A2a ve A2b).

Bu nedenle, Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte üçünde, çocuklar EÇEB sisteminde yapısal bir sınırı geçmek anlamına gelen yeni bir ortama geçiş yapmalıdır. Bu değişikliğin nasıl yönetilmesi gerektiği konusunda üst düzey öneriler nadiren yapılır (bkz. Şekil A5); üst düzey öneriler yalnızca Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Çekya, Danimarka, İspanya, Fransa, Macaristan, Malta, Hollanda ve Portekiz olmak üzere 10 eğitim sisteminde sunulmaktadır.

Yönetim: tekli veya ikili otorite modeli

EÇEB hizmetinin organizasyonu ve büyük ölçüde uygulanan kurallar, yönetimin niteliğine bağlıdır. Tüm EÇEB aşamasındaki sorumluluğun tek bir bakanlığa veya üst düzey otoriteye verilmesi, tutarlı politikaların teşvik edilmesine ve daha kaliteli hizmetlerin sağlanmasına yardımcı olabilir (Kaga, Bennett ve Moss, 2010). Bu tek otorite modeli, Avrupa eğitim sistemlerinin çoğunda benimsenmiştir (bkz. Şekil 3 ve A4). Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, birleşik ortamlara sahip tüm ülkeler, bu entegre yönetim sisteminden de yararlanmaktadır. Bu ülkelerde EÇEB'in sorumluluğu eğitim bakanlığı altındadır.

Şekil 3: Ortam Yapısı ve Yönetim, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı Not

Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için, bkz. Şekil A2 and A4.

(6) Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Bosna Hersek, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç ve Sırbistan'da.

Yaşa bağlı ayrı ortamlara sahip ülkelerde, ikili otorite modeli büyük ölçüde hüküm sürmektedir. Bu nedenle, EÇEB'in sorumluluğu iki farklı bakanlık (veya üst düzey yetkili) arasında bölünmüştür. Eğitim bakanlığı veya başka bir üst düzey eğitim otoritesi, 3 yaş ve üstü çocukların ilkökul öncesi eğitiminden sorumlu iken, 3 yaşın altındaki çocuklar için 'çocuk bakımı türü' hizmet, genellikle çocuklar veya aile işleri ile ilgili başka bir bakanlık veya kurumun görev alanına girer. Hem birleşik hem de ayrı ortamlara sahip (karma) ülkeler, entegre yönetime sahip tek otorite modelini takip etme eğilimindedir.

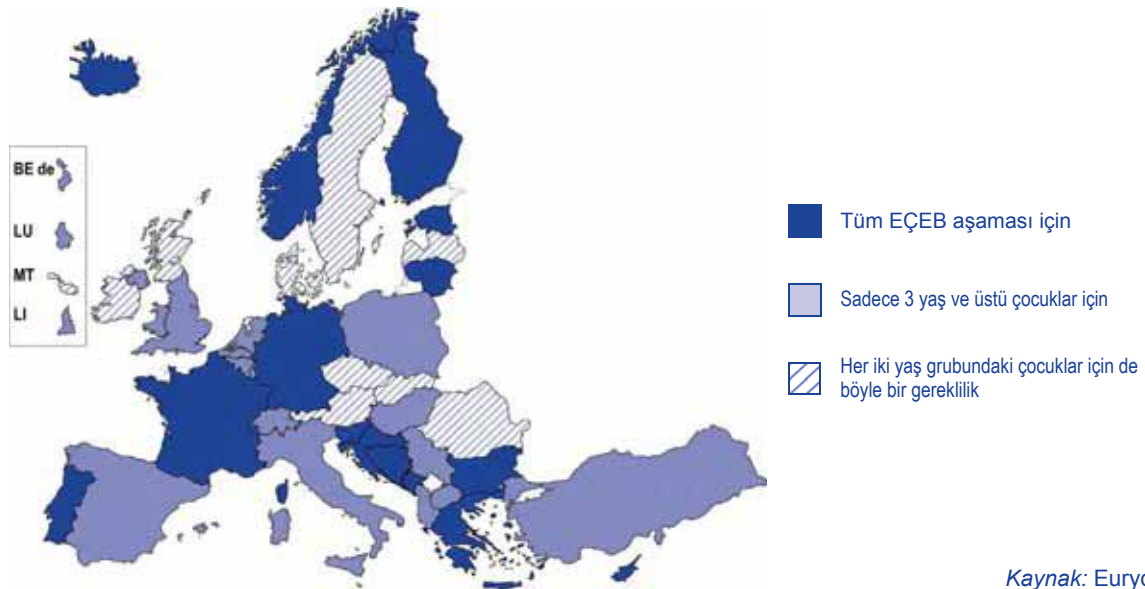
Birkaç istisna vardır: İrlanda, Lüksemburg, Malta ve Romanya farklı yaş grupları için ayrı ortamlara sahiptir, ancak tüm EÇEB aşamasının yönetimi tek bir otorite altında kalmaktadır. Lüksemburg ve Malta'da, küçük çocuklara yönelik hizmetlerin sorumluluğu daha fazla politika tutarlılığı sağlamak için yakın zamanda Milli Eğitim Bakanlığına devredildi (sırasıyla 2012 ve 2017'de). İtalya'da, bölgeler hala 3 yaşın altındaki hizmetler için ana düzenleyici olmasına rağmen, EÇEB'i Milli Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğuna sokma sürecindedir.

Entegre yönetime sahip ülkelerin çoğunda, kontrol eğitim otoritelerindedir. Danimarka, Almanya ve İrlanda, çocuk hizmetlerinden veya aile işlerinden sorumlu diğer yetkililerin EÇEB aşamasının tamamını kontrol ettiği tek ülkelerdir.

Tüm EÇEB aşaması için yüksek nitelikli personel

EÇEB personeli çocukların gelişimini destekler, sağlıklarını ve refahlarını sağlar ve günlük rutin ve faaliyetlerinde onlara rehberlik eder. Çocukların sahip olduğu tecrübe çeşitleri büyük ölçüde sorumlu olan kişilere bağlıdır. Lisans düzeyinde veya daha yüksek düzeyde eğitilmiş yüksek nitelikli personelin uygun pedagojik yaklaşımlar kullanması, teşvik edici öğrenme ortamları yaratmasının yanı sıra iyi bakım ve destek sağlaması daha olasıdır. EÇEB personeli için asgari bir giriş şartı, böyle önemli bir rol oynayan profesyonellerin statüsünü ve ücretini yükseltmek için de önemlidir.

Şekil 4: En az Lisans düzeyinde yeterlilik derecesi olan personel (ISCED 6), 2018/19

Açıklayıcı Not

Şekil, merkez tabanlı EÇEB'deki çocuk grubu başına en az bir personelin, üst düzey düzenlemelere göre EÇEB (veya eğitim) ile ilgili bir lisans seviyesinde (ISCED 6) yeterliliği veya daha yüksek olması gerektiğini göstermektedir. Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için, bkz. Şekil C1.

Eğitim sistemlerinin yalnızca dörtte biri, küçük çocuklarla çalışan temel personel için SMG'yi zorunlu tutmaktadır, bu da belli bir süre boyunca asgari süreyi belirlemektedir (bakınız Şekil 5). Bir kaç tane daha, ancak eğitim sistemlerinin yarısından az bir kısmı, daha büyük çocuklarla çalışan temel personel için SMG gerektirmektedir. Zorunlu SMG, genellikle bu faaliyetlere katılmak için personele destek sağlandığı anlamına gelir; örneğin çalışma süresi boyunca SMG sağlanır ve kurs veya seyahat masrafları karşılanır. SMG'nin sadece profesyonel bir görev olduğu veya isteğe bağlı olduğu eğitim sistemlerinde bu her zaman böyle değildir.

Asistanlar için zorunlu SMG çok nadirdir. Lüksemburg, Slovenya ve Birleşik Krallık (İskoçya), tüm asistanların SMG yapması gereken tek Avrupa eğitim sistemleridir. Lüksemburg sadece bir yıl boyunca EÇEB asistanlarına sahiptir (eğitim écoce). Slovenya ve Birleşik Krallık'ta (İskoçya), asistanlar, temel personel ile aynı miktarda SMG'ye vakit harcamak zorundadır. Fransa'da, yalnızca daha büyük çocuklarla çalışan asistanların bilgi ve becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Asistan çalıştıran eğitim sistemlerinin yarısında, bu tür personelin mesleği ile ilgili başlangıç niteliğine sahip olmaları gerekmez. Ayrıca, asistanların nadiren SMG faaliyetlerinde bulunma zorunluluğu yoktur. Bu nedenle, çocuklarla günlük faaliyetlerde bulunan personelin önemli bir kısmı EÇEB ile ilgili resmi bir eğitim almamaktadır.

Tüm EÇEB aşamasını giderek daha fazla kapsayan eğitim yönergeleri

Erken yılların hizmetinin sağlanmasının yaşam boyu öğrenmenin temeli olduğu giderek daha fazla kabul görmeye başladı. Sonuç olarak, tüm Avrupa ülkelerindeki üst düzey yetkililer, ortamların kasıtlı bir eğitim bileşenine sahip olmasını sağlamak için resmi kılavuzlar hazırladı. Bu yönergelerin içeriği değişebilir ancak genellikle standart bir müfredat şeklinde, gelişimsel veya öğrenme hedeflerini ve yaşa uygun etkinlikleri içermektedirler. Ortamların bakım ve öğrenmenin kalitesini arttırmasına ve tüm EÇEB hizmetlerinde yüksek standartların bulunmasını sağlamaya yardımcı olmaları amaçlanmıştır. Ancak, tüm Avrupa ülkelerinin yaklaşık üçte birinde (10) eğitim rehberleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için geçerlidir (bakınız Şekil 6). Bu ülkelerde, 'çocuk bakımı-tipi' hizmeti ile 'ilköğretim öncesi eğitim' arasındaki ayrım devam etmektedir.

Üst düzey eğitim kılavuzunun mevcut olup olmadığı, büyük ölçüde kontrol yönetim otoritesi tarafından belirlenir (bkz. Şekil A4). Tüm EÇEB aşamasından tek bir otoritenin sorumlu olduğu hemen hemen tüm ülkelerde, tüm yaş aralığı için eğitim hedefleri veya içeriği belirlenmiştir (bkz. Şekil D1) (11). Buna karşın, ikili otoritelerin bulunduğu yerlerde, eğitim kılavuzları 3 yaşın altındaki çocuklar için olan ortamlar için eksik olma eğilimindedir. Var oldukları yerlerde, daha küçük ve daha büyük çocuklar için ayrı belgelere konur ve farklı otoriteler tarafından verilir (12). Bu gibi durumlarda, EÇEB'in iki aşaması boyunca koordineli bir yaklaşımın kullanılmasının sağlanması çok önemlidir.

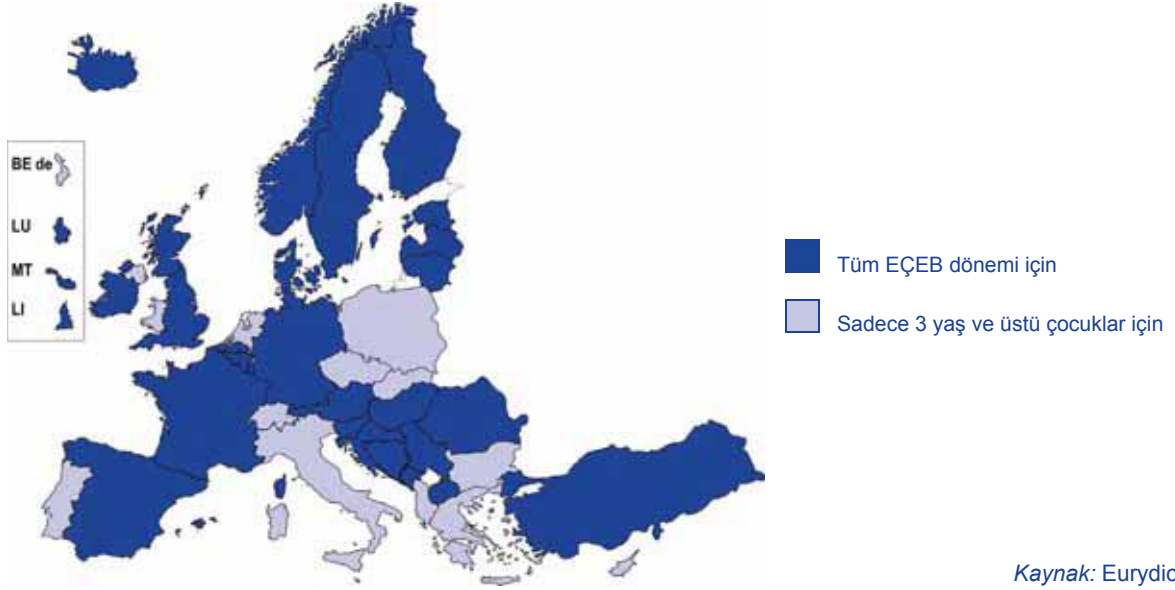
Giderek artan bir şekilde, iki otoriteli EÇEB sistemleri, EÇEB'e en erken yaştan itibaren öğrenme bileşenleri getirmektedir. Bu raporun ilk baskısından (2012/13) bu yana, Belçika (Flaman Topluluğu), Fransa, Lüksemburg ve Lihtenştayn'daki küçük çocuklu EÇEB ortamları için eğitim kılavuzları getirilmiştir. Ek olarak, İtalya ve Portekiz yakın bir zamanda bu kılavuzları getirmeyi planlamaktadır.

---

(10) Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Bulgaristan, Çekya, Yunanistan, İtalya, Kıbrıs, Hollanda, Polonya, Portekiz, Slovakya, Birleşik Krallık (Galler ve Kuzey İrlanda), Arnavutluk ve İsviçre.

(11) Danimarka, Almanya, Estonya, İrlanda, İspanya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Avusturya, Romanya, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Birleşik Krallık (İngiltere ve İskoçya), Bosna Hersek, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç ve Sırbistan.

(12) Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Fransa, Macaristan, Lihtenştayn ve Türkiye.

Şekil 6: Üst düzey eğitim kuralları, 2018/19**Açıklayıcı Not:**

Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için, bkz. Şekil D1a.

Eğitim kuralları, var oldukları yerlerde, çocukların öğrenmesi ve gelişimi için merkeze dayalı hizmette günlük faaliyetlerin odağı olması gereken bir dizi alan belirler. EÇEB'in tüm aşaması için geçerli olan tüm ülkelerde (neredeyse) vurgulanan öğrenme alanları şunlardır: duygusal, kişisel ve sosyal gelişim; fiziksel gelişim; sanatsal beceriler; dil ve iletişim becerileri; dünyayı anlama; işbirliği becerileri; ve sağlık eğitimi. Diğer öğrenme alanları daha az sıklıkta belirtilir ve daha büyük çocuklarda daha sık hedeflenir. Bu, örneğin erken yabancı dil öğrenimi ve dijital eğitim için geçerlidir (bkz. Şekil D3 ve eki).

Üst düzey eğitim rehberliğine sahip ülkelerin çoğu, pedagojik yaklaşımlar ve değerlendirme yöntemleri hakkında öneriler sunar. Önerilen pedagojik yaklaşımlar, oyun yoluyla öğrenme için büyük bir yer yaratmaktadır ve yetişkinlerin oyun sırasında çocukların düşünmesini teşvik etmedeki kilit rolünün altı çoğu kez çizilmiştir. Yetişkinlerin başlattığı ve çocukların başlattığı aktiviteler arasında doğru dengeyi bulmak çoğu ülkede vurgulanırken, ebeveynlerin çocukların öğrenmesine dahil edilmesinin daha az vurgulandığı görülmektedir. Değerlendirme ile ilgili rehberlik sağlayan tüm ülkeler çocuk gözlemine atıfta bulunur ve çoğunlukta gözlemlerin sonuçlarının yazılı kayıtlarını tutmak açıkça belirtilir. Gözlemlerin yapılması gereken form hakkında daha fazla ayrıntı belirlediklerinde, ülkeler düzenli kısa gözlemlerden ziyade sürekli gözlem yapma eğilimindedirler. Portfolyolar ve öz değerlendirme eğitim kılavuzunda daha az tavsiye edilir.

Avrupa'daki EÇEB'de sistem ve politika entegrasyonu derecesi

Avrupa ülkeleri daha önce tartışılan kalite boyutlarına bağlı dört kritere göre entegre sistemlerden bölünmüş sistemlere süreklilik gösterebilir: ortamlar (birleşik veya ayrı), yetkililer (tek veya iki), tüm EÇEB aşaması boyunca yüksek nitelikli personel (minimum ISCED seviye 6) ve tüm ortamlara uygulanacak eğitim kuralları. Şekil 7, entegre (koyu yeşil) ile ayrı (kırmızı) arasındaki sistem ve politika tutarlılığının derecesini göstermektedir.

Entegre (koyu yeşil): EÇEB dönemi boyunca koordine ve tutarlı politikalar. Hırvatistan, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, Bosna Hersek, İzlanda, Karadağ ve Norveç'teki durum budur.)

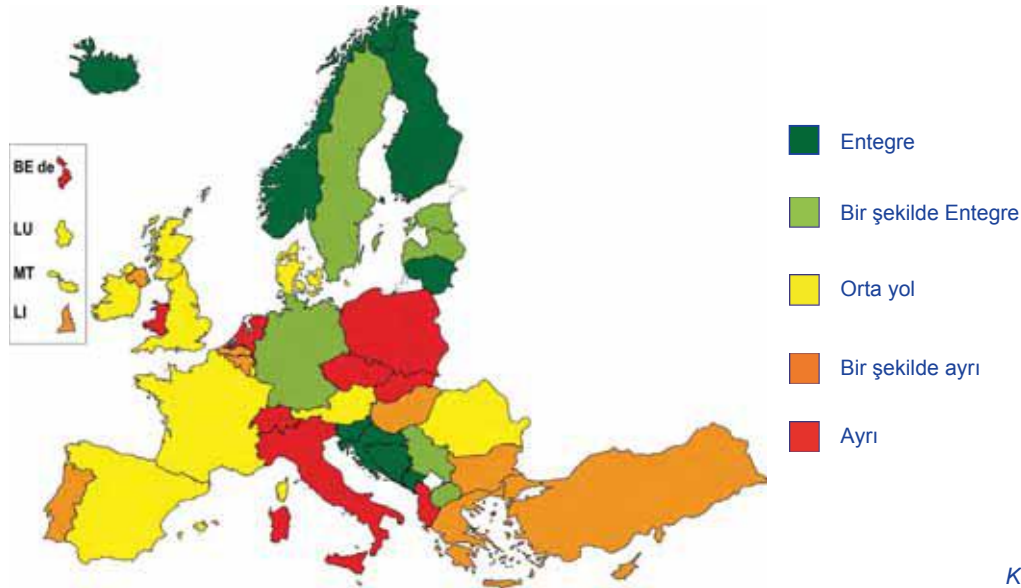
Bu ülkelerde, çocuklar ilköğretimin başlangıcına kadar birleşik bir ortama katılırlar (13). Milli Eğitim Bakanlığı, EÇEB'in tüm aşaması için kural ve düzenlemelerin belirlenmesinden sorumludur. Müfredat, eğitim programı veya kılavuz ilkelerden itibaren geçerlidir ve temel personel EÇEB'in tüm aşaması boyunca yüksek nitelikli olmalıdır.

Bir şekilde entegre (açık yeşil): Çocukların çoğu veya tümü birleşik ortamlara katılır. EÇEB tek bir bakanlığın altındadır ve EÇEB'in tüm aşaması için eğitim kılavuzları mevcuttur. Ancak, ortamlar ve yeterlilik gereksinimleri için sistem entegrasyon derecesi ile ilgili olarak, bu kategorinin iki alt grubu vardır:

- Tüm çocukların tek bir ortama katıldığı, ancak personelin EÇEB'nin tüm aşaması boyunca yüksek nitelikli olma zorunluluğu olmadığı ülkeler (Letonya, İsveç, Kuzey Makedonya ve Sırbistan).
- Bazı çocukların daha küçükler için olan bir ortamdan daha büyük çocuklar için olan bir ortama geçiş yaptığı ülkeler (karma sistem), ancak temel personel tüm EÇEB aşaması boyunca (Almanya ve Estonya) niteliklidir.

Orta yol (sarı): Tek bir bakanlık sorumludur ve EÇEB'in tüm aşamasına eğitim kılavuzları uygulanır. Bununla birlikte, bazı çocukların veya tüm çocukların ortamlarını değiştirmesi gerekir ve yüksek nitelikli temel personeller (ISCED 6 düzeyinde) tüm aşama boyunca kullanılmazlar. Fransa bir istisnadır. Tüm EÇEB aşaması için yüksek nitelikli temel personele rağmen, bu kategoriye dahil edilmiştir, çünkü daha küçük ve daha büyük çocuklar için olan hizmet farklı bakanlıklar tarafından yönetilmektedir.

|| Şekil 7: EÇEB sistemi entegrasyon derecesi, 2018/19

Açıklayıcı Not

Şekil, sistemin üniter bir yapıya, tek bir otoriteye, EÇEB'in tümünde yüksek nitelikli personele (ISCED 6 düzeyinde) ve hem genç hem de yaşlı gruplara yönelik ortamlara uygulanan eğitim kılavuzlarına sahip olup olmadığına göre entegrasyon derecesini gösterir. Kriterlere göre dökümü Ek A'da bulabilirsiniz.

Koyu yeşil = dört kriterin tümü; kırmızı = kriterlerin hiçbiri.

Kısmen bölünmüş (turuncu): Bu ülkelerde, EÇEB'i küçük yaşta başlatan tüm çocuklar genellikle çocuk bakımı tipi bir ortamdan okul öncesi bir ortama geçiş yapmalıdır. Kriterlerden sadece biri tüm aşama boyunca geçerlidir. Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Macaristan, Lihtenştayn ve

⁽¹³⁾ Litvanya, Finlandiya, Bosna-Hersek'te, bazı çocuklar EÇEB'in (ilkokul öncesi) son yılı için ilkokulla aynı bölgeye taşınmış olabilir.

Türkiye'de, EÇEB aşamasının tamamı için eğitim yönergeleri mevcut olmasına rağmen, 3 yaş altı ve üstü çocuklar için farklı yetkililer tarafından verilmektedir ve küçük çocuklarla çalışan temel personel yüksek nitelikli olmak zorunda değildir. Buna karşılık, Bulgaristan, Yunanistan, Kıbrıs ve Portekiz'de, küçük çocuk ortamlarında eğitim kılavuzları mevcut değildir, ancak temel personel tüm EÇEB aşaması boyunca nitelikli olmaları gerekir.

Ayrı (kırmızı): ayrı ortamlar, küçük ve büyük çocuklar için sorumlu farklı bakanlıklar, temel personelin ilköğretim öncesi eğitimde daha küçük çocukların bakım ortamlarında olduğundan daha yüksek yeterlilik gereksinimlerinin olması (veya her iki aşamada daha düşük seviye gereklilikleri), ve daha küçük çocuklar için eğitim kılavuzu olmaması. Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Çekya, İtalya, Hollanda, Polonya, Slovakya, Birleşik Krallık (Galler), Arnavutluk ve İsviçre bu kategoriye aittir. İtalya, merkez tabanlı EÇEB hizmetlerini 3 yaş altı ve üstü yaş için entegre etmektedir. Personel nitelikleri, 2019/20'den itibaren EÇEB dönemi boyunca uyumlu hale getirilecektir.

EÇEB'e entegrasyon derecesinin bu analizi, Avrupa'daki çocukların, farklı erken öğrenme deneyimlerine yol açan oldukça farklı EÇEB ortamları ile karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Sadece İskandinav, Baltık ve Balkan bölgelerindeki çocuklar, bir bakanlık tarafından yönetilen tek bir ortama katıldığı ve yüksek nitelikli personelin erken yaşta öğrenmelerini ve gelişimlerini teşvik ettikleri, kısmen veya tamamen entegre bir EÇEB sistemi ile karşılaşmaktadır. Diğer Avrupa bölgelerinin birçoğunda çocuklar, çocuk bakımı tipi ortamlardan eğitime odaklanmış ilköğretim öncesi ortamlara geçtiklerinde değişikliklerle karşılaşılır ve EÇEB hizmetlerinin kalitesi değişiklik gösterir. Ancak, çocuk bakımı ve ilköğretim öncesi eğitim aşamaları arasındaki geleneksel ayırım, birçok ülkenin daha küçük çocuk eğitimi yönergeleri sunmalarıyla azalma göstermektedir. Dahası, EÇEB yönetimi, bir bakanlık veya üst düzey otorite altında giderek daha fazla bütünleşmektedir. Buna karşılık, ortam yapısı ve personel nitelikleri, Avrupa'da son yıllarda fazla değişmemiştir.

Erişim ve kalite oldukça iyi bir şekilde uyumlu görünmektedir. Erken yaşta bir yer garantisi veren çoğu ülke, dört ana kalite boyutuna göre bir şekilde veya tamamen entegredir. Buna karşılık, ayrı EÇEB sistemleri EÇEB eğitim sisteminin bir parçası olmadan önce (3 yaş civarında veya daha sonra) bir yer garantisi sağlamamaktadır.

EÇEB ORTAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: KALİTEYİ SAĞLAMANNIN YOLU

Üsdüzey yetkililerin EÇEB'de kaliteyi yükseltmeyi amaçladığı araçlardan biri, bireysel ortamların değerlendirilmesidir. Değerlendirme, EÇEB'in birçok yönünü kapsayabilir, ancak EÇEB bağlamında sıklıkla vurgulanan kalitenin iki ana boyutu şunlardır: yapısal kalite ve süreç kalitesi (Avrupa Komisyonu, 2014; Slot ve diğerleri, 2015).

- **Yapısal kalite**, ortamların sağlık ve güvenlik, personel nitelikleri veya grup büyüklükleri gibi alanlarda EÇEB'in çerçeve koşullarına uygun olup olmadığını kontrol etmeyi ifade eder. Yapısal kalite ayrıca, pedagojik planın en üst düzey eğitim kılavuzlarında belirtilen standartlara uyup uymadığını kontrol etmeyi de içerebilir.
- **Süreç kalitesi** ortamın öğrenme sürecini ne kadar iyi desteklediği ile alakalıdır. Değerlendirilen ana alanlar şunlardır: müfredatın nasıl uygulandığı (faaliyetlerin kalitesi ve çeşitliliği), personel ve çocuklar arasındaki etkileşimin ve ilişkilerin kalitesi - personelin çocukların gelişimini nasıl teşvik ettiği - ve çocukların birbirleriyle ne kadar iyi etkileşime girdiği.

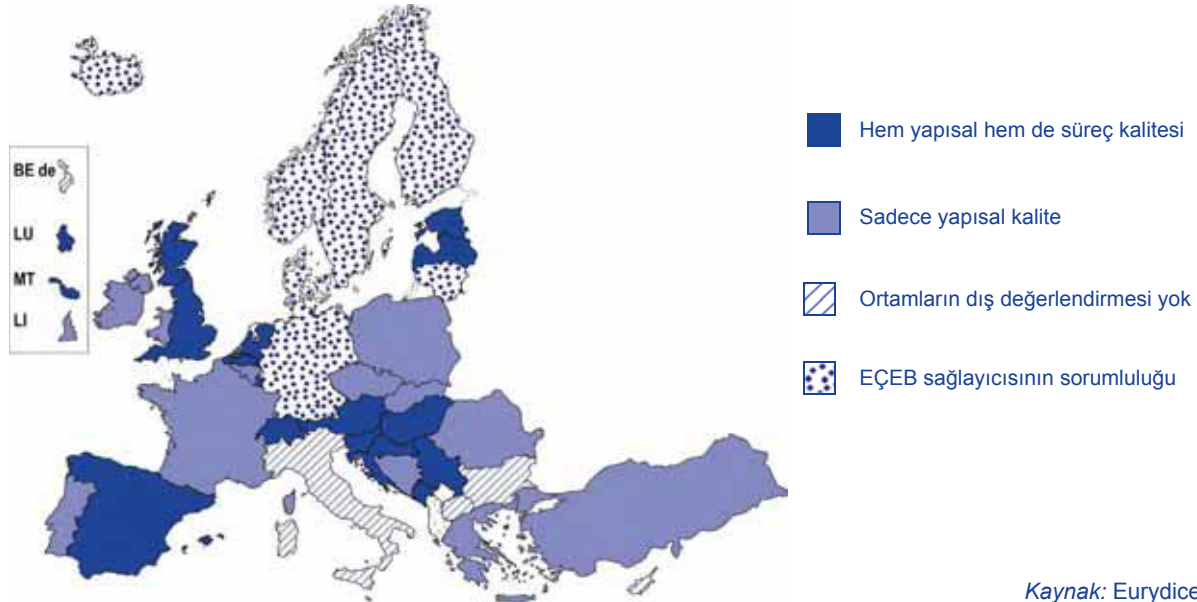
Daha büyük çocuklar için EÇEB ortamlarının dış değerlendirilmesi çoğu zaman hem yapısal hem de süreç kalitesini ele almaktadır (bakınız Şekil E1b). Buna karşılık, Avrupa eğitim sistemlerinin sadece üçte biri, küçük çocuk ortamlarının sadece standartlara uymadığını, aynı zamanda öğrenme sürecini de desteklediğini kontrol eden değerlendirme sistemleri kurmuştur (bakınız Şekil 8). Ülkelerin neredeyse yarısında,

3 yaşın altındaki çocuklar için ortamların dış değerlendirmesine ilişkin bir hüküm yoktur veya yalnızca yapısal kaliteyi değerlendirirler. Üniter bir yapıya sahip arda kalan yedi ülkede (Almanya, Litvanya ve İskandinav ülkeleri) EÇEB değerlendirme düzenlemeleri, bunları iki kategoriden birinde sınıflandırmayı zorlaştırmaktadır. En üst düzey düzenlemeler, tedariklerinin kalitesini değerlendirmek için EÇEB sağlayıcılarına görev yüklemektedir. Bu sağlayıcılar (yerel otoriteler / belediyeler, STK'lar veya diğer özel kuruluşlar) kullanılan yaklaşımlarda büyük bir serbestliğe sahiptir.

EÇEB ortamlarındaki dış değerlendirme kapsamındaki farklılıklar, sırasıyla, ortamların dış değerlendirmesinden sorumlu olan kurum tipi ile ilgilidir (bkz. Şekil E2). Yüksek öğretim seviyelerinde (ilköğretim gibi) eğitim değerlendirmesinden sorumlu bir eğitim müfettişliği veya başka bir bakanlık departmanı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesini gerçekleştirdiğinde, genellikle ortamın öğrenme sürecini ne kadar iyi desteklediğine (süreç kalitesi) dikkat edilir. Bununla birlikte, ortamların dış değerlendirmesi, yüksek eğitim seviyesindeki okulların değerlendirilmesinden sorumlu olmayan aile, sosyal işler veya gençlikle ilgili kamu kurumları tarafından sağlandığında, daha çok norm ve standartlara uyuma odaklanır (yapısal kalite).

Merkeze dayalı EÇEB ortamlarının değerlendirilmesi çocuğun bakış açısının dikkate alınmasına olanak sağlar. Çocukların günlük aktiviteleri veya akranları ve personel ile etkileşimleri hakkındaki görüşlerini toplamak, çocuğun çıkarlarının değerlendirme ve iyileştirme sürecinin merkezinde olmasını sağlamanın etkili bir yoludur. Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Konseyi ⁽¹⁴⁾ çocuklara değerlendirme sürecine katkıda bulunma fırsatı vermenin önemini vurgulamaktadır. Halihazırda, çocukların dinlenmesini sağlayan katılımcı değerlendirme prosedürleri yalnızca Avrupa'daki 12 ülkede uygulanmaktadır (bakınız Şekil E4). Ancak, sadece birkaç eğitim sistemi hem küçük hem de büyük çocukların görüşlerinin bu süreçte göz önünde bulundurulması gerektiğini ortaya koymuştur ⁽¹⁵⁾.

Şekil 8: 3 yaşın altındaki çocuklar için merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinin ana odağı, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için, bkz. Şekil E1a.

(14) OJ C 189, 5.6.2019, p. 4-14.

(15) Danimarka, İspanya (iki Özerk Topluluk: Cataluña ve Comunidad Valenciana), Finlandiya, İsveç, Birleşik Krallık (İskoçya), İzlanda ve Norveç.

çocuğun kazanımları hakkında bilgi edinmeyi, birbirlerinin çevresine aşına olmayı, CPD faaliyetlerini koordine etmeyi veya her iki eğitim seviyesi için müfredat geliştirme konusunda işbirliğini de içerir. Son olarak, ebeveynlerle yeni çevreyi tanımaları ve okulun nasıl işlediği hakkında bilgi vermek için toplantıların yapılması tavsiye edilir.

EÇEB düzenlemeleri tarafından uygulanan önlemler ve girişimler, ilköğretime sorunsuz bir geçiş sağlamak için her zaman yeterli değildir. Bu nedenle ilkokul bu süreci desteklemede önemli bir role sahiptir. Bazı uzmanlar ve karar alıcılar, çocukları okula hazır hale getirmektense okulları çocuklar için hazır hale getirme kaygısını yaşıyorlar (OECD, 2017). Ancak, bazı Avrupa ülkeleri, bir çocuğun ilköğretime başlamak için belirli bir duygusal, sosyal, bilişsel ve fiziksel gelişim seviyesine ulaşması gerektiği fikrine dayanan politikalara sahiptir. Okula hazırlık, çoğunlukla orta Avrupa ve Balkanlardaki eğitim sistemlerinin üçte birinde ⁽¹⁶⁾, ilköğretime kabul kriterleridir (bkz. Şekil D6). Bu eğitim sistemlerinde, bir çocuğun bir sonraki adımla başa çıkabilecek kadar olgun olup olmadığına karar vermektense EÇEB veya ilkokul personeli sorumlu olabilir. Karar genellikle uzmanlara danışılarak, çocuğun gelişimine ilişkin bir değerlendirme ve / veya gözlemler temelinde verilir. Geriye kalan ülkelerde, resmi yaşa ulaşmak ilköğretime kabul için tek şart olduğundan okula hazırlık kavramı daha az öneme sahiptir.

*

Avrupa eğitim sistemlerinin tümü, erişimi, satın alınabilirliği ve EÇEB tedarik kalitesini artırmak için etkili yollar aramaktadır. *Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı hakkındaki bu Temel Veriler*, ülkelerde halihazırda yapılan ilerlemelerin bir kısmını ve diğerlerindeki gidişat yönünü vurgulamaktadır. EÇEB'in temel boyutlarında - yönetim, erişim, personel, eğitim kılavuzları ve değerlendirme ve izleme konularında ayrıntılı destekleyici kanıtlar ve Avrupa'nın her yerinden çeşitli politika örnekleri sunulmaktadır. Bu nedenle gelecekteki politika oluşturma ve araştırma için sağlam bir temel sağlar.

⁽¹⁶⁾ Belçika (Almanca Konuşan ve Flaman Toplulukları), Almanya, Estonya, Hırvatistan, Macaristan, Hollanda, Lüksemburg, Avusturya, Slovakya, Bosna Hersek, Lihtenştayn, Karadağ ve Sırbistan.

GİRİŞ

Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı (EÇEB), Avrupa eğitim politikasının önemli bir parçası haline gelmektedir. Eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliğine yönelik stratejik çerçevenin orta vadeli durum değerlendirmesi (ET 2020) şu sonuca varmıştır; “bugünün öğrenme deneyimleri arasında esneklik ve geçirgenliğe duyulan ihtiyaç erken çocukluk eğitimi ile yüksek öğretim, mesleki eğitim ve öğretime ve yetişkin öğrenmesine kadar politika tutarlılığı gerektirmektedir”⁽¹⁾. İlk yıllar bir insanın hayatında en biçimlendirici olduğundan, EÇEB, başarılı yaşam boyu öğrenmenin temelini oluşturur.

AB liderleri yakın zamanda EÇEB’i Avrupa vatandaşlarının temel sosyal haklarından biri olarak belirlediler. Avrupa Sosyal Haklar Sütununun 20 temel ilkesinden biri “çocukların uygun fiyatlı erken çocukluk eğitimi ve iyi kalitede bakım hakkına sahip olduğunu” belirtmektedir⁽²⁾. Ayrıca, ‘dezavantajlı kökenlerden gelen çocukların, eşit fırsatları geliştirmek için özel önlemler alma hakkına sahip olduğunu’ vurgulamaktadır. Bununla birlikte, 2025 yılına kadar bir Avrupa Eğitim Alanına geçme çağrısı, EÇEB’e erişim, kalite ve uygun fiyat açısından eksiklikler olduğunu kabul etmiştir⁽³⁾.

Mayıs 2019’da kabul edilen Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Konsey Tavsiyesi⁽⁴⁾, Üye Devletlerin bu hedeflere yönelik çalışmalar yaparken izleyebilecekleri olası eylemleri vurgulamaktadır. Tavsiye 2014 yılında çeşitli Avrupa ülkelerinden uzmanların önerisi olarak öne sürülen EÇEB AB Kalite Çerçevesini onaylamaktadır⁽⁵⁾. Bu öneri, EÇEB kalite kavramını beş temel boyutta birleştirir: erişim; işgücü; müfredat; izleme ve değerlendirme; ve yönetim ve finansman.

Avrupa’da Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Konusunda Temel Veriler’in (EÇEB Temel Verileri) bu yeni baskısı, Avrupa’daki EÇEB ile ilgili mevcut politikalara genel bir bakış sunarak bu süreçleri beslemeyi amaçlamaktadır. Açıkça, EÇEB için AB Kalite Çerçevesinin beş boyutu etrafında yapılandırılmıştır. Bu rapor büyük ölçüde 2014 baskısına dayanıyor olsa da (Avrupa Komisyonu / EACÆ / Eurydice / Eurostat, 2014), bazı temel göstergelerin birbirleriyle olan ilişkisi hakkında yeni bilgiler sunmakta ve kalite güvencesi hakkında ek bir bölüm içermektedir. Net uluslararası karşılaştırmalar ve zengin ülke örnekleri sunan rapor, politika geliştirme için ilham kaynağı olmayı hedeflemektedir. Çeşitli EÇEB sisteminin özelliklerine ilişkin kapsamlı ülke düzeyindeki bilgilerin de bu alandaki akademik araştırmayı desteklemesi, böylece Avrupa’daki küçük çocuklar ve aileleri için sağlanan hizmetler hakkındaki bilgilerimizi genişletmesi amaçlanmaktadır.

---

(1) COM/2015/0408 final.

(2) Avrupa Sosyal Haklar Sütununa İlişkin Kurumlararası İlan. (2017 / C 428/09). Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon tarafından 17 Kasım 2017 tarihinde İsveç’in Göteborg kentinde imzalandı.

(3) COM/2017/0673 final.

(4) Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Hakkında 22 Mayıs 2019 tarihli Konsey Tavsiyesi (OJ C 189, 5.6.2019, s. 4-14).

(5) Avrupa Komisyonu’nun himayesinde Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Tematik Çalışma Grubu tarafından geliştirilmiştir.

KAPSAM

Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımının Tanımı (EÇEB)

Ulusal bir düzenleyici çerçeveye giren, yani birtakım kurallara, asgari standartlara ve / veya akreditasyon prosedürlerine uyması gereken zorunlu ilköğretime kadar olan çocuklar için hizmet.

Raporda kullanılan tanım, sadece tanımlanmış bir eğitim bileşenine sahip olanları değil, tüm kayıtlı EÇEB hizmetlerini içerdiği için, ISCED 0 seviyesi (erken çocukluk eğitimi) olarak sınıflandırılan eğitim programlarının ötesine geçer. Birçok Avrupa ülkesinde, 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB hizmeti 'erken çocukluk eğitimi gelişimi' olarak nitelendirilmez (ISCED 010 seviyesi), ancak yine de çocuklar ve aileleri için önemli bir hizmet sunmaktadır.

Rapor şunları içerir:

- kamu, özel ve gönüllü sektörler - hem kamu tarafından finanse edilen hem de kendi kendini finanse eden özel / gönüllü sektörler kapsam dahilindedir.
- merkez tabanlı ve düzenlenmiş ev tabanlı hizmet (sağlayıcının kendi evinde sunulur).

Sadece 'ana akım' hizmeti veya en yaygın EÇEB hizmetleri dahil edilmiştir. Rapor aşağıdakileri kapsamaz:

- normal saatler dışında faaliyet gösteren ortamlar (örneğin, kahvaltılık kulüpleri, okul kulüpleri ve tatil programları sonrası)
- Hastanelerde, yetimhanelerde veya bu gibi diğer kurumlarda verilen programlar gibi 'uzmanlık' hizmetleri
- pilot, deneysel veya geçici EÇEB hizmetleri
- Aileleriyle birlikte çocuklar için düzenlenen "açık" erken çocukluk eğitimi hizmetleri (örneğin oyun grupları, açık anaokulları, anne / çocuk merkezleri).

Rapor AB'nin Erasmus + programına katılan 38 Avrupa ülkesini (43 eğitim sistemi) kapsamaktadır. Avrupa Birliği'nin 28 Üye Devletinin yanı sıra Arnavutluk, Bosna Hersek, İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye'yi de içermektedir.

İÇERİK VE YAPI

Rapor iki bölümden oluşmaktadır: (1) uluslararası karşılaştırma ve (2) ulusal bilgi sayfaları. Dört çapraz konu, raporun metodolojik yaklaşımlarının altını çizmektedir: çocuk merkezli olma, sisteme bağımlılık, ebeveynlerle ortaklıklar ve kapsayıcılık.

Çocuk merkezli olma: Analiz çocuğu EÇEB politikalarının merkezine yerleştirmeye çalışır. Raporda kullanılan anahtar açıklayıcı faktörlerden biri - EÇEB sistemindeki bölünme derecesi - çocuğun bakış açısıyla değerlendirilmiştir. Çocuk bakımı tipi bir ortamdan (örneğin bir anaokulundan) eğitim tipi ortama (örneğin bir anaokulu veya okul öncesi okul) geçiş, çocuğun erken yaşamında önemli bir değişiklik olarak kabul edilir. Sonuç olarak, ayar yapısı ve geçiş yaşı (3 yaş ve altı), raporda kullanılan sınıflandırmanın ana dayanaklarıdır. EÇEB politikasının bakanlıklar (yönetişim) arasındaki sorumluluklarının sınırlandırılması çocuk için çok önemli değildir ve bu nedenle daha az açıklayıcı bir faktör olarak kullanılır.

Sistem bağımlılığı: bu rapor, EÇEB sistemini bir bütün olarak analiz etmeye çalışır - hem çocuk bakımı hem de erken eğitim hizmetleri. Bakanların sorumluluğunun sınırlarını aşmalar bile, düzenlemeler ile yapısal organizasyon arasındaki bağlantıları gösterir. Örneğin,

ortamlara erişimin yanı sıra ebeveyn izni ile ilgili düzenlemeleri ve yer garantisinin yanı sıra ücret indirimleriyle ilgili düzenlemeler açısından satın alınabilirliği tartışır. Personel bölümü, hem temel personel hem de asistanlar olmak üzere tüm çalışan türlerine hitap eder, çocuklarla günlük ve doğrudan temas halinde olan kişilerin tam bir resmini sunar.

Ebeveynlerle ortaklıklar: Ebeveynler EÇEB'in en önemli ortaklarıdır; Eğer ortam çocukların öğrenmesi ve gelişimi için en uygun koşulları sağlayacaksa, destek çok önemlidir. Raporda, ebeveynlerin çocuklarının EÇEB'deyken aldıkları desteğin yanı sıra ortamların yönetiminde ve değerlendirilmesinde oynadığı rol ele alınmaktadır.

Kapsayıcılık: rapor öncelikle tüm çocuklar için genel olarak mevcut olan hizmeti ele almaktadır. Bununla birlikte, bazı çocuklar ana EÇEB faaliyetlerine erişmek ve aktif olarak katılmak için ek, hedefli destek önlemlerine ihtiyaç duyarlar. EÇEB, eğitimde dezavantajı azaltmanın yanı sıra hak ve eşitliği artırmanın en iyi yollarından biri olarak görülmektedir ⁽⁶⁾. Bu nedenle rapor, dezavantajlı çocukları desteklemek için alınan ek önlemleri tartışmaktadır. Bunlar, ücret indirimini veya öncelikli erişim sağlayıp sağlamadığına karar vermede kullanılan kriterleri ve bazı çocuklar için hedeflenen eğitim destek önlemlerini içerir.

BÖLÜM I: ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMA

TUluslararası karşılaştırmalı analizin yapısı Şekil 10'da grafiksel olarak gösterilmiştir. Daire içindeki öğeler bölümleri temsil ederken, etrafındaki metin enine meseleleri vurgulamaktadır. İçerik ve bölüm yapısı açıkça EÇEB için AB Kalite Çerçevesinde vurgulanan geniş kalite alanlarıyla uyumludur.

Şekil 10: Raporun bölümleri ve temaları

⁽⁶⁾ Yüksek kalitede EÇEB'e katılımın, dezavantajlı ve / veya marjinalleştirilmiş gruplardan çocuklar için özellikle avantajlı olduğu kanıtlanmıştır (Barnett, 2011; Burger 2010; Dumas ve Lefranc, 2010; Guerin, 2014; Van Belle, 2016). Dezavantajlı çocuklar için EÇEB'in önemi, "Avrupa eğitim ve öğretim sistemlerinde etkinlik ve eşitlik" Komisyonundan (COM (2006) 481 final) ve "Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım: Tüm çocuklarımıza en iyi başlangıcı sağlama" Komisyonundan çıkan Haberlerde vurgulanmıştır. Yarının dünyası için (COM (2011) 66 final).

Bölüm 1: Yönetim

Yönetim bölümünde, Avrupa'daki EÇEB sistemlerinin temel yapısal unsurları açıklanmaktadır: merkez tabanlı ortamların organizasyonu, ev tabanlı ve özel kendi kendini finanse etme hizmetlerinin yaygınlığı ve yönetim için sorumlulukların en üst düzeyde dağılımı. Analiz, birleştirici ortamların Avrupa ülkelerinin sadece üçte birinde mevcut olduğunu göstermektedir. Daha yaygın olan yaklaşım, daha küçük ve daha büyük çocuklar için (genellikle 3 yaşın altındakiler için) ayrı ortamlar sağlamaktır, ancak çocukların bu ortamlar arasında geçişini kolaylaştıracak önlemler yaygın değildir.

Merkeze dayalı ortamların yanı sıra, bu bölüm aynı zamanda Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte üçünde mevcut olduğunu ve birkaç ülkede küçük çocuklar için toplam hizmetin önemli bir bölümünü oluşturduğunu gösteren ev tabanlı hizmeti incelemektedir. Özel kendi kendini finanse etme hizmetlerinin yaygınlığı da tartışılmaktadır.

Bölüm 2: Erişim

Kullanılabilirlik, satın alınabilirlik ve kapsayıcılık bu bölümün ilk kısmının ana temalarıdır. Bu kısım temel önlem açıklanarak başlamaktadır: yer garantisi - EÇEB'de bir yerin tüm çocuklar için garanti altına alındığı yaş. Bir çocuk bakımı eksikliği göstergesi, Avrupa ülkelerinin çoğundaki ailelerin, yeterli ücretli çocuk bakımı izni ve EÇEB'de yer garantisi olmaması ile uzun süredir karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Bu süre zarfında en savunmasız çocuklara yönelik hedeflenen önlemler ve öncelikli kabul veya ücret indirimi teklif etme kriterleri de açıklanmıştır.

EÇEB'in ücretsiz olup olmadığı ve 3 yaşın altındaki çocuklar için ücret seviyelerinin analizi yapılır. Özet göstergesi, EÇEB taleplerine ve arzına üç noktada yer verdiğini göstermektedir: erken yaşta, 3 yaş civarında ve EÇEB'in son yılında.

Katılım ile ilgili ikinci bölüm Eurostat verilerine dayanmaktadır. Avrupa'daki 4 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB katılımına ilişkin ölçütlerin nasıl başarılı olduğunu açıklar. Bununla birlikte, 3 yaşın altındaki çocukların katılım oranlarının AB ülkelerinin yarısında hala% 33'ün altında olduğunu göstermektedir. Ayrıca EÇEB'de 3 yaşından küçük ve büyük çocukların harcadıkları ortalama saat sayısı da sunulmaktadır.

Bölüm 3: Çalışanlar

İlk bölüm, temel personelin ve asistanların - çocuklarla günlük doğrudan temas halinde olan personel - çalışmaları için eğitime biçimine odaklanmaktadır. Yeterlilik koşulları, mesleğe giriş konusunda destek ve sürekli mesleki gelişime ilişkin yükümlülükler hakkında bilgi sağlar. Analiz, personel kategorileri ve farklı yaş gruplarıyla çalışan personel arasında bir ayrımı vurgulamaktadır: temel personellerin aksine, asistanlar genellikle nitelikler olmadan işe alınır ve görevdeyken herhangi bir nitelik elde etmek zorunda değildir. Farklı düzeylerde ve personel türlerinin tam bir resmini sağlamak için, bölüm aynı zamanda düzenlenmiş ev tabanlı hizmetteki çocuk bakıcılarının yanı sıra EÇEB liderlerini de ele almaktadır.

İkinci bölüm, personelin yönetmesi gereken çocuk sayıları hakkında bazı bilgiler sunmaktadır: çocuk / personel oranları ve grup büyüklükleri ile ilgili düzenlemeler ve ayrıca bir çocuk bakıcısının düzenlenmiş ev tabanlı hizmetlerde bakabileceği maksimum 3 yaşın altındaki çocuk sayısı.

Bölüm 4: Eğitim yönergeleri

'Eğitim yönergeleri' terimi, durum, ayrıntı ve işlev bakımından farklılık gösterebilen ancak yine de EÇEB'in eğitim yönlerini vurgulayan tüm öğretim belgelerini, özellikle de müfredat belgelerini içermek için kullanılır. Bu bölüm, iki alanda özel rehberlere odaklanmadan önce genel çerçeveyi inceleyerek, ilköğretim yetkilileri tarafından yayınlanan rehber ilkelere değinmektedir: ilköğretim okuluna geçiş ve çocuklar ve ebeveynler için destek önlemleri.

İlk bölümde, merkez tabanlı ve düzenlenmiş ev tabanlı hizmetler için eğitim kılavuz ilkelerinin niteliği ve kapsamı açıklanmaktadır. 3 yaşından küçük çocuklar için ortamlar için eğitim kılavuzlarının henüz tüm sistemlerde yayınlanmadığını göstermektedir. Bu bölüm, kuralların nerede bağlandığını ve ortamların nerede kendi müfredatlarını geliştirmeleri gerektiğini gösterir. Eğitim rehberinde belirtilen öğrenme ve gelişme alanları, kabul edilecek pedagojik yaklaşımların yanı sıra vurgulanmıştır.

İkinci bölüm EÇEB'den ilköğretime geçişi ele almaktadır. Ebeveynlerin görüşleri sıklıkla dikkate alınmakla birlikte, yaş, ilkokula kabul için belirleyici faktördür. EÇEB için amaçların, ilkelerin ve müfredatın ilköğretim ile uyumlu hale getirilmesinden başlayarak geçişi kolaylaştıran yapısal özellikler incelenmiştir. Çocukları EÇEB'in son aşamalarında ilkokula getirme açısından fiziksel gruplandırma da tartışılmaktadır. Son olarak, çocukların ilköğretime geçişini kolaylaştırmak için ortam düzeyinde alınan çeşitli önlemler sunulmuştur.

Destek önlemleriyle ilgili son bölüm, çocukların dil gelişimini iyileştirmek için üst düzey düzenlemelerin nerede olduğunu göstermektedir. Avrupa'da çok dillilik artışından dolayı, evde eğitim dilini konuşan çocuklar ile başka bir anadili kullananlar için alınacak önlemler arasında bir ayırım yapılmaktadır. Ebeveynlere sunulan destek de ele alınmaktadır - ebeveynlik programları, evde öğrenim rehberliği ve ev ziyaretleri dahil, Avrupa genelindeki uygulamalara örnekler verilmiştir.

Bölüm 5: Değerlendirme ve İzleme

EÇEB'in Temel Verileri'nin bu bölümünde yer alan yeni bir bölüm, merkeze dayalı EÇEB hizmetinin kalite güvencesinin temel unsurlarını incelemektedir. Yönetim prizmasına bakarak, EÇEB ortamlarının iç ve dış değerlendirmesine yönelik yaklaşımların bir sınıflandırmasını sağlar. Bazı ülkelerde EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinin, öğretme ve öğrenmenin kalitesine değil, düzenlemelere uyumu kontrol etmeye odaklandığını vurgulamaktadır. Bu bölüm, ebeveynlerin ve çocukların değerlendirme ve izleme süreçlerine dahil olma yollarını sunar ve çocuklara nadiren danışıldığını gösterir. Son olarak, performansı izlemek ve ortamlardaki bakım ve eğitim uygulamalarında veya bir bütün olarak EÇEB sisteminde daha fazla gelişme sağlamak için kullanılan yöntemleri analiz eder.

BÖLÜM II: Ulusal Sistem Bilgi Sayfaları

Raporun sonundaki ulusal sistem bilgi sayfaları, her bir ülkenin EÇEB sisteminin temel özelliklerinin kısa bir özetini sunar. Bu ulusal sayfalar, EÇEB yapısının temel unsurlarının bir şema biçiminde görsel bir temsilini, EÇEB temel hizmetlerinin bir tanımını, katılım oranlarını, eğitim kılavuzlarının kapsamını ve mevcut reformların bir özetini içermektedir.

YAŞ KATEGORİLERİ

Birçok Avrupa ülkesi EÇEB hizmetlerini çocukların yaşlarına göre yapılandırmaktadır. Genellikle, birinci aşamadan ikinci aşamaya geçiş, çocuklar yaklaşık 3 yaşlarında olduğunda gerçekleşir. Farklı düzenlemeleri yansıtmak için, '3 yaşın altındaki' çocuklar için ve '3 yaş ve üstü yaşta' için hizmet ayrımı yapılır. Bununla birlikte, bazı ülkelerde geçişin 2 buçuk yıl kadar erken veya 4 yaş kadar geç olabileceği unutulmamalıdır ⁽⁷⁾. Raporun sonundaki Ulusal Sistem Bilgi Sayfaları, her bir ülkede bu yaş grupları için hangi

⁽⁷⁾ Geçiş, Belçika'da (Fransız ve Flaman Toplulukları) 2 buçuk yaşında, Yunanistan, Hollanda, İsviçre ve Lihtenştayn'da 4 yaşında gerçekleşir.

merkeze dayalı ortamların sağlanabileceğini belirlemektedir. 'Küçük' çocuklar için ortamlar ve 'büyük' çocuklar için ortamlar terimleri, bazı durumlarda birbiri yerine kullanılır.

Bazı göstergeler belirli yaştaki bir durumu veya bazı belirgin zaman noktalarını vurgulamaktadır. 'Erken yaş', '3 yaş civarı' and 'EÇEB'in son yılı boyunca' kategorileri 'Erişim' bölümünde kullanılırken 'Çalışanlar' 2 ve 4 yaşları arasındaki çocuklar için geçerli olan düzenlemeleri temsil eder.

'Erken yaş' kategorisi, çocukların ebeveynlerinin çocuk bakım izninin sonundaki yaşını ifade eder (bakınız Şekil B3). 'EÇEB'in son yılı', çoğu eğitim sistemindeki 5 yaşındakileri, ancak sekiz ülkede ⁽⁸⁾ 6 yaşındakileri ve Malta ve Birleşik Krallık'taki 4 yaşındakileri (İngiltere, Galler ve İskoçya) göstermektedir. "EÇEB'in son yılı" Birleşik Krallık'ta (Kuzey İrlanda) "3 yaş" kategorisine denk gelir ve benzer verileri gösterir.

KAYNAKLAR

Temel bilgi kaynakları EÇEB politikası ve uygulaması hakkında bilgi veren Eurydice Ulusal Birimleridir. Birkaç gösterge Eurostat verilerine dayanmaktadır.

Üst düzey eğitim yetkilileri tarafından yayınlanan politika ve önlemlere ilişkin bilgiler, Avrupa Komisyonu'nun Eğitim, Görsel İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA) Ulusal Birimler ile ortaklaşa hazırlanan Eğitim ve Gençlik Politikaları Analiz Birimi tarafından hazırlanan anketler kullanılarak Eurydice Ağı tarafından toplanmıştır. Ağda Üst düzey yetkililer tarafından verilen ve / veya tanınan resmi belgeler (düzenlemeler, tavsiyeler, ulusal stratejiler, eylem planları vb.) bu anketleri yanıtlamak için en önemli bilgi kaynakları olmuştur.

Tüm politika bilgileri için referans yılı 2018/19 okul yılıdır.

Raporun tasarlanması ve hazırlanması EACEA Eğitim ve Gençlik Politikaları Analiz Birimi tarafından koordine edilmiştir. Bütün Eurydice Ulusal Birimleri tarafından kontrol edilmiştir. Tüm katılımcılara raporun sonunda teşekkür edilmiştir.

EÇEB HAKKINDA DAHA FAZLA EURYDICE BİLGİSİ

Bu EÇEB ile ilgili 2019 Temel Veriler Sürümü, EÇEB ile ilgili Eurydice yayınlarına dayanmaktadır. Bu, EÇEB'de Temel Verilerin 2014 baskısının güncellenmesi ve yükseltilmesidir (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice / Eurostat, 2014). Konular arasındaki mesajlar ve aralarındaki bağlantılar 2014 baskısındaki Eurydice Brief'ine (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2014) göre düzeltildi.

2014/15 öğretim yılına dayanan EÇEB sistemlerinin altı temel unsuruna ilişkin yıllık veriler, Avrupa'daki Eğitim ve Öğretim Sistemlerini İzleme Yapısal Göstergeleri hakkındaki Eurydice projesiyle elde edilebilir.

Ülkelere göre daha ayrıntılı bilgi, Eurydice web sitesinde, ulusal bilgi sistemlerinin tanımlarında mevcuttur: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/national-description_en

---

⁽⁸⁾ Bulgaristan, Estonya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Polonya, Finlandiya ve İsveç.

Her çocuğa yüksek kaliteli Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı (EÇEB) sağlanacaksa, iyi yönetim ve tutarlı politikalar çok önemlidir. EÇEB hizmetleri birçok paydaşı içerdiğinden, politika yapıcıların sektör genelinde ortamlarda entegre bir yaklaşımı ve yüksek hizmet standardını teşvik eden düzenleyici bir çerçeve oluşturmaları çok önemlidir.

EÇEB'in düzenlenme şekli de anahtardır. Tüm çocuklar için yiyecek ve içecek sağlayan tek bir ortamda, farklı yaş grupları için ayrı ortamlarda veya düzenlenmiş ev tabanlı hizmetlerde sunulan merkez tabanlı hizmet olabilir. Entegre sistemlerin faydaları Avrupa Komisyonu tarafından vurgulanmıştır. Son Personel Çalışma Belgelerinden birinde şuna yer verilmiştir;

'tam bütünleşmiş sistemlerin, erken çocukluk eğitimi [...] ve bakım politikaları arasında daha fazla tutarlılık sağladığı ve aynı zamanda daha küçük çocuklara ve ailelerine daha fazla kaynak ayırdığı görünmektedir' Üniter sistemler - erken çocukluk eğitimi ve bakımı sektöründe yönetim ve finansman için daha tutarlı bir çerçeve sunarak - daha kaliteli ve daha adil hizmet sunumu sağlar ve daha yüksek finansal verimlilik sağlar' (1).

Yönetim ile ilgili bu bölüm, EÇEB hizmetleri kapsamındaki 0-5 yaş grubu için demografik verilerin analizi ile başlamaktadır. Merkeze dayalı EÇEB'in sunulma şeklini tarif etmek için devam eder - üniter bir ortamda veya iki ayrı yaşa bağlı ortamda. Ayrıca, bu tür bir hükmün var olduğu 3 yaşın altındaki çocuklar için düzenlenmiş ev tabanlı hükmün nispi önemi hakkında bilgi verilmektedir. EÇEB'in yönetilme şekli daha sonra analiz edilir - aynı otoritenin her türlü hizmetten mi yoksa yalnızca belirli tiplerden mi sorumlu olduğunu ve yönetim otoritesinin eğitimden veya diğer politika alanlarından sorumlu olup olmadığını gösterir.

EÇEB'in merkeze dayalı hizmet verdiği ülkelerde - tamamen ya da kısmen - yaşa bağlı ayrı ortamlarda, çocuklar genellikle yaklaşık 3 yaşında bir sonraki ortama geçerler. Bu bölüm, bu yapısal geçişi kolaylaştırmak için çocuk bakımı- eğitim tipi bir ortamı ile alakalı üst düzey önerilerin var olduğunu gösterir. Ayrıca, ebeveyn temsilcilerinin ortamların yönetimine olası katılımını da analiz eder. Son olarak, bu bölüm, EÇEB merkezli hizmetin kendi kendini finanse eden sektörünün göreceli önemi hakkında bilgi vermektedir.

AB'DE 30 MİLYON ÇOCUKTAN FAZLASI EÇEB ÇAĞI ARALIĞINDA

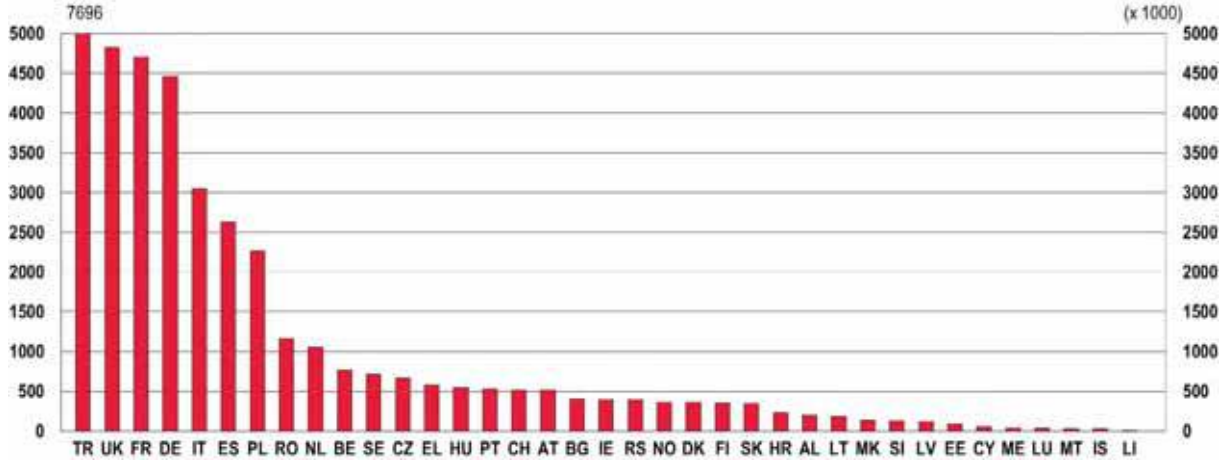
Bu raporda, EÇEB çocuklar için doğdukları andan ilköğretime kadar olan hizmeti ifade eder. Çoğu Avrupa ülkesinde, zorunlu ilköğretim 6 yaşında başlar (2). 1 Ocak 2017 tarihinde, Avrupa Birliği'nde 31 milyon çocuk 6 yaşın altında idi. EÇEB hizmetleri tipik olarak, AB-28 nüfusunun % 6,1'ini temsil eden bu yaş aralığını hedeflemektedir.

Şekil A1'de gösterildiği gibi, 0-5 yaş arası çocuk sayısı ülkeler arasında oldukça değişkendir. Türkiye'de yaklaşık 8 milyon çocuk bu kategoriye girmektedir. Almanya, Fransa ve Birleşik Krallık'ın her birinde, 4,5 milyon civarında çocuk bu yaş aralığındadır. Yel pazenin diğer ucunda, daha az nüfuslu yedi ülkede (Estonya, Kıbrıs, Lüksemburg, Malta, İzlanda, Lihtenştayn ve Karadağ) 0-5 yaş arası 100.000'den az çocuk bulunmaktadır.

(1) (1) 22.05.2018, SWD (2018) 173 finalinde, "Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemlerine İlişkin Konsey Tavsiyesi Önerisi [COM (2018) 271 final]" belgesine eşlik eden Komisyon Personeli Çalışma Belgesi.
(2) Sadece birkaç istisna vardır. Zorunlu ilköğretim Kuzey İrlanda'da 4 yaşında, Malta'da ve Birleşik Krallık'ın diğer üç yargı bölgesinde (İngiltere, Galler ve İskoçya) 5 yaşında başlar. Diğer sekiz ülkede, ilköğretim 7 yaşında başlar (Bulgaristan, Estonya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Polonya, Finlandiya ve İsveç) (bkz. Şekil B3).

0-5 yaş arası çocukların sayısı, Avrupa ülkelerindeki toplam nüfusun büyüklüğündeki farklılıkları kısmen yansıtmaktadır. Avrupa Birliği'nde (AB-28), 0-5 yaş arası çocukların oranı toplam nüfusun % 6,1'ini temsil etmektedir. Bununla birlikte, bu oran, ülkeler arasında %5,0'dan (İtalya'da) %9,6'ya (Türkiye'den) önemli ölçüde değişmektedir. Almanya, Yunanistan, İtalya ve Portekiz'de 0-5 yaş arası çocuk sayısı toplam nüfusun %5,5'ini temsil etmemektedir. İrlanda, Fransa, İsveç, Birleşik Krallık, İzlanda, Karadağ, Norveç ve Türkiye'de ise en az %7.0'dır.

Şekil A1: 0-5 yaş arası çocukların nüfusu, 1 Ocak 2017

0-5 yaş arası çocukların nüfusu

	EU-28	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL
0-5 yaş arası nüfus (binlerle)	31 183	764	399	665	360	4 466	85	398	581	2 625	4 708	234	3 047	57	126	180	38	550	27	1 054
toplam nüfusun % 'si	6.1	6.7	5.6	6.3	6.3	5.4	6.5	8.3	5.4	5.6	7.0	5.6	5.0	6.6	6.4	6.3	6.5	5.6	5.9	6.2
	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
0-5 yaş arası nüfus (binlerle)	509	2 270	524	1 157	128	346	349	716	4 820		199	:	515	26	2	44	138	367	393	7 696
toplam nüfusun % 'si	5.8	6.0	5.1	5.9	6.2	6.4	6.3	7.2	7.3		6.9	:	6.1	7.7	5.9	7.1	6.6	7.0	5.6	9.6

Kaynak: Eurostat Nüfus İstatistikleri [demo_pjan] (son güncelleme: 08/11/2018).

Ülkeye özgü not

Fransa: Geçici veriler.

MERKEZ TABANLI EÇEB HİZMETİ 3 YAŞINDA GEÇİŞLE YA BİRLEŞİK YA DA AYRI ORTAMLARDA VERİLMEKTEDİR

Şekil A2a'da açıklandığı gibi iki ana merkez tabanlı EÇEB modeli vardır.

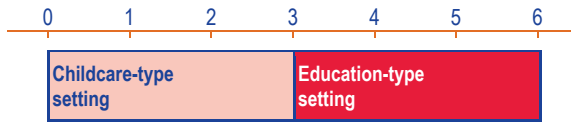
- 1) Çocuk bakımı veya eğitim odaklı farklı yaş grupları için **ayrı ortamlar**:
  - a. küçük çocuklar: genellikle 3 yaşına kadar (çocuk bakımı tipi ortamlarda);
  - b. daha büyük çocuklar: genellikle 3 yaşından itibaren, ilköğretimin başlangıcına kadar olan çocuklar için (eğitim türü ortamlarda).
- 2) Tüm yaş aralığına ilişkin **birleşik ortamlar** (genellikle 1 yaşından büyük çocuklar için veya çocuk bakımından hemen sonra ilköğretimin başlangıcına kadar) (bkz. Şekil B3)
- 3) EÇEB hizmetlerinin iki farklı aşamada organize edildiği tipik bir bölünmüş sistemde (bkz. Şekil 7) - merkezde hizmete erken yaşta başlayan çocuklar, eğitim türüne geçmeden önce (örneğin anaokulu veya okul öncesi okul ortamında) çocuk bakım tipi bir ortamda (örneğin bir çocuk yuvası) başlar.

Genellikle, bir ortamdaki diğerine geçiş, çocuklar yaklaşık 3 yaşındayken gerçekleşir, ancak bazı ülkelerde 2 veya 4 yaşında da olabilir. Bölünme, “çocuk bakımı” hizmetleri ile “erken eğitim” sağlanması arasındaki, ilköğretim ile benzer düzenlemeleri izleyen ve hatta ilköğretim okulu ile aynı alana dayanan bir tür okul dışı ortamdaki ayrımı yansıtır. İlk döngü genellikle, bir öğrenme ortamı kriterlerini karşılamadığı için Uluslararası Eğitim Standartları Sınıfının (ISCED 2011 (3)) dışına çıkar (4). Genel olarak çocuk bakımı sağlayan programlar (denetim, beslenme ve sağlık) ISCED kapsamında değildir. İkinci aşamada eğitim öncelikleri açıktır ve okul öncesi eğitim olarak sınıflandırılmıştır (ISCED 020).

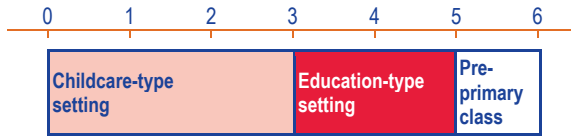
EÇEB hizmetlerinin tamamının tek bir ortamda sunulduğu tipik bir bütünlük sistemde, çocuklar ilköğretim yaşına gelinceye kadar (veya birkaç eğitim sisteminde, okul öncesi sınıfa başlayana kadar) aynı ortamda kalırlar. Bu birleşik ortamlar genellikle tanımlanmış bir eğitim bileşeni olan programlar sunar. Bu hizmet tipik olarak, çocukların erken bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemek ve küçük çocukları aile bağlamı dışında örgün eğitim vermeye alıştırmak için bütünsel bir yaklaşımla tasarlanmıştır.

Şekil A2a: Avrupa'daki merkez tabanlı EÇEB tipleri, 2018/19

1a) Küçük ve büyük çocuklar için ayrı ortamlar

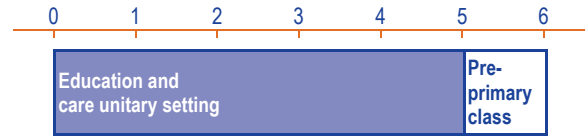
1b) Separate settings WITH pre-primary class

2a) Birleşik (tek) ortam

2b) Unitary setting WITH pre-primary class

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı Not

Bu modeller Avrupa'daki EÇEB evresinin tipik uzunluğunu, yani 6 yıl, gösterir fakat başlangıç ve bitiş yaşlarının yanı sıra, çocuk bakım tipi bir ortamdaki Tip 1 bir organizasyonda eğitim tipi bir ortama geçiş yaşı eğitim sistemleri arasında değişir. Belirli bir eğitim sistemi için belirli EÇEB yapılarının ve yaşlarının organizasyonu hakkında bilgi için, lütfen raporun sonundaki Ulusal Bilgi Sayfalarına bakınız.

Ek olarak, EÇEB hizmetlerinin düzenlenme biçiminden bağımsız olarak - birleşik ortamlar veya ayrı ortamlar - bazı ülkelerdeki çocuklar, ilköğretim için hazırlanmayı amaçlayan ilköğretim öncesi bir sınıfta farklı bir eğitim programı yürütmelidir. Bu özel program zorunludur ve bir veya iki yıl sürer (Ulusal Bilgi Sayfalarına bakınız).

Şekil A2b, merkez tabanlı EÇEB'in güncel modellerini göstermektedir. Çoğu Avrupa ülkesinde (5), merkeze dayalı EÇEB iki ayrı yaşa bağlı ortamda sağlanmaktadır. Avrupa ülkelerinin neredeyse üçte birinde, EÇEB birleşik ortamlarda sağlanmaktadır. Bu daha çok İskandinav ülkelerinde olduğu gibi birçok Baltık ve Balkan ülkesinde de geçerlidir (6).

(3) Bkz. <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>

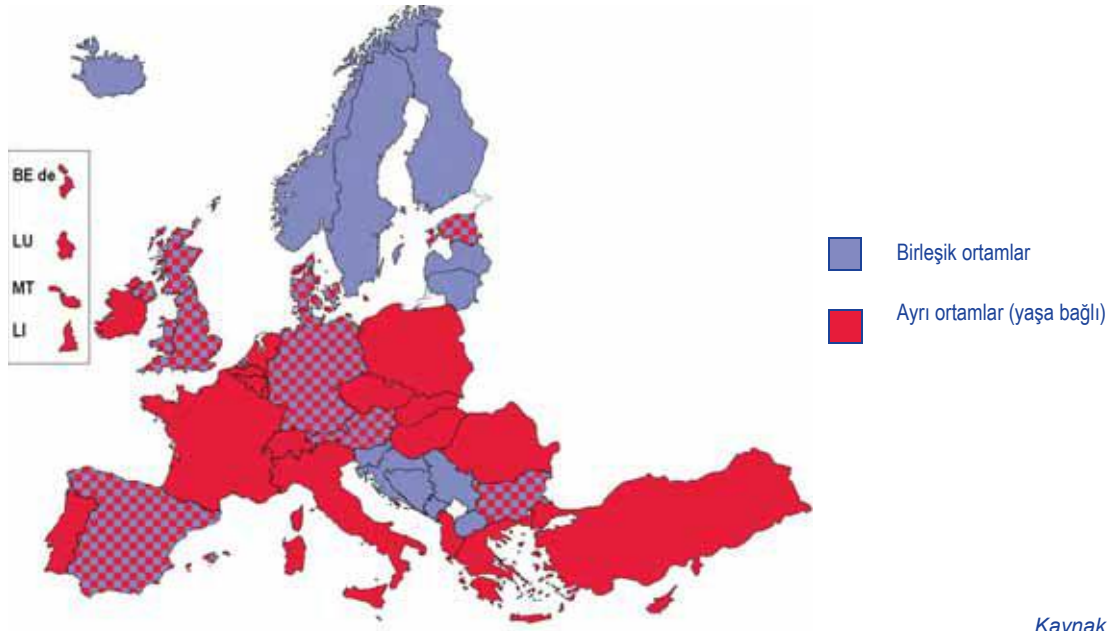
(4) Bu, ayrı ortamları olan 22 eğitim sisteminin 14'ünde geçerlidir (Ulusal Bilgi Sayfalarına bkz.). 3 yaşın altındaki programlar Belçika (Flaman Topluluğu), Yunanistan, İtalya, Kıbrıs, Romanya, Lihtenştayn ve Türkiye'de ISCED 010 olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca, Portekiz'de 3 yaş altı programların ISCED 010 olarak sınıflandırılması için güncelleme planlanmaktadır.

(5) Belçika, Çekya, İrlanda, Yunanistan, Fransa, İtalya, Kıbrıs, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Hollanda, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Arnavutluk, İsviçre, Lihtenştayn ve Türkiye'de.

Yedi ülkede, hem birleşik hem de ayrı ortamlar bir arada bulunmaktadır (Bulgaristan, Danimarka, Almanya, Estonya, İspanya, Avusturya ve Birleşik Krallık). Bu 'karma' sistemlerin çoğunda, her tür ayar ISCED 0 olarak sınıflandırılan eğitim türü programları sunar.

Şekil A2b: Merkez tabanlı EÇEB hizmetlerinin organizasyonu, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı Not

Ayrı ortamlara sahip EÇEB sistemlerinde, iki farklı ortam türü arasındaki geçiş genellikle 3 yaşında gerçekleşir. Fakat farklı ülkelerde daha erken yaşlarda (Belçika Flaman ve Fransız topluluklarında 2,5 yaşında) ya da daha geç yaşlarda da (Yunanistan, Hollanda, İsviçre ve Lihtenştayn'da 4 yaşında) olabilir. Her ülkedeki EÇEB'in spesifik yapısı ve yaş aralıkları hakkında bilgi için, lütfen raporun sonundaki Ulusal Bilgi Sayfalarına bakınız.

Ülkeye özgü not

Malta ve Portekiz: Şekil, kamu sektöründeki durumu göstermektedir. Özel sektörde, birleşik ortamlar da mevcuttur.

10 ülkede, çocuklar ilköğretimden önce EÇEB'in son 1-2 yılında okul öncesi bir sınıfa katılmak zorundadır. Bu spesifik EÇEB aşaması, okul öncesi eğitim programından farklı olarak, zorunlu eğitim programdır (bkz. Ulusal Bilgi Sayfaları). Bütünsel ve oyun tabanlı erken çocukluk eğitimi ve bakım programları, okuma, yazma ve matematikte (yani okuryazarlık ve aritmetik) temel becerileri öğreten ilköğretime geçişi kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Okula hazırlığı arttırmak için okuma yazma becerileri ve bireysel öğrenmenin yanı sıra daha fazla çeşitlendirilmiş değerlendirme yöntemleri okumaya daha güçlü bir odaklanma bazı ülkelerde ilköğretim öncesi sınıflarda EÇEB'in önceki yıllarına kıyasla kullanılır (bkz. Şekil D3 ila D5). İlkokul öncesi sınıflar, merkez tabanlı EÇEB ortamlarında veya ilkokullarda düzenlenebilir (bkz. Şekil D9). Birleşik ortamlara sahip ülkelerde daha yaygındır (Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Finlandiya, İsveç, Bosna Hersek ve Sırbistan). EÇEB'i iki ayrı aşamada düzenleyen eğitim sistemlerinde, okul öncesi sınıflar daha az yaygındır (Bulgaristan, Kıbrıs ve Lüksemburg). Nitekim, EÇEB'in 3 yaşından itibaren ikinci aşamasının tamamı, farklı düzenlemelere sahip eğitim sistemlerinde ilköğretime hazırlık olarak kabul edilmektedir.

(6) Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Bosna Hersek, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç ve Sırbistan'da.

DÜZENLENMİŞ EV TABANLI HİZMET SADECE BİRKAÇ AVRUPA ÜLKESİNDE YAYGINDIR

Merkeze dayalı ortamlarda EÇEB hizmetlerinin yanı sıra, EÇEB için belirlenmiş kurallara ve kalite standartlarına uyması gereken düzenlenmiş ev tabanlı EÇEB hizmetleri de sağlanabilir. Bu tür hizmetlerin çocuğun veya sağlayıcının evinde sunulması mümkün olsa da, bu rapor yalnızca ikinci EÇEB hizmet türünü, yani sağlayıcının kendi evinde sunulan hizmetleri ifade eder.

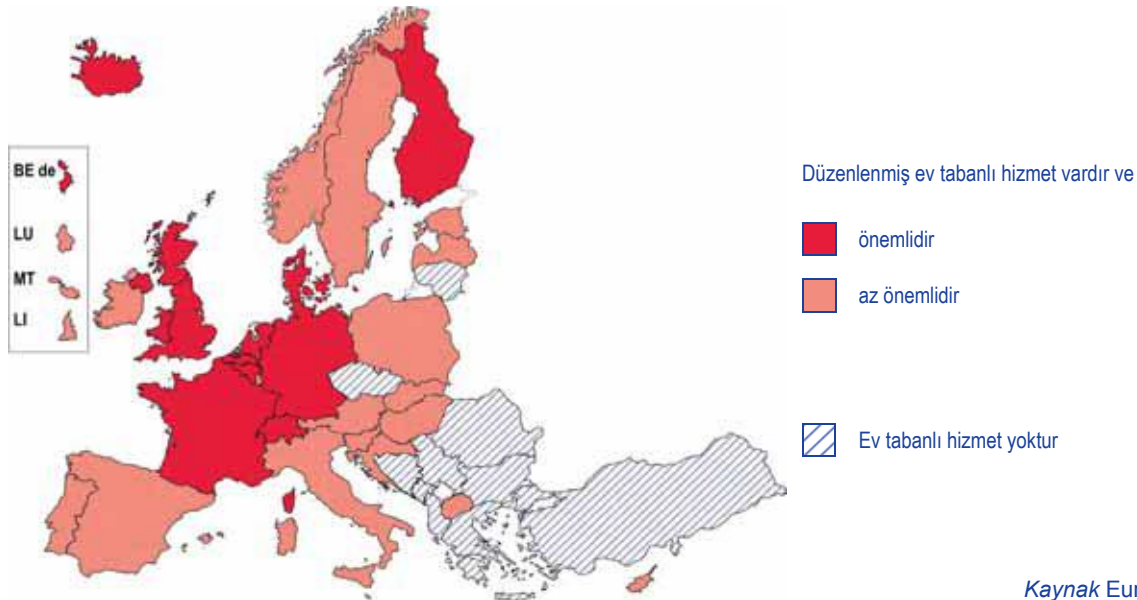
Ev tabanlı hizmet, EÇEB hizmetlerinin önemli veya daha az bir bölümünü teşkil edebilir; bu, büyük ölçüde çocukların yaşlarına göre değişir. Tipik olarak çocuk bakıcıları, ev tipi bir ortam genellikle bebekler için daha uygun olarak kabul edildiğinden küçük çocuklar için bakım sağlar. Büyük çocuklar için, ev tabanlı tabanlı hizmetleri, merkeze dayalı ortamların çalışma saatleri yetersiz olduğunda, mesai dışı bakım olarak kullanılır. Örneğin,

Almanya'da, 3 yaşın altındaki çocuklar için aile gündüz bakımı, yasadaki merkez tabanlı EÇEB olarak kabul edilir (Sosyal Kod Kitabı, Çocuk ve Gençlik Yasası, SGB VIII § 24). 3 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB merkezlerinin çalışma saatlerinin yeterli olmaması durumunda, esas olarak ek bir seçenek olarak kullanılır. 3 yaşından itibaren EÇEB'e yasal olarak izin verilmesi, açıkça merkez tabanlı EÇEB anlamına gelir.

Bu nedenle Şekil A3, 3 yaşın altındaki çocuklar için ev tabanlı hizmetin önemini göstermektedir. Çocuklar, Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte üçünde çocuk bakıcıları tarafından bakılmaktadır. Bununla birlikte, düzenlenmiş ev tabanlı hizmet, yalnızca birkaç ülkede EÇEB'in önemli bir bölümünü temsil etmektedir. Fransa, ev tabanlı hizmetin 3 yaşın altındaki EÇEB'in ana formu olduğu tek Avrupa ülkesidir.

Fransa'da, 2016 yılında, 3 yaşın altındaki çocukların % 33,4'üne yer sunan 425 400 bakıcı vardı (bkz. ONAPE, CNAF, 2018, s. 30). Bu, 3 yaşın altındakiler için mevcut EÇEB yerlerinin % 57'sini oluşturmaktadır.

Şekil A3: 3 yaşın altındaki çocuklar için düzenlenmiş ev tabanlı hizmet, 2018/19

Açıklayıcı Not

Ev tabanlı hizmet, bir tedarikçinin evinde verilen, kamu tarafından düzenlenmiş EÇEB karşılığıdır. Daha fazla ayrıntı için, bkz. Sözlük.

Ev tabanlı hizmetin göreceli önemi, ulusal istatistiklere ve uzman tahminlerine dayanmaktadır. Veriler mevcut olduğunda, EÇEB yerlerinin en az %10'unu teşkil ediyorsa, ev tabanlı hizmet önemli kabul edilir.

Ülkeye Özgü Not:

Çekya ve Karadağ: Mevzuat, ev tabanlı hizmete izin veriyor, ancak bu çok nadir.

Almanya: Bölgeye göre değişir, bazılarında ev tabanlı hizmet daha az yaygındır.

İspanya: Düzenlenmiş ev tabanlı hizmet yalnızca iki Özerk Toplulukta mevcuttur: Comunidad de Madrid ve Comunidad Foral de Navarra.

Sekiz eğitim sisteminde, 3 yaşın altındaki çocukların önemli bir kısmı çocuk bakıcıları tarafından bakılıyor, ancak ev tabanlı EÇEB temel EÇEB türü değildir.

Belçika'da EÇEB'te 3 yaş altı her 10 çocuktan 3'ü evde hizmet almaktadır.

Danimarka'da ev tabanlı hizmet (dagpleje) EÇEB'in üç yaş altı yerlerinin üçte birini sağlamaktadır. 2017 yılında EÇEB'e katılan 0-2 yaş arası çocukların %33,8'i *dagpleje*' deydi.

Almanya'da aile gündüz bakımı birçok bölgede önemli bir rol oynamaktadır. 2017 yılında, 121 033 çocuk (3 yaş altı çocukların %5,3'ü veya EÇEB'deki çocukların %14,1'i) Almanya'da aile gündüz bakımına alınmıştır. Bununla birlikte, bölgelerde büyük bir değişiklik vardır. Kuzey Ren Vestfalya'da 3 yaşın altındaki çocukların %8,2'si çocuk bakıcılarından yararlanırken, Saksonya-Anhalt'da %1,3, Bavyera'da ise bu oran %2,1'dir.

Hollanda'da, Eylül 2018'de, 3 yaşın altındaki 46 750 çocuk evde bakım hizmeti altındaydı (*gastouderopvang*). Bu, EÇEB'de bu yaş grubundaki tüm çocukların% 18'ini oluşturmaktadır.

Finlandiya'da, ev tabanlı hizmete (perhepäivähoito / familjedagvård) katılım oranları giderek azalmaktadır. Bununla birlikte, 1 yaşındakiler (tüm yaş grubunun% 6,7'si veya EÇEB'dekilerin% 21'i) ve 2 yaşındakilerin (tüm yaş grubunun% 9,4'ü veya% 17'si) hala önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. EÇEB'de olanlar).

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), çocuk bakıcıları 1-4 yaş arası çocukların % 7-8'ine bakmakta, 3 yaşın altındaki çocuklar için mevcut yerlerin % 16-22'sini sağlamaktadır. Ayrıca **Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve İskoçya)** 3 yaş ve üstü tüm çocuklar için EÇEB yasal hakkı, ev tabanlı çocuk bakıcıları dahil olmak üzere tüm düzenlenmiş EÇEB hizmetlerine uygulanır.

İsviçre'de, her yaşta çocuğa önem veren 8 200 ila 9 600 arasında düzenlenmiş günlük bakım ailesi bulunmaktadır (bkz. *Bundesamt für Sozialversicherungen*, 2017).

İzlanda'da, ev tabanlı hizmet 2016 yılında 1 yaşındakiler için önemlidir, bu yaşta çocukların % 28,1'i ev tabanlı hizmette idi (tüm EÇEB yerlerinin % 40'i). Bu oran, çocukların % 95'i merkez tabanlı EÇEB ortamlarındayken, 2 yaşından itibaren önemli ölçüde düşer (İstatistik İzlanda, 2018a ve 2018b).

Düzenlenmiş ev tabanlı EÇEB, orta ve güneydoğu bölgelerinde (Bulgaristan, Çekya, Yunanistan, Litvanya, Romanya, Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ, Sırbistan ve Türkiye) kümelenmiş olan 10 Avrupa ülkesinde mevcut değildir. İrlanda, büyük bir düzenlemeye tabi çocuk bakıcılığı sektörüne sahip, potansiyel olarak büyük miktarda düzenlenmiş ev tabanlı hizmet arzını gösteren tek ülkedir.

BİRÇOK ÜLKEDE 3 YAŞ VE ÜZERİ ÇOCUKLAR İÇİN MERKEZ TABANLI EÇEB HİZMETİNDEN EĞİTİM BAKANLIĞI SORUMLUDUR

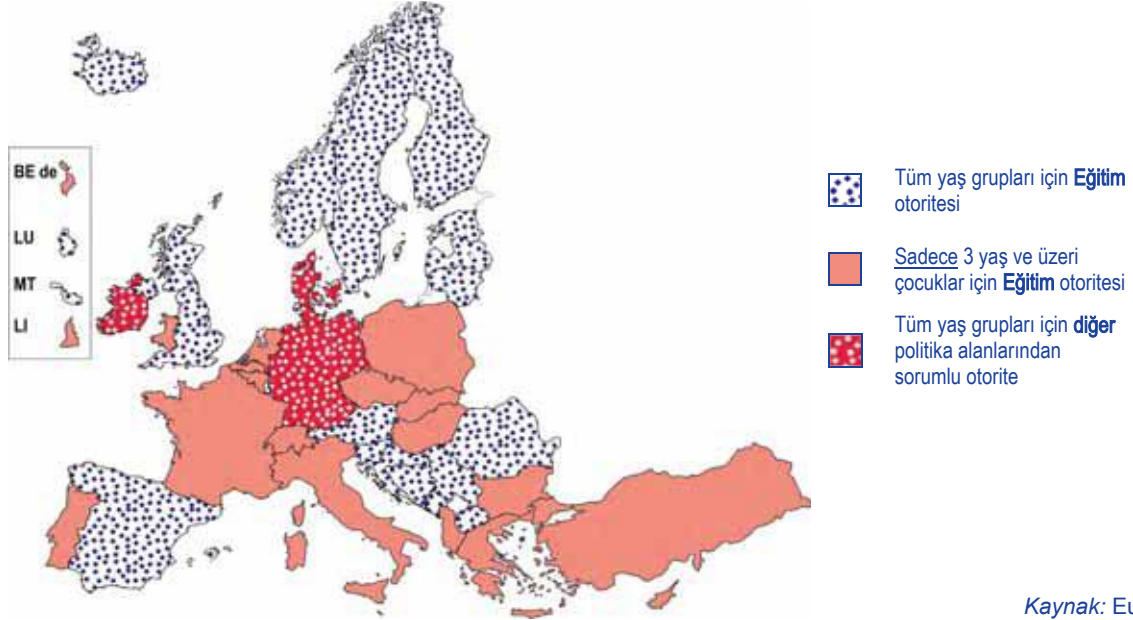
Merkeze dayalı EÇEB hizmetinden sorumlu makamların portföyünün analizi, hükümetlerin EÇEB'e yaklaşma şekli hakkında bir fikir vermektedir. Bir eğitim bakanlığı EÇEB'i ilk eğitim aşaması olarak algılayabilirken, aile veya sosyal ilişkilerden sorumlu bir bakanlık çocuk bakımı boyutuna daha fazla odaklanabilir (bkz. Şekil D1, EÇEB için eğitim rehberleri).

Şekil A4, 21 eğitim sisteminde, eğitimden sorumlu makamın tüm merkez tabanlı EÇEB hizmetleri için temel sorumluluğa sahip olduğunu göstermektedir. Bunlardan 18'inde, EÇEB merkezli hizmet yalnızca birleşik ortamlarda veya yaşa bağlı olarak hem birleşik hem de ayrı ortamlarda sunulur (7). EÇEB'in ayrı ortamlarda sağlandığı ülkelerden sadece üçü EÇEB aşamasının tamamı için eğitimden sorumlu makamlara (Lüksemburg, Malta ve Romanya) ana sorumluluğu vermektedir.

Sistemlerin neredeyse yarısında, eğitimden sorumlu otorite, 3 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB hizmetinden sorumlu iken, genellikle sosyal işlerden sorumlu olan farklı bir otorite küçük çocuklar için hizmetten sorumludur. Bu, küçük yaşta EÇEB'e başlayan çocukların genellikle 3 yaş civarında farklı tipte bir merkez EÇEB ortamına katıldığı ülkeler için en yaygın modeldir (8). Bu aynı zamanda hem birleşik hem de yaşa bağlı ayrı ortamların bir arada olduğu Bulgaristan ve Birleşik Krallık'ta (Galler) söz konusudur.

(7) Estonya, İspanya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Avusturya, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Kuzey İrlanda ve İskoçya), Bosna Hersek, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç ve Sırbistan'da.

Şekil A4: Merkez tabanlı EÇEB hizmetlerini yönetmekten sorumlu makamlar, 2018/19

Açıklayıcı Not

Farklı otoritelerin EÇEB hizmetinin farklı yönlerinden sorumlu olduğu durumlarda, Şekil, eğitim makamının rolü aşırı derecede sınırlı olmadıkça sorumlu olduğunu göstermektedir. Sorumlu makamların listesi Ek B'de verilmiştir. İki farklı ortam türü arasındaki geçiş genellikle 3 yaşında gerçekleşir. Bu geçiş daha erken yaşta da gerçekleşebilir (Belçika, Fransız ve Flaman Topluluklarında 2 buçuk yaşında veya Yunanistan, Hollanda, İsviçre ve Lihtenştayn'da 4 yaşında).

Ülkeye özgü notlar

Almanya, İspanya ve İsviçre: Şekil bölgeler arasındaki en yaygın durumu temsil etmektedir.

Estonya: Şekil, çoğu çocuğun bütün EÇEB dönemini harcadığı koolieelne lasteasutus'un durumunu (1 ila 7 yaş arası çocuklar için) göstermektedir. Sosyal İşler Bakanlığı lapsehoiuteenus'tan sorumludur (doğumdan 3 yaşına kadar olan çocuklar için).

İtalya: 3 yaşın altındaki çocuklar için (nido d'infanzia ve servizi educativi integrativi), durum bölgeler arasında değişir. Eğitim, Üniversite ve Araştırma Bakanlığı sınırlı bir rol oynamaktadır (özellikle eğitimsel açıdan).

Son olarak, eğitim otoritesinin sadece üç eğitim sisteminde EÇEB sağlama sorumluluğu yoktur: Danimarka, Almanya ve İrlanda. Sorumlulukları çocuk hizmetleri veya aile işlerini içeren otoriteler tüm EÇEB aşamasından sorumludur. Bu, erken çocukluk eğitimi ve bakımına yönelik genel felsefe ile ilişkili olabilir (örneğin, Alman 'çocuk bahçesi' - Anaokulu - yaklaşımı). Bununla birlikte, Danimarka'da, EÇEB'in sorumluluğu, hükümete bağlı olarak, Milli Eğitim Bakanlığı'ndan Çocuk ve Sosyal İşler Bakanlığı'na taşınmaktadır.

Eğitim bakanlığı İki ülkede, EÇEB sağlama konusundaki sorumluluğunun bir bölümünü başka bir bakanlıkla paylaşıyor:

Romanya'da, Eğitim Bakanlığı sadece daha büyük çocuklar (gradinita) için EÇEB hizmetlerinden sorumludur. 3 yaşın altındaki çocuklar için (creşa) bu sorumluluk şu anda Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Adalet Bakanlığı ile paylaşılmaktadır. 2019/20 itibarıyla, Milli Eğitim Bakanlığı tüm EÇEB hizmetlerinden sorumlu olacaktır.

(⁸) Belçika (her üç toplulukta), Çekya, Yunanistan, Fransa, Kıbrıs, Macaristan, Hollanda, Polonya, Portekiz, Slovakya, Arnavutluk, İsviçre, Lihtenştayn ve Türkiye'de.

Kuzey Makedonya'da, EÇEB hizmetlerinin sorumluluğu iki bakanlık arasında paylaşıyor. Eğitim yönleri Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından yönetilirken, Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı bakım ve örgütsel yönlerden sorumludur.

Federal veya merkezi olmayan eyaletlerde, EÇEB hizmetlerinin sorumluluğu farklı hükümet seviyeleri arasında paylaşılabilir; Hem merkezi hem de bölgesel hükümetler, farklı alanlarda en üst düzey otorite olarak hareket ederler ya da sorumluluk, merkezi seviye ve / veya asgari gereklilikler için asgari bir koordinasyon rolü ile tamamen devredilebilir.

Almanya'da Federal Aile İşleri, Kıdemli Vatandaş, Kadın ve Gençlik Bakanlığı merkezi düzeyde sorumludur. Bununla birlikte, temel yeterlilikler, EÇEB'in elinde, ulusal mevzuatla (örneğin, Sosyal Kurallar Kitabı ve Çocuk ve Gençlik Yasası) belirlenen çerçeve kapsamında EÇEB'i düzenler. Çoğu bölgede, eğitim departmanı EÇEB'den sorumludur. Bazı bölgelerde EÇEB'ten, sosyal işler departmanı sorumludur.

İspanya'da, her Özerk Topluluk'taki eğitim departmanı, sosyal ilişkiler departmanı ile sorumluluğunu paylaştığı Galiciya dışında, küçük çocuklar için EÇEB hizmetinden sorumlu olan tek üst düzey otoritedir (escuelas infantiles, primer ciclo). 3 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB hizmetleri (çocuk bebekleri, segundo ciclo ve colegios de educación infantil y primaria), temel müfredat, hedefler ve değerlendirme kriterleri açısından Eğitim ve Öğretim Bakanlığı (MEVT) gerekliliklerine tabidir. Özerk Topluluklar, bölgedeki merkezi gereklilikleri uygulamak için gerekli düzenlemeleri oluşturur. Ceuta ve Melilla kentleri için tüm merkez tabanlı EÇEB hizmetleri MEVT'nin sorumluluğundadır.

Avusturya'da, merkeze dayalı EÇEB hizmetleri genellikle Bölge seviyesindeki eğitimden sorumlu idareler tarafından düzenlenir.

Bosna Hersek'te, EÇEB hizmetleri, 12 farklı yetkili makam tarafından yönetilmektedir: Sırp Cumhuriyeti'nin 10 kantonu olan Republika Srpska'nın ve Brcko Bölgesi. Tüm bu sistemlerden eğitimden sorumlu bakanlık sorumludur.

İsviçre'de kantonlar, EÇEB hizmetlerini yönetmekten ve mevcut üst düzey gereklilikleri kendi bölgelerinde uygulamaktan sorumludur. Bunlar daha çok ortamların belgelendirilmesi ve denetlenmesiyle ilgilidir. Çoğu durumda, 4 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB hizmetleri (Kindertagesstätte / crèche / nido d'infanzia) aile ve sosyal politikadan sorumlu kanton idarelerinin sorumluluğundadır. İsviçre Sosyal İşler Bakanları Konferansı, koordinasyon rolünü üstlenir ve erken çocukluk bakımı ile ilgili tavsiyelerde bulunabilir. 4 ve 5 yaşındakiler için EÇEB hizmetleri (Anakulu / école enfantine / scuola dell'infanzia), kantonların eğitim idarelerinin sorumluluğundadır ve İsviçre Kantonu Eğitim Bakanları Konferansı koordine edici bir rol üstlenir.

Ne federal ne de merkezi olmayan bir devlet olan bir ülkede, EÇEB'in 3 yaşın altındaki çocuklar için merkeze dayalı hizmetleri, bölgedeki üst düzey otorite tarafından neredeyse tamamen tahsis edilmiştir:

İtalya'da, bölgeler 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB kamu düzenini düzenlemekten sorumludur (nido d'infanzia ve servizi educativi integrativi). Bölgeye bağlı olarak, yönetim eğitim veya sosyal işlerden sorumlu olabilir. 2015 yılında mevzuat, 0-6 yaş arası çocuklar için eğitim hizmetleri için entegre bir sistem kurdu (107/2015 sayılı yasa) ve 2017'de bu sistemi düzenledi (65/2017 sayılı kararname). En üst düzeyde, bu entegre sistemin geliştirilmesinden Eğitim, Üniversite ve Araştırma Bakanlığı sorumludur.

Ev tabanlı hizmet genellikle aile, çocuk ve sosyal hizmetlerden sorumlu makamların altındadır (bkz. Şekil A3 ve Ek B). Daha küçük ve daha büyük çocuklar için ayrı ortamlara sahip ülkelerde, çocuk bakımı, genellikle 3 yaşın altındakiler için merkez tabanlı EÇEB hizmetleriyle aynı makamlarca yönetilir. Bununla birlikte, eğitim yetkilileri, Lüksemburg, Malta, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Birleşik Krallık (İngiltere, Kuzey İrlanda ve İskoçya) ve Norveç'te ev tabanlı hizmet dahil olmak üzere tüm EÇEB sektöründen sorumludur.

ÜST DÜZEY YETKİLİLER ÇOCUK BAKIMI VE EĞİTİM TİPİ ORTAMLAR ARASINDAKİ GEÇİŞİ KOLAYLAŞTIRMAK İÇİN NADİREN ÖNERİLERDE BULUNUR

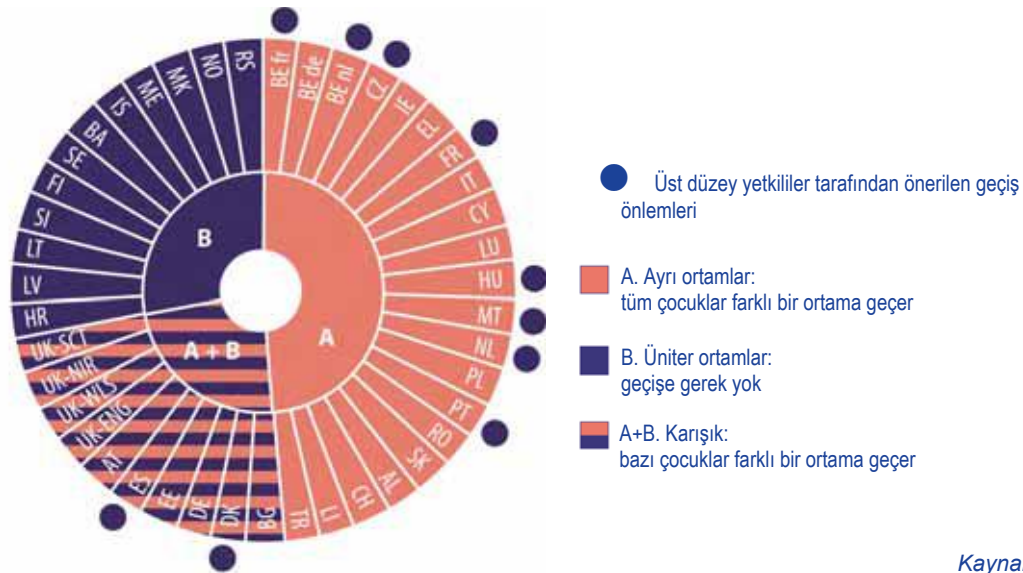
Küçük bir çocuk için, herhangi bir geçiş - ev tabanlı hizmetten merkez tabanlı hizmete, bir ortamdan diğerine veya EÇEB ortamından bir okula - pürüzsüz bir geçiş sağlamak için dikkatlice hazırlanmaları gereken önemli bir adımdır.

Düzenlenmiş ev tabanlı hizmetin mevcut olduğu 32 eğitim sisteminden sadece yedisi (bkz. Şekil A3), ev temelli ve merkez tabanlı EÇEB hizmetleri arasında geçişi kolaylaştırmak için önlemler önermektedir (Belçika - Fransız ve Flaman Toplulukları, Fransa, Malta, Slovenya, Finlandiya ve Birleşik Krallık - İskoçya).

EÇEB hizmetlerinin yapısal organizasyonuna bağlı olarak, çocuklar ortamını hiç değiştirmek zorunda kalmayabilir (bkz. Şekil A2a ve A2b). Tanım olarak, yalnızca üniter ortamlarda merkez tabanlı EÇEB hizmeti düzenleyen ülkelerde geçiş gerçekleşmez. Avrupa ülkelerinin üçte birinde durum budur. Geri kalan ülkelerde, en azından bazı çocukların çocuk bakım tipi bir ortamdan eğitim tipi bir ortama geçmesi gerekebilir.

Şekil A5, eğitim sistemlerinin dörtte üçünde meydana gelen temel yapısal geçiş noktasına (genellikle 3 yaş civarında) odaklanmaktadır. 21 sistemde, tüm çocuklar bu süre zarfında farklı bir ortama geçirilirler. EÇEB tabanlı merkezî hizmetlerin karıştığı (üniter ve yaşa bağlı ortamlar) 10 sistemde, sadece bazı çocuklar bu noktada bir geçişle karşı karşıya kalmaktadır. Bununla birlikte, bu değişikliğin nasıl ele alınması gerektiği ile ilgili üst düzey öneriler, yapısal bir geçişin gerçekleştiği eğitim sistemlerinin sadece dokuzunda vardır (Belçika - Fransız ve Flaman Toplulukları, Çekya, Danimarka, İspanya, Fransa, Macaristan, Malta, Hollanda ve Portekiz).

Şekil A5: Çocukların 3 yaş civarında farklı merkez tabanlı EÇEB ortamları arasında geçişini kolaylaştırmak için önerilen üst düzey önlemler, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı Not

Şekil, EÇEB'e erken yaşta (3 yaş altı) başlayan çocuklarla ilgilidir. Sadece çocuk bakımı ve eğitim tipi ortamlar arasındaki yapısal geçişler göz önünde bulundurulur; Aile kararlarından dolayı aynı tip ortamlar arasındaki geçişler dikkate alınmaz. Daha az nüfuslu alanlarda ilkokullarda düzenlenen EÇEB grupları da dikkate alınmaz.

İki farklı ortam türü arasındaki geçiş genellikle 3 yaşında gerçekleşir, ancak daha erken yaşta da gerçekleşebilir: 2 buçuk yaşında Belçika'da (Fransız ve Flaman Toplulukları) veya 4 yaşında (Yunanistan, Hollanda, İsviçre ve Lihtenştayn'da).

Ülkeye özgü notlar (Şekil A5)

Çekya: Çocuklar 2 ila 5 yaş arasındaki anaokuluna (materská škola) başlayabilir.

Malta ve Portekiz: Şekil, kamu sektöründeki durumu göstermektedir. Özel sektörde, üniter ortamlar da mevcuttur.

İsviçre: Kanton düzenlemeleri değişmektedir.

Önerilen önlemlerin geçişi kolaylaştırması ve çocukların yeni ortamlarına uyum sağlamalarına yardımcı olması amaçlanmıştır. Bu önlemler, yeni ortamın resmi başlangıç tarihinden önce çocuklara tanıtılması, yeni ortamın ziyaret edilmesi ve değişimden önce yeni personel ile tanışılmasını içerebilir. Ebeveynler de genellikle geçişte katılırlar. Önerilerden bazıları, ebeveynlerin çocukları için bu adımın önemine dair farkındalıklarını artırmayı ve örneğin geçişten sonra çocuklarından sorumlu olacak yeni personel ile toplantılar düzenleyerek onları geçiş planlamasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bazı önlemler özellikle değişim dönemi ile ilgilidir (örneğin, yeni ortamda geçirilen süreyi kademeli olarak arttırmak, kabul aşamasında personel sayısını artırmak, çocukları yeni ilkökul öncesi okullarına getirmek veya çocukları okul yılı başlamadan bir veya iki gün önce okulla tanıştırmak, ilk birkaç gün boyunca ebeveynleri çocuklarıyla birlikte ortamda biraz zaman geçirmeye teşvik etmektir).

Üst düzey yetkililer tarafından önerilen gerçek önlemlere birkaç örnek:

Belçika Flaman Topluluğunda, 2017 yılında kabul edilen Tüm Okul Öncesi Çocuklarının okul öncesi eğitimine katılmasını garantileyen Eylem Planının ⁽⁹⁾ üç ana direğinden biri ev veya çocuk bakımından - ev tabanlı veya merkez tabanlı hizmetten - ilkökul öncesi eğitime (kleuteronderwijs) kaliteli bir geçiş deneyimi sunar. Bu kapsamda, Refah, Sağlık ve Aile Bakanlığı ile Eğitim ve Öğretim Bakanlığını içeren ortak bir çalışma grubu kurulmuştur. Bu sütunun dört amacı vardır: 1) yapısal süreklilik: sosyal açıdan savunmasız gruplara özel dikkat gösterilerek bölgesel ve yerel düzeydeki farklı hizmetler arasındaki işbirliği; 2) pedagojik süreklilik: pedagojik çerçevelerin uyumu; 3) mesleki süreklilik: çocuklar ve ebeveynleri için geçiş desteklemede tüm ilgili uzmanlar arasında paylaşılmış sorumluluk ve 4) yerel ortaklıkları geliştirerek ve ebeveynlerin katılımını teşvik ederek profesyoneller, ebeveynler, semtler ve toplum arasındaki diyalog ortamı ve katılım.

Fransa'da, 2 ya da 3 yaş arası çocuklar için geçiş kolaylaştırmak amacıyla bebek bakımı hizmetleri (accueil du jeune enfant) ile okul öncesi (écoles maternelles) arasında yerel düzeyde yakın işbirliği yapılması önerilmektedir. Ailelere, bebek bakım ortamının personeli ile okul öncesi öğretmenleri arasındaki değişimi, değişim sırasında her bir çocuğa yardım etmenin en iyi yolunu bulmak amacıyla ortak bir yerel platform oluşturulmalıdır (18 Aralık 2012 - 2012 tarihli Genelge Mektubu L. 214-5 Sosyal Eylemler ve Aileler Kanunu).

İspanya'da, bazı eğitim idareleri, EÇEB'in ikinci döngüsüne giren çocukların adaptasyonunu kolaylaştıracak önlemler vermiştir (3 yaş ve üstü çocuklar için ortamlar). Bu 'uyum' veya 'hoş geldin' döneminde, aileleri ve çocukları, kendilerini güvende ve kabul görmeleri konusunda cesaretlendirmek için önlemler alınmasını amaçlamaktadır. Bu önlemler genellikle EÇEB düzenlemelerine dahil edilir. Bazı ~~Çek~~ Topluluklar bir adım daha ileri gidebilir, örneğin, Endülüs bu konuyla ilgili özel bir broşür yayınlamıştır ⁽¹⁰⁾.

Geçiş önlemleri olan ülkelerin üçünde, üst düzey otorite herhangi bir spesifik önlem önermez, ancak önlemlerin yerel veya belirleyici düzeyde alınmasını gerektirir:

Çek Cumhuriyeti'nde, İlköğretim Öncesi Eğitim Çerçevesi Eğitim Programı, bir anaokuluna (*mateřská škola*) başlayan tüm çocukların bireysel bir adaptasyon rejiminden yararlanmaları gerektiğini belirtir. Her okul, kendi eğitim önlemlerini okul eğitim programında tanımlamaktadır.

Danimarka'da, üst düzey otorite belirli bir önlem önermez, ancak belediyelerden geçiş için kılavuzluk yapmalarını ister.

Hollanda'da, Okul Öncesi Eğitimin Temel Koşulları hakkındaki kararname, ortamların 4 yaşında okula (kleuterklas) sorunsuz bir geçiş için bir plan geliştirmek zorunda olduğunu belirtmektedir.

Bazı ülkelerde, üst düzey öneriler bulunmamasına rağmen, geçiş önlemleri genellikle ortam düzeyinde düzenlenir. Örneğin, Danimarka, Almanya ve İtalya'daki durum budur.

⁽⁹⁾ *Actieplan kleuterparticipatie*, <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/actieplan-kleuterparticipatie> adresinde mevcuttur.

⁽¹⁰⁾ *De la Escuela al Colegio: Actuaciones relacionadas con el tránsito entre el 1º y 2º ciclo de Educación Infantil*, https://www.juntadeandalucia.es/export/drupaljda/orientaciones-transito-0-3-a-3-6_2-0-1.pdf adresinde mevcuttur.

Bir düzenlemenin yönetim kurulunda temsilci olarak ebeveynlerin rollerine birkaç örnek:

Fransa'da écoles maternelles (büyük çocuklar için) - ebeveyn temsilcilerinin de dahil olduğu - okul konseyi tarafından onaylanan okul düzenlemelerini onaylayan, haftalık takvimi önerir - bölge eğitim müdürünün nihai onayına tabidir, okul planı planlamasında yer alır ve daha sonra onu benimser. Okul konseyi ayrıca tamamlayıcı eğitim, spor ve kültürel faaliyetlerin organizasyonunu onaylar ve okul saatleri dışında binaların kullanımı için belediye başkanına danışmaktan sorumludur. Öğretmenler ve veliler arasında, özellikle okul yılının başlangıcında olanlar arasında düzenlenen toplantılar hakkında bilgilendirilir (Eğitim Kanunu, Madde D411-2).

Slovenya'da, kamu anaokullarının konseylerinde personel ve belediye temsilcilerinin yanı sıra üç ebeveyn temsilcisi bulunmaktadır. Roller, kalkınma planını ve anaokulunun yıllık öz değerlendirme raporunu kabul etmek ve yıllık çalışma planının uygulanmasını rapor etmektir. Ayrıca, eğitim sorunları ve okul teftişleri ile ilgili raporları ve okul öncesi öğretmenleri, ebeveyn temsilcileri ve işçi sendikalarının temsilcileri tarafından sunulan konular hakkında da görüşmektedirler. Başvuru sayısı boş yer sayısını aşarsa, kabul komitesi nihai seçimi yapar. Çocuk kabul komitesinin yapısı ve kabul kriterleri anaokulu konseyinin önerisinde kurucu belediye tarafından belirlenir. Anaokulu konseyi ayrıca, müdürün atanması ve görevden alınmasından ve çalışanların haklarına, yükümlülüklerine ve sorumluluklarına ilişkin başvurulara karar vermekten de sorumludur. Ayrıca her anaokulunun bir ebeveyn konseyi vardır – her çocuk grubu için bir ebeveyn temsilcisi ile - esas olarak danışma rolü vardır.

Bazı eğitim sistemlerinde, üst düzey otorite, yetkinlik alanlarını ve / veya katılımın yapması gereken formu listelemeyen ebeveyn katılımının öneminden bahseder. Örneğin:

Belçika Flaman Topluluğu'nda, çocuk bakımı ile ilgili mevzuat (doğumdan 3 yaşına kadar olan çocuklar için), daha fazla ayrıntı olmadan ortamın düzenlenmesi konusunda ebeveynlere danışılması gerektiğini şart koşar. *Kleuteronderwijs*'te (3-5 yaş grubu) ebeveynler hiçbir zaman yönetim kuruluna dahil edilmez. Ebeveynlerin en az% 10'u ve en az 3 ebeveyn istediği zaman bir okul ebeveyn konseyi kurmakla yükümlüdür. Bu ebeveyn konseyi, okul yönetim kuruluna tavsiyelerde bulunan okul konseyini desteklemektedir.

Almanya'da, kamu tarafından finanse edilen tüm EÇEB federal yönetmelikleri, ebeveynlerin çocuklarının yetiştilmesinde, eğitiminde ve bakımında merkezi konularla ilgili tüm kararlara katılmaları gerektiğini belirtir. Bunun pratik açıdan nasıl olması gerektiği, Länder yasası dahilindeki düzenlemelere verilmiştir (Sosyal Kanun Kitabı VIII, § 22a ve 26).

Finlandiya'da, hem yasa hem de ulusal temel müfredat, EÇEB merkezlerine (Päiväkoti / daghem) veli katılımını vurgulamaktadır. Ancak karar verme yapıları yerel özerklik meselesidir.

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), EÇEB ortamlarında ebeveyn katılımı ve çocukların öğrenmesine katılım ulusal olarak iyi bir uygulama olarak teşvik edilir ve sektör genelinde iyi bir şekilde kurulur. Ebeveynlerin yaşamın ve ortamların çalışmalarının birçok yönüne dahil olmaları yaygındır. Uygulama değişkendir; Bununla birlikte, ebeveynler gelişim ve karar vermeye giderek daha fazla katkıda bulunmaktadır. Üçüncü / gönüllü sektörde faaliyet gösteren ortamlar, personel istihdamı ve yönetimi de dahil olmak üzere, tedarikin tüm yönlerinden sorumlu olan yerel ebeveynler komitesi tarafından yönetilmektedir.

Bazı eğitim sistemlerinde, tüm ortamlarda yönetim kuruluna sahip olmak için üst düzey düzenlemelere göre bir zorunluluk yoktur (Çek Cumhuriyeti). Bu, Belçika'daki (Almanca konuşan Topluluk), Yunanistan, Fransa, Kıbrıs, Malta, Portekiz, Slovakya ve Arnavutluk'taki küçük çocuklar için ve Lihtenştayn'daki büyük çocuklar için ortamlar için geçerlidir. Sonuç olarak, bu gibi durumlarda, ebeveynleri yöneten organlarda bulundurma önerisi yoktur. İtalya'da bölgeler, küçük çocuklar için EÇEB ortamlarının yönetişim yapısına karar verme özerkliğine sahiptir.

Belirleme organlarında yönetim organlarına ebeveyn katılımı ile ilgili üst düzey düzenlemelerin bulunmaması, ebeveynlerin ortamın yönetiminde bir rol oynamadığı anlamına gelmez. Bireysel ortamlar, ebeveynleri kendi yönetim organlarına katılmaya veya başka şekillerde katılmaya davet etmeye karar verebilir. Ek olarak, üst düzey düzenlemeler, ebeveynlerin ebeveyn konseyleri gibi başka şekillerde yer almasını gerektirebilir.

ÖZEL KENDİ KENDİNİ FİNANSE EDEN EÇEB ORTAMLARI AVRUPA ÜLKELERİNİN DÖRTTE ÜÇÜNDE MEVCUTTUR.

Erken çocukluk eğitimi ve bakımı, kamu veya özel kuruluşlar tarafından sağlanabilir. Kamu ortamları kamu makamlarına aittir ve onlar tarafından işletilmektedir (genellikle yerel makamlar tarafından). Kâr odaklı değildir ama kamu hizmeti sunmayı amaçlamaktadırlar. Buna karşılık, özel EÇEB ortamları kâr odaklı işletmelere veya hayır kurumlarını (kiliseler, sendikalar vb.) içerebilen gönüllü (kar amacı gütmeyen) sektöre ait olabilir ve işletilebilir.

Özel ortamlar kendi kendini finanse edebilir - fonlarını özel kaynaklardan, genellikle kayıt ücretlerinden / öğrenim ücretlerinden elde ederler; veya kamu tarafından desteklenebilirler- kamu makamlarından bir miktar fon almaktadırlar. Birçok ülkede, kamu ile kamu destekli özel hizmet arasındaki fark biraz belirsizdir. Kamu desteği almak için, bu özel ortamlar genellikle kamu hizmeti ile aynı kurallara ve düzenlemelere tabidir. Kullanıcılar için - çocuklar ve aileler - grup boyutları, personel nitelikleri, giriş prosedürleri ve hatta ücretlerde gözle görülür bir fark olmayabilir. Bununla birlikte, kamu makamlarından hiçbir finansman sağlamayan özel kendi kendini finanse eden EÇEB ortamları, erişim, satın alınabilirlik ve kalite açısından net etkileri olan farklı kurallar altında çalışabilir.

Şekil A7, merkez tabanlı hizmette, kendi kendini finanse eden EÇEB (kamu desteği almayan) yaygınlığını göstermektedir. Analiz, ulusal istatistiklere, ulusal anketlere ve uzman değerlendirmelerine dayanmaktadır. Bu anket verileri değil, çeşitli kaynaklardan gelen kayıtların bir özeti ve bir dizi referans yılı olduğundan, durumlar doğrudan karşılaştırılmaz ve sadece bir gösterge olarak görülmelidir.

Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte üçünün özel kendi kendini finanse eden EÇEB ortamları vardır. Bununla birlikte, bu sektör genellikle küçük bir rol oynar.

Bulgaristan'da, 98 lisanslı özel anaokulu, 2017/18 öğretim yılında görev yaptı. Anaokullarına 4 007 çocuk veya tüm çocukların% 1,8'ini kaydettiler.

Almanya'da, 2017'de, çocukların yaklaşık% 3.4'ü özel, kar amacı gütmeyen EÇEB ortamlarına katıldı.

Özel kendi kendini finanse eden sektör, Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), İspanya, Kıbrıs, Malta, Hollanda, Portekiz, Slovakya, Birleşik Krallık'taki (dört yetki alanının tümü), Bosna Hersek ve Türkiye'de 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB hizmetlerinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu ülkelerin bazılarında, kamu tarafından desteklenen edilen hizmet yalnızca belirli hedef gruplar için mevcuttur.

Hollanda'daki EÇEB sistemi, 4 yaşın altındaki çocuklar için talebe dayalı pazar yapısını, 4 yaş ve üstü tüm çocuklar için kamu tarafından finanse edilen düzenlemelerle birleştirmektedir. İki buçuk yaşından itibaren dezavantajlı çocuklar için kamu tarafından finanse edilen bazı EÇEB hizmetleri bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ta, kamu tarafından finanse edilen EÇEB, 3 yaşından büyük tüm çocuklar ve 2 yaşından büyük hedeflenen bazı çocuklar için mevcuttur.

Kıbrıs'ta, 3 ila 4 ve 8 ay arasındaki çocukların% 23'ü 2018/19'da kendi kendini finanse eden özel anaokuluna (nipiagogeio) katılmaktadır. 4 yıl ve 8 aylık çocuklar için okul öncesi sınıflar (prodimotoiki) kamu tarafından finanse edilen ücretsiz bir hizmettir.

Malta'da, 2016 / 17'de, 3 yaşın altındaki çocuklar için merkezlere devam eden çocukların% 20'si, kamu tarafından finanse edilen Ücretsiz Çocuk Bakımı Planını kullanmamıştır. İlköğretim öncesi dönem çocuklarının bağımsız anaokulu merkezlerine kayıtlı oranı% 17'dir (NSO, 2017).

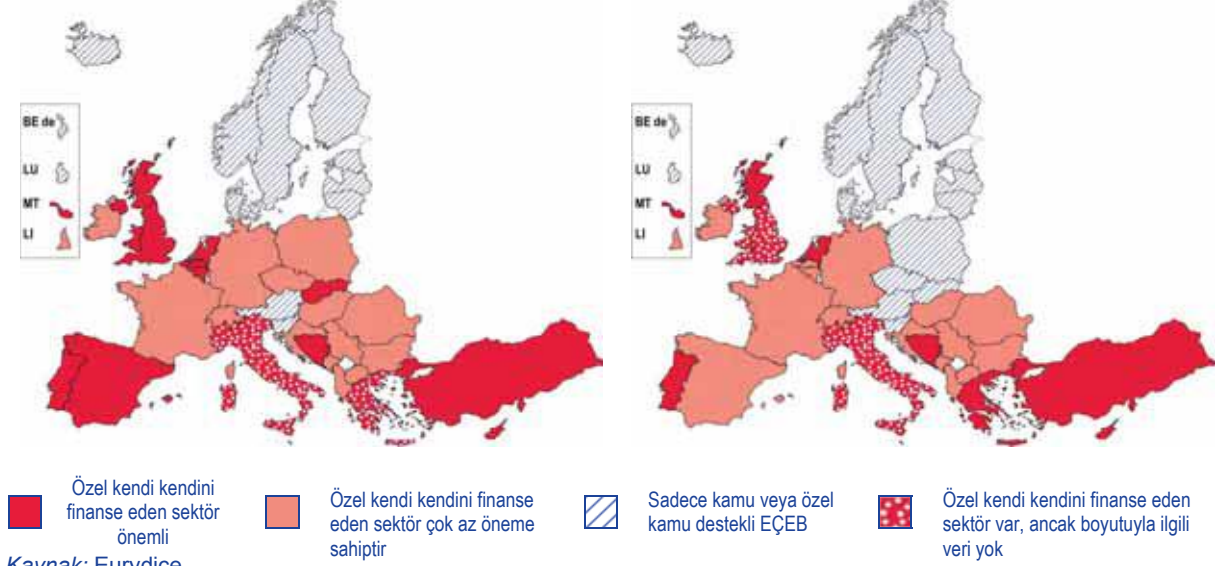
Portekiz'de, 3 yaşın altındaki çocukların% 17.5'i özel kendi kendini finanse eden kreşlere (GEP / MTSSS, 2017), 3 yaş ve üstü çocukların% 16.9'ua 2016'da özel kendi kendini finanse eden *jardins de infância*'ya (DGEEC, 2017) katıldı.

Bosna-Hersek İstatistik Kurumu'na göre, 2017/18 okul yılında çocukların% 29,7'si kendi kendini finanse eden özel EÇEB kurumlarına katıldı.

Şekil A7: Özel kendi kendini finanse eden merkez tabanlı EÇEB hizmetlerinin önemi, 2018/19

a) 3 yaşın altındaki çocuklar için ortamlar

b) 3 yaş ve üstü çocuklar için ortamlar

Açıklayıcı not

Kamu EÇEB ortamları, üst, bölgesel veya yerel düzeyde kamu otoritelerine aittir ve onlar tarafından işletilmektedir. Kâr odaklı değildir ve kamu hizmeti sunmayı amaçlamaktadırlar.

Özel, kamu tarafından desteklenen hizmet, fonlarının bir kısmını veya tamamını kamu otoritelerinden alan ortamları kapsamaktadır (OECD 2017'den uyarlanmış tanım).

Bu Şekil, raporlara, anketlere ve uzman tahminlerine dayanarak genelleştirilmiş bir genel bakış sunar. Veriler mevcut olduğunda, özel öz finans sektörü, merkez tabanlı EÇEB yerlerinin en az% 10'unu oluşturuyorsa önemli kabul edilir.

Kendi kendini finanse eden özel sektör, küçük çocuklar için hizmetlerin önemli bir parçasıdır, ancak Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), İspanya ve Slovakya'daki büyük çocuklar için yalnızca küçük bir rol oynar (veya yoktur).

Belçika Flaman Topluluğu'nda, çocuk bakımı kullanan çocukların% 10,9'u (Groepsopvang) desteklenmeyen ortamlarda ya da sadece temel bir desteğe sahip ortamlarda bulunmaktadır (Kind en Gezin, 2017). Kendi kendini finanse eden Kleuteronderwijs'deki çocukların oranı oldukça düşük.

İspanya'da, 2016 / 17'de, 3 yaşın altındaki çocukların% 33,9'u - 3 yaş ve üstü çocukların yalnızca% 3,7'si ile karşılaştırıldığında, kendi kendini finanse eden özel ortamlara katılmıştır.

Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte birinin özel kendi kendini finanse eden EÇEB ortamları yoktur. Merkeze dayalı EÇEB hizmetleri Baltık ve İskandinav ülkelerinde ve ayrıca Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Lüksemburg, Avusturya ve Slovenya'da tamamen kamuya aittir veya kamu tarafından desteklenmektedir. Ek olarak, üç ülke (Çekya, Polonya ve Slovakya) 3 yaşın altındaki çocuklar için kendi kendini finanse eden hizmetlere sahiptir, ancak 3 yaşın altındaki çocuklar için tüm ortamlar ya kamuya aittir ya da kamu tarafından desteklenmektedir.

ERİŞİM

Kısım I – Yapılar

Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımına (EÇEB) erişimin sağlanması, küçük çocuklar ve ebeveynleri için politikalar geliştirirken ulusal ve Avrupa Birliği karar vericilerin temel sorunlarından biridir. Avrupa Sosyal Haklar Sütunu (1) çocukların uygun fiyatlı erken çocukluk eğitimi ve iyi kalitede bakım hakkına sahip olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca, yaşam şanslarını arttırmalarına yardımcı olmak için dezavantajlı geçmişe sahip çocuklara yönelik özel önlemlerin hedeflenmesi gerektiğini belirtmektedir.

AB Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Kalite Çerçevesine (2), göre, tüm çocuklar için kaliteli hizmete erişim sağlıklı gelişimlerine ve eğitim başarılarına katkıda bulunur. Aynı zamanda, sosyal eşitsizliklerin azaltılmasına yardımcı olur ve farklı sosyo-ekonomik geçmişe sahip çocuklar arasındaki gelir açığını daraltır. Ebeveynlerin, özellikle kadınların, işgücü piyasasına (yeniden) entegre olma esnekliğine sahip olmalarını sağlamak için eşit erişim de gereklidir.

Bu nedenle, Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Konseyi Tavsiyesi (3) üye ülkeleri erken çocukluk eğitimi ve bakım hizmetlerinin erişilebilir, uygun fiyatlı ve kapsayıcı olmasını sağlamak için çalışmaya davet etmektedir.

Bu bölüm, EÇEB'i tüm çocuklar için ulaşılabilir ve kullanılabilir kılmak için temel olarak üst düzey yetkililer tarafından getirilen genel politikalara odaklanmaktadır. Bununla birlikte, genel önlemlerin tam katılımı sağlamak için yetersiz kaldığı durumlarda hizmetler arasındaki boşluğu doldurmayı amaçlayan belirli politikaları (ve hedef gruplarını) da vurgulamaktadır. Bu politikalar, bölümün ilk kısmında tartışılırken, ikinci kısım EÇEB katılım verilerine yansıtıldığı gibi sonuçlarını göstermektedir.

Bu bölüm, üst düzey yetkililerin her çocuk için yeterli alan bulunduğunu temin ettiği iki temel yöntemi inceleyerek, yani EÇEB'e yasal bir hak sağlayarak veya devam zorunluluğu getirerek başlar. Ayrı bir gösterge, çocuk bakımı izni politikaları ile EÇEB'deki yer garantisi arasındaki bağlantıyı vurgulamaktadır. İkisi arasındaki boşluk, çocuk bakımı açığı olarak bilinir - Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğu, ebeveynlerin artık çocuk bacaklığı izni almaya uygun olmadığı ve çocuklarının EÇEB'de yer alma garantisi bulunmadığı durumlarda, 1 ile 5 yıl arasında bir boşluk bırakmaktadır.

Alım gücü, ücretsiz EÇEB'nin mevcudiyeti ve EÇEB'de en küçük çocuklar için ücretlerin düzeyi açısından tartışılmaktadır. Ücret indirimleri ve öncelikli erişim, EÇEB'de en savunmasız olanlara kapsayıcılık sağlamak için kullanılan en yaygın iki önlemdir - bunlar genellikle yoksulluk içinde yaşayan çocukları hedef almaktadır.

Yapılara ilişkin bölüm, çoğu Avrupa ülkesinde EÇEB talebinin 3 yaşın altındaki çocuklar için karşılanmadığını göstermesi ile sona ermektedir. Bununla birlikte, bu bölümün ikinci bölümünde, 4 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB katılımına ilişkin Avrupa ölçütünün hali hazırda elde edildiğini göstermektedir. AB-28'de ortalama olarak, bu yaş grubundaki çocukların %95,3'ü şu anda EÇEB'de.

(1) Avrupa Sosyal Haklar Sütununa İlişkin Kurumlararası İlan. (2017 / C 428/09).

(2) Bu, 22 Mayıs 2019 tarihli Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Konseyi Tavsiyesinin bir parçasıdır (OJ C 189, 5.6.2019).

EVRENSEL ERİŞİMİN SAĞLANMASI

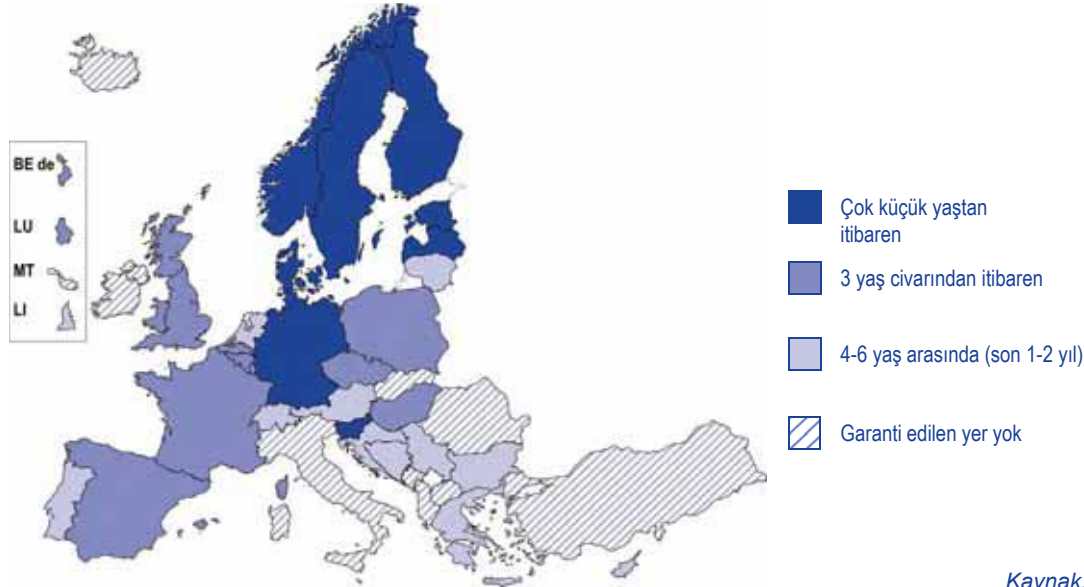
SADECE BİRKAÇ ÜLKEDE KÜÇÜK YAŞTAN İTİBAREN ERİŞİM GARANTİSİ VARDIR

Şu anda, Avrupa'da, EÇEB'e evrensel erişimi garanti altına almak için iki yaklaşım vardır. Bazı ülkeler EÇEB yerine yasal bir hak verirken, diğerleri EÇEB katılımını zorunlu kılmaktadır. EÇEB'in yasal bir yetkisi, EÇEB sağlayıcıları üzerinde, belirli bir yaştan itibaren belirli bir yaştaki tüm çocuklar için, ailelerinin istihdamı, sosyo-ekonomik veya aile statüsünden bağımsız olarak, bir yer talep eden, çocuklarına kamu tarafından desteklenen EÇEB teminatını güvence altına alma konusundaki yasal bir görevi ifade eder. Zorunlu EÇEB, tüm çocukların belirli bir yaşa ulaştıklarında EÇEB ortamlarına katılma yükümlülüğünü ifade eder. Her iki durumda da, ebeveynlerin çocuklarına bir yer garanti edilir.

Yasal hak, çocuğun ve ailesinin bir hakkıdır. Yasal hak veren ülkelerde, çocuklar EÇEB'e katılabilir, ancak aileler diğer seçenekleri de seçebilir. Bunun aksine, EÇEB'in zorunlu olduğu ülkelerde çocuklar belirli bir süre boyunca EÇEB'e katılmak zorundadırlar ve devamsızlıklarını haklı çıkarmaları veya disiplin cezaları almaları istenebilir. Genellikle, ilköğretime girmek için zorunlu bir EÇEB programını tamamlama sertifikası gerekir.

Belirli bir yaşta her çocuğun EÇEB hizmetlerinden yararlanma konusunda zorunlu bir hakkı olduğunda, EÇEB için evrensel bir yasal hak vardır. Yürürlükteki bir hak, sosyo-ekonomik veya aile durumlarına bakılmaksızın, kamu otoritelerinin ailelerin talep ettiği yaşta her çocuk için bir yer garanti etmesi gerektiği anlamına gelir. Bu şartın ücretsiz olduğu anlamına gelmez, yalnızca kamu tarafından desteklendiği ve uygun ücretli olduğu anlamına gelir. Ayrıca, yasal hak ilk şartların belirlenmesini zorunlu kılmak zorunda değildir, ancak ailelerin ihtiyaçları genellikle göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil B1: EÇEB'de bir yerin garanti edildiği yaş, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT
EÇEB'in yer garantisi verdiği başlama yaşı	2.5	3	2.5	5	3	0.5	1	1.5	-	4	3	3	6	-	4.7	1.5	6	3	3	-	5	5
	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT		AL	BA*	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
EÇEB'in yer garantisi verdiği başlama yaşı	3	4	-	0.9	-	0.8	1	3	3	-	3		-	5	4	-	4	-	-	1	5.5	-

Açıklayıcı Not

Şekil, EÇEB'de bir yerin tüm çocuklar için garanti edildiği en erken yaşı göstermektedir. Tabloda, yasal hak siyah olarak gösterilmiştir, zorunlu EÇEB koyu kırmızı renkle işaretlenmiştir.

Ülkeye Özgü Not

Yunanistan: Zorunlu EÇEB katılımı 2020 / 21'e kadar kademeli olarak uygulanmaktadır.

Fransa: EÇEB katılımı 1 Eylül 2019'da 3 yaşından itibaren zorunlu hale gelecektir (devam eden son parlamento tartışması).

Kıbrıs: 4.7 yaş, 4 yaş 8 aya karşılık gelmektedir.

Slovenya: 0.9 yaş 11 ayağa denk geliyor.

Finlandiya: 0,75 yaş 9 ayağa denk geliyor.

Bosna Hersek: EÇEB'in zorunlu olmadığı Sırp Cumhuriyeti haricinde, tüm çocuklar yine de 3 aylık bir okul öncesi programa katılırlar.

Hedeflenen yasal bir hak veya hedeflenen zorunlu EÇEB yalnızca belirli çocuk gruplarına uygulanır. (örneğin, dezavantajlı öğrenciler, işte çalışan ebeveynlerin çocukları, bazı azınlıklar vb.) ve bunlar ile alakalı bilgi bu bölümün ilerleyen kısımlarında ele alınmaktadır (bkz. Şekil B6).

Avrupa ülkelerinin çoğu, ya EÇEB'e katılmak için yasal bir hak oluşturarak, ya da katılımı zorunlu kılarak tüm çocuklar için EÇEB ortamını garanti altına alma taahhüdünde bulunmuştur (bkz. Şekil B1). Bununla birlikte, çocukların garantili bir EÇEB yeri için hak kazanma yaşı açısından önemli farklılıklar vardır. Sadece sekiz Avrupa ülkesi, yani Danimarka, Almanya, Estonya, Letonya, Slovenya, Finlandiya, İsveç ve Norveç, EÇEB'de doğumundan kısa bir süre sonra, genellikle çocuk bakım izninin sona ermesinden hemen sonra, her çocuk için bir yer garanti eder. Bu yerleri sağlama görevi genellikle yerel yönetime düşüyor.

Danimarka'da, 2001'den beri, Gündüz Bakımı Yasası (4), belediyeleri, ilkokul çağındaki tüm çocuklar için EÇEB hizmetlerini temin etmek zorunda bırakmaktadır. Belediyelere yasaya uymadıkları takdirde mali yaptırım uygulanmaktadır ve bu nedenle tüm belediyeler artık gereklilikleri karşılamaktadır. Ebeveynler, sağlanan bir ortamın tahmini brüt işletme giderlerinin % 25'ini karşılamalıdır.

Alman kanunları (5), belediyelerin 1 yaşından büyük çocuklar için merkez tabanlı veya evde bakımından ya da 3 yaş ve üstü çocuklar için merkez tabanlı EÇEB'de bir çocuk bakımı yeri sağlamaları gerektiğini belirtir. Bir çocuğa yer önerilmezse, ebeveynler yasal işlem yapabilir.

Estonya'da, 2009 Okul Öncesi Çocuk Bakımı Kurumları Yasası'nda (6) yapılan değişiklik, bir kırsal belediye veya şehir hükümetinin 18 ay ila 7 yaşları arasındaki tüm çocuklarına, anne-babalarının dilediği gibi, okul öncesi bir ortama katılma isteğinde bulunmalarını sağlayacağını belirtir.

Letonya'da Eğitim Yasası, Bölüm 17 (7), yerel yönetimlerin, ebeveynleri dilediği takdirde 18 aydan itibaren her çocuk için okul öncesi eğitim programında yer almasını şart koşar.

Slovenya'da ebeveynler, çocuklarını okul öncesi eğitim programına devlet veya özel bir anaokuluna kaydetme hakkına sahiptir. Ebeveynlerin ikamet ettiği bölgenin belediyesi, okul öncesi çocuklarının kendi bölgelerine kaydettirilmesinden sorumludur (Anaokulu Yasası - ZVrt, Madde 9 ve 10) (8). Bir kamu anaokulunda yer almayan ve bekleme listesine alınmış olan herhangi bir çocuk, kamu tarafından desteklenen özel bir anaokuluna veya belediyenin masraflarını birlikte finanse etmesi gereken ev tabanlı bir hizmete kayıt yaptırabilir.

Finlandiya'da, Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Yasası'na (540/2018) (9) göre, bölgede yaşayan tüm çocuklar için erken çocukluk eğitimi ve bakımını düzenlemek belediyenin yasal görevidir.

(⁴) <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206363>

(⁵) https://www.gesetze-im-internet.de/sgb_8/_24.html

(⁶) <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/517062014005/consolide>

(⁷) <https://likumi.lv/ta/id/50759-izqlitibas-likums>

(⁸) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO447>

(⁹) <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/kumotut/1973/19730036>

ERİŞİM

İsveç'te, Eğitim Yasası'na göre (2010: 800) (10) 1 yaşından itibaren çocuklar yasal olarak EÇEB hakkına sahiptir. Ebeveynler çocukları için EÇEB'de bir yere başvurduklarında, belediyenin dört ay içinde bir teklif vermesi gerekir. 1995'ten beri İsveç Okulları Müfettişliği, zaman sınırı içerisinde yer almayan bir belediyeye, örneğin para cezası uygulayarak dava açabilmiştir.

Norveç'te, 2009'dan beri, 1 yaşına ulaşan çocuklar, başvuru üzerine, çocuğun yaşadığı bölgenin belediyesinde bir anaokulunda yer almaya hak kazanmaktadır (Anaokulu Kanunu § 12) (11).

Kamu tarafından desteklenen EÇEB'deki bir yer, Belçika'nın üç Topluluğunda olduğu gibi Çek Cumhuriyeti, İspanya, Fransa, Lüksemburg, Macaristan, Polonya ve Birleşik Krallık'ta da (İngiltere, Galler ve İskoçya) 3 yaşından veya daha erken yaştan itibaren garanti edilmektedir. Normal olarak, EÇEB katılımının 3 yaşından itibaren zorunlu olduğu Macaristan hariç, bu yaştan itibaren EÇEB'te yasal bir hak olarak bir yer garanti edilir. Bu ülkelerin çoğunda çocuklar ücretsiz EÇEB hakkına sahiptir (bkz. Şekil B4). Ayrı ortamları olan EÇEB sistemlerinde (bkz. Şekil A2), yasal hak genellikle çocukların "çocuk bakımı türü" EÇEB ortamından eğitim sistemine geçmesiyle yaklaşık 3 yaşında başlar.

Belçika'da 2 buçuk yaşından itibaren (Fransız ve Flaman Toplulukları) ve 3 yaşından itibaren (Almanca konuşan Topluluk), EÇEB eğitiminin ayrılmaz bir parçası haline gelir. Flaman Topluluğunda, yasal hak genel olarak "her öğrencinin bir okula kayıt hakkı vardır" olarak ifade edilir (Madde 37, §1, 25 Şubat 1997 tarihli İlköğretim Kararı). Aynı yasa, eğitim sistemindeki ilk adımı, 2 buçuk yaşında başlayan ve ilköğretimin başlangıcına kadar çalışan kleuterondervijler olarak da ifade eder. Fransız Topluluğunda, EÇEB'e, anneden ayrılıştan 2 buçuk yaşından itibaren erişim kuralları, 13 Temmuz 1998'de (12) ilköğretim için ortak olarak verilen kararnamede belirtilmiştir. Almanca konuşan Topluluk'ta, 31.08.1998 / ART 25 (13) sayılı Kararnameye göre, 3 yaşında başlayan anaokulları, her öğrencinin okula kaydolmasını gerektiren Einschreibepflicht der Gemeinschaftsschulen'e girmektedir.

Çekya'da 561/2004 sayılı Eğitim Yasası § 34 (14), okul öncesi eğitimin normalde 3 ila 6 yaş arası çocuklar için ve en erken 2 yaş sonrası çocuklar için düzenlendiğini belirtir. 3 yaşından küçük bir çocuğun anaokuluna kabul edilme hakkı yoktur. Okul yılının başlangıcından en az 3 yaşına gelmiş çocuklar, belediye veya belediyeler birliği tarafından kurulan bir anaokuluna tercihi olarak kabul edilir. Belediye bu çocuklar için okul öncesi eğitimi sağlamakla yükümlüdür. Yasanın açıklayıcı mutabakatına göre, Ombudsman ve idari makamlar bunun yasal bir hak olduğu görüşündedir.

İspanya'da, 2/2006 Eğitim Organik Kanunu'nun 15.2. Maddesi (BOE 04-05-2006), EÇEB'in ikinci döngüsünün (3 yıl ve üzeri) ücretsiz olacağını belirtir. Ailelerin taleplerini karşılamak için, eğitim idareleri, kamu merkezi tabanlı EÇEB ortamlarında yeterli yerleri garanti edecek ve özel ortamları destekleyecektir (15). Özerk Toplulukların eğitim idareleri bu hakkı yönetmeliklerine dahil eder. Örneğin, País Vasco'da şu şekilde tanımlanmaktadır: 'Bütün öğrenciler, eğitimin aşağıdaki aşamalarında eğitimlerini güvence altına alan ücretsiz bir okul yeri alma hakkına sahiptir: EÇEB'in ikinci döngüsü, ilköğretim, zorunlu ortaöğretim' (Madde 2 Kararname 1/2018) (16).

Fransa'da Eğitim Yasası, Madde L113-1, 3 yaşındaki her çocuğun eğer aileleri isterse, çocuğun evine mümkün olduğunca yakın olması kabul edilmelidir' (17).

Lüksemburg'da, 3 yaşından itibaren EÇEB, dokuz yıllık temel eğitimin ilk döngüsüdür. İlk döngü, isteğe bağlı olan bir yıllık eğitim sürecidir ve zorunlu olan iki yıllık okul öncesi eğitimi içerir. Lüksemburg Büyük Dükalığı'nda yaşayan her çocuğun temel eğitim hakkı vardır (Temel eğitim yasası, 6 Şubat 2009) (18).

-
- (10) http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800#K8
- (11) 1 yaşına kadar olan ve en geç Ağustos ayının sonlarına kadar doğan çocuklar, başvurdukları yıl boyunca Ağustos ayına kadar yer hakkı kazanırlar. Bir yaşını Eylül, Ekim veya Kasım aylarında dolduran çocuklar, başvuru üzerine, ilk doğum günlerini aldıkları ayın sonuna kadar bir anaokuluna hak kazanırlar.
- (12) Décret portant organisation de l'enseignement maternel et primaire ordinaire et modifiant la réglementation de l'enseignement, article 2.
- (13) <http://www.pdg.be/portaldata/4/resources/downloads/koordek/1998-08-31.pdf>
- (14) <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-od-1-9-2018>
- (15) <https://www.boe.es/eli/es/lo/2006/05/03/2/con>
- (16) <https://www.euskadi.eus/bopv2/datos/2018/01/1800138a.pdf>
- (17) https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?sessionId=3B989D4730199E506394F3B458E2E171.tplqfr35s_1?cidTeXte=LEGITEXT000006071191&idArticle=LEGIARTI000027682617&dateTexte=20180515&categorieLien=id#LEGIARTI000027682617

Bazı ülkelerde yasal hak, EÇEB ortamındaki bir yer yerine, bir EÇEB programına eklenmiştir. Okul tipi ortamlar veya aynı sahadaki okul öncesi ortamlar / okullar ile birlikte idari yapı, EÇEB programının ana tedarikçileridir. Bununla birlikte, çocukların bir EÇEB programına kaydolabilecekleri ve yasal haklarını talep edebilecekleri başka tür hizmetler de (örneğin oyun grupları, çocuk bakıcıları vb.) vardır.

Polonya'da 3-5 yaş arası çocuklar ilkokullarda (przedszkola), ilkokullarda veya diğer okul öncesi eğitim türlerinde okul öncesi sınıflarda (oddzial przedszkolny) eğitim hakkına sahiptir (madde 31 bölüm 6 ve 8). 14 Aralık 2016 'Okul Eğitimi Yasası' (19). Okul öncesi okullarda, ilkokullardaki okul öncesi sınıflarda ve okul öncesi merkezlerde (punkty przedszkolne) dersler pazartesiden cumaya her gün yapılır. Okul öncesi birimlerde (zespoly wychowania przedszkolnego), belirli hafta içi günlerde (çocuk sayısına bağlı olarak ve asgari saat sayısı için bir düzenleme vardır) gerçekleştirilir. Okul öncesi merkezler ve okul öncesi birimler yasal olarak 'diğer okul öncesi eğitim biçimleri' (inne formy wychowania przedszkolnego) olarak adlandırılır.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere), yerel makamlardan (20) yılın en az 38 haftasında en az yılda 570 saat ve ücretsiz olarak her yer için hak sahibi olan her çocuk için (3 veya 4 yaşındakiler) yılın 52 haftasında ücretsiz yer temin etme zorunluluğu vardır. Serbest çalışma saatleri olan EÇEB'e genel hak, kamu tarafından finanse edilen anaokulları veya anasınıfları aracılığıyla veya erken eğitim yerleri sağlamak için kamu fonu alan özel ve gönüllü sağlayıcılar aracılığıyla erişilebilir. Özel ve gönüllü sağlayıcılar arasında bağımsız okullar, kreşler, oyun grupları / okul öncesi ve çocuk bakıcıları bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), Çocuklar ve Gençler (İskoçya) Kanunu 2014'e göre, 47 (1): 'Bir eğitim otoritesi [...] zorunlu erken öğrenim ve çocuk bakımı miktarının hak sahibi olan her o bölgeye ait okul öncesi çocuk için erişilebilir olmasını sağlamalıdır.' (21). Kesin saat sayısı, bölüm 48 (1) 'de açıklanmaktadır: 'Çocuğun uygun bir okul öncesi çocuğu olduğu her yıl 600 saat.' Bu hak, en fazla merkez tabanlı ortamlarda (anaokulları, çocuk ve aile merkezleri, çocuk bakımı merkezleri, oyun alanları, anaokulları, okullardaki anaokulları, vb.) ve ayrıca ev tabanlı hizmetlerde talep edilebilir.

Avrupa eğitim sistemlerinin yaklaşık dörtte biri EÇEB'in son 1-2 yılında 4, 5 ya da 6 yaşından itibaren garantili yerler sağlamaktadır. Genellikle, bu hizmet açıkça okul eğitimine geçişi kolaylaştırmak için belirli bir programla okula hazırlıklara yöneliktir. Bu ülkelerin hemen hepsinde (örneğin, Bulgaristan, Yunanistan, Hırvatistan, Kıbrıs, Litvanya, Hollanda, Avusturya, Bosna Hersek, İsviçre ve Sırbistan), EÇEB katılımı zorunludur. Portekiz ve Lihtenştayn, EÇEB'in son iki yılında zorunlu devam etmeden 4 yaşından itibaren yasal bir hak sağlayan tek iki Avrupa ülkesidir.

Portekiz'de bir kreşten ücretsiz yardım de infância'ya geçiş 3 yaşında gerçekleşir. Ancak, yasal hak 4 yaşında başlar (3 Temmuz tarihli 65/2015 sayılı Kanun'da okulöncesi eğitimin evrenselliği olarak ifade edilmiş, ilk olarak 27 Ağustos tarihinde sunulan 85/2009 nolu kanunun düzeltilmesi) (22).

Lihtenştayn'da eğitim türü ortamlara geçiş Anaokulu 4 yaşındadır. Bu yaştan itibaren belediyeler yeterli yer sağlamak zorundadır (Okullar Kanunu, Madde 20) (23).

Tüm çocuklar için EÇEB'te bir yeri garanti eden yasal çerçeveye rağmen, gerçekte bazı belediyeler hala bazı ülkelerde talep arzını dengelemek için mücadele edebilir (bkz. Şekil B7). Ayrıca, birçok ülke belirli çocuk grupları veya aileler için EÇEB'in mevcudiyetini sağlamayı hedefleyen önlemler almıştır. Bu hedeflenmiş yasal hak ve öncelikli kabul kriterleri, bir sonraki bölümde açıklanmaktadır (bakınız Şekil B6).

Buna karşılık, birkaç eğitim sistemi, yasal bir çerçeveye gerek kalmaksızın neredeyse evrensel hizmeti sağlamaktadır.

(18) <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2009/02/06/n3/fo#io>

(19) <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000059/U/D20170059Lj.pdf>

(20) (20) Bkz. 2006 Çocuk Bakımı Kanunu'nun 7. Bölümü (2011 Eğitim Kanunu'nun 1. Maddesiyle değiştirildiği gibi) ve Eğitim Bakanlığı (2018).

(21) <http://www.legislation.gov.uk/asp/2014/8/part/6>

(22) http://www.dge.mec.pt/sites/default/files/Legislacao/lei_65_2015_3_julho.pdf

(23) <https://www.gesetze.li/konso/pdf/1972007000?version=8>

ERİŞİM

İtalya ve **Malta**'da, pratik olarak yasal bir çerçeve olmaksızın uygulamada evrensel bir yer garantisi sağlanır. Her iki ülkede de, 3 yaşından büyük çocuklar için EÇEB merkezlerinin çoğunluğu ilkokullarla birleştirilmiştir ve bu nedenle eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilir. Sonuç olarak, 3 yaş ve üstü çocukların % 90'dan fazlası merkeze dayalı EÇEB ortamlarına katılmaktadır⁽²⁴⁾.

EÇEB'in 5 yaşından itibaren zorunlu hale geldiği **Hollanda**'da, yakın evrensel katılım oranı (% 96), çocukların okul ortamında EÇEB'e başlamaya uygun olduğu durumlarda 4 yaşına kadar⁽²⁵⁾, elde edilir. 4-12 yaşları arasında ortak bir müfredat olduğundan, EÇEB'in bu aşaması, Hollanda'da genellikle çocukların eğitimine başladığı yaş olarak düşünülmektedir.

Birleşik Krallık'ta (Kuzey İrlanda) EÇEB hakkı yasal olarak korunmamasına rağmen, Hükümet her çocuğa ailelerin isteğine bağlı olarak (3-4 yaşlarında) okul öncesi okullarında bir yıl zorunlu okul öncesi eğitim sağlamayı amaçlayan bir programı finanse etmeyi taahhüt etmiştir. Okul öncesi çağıdaki çocukların toplam % 99.9'una 2017/18'de finanse edilen okul öncesi eğitim yeri teklif edilmiştir (Eğitim Bakanlığı, 2018).

EÇEB hakkının belirli bir yaşa veya ders saatine bakılmaksızın yasa ve yönetmeliklerde geniş bir şekilde tanımlandığı **İzlanda**'da, ISCED 0'a erken yaşta katılım oranları çok yüksektir. 2016 yılında, 2 yaşındakilerin % 94,2'si merkez tabanlı okul öncesi merkezlere (leiksskóli) katılmıştır⁽²⁶⁾.

BİRÇOK ÜLKE 20-29 SAAT EÇEB GARANTİSİ VERİR

EÇEB garantisinin türü - bir yer için yasal bir hak veya zorunlu devam hakkı - garanti edilen saat sayısının öngörülme şeklini etkiler. Yasal hak, her ailenin talep edebileceği, kamu tarafından desteklenen (veya ücretsiz) EÇEB saatlerinin sayısını tanımlar. Bir çocuk, teminatın verdiğiinden daha az saat EÇEB kullanabilir. Buna karşın, zorunlu EÇEB, çocuğun katılması gereken minimum EÇEB saatini belirtir. Her iki durumda da, çocuk hala herkes için garanti edilmeyen ilave (ek süre) EÇEB'den faydalanabilir.

Haftalık, garantili veya zorunlu EÇEB saatleri, farklı politika hedeflerini yansıtabilir. Üç ayrı kategori tanımlanabilir.

1. Yarı zamanlı (haftada 20 saate kadar) - ilköğretime hazırlık odaklı (veya aileler için maliyetleri sınırlamanın bir yolu).
2. Okul zamanı (haftada 20 - 29 EÇEB saati) - eğitim odaklı.
3. Tam zamanlı (haftada 30 veya daha fazla saat) - çalışan ebeveynlerin karşılaştığı aile iş-yaşam dengesi zorluklarına odaklanmaktadır.

EÇEB için yasal hak, tam bir çalışma haftasından (40 saatten fazla) haftada sadece 10 saate kadar olan saatler arasında (aşağıdaki Şekil B2'ye bakın) zaman açısından büyük farklılıklar gösterir. Buna karşılık, Avrupa ülkelerindeki çocuklar hiçbir zaman tam zamanlı EÇEB'e katılmak zorunda değildir - zorunlu EÇEB genellikle en fazla 'okul zamanı' saati olan daha kısa bir programdır. Kıbrıs ve Lüksemburg'da, haftalık zorunlu EÇEB saatleri en yüksek saattir (26 saat).

Yarı zamanlı EÇEB'i garanti altına alan ülkeler, bunu çoğu zaman çocukların okula hazırlıklarında bazı okul öncesi eğitime sahip olmalarını sağlamak amacıyla yaparlar. Başka yerlerde, bu ücretsiz hizmet, çocuk bakımı maliyetlerini düşürmeyi amaçlamaktadır. Birkaç ülkede, çocukları okula hazırlamak amacıyla ilköğretime başlamadan önce geçen yıl çocuklar için kısa bir ilköğretim öncesi program zorunludur.

Hırvatistan'da, okul öncesi program tüm çocuklar için zorunludur. Halihazırda EÇEB'ye katılanlar için, okul öncesi program mevcut hizmetlere dahil edilmiştir. İlköğretim öncesi program normalde toplam 250 saatten oluşur ve 1 Ekim - 31 Mayıs arasında çalışır. Bununla birlikte, yerel koşulların programın tamamını çalıştırmayı zorlaştırdığı durumlarda, minimum 150 saat ile azaltılmış bir program önerilebilir.

(24) Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07].

(25) a.g.e.

(26) a.g.e.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve İskoçya) bu hizmet çocuk bakımı ile birlikte ücretsiz erken eğitim içermesine rağmen Hükümetin ebeveynlerin / bakıcıların ücretsiz, 3 yaşından itibaren yarı-zamanlı evrensel hizmete dair yasal haklarını içeren web siteleri 'Çocuk bakımı için para ödemeye yardım' başlığını taşımaktadır.

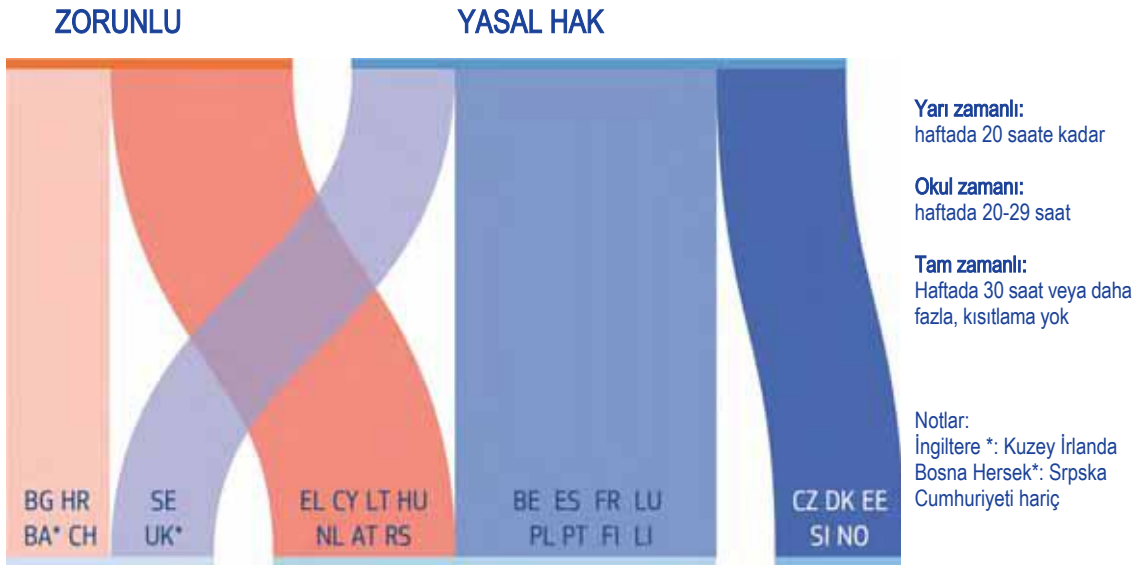
Çoğu Avrupa ülkesi haftada 20 ila 29 EÇEB saati, yani okul saati garanti eder. Bu zaman organizasyonu tipik olarak, EÇEB sistemlerindeki durumu (bkz. Şekil A2), okul tipi bir tesiste veya hatta ilkokul ile aynı bölgede bulunan 3 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB'in ayrı ortamlarını (bkz. Şekil D9) yansıtmaktadır. Bu nedenle, haftanın organizasyonu, tanımlanmış eğitim saatleri ('dersler' veya eğitim etkinlikleri) ve aradaki molalarla benzer. Aynı şekilde, okul yılının kalıbı uzun bir yaz tatili ile kabul edilir ve her mevsimde ara verilir.

Belçika'da, okul öncesi eğitimdeki çocuklar, haftada 28 ders ilköğretime hazırlık (50 dakika) eğitimi alırlar.

Lihtenştayn'da, Anaokulunda günlük zaman çizelgesi (kısmen) Devlet Okulları Teşkilatı Yönetmeliği (06/7/2004, LGBI: 2004.154) tarafından düzenlenir ve ilkokullarla ⁽²⁷⁾ uygulanır. Anaokulları en fazla 28 dakikalık 45 dakikalık ders vermektedir. Anaokulunda eğitim sabah 8'den önce başlayamaz. Öğle yemeği molası en az 75 dakika olmalıdır. Sabah en az 20 dakika, öğleden sonra en az 15 dakika ara verilmelidir.

Avusturya'da, yasa ⁽²⁸⁾ sosyo-ekonomik geçmişe bakılmaksızın, tüm çocuklara eğitim ve gelecekteki çalışma hayatı için en iyi fırsatları sağlamak amacıyla EÇEB'in son yılının zorunlu olduğunu belirtmektedir. 5 yaşından büyük çocuklar, haftada en az dört gün boyunca toplam 20 saat EÇEB'e katılmak zorundadır.

Şekil B2: Haftalık EÇEB saatleri, teminatın türüne göre, 2018/19

YARI ZAMANLI

OKUL ZAMANI

TAM ZAMANLI

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT
Yasal Hak	23	23	23	-	32.5-60	⊗	⊗	Δ	-	50	25	24	-	-	-	⊗	-	26	-	-	-	-
Zorunlu EÇEB	-	-	-	15-17	20	-	-	-	-	25	-	-	(4-7)	-	26	⊗	20	26	20	-	⊗	20
	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
Yasal Hak	25	25	-	30-45	-	20	(15)	15-32	10-32	-	16		-	-	-	-	21	-	-	-	-	-
Zorunlu EÇEB	25	-	-	-	-	20	(15)	-	-	-	-		-	(4-5)	10-20	-	-	-	-	-	-	20

⊗ Üst düzey düzenleme yok K Kısıtlama yok (tam gün)

Kaynak: Eurydice.

⁽²⁷⁾ <https://www.gesetze.li/konso/pdf/2004154000?version=12>

⁽²⁸⁾ <https://www.ris.bka.gv.at/eli/bqbl/I/2018/103/20181222>

ERİŞİM

Açıklayıcı not (Şekil B2)

Saat sayısı veya garanti tipi (yasal hak / zorunlu EÇEB) yaşa göre değişiklik gösterdiğinde, en erken yaş eşiği şekilde gösterilmiştir. Saat sayısı bölgeye veya garanti türüne göre değiştiğinde, en düşük sayı dikkate alınır. Tabloda haftalık saatler parantez içerisinde gösteriliyorsa, sayı yönetmelikte belirtilen yıllık izin alma saati en yaygın hafta sayısı olan 38'e bölünerek hesaplanmıştır.

Ülkeye özgü notlar

Belçika: 50 dakikalık 28 periyot.

Bulgaristan: 5 yaşındakiler: 15-22 saat; 6 yaşındakiler: 17-24 saat.

Danimarka: Merkezi düzenlemeler yoktur, belediyeler saatleri tanımlar. Normal çalışma saatleri hafta içi 6: 30-17: 00 arasında olduğundan, Şekil tam zamanlı olduğunu göstermektedir.

Almanya: Üst düzey mevzuat, günlük bakımın kapsamının çocuğun bireysel ihtiyacına dayandığını belirtir. 16 Eyaletten 10'u, garantili 4 saat ile 10 saat arasında değişen özelliklere sahiptir. Daha yüksek seviyeler doğu Eyalet'tedir (Schreyer ve Oberhuemer, 2017).

Hollanda: Kesin saatlerde merkezi bir düzenleme yoktur, ancak 5 yaşındaki çocuklar için zorunlu EÇEB okul öncesi bakıma kayıtlı çocukların kayda değer oranda olduğu ilkokullarda gerçekleştirilir. Bu nedenle Şekil 'okul zamanını' gösterir.

Polonya: Okul öncesi birimlerde (zespoły wychowania przedszkolnego), saat sayısı grubun büyüklüğüne bağlı olarak değişir (istisnai durumlarda en az 12 saat). 25 saat minimum ücretsiz hizmettir. Ortamların çoğu (przedszkole) haftada 50 saate kadar çalışır (tam zamanlı).

İsveç: 525 yıllık saat ortak bir okul yılı süresine (178 gün) bölünmüş ve daha sonra haftalık bir rakama ulaşmak için 5 ile çarpılmıştır.

Birleşik Krallık (İngiltere / Galler): Aralığın alt ucu, 3 yaşından itibaren saatleri, yüksek ucu ise çocuğun 4. doğum gününden sonraki akademik yıldan sonraki saatleri (bir okul resepsiyonu sınıfında) gösterir.

Birleşik Krallık (İskoçya): 2020 / 21'den itibaren, evrensel ücretsiz hak hakkı yıllık 140 saat (~ 30 haftalık saat) olarak artırılacaktır.

Bosna Hersek: Kantona bağlı olarak yıllık saat sayısı 150 ila 180 arasında değişmektedir. Sırp Cumhuriyeti'nde zorunlu EÇEB yok, ancak tüm çocuklar yine de 3 aylık okul öncesi bir programa katılmaktadır.

İsviçre: Kanton düzenlemeleri değişmektedir. Bazı kantonlarda, haftalık saat sayısı 20'yi aşıyor.

Tam zamanlı EÇEB'nin garantisi genellikle çalışan ebeveynlerin karşılaştığı bazı iş-yaşam dengesi zorluklarını gidermeyi amaçlar. Servisler tam zamanlı çalışma haftasını ve bazen de gidip gelme zamanını telafi etmek için bazı ek saatleri bile kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Tam zamanlı EÇEB'yi garanti eden veya bir ailenin talep edebileceği maksimum saat sayısına sınırlama getirmeyen ülkelerde, eğitim ve bakım faaliyetleri genellikle harmanlanır. Her ne kadar sabah saatleri daha zorlu "eğitim türü" faaliyetlere ayrılrsa da, eğitim ve bakım faaliyetleri arasında kesin bir ayırım yoktur: çocuklar gün boyu oyun oynar, öğrenir ve rahatlar.

EÇEB ortamlarının tam zamanlı çalıştığı ülkelerde yer garantisi, temin edilen saat sayısını şart koşmayabilir. Bu gibi durumlarda garanti, bir çocuğun / ailenin EÇEB ortamlarının tüm çalışma saatlerine erişme hakkına sahip olduğu anlamına gelir.

Çekya'da anaokulları (materská škola) haftada 60 saate kadar çalışmaktadır.

Danimarka'da EÇEB'de çalışma saatleri ile ilgili, hafta içi her gün mevcut olması dışında belirli bir yasal talep bulunmamaktadır. Bununla birlikte, Günlük Bakım Yasası, açılış saatlerinin EÇEB amaçlarını dikkate almasını ve açılış saatlerinin esnek çocuk bakımı için yerel ihtiyaçları karşılamasını gerektirir ⁽²⁹⁾. Çalışma saatleri genellikle hafta içi 6.30 - 17.00 arasındadır.

Slovenya'da, çocukların% 98'i günde 6-9 saat (haftada 30-45 saat) sunan tam zamanlı anaokulu programlarına katılmaktadır. Yarım günlük programlar (4-6 saat) ve kısa programlar (yılda 240 ila 720 saat) da mevcuttur.

Tam zamanlı çalışan ve okuyan ebeveynler için, EÇEB okul zamanı saatleri veya daha az olanı, iş ve bakımı dengelemek için ciddi sorunlar doğurabilir. Bu nedenle, okul tipi saat garantisi veren ülkeler genellikle öğleden sonra aktiviteleri veya gerektiğinde ailelerin ilgilenmesi için okul dışı bakım seçeneği düzenler. Bununla birlikte, okul öncesi ve sonrası bakım genellikle farklı personel, farklı çocuk grupları ve hatta farklı bir konumla idari ve organizasyonel olarak farklıdır. Bazı ülkelerde, okul dışı saat bakımı çocuk bakıcıları tarafından veya 3 yaş altı çocuklar için çocuk bakımı hizmeti sunan ortamlarda sunulabilir. Bu çocuklar için bölünmüş bir gün anlamına gelir. Ayrıca, aileler genel hedef eksikliği veya belirli hedef gruplar (örneğin özel (eğitimsel) ihtiyaçları olan çocuklar için),

⁽²⁹⁾ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206363>

maliyet ve kalite sorunları gibi hizmet sunum eksikliği gibi erişilebilirlik engelleriyle karşılaşabilirler (Eurofound, 2019).

Bazı ülkelerde, zorunlu EÇEB okul zamanı hizmetleri, aynı ortamdaki bir grup çocuk için bir seçenek olarak tam zamanlı hale getirilebilir.

Yunanistan'da 4-5 yaş çocuklar için haftalık 25 saatlik ders zorunludur. Opsiyonel bir tam gün programı, saat 16: 00'ya kadar uzatılmış haftalık 20 ek saat sağlayan bir zaman çizelgesidir. Ayrıca, düzenli faaliyetlerin başlamasından önce gelen çocuklar için sınıflar mevcuttur.

Kıbrıs'ta, isteğe bağlı tüm gün devlet okul öncesi okulları, ekim ayından mayıs ayına kadar dinlenme, oyun ve etkinlikler için ek dört öğleden sonra dönemi ile haftada beş kez öğleden sonra saat 3: 05 veya 4: 00'e kadar gönüllü olarak çalışırlar. Sabah müfredatı ve okul dersleri, devlet öncesi okulların düzenlemelerine göre aynı kalmaktadır (Kıbrıs Eğitim ve Kültür Bakanlığı, 2018).

Macaristan'da çocuklar günde 4 saat katılmak zorundadır, ancak maksimum sınır yoktur. Óvoda'nın minimum açılış saatleri günde 8 saat, normal mevcudiyet ise günde 10 saattir.

ÇOĞU ÜLKEDE ÇOCUK BAKIMI AÇIĞI VARDIR

Bebekleri ve küçük çocukları olan ailelere desteği sağlayan politikalar karmaşıktır ve çoğu zaman birbirine bağlıdır. Bu nedenle, EÇEB'de garantili yerin başlangıç yaşındaki farklılıklar göz önüne alındığında, çocuk bakım izninin uzunluğu gibi başka bir önemli aile politikası önleminin dikkate alınması önemlidir.

Bu iki politika arasındaki denge, farklı öncelikleri ve çok küçük çocuk yetiştirme yaklaşımları nedeniyle Avrupa ülkeleri arasında büyük farklılıklar göstermektedir. Bazı ülkeler ebeveynlerin evde bakımına odaklanır ve kendi çocuklarına daha uzun süre bakmalarını özendirme için teşvikler yaratır. Diğerlerinde, işgücü piyasasındaki cinsiyet eşitliği, çocuk bakımına kurumsal bir yaklaşım benimseyerek önceliklendirilir. Öncelik ne olursa olsun, bu politikalar arasında sinerji ve sürekliliği sağlamak çok önemlidir.

Politikalar arasındaki ayrımın derecesini göstermek için, çocuk bakımı açığı bir çocuğun çocuk bakımı izni veya EÇEB'de garantili bir yer tarafından kapsamadığı süreyi gösterir. Bu, küçük çocuklu ailelerin evde kalıp kalmama, yüksek talep gören bir kamuya açık EÇEB tesisinde yer almaya çalışıp çalışmayacağı ya da pahalı, özel bir EÇEB ortamı için ödeme yapıp yapmama konusunda ya da nasıl ödeme yapılacağına dair zor kararlar almak zorunda oldukları dönemdir. Birkaç küçük çocuğu olan ailelerde, çocuk bakımı açığının fazla olduğu az gelişmiş kamu EÇEB hizmetleri bir ebeveyni (genellikle anne) yeterli tazminat ödemediği için çocuğa bakmak için işgücü piyasasından çekilmek zorunda kalabilir.

Şekil B3, azami 'yeterince ücretlendirilmiş' çocuk bakımı izninin sona ermesi (daha sonra 'çocuk bakımı izni' metninde) ile EÇEB'deki evrensel yer garantisinin en erken başlangıcı arasındaki farkı göstermektedir ⁽³⁰⁾. Avrupa ülkeleri çocuk bakım farkının boyutuna göre listelenmiştir. Boşluk gösterilmeyen sol tarafta, iyi koordine edilmiş çocuk bakım izni ve EÇEB politikaları olan ülkeler vardır. Danimarka, Almanya, Estonya, Slovenya, Finlandiya, İsveç ve Norveç olmak üzere yalnızca yedi ülkenin çocuk bakım açığı yoktur. Bunların hepsinde, ebeveynler hala birkaç haftalık çocuk bakımı izni almaya hak kazandıklarında ve de aynı zamanda kamu tarafından desteklenen EÇEB hizmetlerinde bir yer zaten garanti edildiğinde bazı çakışmalar bile vardır. Bu çakışma, hem anne hem de özellikle baba maksimum izin süresine sahipse görünür. Çocuk bakımı açığı olmayan ülkeler, uzun çocuk bakımı izni (en az 10 ay) verir ama desteklenmiş ancak ücretsiz olmayan bir yer için yasal bir hak sağlayan üniter EÇEB sistemleri vardır.

⁽³⁰⁾ Yeterli tazminat kavramı, ebeveynlerin izinleri sırasında önceki kazançlarının önemli bir kısmını almaya devam ettiği ve bu nedenle, çocuklarına bakmak için işten ayrılmaları nedeniyle büyük maddi sıkıntılarla karşılaşmayacakları anlamına gelir. Bu raporda, ebeveynler bu dönemde önceki kazançlarının en az % 65'ini alırlarsa izinler yeterince ücretlendirilir. Çocuk bakım izninin toplam uzunluğu, tüm farklı izin türlerini (doğum, babalık ve ebeveyn izni) hesaba katar ve çocuğun doğduğu zamandan her iki ebeveyn işe dönene kadar hesaplanır.

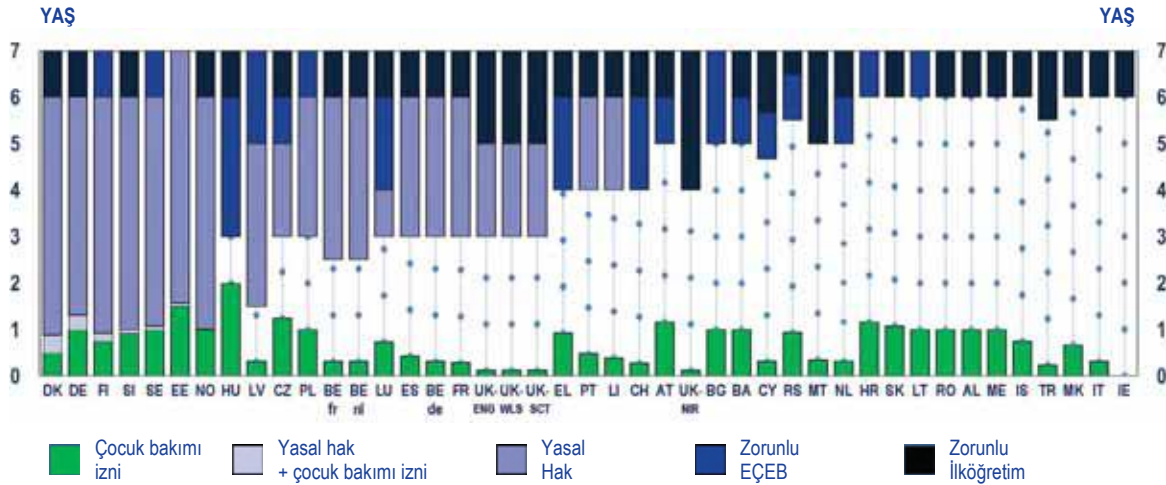
İsveç'te, ebeveynler toplamda 68 haftalık çocuk bakımı izni almakta olup, 55 haftası yeterli bir şekilde ücretlendirilmektedir (önceki maaşın yaklaşık% 80'i). Kamu tarafından desteklenen EÇEB için evrensel yasal hak, bir çocuğun 1 yaşında olduğu 52 haftada başlar. Hem çocuk bakımı izninin hem de EÇEB'in uygun olduğu üst üste binme, ailelere geçiş dönemi ve biraz esneklik sağlar.

Bir çocuk bakım açığı olduğunda, en az bir ve en fazla altı yıl sürer. Uygun bir şekilde ücretlendirilmiş çocuk bakımı izni ile yasal hakların başlatılması arasındaki fark Çekya, Letonya, Polonya ve Macaristan'da bir ila iki yıl arasındadır. Letonya hariç tüm bu ülkeler, uzun, yeterli ücret ödenmiş çocuk bakımı izni (1-2 yaş) ve 3 yaşından itibaren EÇEB'e garanti vermektedir.

Çekya'da doğum izni 22 hafta sürer. Doğum izninin uzunluğu dolaylı olarak aylık miktarla orantılıdır. 2019'da ebeveynler, 438 doğum iznini alabilir ve 2018 aylık ortalama maaşın% 69'unu almaktadır. Toplam çocuk bakım izninin süresi 65 haftadır (yani 1 yıl 3 ay). Kamu destekli EÇEB'e garanti sadece 3 yaşında başlar. Çocuk bakımı arasındaki açık dönem EÇEB hizmetleri gelişmemiş ve bölünmüştür. Ebeveynler genellikle resmi olmayan veya özel çocuk bakımı çözümlerine yönelirler. Kapasite izin veriyorsa, 3 yaş ve üstü çocuklar için bazı EÇEB ortamları 2 yaşından küçükleri kabul edebilir.

Letonya'da, kamu tarafından desteklenen EÇEB için evrensel yasal hak 1 buçuk yaşında başlar. Ancak, önceki kazançların % 80'i ödenmiş olan doğum izni yalnızca 16 hafta için verilmektedir. Daha sonra, iki seçeneği bir ebeveyn yardımı mevcuttur: çocuk, önceki maaş ödeneğinin% 60'ı ile 1 yaşına (32 hafta) kadar; veya çocuk 18 aya kadar (58 hafta), önceki maaş ödeneğinin% 44'üyle. Ebeveynlerin çoğu evde çocuklarına bakmayı ya da resmi olmayan çocuk bakımı çözümlerine (akrabalar, dadılar) başvurmayı tercih eder.

Şekil B3: Çocuk bakımı açığı, 2018/19

Çocuk bakımı açığı: 2 madde arasındaki boşluk = 1 yıl

Kaynak: Eurydice.

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT
Toplam çocuk bakımı izni	0.3	0.3	0.3	1.0	1.2	0.5	1.0	1.5	0.0	0.9	0.4	0.3	1.2	0.3	0.3	0.3	1.0	0.7	2.0	0.3	0.3	1.2
Başlangıç yaşı	Yasal hak	2.5	3	2.5	-	3	0.5	1	1.5	-	-	3	3	-	-	1.5	-	3	-	-	-	-
	Zorunlu EÇEB	-	-	-	5	5	-	-	-	4	-	-	6	-	4.7	5	6	4	3	-	5	5
	İlköğretim	6	6	6	7	6	6	6	7	6	6	6	7	6	5.7	7	7	6	6	5	6	6
Çocuk bakımı açığı	2.2	2.7	2.2	4.0	1.8	-	-	-	6.0	3.1	2.6	2.7	4.8	5.7	4.4	1.2	5.0	2.3	1.0	4.7	4.7	3.8
	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR	
Toplam çocuk bakımı izni	1.0	0.5	1.0	1.0	1.1	0.9	1.1	0.1	0.1	0.1	0.1	1.0	1.0	0.3	0.7	0.4	1.0	0.7	1.0	0.9	0.2	
Başlangıç yaşı	Yasal hak	3	4	-	0.9	-	0.8	1	3	3	-	3	-	-	-	4	-	-	1	-	-	
	Zorunlu EÇEB	6	-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	5	4	-	-	-	-	-	5.5	-	
	İlköğretim	7	6	6	6	6	7	7	5	5	4	5	6	6	6	6	6	6	6	6.5	5.5	
Çocuk bakımı açığı	2.0	3.5	5.0	-	4.9	-	-	2.9	2.9	3.9	2.9	5.0	4.0	3.7	5.3	3.6	5.0	5.3	-	4.6	5.3	

Açıklayıcı not

Çocuk bakımı açığı, yeterli derecede ücretlendirilmiş doğum sonrası çocuk bakımı izninin maksimum uzunluğu ile EÇEB'de (yasal hak veya zorunlu EÇEB) evrensel bir yer garantisinin en erken başlangıcı arasındaki farktır. EÇEB'de garantili bir yer olmadığına, boşluk zorunlu eğitimin başlangıcına kadar hesaplanır. Çocuk bakımı izni haftalardan (eke bakınız) hafta sayısını 52.1'e bölerek aylara dönüştürülmüştür.

Yeterli miktarda ücretlendirilmiş çocuk bakım izninin (doğum sonrası analık, babalık ve ebeveyn izni dahil) toplam uzunluğunun ayrıntılı bir dökümü için, Ek A'ya bakınız.

Ülkeye özgü notlar

Fransa: EÇEB katılımı 1 Eylül 2019'da 3 yaşından itibaren zorunlu hale gelecektir (devam eden son parlamento tartışması).

Bosna Hersek: EÇEB, Srpska Cumhuriyeti'nde zorunlu değildir, ancak yine de tüm çocuklar 3 aylık okul öncesi bir programa devam etmektedir.

Çocuk bakımı açığı Belçika, İspanya, Fransa, Lüksemburg ve İngiltere'nin çoğu bölgesinde iki ila üç yıl arasındadır. Bu ülkeler nispeten kısa bir çocuk bakım izni süresi sağlar (38 hafta veren Lüksemburg hariç çoğu ülkede 6-22 hafta).

Belçika'da bir annenin 14 haftalık doğum sonrası doğum izni hakkı vardır. İlk ay% 82, geri kalanlar ise önceki maaşın en az% 75'i kadardır. Babalar, çocuk 4 aylık olmadan önce alınması gereken 10 günlük babalık izni hakkına sahiptir (% 82 ödenek). Kamu tarafından desteklenen EÇEB için en erken yasal hak 2 buçuk yaşında başlar. Çocuk bakımı açığı sırasında, desteklenen EÇEB mevcuttur ve korunmasız bazı gruplar öncelikli erişime sahiptir.

Geri kalan ülkelerde, yeterli bir şekilde ödenmemiş çocuk bakım izninin olmadığı ve EÇEB'e hak kazanılmadığı süre üç yıldan fazla sürer. Yasal haklar açısından bakıldığında, dokuz Avrupa ülkesinde İrlanda, İtalya, Litvanya, Romanya, Arnavutluk, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Türkiye olmak üzere 5-6 yıllık bir çocuk bakımı açığı bulunmaktadır ⁽³¹⁾. Uzun bir çocuk bakımı açığı olan ülkelerin çoğunun EÇEB ortamını garanti etme hakkı yoktur veya ilköğretime başlamadan önce yalnızca 1-2 yıl zorunlu EÇEB vardır.

Şekil B3 ayrıca yasal hakların zorunlu EÇEB'den daha yaygın bir önlem olduğunu göstermektedir. EÇEB'de yer alma hakkı 21 Avrupa eğitim sisteminde verilmiştir. Genellikle, yasal hak birkaç yıl sürer. EÇEB 17 eğitim sisteminde zorunludur. Zorunlu EÇEB, üst yaş sınırından uzun ve genellikle 1 veya 2 yıl süren bir önlemdir. EÇEB bir yıl boyunca 11 Avrupa ülkesinde ve 2 yıl boyunca Bulgaristan, Yunanistan (geçiş süresinde), Letonya, Lüksemburg ve İsviçre'nin birçok kantonunda zorunludur. Zorunlu EÇEB, 3 yıl sürdüğü Macaristan'da en uzun olanıdır.

Birkaç ülke hem yasal bir hak olarak hem de zorunlu EÇEB (Çekya, Letonya, Lüksemburg, Polonya, Finlandiya ve İsveç) sağlamaktadır. Bu ülkelerde, çocuklar EÇEB'de 3 yaşından ve sonrasında itibaren bir yer hakkına sahip olmakla birlikte, EÇEB, ilköğretimin başlamasından önceki 1-2 yıl boyunca herkes için zorunlu hale gelir.

Pek çok ülke son zamanlarda EÇEB'de evrensel yer garantisini uzatmıştır

Son beş yıl boyunca, bazı Avrupa Birliği ülkelerinde EÇEB'e erişimi garanti altına alan yasal çerçevede önemli değişiklikler olmuştur. Beş ülke ilköğretime başlamadan bir yıl önce zorunlu EÇEB'i uygulamaya koymuş ve iki eğitim sistemi zorunlu devam süresini 2-3 yıla uzatmıştır. Ayrıca, üç ülke her çocuk için EÇEB'e yasal hak yaşını uzatmaktadır.

(31) İrlanda, İtalya ve İzlanda'da çocuk bakımı açığı, kamu tarafından desteklenen EÇEB'in yasal olarak bir hak olmadan evrensel olarak mevcut olması nedeniyle fiilen daha kısadır. İrlanda'da, EÇEB için yasal bir hak bulunmamasıyla birlikte, ebeveynler ve çocuklar için 2 yıl ve 8 aylıktan itibaren çocuk bakımı açığını fiilen 2.7'ye düşüren evrensel bir hizmet bulunmaktadır. İtalya'da, boşluk çocuk scuole dell'infanzia'ya başlayana kadar 2.7 yıl. İzlanda'da, boşluk 2 yaşına gelinceye kadar 1.3 yıl.

EÇEB'in son yılına katılmak zorunlu olarak Çek Cumhuriyeti'nde (Eylül 2017 ile başlayan okul yılından itibaren), Hırvatistan (2014), Litvanya (2016), Finlandiya (2015) ve İsveç'te (2018) yapılmıştır. İki ülke bir yıldan daha uzun süre zorunlu devam etmiştir. Macaristan'da EÇEB, Eylül 2015'ten bu yana 3 yaşından büyük çocuklar için zorunlu olmuştur. Yunanistan, zorunlu ilkokul öncesi okula başlama yaşını kademeli olarak 5 yaşından 4 yaşına indirmiştir (2018-2021 arasında). Üç ülke zorunlu EÇEB'yi uygulamaya koymayı planlıyor: Eylül 2019'dan itibaren Fransa'da 3 yaşından itibaren zorunlu olacak (devam eden son parlamento tartışması); Belçika ve Slovakya'da, EÇEB'in son yılını, Eylül 2020'den itibaren ilköğretim öncesi zorunlu hale getirmek için hazırlık aşamasındadır.

Çekya, Polonya ve Portekiz'de EÇEB'e yasal bir hak tanınmıştır. Bu ülkeler, ebeveynleri bir yere ihtiyaç duyan belli bir yaştaki tüm çocuklar için kamu tarafından desteklenen EÇEB teminatını güvence altına almak için bir havza alanındaki EÇEB sağlayıcılarına yasal bir görev vermektedir. Çekya ve Polonya, bu hakkı kademeli olarak 3 yaşına kadar uzatıyorlar (2017'den itibaren Polonya'da ve 2018'den itibaren Çekya'da tam olarak uygulandı). Portekiz, evrensel okul öncesi eğitimi oluşturmak için 2015 yılında başlatılan reformu halen uyguluyor. EÇEB için yasal hak şu anda 4 yaşında başlıyor ve 2020 yılına kadar 3 yaşına indirilmesi planlanıyor.

EÇEB GENELLİKLE DAHA BÜYÜK ÇOCUKLAR İÇİN ÜCRETSİZDİR

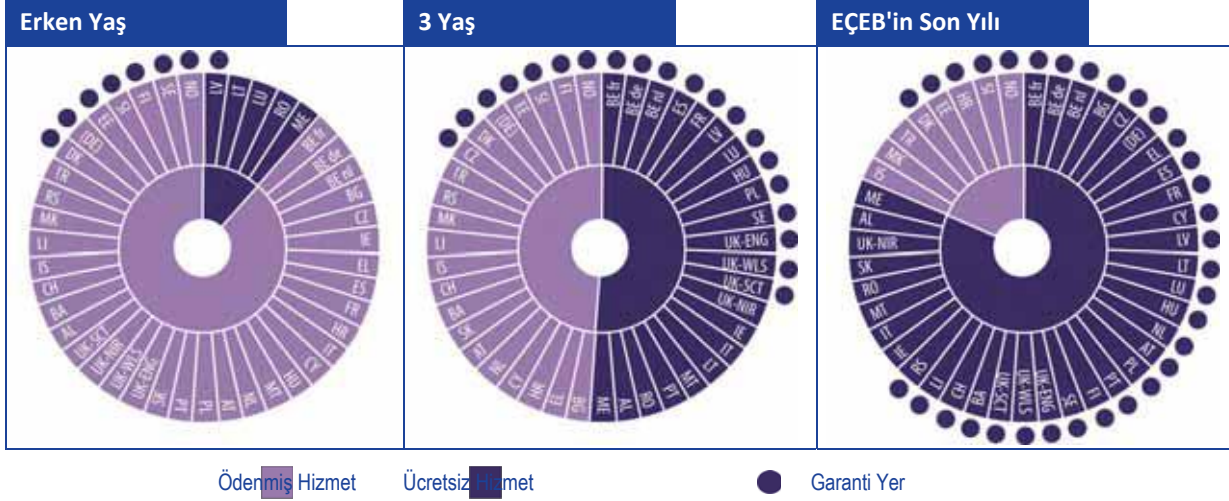
Ödenebilirlik, mümkün olan en fazla sayıda çocuğun EÇEB'e erişiminin sağlanmasında çok önemli bir faktördür. Bu gösterge, her ailenin çocuğunu EÇEB'e yerleştirebilmesi için alabilecekleri en güçlü önlem incelemektedir yani tüm yerlere ücretsiz olarak sunulmaktadır. Hedeflenen desteğe ihtiyaç duyan çocuklar ve aileler için özel önlemler bölümün ilerleyen kısımlarında sunulmaktadır.

Bununla birlikte, ödenebilirlik uygunluk ile birlikte tartışılmalıdır, çünkü bir yer garantisi olmadan, halka açık ortamlarda ücretsiz EÇEB sınırlı olabilir ve bekleme listeleri karmaşık öncelik kuralları ile uzun olabilir. Bu nedenle, Şekil B4, üç geniş yaş grubu için garantili bir yerle ilgili olarak ücretsiz EÇEB'nin mevcudiyetini göstermektedir:

1. 1. erken yaş (2 yaş altı);
2. 2. 3 yaş civarında (2 yaşından büyük, 4 yaşından küçük);
3. 3. EÇEB'in son yılı (eğitim sistemine göre değişen 4, 5 veya 6 yaş).

Avrupa'da çoğu aile, en küçük çocuk grubu için EÇEB ücreti ödemek zorundadır. EÇEB'in ücretsiz olarak temin edilebilirliği, 3 yaşında gözle görülür şekilde artmaktadır ve bu eğilim, her zorunlu yaş eğitimine başlamadan önceki yıl boyunca Avrupa genelinde neredeyse evrensel hale gelen her yaşta devam etmektedir.

Şekil B4: EÇEB ücretsiz ve garantili yerler, 2018/19

EÇEB'e ücretsiz olarak başlama yaşı ve haftada garantili saat sayısı

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT
Yaş (yıl)	2.5	3	2.5	5	5	-	⊗	-	2.7	4	3	3	-	3	4.7	1.5	0	1	3	2.75	4	5
Haftalık saat	23	23	23	15-24	32.5-60	-	⊗	-	15	25-50	25	24	-	25-50	26	⊗	20	20	Δ	30	⊗	20
	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
Yaş (yıl)	3	3	0.3	-	5	6	3	3	3	3	3		3	6	4	-	4	0	-	-	5.5	-
Haftalık saat	25	25	40	-	Δ	20	(15)	15-32	10-32	12.5	16		20-30	(4-5)	10-20	-	21	30-45	-	-	20	-

⊗ Üst düzey düzenleme yok   Δ Kısıtlama yok (tam gün)

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Bu şekil evrensel ücretsiz EÇEB'e yöneliktir. Ücret indirimleri veya muafiyetleri hedefleyen tedbirler Şekil B6'da tartışılmaktadır.

Şekilde, parantez içindeki ülke ISO kodu, durumun ülke genelinde değiştiğini göstermektedir; ülke baskın kategoride yer alıyor.

Tabloda, haftalık saatler parantez içinde gösterildiğinde, sayı düzenlemelerde belirtilen yıllık saatlerin 38'e bölünmesi ile hesaplanır - bir okul yılında en yaygın hafta sayısı.

Tablodaki gölgelendirme, ücretsiz EÇEB karşılığı olan yaş aralığının en azından bir kısmı için yer garantisi olmadığını göstermektedir.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Berlin ve Hamburg, tüm çocuklar için ücretsiz EÇEB sunar. Rheinland-Palatinia'da EÇEB 2 yaşından itibaren ücretsizdir. Bremen, Niedersachsen ve Hesse 3 yaşından itibaren ücretten feragat eder. Brandenburg, Kuzey Ren-Vestfalya ve Thuringia, ilköğretime başlamadan önceki yıl boyunca tüm çocuklar için ücretsiz EÇEB sunmaktadır (Autorengruppe bildungs- berichterstattung, 2018).

Finlandiya: Hükümet, 5 yaşındakiler için haftalık 20 saatlik bir ücretsiz EÇEB pilot projesine fon tahsis etmiştir. Pilot dönem 2018-2020'dir.

Birleşik Krallık (Kuzey İrlanda): Kuzey İrlanda'da 3-4 yaş arası çocuklar EÇEB hizmetlerinin son yılındadır. Zorunlu, tam zamanlı ilköğretim 4 yaşında başlar.

Analiz edilen 43 eğitim sisteminden sadece beşi ilk yıllardan itibaren en azından haftada birkaç saat ücretsiz halka açık EÇEB sunmaktadır. Letonya, bir buçuk yaştan daha erken bir sürede halka açık bir EÇEB yeri garanti eden tek Avrupa ülkesidir.

Letonya'da, yerel yönetim tarafından yönetilen bir eğitim kurumunda bir yer önerilmez ve çocuk özel bir eğitim kurumunda okul öncesi bir eğitim programına katılırsa, yerel yönetim özel hizmet sağlayıcının maliyetlerinin bir kısmını karşılamalıdır. Maliyetler, yerel hükümet eğitim kurumundaki bir okul öncesi eğitim programındaki bir çocuğun ortalama maliyetine tekabül eder (Eğitim Kanunu, Bölüm 17) ⁽³²⁾.

⁽³²⁾ <https://likumi.lv/ta/id/50759-izqlitibas-likums>

ERİŞİM

Diğer dört ülkede (Lüksemburg, Litvanya, Romanya ve Karadağ), ücretsiz EÇEB'in mevcudiyetini sağlayacak yasal bir garanti yoktur. Litvanya ve Lüksemburg haftada 20 saat ücretsiz EÇEB sunarken, Romanya ve Karadağ tam zamanlı yerlere finansman sağlamaktadır.

Lüksemburg'da, 1 Ekim 2017'den bu yana 1 ile 4 yaş arası çocuklar, yaygın eğitim sektöründe 20 saatlik ücretsiz çocuk bakım hizmetinden (*service d'éducation et d'accueil*), 3 yaşından itibaren ücretsiz okul öncesi hizmetlerini (*éducation précoce et éducation préscolaire*) tamamladıktan sonra faydalanabilir. Ücretsiz 20 saatlik program, belgeli kayıt sistemi üzerinden uygulanmaktadır.

Geri kalan Avrupa ülkelerinde, ebeveynlerin bazıları ya da bir kısmı EÇEB için ilk yıllarda ödeme yapmak zorundadır, ancak maliyetler ülkeler arasında önemli ölçüde değişmektedir (bakınız Şekil B5). Bazı ülkelerde, belirli çocuk ve aile grupları için ücret muafiyetleri veya ücretsiz haklar mevcuttur (bkz. Şekil B6).

Yaklaşık 3 yaşından itibaren, Avrupa ülkelerinin neredeyse yarısı haftada en az birkaç saat ücretsiz EÇEB sunmaktadır. Pek çok ülkede, bu, çocukların bir çocuk bakımı tipinden eğitim tipi bir ortama geçiş yaptığı dönemdir (bkz. Şekil A2). Bu ülkelerin çoğu ücretsiz EÇEB'i bir yer garantisi ile birleştirmektedir (Belçika, İspanya, Fransa, Lüksemburg, Macaristan ve Polonya). Bu durum, açıkça yasal bir yetkinin olmadığı İtalya ve Malta'da benzerdir, ancak ilköğretim okullarında ücretsiz yerler genel eğitim hizmetinin bir parçası olarak sağlanır ve katılım oranları 3 yaşındakiler için bile % 90'ın üzerindedir. Buna karşılık, çocukların 3 yaşında ücretsiz bir EÇEB ortamına geçtiği Portekiz'de, yasal hak sadece 4 yaşındakiler için geçerli olduğundan, bu yaş grubu için hala kayda değer yer eksikliği bulunmaktadır.

İrlanda ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve İskoçya), 3 yaşından küçük çocuklar için haftalık 0-16 saatlik ücretsiz bir okul öncesi eğitim programı sunulmaktadır. Okul öncesi okul yardımı, çocuk bakıcıları tarafından sunulanlar ve daha küçük çocuklar için yemek hizmeti verenler de dahil olmak üzere çeşitli ortamlardaki çocuklar için talep edilebilir – böylece bakımın sürekliliğini sağlar. Bununla birlikte, bu ortamların finanse edilen okul öncesi eğitim saatleri boyunca onaylanmış eğitim programı sunma şartı vardır.

EÇEB'in son yılında, ilk yıllara kıyasla, ücretsiz ve ücretli EÇEB dağıtımı tersine dönmüştür. Çoğu Avrupa ülkesi en az bir yıllık ücretsiz okul öncesi eğitim sunmaktadır. İstisnalar ücretsiz hizmet bulunmayan ve ebeveynlerin EÇEB'nin tüm aşaması boyunca maliyetleri karşılaması gerektiği Danimarka, Almanya'da yedi bölge, Estonya, Hırvatistan, Slovenya, İzlanda, Norveç, Kuzey Makedonya ve Türkiye'dir.

Eğitim ve bakım faaliyetleri haftada en az birkaç saat ücretsiz olsa bile, ek ücretlerin uygulanabileceğini unutmamak önemlidir. Ebeveynler genellikle dönem boyunca alınan öğünlerin ücretini ödemek zorundadır (veya çocuklar için yiyecek getirebilirler). Bir kaç istisna vardır.

Finlandiya'da, ücretsiz EÇEB'e katılan her çocuğa her gün ücretsiz bir öğün yemek verilir.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere), kamu tarafından finanse edilen okulların kabul sınıfında 4 yaşından büyük çocuklar, Evrensel Bebek Ücretsiz Okul Yemekleri (UFSM) politikası kapsamında ücretsiz bir okul yemeği almaktadır. Diğer ortamlardaki çocukların ebeveynleri öğünler için ödeme yapar.

Tam zamanlıdan az ücretsiz EÇEB sunan ülkelerin çoğunda ek hizmet saatleri için ücret alınır. Daha önce tartışıldığı gibi (bkz. Şekil B2), okul tipi organizasyonu olan EÇEB sistemlerinde, okul sonrası hizmet idari ve organizasyonel olarak farklılık gösterebilir. İlave saatler aynı ortamda ya da diğer hizmet tiplerinde sağlanabilir (örneğin, ev tabanlı hizmet veya çocuk bakımı tipi ortamlar). Üniter ortamlarda (örneğin Finlandiya ve İsveç), aynı ortamda tamamlama saatleri alınabilir ve (yerel özerkliğe tabi) ücretlendirilebilir.

3 YAŞINDAN KÜÇÜK ÇOCUKLAR İÇİN EÇEB ÜCRETLERİ BALTİK VE BALKAN ÜLKELERİNDE EN DÜŞÜKTÜR

Önceki bölümde tartışıldığı gibi, ödenebilirliği sağlamanın en iyi yolu, EÇEB hizmetlerini ücretsiz sağlamaktır. Ancak, Avrupa'daki çocukların çoğunlukla EÇEB'in son veya son iki yılında EÇEB'e ailelerine maddi yük olmadan katılabilmeleri mümkün olmaktadır (bkz. Şekil B4). IBU gibi durumlarda, ücret seviyeleri ve düzenlemeleri EÇEB'e erişilebilirliği büyük ölçüde etkiler.

EÇEB ücretleri, çoğu Avrupa eğitim sisteminde, en azından kamu ve kamu destekli sektörlerde üst ve / veya yerel düzeyde düzenlenir. Genellikle, ülkeler ücret tavanını belirli bir rakam olarak belirlemektedir, ancak bazen limit aile geliri veya EÇEB maliyetleri ile ifade edilmektedir.

Danimarka'da, ebeveynlerin ücretleri bir ortamın tahmini brüt işletme giderlerinin% 25'inden fazlasını oluşturmamalıdır.

Macaristan'da EÇEB ortamlarındaki ücretler ve yemekler, merkez tabanlı ortamlarda kişi başına net aile gelirinin% 25'ini ve ev tabanlı ortamlarda% 50'sini aşamaz.

Finlandiya'da, ücretler ailenin büyüklüğüne, gelirine ve EÇEB'de harcanan zamana bağlıdır. Ücretler 289 Euro'yu aşamaz.

Norveç'te, 2015'ten beri anaokulunda bir yer için ücretler hane halkının gelirinin% 6'sı ile sınırlıdır.

3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB ücretleri Avrupa ülkeleri arasında ve farklı türlerde hizmetler arasında büyük farklılıklar gösterir. Şekil B5, Avrupa'daki ülkeleri çeşitli geniş kategorilerde (çok düşük, düşük, orta ve yüksek) gruplayan ücret seviyelerine genel bir bakışı göstermektedir. Analiz, ulusal istatistiklere, ulusal anketlere ve uzman değerlendirmelerine dayanmaktadır. Bu anket verileri değil, çeşitli kaynaklardan gelen kayıtların bir özeti ve bir dizi referans yılı olduğundan, ücretler doğrudan karşılaştırılmaz. Şekil B5 sadece bir gösterge olarak görülmelidir.

3 yaşın altındaki çocuklar için aylık EÇEB ücretleri Baltık ve Balkan ülkelerinde, Romanya ve İsveç'te en düşük olma eğilimindedir. Ayrıca, Letonya, Litvanya, Romanya ve Karadağ'da EÇEB tamamen ücretsizdir; Ebeveynler sadece çocuğun yemek parasını öderler. Bulgaristan, Estonya, Malta, İsveç, Arnavutluk, Kuzey Makedonya ve Sırbistan'da eğitim ve bakım faaliyetleri için çok düşük ücretler (100 PPS'den az) alınır. Bu ülkelerin bazılarında, varlıklı ailelerden gelen çocukların küçük bir kısmının çok pahalı (PPS 500'den yüksek ücretler) özel EÇEB'e katılabileceğini belirtmek önemlidir. Bu, bu ülkelerdeki EÇEB ücretlerinin düşük olmasına rağmen, daha küçük çocuklar için EÇEB yerlerine olan talebin çoğunlukla arzdan daha fazla olduğu gerçeğini yansıtabilir (Şekil B7'ye göre, Estonya, Malta ve İsveç talebi karşılamak için çok düşük ücret ile yeterli arz sağlayan ülkelerdir).

Malta'da, çocuk bakım merkezlerine devam eden çocukların yaklaşık % 80'i Ücretsiz Çocuk Bakımı Programını kullanmaktadır (NSO, 2017).

İsveç'te, tüm çocuklar 1 yaşından itibaren EÇEB hakkına sahiptir. EÇEB'deki bir çocuğun ücreti aile gelirinin % 3'ünde ve tavan PPS 110 ile limitlendirilmiştir. EÇEB'de daha düşük geliri veya daha fazla çocuğu olan aileler daha az veya hiç ücret ödememektedir.

3 yaşın altındaki çocuklar için tam zamanlı EÇEB ücretleri, çeşitli İskandinav, Balkan ve Orta Avrupa ülkelerinde düşüktür. Ücretler özellikle Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Hırvatistan, Lüksemburg, Macaristan, Slovenya, Finlandiya, Bosna Hersek'te ve ayrıca Norveç'te 100 PPS ile 250 PPS arasında değişmektedir. Fransa, Belçika (Flaman Topluluğu), İspanya, Kıbrıs ve Avusturya'da ücretler orta seviyede (250 PPS ile 500 PPS arasında) yüksektir.

Ortalama aylık ücretler, 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB tedarikine yönelik piyasa mekanizmalarına dayanan ülkelerde en yüksektir (500 PPS'den fazladır). İrlanda, Hollanda ve Birleşik Krallık'ta, ücretler ile ilgili düzenlemeler yoktur ve sağlayıcıların fiyat ayarlamada özerkliği vardır. Maliyetleri dengelemek için bazı kamu destekleri sadece en dezavantajlı çocuklar için geçerlidir. İsviçre'de, ücretlerle ilgili düzenlemeler olmasına rağmen, tavan son derece yüksektir - 4 yaşına kadar olan çocuklar için kamuya veya kamu tarafından desteklenen EÇEB'de ücretler 1 400 PPS'den fazla olabilir.

Daha önce anlatıldığı gibi, ödenebilirliği artırmak için en yaygın politika tedbiri ücretsiz / destekli EÇEB sağlamaktır. Ek olarak, ülkeler EÇEB masrafları olan aileleri desteklerken başka politika önlemleri önerebilirler. Vergi indirimi en yaygın araçlardan biridir. Örneğin,

Avusturya'da, çocuk bakımı için yılda 2 300 Euro (10 yaşına kadar) vergiden düşülebilir ve bekar ebeveynler için ek indirimler yapılabilir. Engelli çocukların ebeveynlerine daha fazla aile yardımı verilmektedir.

Birleşik Krallık'ta, ailelerin çocuk bakımı için ödedikleri her 8 sterlinden eyaletten 2 sterlin aldığı, çocuk başına yıllık 2 000 sterline kadar olan bir çocuk bakımı ödeneği vardır. Hak kazanan aileler, "işte - ya da ebeveyn izni, hastalık izni veya yıllık izin" alan; haftada en az 16 saat Ulusal Asgari Ücret veya Yaşama Ücreti kazanan; ve 100.000 £ 'dan az olan vergiye tabi bir gelire sahip olan kişilerdir.

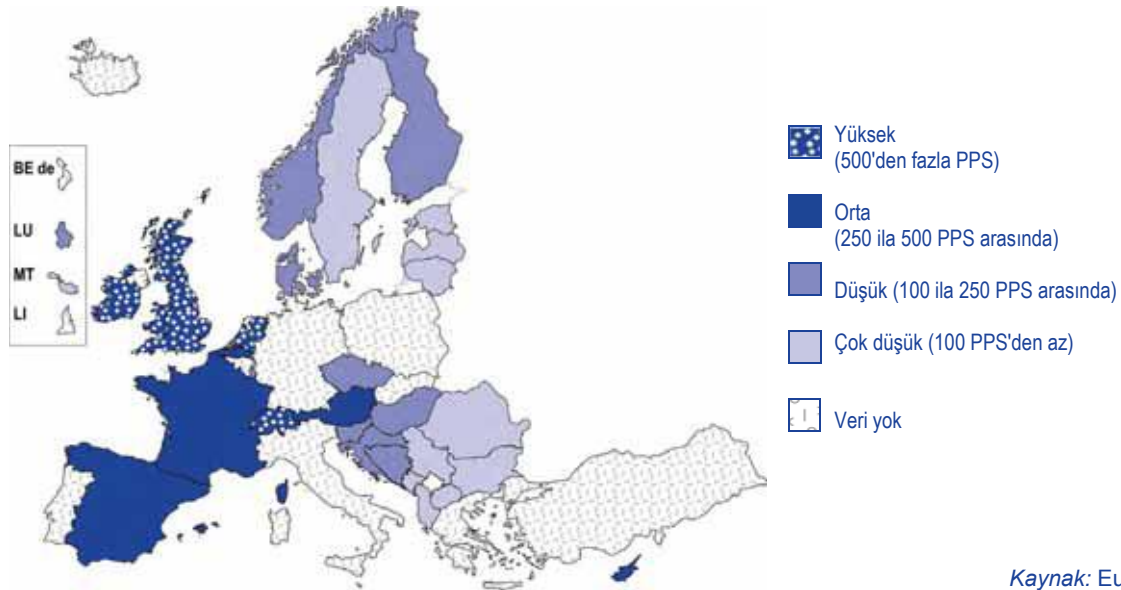
Bazı ülkeler, aileler tarafından özel hizmet için ödenen ücretlerin kısmi tazminatını sağlar.

Litvanya'daki bazı belediyelerde, çocuğuna bir EÇEB ortamında yer verilmeyen ebeveynler, özel bir EÇEB ortamındaki bir EÇEB yerinin maliyetini kısmen karşılamak için aylık 100 Euro'luk finansal destek almaktadır.

Portekiz'de, bazı özel veya kooperatif okullarındaki çocukları olan aileler hane gelirine bağlı olarak destek alabilirler.

Finlandiya'da, aileler devlet tarafından verilen özel bakım yardımı veya birçok belediyenin sağladığı kuponlar yardımı ile özel EÇEB'i seçebilirler.

Şekil B5: 3 yaşından küçük çocuklar için EÇEB ortalama aylık ücretleri

3 yaşından küçük çocuklar için EÇEB ortalama aylık ücretleri (PPS ve ulusal para birimi) ve ücretlere ilişkin düzenlemeler, 2018/19

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY
PPS	:	:	258	37	138	213	:	54	683	:	65-361	121-274	129	:	112-503
Ulusal para birimi	:	:	285	36	2443	2100	:	41	771	:	59-328	133-301	617	:	100-450
Düzenlenmiş ücretler	evet	evet	evet	evet	hayır	evet	evet	evet	hayır	hayır	evet	evet	yerel	yerel	hayır
	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
PPS	ücretsiz	ücretsiz	198	0-156	(ücretsiz)	511	90-398	:	:	ücretsiz	191	:	0-233	0-110	
Ulusal para birimi	ücretsiz	ücretsiz	242	0-30000	(ücretsiz)	572	100-440	:	:	ücretsiz	155	:	0-289	0-1382	
Düzenlenmiş ücretler	NA	yerel	evet	evet	NA	hayır	evet	yerel	hayır	evet	evet	hayır	evet	evet	
	UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
PPS	1090	1032	:	715		44	135	0-1420	:	:	40-79	67	0-204	0-96	:
Ulusal para birimi	1067	1010	:	700		2600	130	0-2400	:	:	20-40	1840	0-2910	0-5590	:
Düzenlenmiş ücretler	hayır	hayır	hayır	hayır		yerel	evet	yerel	yerel	hayır	evet	evet	evet	evet	:

Açıklayıcı not

"Evet" olarak düzenlenmiş ücretler, ücretlerin en üst düzeyde düzenlendiğini, "yerel", ücretlerin yerel düzeyde düzenlendiğini, "hayır" ücretlerin düzenlenmediğini, "NA" ise ücret alınmadığını gösterir.

Ülkelere karşılaştırmayı kolaylaştırmak için, ücretler ulusal para birimlerinden satın alma gücü paritesi standartlarına (PPS) dönüştürülmüştür. PPS, ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklarını ortadan kaldıracak şekilde mekansal karşılaştırmalar amacıyla ekonomik toplamların hacmini ifade etmek için kullanılan yapay bir ortak referans para birimidir. PPS değerleri, ulusal para birimlerini ilgili satın alma gücü paritesine (PPP) bölerek elde edilir. Eurostat 2017 verileri Satınalma gücü pariteleri (EÜB= 1) [prc_ppp_ind] kullanıldı (son güncelleme: 23-04-2019).

Gerçek ortalamalar hakkında veri bulunmadığında, aksi belirtilmediği takdirde tahminler tam zamanlı katılım dikkate alınarak (40 saat) hesaplanmıştır. Haftalık ücretler, 4.345 katsayısı ile çarpılarak, aylık soyut ücrete dönüştürülmüştür. Dolayısıyla, gerçek aylık ücretler biraz farklılık gösterebilir. Ortalama rakamlar mevcut olmadığında aralık gösterilir. Aralık, ülkeye özel notlarda aksi belirtilmediği takdirde asgari ve azami ücretleri gösterir.

Mümkün oldukça, tüm EÇEB sektörleri dikkate alınır. Kamu EÇEB'nin egemen olduğu ve çocukların küçük bir yüzdesinin çok pahalı, özel kendi kendini finanse eden EÇEB'e katıldığı ülkelerde, yalnızca genel ücretlerin en yaygın durumu yansıttığı gösterilmektedir. Yemekler ve diğer masraflar mümkün olduğunda dikkate alınır. Eğitim ve bakım için herhangi bir ücret ödemeyen ülkeler, yemek için bazı ücretler olabileceği gerçeğini göz önüne alarak 'çok düşük' olarak gösterilmektedir.

Tablo bir aralık gösterdiğinde, Şekil en yüksek değere dayanır.

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE nl): Özel kendi kendini finanse eden EÇEB ortamlarının% 20'sini ve sadece temel destekli ortamları kapsamaz.

Danimarka: Ev tabanlı hizmet (*dagpleje*) hariç tutulmuştur.

Fransa: Tablodaki aralık, doğrudan ve dolaylı destekli yapıldıktan sonra ortalama maaş kazanan bir ailenin *crèches* (alt uç) ve *assistant-e maternel-le* (üst uç) için ödenen ortalama ücretleri göstermektedir. Şekil 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB'in baskın formuna dayanan değeri göstermektedir (*assistant-e maternel-le*).

İspanya: Sadece kamu EÇEB'i. Özel sektör için düzenleme yoktur.

Hırvatistan: En yaygın maliyetlerin tahmini. Aylık ücretler, yerel öz yönetim birimlerinin% 80'inde HRK 400'den HRK 720'ye değişmektedir.

Lüksemburg: 20 saatlik ortalama ücret, ücretsiz 20 saati tamamlamak içindir.

Macaristan: Ortalama, özel hizmeti içerir.

Hollanda: Hesaplamalar 2018'de saat başına ortalama ücret (7.14 EUR) ve aylık ortalama devam saatlerine (80.2) dayalı olarak yapılmıştır.

Avusturya: Tam zamanlı katılım için bazı bölgelerde asgari ve azami rakamları gösterir.

Slovenya: Kamu EÇEB ortamları. Hesaplama, kamu anaokulu programının ortalama fiyatına ve destekli ödeme ölçüğüne göre ebeveynlerin payına dayanmaktadır. Ücretler 0 ile 350 Euro arasında değişmektedir (PPS 429).

Finlandiya: Sadece kamu EÇEB'i.

Birleşik Krallık (İskoçya): Kar amacı gütmeyen 618.8 Avro, özel kendini finanse eden 737.8 Avro

Karadağ: Tablo, EÇEB için herhangi bir ücret olmadığından, öğretmen için ortalama fiyatları göstermektedir.

EÇEB ERİŞİMİNİ KOLAYLAŞTIRMAYI HEDEFLEYEN YOKSULLUK İÇİNDE YAŞAYAN ÇOCUKLARA ODAKLANAN ÖNEMLER

Çok az Avrupa ülkesi, ilk yıllardan itibaren çocuklar için ücretsiz erken çocukluk eğitimine evrensel erişimi garanti eder. Şekil B4'te özetlendiği üzere, analiz edilen AB-28 ülkelerinin beşi dışındaki 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB ücretleri alınmaktadır. Sadece sekiz ülke EÇEB'de bütün küçük çocuklar için bir yer garanti ediyor. Letonya, 1 buçuk yaşından itibaren tüm çocuklar için halka açık EÇEB'yi garanti eden tek ülkedir. Tüm çocuklar için ücretsiz EÇEB hakkı vermek yerine, diğer birçok ülke EÇEB'den en fazla yararlanacağı düşünülen belirli çocukları ve aileleri hedefleyen politikalar uygulamıştır. Şekil B6, ücret indirimlerinden ve öncelikli kabulden yararlanan grupları göstermektedir - 3 yaşın altındaki çocuklar için en yaygın hedeflenen önlemler. Eğitim ve bakım faaliyetleri için hiçbir ücret talep etmeyenler de dahil olmak üzere tüm ülkeler, bazı hassas çocuklara ücretsiz olarak yemek sunabilir. Gösterge, 'ücret indirimi' olarak bu kriterleri içermektedir. Bununla birlikte, evrensel bir EÇEB garanti veren ülkeler ve/veya arzın talebi karşıladığı ülkeler hedefli erişilebilirlik önlemlerine ihtiyaç duymayabilir. Ayrıca, birçok ülkede öncelikli giriş kurallarına yerel olarak veya hatta ortam düzeyinde karar verilir.

Genel olarak, ücret indirimleri ve kabul önceliği sunulurken benzer kriterler kullanılır. Yoksulluk içinde yaşayan çocuklar en çok hedef alınan gruptur. Aile geliri, genellikle aile kompozisyonu ile birlikte kullanılan yaygın bir kriterdir. Bazı sosyal yardımların alıcılarına ayrıca EÇEB ücretlerinde indirim ve / veya kabul önceliği teklif edilebilir. Aynı bir kriter olarak (büyük ölçüde yoksulluk ile ilişkilendirilse de), bekar ebeveynlerin çocukları genellikle hedeflenen önlemlerden yararlanmaktadır.

Kardeşlerin sayısı - ve özellikle EÇEB'deki kardeşler - ücret indirimleri ve öncelikli kabul için önemli bir faktördür. Ayrıca, çeşitli eğitim sistemleri zaten aynı EÇEB ortamına katılan çocukların kardeşlerine açıkça öncelik vererek aile yaşamını kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Bazı ülkeler, eğitim ve bakımda desteğe ihtiyaç duyan çocuklar, yani engelli / zorluk çeken çocuklar (SEN, özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar), göçmen kökenli çocuklardan ve bölgesel veya etnik azınlıklardan gelen çocuklar için önlemler hedeflemiştir. Hırvatistan, Kıbrıs ve Arnavutluk, Roman çocuklar için erişimi ve / veya ödenebiliği kolaylaştıran özel önlemlere sahiptir.

Şekil B6: 3 yaşın altındaki çocuklar için merkeze dayalı ortamlarda ücret indirimini veya öncelikli başvuru sunarken kullanılan kriterler,2018/19

Ücret indirimleri		Kabul Önceliği	Toplam
30	Yoksulluk içinde yaşayan çocuklar	12	42
26	Kardeş sayısı (EÇEB veya aynı ortamda)	11	37
14	Bekar ebeveyn	13	27
15	Engelli / zorluk çeken çocuklar (SEN)	9	24
6	Çalışan ebeveynler	13	19
10	Aşırı ihtiyaç *	7	17
7	Eğitimde ebeveynler	8	15
5	Göçmen kökenli çocuklar	4	9
3	Bölgesel ya da etnik azınlıklardan gelen çocuklar	3	6
0	Ortama yakınlık	6	6

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı Not:

* Aşırı ihtiyaç: Çocuk bakıcılığı yapan çocuklar veya sosyal hizmetler tarafından belirtilenler, ebeveynleri gerekli bakımı sağlayamayan çocuklar, evde şiddetten kaçan barınaklardaki kadınların evsiz çocukları, askerlik sırasında veya bir terör saldırısında ebeveynlerini kaybetmiş çocuklar veya benzeri durumlar.

Her yaş aralığı için, çubuktaki sayı, üst düzey düzenlemelerinde belirli kriterleri içeren eğitim sistemlerinin sayısını gösterir. Toplamda 43 eğitim sistemi vardır - ülkelere göre bilgiler Ek A'da mevcuttur.

Küçük çocuklu birçok ailede, her iki ebeveynin de kariyerlerinde çalışmak, ders çalışmak veya kariyerlerinde ilerlemeleri gerekir. EÇEB'in kadın istihdamını sağlayacak bir araç olarak gören Avrupa ülkelerinin yaklaşık üçte biri, hem ebeveynlerin çalıştığı ya da okuduğu ailelerin çocuklarına öncelik vermektedir. Hatta bazıları iş-yaşam dengesini kolaylaştırmak ve işe ya da ders çalışma teşviklerini arttırmak için ücret indirimleri bile sunmaktadır.

Bazı ülkeler açıkça aşırı ihtiyacı olan çocukları hedef alıyor. Bu, koruyucu bakımdaki çocukları (örneğin Belçika'nın Fransız ve Flaman Toplulukları, Macaristan, Slovenya, Birleşik Krallık - İngiltere ve Sırbistan), sosyal hizmet tarafından yönlendirilen çocukları (örneğin Slovenya ve Sırbistan), ebeveynleri gerekli bakımı sağlayamayan çocukları (örn. örneğin Almanya, Macaristan ve Portekiz), aile üyeleri engelli veya hasta çocukları (Yunanistan), evsiz çocuklar (İrlanda) veya evde şiddetten kaçan barınaklardaki kadınların çocukları (Yunanistan ve İspanya), vb kapsamaktadır.

Ortama yakınlık altı ülkede (Bulgaristan, İspanya, Hırvatistan, İtalya, Portekiz ve Romanya) giriş önceliği olarak listelenmiştir.

Genel olarak, hedeflenen birçok yaklaşım birbirine bağlıdır. Bazı ülkeler karmaşık ölçekler ve kurallar kullanır.

Hollanda, özet göstergeye göre, eğitim dezavantajı riski yüksek olan çocuklar için ücret indirimleri sunmaktadır. Bu gösterge, ebeveynlerin eğitim düzeyini, nereli olduğunu, Hollanda'da ne kadar süredir bulunduğunu ve borç yeniden yapılandırma programında olup olmadıklarını dikkate alır.

Sırbistan'da, erişim önceliği hassas gruplara, yani şiddete maruz kalan çocuklar; ekonomik açıdan dezavantajlı çocuklar ve ebeveyn koruması olmayan çocuklar; ebeveynleri bekar veya ebeveynleri hasta çocukları; uyarıcı olmayan koşullarda yaşayan çocuklar; eğitim güçlüğü çeken çocuklar ve kardeşleri ve sosyal bakım merkezleri tarafından yönlendirilen çocuklara verilmektedir. Bu gruptan sonra, diğer öncelikler (önem sırasına göre) şunlardır: çalışan ailelerin ve öğrencilerin çocukları, bir ailedeki üçüncü çocuk (ve küçük kardeşleri) ve zaten aynı kuruma kayıtlı olan çocukların kardeşleri.

Birçok ülke değişken ücret ölçeği kullanır:

Slovenya, ebeveynleri gelir, mülk ve aile yapısına göre dokuz servet grubu şeklinde sıralayarak ücretleri belirler. Belediyeler, tüm çocuklar için ücretin asgari% 23'ünü desteklemektedir.

Finlandiya'da, ücretler aile büyüklüğüne, EÇEB'de harcanan zamana bağlı olarak 0 ila 289 Avro arasında değişmektedir. Toplanan en düşük ücret 27 Avro'dur. 2016'da EÇEB'deki çocukların yaklaşık% 20'si en yüksek ücreti ödemiştir ve% 18'i herhangi bir ücret ödemiştir (THL, 2017).

Ücretlerin ve öncelik kurallarının genellikle yerel veya kurumsal düzeyde tanımlandığını not etmek önemlidir. Kullanılan kriterler genellikle Şekil B6'da listelenenlere karşılık gelir. Örneğin,

Hırvatistan'da dječji vrtić ücretleri, yerel öz yönetim birimleri tarafından tanımlanmaktadır. Dobrotić, Matković ve Menger (2018) tarafından yapılan bir araştırmada, yoksulluk yaşayan çocuklar, çok sayıda çocuğu olan aileler, bekar ebeveynler, işsiz ebeveynler, engelli ebeveynler ve engelli çocuklar için ücretlerin düşürüldüğü bulundu (SEN).

Bazen hedeflenen EÇEB önlemleri daha geniş bir programın bir parçasıdır.

İrlanda'da, Topluluk Çocuk Bakımı Desteği Yeniden Yerleşim (CCSR) programı, yeniden yerleştirilmesini ve İrlanda toplumuna entegrasyonunu desteklemek için 0-5 yaş arasındaki mülteci çocuklar için ücretsiz ve yarı zamanlı EÇEB sağlar.

Bazı programlar veya önlemler her türlü EÇEB ortamında mevcuttur, bazıları ise yalnızca kamuya veya kamu tarafından desteklenen kuruluşlara başvurulabilir.

Belçika'da (**Fransız ve Flaman Toplulukları**), öncelik kuralları kamu desteklerinin türüne (boyutuna) bağlıdır. Temel desteğin üstündeki gelire bağlı destek alan ortamlar, bir iş durumu bağlamında (iş sürdürmek, iş aramak veya mesleki eğitim almak için) çocuk bakımının gerekli olduğu ailelerin çocuklarına ve aynı zamanda bekarların, düşük gelirlili ailelerin ve koruyucu çocukların çocuklarına öncelik vermelidir. Temel ve gelire ilgili desteklerin üstüne ilave bir destek alan ortamlar, savunmasız ailelerin çocuklarını destekleyen ileriye etkili bir kabul politikasına sahip olmalıdır.

Birçok Avrupa ülkesi farklı üst düzey hedefli erişilebilirlik ve uygun fiyatta programlar veya düzenlemeler getirmiştir. Hedeflenen yasal hak kazandırma önlemleri, EÇEB sağlayıcılarına, belirli kategorilere giren bir toplama bölgesinde yaşayan çocuklar için EÇEB hizmetlerini güvence altına almak (ücretsiz veya kamu tarafından desteklenen) için yasal bir görev getirmektedir. İki geniş hedefli yasal hak tedbiri türü ayırt edilebilir:

1. Küçük yaştan itibaren kamu tarafından finanse edilen EÇEB'e erişim.
2. Kamu tarafından finanse edilen EÇEB'de, ücretsiz veya düşük ücrete tabi ek saatlere erişim. Bu saatler, tüm çocuklara verilenlere ek olarak verilmektedir (bkz. Şekil B2).

Bazı ülkelerde yoksulluk içinde yaşayan çocuklar veya özel ihtiyaçları olan çocuklar daha önce EÇEB'e katılabilir:

Fransa'da, 3 yaşından itibaren, tüm çocuklar yasal olarak ücretsiz ilköğretim öncesi okullara (*écoles maternelles*) hak kazanmaktadır. Bunlara 2 yaşından itibaren, özellikle dezavantajlı bölgelerde erişilebilir.

İsveç'te, tüm çocuklar 1 yaşından itibaren EÇEB hakkına ve 3 yaşından itibaren haftada 15 saat ücretsiz EÇEB hakkına sahiptir. Özel eğitim ihtiyacı olan 1 yaşından küçük çocuklar 15 saat boyunca ücretsiz EÇEB'e başlayabilirler.

Birleşik Krallık'ın 3 yaşından küçük tüm çocuklar için belirli sayıda ücretsiz EÇEB saati veren bölgeleri bu hakkı 2 yaşından küçük çocuklara genişletmektedir. İngiltere'de, uygunluk esas olarak ekonomik gerekçelere dayanmaktadır, fakat aynı zamanda bazı

ERİŞİM

ekonomik olmayan kriterler de (örneğin özel eğitim ihtiyaçları (SEN) veya sakatlık; yerel otoritenin bakımında olan çocuk) vardır⁽³³⁾. **Galler**'de Hızlı Başlangıç programı, dezavantajlı bölgelerde yaşayan 2 ve 3 yaşındakileri hedeflemektedir. **İskoçya**, ücretsiz EÇEB yetkisini, ebeveynleri belirli haklara sahip olan veya halen bakılmakta olan ya da halen (koruyucu bir vasi ile) bakılmakta olan çocuklar için 2 yaşına kadar uzatmaktadır.

Norveç'te, tüm çocuklar 1 yaşından itibaren EÇEB'de yer alma konusunda yasal haklara sahiptir. Ayrıca, 3 yaşından itibaren düşük gelirli ailelerden gelen çocuklar haftada 20 saat ücretsiz EÇEB hakkına sahiptir. 2018 yılında yıllık gelir sınırı 533 500 NOK'dur.

Bazı eğitim sistemleri, çalışan ya da okuyan ebeveynlerin çocukları için EÇEB ortamını garanti eder (iki ebeveynli aileler için, her iki ebeveyn de eğitimi sürdürmeli veya çalışmalıdır).

Malta'da, hükümet, çalışan ya da eğitimlerini sürdüren ebeveynlere / velilere **Ücretsiz Çocuk Bakım Şeması** sunmaktadır (Malta Hükümeti, 2016). Bu program için hedeflenen yaş grubu, 3 aylıktan 3 yaşına kadar olan çocuklardır (çocuk anaokuluna kayıt olana kadar). Hak kazanma, ortalama çalışma / çalışma saatlerinin %110'unu ve işe dönüş saatini telafi etmek için ayda 20 saatini kapsar.

Finlandiya'da, Ağustos 2016'dan bu yana, 9 aylıktan itibaren EÇEB'e genel kullanım hakkı haftada 20 saatle sınırlandırılmıştır. Bununla birlikte, ebeveynler tam gün eğitimlerine sürdürüyor veya çalışıyorsa veya çocuğun yararına olduğu düşünüldüğünde, çocuğun hala tam zamanlı EÇEB için yasal hakkı vardır. Ayrıca, belediyelerin yerel ihtiyaca göre gece ve gündüz bakımını organize etmesi gerekmektedir. Birçok yerel otorite hala herhangi bir sınırlama olmaksızın EÇEB sunmaktadır.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere), 3- ve 4 yaş arası çocukların hepsi haftada 15 saat ücretsiz EÇEB hakkına sahiptir. Ayrıca, ebeveynleri istihdamda olan 3- ve 4 yaşındakilerin çoğuna, haftada 15 saat daha eklenme hakkı vardır. Genişletilmiş Hak olarak bilinen bu hak, 2016 Çocuk Bakımı Yasası⁽³⁴⁾ kapsamında başlatılmıştır. Nisan 2019'dan bu yana **Galler**'deki yerel yetkililer, çalışan ebeveynlerin çocuklarına benzer 30 saatlik ücretsiz EÇEB sunmaktadırlar.

Birkaç ülke, EÇEB'ye katılmamış olan çocukları hedef alan, ilköğretimin başlamasından bir yıl önce okul öncesi programlar sunmaktadır.

Hırvatistan'da, tüm çocuklar için okul öncesi bir program zorunludur. Önceden EÇEB'e katılan çocuklar için, okul öncesi program mevcut programlarına dahil edilirken, henüz EÇEB'de bulunmayanların diğer okul öncesi hizmetlere katılmaları gerekir. Merkez tabanlı erken çocukluk eğitimi ve bakımında olmayan çocuklar için zorunlu ilköğretim öncesi program ücretsizdir. Bu, topluluğun yaklaşık% 30'u için geçerlidir (istatistik kurumuna göre 2017 / 8'de 12.000 çocuk).

Slovenya'da, 2018 / 19'dan bu yana, üst düzey yetkililer, daha önce anaokuluna gitmemiş olan ve bir sonraki takvim yılında 6 yaşını doldurmuş olan çocuklar için anaokulunda ücretsiz programlar (yılda 240 saat) uygulayan finansman sağlar.

EÇEB BÖGELERİNE OLAN TALEP, ARZDAN DAHA YÜKSEKTİR

Kamu EÇEB yerlerinin arz ve talebi arasındaki denge, bu bölümde tartışılan erişilebilirlik politikalarının başarısının bir ölçüsü olabilir. Ancak, bu göstergenin katılım oranlarına ilişkin istatistiklerle olan bağlantısının göz önünde bulundurulması gerektiğine dikkat etmek önemlidir. Çok küçük çocuklar için EÇEB talebi, kültürel normlar ve geleneksel aile değerleri nedeniyle düşük olabilir. Talep ayrıca, EÇEB'in kalitesinin kamu tarafından algılanmasından da etkilenebilir - kamu EÇEB hizmetlerinin düşük kalitede olduğunu düşünen aileler, diğer çocuk bakımı hizmetlerini tercih edebilir ve bu nedenle bir yer talep etmeyebilir.

Şekil B7, üç yaş grubundaki yani çok küçük çocuklar, 3 yaş ve üstü çocuklar, EÇEB'in son yılındaki çocuklar arasında talep ve arz arasındaki tahmini dengeye genel bir bakışı göstermektedir. Tüm kamu ve kamu destekli EÇEB türleri dikkate alınır. Genel tahminde, bazı ülkelerdeki talebi karşılamada önemli olan, kamu tarafından desteklenen ev tabanlı hizmet yer almaktadır (bkz. Şekil A6). EÇEB sistemi bir bütün olarak değerlendirilir; Beklenen yaş grubu için talebin yalnızca bir bölgede arzdan yüksek olması durumunda, ülke 'talep arzdan yüksek' kategorisinde işaretlenir.

⁽³³⁾ <https://www.gov.uk/help-with-childcare-costs/free-childcare-2-year-olds?step-by-step-nav=f237ec8e-e82c-4ffa-8fba-2a88a739783b>

⁽³⁴⁾ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2016/5/enacted>

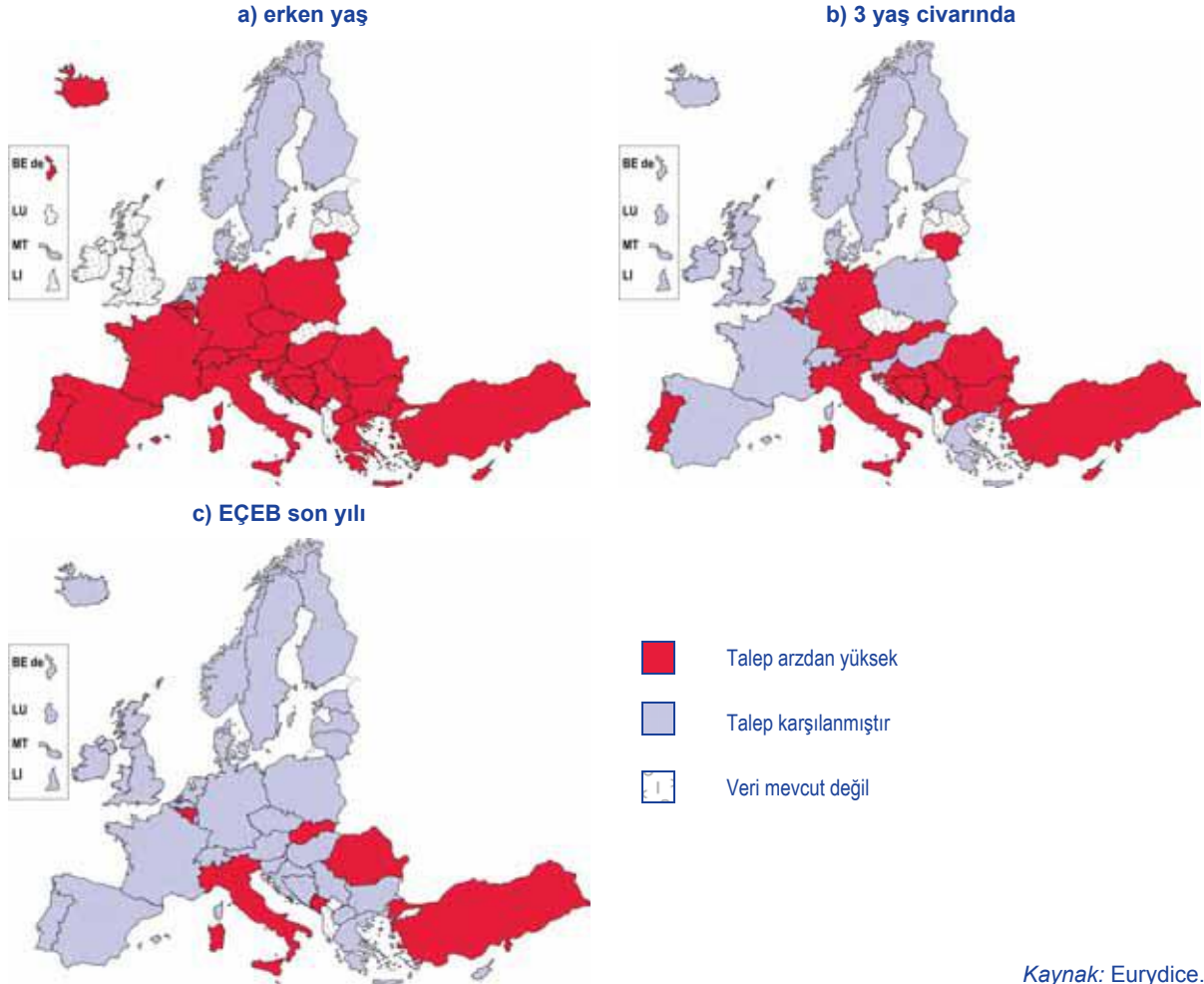
EÇEB'deki yerler için talep yalnızca Danimarka, Estonya, Malta, Hollanda, Finlandiya, İsveç ve Norveç'teki en erken yaştan itibaren karşılanmaktadır. Bu ülkelerden beşi, tüm çocuklar için erken yaşlardan itibaren EÇEB için yasal bir hak garanti eder (bkz. Şekil B1). Sadece Hollanda, en küçük çocuklar için piyasaya dayalı bir sisteme bağlıdır.

Talep ve arz, Avrupa eğitim sistemlerinin yarısından fazlasında 3 yaşından itibaren dengelidir. Talep genellikle yasal hakların başlangıç yaşından itibaren veya EÇEB eğitim sisteminin bir parçası olduğunda karşılanır.

Fransa'da, 2017'den yapılan ankete göre, çocuklarını EÇEB'e kaydettirmek isteyen on aileden yedisi (6 ay ila 1 yaş arası) bir yer elde edebildi (CNAF, 2018). Buna karşılık, 3 yaşındakilerin hemen hemen tümü EÇEB'e katılmaktadır (ulusal tabloya bakınız).

İspanya'da, Özerk Toplulukların çoğunda (örneğin Andalucía, Comunidad Foral de Navarra, Illes Balears, Cantabria, Comunidad de Castilla y León, Castilla-La Mancha, Comunidad Foral de Navarra and the City of Ceuta Şehri) EÇEB'in ilk döngüsünde arz (3 yıldan az) daha fazladır. EÇEB'in ikinci döngüsünde (3 yaş ve üstü), tüm Eğitim İdarelerinde talep ve arz dengelenir.

Şekil B7: EÇEB yerlerinin talep ve arzı, 2018/19

Açıklayıcı Not:

Bu rakam raporlara, anketlere ve uzman tahminlerine dayanarak genelleştirilmiş bir genel bakış sunar. Gösterge temel olarak kamuya ve kamu tarafından desteklenen EÇEB ile ilgilidir, ancak bazı ülkeler genel bir değerlendirme sağlamıştır. Hem merkez hem de ev tabanlı hizmetler dahildir. EÇEB sistemi bir bütün olarak değerlendirilir; Beklenen yaş grubu için talebin yalnızca bir bölgede arzdan yüksek olması durumunda, ülke 'talep arzdan yüksek' kategorisinde işaretlenir.

Ülkeye özgü notlar (Figure B7)

Çekya: 3-4 yaş arası çocuklar için kesin veri yoktur. Çek Okulu Müfettişliğine göre, ebeveynleri bir yer için başvuruda bulunan çocukların çoğu bir anaokuluna (*mateřská škola*) kabul edilmiştir. Sadece bazı belediyelerde, okul yılı başında yer bulamayan çok az sayıda 3 yaşındaki çocuk var.

Lüksemburg: 3 yaşından küçük çocuklar için EÇEB sektörünü, çok küçük çocuklar için EÇEB arzının neredeyse talebi karşılayacak şekilde desteklemektedir. Resmi veri yoktur.

Birçok ülkede, arz ve talep 3 yaşında veya daha erken değil EÇEB'in son yılında karşılanır. Bulgaristan ve Portekiz, EÇEB'in son iki yılı boyunca, bir yerin garanti altına alındığı ülkenin her yerinde yeterli EÇEB alanı sağlamayı başarmıştır. Çek Cumhuriyeti, Almanya, Hırvatistan, Kıbrıs, Litvanya, Avusturya, Bosna Hersek, Kuzey Makedonya ve Sırbistan, genellikle yasal olarak güvence altına alınan veya zorunlu olan EÇEB'in son yılında EÇEB yerlerine olan talebi karşılamaktadır. Bu ülkelerden bazıları EÇEB'in yerine daha küçük bir yaştan itibaren garanti vermiştir (bakınız Şekil A1), ancak tüm çocuklar için EÇEB'in son yılından önce yeterli yer sağlamayı başaramamaktadır. Örneğin,

Almanya'da, 1 yaşından itibaren yasal haklara rağmen, uygulamada 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB için karşılanmamış talep 2017'de %12 idi (% 33 kayıt oranı -% 45 talep edilen kayıt). 2017 yılında, üç yaş ve üstü çocuklar için EÇEB yerlerindeki karşılanmayan talep yalnızca %3'tür (%94 okullaşma oranı - yerlere%97 talep) (Alt ve diğerleri 2019). Talep ortalama olarak yalnızca EÇEB'in son yılında karşılanmaktadır.

Belçika (Fransız Topluluğu), İtalya, Romanya, Slovakya, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Türkiye'de tüm EÇEB aşaması boyunca bazı alanlarda karşılanmayan talep vardır.

İtalya'da bazı bölgelerde *servizi educativi* (3 yaşın altındakiler için) ve daha düşük bir dereceye kadar *scuole dell'infanzia* için (3 yaş ve üstü çocuklar için) bekleme listeleri bulunmaktadır. Talep, özellikle istihdam oranlarının yüksek olduğu ve her iki ebeveynin de çalıştığı Kuzey bölgelerinde daha yüksektir. Ekonomik kriz ve düşük doğum oranları nedeniyle, 3 yaşın altındaki EÇEB talebi diğer bazı bölgelerde karşılanmıştır.

Eğitim sistemlerinin üçte birinden fazlası, bazı alanlardaki talebin karşılanmasında daha fazla sorun olduğunu bildirmektedir. Örneğin:

Fransa'da, EÇEB'in 7 bölümdeki 3 yaş altı çocuklar için teorik kapasitesi 100 çocuk başına 10 ila 40 yer arasında değişirken, 20 bölüm 100 çocuk başına 70 ila 93 yer sunmaktadır (ONAPE, CNAF, 2018, s. 30).

Yaş ve ikamet yerinin yanı sıra, EÇEB yerlerinin talep ve arzındaki değişikliklerin bazı sebepleri vardır. Bazı EÇEB türleri diğerlerinden daha fazla talep görmektedir. Kamu merkezi tabanlı EÇEB hizmetleri, EÇEB tipi arasında en çok istenen olarak görünmektedir. Çoğu zaman, merkez tabanlı EÇEB talebi karşılanmadığında, ev içi hizmet sunulmaktadır. Kamu EÇEB'lerinde yeterli yer olmadığında kamu destekleri özel sağlayıcılara yönlendirilir. Bazı ülkelerde, kendi kendini finanse eden özel EÇEB ortamları talebin karşılanmasında önemli bir rol oynamaktadır (bkz. Şekil A7). Ayrıca, tam zamanlı EÇEB yerleri için karşılanmamış bir talep olabilir.

3 YAŞIN ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN % 34'Ü MERKEZ TABANLI EÇEB'E KATILMAKTADIR

Küçük çocuklar için erken çocukluk eğitimi ve bakım düzenlemeleri farklı ülkelerde değişiklik gösterir ve katılım oranlarının anlamlı şekilde uluslararası karşılaştırılmasını sağlamak zordur. Analiz edilen Avrupa ülkelerinin yarısında, eğitim yetkilileri yerine aile veya sosyal yardım makamları, 3 yaş altı çocukların EÇEB hizmetlerinden sorumludur (bkz. Şekil A4). Bu ülkelerin bazılarında, bu çocukların hizmetlerinin eğitici olduğu düşünülmez ve bu nedenle ISCED sınıflandırma şemasına ya da EÇEB katılım oranlarının uluslararası karşılaştırılmasının ana kaynağı olan eğitim istatistiklerine dahil edilmez.

Çok az Avrupa ülkesi EÇEB'de çok küçük yaşta bir yer garanti eder (bkz. Şekil B1). 3 yaşın altındaki çocukları olan çoğu aile, bir çocuk bakımı açığı ile karşı karşıyadır, yani bir çocuğun ya çocuk bakımı izni ya da EÇEB'de garantili bir yer tarafından kapsanmadığı bir süre vardır (bkz. Şekil B3). Destekli EÇEB'de yer almak için mücadele eden küçük çocuklu aileler, bebek bakıcıları, bakıcılar, akrabalar veya diğer yetişkinler gibi gayri resmi düzenlemeleri tercih edebilir. Ev tabanlı EÇEB bu aşamada yaygındır (bkz. Şekil A3); bununla birlikte, çocuk bakıcılarının kaç çocuğa baktığına dair uluslararası karşılaştırılabilir istatistikler mevcut değildir.

Ayrıca, istihdam ve çocuk bakımı izni politikalarındaki farklılıklar nedeniyle uluslararası karşılaştırmalar karmaşıktır. Bazı ülkeler ya çocuk bakımı izni sağlamaz ya da sadece ilk birkaç hafta için ebeveynleri yeterli oranda (önceki maaşın % 65'i) ücretlendirir (bakınız Şekil B3). Buna karşılık, bazı Kuzey ve Orta Avrupa ülkeleri bir yıldan fazla bir süre çocuk bakımı izni vermektedir. Çocuklar normalde çocuk bakımı izni döneminde EÇEB'e katılmadıklarından, bu, 3 yaşın altındaki çocukların EÇEB katılım oranlarını azaltır.

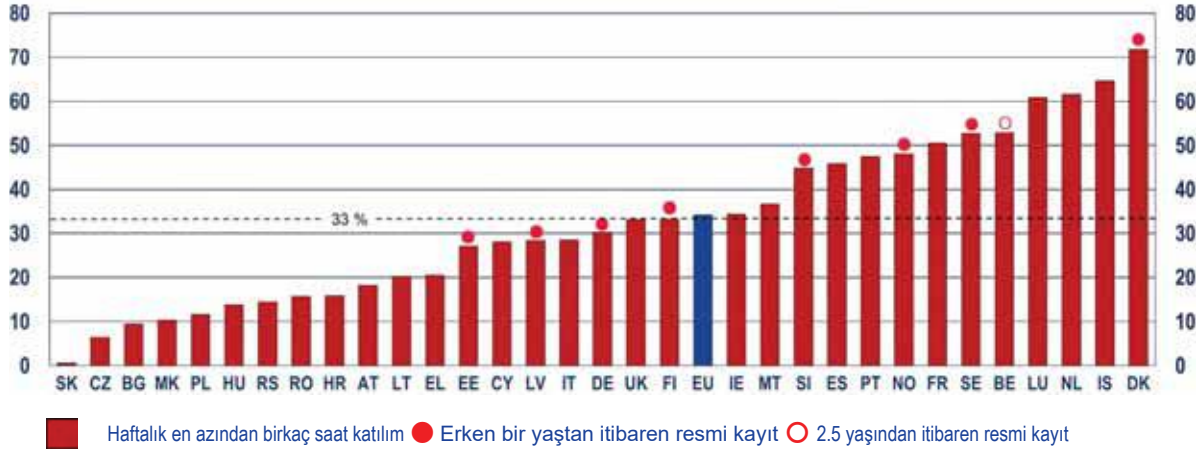
Avrupa ülkelerinde bu yaş grubunun EÇEB katılımına ilişkin karşılaştırılabilir verileri, şu ana kadar, yalnızca Avrupa Birliği Gelir ve Yaşam Koşulları İstatistikleri (EU-SILC) aracılığıyla sağlanmıştır. Okuyucular, 'resmi bakımda' 3 yaşın altındaki çocukların oranını gösteren Şekil B8'e bakarken yukarıda belirtilen ülkeler arası karşılaştırılabilirlik sınırlamalarını göz önünde bulundurmalıdır. Bu, erken çocukluk dönemi eğitim geliştirme programlarını (ISCED 010) ve ISCED sınıflandırma planının dışında kalan çocuk bakımı hizmetini içerir. Maalesef, 'resmi bakım', birkaç ülkede çocuk bakım hizmetinin önemli bir bölümünü oluşturan ev tabanlı hizmeti içermemektedir (bkz. Şekil A3 ve Ulusal Sistem Bilgi Sayfaları).

Veriler, ortalama olarak, AB-28'de, 3 yaşın altındaki her üç çocuğun, bazı merkez tabanlı EÇEB hizmetlerine katıldığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle, 2017 yılında, 3 yaşın altındaki çocukların % 33'üne çocuk bakımı sağlanması gereken 'Barselona hedefi'ne (35) nihayet ulaşılmıştır. AB-28 ortalaması % 34,2 olarak gerçekleşmiştir. On üç Avrupa Birliği ülkesi (İzlanda ve Norveç dahil) Barselona hedefine ulaşmıştır. Danimarka, EÇEB'de 3 yaşın altındaki katılım oranının çok yüksek olması ile % 72'ye ulaşmıştır. Katılım oranları Lüksemburg, Hollanda ve İzlanda'da % 60-65 civarındadır. 3 yaşın altındaki diğer her çocuk Belçika, Fransa, Portekiz, İsveç ve Norveç'te EÇEB'e kayıtlıdır. İrlanda, İspanya, Malta, Slovenya, Finlandiya ve Birleşik Krallık'ta, 3 yaşından küçük çocukların EÇEB katılım oranları % 33 ile % 46 arasında değişmektedir. % 30 katılım oranına sahip Almanya hedefe yakındır.

Buna karşın, 3 yaşın altındakiler arasında EÇEB katılımı Bulgaristan, Çekya ve Slovakya'da özellikle düşüktür (% 10'dan az). Hırvatistan, Macaristan, Avusturya, Polonya, Romanya, Kuzey Makedonya ve Sırbistan'da oranlar % 10 ila % 20 arasındadır.

(35) SN 100/1/02 REV 1, Barselona Avrupa Konseyi, Başkanlık Sonuçları, 2002.

Şekil B8: 3 yaşından küçük çocukların merkez tabanlı EÇEB'e katılım oranları, (geçici) 2017

Ülke	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	
EU	34.2	52.9	9.4	6.5	71.7	30.3	27.1	34.4	20.5	45.8	50.5	15.9	28.6	28.1	28.4	20.3	60.8	13.8	36.6	61.6
AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR	
18.2	11.6	47.5	15.7	44.8	0.6	33.3	52.7	33.2		:	:	:	64.6	:	:	10.3	48.1	14.5	:	

Kaynak: Eurostat EU-SILC Anketi'ne dayanan Eurydice hesaplamaları [ilc_caindformal] (son güncelleme: 23.05.2019).

Açıklayıcı Not

Bu gösterge, merkezi tabanlı erken çocukluk eğitimi gelişim programlarını (ISCED 010) ve ISCED sınıflandırmasının dışında kalan çocuk bakım hizmetini içeren "resmi bakım" içindeki çocukların yüzdesini göstermektedir. Metodolojideki farklılıklar nedeniyle, ulusal istatistikler önemli ölçüde değişebilir. Mümkün olduğunda, EÇEB'e katılım oranlarına ilişkin ulusal istatistikler raporun sonunda ulusal sayfalarda sunulmuştur.

Ülkeye Özgü Notlar

İzlanda: 2016 verileri.

EÇEB'de erken yaşta yer garantileyen beş ülke (bkz. Şekil B1), % 33'ten yüksek katılım oranlarına sahiptir. Oranlar, 1 ya da 1 buçuk yaşından itibaren yasal bir hak sağlayan geri kalan üç ülkede hedefe yakındır (Estonya, Letonya ve Almanya). Fransız ve Flaman Topluluklarının 2 buçuk yaşından itibaren bir yer garantisi sağladığı Belçika, 3 yaş altı çocuklar arasında çok yüksek katılım oranlarına sahiptir. Bu bölümün I. kısmında ele alınan diğer politika önlemleri, yüksek katılım oranlarının elde edilmesinde de etkili olabilir. Örneğin, Malta ve Lüksemburg, küçük yaşta çocuklar için kapsamlı ücretsiz çocuk bakımı programlarına sahiptir.

4 YAŞ VE ÜZERİNDEKİ ÇOCUKLARIN % 95'İ EÇEB'E KATILIM GÖSTERMEKTEDİR: AVRUPA BİRLİĞİ HEDEFİNE ULAŞILMIŞTIR

EÇEB'in genel amaçlarından biri çocukları ilköğretime hazırlamaktır ve çocuklar ilköğretim çağına yaklaştıkça eğitim sürecinde bunun önemi artar (bkz. Bölüm D). Avrupa Komisyonu, eğitim sistemine erken girişin önemini vurguladı ve 2009'da, okul öncesi katılım konusunda bir AB ölçütü oluşturdu. Eğitim ve Öğretim (ET 2020) testi, 2020 yılına kadar 4 yaş ve zorunlu ilköğretime başlama yaşı arasındaki çocukların en az % 95'inin erken çocukluk eğitimine katılmaları gerektiğini şart koşmaktadır.⁽³⁶⁾ Bazı istisnalar olmasına rağmen, zorunlu ilköğretimin başlangıç yaşı Avrupa'da genellikle 6 yaş civarındadır (bkz. Şekil B3). Çocuklar zorunlu ilköğretime en erken Malta ve Birleşik Krallık'ta başlar (4-5 yaş arası). Sekiz ülkede, ilköğretim 7 yaşında başlar (Bulgaristan, Estonya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Polonya, Finlandiya ve İsveç).

⁽³⁶⁾ Eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliğine yönelik stratejik bir çerçeve üzerine 12 Mayıs 2009 tarihli Konsey sonuçları (ET 2020), OJ C 119, 28.5.2009.

En yeni verilere göre, 4 yaş ve üstü için Avrupa genelindeki hedefe zaten ulaşılmıştır (bkz. Şekil B9). 2017'de AB-28'de ortalama olarak, bu yaş grubundaki çocukların % 95,4'ü EÇEB'e katılmıştır. Katılım oranı, 17 Avrupa ülkesinde (15 AB ülkesi) AB kriterinden yüksektir. Yedi ek AB ülkesinde oranlar hedefe çok yakındır (% 90'dan yüksek ancak % 95'ten düşük).

Bununla birlikte, birkaç ülke geride kalmaktadır. AB ülkeleri arasında 4 yaş ve üstü çocuklar arasındaki en düşük katılım oranları Slovakya (% 78,2), Yunanistan (% 81,5) ve Hırvatistan (% 82,8) 'dir.

Şekil B9: 4 yaş ve zorunlu ilköğretime başlama yaşı arasındaki çocukların EÇEB'e katılım oranları, 2017

	EU	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL
4 yaş ve üzeri	95.4	98.7	83.9	92.0	98.0	96.4	92.9	100	81.5	97.4	100	82.8	95.1	92.0	96.3	91.9	96.6	95.6	96.5	97.6
3 yaş ve üzeri	93.3	98.4	81.0	87.7	97.5	94.6	91.7	98.4	65.3	97.1	100	77.7	93.9	86.5	94.5	88.9	87.5	92.0	93.2	94.5
	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
4 yaş ve üzeri	95.6	91.9	94.2	89.6	92.1	78.2	87.8	96.3	100		:	:	73.1	97.7	83.7	70.4	39.5	97.3	68.6	54.7
3 yaş ve üzeri	89.3	86.0	90.9	82.6	90.0	74.9	84.4	95.4	100		:	:	:	97.4	:	:	36.5	96.9	64.4	:

Kaynak: Eurostat, UOE İstatistikleri [educ_uae_enra10] ve [educ_uae_enra21] (son güncelleme: 07-05-2019 ve 14-05-2019 sırasıyla).

Açıklayıcı Not

Bu gösterge, UOE veri toplanmasından yaşına göre kaydedilen ve demografi verilerinden yaşa göre nüfusa kayıtlı öğrenciler üzerindeki veriler kullanılarak hesaplanır. Tutarsızlıklar iki farklı veri kaynağının kullanılmasından kaynaklanabilir, bu nedenle öğrenci nüfusunun verilen yaş grubu için demografi verilerini aşması durumunda, gösterge % 100 olarak sıfırlanır.

Metodolojideki farklılıklar nedeniyle, ulusal istatistikler önemli ölçüde değişebilir. Mümkün olduğunda, EÇEB'ee katılım oranlarına ilişkin ulusal istatistikler raporun sonunda ulusal sayfalarda sunulmuştur.

Ülkeye Özgü Notlar

Belçika: Almanca konuşan Topluluk hariçtir.

Lüksemburg: Okul öncesi eğitim (éducation préscolaire), 1 Eylül'e kadar 4 yaşına kadar olan çocuklar için zorunludur, katılım oranı ise, izleyen yılda 1 Ocak'a kadar bu yaşa ulaşan çocuk sayısı üzerinden hesaplanır.

Lihtenştayn: 4 yaş ve üstü çocuklar için 2016 verileri.

Analiz edilen ülkeler arasında 4 yaş ve zorunlu ilköğretime başlama yaşı arasındaki çocukların en düşük EÇEB katılım oranı Kuzey Makedonya'da (% 39,5) ve Türkiye (% 54,7)'dedir.

Zorunlu EÇEB hedefe henüz ulaşmamış ülkelerin çoğunda bir özellik olarak görünmektedir. Bu ülkelerden on tanesi henüz 4 yaşın altındaki ve üzerindeki çocuklar için hedeflenen % 95 katılım oranına ulaşmamıştır. EÇEB'i zorunlu kılan ülkelerin altı tanesi AB'nin EÇEB katılımına ilişkin hedefini karşılamaktadır, ancak bunlardan biri olan Avusturya 2017'de ilk kez bu hedefe ulaşmıştır.

3 yaş ve üstü çocukların katılım oranları, büyük ölçüde 4 yaş ve üstü hedef grubundakileri yansıtmaktadır (bkz. Şekil B9). 3 yaş ve üstü çocuklar için AB ortalama katılım oranları % 93,3'tür. 4 yaş ve üstü çocuklar için hedefe ulaşan çoğu ülkede, 3 yaş ve üstü grup için katılım oranları çok yüksektir. Birkaç istisna vardır: Yunanistan'da, 3 yaşındakileri içeren katılım oranları, 4 yaş ve üstü çocuklarından yüzde 16 daha düşüktür; Lüksemburg, Avusturya, Polonya ve Romanya'da fark yaklaşık yüzde 6-9 puandır.

ÇOCUKLAR EÇEB'DE HAFTALIK 30 VEYA DAHA FAZLA SAAT GEÇİRMEKTEDİR

EÇEB'e katılan çocukların oranı, EÇEB ağının genel erişilebilirliğini ve kapsama alanını yansıtır, ancak göz önünde bulundurulması gereken bir diğer önemli boyut, katılımın yoğunluğu veya başka bir deyişle, EÇEB'de harcanan haftalık saat sayısıdır. Her gün EÇEB'de harcanan sürenin uzunluğu çocuklar, ebeveynler ve kamu tarafından desteklenen hizmetler söz konusu olduğunda kamu finansmanı için etkileri vardır. Uzun bir gün, ebeveynlerin kazançlı bir işe veya eğitime katılmalarını sağlar. Bununla birlikte, araştırma topluluğunda uzun saatlerin çocukların sosyo-duygusal refahı üzerindeki etkisine ilişkin devam eden bir tartışma vardır (Broekhuizen ve ark. 2018).

Şekil B10, EÇEB'e 3 yaş ve altındaki çocuklar için ortalama katılım saatlerini göstermektedir. Bu gösterge, bir çocuğun okul saatleri dışındaki merkeze dayalı hizmetlerde (önce / sonra) günlük bakım merkezinde çocuk bakımı, okul öncesi eğitim de dahil olmak üzere herhangi bir resmi EÇEB'de geçirdiği ortalama saat sayısını dikkate almaktadır. Bu nedenle, EÇEB'e katılan çocukların ortalama saat sayısı, garantili veya desteklenen saatlerden daha uzun olabilir (bkz. Şekil B2).

Ortalama olarak, AB-28'de 2017'de 3 yaşın altındaki çocuklar haftada 27.4 saat EÇEB'e katılırken, 3 yaşın altındaki çocuklar EÇEB'de haftada 29,5 saat geçirdi. 3 yaşından büyük çocuklar için daha uzun saatler, çoğu Avrupa ülkesinde, okul öncesi eğitimin bu yaş grubu için haftada en az bir saat ücretsiz olmasıyla ilgili olabilir (bkz. Şekil B4).

Ortalama olarak, Avrupa'da, analiz edilen iki yaş grubu için EÇEB'de harcanan haftalık saat sayısı arasında güçlü bir bağlantı olduğu görülmektedir. Küçük çocukların daha az saat harcadığı ülkelerde, daha büyük yaş grubu EÇEB'de daha az saat harcama eğilimindedir. Küçük çocukların EÇEB'de daha uzun saatler geçirdiği ülkelerde, büyük çocuklar da daha uzun saatler geçirme eğilimindedir. EÇEB'de, 3 yaşın altındaki ve üstündeki çocuklar için haftalık ortalama saat sayısı arasındaki korelasyon 0,93 olarak bulundu. Çoğu Avrupa ülkesinde, bu yaş grupları arasındaki katılım yoğunluğu farkı günlük 30 dakikadan az olmuştur.

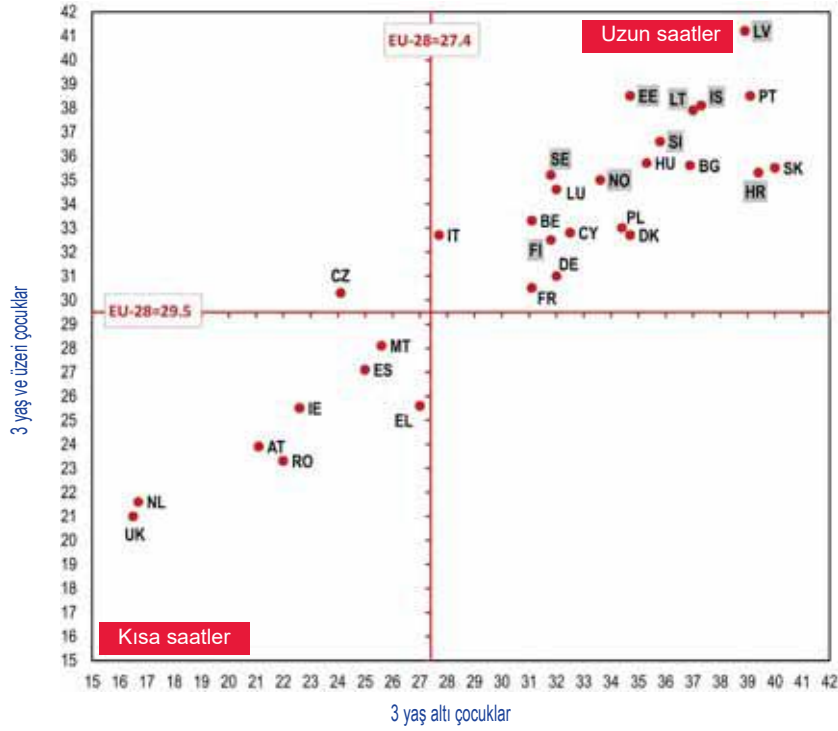
Tüm yaş aralığı için aynı yapıyı sağlayan sistemlerde - üniter ortamlar - güçlü bir uyum doğaldır. Şekil B10'da, sadece üniter ortamlara sahip tüm ülkeler sağ üst köşede kümelenmekte ve bu da her iki yaş grubu için AB-28 ortalamasında haftalık EÇEB saatlerini göstermektedir.

Ancak, farklı yaş grupları için ayrı ortamlara sahip EÇEB sistemlerinde, ortalama haftalık saatler de aynı modeli takip ediyor gibi görünmektedir. Örneğin, Malta'da, 3 yaşın altındaki çocuklar, çocuk bakım merkezlerinde haftada ortalama 26 saat harcamaktadır. Benzer şekilde, 3 yaş ve üstü çocuklar haftada ortalama 28 saat anaokuluna giderler. Portekiz'de 3 yaşın altındaki çocuklar kreşlere, 3 yaş ve üstü çocuklar haftada ortalama 28 saat jardim de infancia'ya gitmektedir. Her iki yaş grubu da haftada ortalama 39 saat EÇEB'e katılmaktadır.

EÇEB'de iki ülke daha kısa saatlerle öne çıkıyor. Birleşik Krallık ve Hollanda'da, 3 yaş altı çocuklar haftada ortalama 17 saat (günde 4 saatten az) ortalama EÇEB'e katılırken, 3 yaş ve üstü çocuklar haftalık bakımda 21-22 saat geçirmektedir.

Buna karşın, Letonya'da hem küçük hem de büyük çocuklar, EÇEB'de nispeten uzun bir süre geçirmektedir yani bu saatler 3 yaşın altındaki çocuklar için haftalık 39, 3 yaş ve üstü çocuklar için 41 saate ulaşmaktadır.

Şekil B10: EÇEB'de haftalık ortalama saat sayısı, (geçici) 2017

Açıklayıcı Not

Yalnızca üniter ortamlara sahip ülkeler (bkz. Şekil A2b) gölgelidir.

Veriler, tatil dönemlerinden veya diğer özel koşullardan (örneğin, hastalıktan) etkilenmeyen referans dönemi boyunca normal bir haftaya dayanmaktadır. İzlanda için 2016 verileri kullanılmıştır.

Kaynak:

Eurostat AB-SILC Araştırması
[ilc_camnfor0]
(son güncelleme:
30.04.2019).

	EU	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL
3 yaş altı	27.4	31.1	36.9	24.1	34.7	32.0	34.7	22.6	27.0	25.0	31.1	39.4	27.7	32.5	38.9	37.0	32.0	35.3	25.6	16.7
3 yaş ve üzeri	29.5	33.3	35.6	30.3	32.7	31.0	38.5	25.5	25.6	27.1	30.5	35.3	32.7	32.8	41.2	37.9	34.6	35.7	28.1	21.6
	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR	
3 yaş altı	21.1	34.4	39.1	22.0	35.8	40.0	31.8	31.8	16.5	:	:	:	37.3	:	:	38.0	33.6	33.7	:	
3 yaş ve üzeri	23.9	33.0	38.5	23.3	36.6	35.5	32.5	35.2	21.0	:	:	:	38.1	:	:	:	35.0	:	:	

Açıklayıcı Not

Bu gösterge, çocukların haftada ortalama kaç saat 'resmi bakımda' olduğunu gösterir: bunlar okul öncesi veya zorunlu eğitimi, okul saatleri dışındaki merkeze dayalı hizmetlerde çocuk bakımını ve gündüz bakım merkezlerinde çocuk bakımını içerir. Hem kamu tarafından desteklenen hem de kendi kendini finanse eden özel / gönüllü sektörler kapsam dahilindedir. Bu, ev tabanlı bakımı kapsamaz.

KISIM I – NİTELİKLER VE SÜREKLİ EĞİTİM

Mayıs 2019'da, Avrupa eğitim bakanları EÇEB işgücü arasında profesyonelleşme seviyesinin artırılmasının önemini vurguladılar. İşgücüne yapılan bu yatırım çok önemlidir çünkü daha iyi eğitilmiş personel ile daha kaliteli hizmet arasında pozitif bir ilişki vardır. Ayrıca, yüksek nitelikli personelin mevcudiyeti, daha yüksek kalitede personel-çocuk etkileşimlerine ve dolayısıyla çocuklar için daha iyi gelişim sonuçlarına yol açmaktadır ⁽¹⁾.

Bu bölümün ilk kısmı, sektörde çalışan personel için eğitim, öğretim ve destek konularına odaklanmaktadır. Merkez tabanlı personele ilk baktığımızda, temel personel ve asistanlar için gereken ilk nitelikleri inceler. Daha sonra, bir ortamın yöneticisi olmak için gereken nitelikleri ve deneyimi ele alır. Bu bölüm daha sonra, ilk eğitim veya niteliklerin çocuk bakıcıları tarafından gerekli olup olmadığını araştırmak üzere düzenlenmiş ev tabanlı hizmetlerdeki durumu inceler. Personeller kalifiye olduktan ve sektördeki ilk görevlerine atandıktan sonra, mesleğe girişte bir başlama süresinden faydalanabilirler. Bir gösterge, bu indüksiyonun merkez tabanlı personel için zorunlu olup olmadığını gösterir. Bu kısım, temel personel ve asistanların sürekli mesleki gelişim (SMG) yapma gereksinimlerinin araştırılmasıyla sona ermektedir.

Bu bölümün ikinci kısmı, üst düzey otorite tarafından düzenlenen çocuk-personel oranları ve grup başına maksimum çocuk sayısı ile ilgilidir. İlk gösterge, merkeze dayalı hizmetlerdeki oranlara odaklanırken, ikincisi, 3 yaşın altındaki çocuklar için düzenlenmiş ev tabanlı hizmetleri kapsamaktadır.

Bu bölümde, 'EÇEB personeli' yalnızca günlük, çocuklarla doğrudan temas halinde olan ve görevleri eğitim ve / veya bakımı içeren profesyonelleri ifade eder. EÇEB ortamındaki çocuk grupları için ana sorumlulukları vardır. Görevleri genellikle ilgili tüm programlara / müfredatlara uygun olarak güvenli ve gelişimsel olarak uygun faaliyetler tasarlamak ve sunmaktır.

'EÇEB personeli' terimi, çocuk doktorları, fizyoterapistler, psikomotor terapistler, beslenme uzmanları, psikologlar veya konuşma terapistleri gibi çocukların fiziksel gelişimine destek veren tıbbi / sağlık personeli içermez. Aynı zamanda, örneğin yiyecek hazırlama ve temizlik tesisleri gibi yalnızca ev içi veya bakım görevlerinde bulunan personeli de içermez.

EÇEB'de personel niteliği Avrupa'da değişiklik göstermektedir. Dahası, birçok ülkede, insan grupları, ilkokullarda olduğu gibi, çoğu çocuk grubundan sorumlu tek bir uzmana sahip olmak yerine, bir grup çocuk için sorumluluğu paylaşmaktadır. Bazı ülkeler tüm personel için aynı asgari nitelik şartını belirlemiştir; diğerleri ise çeşitli iş profillerine sahiptir ve farklı pozisyonlar için farklı nitelikler gerektirir. Bu farklı yaklaşımları hesaba katmak için bu rapor iki geniş personel kategorisi arasında bir ayrım yapar: 'temel personel' ve 'yardımcılar'.

Temel bir uygulayıcı veya personel, sınıf veya oyun odası seviyesindeki bir grup çocuk için uygulamayı yönlendiren ve doğrudan çocuklar ve aileleriyle birlikte çalışan bir bireydir. Temel uygulayıcılara ayrıca pedagoglar, eğitimciler, çocuk bakımı uzmanları, pedagojik personel, okul öncesi, anaokulu veya erken çocukluk öğretmenleri de denebilir.

Asistan, temel uygulayıcıyı günlük olarak bir grup çocuk veya sınıf için destekleyen kişidir. Asistanlar için yeterlilik koşulu genellikle temel uygulayıcılardan daha düşüktür. Bazı durumlarda bu, resmi bir zorunluluk olmadığı anlamına gelirken, diğerlerinde ise bu gereksinim genellikle yüksek olmayan mesleki eğitim ve öğretim veya üçüncül seviye yeterliliklerin kısa bir döngüsü içindir.

⁽¹⁾ Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Hakkında 22 Mayıs 2019 tarihli Konsey Tavsiyesi. OJC 189, 5.6.2019, s. 6.

Bu rol tanımlarının - temel uygulayıcılar ve asistanlar - uluslararası karşılaştırmalar için kullanılan terimler olduğunu ve mutlaka asıl unvanlara veya hatta EÇEB personelinin işlevlerine uymadığını not etmek önemlidir. Temel uygulayıcılar ve asistanlar arasındaki temel ayrım, üst düzey yetkililer tarafından istenen asgari nitelik seviyesinde yatmaktadır. Üst düzey düzenlemelere göre, takım başına en az bir kişinin aynı çocuk grubunda çalışan diğer personel üyelerinden daha yüksek bir nitelik seviyesine sahip olması gerekiyorsa, bu personel üyesi bu raporda temel bir uygulayıcıdır ve diğerleri yardımcılardır. Tüm ekip üyelerinin aynı yeterliliğe sahip olması gerekiyorsa, belirli bir ülkede mevcut olan yüksek mesleki derecelere rağmen, hepsinin temel uygulayıcılar olduğu kabul edilir.

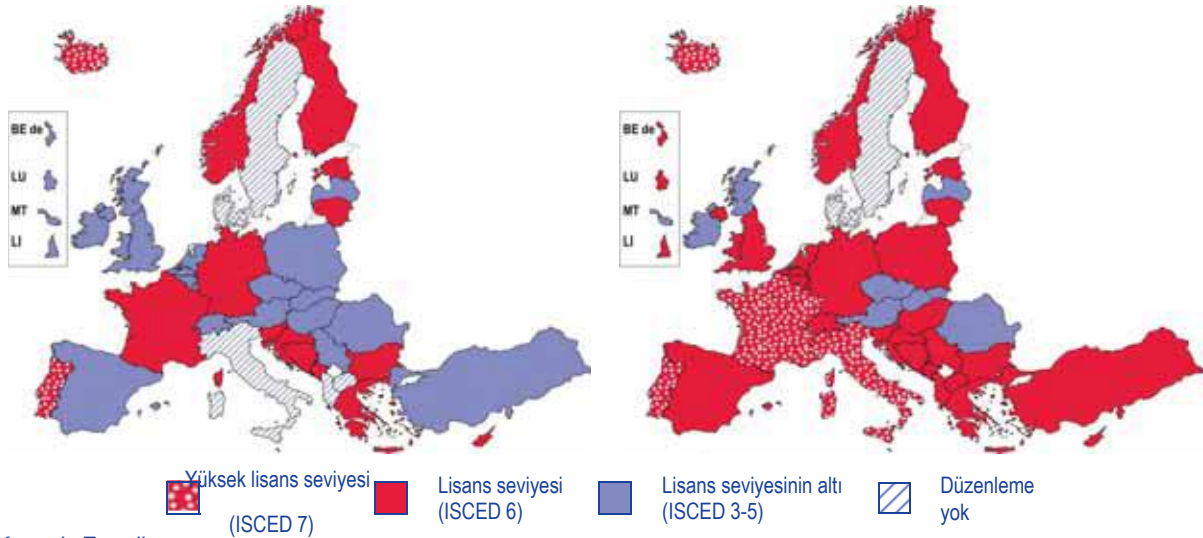
KÜÇÜK YAŞ GRUPLARIYLA ÇALIŞAN TEMEL PERSONEL İÇİN NİTELİKLER BÜYÜK YAŞ GRUPLARIYLA ÇALIŞANLARDAN GENELLİKLE DAHA DÜŞÜKTÜR

Yüksek kaliteli EÇEB Sistemlerine ilişkin 2019 tarihli Konsey Tavsiyesi, “birçok ülkede mesleğin oldukça düşük bir profile ve statüye sahip olduğunu” kabul etmiştir. Ayrıca, çocukları ve ailelerini desteklemede mesleki rollerini yerine getirmek için erken çocukluk eğitimi ve bakım personelinin karmaşık beceri ve yeterliliklerinin, çocuk gelişimi konusunda derin bir bilgi ve anlayış ve erken çocukluk pedagojisi bilinci gerektirdiğini vurguladı ⁽²⁾.

Şekil C1: EÇEB'de (veya eğitimde) merkez tabanlı EÇEB ortamlarında temel uygulayıcı olmak için gereken minimum yeterlilik düzeyleri, 2018/19

a) 3 yaş altındaki çocuklar için ortamlar

b) 3 yaş ve üzeri çocuklar için ortamlar

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı Not

Şekil, üst düzey düzenlemelere göre EÇEB'de (veya eğitimde) gerekli asgari nitelik seviyelerini gösterir. Her eğitim sistemindeki yeterlilikler ve süreleri Ek A'da mevcuttur. Üst düzey otoritenin EÇEB'de temel bir uygulayıcı olmak için eğitimle ilgili belirli bir ilk yeterlilikten ziyade yalnızca asgari düzeyde bir genel eğitim gerektirdiği durumlarda, ülke yönetmelik yokmuş gibi gösterilmektedir.

Ülkeye özgü notlar

Estonya: Şekil C1a, Koolieelne lasteasutus'taki durumu göstermektedir. Lapsehoiuteenus'taki minimum yeterlilik lisans seviyesinin altındadır.

⁽²⁾ Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Hakkında 22 Mayıs 2019 tarihli Konsey Tavsiyesi. OJC 189, 5.6.2019, s. 6.

KISIM I – NİTELİKLER VE SÜREKLİ EĞİTİM

İtalya: Küçük çocuklar için ortamlarda temel uygulayıcıların asgari yeterlilik seviyeleri şu anda bölgesel özerklik meselesidir. Bununla birlikte, 2019/20 itibarıyla, tüm temel uygulayıcılar için asgari nitelik koşulu, bir lisans seviyesi olacaktır.

Portekiz: 1 yaşın altındaki çocuk gruplarıyla çalışan temel pratisyenler için asgari nitelik seviyesine ilişkin düzenlemeler yoktur (berçário).

İsveç: İlkokul öncesi sınıflardaki temel uygulayıcılar (6 yaşındakiler için förskoleklass) 'okul öncesi öğretmenleri' (Lisans derecesi) veya 'öğretmen' (yüksek lisans derecesi) olarak nitelendirilmelidir.

Birleşik Krallık (ENG / WLS / NIR): Şekil C1b, okullardaki resepsiyon sınıflarındaki durumu göstermektedir (4 yaşındakiler). Okullarda anaokulu sınıfları için asgari niteliklere ilişkin herhangi bir düzenleme yoktur (3 yaş).

Şekil C1, gerekli minimum yeterlilik seviyeleri hakkında bilgi sağlar. Avrupa eğitim sistemlerinin sadece üçte biri, bir lisans derecesine veya daha yüksek bir nitelik seviyesine sahip olmak için bir grup küçük çocukla (genellikle 3 yaş altı) çalışan temel uygulayıcılara ihtiyaç duyuyor. 13 ülkede, minimum yeterlilik derecesi bir lisans derecesidir (Bulgaristan, Almanya, Estonya, Yunanistan, Fransa, Hırvatistan, Kıbrıs, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, Bosna Hersek, Karadağ ve Norveç). Diğer ikisinde, yüksek lisans derecesi gereklidir (Portekiz ve İzlanda). İki kişiden sadece bir temel uygulayıcının EÇEB'de kalifiye olması gereken Bulgaristan istisna olarak gösterilmektedir:

Bulgaristan'da, 3 yaşın altındaki her çocuk grubu - kreşlerde (detska yasla) veya kreşlerdeki anaokullarında (detska gradina) - en az lisans derecesine sahip iki temel uygulayıcı tarafından yönetilmelidir. Bununla birlikte, bunlardan sadece bir tanesi "pedagojik bir uzman" olmalıdır (EÇEB'de nitelikli); diğeri ise hemşiredir.

Temel uygulayıcıların EÇEB'de (veya eğitimde) bir lisans derecesine veya daha yüksek bir nitelik seviyesine sahip olmasını gerektiren eğitim sistemlerinin oranı, daha büyük çocuklarla çalışanlar için çok daha yüksektir. Eğitim sistemlerinin dörtte üçünün böyle bir ihtiyacı vardır. Bunlardan 29'unda lisans derecesi gerekir. Diğer dördünde, bir yüksek lisans derecesi asgari gerekliliktir (Fransa, İtalya, Portekiz ve İzlanda).

Sekiz eğitim sisteminde, her iki yaş grubu için herhangi bir merkez tabanlı EÇEB hizmetinde temel uygulayıcı olarak çalışmak için gereken minimum yeterlilik düzeyi, lisans seviyesinin altındadır (Çekya, İrlanda, Letonya, Malta, Avusturya, Romanya, Slovakya ve Birleşik Krallık - İskoçya

İki ülkede, üst düzey otorite EÇEB'de personel niteliklerini düzenlememektedir:

Danimarka'da Kreş Yasası, EÇEB'de ilk eğitim açısından herhangi bir asgari şart getirmemektedir. 2018'de, tüm EÇEB personelinin % 58'i 'pedagoji' alanında lisans derecesine sahipti. Bu program EÇEB'e hak kazanan tek programdır. (Kaynak: İstatistik Danimarka).

Merkez tabanlı EÇEB hizmetlerinin üniter ortamlarda (förskolor) düzenlenmiş olduğu **İsveç'te**, personel için tek şart, anaokulu başına en az bir kişinin, eğitim faaliyetlerini organize eden bir lisans derecesine sahip bir 'eğitilmiş okul öncesi öğretmeni' olmasıdır. 2017 yılında, anaokullarında çalışan tüm personelin % 40,1'i onları 'okul öncesi öğretmenleri' olarak niteleyen bir lisans derecesine sahipti, % 1,7'si 'Öğretmen' olarak yüksek lisans derecesine sahipti, % 19,5'i çocuk bakımı için orta öğretime, % 0,7'si okul sonrası öğretmenlik derecesine, % 8,5'i bir başka pedagojik eğitim türüne sahipti ve % 29,6'sının çocuklarla çalışma yeterliliği yoktu (kaynak: Skolverket'in ulusal istatistikleri).

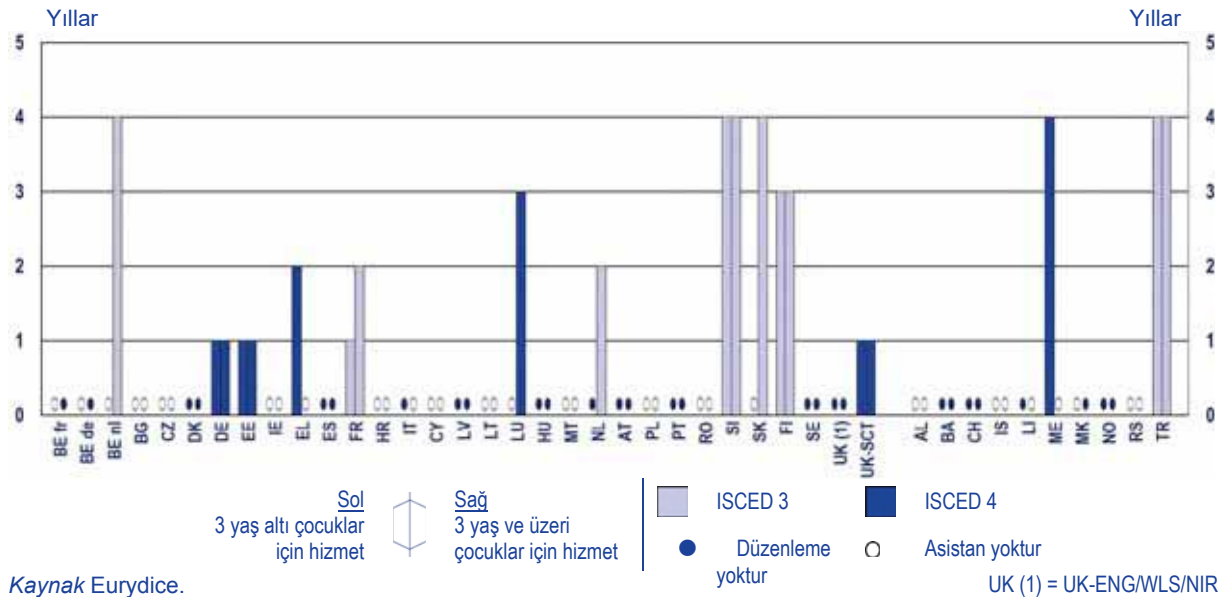
Personel nitelikleri, merkez tabanlı EÇEB düzenlemelerinin düzenlenme şekli ile bağıntılı olma eğilimindedir (bkz. Şekil A2). Üniter ortamlara sahip ülkelerin çoğunda veya hem üniter hem de ayrı ortamların bulunduğu yerlerde, temel uygulayıcılar lisans düzeyinde veya daha yüksek kalitede olmalıdır. Buna karşılık, ayrı ortamlara sahip hemen hemen tüm ülkelerin, ilköğretim öncesi ortamlarda büyük çocuklarla çalışan personel için küçük çocuklarla çalışanlara göre daha yüksek gereksinimleri vardır. Bazı istisnalar vardır: Kuzey Makedonya ve Sırbistan'da, tüm hizmetlerin üniter ortamlarda yapıldığı, küçük çocuklarla ilgilenen temel uygulayıcılar için asgari nitelik düzeyi, büyük çocuklarla çalışanlar için olduğundan daha düşüktür. Yaşa bağlı olarak ayrı ortamları olan üç ülkede - Yunanistan, Kıbrıs ve Portekiz - EÇEB'in her iki aşamasındaki personel için de yüksek gereksinimler vardır. Tüm EÇEB aşamasındaki temel uygulayıcılar için üst düzey nitelikleri, EÇEB sistemlerine artan bir entegrasyon seviyesini gösterir (bkz. Şekil 7).

EĞİTİM SİSTEMLERİNİN ÇOĞUNLUĞUNDA YARDIMCILAR EÇEB'TE BİR İLK NİTELİK OLMADAN İSTİHDAM EDİLEBİLİR

EÇEB personelinin niteliklerinin tam bir resmini elde etmek için temel uygulayıcıların ötesine bakmak gerekir. Bunlar genellikle ana personel kategorisi olsa da, eğitim sistemlerinin çoğunda, çocuklarla çalışmalarında bir eğitim ve bakım asistanı tarafından desteklenirler (bkz. Şekil C2). Bazı ülkelerde asistanlar hem küçük hem de büyük çocuklarla çalışır, ancak dördünde sadece küçük çocuklarla çalışırlar (Yunanistan, İtalya, Lihtenştayn ve Karadağ), dört ülkede ise sadece büyük çocuklar için olan ortamlarda çalışırlar (Belçika, Lüksemburg, Slovakya ve Kuzey Makedonya).

Buna karşılık, 12 ülkede (Bulgaristan, Çekya, İrlanda, Hırvatistan, Kıbrıs, Litvanya, Malta, Polonya, Romanya, Arnavutluk, İzlanda ve Sırbistan) asistanlar yoktur.

Şekil C2: EÇEB'de (veya eğitimde) minimum yeterlilik düzeyleri ve merkez tabanlı EÇEB'de asistan olmak için gereken eğitim yılı süresi, 2018/19

Kaynak Eurydice.

Açıklayıcı Not

Şekil, EÇEB veya eğitimdeki asgari yeterlilik seviyesini en üst düzey düzenlemelere göre göstermektedir.

Eğitim yılı süresi, genel veya mesleki eğitimdeki aynı ISCED seviyesindeki herkesi içerir. Örneğin, genel eğitimde 3 yıl ve mesleki eğitimde 1 yıl olan bir ISCED seviye 3 yeterlilik, ISCED düzey 3'te 4 yıl olarak gösterilir.

Üst düzey otoritenin EÇEB'de belirli bir başlangıç mesleki niteliği veya asistan olması için eğitim yerine sadece asgari bir genel eğitim seviyesi gerektirmesi durumunda, ülkenin hiçbir düzenlemeye sahip olmadığı gösterilmiştir.

Özel eğitim ihtiyacı olan çocukları desteklemek için işe alınan yardımcılar dahil değildir.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Asistanların hangi grup çocukla çalışıp çalışmayacağı Bölge'ye bağlıdır. Bölgeye göre, eğitim yılı süresi bir ile üç arasında değişmektedir.

Estonya: Küçük çocuklar için, Şekil Koolieelne lasteasutus'taki durumu göstermektedir. Lapsehoiuteenus'ta asistan yoktur.

İtalya: Asistanların istihdamı ve küçük çocuklar için ortamlarda nitelik gereksinimleri bölgesel özerklik meselesidir.

Lüksemburg: Okul öncesi sınıflarda asistan yoktur (éducation préscolaire).

Portekiz ve Bosna Hersek: Genel eğitimde sadece asgari bir yeterlilik seviyesi gereklidir (ISCED 3) ancak EÇEB veya eğitim ile ilgili belirli bir nitelik yoktur.

Slovenya: Asistanlar ayrıca ISCED 3 düzeyinde genel bir eğitim niteliğine sahip olabilirler. Bu durumda, genel yeterlilik tamamlandıktan sonra (4 yıl) belirli bir 136 saatlik eğitim kursu almaları gerekir.

Asistanlı eğitim sistemlerinin çoğunda, üst düzey otorite asgari mesleki yeterlilikler hakkında herhangi bir düzenleme sağlamaz. Ancak, 13 eğitim sisteminin bu alanda düzenlemeleri vardır. Bunların çoğu EÇEB veya eğitim ile ilgili en az bir lise yeterliliği (ISCED 3) gerektirir. Asistanların sadece daha büyük çocuklarla çalıştığı Belçika (Flaman Topluluğu) ile Slovakya'da ve her iki yaş grubuyla birlikte çalıştıkları Fransa, Slovenya, Finlandiya ve Türkiye'de de durum budur. İki eğitim sisteminde asgari yeterlilik gereksinimleri çocukların yaşına göre değişmektedir:

Fransa'da, küçük çocuklarla (accueil du jeune enfant) asistan olarak çalışabilecek asgari nitelik ISCED 3 düzeyindedir. Écoles maternellesinde büyük çocuklarla çalışan asistanlar, erken çocukluk döneminde uzmanlaşan belediye çalışanlarıdır (ATSEM: Ajan Territorial Spécialisé des Écoles).

Türkiye'de, gündüz bakım merkezlerindeki asistanlar (kreş) genel lise eğitiminde üç yıl ve daha sonra bir yıllık bir eğitim kursu (staj dahil 2368 saat) almak zorundadır. Bu eğitim, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından halk eğitim merkezleri veya akredite edilmiş özel kurslar aracılığıyla düzenlenmektedir. Anaokullarında daha büyük çocuklarla çalışan asistanlar, ISCED 3 düzeyinde 4 yıllık mesleki eğitim niteliğinde olan 'EÇEB temel uygulayıcıları' (okul öncesi eğitimi ve bakımı usta öğreticisi) olarak nitelendirilir.

Hollanda'da, yeterlilik koşulları küçük çocuklarla çalışan asistanlar için geçerli değildir.

Hollanda, küçük çocuklar için (*Kinderdagverblijf*) ortamlarda çalışan asistanlar için asgari eğitim şartı getirmemektedir, ancak daha büyük çocuklarla çalışan asistanlar için 2 yıllık mesleki eğitim kursu zorunludur (kleuterklas).

Altı eğitim sistemi, Almanya, Estonya, Yunanistan, Lüksemburg, Birleşik Krallık (İskoçya) ve Karadağ olmak üzere ortaöğretim sonrası yükseköğretim dışı eğitim yeterlilik (ISCED 4) gerektirmektedir.

EÇEB'DE YÖNETİCİ OLARAK ÇALIŞAN PERSONEL GENELLİKLE LİSANS VE ÜSTÜ DÜZEYDE EĞİTİMLİDİR

EÇEB'in yüksek kalitede olması için iyi liderlik önemlidir. EÇEB ortamlarının yöneticileri çok çeşitli görevlerle karşı karşıya kalmaktadır. Sadece eğitimi düzenlemeleri gerekmez, aynı zamanda insani ve finansal kaynakları da yönetmeleri gerekir. Tüm bu zorlukların üstesinden gelebilmek için, yöneticilerin hem daha yüksek seviyede eğitim almış olması (bkz. Şekil C3) hem de pozisyon için özel bir eğitim kursu almış olması gerekmektedir (bkz. Şekil C4).

Tüm EÇEB ortamları yöneticileri, Avrupa eğitim sistemlerinin çoğunda lisans düzeyinde veya daha yüksek bir kalitede olmalıdır. Bu, küçük çocuklar için ortamlarda beş eğitim sisteminin üçünde ve büyük çocuklar için ortamlarda beş eğitim sisteminin dördü için geçerlidir. Yedi eğitim sisteminde, yöneticiler için minimum yeterlilik seviyesi, yüksek lisans düzeyinde ya da daha da yüksektir. Bu, üç eğitim sistemindeki (Bulgaristan, Romanya ve İzlanda) tüm yöneticiler için değil, yalnızca dört sistemdeki (Fransa, İtalya, Lüksemburg ve Malta) daha büyük çocuklar için olan ortamları yönetenler için geçerlidir.

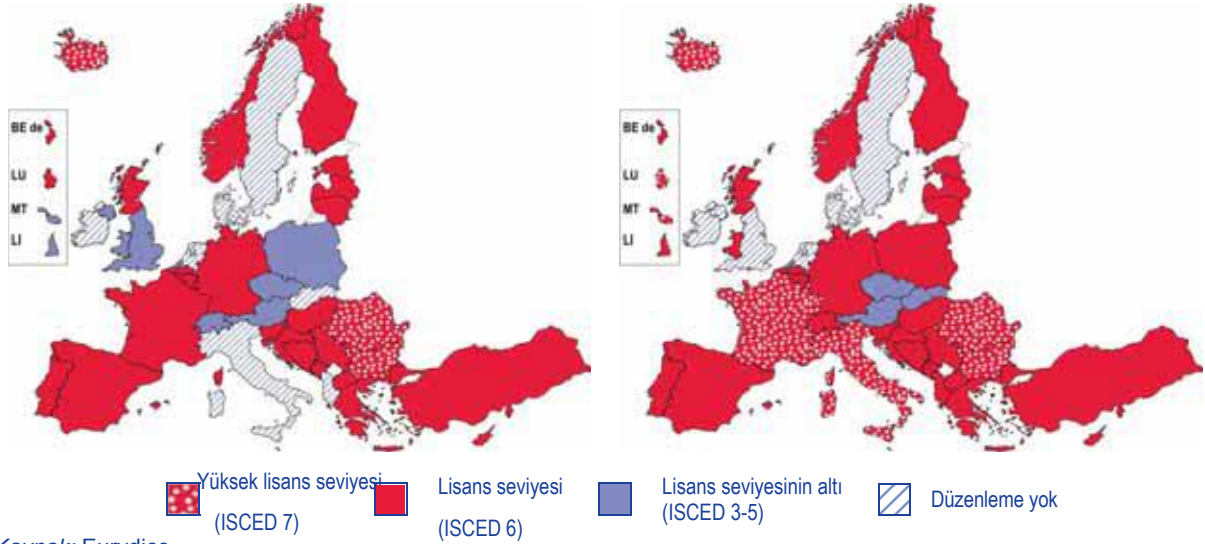
Yedi eğitim sisteminde asgari nitelik, daha büyük çocuklar için olan ortamlarda çalışmak üzere Lisans düzeyinde (ISCED 6) veya daha yüksektir, ancak daha küçük yaş grubundaki ortamlarda durum böyle değildir. Küçük çocuklar için olan bir ortamdaki sorumlu olan yöneticiler için, asgari seviye, Malta ve Lihtenştayn'da kısa dönem bir eğitimi (ISCED 5) Polonya, Birleşik Krallık'ta (Galler) ve İsviçre'de ise daha yüksek bir eğitim düzeyinin gerektirir. İtalya ve Arnavutluk'ta, küçük çocuklar için düzenlemelerin belirlenmesi sorumluluğu merkezi değildir: İtalya'da EÇEB yönetimi nido d'infanzia için bölgesel düzeydedir ve Arnavutluk'ta çerdhe yerel düzeyde yönetilmektedir (bkz. Şekil A4). Bu yedi eğitim sisteminin hepsinde farklı yaş grupları için ayrı ortamlar vardır.

Diğer iki ülkede, ortamlarda yönetici olmak için gereken minimum yeterlik düzeyi, tüm EÇEB aşaması boyunca aynıdır, ancak ISCED 6'nın altındadır: Avusturya'da, minimum yeterlik seviyesi ISCED 5 ve Çek Cumhuriyeti ISCED 3'tür. Slovakya küçük çocuklar için ortamlarda çalışan yöneticiler için asgari yeterlik gereklilikleri yoktur ve büyük çocuklar için asgari yeterlik ISCED 3 seviyesindedir.

Şekil C3: Merkez tabanlı EÇEB yöneticisi olmak için asgari nitelik düzeyleri, 2018/19

a) 3 yaş altı çocuklar için ortamlar

b) 3 yaş ve üzeri çocuklar için ortamlar

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, en üst düzey düzenlemelere göre minimum yeterlilik seviyelerini göstermektedir. Gereken niteliklerin mutlaka EÇEB veya eğitim ile ilgili olması gerekmez. Asgari yeterlilik süresi için Ek A'ya bakınız.

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE fr): Şekil C3a, kamudaki ve kamu tarafından finanse edilen özel sektördeki durumu göstermektedir. Özel kendi kendini finanse eden sektörde, minimum gereksinim ISCED 4 düzeyindedir.

Belçika (BE nl): Şekil C3a, en az 18 basamaklı ortamların durumunu gösterir. Daha az ortama sahip olanlar için, yöneticilerin asgari nitelikleri ISCED 3 düzeyindedir.

Almanya: Şekil, çoğu bölgedeki durumu göstermektedir.

Estonya: Şekil C3a, Koolieelne lasteasutus'taki durumu göstermektedir. Lapsehoiuteenus'ta herhangi bir düzenleme yoktur.

İspanya: Şekiller C3a ve C3b, kamu sektöründeki durumu göstermektedir. Principado de Asturias dışında (kamu sektörü ile aynı seviyede) özel sektörde asgari nitelik seviyesi aranmaz.

İtalya: Küçük çocuklar için ortamlardaki yönetici yeterlikleri bölgesel özerkliliklere göre değişir.

Lüksemburg: Şekil C3a, en az 40 basamaklı ortamların durumunu gösterir. Daha az çocuk bulunan ortamlar için asgari yeterlilik seviyesi ISCED 4 düzeyindedir. Daha büyük çocuklar için ortamlarda, öğretmenler bir komite ve başkan seçer. Bu kişinin bazı yönetim görevleri vardır ancak bölge müdürünün sorumluluğu olduğu için hiyerarşik otorite yoktur. Şekil C3b, bölge yöneticisi olma şartlarını göstermektedir.

Portekiz: ISCED 7 düzeyinde nitelikli EÇEB öğretmenlerine öncelik verilmelidir.

Son olarak, dört eğitim sisteminde, herhangi bir merkez tabanlı EÇEB ortamındaki (Danimarka, İrlanda, Hollanda ve İsveç) yöneticiler için asgari yeterlilik seviyelerinde üst düzey düzenlemeler yoktur. Birleşik Krallık'ta da (İngiltere ve Kuzey İrlanda) daha büyük çocuklar için olan ortamlarda herhangi bir düzenleme yoktur, ancak pratikte yöneticiler lisans derecesine sahip öğretmenlerdir.

Hem yöneticiler hem de temel uygulayıcılar için düzenlemelerin yapıldığı ülkelerdeki asgari nitelik gerekliliklerini karşılaştırmak ilginçtir. Nitekim, bazı Avrupa eğitim sistemlerinde müdürlerin işe alınması için daha önceden temel uygulayıcı olarak çalışmak bir kriterdir (bkz. Şekil C4). Ek olarak, yönetici olmak eğitim sistemlerinin bazılarında temel uygulayıcıların terfi ettirilmesinin bir yolu olabilir. Küçük çocuklar için olan ortamlarda, eğitim sistemlerinin neredeyse yarısında, yöneticilerin temel uygulayıcılardan daha yüksek bir nitelik seviyesine sahip olması gerekir. Büyük çocuklu ortamlar için ülkelerin üçte ikisinde her iki pozisyon için aynı asgari yeterlilik seviyesi gerekmektedir.

Anaokulu veya 3 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB ortamının ilkokul ile aynı bölgede olduğu bazı eğitim sistemlerinde, ilkokul müdürü anaokulu eğitiminden de sorumlu olabilir. Bu durumda, EÇEB'den ziyade eğitim alanında eğitim almak ön şart olabilir. Bu, örneğin Belçika (Fransızca ve Almanca Konuşan Topluluklar), İspanya, Polonya, Portekiz, İsviçre ve Türkiye için geçerlidir.

AVRUPA ÜLKELERİNİN ÜÇTE BİRİNDE, DAHA BÜYÜK ÇOCUKLAR İÇİN OLAN ORTAMLARIN YÖNETİCİLERİ ÖZEL EĞİTİM ALMIŞ OLMALIDIR VE DAHA ÖNCEDEN TECRÜBESİ OLMALIDIR

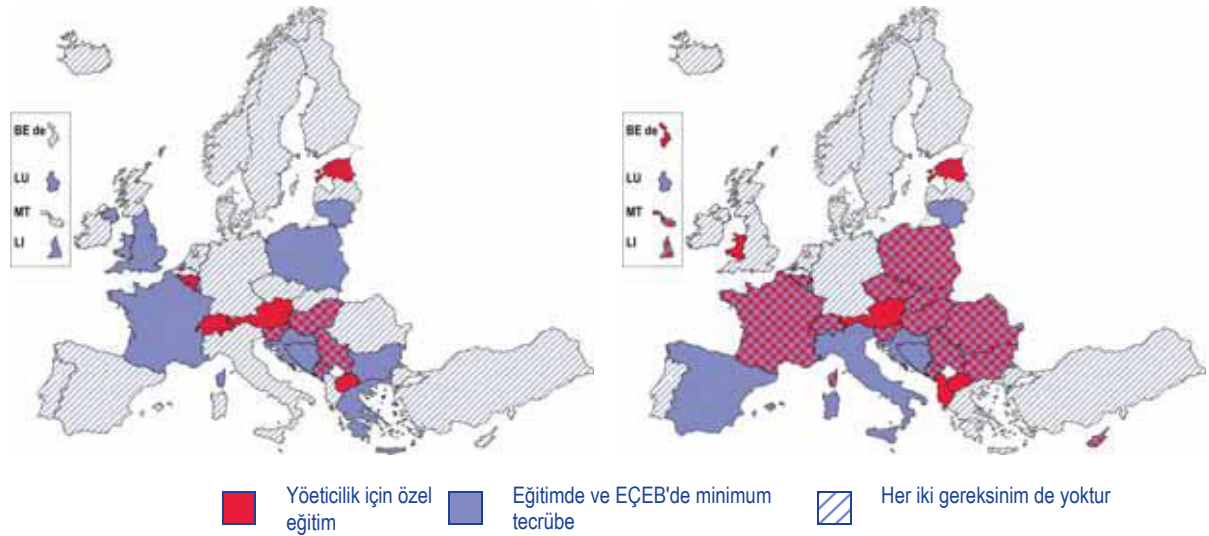
EÇEB ortamlarındaki müdürlerin iş yükü, genellikle öğretim ve öğrenme etkinliklerini planlama ve organize etme, öğrenme ve gelişim planını koordine etme, mali kaynakları ve insan kaynaklarını yönetme, lojistikle uğraşma, vb. gibi çok çeşitli görevleri içerir. Asgari nitelik seviyesine ek olarak (bkz. Şekil C3), müdürlük için belirli bir eğitim kursunun tamamlanması veya EÇEB veya eğitimdeki önceki deneyimler gibi başka özellikler de gerekebilir.

Şekil C4'te gösterildiği gibi, ayar türüne bakılmaksızın, dokuz eğitim sisteminde (Belçika - Fransız Topluluğu, Estonya, Macaristan, Avusturya, Slovenya, İsviçre, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Sırbistan) tüm EÇEB başkanları için özel eğitim gerekmektedir. Ayrıca, 12 ek eğitim sisteminde de bu yalnızca büyük çocuklar için olan ortamların yöneticileri için gereklidir (3). Bu özel eğitimin asgari süresi birkaç gün ile iki yıl arasında değişir (Ek A'daki ayrıntılara bkz.).

Şekil C4: Merkez tabanlı bir EÇEB ortamının yöneticisi olmak için ek şartlar, 2018/19

a) 3 yaş altı çocuklar için ortamlar

b) 3 yaş ve üzeri çocuklar için ortamlar

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, üst düzey yetkililer tarafından belirlenen gereksinimleri göstermektedir. Sadece EÇEB'deki veya eğitimdeki önceki deneyimler dikkate alınır.

Belirli bir eğitim kursunun süresi ve asgari yıllık deneyim sayısı Ek A'da mevcuttur.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Şekil, çoğu bölgedeki durumu göstermektedir. Bazıları yöneticilik için belirli bir eğitim ve / veya EÇEB'de önceki asgari deneyim miktarını gerektirir.

Estonya: Şekil C4a, Koolieelne lasteasutus'taki durumu göstermektedir. Lapsehoiuteenus'ta herhangi bir düzenleme yoktur.

⁽³⁾ Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Bulgaristan, Çekya, Fransa, Kıbrıs, Malta, Polonya, Romanya, Slovakya, Birleşik Krallık (Galler), Arnavutluk ve Lihtenştayn.

PERSONEL

İspanya: Şekiller C4a ve C4b, kamu sektöründeki durumu göstermektedir. EÇEB'de önceki deneyim, yalnızca Comunidad de Madrid'deki küçük çocuklu ortamlarda yönetici olmak için gereklidir.

Fransa: Küçük çocuklar için ortamlarda, tıpta ISCED 7 seviyesindeki uzmanlar için önceden bir deneyim gerekli değildir.

İtalya: Küçük çocuklar için ortamlardaki yöneticilik gereksinimleri bölgesel özerkliğe bağlıdır. Şekil C4b, kamu sektöründeki durumu göstermektedir. Özel sektörde herhangi bir düzenleme yoktur.

Lüksemburg: Büyük çocuklar için ortamlarda, öğretmenler bir komite ve başkan seçer. Bu birey bazı yönetim görevlerinden ancak bölge müdürü sorumlu olduğu için hiyerarşik otorite yoktur. Şekil C4b, bölge müdürü olma gereksinimlerini göstermektedir.

Avusturya: Asgari önceki deneyim miktarı, bölgesel özerkliğe bağlıdır.

İsveç: Okul öncesi sınıfların (förskolklass) okul müdürleri için asgari yarım yıl eğitim gereklidir. Bu eğitim, 2019/20 itibarıyla tüm EÇEB yöneticileri için zorunlu hale getirilecektir.

İsviçre: Genel müdürlük için özel eğitim şartı kantonlar arasında değişmektedir. Küçük çocuklu ortamlar için, kantonların yarısında özel bir eğitim gereklidir, ancak diğer yarısında bu eğitim sadece önerilir. Büyük çocuklu ortamlar için, çoğu kantonda bu bir zorunluluktur.

Özel müdürlük eğitimi tam bir yeterliliğe yol açabilir. Örneğin:

Bulgaristan'da, detska gradina yöneticilerinin (daha büyük çocuklar için) Eğitim Teorisi ve Yönetimi alanında yüksek lisans derecesi olması gerekir. Bu bir yıllık yeterlik, eğitim sektöründeki profesyonel yöneticileri, eğitim yönetiminin farklı yönlerinde teorik ve uygulamalı eğitim yoluyla hazırlamayı amaçlamaktadır (farklı düzeylerde yönetim faaliyetlerini planlama, organize etme, uygulama ve değerlendirme, yöneticinin hak ve sorumlulukları vb.)

Malta'da, anaokulları yöneticilerinin (büyük çocuklar için), Eğitim Liderliği ve Yönetimi alanında Yüksek Lisans düzeyinde 90 AKTS diplomasına veya sorumlu yetkililer tarafından belirlenen benzer bir mesleki yeterlik diplomasına sahip olması gerekir.)

Belirli bir program - en azından bazı eğitim sistemlerinde - istihdamın ilk yıllarında gerçekleştirilebilir.

Örneğin:

Slovenya'da EÇEB genel müdürlüğü için verilen eğitim 144 saatlik bir programdan oluşuyor. Diğer şeylerin yanı sıra, bu eğitim, örgüt teorileri ve liderlik, planlama ve karar alma, yönetici becerileri, insan kaynakları ve eğitim mevzuatını kapsar. Bu program, yönetici olarak atanmadan önce veya görevdeki ilk yıl içinde tamamlanabilir.

Sırbistan'da bir yöneticinin, göreve atandıktan sonraki iki yıl içinde belirli bir eğitim alması gerekmektedir. İlk kez 2017 yılında uygulanan bu eğitim, kurum içindeki eğitim uygulamalarını ve bir portföyün yanı sıra altı ana alanı kapsayan modülleri de içermektedir: yönetim, planlama, izleme, ebeveynlerle ve toplumla işbirliği, finansal yönetim ve yasal yönetim. Eğitim, dört farklı türde yöneticinin gereksinimlerini karşılamak üzere tasarlanmıştır: (1) liderlik konusunda gerekli deneyime sahip başarılı okul müdürleri; (2) daha az başarılı okulların yöneticileri ve altı yıldan az liderlik tecrübesi olan yöneticiler (3) yönetici lisansı almak isteyen tecrübesiz müdürler ve öğretmenler; (4) eğitim politikası ve liderliği konusunda araştırma derecesi olan yöneticiler. Minimum süre, ilk kategori için 2 gün veya diğerleri için 13 gündür.

İki eğitim sisteminde, her iki seçenek de mevcuttur:

Çek Cumhuriyeti'nde, genellikle 3 yaşından büyük çocuklar için olan anaokullarının (*mateřské školy*) yöneticilerinin Okul Yönetimi sertifikasını alması gerekir. Bu nitelik genellikle eğitim personeli için belirli bir hizmet içi program aracılığıyla elde edilir; bu durumda yeni bir yöneticinin 2 yıl içinde kalifiye olması gerekir. Müfredat, 100 derste (75 saat) dört ana alanı kapsamaktadır: mevzuatın temelleri (30 ders), iş hukuku (25), okul finansmanı (25), okul yönetimi ve pedagojik sürecin organizasyonu (20). Üç gün (15 saat) uygulamalı eğitim de buna dahildir. Sonunda, bir komisyonun önünde bir final sınavı düzenlenir. Alternatif olarak, bir yüksek öğrenim kurumunda 350 derslik (263 saat) bir yaşam boyu öğrenme kursu olarak, bir tez savunması ve bir komisyonun önünde bir final sınavı ile bitirme belgesi almak da mümkündür. Son olarak, Okul Yönetimi alanında lisans derecesi ile yönetici olmak da mümkündür.

Polonya'da *przedszkole*'nin (daha büyük çocuklar için olan anaokulları) yöneticileri yönetim alanında yüksek öğretim programını (en az bir yıl) tamamlamalı veya eğitim yönetiminde yeterlik kursunu (en az 210 saat) tamamlamalıdır.

Bazı eğitim sistemlerinde, yöneticilerin belirli bir eğitim alması gerekmez de, bu tür programlar vardır. Bu, örneğin, Belçika (Flanan Topluluğu), Danimarka, Almanya, İspanya, Finlandiya, İsveç, Birleşik Krallık (İngiltere) ve Norveç'teki durumdur.

İspanya'da, daha büyük çocuklar için olan ortamların yöneticileri için 120 saatlik özel bir müdürlük eğitimi mevcuttur. Şu anda bir varlık olarak kabul edilir. 2019/20 itibarıyla, okul öncesi (ve ilkököl) bir devlet okulunda yöneticilik için liyakate dayalı bir sınava katılmak zorunlu olacaktır.

EÇEB'de veya eğitimde önceki deneyim, eğitim sistemlerinin üçte ikisinde bir zorunluluktur. Tüm yöneticiler - yaşları ne olursa olsun - 12 eğitim sisteminde bu deneyime sahip olmalıdır (4). Yunanistan ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda), bu yalnızca küçük çocuklu ortamların yöneticileri için gereklidir. Diğer dokuzunda, sadece büyük çocuklar için olan bir ortamı yönetenler için gereklidir (Belçika - Fransız Topluluğu, Çekya, İspanya, İtalya, Kıbrıs, Malta, Romanya, Slovakya ve İsviçre). EÇEB'de veya eğitimde asgari deneyim süresi, Yunanistan, Fransa (écoles maternelles), Litvanya, Birleşik Krallık (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) ve Bosna Hersek'teki bazı kantonlarda 2 yıl ve Kıbrıs'ta ise 13 yıl arasında değişmektedir.

ÇOĞU ÜLKEDE DÜZENLENMİŞ EV TABANLI HİZMETTE ÇALIŞAN ÇOCUK BAKICILARI BİR ÇEŞİT EĞİTİM ALMIŞ OLMALIDIR

Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte üçü, önceden tanımlanmış kuralları ve belirli kalite standartlarını izlemesi gereken düzenlenmiş ev tabanlı EÇEB hizmetleri sunmaktadır (bkz. Şekil A3). 12 eğitim sisteminde (5), bu tür bir hizmet sunan çocuk bakıcılarının belirli bir eğitimden geçmesi gerekmektedir (bkz. Şekil C5). Bu eğitim türünün süresi, bazı Alman bölgeleri, Letonya ve bazı İsviçre kantonlarında 50 saatten az, Belçika Fransız Topluluğunda saat 1053 saate kadar değişiklik göstermektedir. En yaygın olanı ise 100 ile 300 saat arasındadır.

Bu özel eğitimin nasıl organize edildiğine dair üç örnek aşağıdaki gibidir:

Almanya'da, çocuk bakıcıları, içeriği bölgeler arasında değişen, aile gündüz bakımı için belirli bir kursa katılmak zorundadır. Bununla birlikte, birkaçı Federal Alman Aile Enstitüsü, Yaşlılar, Kadınlar ve Gençlik Bakanlığı adına Alman Gençlik Enstitüsü tarafından geliştirilen bir müfredat benimsemiştir. Bu kurs 300 saatlik bir eğitime karşılık gelir (önceki versiyonunda 160 saattir). Diğer bölgelerde stajyerlerin yalnızca 30 saatlik bir kursu tamamlamaları gerekir. 2016 yılında çocuk bakıcılarının % 51'i en az 160 saat özel eğitim almış, % 30'u EÇEB'de profesyonel bir geçmişe sahip, % 15'i 160 saatten daha az bir yeterlik kursuna katılmış ve % 3'ü eğitim almamıştır (Kaynak: Weiterbildungsinitiative Frühpädagogische Fachkräfte, 2017: *Fachkräftebarometer Frühe Bildung 2017*. Weiterbildungsinitiative Frühpädagogische Fachkräfte, München, p. 50).

Fransa'da çocuk bakıcısı olarak çalışmaya başlamak için, bir potansiyel çocuk bakıcısının yerel düzeyde düzenlenen 120 saatlik eğitimin yarısını tamamladığını kanıtlamalıdır. Eğitimin diğer yarısı iki yıl içinde tamamlanmalıdır. Potansiyel çocuk bakıcısı ayrıca eğitim düzeyinde yetkili makamlarca da onaylanmalıdır. Bunun için, EÇEB'de çalışmak için ulusal bir rekabet modülünü başarıyla geçmek zorundadır (ISCED düzey 3'teki CAP Eşlik Eden Éducatif Petite Enfance). Bu eğitimin diğer modüllerini daha sonra tamamlayarak, bir çocuk bakıcısı merkez tabanlı bir EÇEB ortamında asistan olabilir.

Portekiz'de, çocuk bakıcıları, ya Ulusal Yeterlilik Kataloğu'ndaki bazı kısa birimlerle birleştirilen çocuklar ve gençler için destek hizmetleri alanındaki mesleki eğitim alanlarında çift sertifikaya sahip olmalı ya da Ulusal Yeterlilik Kataloğu'ndaki kısa süreli eğitimi başarıyla tamamlamış olmalıdır.

Dokuz eğitim sisteminde EÇEB veya eğitim ile ilgili asgari nitelik gereklidir: Belçika (Flanan Topluluğu), Hollanda, Slovenya, Slovakya ve Finlandiya'da bir lise yeterlilik (ISCED 3); ve Estonya, İrlanda, Macaristan ve Malta'da lise sonrası yüksek öğretim dışı bir yeterlilik (ISCED 4). Çocuk bakıcısı olarak nitelenmenin alternatif yolları iki ülkede bulunmaktadır:

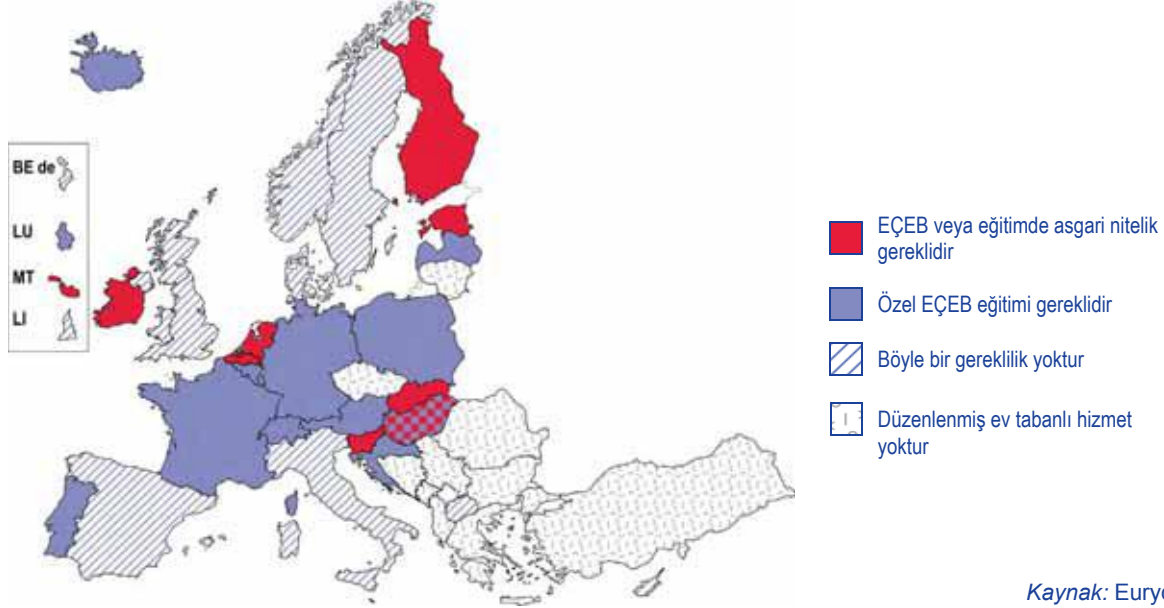
Slovakya'da, çocuk bakıcıları EÇEB'de ISCED seviye 3 yeterliliğine sahip olmalı ya da hem genel eğitimde hem de genel yeterliliğe sahip olmalı ve Eğitim, Bilim, Araştırma ve Spor Bakanlığı tarafından akredite edilmiş 220 saatlik özel bir eğitim kursu almış olmalıdır.

Slovenya'da, EÇEB'de ISCED seviye 3 yeterliliğine sahip olmayan, ancak bu seviyede başka bir eğitim sahip olan insanlar, çocuk bakıcılığı için belirli bir değerlendirme prosedürüyle tanınmış mesleki becerilerine sahip olabilirler.

(4) Bulgaristan, Fransa, Hırvatistan, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Polonya, Slovenya, Bosna Hersek, Lihtenştayn, Karadağ ve Sırbistan'da.

(5) Belçika (Fransız Topluluğu), Almanya, Fransa, Hırvatistan, Letonya, Lüksemburg, Macaristan, Avusturya, Polonya, Portekiz, İsviçre ve İzlanda.

Şekil C5: Düzenlenmiş ev tabanlı hizmette çocuk bakıcısı olmak için gereken minimum nitelikler ve özel eğitim, 2018/19

EÇEB'de (veya eğitimde) minimum nitelik seviyesi ve / veya özel EÇEB eğitiminin asgari süresi

	BE fr	BE nl	DE	EE	IE	FR	HR	LV	LU	HU
ISCED seviyesi		3		4	4					4
Özel EÇEB eğitimi (saat cinsinden en az süre)	1 053		30-300			120	400	40	140	100
Özel EÇEB eğitimi (saat cinsinden en az süre)	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	CH	IS
ISCED seviyesi	4	3				3	3	3	25-60	varies

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, EÇEB'deki asgari yeterlilik seviyesini ve özel eğitimi, üst düzey düzenlemelere göre göstermektedir.

Asgari yeterlilik EÇEB'de özel bir mesleki yeterlilik yerine sadece genel eğitimde ise, gösterilmez.

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE fr), Hırvatistan, Kıbrıs, Portekiz ve Kuzey Makedonya: ISCED 3 düzeyinde asgari bir yeterlilik gereklidir ancak zorunlu olarak EÇEB veya eğitim ile ilgili değildir.

Belçika (BE nl): Nisan 2014'te yürürlüğe giren yeni Bebekler ve Küçük Çocuklar için Çocuk Bakımı Parlamentosu Yasası, tüm çocuk bakıcılarının 2024 yılına kadar ISCED 3 düzeyinde EÇEB'de yeterlilik kazanmasını gerektiriyor.

İspanya: Düzenlenmiş ev tabanlı hizmet yalnızca iki Özerk Toplulukta mevcuttur. Şekil Comunidad Foral de Navarra'daki minimum yeterlilik seviyesini göstermektedir. Comunidad de Madrid'de çocuk bakıcıları en azından ISCED 6 düzeyinde kalifiye olmalıdır.

Hırvatistan: EÇEB'de ISCED 3 düzeyinden daha yüksek seviyede nitelikli çocuk bakıcıları, belirli bir eğitimin daha kısa bir versiyonunu alırlar.

İtalya: Bu tür hizmet bölgesel düzeyde yönetilmektedir.

Avusturya: Şekil, çoğu bölgedeki durumu göstermektedir. Minimum süre bölgeler arasında değişir, ancak böyle bir gereksinimin olmadığı birkaç yer vardır.

Polonya: Belirli niteliklere sahip çocuk bakıcıları için (örneğin, hemşirelik, çocuk psikolojisi, sosyal bakım alanlarında) belirli eğitim saatlerinin sayısı 40'a düşürülebilir.

Finlandiya: Başka uygun eğitim de kabul edilebilir.

İsviçre: Şekil kantonların çoğundaki durumu göstermektedir. Belirli bir eğitimin asgari süresi kantonlar arasında değişmektedir, ancak böyle bir gerekliliğin olmadığı çok az yer vardır.

İzlanda: Çocuk bakımı çalışanları belediye tarafından düzenlenen bir kursu almak zorundadırlar, ancak standart bir müfredat ve Refah Bakanlığı tarafından verilen ders materyaline bağlıdırlar. Kurslar süreye göre değişir.

Son olarak, düzenlenmiş ev tabanlı hizmetlerin mevcut olduğu eğitim sistemlerinin üçte birinde, üst düzey otorite çocuk bakıcısı olmak için asgari nitelikler ve özel eğitim gerektirmez (Belçika - Almanca konuşan Topluluk, Danimarka, İtalya, Kıbrıs, İsveç, Birleşik Krallık - dört ülkenin tümü, Lihtenştayn, Kuzey Makedonya ve Norveç). Bununla birlikte, Danimarka ve Norveç'te çocuk bakıcıları sürekli ve düzenli olarak denetlenmektedir.

Norveç'te, tüm çocuk bakıcıları, uygulamayı en iyi şekilde öğrenmek için anaokulu öğretmeni / pedagojik liderinden (Lisans düzeyinde nitelikli) evlerinde haftalık rehberlik almak zorundadır. Haftalık saat sayısı, evdeki çocuk sayısına bağlıdır. Örneğin, üç çocuğa bakacak bir çocuk bakıcısı normalde haftada 3,75 saat rehberlik alır.

SADECE 7 EĞİTİM SİSTEMİNDE TÜM EÇEB PERSONELİ İÇİN BİR BAŞLANGIÇ AŞAMASI DESTEĞİ ZORUNLUDUR

Mesleğe giriş, bir kısmı EÇEB işyerlerinin gerçekliği ve zorluklarıyla ilk kez karşılaşacak olan EÇEB personeli için önemli bir andır. İlk eğitimleri sırasında işe yerleştirmelerden yararlananlar bile, temel uygulayıcılar veya asistanlar olarak çalışmaya başladıklarında desteğe ihtiyaç duyabilir.

Yapılandırılmış bir başlangıç aşaması, merkezi tabanlı bir ortamda çalışacak olan EÇEB personelinin ilk sözleşmesinin başında bir destek şeklidir. Bu aşamada, yeni atanan EÇEB personeli, tamamen veya kısmen diğer daha deneyimli personelin üstündeki görevleri yerine getirir ve çalışmalarını için ücret alırlar. Başlangıç aşaması, önemli biçimlendirici ve destekleyici unsurlara sahiptir; genellikle eğitimi, kişiselleştirilmiş yardım ve önerileri içerir.

Mesleğe girişte zorunlu bir başlangıç süresi sağlanması, Avrupa'daki EÇEB'de okul eğitiminde olduğu kadar yaygın değildir (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2018, s. 52). Şekil C6, başlangıç aşamasını yalnızca yedi ülkenin tüm personel için zorunlu kıldığını göstermektedir (Bulgaristan, Yunanistan, Hırvatistan, Litvanya, Slovenya, Bosna Hersek ve Sırbistan). Altı ek ülke de bunu zorunlu kılmaktadır, ancak bu zorunluluk yalnızca daha büyük çocuklarla çalışan personel içindir (İtalya, Polonya, Romanya, Slovakya, Arnavutluk ve Lihtenştayn). Başlangıç aşaması, daha büyük çocuklarla çalışan personel için küçük çocuklarla çalışanlara oranla daha sık zorunludur. Bunun bir açıklaması, bazı eğitim sistemlerinde, daha büyük çocuklarla çalışan personele, eğitim süresinin daha yaygın olduğu okul personeli ile aynı şekilde muamele edildiğidir.

Başlangıç aşaması süresi, temel uygulayıcılar için asistanlardan daha sık zorunludur. Bu, asistanlar için, özellikle alanda başlangıç eğitimi almaları gerekmediğinde sorun yaratabilir (bkz. Şekil C2). Sadece dört ülke asistanlar için başlangıç aşaması talep etmektedir: Yunanistan, Slovenya, Slovakya ve Bosna-Hersek.

Başlangıç aşaması süresi genellikle bir yıl sürer. Süresi kısa olabilir: Bu süreler Slovenya'daki bazı temel uygulayıcılar ve yardımcıları için iki ay ve Slovakya'daki yardımcıları için üç aydır.

Slovenya'da başlangıç aşaması süresi temel uygulayıcılar için 10 ay veya Bakanlık tarafından stajyer olarak görevlendirilen asistanlar için 6 aydır, ancak doğrudan temel uygulayıcı tarafından görevlendirilen personel ve asistanlar için sadece iki aydır.

Başlangıç aşaması süresi birkaç eğitim sisteminde daha uzundur. Yunanistan, Macaristan, Polonya ve bazı İsviçre kantonlarında iki yıl, Fransa ve Lüksemburg'da üç yıl sürer.

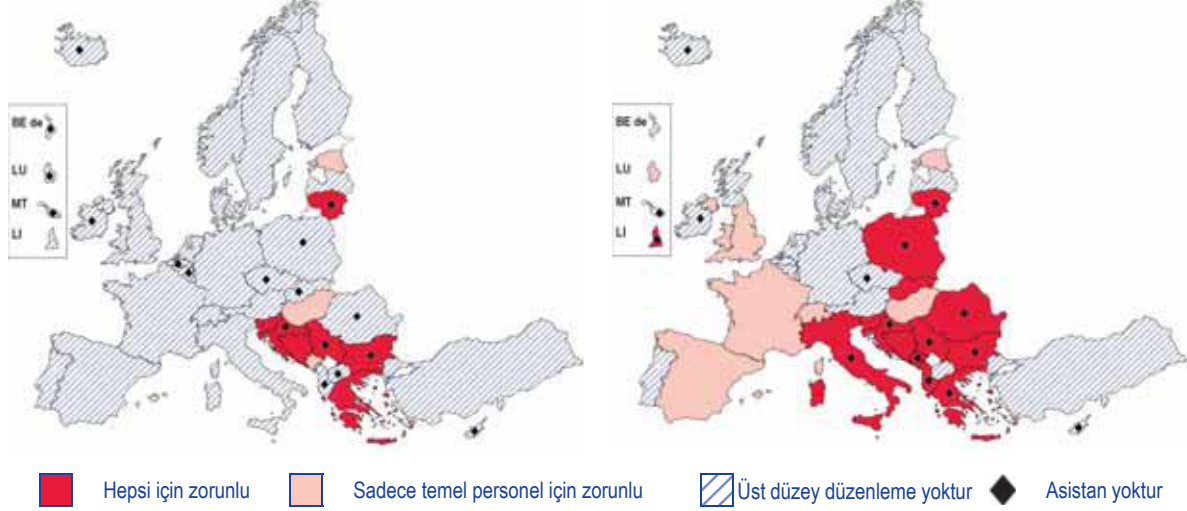
Bu aşamanın organizasyonu ülkeler arasında farklılık gösterir. Örneğin:

Çek Okulu Müfettişliği, anaokullarının (büyük çocuklar için) yeni başlayan öğretmenlerinin eğitim yeterliliklerini geliştirmek hedefli destek sağlayıp sağlamadığını ve etkin bir adaptasyon programına sahip olup olmadığını izler ve değerlendirir. Çek Okulu Müfettişliği Yıllık Raporuna göre, yeni başlayan öğretmenlerin çoğu bir çeşit destekten faydalanır: okul müdürü ve yönetim ekibinin danışmanlığı (% 90.0), bire bir sınıf içi gözlemleri (% 73,5) veya mentörlere erişim (% 81,2).

Şekil C6: Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında mesleğe giren temel personel ve asistanların çalışma süresinin durumu, 2018/19

a) 3 yaş altı çocuklar için

b) F3 yaş ve üzeri çocuklar için

Minimum asgari zorunlu başlangıç aşaması süresi (yıl olarak)

		BG	EE	EL	ES	FR	HR	IT	LT	LU	HU	PL	RO	SI	SK	UK (1)	AL	BA	CH	LI	ME	RS
Temel personel	< 3 yaş				●	●	1	●	1	●	2	●	●	0.17 or 0.83	●	●	●		●	●	1	1
	≥ 3 yaş	1	1	2	0.25-1	3	1	1	3	2	1	1	1	1	1	:	1	12/24	1			
Asistanlar	< 3 yaş	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	0.17 or 0.5	○	●	○		●	●	○	○
	≥ 3 yaş			○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○		○	○	○	○

● Zorunlu başlangıç aşaması yoktur ○ Asistan yoktur

Kaynak Eurydice.

UK (1) = UK-ENG/WLS/NIR

Açıklayıcı not

Şekil, en üst düzey düzenlemelere göre başlangıç aşaması durumunu göstermektedir.

"Herkes için zorunlu" ya temel uygulayıcılar (personel) ve asistanlar için zorunlu olduğunu ya da asistan olmayan yerlerde temel uygulayıcılar için zorunlu olduğu anlamına gelir.

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE de): Daha büyük çocuklar için bir olan bir ortama yeni atanan temel personel için bir yıllık bir başlangıç aşaması süresi önerilir.

Almanya: Asistanların herhangi bir grup çocukla çalışıp çalışmayacağı bölgeye bağlıdır.

Estonya: Şekil C6a, koolieelne lasteasutus'taki durumu göstermektedir. Lapsehoiuteenus'ta, temel personel için başlangıç aşaması konusunda herhangi bir düzenleme yoktur ve asistan yoktur.

İspanya: Şekil, kamu sektörü için durumu göstermektedir. Özerk Topluluğa bağlı olarak asgari süre 3 ay ile 1 yıl arasında değişmektedir. Özel sektörde başlangıç aşaması ile ilgili üst düzey düzenlemeler yoktur.

Lüksemburg: Şekil, kamu sektörü için durumu göstermektedir. Özel sektörde başlangıç aşaması konusunda üst düzey düzenlemeler yoktur.

Macaristan: 3 yaşından küçük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar için başlangıç aşaması süresi, sadece pedagoji alanında uzman olan temel uygulayıcılar için zorunludur (ISCED seviye 6).

Arnavutluk: Asgari başlangıç aşaması süresi üst düzeyde tanımlanmamıştır.

İsviçre: Minimum süre kantonlar arasında değişir.

Fransa'da écoles maternellesinde (daha büyük çocuklar için) öğretmenlerin başlangıç aşaması süresi üç yıl sürmekte ve yerel düzeyde düzenlenmektedir. Mesleğe yeni başlayan öğretmenleri birinci yılda en az iki, son iki yılda da bir kez ziyaret eden bir eğitim danışmanından oluşur. Zorluk durumunda ek ziyaretler planlanmaktadır. Müfettişlik, yeni başlayan öğretmenler için tematik gruplar da düzenlemektedir.

İtalya'da, ilköğretim öncesi ve ilköğretimdeki öğretmenlerin başlangıç aşaması süresi, istihdamın ilk yılında 180 gündür. Bu süre zarfında öğretmenler okul dışı eğitim faaliyetlerine (bölgesel okul ofisleri veya Ulusal Dokümantasyon, Eğitimde Yenilik ve Araştırma Enstitüsü tarafından düzenlenen) ve laboratuvarlara katılmak zorundadır. Etkinlikler bir okul öğretmeni tarafından denetlenir. Okul yılının sonunda, yeni öğretmen, okul müdürüne görüş bildiren Öğretmen Değerlendirme Komitesi ile bir röportaj yapar.

KISIM I - NİTELİKLER VE SÜREKLİ EĞİTİM

Okul müdürü öğretmenin pozisyonunun onaylanıp onaylanmayacağına karar verir. Aksi takdirde, yeni öğretmen başlangıç aşaması dönemini tekrar almak zorundadır. Eğer başlangıç aşaması periyodunu ikinci kez başarıyla geçemezse, görevde onaylanma şansını kaybeder.

Polonya'da, 3 yaşın altındaki çocuklarla çalışan ISCED 3 seviyesindeki çocuk bakıcıları, kalifiye bir danışman gözetiminde çalıştıkları 80 saat uygulamalı eğitim de dahil olmak üzere 280 saatlik bir eğitim kursu almalıdırlar. Okul öncesi ortamlarda yeni istihdam edilen bir öğretmen kariyerine "stajyer öğretmen" olarak başlamaktadır. Başlangıç aşaması süresi, "kadrolu öğretmen" statüsüne hazırlanılması gereken 21 aydır. Öğretmen adayı, özellikle bireysel mesleki gelişim planında destek ve tavsiye sağlayan okul müdürü tarafından atanan bir danışmana sahiptir.

SADECE 5 EĞİTİM SİSTEMİ SMG'Yİ TÜM PERSONEL İÇİN ZORUNLU KILAR

Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Kalite Çerçevesi'nin önerisinde, Avrupa Komisyonu'nun uzman çalışma grubu, 'sürekli mesleki gelişim eğitimlerinin bilgilerin edinilmesine, eğitim uygulamalarının sürekli iyileştirilmesine ve pedagojik anlayışın derinleşmesine yol açabileceğini belirtmektedir'. Bu nedenlerden dolayı, devam eden mesleki gelişim (SMG) fırsatları, tüm personelin (asistanlar dahil) ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde uyarlanmalıdır. Uzman Grubu ayrıca, SMG'ye katılımın "meslekte kalmanın bir gereği" olarak görülmesi gerektiğini belirtmiştir (Avrupa Komisyonu, 2014, s. 32).

Üst düzey yetkililerin, personelin mesleki gelişiminde SMG'nin önemini vurgulamanın iki ana yolu vardır - SMG'yi zorunlu kılmak veya profesyonel bir görev olarak kabul etmek. Şekil C7'de, SMG, yalnızca SMG için belirlenmiş bir asgari zaman şartı olması durumunda 'zorunlu' olarak belirtilir. Üst düzey yetkililer bu etki için bir açıklama yaptığında veya asgari süre belirtilmeden zorunlu olarak kabul edildiğinde profesyonel bir görev olarak gösterilir. Son olarak, eğer SMG düzenlemelerde özel olarak belirtilmezse, 'isteğe bağlı' olarak kabul edilir. Bu, EÇEB personeli için SMG hizmetleri olmadığı anlamına gelmez, ancak SMG'nin yüksek kaliteli iş gücü sağlamadaki rolüne daha az vurgu yapar. Ek olarak, bu şartlar altında, SMG'nin zorunlu olduğu eğitim sistemlerine kıyasla, daha az fırsat olabilir veya daha az teşvik olabilir, örneğin çalışma süresi boyunca SMG sağlanamayabilir veya personel kurslar veya seyahatlerin maliyetlerinin geri ödemesini alamayabilir.

Eğitim sistemlerinin sadece dördte biri, küçük çocuklarla çalışan temel personel için SMG'yi zorunlu tutmaktadır (Şekil C7); ancak eğitim sistemlerinin yarısından az bir kısmı, daha büyük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar için SMG'yi gerektirmektedir.

Asistanlar için zorunlu SMG çok nadirdir. Lüksemburg, Slovenya ve Birleşik Krallık (İskoçya), tüm asistanların SMG faaliyetlerini yürütmesi gereken tek Avrupa eğitim sistemidir. Lüksemburg'da asistanlar sadece bir yıl boyunca asistanlık yapmaktadır (éducation précoce). Fransa'da, yalnızca daha büyük çocuklarla çalışan asistanların bilgi ve becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir.

SMG, Lüksemburg, Romanya, Slovenya, Birleşik Krallık (İskoçya) ve Sırbistan olmak üzere yalnızca beş eğitim sisteminde tüm personel için zorunludur. Bunlardan üçünde, asgari SMG süresi tüm personel için aynıdır.

Slovenya'da, tüm temel uygulayıcılar ve asistanlar, üç yıllık bir süre boyunca 15 günlük SMG aktiviteleri gerçekleştirmelidir.

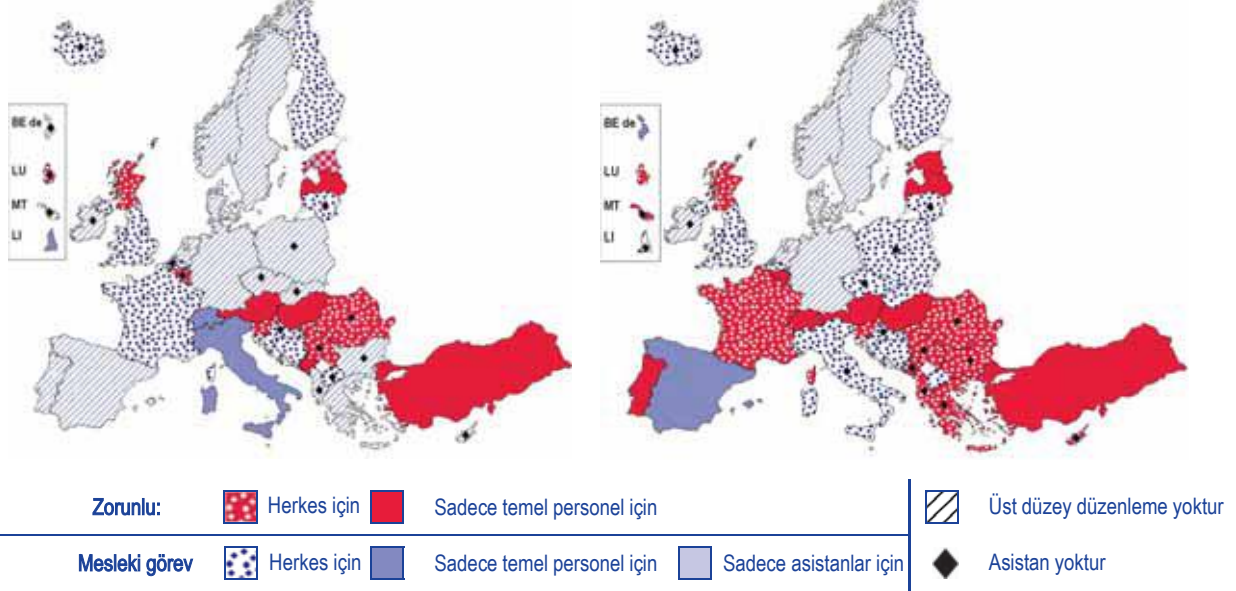
Birleşik Krallık'ta (İskoçya), temel uygulayıcıların ve asistanların, yılda en az 60 saat SMG çalışması yapmaları gerekir.

Sırbistan'da, tüm temel personelin yılda en az 64 saat SMG çalışması yapması gerekiyor. Ülkede EÇEB ortamlarında asistan yoktur.

Şekil C7: Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında mesleğe giren temel personel ve asistanların sürekli mesleki gelişim (SMG) durumu, 2018/19

a) 3 yaş altındaki çocuklarla çalışan personel

b) 3 yaş ve üzeri çocuklarla çalışan personel

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

The Figure shows the status of CPD according to top-level regulations.

Şekil, üst düzey düzenlemelere göre SMG'nin durumunu göstermektedir.

'Zorunlu': SMG zorunludur ve harcanması gereken asgari süre belirtilmiştir (veriler Ek A'da mevcuttur).

'Mesleki görev': SMG yönetmeliklerde belirtildiği şekilde tanımlanmıştır veya zorunlu olarak kabul edilir, ancak harcanması gereken süre belirtilmez.

'Yalnızca temel uygulayıcılar için zorunlu' ve 'yalnızca temel uygulayıcılar için mesleki bir görev', SMG'nin asistanlar için geçerli olmadığı anlamına gelir.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Şekil, çoğu bölgedeki durumu göstermektedir. SMG sadece Mecklenburg-Western Pomerania ve Thuringia'da zorunludur. Asistanların her iki grupta çocukla çalışıp çalışmayacağı da bölgeye bağlıdır.

Estonya: Şekil C7a, Koolieelne lasteasutus'taki durumu göstermektedir. Lapsehoiuteenus'ta, temel uygulayıcılar için SMG konusunda düzenleme yoktur ve asistanlar yoktur.

İspanya: Şekil C7a, Özerk Toplulukların çoğundaki durumu göstermektedir. Ancak, Illes Balears, Madrid'deki Comunidad de Madrid ve Comunidad Foral de Navarra gibi bazı bölgelerde SMG temel uygulayıcılar için profesyonel bir görevdir.

Lüksemburg: Eğitim écolaire'deki öğretmenlerin durumu (4-5 yaş çocuklar için), Şekil C7b'de (éducation précoce için) belirtilenlerle aynıdır. Ancak, eğitim derslerinde asistanlar yoktur.

Macaristan: SMG, sadece ISCED 6 veya daha yüksek pedagoji alanında nitelikli olan temel personel için zorunludur. Diğerleri için isteğe bağlıdır.

Lüksemburg ve Romanya'da, SMG tüm personel için zorunludur, ancak asgari süre personel kategorisine göre değişebilir:

Lüksemburg'da, temel personelin (uygulayıcıların) ortalama olarak yılda en az aynı saat eğitim almaları gerekir - küçük çocuklarla çalışanlar için iki yıl boyunca 32 saat ve büyük çocuklarla çalışanlar için üç yıl boyunca 24 saat. Öğretmenlerle birlikte 3 yaşındaki çocuklar için éducation précoce'de çalışan ve karşılaştırmalı analizler için bu eğitim seviyesinde asistan olarak kabul edilen eğitimciler yılda en az 40 saat boyunca SMG almalıdırlar.

EÇEB ortamlarında hiçbir asistan bulunmayan **Romanya'da,** temel personel için asgari SMG süresi, küçük çocuklar için ortamlarda çalışanlar için (yılda 90 saat), büyük çocuklarla çalışanlardan (beş yılda 90 AKTS) farklıdır.

10 eğitim sisteminde SMG, tüm personel için (Belçika - Flaman Topluluğu), Hırvatistan, Litvanya, Finlandiya, Birleşik Krallık - İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda, Bosna Hersek, İzlanda ve Kuzey Makedonya için **profesyonel(mesleki) bir görevdir**. 5 ek ülkede (Çekya, İtalya, Polonya, Slovakya ve Lihtenştayn), bu yalnızca daha büyük çocuklarla çalışan personel için geçerlidir. Fransa'da SMG, küçük çocuklarla çalışan personel için profesyonel bir görevdir ancak büyük çocuklarla çalışanlar için zorunludur.

Asistanlardan ziyade, temel personel ve daha büyük çocuklarla çalışan personel için, küçük çocuklarla çalışanlara nazaran SMG ihtiyacı olduğuna dair daha güçlü bir vurgu vardır. Personelin SMG faaliyeti yürütmesi ihtiyacı, EÇEB personeli için okul personeline göre daha fazla vurgulanmamaktadır. Referans noktası olarak, 2016/17 öğretim yılında, SMG, 21 eğitim sisteminde (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2018, s. 58) ilk ve genel ortaöğretimdeki öğretmenler için **zorunlu** idi, ancak tüm EÇEB için sadece 12 sistemde temel uygulayıcılar için zorunlu idi. Buna ek olarak, SMG 14 eğitim sisteminde okul öğretmenleri için zorunlu iken 12 eğitim sisteminde EÇEB personeli için **profesyonel bir görev** olarak kabul edildi.

PERSONEL

KISIM II – ÇOCUK / PERSONEL ORANLARI

PERSONEL BAŞINA DÜŞEN MAKSİMUM ÇOCUK SAYISI 2 İLA 4 YAŞ ARASINDA İKİ KATTAN DAHA FAZLA FARKLILIK GÖSTERİR.

Çocuk bakımı / eğitimi etkin bir şekilde sağlanacaksa, çocuk / personel oranları ve çocukların yaşlarına uygun grup büyüklükleri genel olarak gerekli görülmektedir. Bununla birlikte bu faktörler aynı zamanda, personelin başarıyla yönetilmesi ve tutulması için ve sonuç olarak EÇEB'de süreç kalitesi için de oldukça önemlidir. Personel başına düşen çocuk sayısı bakımından iş yükü özellikle önemlidir. Dahası, düşük oranlar ve küçük grup boyutları, her çocuğun sosyal ve duygusal gelişimi, fiziksel iyiliği ve genel öğrenmeleri için önemlidir ve her çocuğa bire bir dikkat edilmesini sağlamaya yardımcı olur. Yetişkinlerle bireysel etkileşimler, çocukların güvende olmalarına yardımcı olur ve hem çocuklar hem de yetişkinler için bunalmış olma hissini azaltır. Ancak, daha fazla personel ve özellikle de yüksek nitelikli personel istihdam etmek, daha yüksek maliyetler anlamına gelmektedir. Bu nedenle, oranlar ve grup büyüklükleriyle ilgili düzenlemeler bu rekabet eden öncelikler arasında bir uzlaşmadır.

Avrupa ülkelerinin çoğu bu konuda merkez tabanlı EÇEB için üst düzey düzenlemeler getirmiştir. Uygulamada, gerçek çocuk sayıları belirtilen azami seviyelerden düşük olsa da, bu düzenlemeler tarafından belirlenen seviyeler, Avrupa genelinde faaliyet gösteren standartların yararlı bir göstergesidir.

Üst düzey yetkililer, her çocuğun eğitimi ve bakımı için yeterli sayıda personelin mevcut olmasını sağlamanın farklı yollarına sahiptir. Birçok ülke, grup başına ve personel başına maksimum çocuk sayısını düzenler. Farklı tipte personel kullanıldığında, ülkeler oranları örneğin temel personel ve asistan başına göre olmak üzere tanımlayabilir. Bazı ülkelerde, grup başına maksimum çocuk sayısı belirtilmemiştir, ancak personel ve / veya temel uygulayıcı (personel) başına maksimum çocuk sayısı tanımlanmıştır. Yine de diğerleri, grup başına azami çocuk sayısını düzenler; EÇEB, hangi tür personelin - asistanlı ya da temel uygulayıcı olmayanların - ve gruba kaç çocuk atanacağını belirleme özgürlüğünü belirler. Limitler genellikle çocukların yaşları dikkate alınarak belirlenir. Çocuklar büyüdükçe ve daha bağımsız hale geldikçe, maksimum sayıların artmasına izin verilir.

Genel bir bakış sağlamak için, Şekil C8, personel başına 2 ve 4 yaş grubuna düşen maksimum çocuk sayısını gösterir. Bu yaş, bölünmüş sistemlerdeki EÇEB'in iki ana aşamasının ortasında olmaları bakımından önemlidir. 3 yaşına kadar, ülkeler genellikle çocuk bakımı tipi hizmet veya erken çocukluk eğitimi gelişimi (ISCED 010) programları sunar. 3 yaşından itibaren, çocuklar ilköğretim öncesi eğitim (ISCED 020) programlarına katılmaktadır. Verilere göre yaşları 0 ile 5 arasında olan çocuklar için ayrıntılı tablolar Ek A'da mevcuttur.

Tüm eğitim sistemleri, Şekil C8'de gösterilen her iki açıyı da üst düzey düzenlemelerinde düzenlememektedir. Eğitim sistemleri arasında bir karşılaştırma yapmak için, eksik oranlar hesaplanarak bilgi boşluğu doldurulmuştur (Ek A'daki metodoloji açıklamasına bakınız). Bu gösterge, bu nedenle, her yaş grubu için hizmetlerin nasıl sağlandığını anlamak için bir vekildir. Bu hesaplama için metodoloji hakkında daha fazla bilgi Ek A'da mevcuttur.

Grup başına maksimum çocuk sayısı, 4 yaşından büyük çocuklar için 2 yaşındaki çocuklar için olduğundan daha yüksektir. Çoğu eğitim sisteminde, maksimum grup büyüklüğü 2 yaşındaki çocuklar için 12 ila 16 çocuktan 4 yaşındaki çocuklar için 23 ila 25 çocuk arasında artmaktadır. Avrupa ülkeleri arasındaki farklılıklar önemlidir. 2 yaşındaki çocuklar için grup başına düşen en fazla çocuk sayısı Romanya'da 9 ile Çekya'da 24 arasında değişmektedir. 4 yaşındakiler için, Malta'da en fazla 19, Birleşik Krallık'ta (İngiltere ve Galler) 30 olarak belirlenir. Sadece bir ülke her iki yaş için de aynı maksimum grup büyüklüğüne sahiptir.

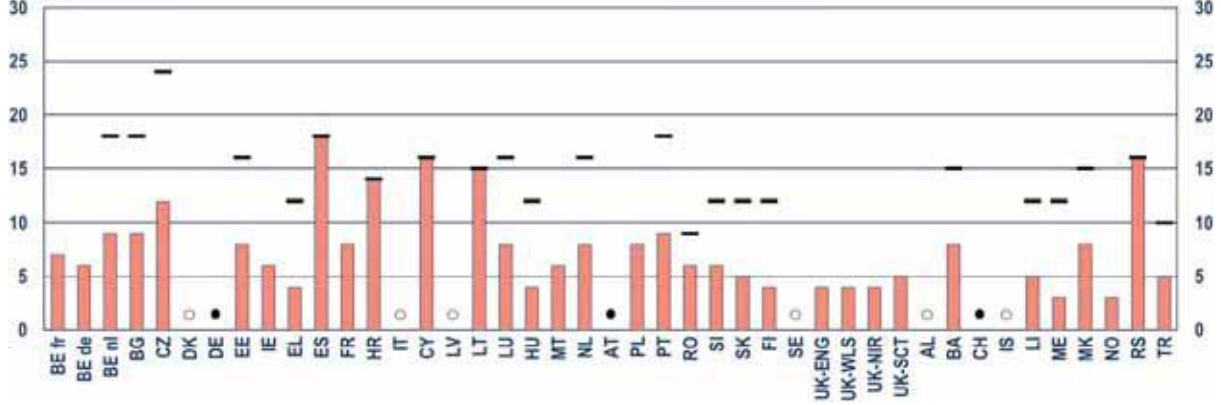

PERSONEL

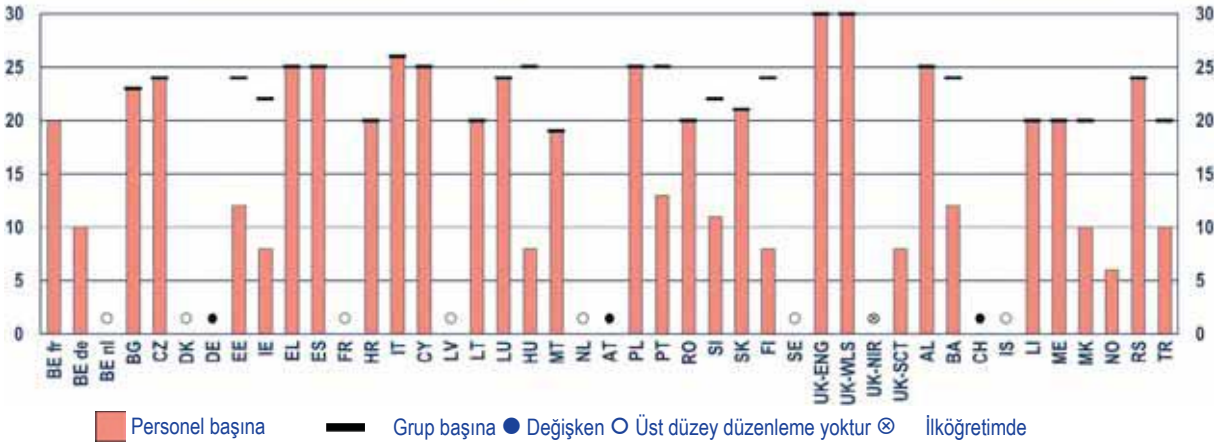
Çekya'da, tüm EÇEB yaşları için maksimum çocuk sayısı 24 olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte, grup başına maksimum personel sayısı, çocukların yaşlarına ve ortam türüne göre değişmektedir. Çocuk gruplarında, 1 ve 2 yaş grubu ve diğer tüm yaş grupları için iki grupta üç temel uygulayıcıya ihtiyaç vardır. Anaokullarında tüm yaş grupları için bir temel uygulayıcıya ihtiyaç vardır.

Şekil C8: 2 ve 4 yaşlarındaki merkez tabanlı EÇEB hizmetlerinde grup başına ve personel başına düşen maksimum çocuk sayısı, 2018/19

a) 2 yaşındaki çocuklar

b) 4 yaşındaki çocuklar

Personel başına Grup başına Değişken Üst düzey düzenleme yoktur İlköğretimde

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, yönetmeliklerde / tavsiyelerde belirtildiği gibi, bir çalışma gününün temel saatlerinde aynı anda mevcut olan ve grup başına ve personel başına düşen çocuk sayısını gösterir. Gruplarda yaşların heterojen olabileceği gerçeğini dikkate almaz.

Eğitim sistemine bağlı olarak, düzenlemeler asistan başına (varsa), temel uygulayıcı başına, personel başına (duruma bakılmaksızın) veya grup başına düşen maksimum çocuk sayısını belirleyebilir. Eğitim sistemlerinde mevcut olan verileri bu Şekil için istenen formata dönüştürmek için özel bir metodoloji geliştirilmiştir, yani, çocuk / personel oranı ve grup başına düşen maksimum çocuk sayısı (bkz. Ek A).

0 ila 5 yaş arasındaki her yaş için ayrıntılı bilgi (temel uygulayıcı başına düşen maksimum çocuk sayısı dahil) Ek A'da mevcuttur.

Özel eğitim ihtiyacı olan çocukları desteklemek için işe alınan yardımcıları dahil değildir.

Ülkeye özgü notlar (Şekil C8)

Çekya: Şekil C8a, *dětské skupiny*'deki durumu ve Şekil C8b *mateřské školy*'deki durumu göstermektedir. Çoğtan *mateřské školy*'deki 2 yaşların durumu 4 yaşlarla aynıdır. Hala *dětské skupiny*'deki 4 yaşların durumu da 2 yaşlarla aynıdır.

Almanya, Avusturya, Bosna Hersek ve İsviçre: Durum Bölgeler / kantonlar arasında değişmektedir. Değişiklikler ile ilgili daha fazla bilgi Ek A'da mevcuttur.

Estonya: Şekil C8a, *koolieelne lasteasutus*'taki durumu göstermektedir. *Lapsehoiuteenus*'ta, personel başına düşen maksimum çocuk sayısı 5, gruptaki maksimum çocuk sayısı ise 10'dur.

Yunanistan: Şekil C8a, 30 ayın altındaki çocuklar için olan durumu gösterir. 30 ila 36 ay arasında, çalışan kişi başına düşen azami çocuk sayısı 13, gruptaki azami çocuk sayısı ise 25'tir.

Fransa: Şekil C8a bakım tipi ortamlardaki durumu göstermektedir (*accueil du jeune enfant*). 4 yaş için, maksimum grup büyüklüğü yerel koşullara göre yerel seviyede (bölüm) düzenlenir.

İtalya: 2 yaşındakiler için durum bölgesel özerkliklere bağlıdır.

Slovenya: Koşullarına bağlı olarak, belediyeler grup başına en fazla çocuk sayısını iki katına çıkarabilir. Bu, grupların yarısından fazlası için geçerlidir.

Birleşik Krallık (İNG/Galler): Şekil C8b, ilkokuldan bir önceki yıldaki sınıf durumunu göstermektedir.

Maksimum çocuk / personel oranı 2 ile 4 yaş arasında iki katından daha fazla farklılık gösterir.

Normalde iki kişilik takımlar veya üç personel genellikle 2 yaş grubuyla birlikte çalışır. Buna karşılık, bir veya iki kişi, 4 yaşından büyük bir gruptan sorumludur.

2 yaşında, personel başına maksimum çocuk sayısı 3 (Karadağ ve Norveç) ile 18 (İspanya) arasında değişmektedir. Üst düzey düzenlemelerin bulunduğu eğitim sistemlerinin çoğunda, personel başına maksimum çocuk sayısı 5 ile 8 arasında değişmektedir.

Durum 4 yaşındakiler için oldukça farklıdır. Bu yaşta, personel başına düşen azami çocuk sayısı, bu konuda düzenlemelere sahip eğitim sistemlerinin çoğunda 20 veya daha fazladır. Her üye için azami çocuk sayısı sadece beş eğitim sisteminde (İrlanda, Macaristan, Finlandiya, Birleşik Krallık - İskoçya ve Norveç) 10'un altındadır.

Personel başına maksimum grup büyüklüğü ve maksimum çocuk sayısı arasındaki ilişki, ekiplerin EÇEB ortamlarında nasıl yapılandırıldığına dair bazı bilgiler sunmaktadır:

- Maksimum grup büyüklüğü personel başına düşen çocuk sayısından fazla olduğunda, yönetmelikler her grupta aynı anda en az iki kişinin bulunmasını gerektirir. Bu, birden fazla kalifiye temel uygulayıcısı olan ekipler anlamına gelebilir veya yeterli gereksinimlerinin düşük olduğu veya olmadığı yerlerde destek asistanlarını da içeren ekipler anlamına gelebilir (bkz. Şekil C2).

Finlandiya'da her üç personel, ya eğitim alanında (anaokulu öğretmen çalışmaları dahil) ya da uygulamalı bilimlerde (EÇEB ve sosyal pedagoji çalışmaları dahil olmak üzere sosyal çalışmalarda) lisans derecesine sahip bir 'EÇEB / anaokulu öğretmeni' olmalıdır. Üçte ikisi, ilgili bir mesleki lise yeterliliği olan çocuk bakıcılarıdır. 2018'de yeni EÇEB mevzuatı kabul edilmiştir. Reform, personelin yetkinliklerini artırarak kaliteyi artırmayı amaçlamaktadır. 2030 itibarıyla, personelin üçte ikisi Lisans derecesine sahip olmalı ve bunların en az yarısının bir öğretmen derecesi olmalıdır.

- Maksimum grup büyüklüğü, personel başına düşen maksimum çocuk sayısı ile aynı olduğunda, bir temel uygulayıcı, tüm grubun sorumlu tek kişisidir. Bu nadiren küçük çocuklar için geçerlidir, ancak 4 yaşındakiler için oldukça yaygındır. Düzenlemeli eğitim sistemlerinin çoğunda, 4 yaş grubu için yalnızca bir temel uygulayıcıya ihtiyaç vardır.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere ve Galler), 4 yaş için grup başına ya da personel başına düşen en fazla çocuk sayısı 30 olarak belirlenmiştir. Bu, personelin nitelikli bir öğretmen olduğu bir ilkokulun kabul sınıfı için geçerlidir. Bununla birlikte, Galler'de - Eylül 2018 rehberliğine uygun olarak - Hazırlık Aşamasında 4 yaşındakiler için - alım sınıfları dahil - kamuoyu tarafından finanse edilen tüm ortamlar için - kabul sınıfları dahil olmak üzere - 1: 8 oranına kadar çalışma zorunluluğu vardır.

Bazen, EÇEB ortamı veya yerel otorite, oranlara ve grup boyutlarına karar verme özerkliğine sahiptir. Sonuç olarak, Danimarka, Letonya, İsveç ve İzlanda'daki tüm EÇEB dönemi için üst düzey düzenlemeler yoktur.

Çocuk / personel oranlarına ilişkin üst düzey düzenlemelerin bulunmadığı İsveç'te, 1-6 yaş arası (förskola) üniter ortamlarda personel başına düşen ortalama çocuk sayısı 2017 sonbaharında 5,1: 1'dir (Skolverket İstatistikleri).

2009 yılında **İzlanda**, okul öncesi ortamlardaki mevcut yönetmeliği değiştirmiştir (Yönetmelik 655/2009). Çocuk / öğretmen oranındaki asgari gereksinimler, okul öncesi okul müdürlerinin okul öncesi dönemdeki belirli koşulları göz önünde bulundurmalarını sağlamak için daha fazla özerklik sağlamak amacıyla kaldırılmıştır. Karar verme, çocukların yaşlarını, özel ihtiyaçları olan çocuk sayısını ve kayıtlı çocuk başına düşen haftalık saati dikkate alan 'çocuk eşdeğeri' sayısını hesaplayan bir formülle desteklenir. 2009 yılında, çocuk / öğretmen oranı, ISCED 020'de 6: 1 idi. 2016'da, 5.3: 1'e düştü (Eurostat, UOE [educ_uoe_perp04]).

İtalya ve Arnavutluk'ta, bu tür bir hizmet daha düşük bir düzeyde, sırasıyla bölgesel ve yerel düzeyde yönetildiği için, 3 yaşın altındaki çocuklar için grup büyüklükleri veya çocuk / personel oranları konusunda üst düzey düzenlemeler yoktur. Belçika (Flaman Topluluğu), Fransa ve Hollanda'da, üst düzey otorite küçük çocuklar için oranları ve grup boyutlarını düzenler ancak bunu büyük çocuklar için yapmaz.

DÜZENLENMİŞ EV TABANLI EÇEB'DE ÇOCUK BAKICILARI GENELLİKLE ÜÇ YAŞIN ALTINDAKİ EN FAZLA 4 YA DA 5 ÇOCUĞA BAKARLAR

Düzenlenmiş ev tabanlı hizmetlerin mevcut olduğu hemen hemen tüm ülkelerde, çocuk bakıcısı başına maksimum çocuk sayısı kontrol altına alınmaktadır. Sadece ev tabanlı hizmetlerin çok sınırlı olduğu birkaç ülke (bkz. Şekil A3), bu alanda (İtalya, Letonya, İsveç ve Kuzey Makedonya) herhangi bir üst seviye standart uygulamamaktadır.

Bu alanı kapsayan düzenlemeler, birçok faktörü göz önünde bulundurmaya çalıştıkları için oldukça karmaşıktır. Örneğin, çocuklar yaş bakımından büyük farklılıklar gösterebilir: tamamen bağımlı bebeklerden veya küçük çocuklardan, okuldaki çocuklardan sonra sadece birkaç saat bakıma ihtiyacı olan tamamen bağımsız büyük çocuklara kadar. Bu nedenle, düzenlemeler genel olarak yaşla ilgili diğer kısıtlamaları, özellikle de gruptaki azami küçük çocuk sayısına daha katı kurallar uygulanmasını içerir.

Evde bakım, daha büyük çocuklara göre daha küçüklerle yönelik daha yaygın bir hizmet türüdür (bkz. Ulusal Bilgi Sayfaları). Bu nedenle Şekil C9, çocuk bakıcısı başına düşen 3 yaşın altındaki maksimum çocuk sayısı ile ilgili en üst düzey düzenlemeleri göstermektedir. Bu sayı, Slovakya ve Birleşik Krallık'ta üçten (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) Belçika Flaman Topluluğu'nda sekize kadar değişmektedir. Ülkelerin çoğunluğu, çocuk bakıcısı başına düşen azami çocuk sayısını dört veya beş çocuğa ayarladı. Bu sayı normalde eğer onlara bakılıyorsa çocuk bakıcısının kendi çocuklarını da içerir. Bazı ülkeler daha fazla kural belirlemektedir.

İrlanda'da düzenlemeye göre bir çocuk bakıcısı en fazla 4 yaşın altındaki beş çocuğa bakabilir ve (çocuk sahibinin kendi çocukları da dahil olmak üzere) bu çocuklardan en fazla 2 tanesi 15 aydan küçük yaşta olabilir.

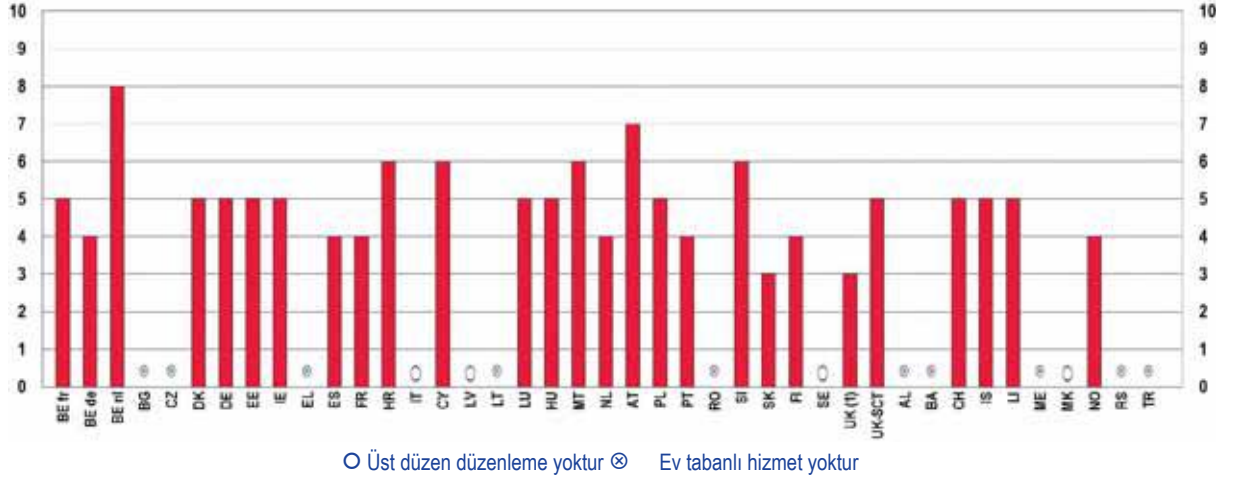
Hırvatistan'da, çocuk bakıcısı başına düşen 14 yaşın altındaki maksimum çocuk sayısı altıdır. Ancak, çocuk bakıcıları sadece 1 yaşın altındaki bir çocuğa bakabilir; ki 1 yaşın altındaki çocuklar iki çocuk olarak kabul edilir. Eğer çocuk bakıcıları 10 yaşın altındaki kendi çocuklarına da bakacaklarsa, bakabilecekleri toplam çocuk sayısı azalır- kendi çocuklarından ikisi için bir veya kendi çocuklarından üçü için iki kişi azalır.

Kıbrıs'ta bir çocuk bakıcısı en fazla altı çocuğa bakabilir ancak 2 yaşın altında üçten fazla çocuğa bakamaz.

Lüksemburg'da, çocuk bakıcısı başına düşen maksimum sayı, 0 ila 12 yaş arası beş çocuktur. Bununla birlikte, bir çocuk bakıcısı 2 yaş altı ikiden fazla çocuğa bakamamaktadır.

Malta'da bir çocuk bakıcısı altı çocuğa bakabilir (kendi çocukları dahil), ancak bu çocuklardan yalnızca biri 18 ayın altında olabilir. Hollanda'da, çocuk bakıcısı başına düşen 4 yaşın altındaki maksimum çocuk sayısı 4'tür ve en fazla iki çocuk 1 yaşından küçük olabilir.

Şekil C9: Düzenlenmiş ev tabanlı EÇEB'de çocuk bakıcısı başına düşen 3 yaşından küçük en fazla çocuk sayısı, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, bir çocuk bakıcısının aynı anda bakabileceği maksimum çocuk sayısını (tam zamanlı eşdeğerleri veya kayıtlı çocuk sayısını) üst düzey düzenlemelere göre dikkate almaktadır. Özel ihtiyaçları olan çocuklar için özel düzenlemeler dikkate alınmamıştır.

Şekil, mevzuata dahil edilebilecek daha ayrıntılı şartların hiçbirini göstermemektedir (örneğin, çocukların yaşları hakkında daha fazla kısıtlamalar).

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Veriler çocuk sahibinin kendi çocuklarını içermemektedir.

İtalya: Bu düzenlemelerden bölgeler sorumludur. Genel olarak, maksimum sayı 3 ile 6 arasındadır.

İspanya: Düzenlenmiş ev tabanlı hizmet yalnızca iki Özerk Toplulukta mevcuttur. Şekil Comunidad Foral de Navarra'daki durumu göstermektedir. Comunidad de Madrid'de bu alanda herhangi bir düzenleme yoktur.

Avusturya: Maksimum 3 yaş altı çocuk sayısı bölgeler arasında 4 ile 7 arasında değişmektedir.

İsviçre: Şekil çoğu kantondaki durumu yansıtmaktadır.

Kuzey Makedonya: EÇEB hizmetlerinin ana türü olarak düzenlenmiş ev tabanlı hizmet esas olarak 3-6 yaş arasındaki çocuklar içindir.

Birleşik Krallıkta (İngiltere), bir çocuk sahibi herhangi bir zamanda 8 yaşın altında en fazla altı çocuğa bakabilir; bu çocukların en fazla üçü zorunlu okul yaşı altında olabilir ve 1 yaşın altında sadece bir çocuk olmalıdır.

Birleşik Krallıkta (Galler), bir çocuk bakıcısı 12 yaşın altında en fazla on çocuğa bakabilir ve bunlardan altıdan fazlası 8 yaşından, üçten fazlası 5 yaşından ve ikiden fazlası 18 aylıktan daha küçük olamaz.

Birleşik Krallıkta (Kuzey İrlanda), bir çocuk bakıcısının bakabileceği maksimum çocuk sayısı, 12 yaşın altındaki altı çocuktur; bunların en fazla üçü zorunlu okul yaşı altında olabilir ve en fazla bir tanesi 1 yaşından küçük olabilir.

Birleşik Krallıkta (İskoçya), önerilen oranlar 2 yaşın altındaki üç çocuk için bir çocuk bakıcısı ve 3 yaşın altındaki beş çocuk için bir çocuk bakıcısıdır.

İzlanda'da, ilk uygulama yıllarında çocuk bakıcıları 6 yaşından küçük dörtten fazla çocuğa (kendi çocukları dahil) bakamazlar. 1 yaşın altındaki çocuklar için maksimum sayı 2'dir. Bir yıl çalıştıktan sonra çocuk bakıcısı bir çocuk fazla bakabilir. Bu nedenle, ev tabanlı düzenlenmiş hizmetlerde çocuk bakıcısı başına düşen en yaygın çocuk sayısı, yetişkin başına beş kişidir. İstatistik İzlanda'ya göre, 2017 yılında ortalama oran 4,3: 1 idi.

Lihtenştayn'da çocuk bakıcıları en fazla beş çocuğa (16 yaşın altındaki çocukları da dahil olmak üzere) bakabilir ve bunlarda en fazla üç tanesi ailenin kendi çocuğu değildir. Aynı anda 18 yaşın altındaki en fazla iki çocuk bakılabilir. Bu yaş aralığındaki bir çocuk 1,5 çocuk olarak sayılır.

Norveç'te, düzenlemeler daha geneldir. Düzenlemeler çocuk bakıcısı başına düşen azami çocuk sayısının beş olduğunu ve gruptaki çocukların çoğunluğunun 3 yaşın altında olması durumunda azaltılması gerektiğini belirtir.

PERSONEL

Slovenya'da, düzenlemeler çocuk bakıcısı başına düşen maksimum çocuk sayısının özellikle çocuk yaşına atıfta bulunmadan altı olduğunu belirtir.

Son olarak, düzenlemeler çocuk bakıcılarının ayrıca bir veya iki ek çocuğa bakmalarını sağlayan belirli bir esneklik derecesi de sunabilir. Bu, çoğunlukla çoklu doğum gibi belirli aile durumları olduğunda veya bir yerel toplulukta veya bölgede yeterli EÇEB hizmetleri bulunmadığında meydana gelir.

EĞİTİM YÖNERGELERİ

KISIM I - GENEL ÇERÇEVE

Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Konseyi Tavsiyesinde de vurgulandığı gibi, erken çocukluk eğitimi ve bakım kalitesini erişim ve katılımın artırma çabalarına paralel olarak arttırmak çok önemlidir. Sadece yüksek kalitede EÇEB, özellikle dezavantajlı geçmişlerden geldiklerinde, çocukların eğitimini başarıyla tamamlamaları için ihtiyaç duydukları erken öğrenme ve gelişimdeki güçlü temelleri sağlayabilir. NESSE 'Erken Konular' sempozyum sonuçlarına (2008) göre, kanıtlar düşük kaliteli erken çocukluk hizmetlerinin gelecekteki eğitim performansını olumsuz etkileyebileceğini göstermektedir.

Bu bölüm EÇEB içerisinde yer alan temel süreçlere odaklanmaktadır. Bakım, öğretme ve öğrenmenin örgütlenme şekli büyük ölçüde EÇEB hizmetlerinin kalitesini belirlemektedir. Bakım süreçleri sadece temel ihtiyaçları karşılamakla kalmaz, aynı zamanda çocuklar ve çalışanlar arasında yoğun iletişim içerdiklerinden çocukların refahını, öğrenmesini ve gelişmesini de geliştirir. İyi dengelenmiş bir bakım ve eğitim kombinasyonu, çocukların bilişsel, sosyal ve fiziksel gelişimi için ideal koşulları sağlayarak, özgüvenlerini geliştirmelerine ve olumlu bir imaj oluşturmalarına yardımcı olur (Einarsdottir, 2015; Pramling, Doverborg ve Samuelsson, 2017). Çocukların sevdiği aktiviteler - oynamak, koşmak, atlamak ve tırmanmak; hikaye dinlemek, çizim yapmak ve el işi yapmak; müzik yapmak, şarkı söylemek ve dans etmek; gözlemlenmek, araştırmak, yemek yapmak, bahçecilik yapmak ve piknik yapmak, olumlu öğrenme deneyimleri sağlamak için kullanılabilir (örneğin, Klette, Drugli ve Aandahl, 2018). İstenen öğrenme çıktılarına doğru ilerleme sağlayan, çocuklar ve personel arasındaki iletişimi teşvik eden ve ebeveyn katılımını teşvik eden iyi tanımlanmış hedeflere dayanan zengin ve çeşitli faaliyetler yüksek kaliteli eğitim ve bakımın temel unsurlarıdır (Avrupa Komisyonu, 2014). Uygulayıcıların bu seviyeye ulaşmalarını desteklemek için, Avrupa'daki en üst düzey yetkililer resmi eğitim kılavuzlarını yayınlamaktadır.

Bu bölümün ilk kısmı, hangi eğitim sistemlerinin EÇEB'in eğitim bileşenini belirleyen üst düzey kılavuzlar çıkardığını incelemektedir; Ayrıca, EÇEB ortamlarının kendi pedagojik planlarını geliştirip geliştirmediğini de araştırmaktadır. Hedefler, eğitim içeriği ve öğretim yaklaşımları, üst düzey eğitim kılavuzlarında önerildiği gibi incelenir. Bu bölüm EÇEB'de değerlendirme uygulamalarına yönelik bir incelemeyle sona ermektedir.

İkinci kısım EÇEB ile ilköğretim arasında geçişi kolaylaştıracak önlemlere odaklanmaktadır. İlköğretime kabulü ve bu prosedürde yer alan karar alma sürecini ele almaktadır. Bu bölümde ayrıca EÇEB ile ilköğretim arasında pedagojik bir devamlılık sağlama önlemleri tartışılmaktadır.

Son olarak, bölüm EÇEB'de iki tür hedefli destek önlemini incelemektedir: öncelikle, hem eğitim dilinde hem de ana dilde çocukların dil yeterliliklerini geliştirme önlemlerine bakar; ve ikincisi, EÇEB'teki çocukların ebeveynlerine sunulan desteği ele almaktadır.

(¹) Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Hakkında 22 Mayıs 2019 tarihli Konsey Tavsiyesi (OJ C 189, 5.6.2019).

EĞİTİM SİSTEMLERİNİN ÜÇTE BİRİ 3 YAŞIN ALTINDAKİLER İÇİN EĞİTİM KILAVUZU SAĞLAMİYOR

EÇEB'in çocukların öğrenme ve gelişiminin temeli olarak önemi gittikçe daha fazla kabul görmektedir⁽²⁾. Tüm eğitim sistemleri bu kritik aşama için eğitim kılavuzu belirlemiştir. Bununla birlikte, son gelişmelere rağmen, 3 yaş ve üstü çocuk ortamları için eğitim kılavuzları daha gençlere göre daha yaygın olmaya devam ediyor ve ev tabanlı hizmetlerde merkez tabanlı ortamlardan daha az yaygın.

Eğitim yönergeleri, EÇEB sağlayıcılarını yönetmek veya yönlendirmek veya çocuklara bakma ve öğrenmeye yönelik yaklaşımlar ve sunulan eğitim içeriği konusunda rehberlik etmek için verilen resmi belgelerdir. Bunlar şunları içerebilir:

- ana amaç ve ilkeler
- eğitim / pedagojik yaklaşımlar
- gelişim ve öğrenme hedefleri
- öğrenme alanları, içerik veya materyaller
- değerlendirme yöntemleri.

EÇEB'de, eğitim rehberlerinin şekli ülkeler arasında büyük ölçüde farklılık göstermektedir. Bunlar çerçeve planları, uygulayıcılar için kılavuzlar, müfredatlar veya öğrenme ve geliştirme programları, öğrenme hedeflerinin referans çerçevesi (örneğin Hollanda'daki vroegschoolse eğitiminin temel hedefleri) vb. olarak verilebilir. Bazı ülkelerde (örneğin, Belçika - Flaman Topluluğu, Bulgaristan veya Polonya), eğitim kuralları mevzuata dahil edilmiştir. Nasıl yapılandırıldıklarına bağlı olarak, eğitim kılavuz ilkeleri EÇEB ortamlarında uygulandıkları şekilde farklı derecelerde esneklik sağlar.

Bir ülke içindeki belirli bir aşamaya uygulanabilecek birden fazla belge olabilir, ancak hepsi çocukların gelişim ihtiyaçlarına yönelik kendi uygulamalarını geliştirmek için personelin gerekli olduğu (veya zorunlu şartların olmadığı durumlarda tavsiye edilir) temel çerçevenin oluşturulmasına katkıda bulunur.

Avrupa'da, eğitim sistemlerinin üçte ikisi EÇEB sürecinin tamamını kapsayan eğitim kılavuzları yayınlamıştır (bkz. Şekil D1a). Geriye kalan üçte birde, kurallar yalnızca büyük çocuklar için ortamlara yöneliktir. Üst düzey eğitim çerçevesi, büyük ölçüde yönetimle ilgilidir (bkz. Şekil A4). Aynı otoritenin bütün EÇEB aşamasından sorumlu olduğu hemen hemen tüm ülkelerde, eğitim hedefleri veya içeriği tüm yaş aralığı için belirlenir. Bu, tüm Kuzey ve Baltık ülkelerinde, çoğu Orta Avrupa ve Balkan ülkesinde ve ayrıca İrlanda, İspanya, Lüksemburg, Malta ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere ve İskoçya) meydana gelir. Bunun tek istisnası, Kuzey İrlanda İcra Eğitim Bakanlığı'nın tüm EÇEB aşamasına karşı (eş) sorumlu olduğu Birleşik Krallık'tır (Kuzey İrlanda), ancak müfredat rehberliği yalnızca 3- 4 yaşındakiler için oluşturulmuştur.

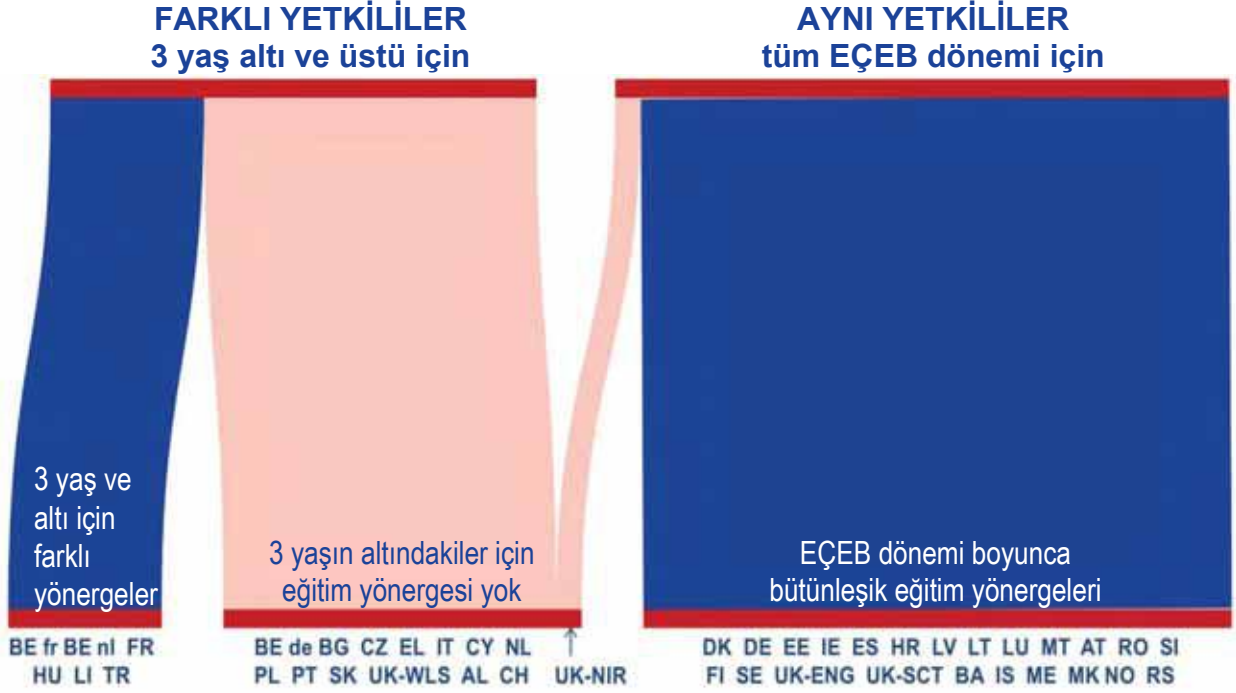
Durum, daha büyük çocuklar için olan ortamların bir eğitim otoritesinin sorumluluğunda olduğu ayrık EÇEB sistemlerinde daha farklıdır (küçük çocuklar için olanlar farklı bir otorite altındadır). Bu tür eğitim sistemlerinin sadece üçte biri tüm yaş aralığı için, yani Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Fransa, Macaristan, Lihtenştayn ve Türkiye için bir eğitim çerçevesi oluşturmuştur. Çerçeve daha küçük ve daha büyük çocuklar için ayrı belgelerde belirlenmiş ve farklı yetkililer tarafından verilmiştir.

⁽²⁾ OJ C 189, 5.6.2019.

Küçük çocuklar için üst düzey eğitim kuralları son yıllarda daha yaygın hale gelmiştir. Nitekim, 2013'ten beri Belçika (Flaman Topluluğu), Fransa, Lüksemburg ve Lihtenştayn, ilk kez küçük çocuklar için bir eğitim bileşeni ile ilgili özel kılavuzlar yayınlamıştır.

|| Şekil D1: EÇEB hizmetinin sağlanması için üst düzey eğitim kuralları, 2018/19

Şekil D1a: Merkez tabanlı EÇEB hizmeti

Bununla birlikte, üst düzey eğitim otoritesinin sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için merkeze dayalı ortamlardan sorumlu olduğu eğitim sistemlerinin 13'ünde (bkz. Şekil A4), üst seviye eğitim kılavuzları sadece büyük çocuklar için EÇEB hizmetlerinde geçerlidir (Belçika - Almanca konuşan Topuluk, Bulgaristan, Çekya, Yunanistan, İtalya, Kıbrıs, Hollanda, Polonya, Portekiz, Slovakya, Birleşik Krallık - Galler, Arnavutluk ve İsviçre). Bununla birlikte, Portekiz'de, 2016'da revize edilen ilkökul öncesi kılavuz ilkeleri, zorunlu eğitime başlamadan önce tüm aşama için ortak pedagojik yaklaşım ve ilkelere olan ihtiyacı vurgulamaktadır ve kreşler için bir dizi eğitim rehberi hazırlanmaktadır. Ayrıca, Hollanda'da, yaklaşık 45.000 çocuğa ulaşan, hedeflenen erken çocukluk eğitimi programlarına (ortaokul eğitimi) kayıtlı, 2-4 yaş arası dezavantajlı kökenli çocuklar için üst düzey eğitim rehberleri vardır. Son olarak, İtalya'da, Eğitim Bakanlığı küçük çocuklara yönelik hizmet için eğitim rehberlerinin hazırlanmasından sorumlu bir komisyon kurmaktadır.

EÇEB ortamları için üst düzey eğitim kılavuzlarının durumu, ülkeler arasında ve birkaç durumda, yaş aralığına göre ülkeler arasında farklılık göstermektedir (bkz. Şekil D1b).

Şekil D1b: Merkez tabanlı EÇEB sağlanması için üst düzey eğitim kılavuzlarının durumu

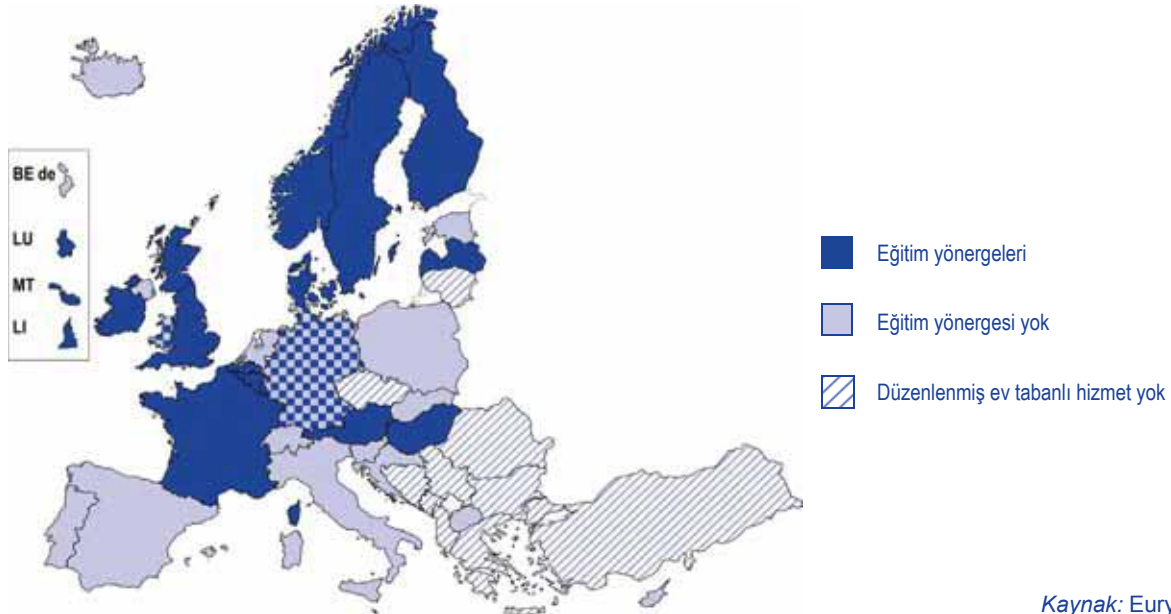

Kaynak: Eurydice.

Hem küçük hem de büyük çocuklar için eğitim rehberli eğitim sistemlerinde, bu rehberler genellikle tüm EÇEB aşaması boyunca bağlayıcıdır. Buna karşılık, Belçika (Flaman Topluluğu), Fransa ve Romanya'da, kurallar sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için ortamlarda bağlayıcıdır. Bu aynı zamanda İrlanda için de geçerlidir, ancak daha büyük çocuklara ücretsiz EÇEB sağlamak için Çocuk ve Gençlik İşleri Bakanlığı ile sözleşmeye bağlı olarak sözleşme kapsamında olan merkeze dayalı ortamlar için geçerlidir. Ayrıca, Birleşik Krallık (İskoçya) ve Bosna-Hersek'te, eğitim kılavuzları tüm EÇEB aşaması için bağlayıcı değildir. Eğitim rehberlerinin sadece büyük çocuklar için geçerli olduğu ülkelerde, hepsi bağlayıcıdır.

Merkeze dayalı ortamlar için en üst düzey eğitim kuralları, çoğu durumda, örneğin 17 eğitim sistemine ev tabanlı ortamlar için uygulanır (bkz. Şekil D1c). Avusturya'da, yalnızca ev tabanlı ortamlar için geçerli belirli kurallar vardır. Bununla birlikte, onbeş eğitim sisteminin bu tür bir tedarik için eğitim kılavuzu yoktur. Kalan ülkelerde, ev tabanlı hizmet yoktur.

Şekil D1c: Ev tabanlı hizmet

Kaynak: Eurydice.

D1a, D1b ve D1c'ye açıklayıcı not

'Eğitim yönergeleri' tanımı için, bkz. Sözlük.

Her ülkedeki en üst düzey eğitim rehberi olarak adlandırılan özel belgeler için Ek C'ye bakınız.

Her bir ülkede '3 yaş altı' ve '3 yaş ve üstü' neye karşılık geldiğini bulmak için Ulusal Sistem Bilgi Formlarına bakınız.

Her ülkedeki merkeze dayalı hizmetlerin yönetiminden sorumlu otorite hakkında daha fazla bilgi için, bkz. Şekil A4 ve Ek B.

Ülkeye özgü notlar D1a, D1b ve D1c

Belçika (BE fr): 3 yıl ve daha uzun bir süredir, üst düzey eğitim kılavuzları, özel okulları kendi kendine finanse etmek için değil, yalnızca kamu ve özel hibe destekli okullar için geçerlidir.

Belçika (BE nl): 3 yıl ve daha uzun bir süredir, üst düzey eğitim kuralları yalnızca üst düzey eğitim yetkilileri tarafından tanınan okullar için geçerlidir.

Almanya: EÇEB için bölgeler tarafından geliştirilen mevcut eğitim kılavuzlarının çocuk bakıcıları için geçerli olup olmadığı, bölgelerinde düzenlemelerine ve çocukların yaşlarına bağlıdır.

İrlanda: Tüm EÇEB aşaması için tasarlanan müfredat çerçevesi (Aistear) sadece daha büyük çocuklara ücretsiz EÇEB sağlamak için Çocuk ve Gençlik İşleri Bakanlığı ile sözleşmeye dayalı anlaşma çerçevesinde merkez tabanlı ortamlar için bağlayıcıdır.

Hollanda: Şekil D1a yaygın durumu gösterir. 3 yaşın altındaki çocuklar için, üst düzey eğitim kılavuzları sadece okul öncesi eğitimde dezavantajlı bir kökene sahip çocuklar için geçerlidir (yaşları iki buçuk ila 4 arasında).

Portekiz: 3 yaşından küçükler için ortamlar için belirli bir eğitim rehberi yoktur, ancak 3 yaş ve üstü çocukların EÇEB ortamları için tasarlanmış olan Okul Öncesi Eğitim Müfredatı Kılavuzları, zorunlu eğitime girmeden önce tüm aşama için ortak pedagojik yaklaşım ve ilkelere olan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Birleşik Krallık (WLS): Bu yaştaki çocuklar için müfredat çerçevesini sadece 3 yaşından büyük çocuklara hizmet sağlamak için kamu fonu almış ev tabanlı ortamlar izlemelidir.

EÇEB ÜLKELERİNİN ÇOĞU KENDİ PEDAGOJİK PLANLARINI OLUŞTURMALIDIR

Birçok Avrupa ülkesinde, merkez tabanlı EÇEB hizmetleri için üst düzey rehberler, daha ayrıntılı rehberlik, programlar veya planlar geliştirmek için bölgesel, yerel veya belirleyici seviyenin temelini oluşturur. Bu nedenle, federal sistemlerde olduğu gibi İtalya'da da önemli bölgesel özerkliğin var olduğu yerlerde, Bölgeler (Länder), Özerk Topluluklar ve bölgeler EÇEB için daha ayrıntılı eğitim programları sağlamaktan sorumludur. Finlandiya'da, EÇEB için Ulusal Temel Müfredatın daha da geliştirilmesi konusundaki sorumluluk, yerel düzeyde EÇEB sağlayıcısına, yani belediyeye aittir. Çeşitli eğitim sistemlerinde, üst düzey kılavuzlar her EÇEB ortamında bir pedagojik plan oluşturmak için bir referans noktası görevi görür. Pedagojik plan terimi, herhangi bir müfredatı veya ilgili faaliyet veya iş planını, programı, projeyi veya modeli öğretmeyi içerir (bkz. Şekil D2).

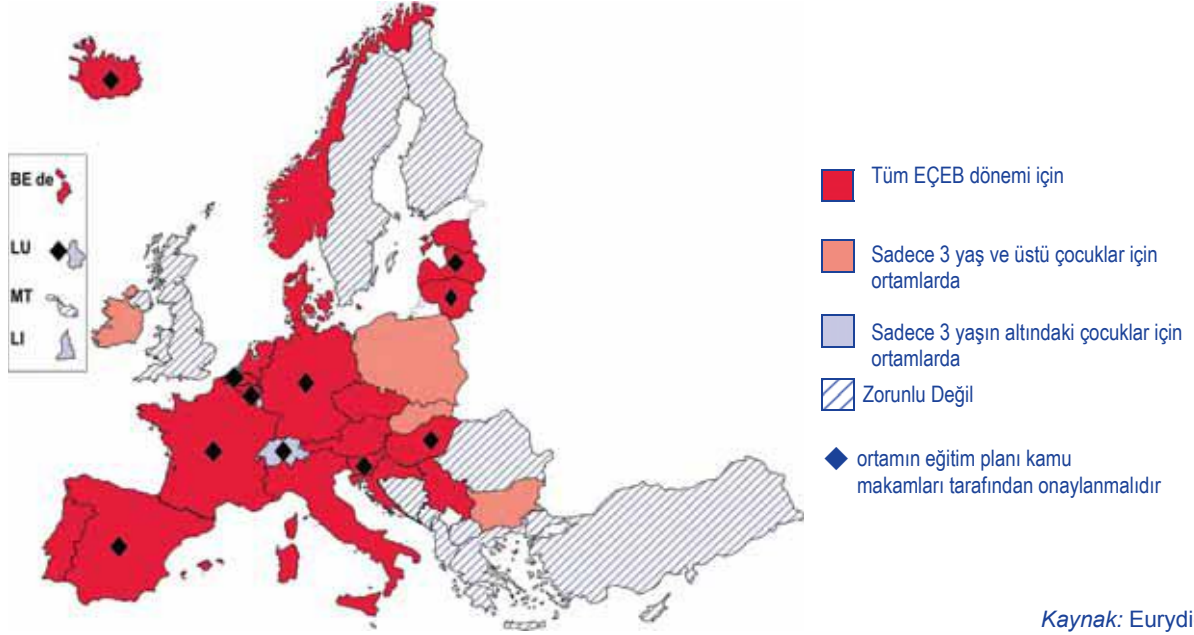
Pedagojik bir planın ortam düzeyinde oluşturulması, hizmetlerin yerel şartlara ve çocukların ihtiyaçlarına uyarlanmasını sağlar. Ayrıca, personelin çalışmalarını yönlendirmesi gereken pedagojik ilkeleri paylaşma konusunda ortak bir anlayışa sahip olmalarını sağlamanın bir yoludur. Bu, özellikle üst düzey eğitim yönergeleri çok geniş olduğunda ve yaş grubuna göre farklılaştırılmadığında veya belirli bir yaş aralığı için üst seviye eğitim kılavuzları olmadığında faydalı olabilir.

EÇEB ortamları 28 eğitim sisteminde kendi pedagojik planlarını oluşturmalıdır. Çoğu sistemde bu, tüm EÇEB aşamasındaki ortamlar için geçerlidir. Ancak, birkaç istisna vardır. Lüksemburg, Lihtenştayn ve İsviçre'de, bu yalnızca 3 yaş altı çocuklar için geçerlidir. Lihtenştayn'da, Anaokulu (4-5 yaş arası çocuklar için) ulusal müfredatı uygulamalıdır ve bu nedenle kendi eğitim programlarını oluşturmazlar. Buna karşılık, daha küçük çocuklar için daha geniş kurallar getirilmiştir ve bu nedenle bu ortamların kendi odaklanmış pedagojik planlarını oluşturması gerekir.

Bulgaristan, İrlanda, Polonya ve Slovakya'da, kendi programlarını veya müfredatlarını belirleme zorunluluğu yalnızca 3 yaş ve üstü çocuklar için geçerlidir. Eğitim faaliyetlerini desteklemek için, İrlanda'daki küçük çocuklar için EÇEB ortamları, ulusal çerçeve Aistear'ın rehberliğinde seçtikleri çeşitli müfredatları uygulayabilir. Buna karşılık, Bulgaristan, Polonya ve Slovakya, küçük çocuklar için bir eğitim bileşeni içeren üst düzey kılavuzlara sahip değildir ve ortamların kendi pedagojik planlarını geliştirmeleri gerekmez.

On iki eğitim sisteminde, ortam düzeyinde geliştirilen müfredat, çoğu zaman EÇEB ortamlarının kalitesini akreditasyon, değerlendirme veya geliştirme konusunda da sorumlu olan kamu makamları tarafından onaylanmalıdır (bkz. Şekil E2). Almanya'da, ortamın pedagojik planının bölgesel veya yerel Gençlik Yardım Hizmetleri tarafından onaylanması akreditasyon prosedürünün bir parçasıdır. İsviçre'de, 3 yaşın altındaki ortamlar için geçerli hiçbir üst düzey eğitim rehberi yoktur. Bu nedenle, küçük çocuklar için bazı pedagojik amaç ve faaliyetlerin belirlenmesini sağlamak için kantonların çoğunluğu akreditasyon şartı olarak bir pedagojik plan hazırlamak için günlük bakım merkezlerine ihtiyaç duymaktadır. Fransa, Lüksemburg ve Macaristan'da, 3 yaşın altındaki çocuklar için ortamları değerlendirmekten sorumlu organlar da pedagojik planlarını doğrular. Litvanya ve İzlanda'da, EÇEB ortamlarının kalitesini sağlama sorumluluğuna sahip olan belediyeler, ortamların tüm EÇEB aşaması için programını onaylamaktan sorumludur. Müfettişlik, personelin sürekli mesleki gelişim (SMG) ihtiyaçlarını tespit etmek için kullanıldığı İspanya'nın yanı sıra, İspanya ve Macaristan'daki ilk okul öncesi okullar tarafından hazırlanan planı veya müfredatı onaylar. Letonya'da Devlet Eğitim Kalite Merkezi, EÇEB ortamlarının müfredatlarını onaylar. Slovenya'da anaokulunun yıllık çalışma planı belediye tarafından onaylanmalıdır.

Şekil D2: Merkez tabanlı EÇEB ortamlarının kendi pedagojik planlarını oluşturma yükümlülüğü, 2018/19

Açıklayıcı not: Pedagojik plan terimi, herhangi bir müfredatı veya ilgili faaliyet veya iş planını, programı, projeyi veya modeli öğretmeyi içerir.

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE nl): 3 yaş ve üstü çocuklar için her EÇEB ortamı, üst düzey bir onaylanmış müfredatı izlemelidir. Okul, gelişim hedeflerini içeren kendi müfredatını oluşturabilir - ancak mecbur değildir -. Uygulamada, ilköğretim öncesi okulların çoğu ait oldukları eğitim şemsiyesi organizasyonunun (koepel) bir müfredatını takip eder.

İrlanda: EÇEB programına katılan 3 yaş ve üstü çocuk ortamları için ücretsiz EÇEB sağlamak sadece kendi müfredatlarını oluşturmakla kalmayıp, aynı zamanda Aistear Síolta çerçevesi tarafından bilgilendirilmesini sağlamakla yükümlüdür.

Finlandiya: EÇEB sağlayıcıları, yani kamusal ortamlar için belediyeler ve kamu tarafından desteklenen özel ortamlar için özel servis sağlayıcılar, Ulusal Müfredat şartlarına uygun kendi müfredatlarını geliştirmekle yükümlüdür. Bu görevi ne ölçüde sürdürdükleri bireysel ortamlara devredeceklerine karar verebilirler.

AVRUPA'DAKİ EÇEB'DE ÇOCUKLARIN ÖĞRENMESİ ve GELİŞMESİ İÇİN BENZER TEMEL ALANLAR VARDIR

Var oldukları yerlerde üst düzey eğitim kılavuzları, merkeze dayalı eğitimdeki günlük faaliyetlerin odağı olması gereken çocukların öğrenme ve gelişme alanlarını belirler. Merkeze dayalı EÇEB ortamları için belirtilen, yaşlarına bakmaksızın en yaygın alanlar:

- duygusal, kişisel ve sosyal gelişim
- fiziksel gelişim
- sanatsal beceriler
- dil ve iletişim becerileri
- dünyayı anlama
- işbirliği becerileri ve
- sağlık eğitimi

Şekil D3: EÇEB ortamlarında öğrenme ve gelişme alanları, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Her yaş aralığı için, çubuktaki sayı, öğrenme alanını en üst düzey eğitim kılavuzlarında içeren eğitim sistemlerinin sayısını gösterir. Toplamda 43 eğitim sistemi vardır - ülkelere göre bilgiler Ek'te mevcuttur.

Daha büyük çocuklarda dört öğrenme ve gelişme alanı hedeflenmiştir:

- 'öğrenmeyi öğrenme' ve 'sivil ve demokratik yeterlilikler' - AB'nin Temel yeterlilikler çerçevesinin iki çapraz yetkinliği ⁽³⁾
- 'sayısal muhakeme' ve 'okuma yazma' resmi öğrenmeyle daha güçlü bir şekilde ilişkili olan iki konu.

Yedi eğitim sisteminde (Danimarka, İrlanda, İtalya, Macaristan, Hollanda, İzlanda ve Norveç) eğitim kılavuzlarının EÇEB için bir öğrenme alanı olarak çocuğun dil ve iletişim becerilerine yönelik hedefleri bulunmasına rağmen, 'okuryazarlığı' içermediğini belirtmek ilginçtir. Bu, EÇEB dönemi boyunca geliştirilebilecek olan yazının anlam taşıdığına anlaşılabilmesi veya sesler ve sözcükleri deneyimleyebilmek gibi okuryazarlık becerilerine daha az önem verilmesine sebep olabilir (EACEA/ Eurydice, 2011). İsveç ve Sırbistan'da, "okuryazarlık" sadece ilköğretime başlamadan 1 yıl önce ilkökul öncesi derslere katılan çocuklar için geçerlidir (ilkokul öncesi derslerle ilgili ulusal sayfalara bakınız).

Burada incelenen öğrenme alanlarından erken yabancı dil öğrenimi ve dijital eğitim, en üst düzey eğitim rehberlerinde en az bahsedilen iki alandır ve daha büyük çocuklara yöneliktir. Yabancı diller, genellikle büyük çocuklarla ilgili olarak, 14 eğitim sisteminde belirtilmiştir. Dijital eğitim 26 eğitim sisteminin eğitim kılavuzuna dahil edilmiştir. Bunların 10'unda dijital farkındalık erken yaşlardan itibaren teşvik edilmektedir. Litvanya'da, yalnızca zorunlu ilköğretim öncesi bir yıllık program için geçerlidir.

⁽³⁾ Avrupa Parlamentosu ve 18 Aralık Konseyinin yaşam boyu öğrenme ile alakalı temel yeterliliklere ilişkin 2006/962 / EC sayılı Tavsiye Kararı, OJ L 394, 30.12.2006.

İlgili ülkeler arasında, dijital eğitimin iki farklı fakat tamamlayıcı bakış açısı bulunabilir: (1) öğrenmeyi desteklemek ve geliştirmek için dijital teknolojilerin pedagojik kullanımı ve (2) çocuklara dijital yeterliliklerinin öğretilmesi ve geliştirilmesi.

Bazı eğitim sistemlerinde (örneğin Bulgaristan, Danimarka, İspanya, Kıbrıs ve İsveç), üst düzey eğitim kılavuzları, geliştirilecek dijital yeterlikleri belirtmeden öğrenme sürecini desteklemek için dijital teknolojilerin pedagojik kullanımının öneme dikkat çekmektedir. Önerilen faaliyetler arasında dijital kitaplar okumak, doğayı ve bilimi web kamerası ve GPS gibi dijital cihazlarla keşfetmek, dijital ifade biçimlerini kullanarak sanat deneyimlemek ve üretmek veya bilgisayarlarda oyun oynamak sayılabilir.

Diğer eğitim sistemlerinde, üst düzey yönergeler, Digcomp 2.0 Çerçevesinde belirlenen en temel yeterlikleri kapsayan, çocukların EÇEB sırasında gelişmeleri gereken dijital yeterlikleri belirtir (Carretero ve ark., 2017). Problem çözme yeterliliği sadece İngiltere (İskoçya), '*Mükemmellik Müfredatı*'nda belirtilmiş olsa da, Çerçevenin diğer dört küresel yeterliliği (İletişim, Dijital içerik oluşturma, Bilgi ve veri okuryazarlığı ve Güvenlik) birkaç eğitim sistemlerinde ele alınmaktadır. Örneğin, iletişim yetkinliği, çocukların dijital araçlar kullanarak birbirleriyle iletişim kurmasını önererek Fransa'daki ilkökul öncesi ulusal müfredata dahil edilir. Örneğin, bilgi ve veri okuryazarlığı, 'bilgi toplamak ve değerlendirmek için BİT'e dayalı eğitim materyalini kullanan çocuklar' öneren Litvanya'daki okul öncesi eğitim kılavuzlarında belirtilmiştir. Dijital bilgilerin yaratılması ve düzenlenmesi, örneğin, edinilecek yeterlilikler olarak belirlenen İsviçre'deki tüm Almanca konuşulan Kantonlardaki EÇEB müfredatında da ele alınmaktadır: belgelerin dosyalanması ve bulunması; cihazları ve programları açıp kapatmak ve temel işlevleri kullanmak. Son olarak, örneğin Norveç'te dijital teknolojilerin güvenli, dikkatli ve sorumlu bir şekilde kullanılması vurgulanmaktadır.

Norveç Anaokulu Çerçeve Planına (UDIR, 2017) göre, 'dijital araçlar kullanılırken personel aktif olarak çocuklarla ilgilenecektir. Dijital araçlar özenle kullanılmalı ve baskın bir uygulama haline gelmemelidir. Anaokulları, sağlam bir dijital yargıya varacak ve çocukların dijital medyada erken etik bir anlayış geliştirmelerine yardımcı olacaktır.'

Bu şekilde dijital eğitime ek olarak, EÇEB sürecinde dijital teknolojilerin çocukların dünyayı anlamalarının gelişimi için gerekli bir bileşen olarak ele alınmasının ve bu teknolojilerin günlük yaşamlarında ve genel olarak toplumda ve daha fazlasının önemini kabul edildiğini belirtmek önemlidir.

Son olarak, pek çok ülke daha önce bahsedilenden başka öğrenme veya gelişme alanları tanımlamamıştır. Ancak Polonya ve Sırbistan, eğitim kılavuzlarının doğanın ve ekolojinin önemini vurguladığını gösteriyor.

EÇEB'DE DENGELİ PEDAGOGİK YAKLAŞIMLAR

Üst düzey eğitim rehberliği olan ülkeler genellikle EÇEB ortamlarına belirli pedagojik yaklaşımlar önermektedir. Ancak, Belçika'daki (Flaman Topluluğu) veya Hollanda'daki daha büyük çocuklar için bu ortamlara uygulanacak ilkeler gelişim, beceri hedeflerine odaklı veya temel hedeflere odaklanarak daha amaç eğilimli olduğundan durum böyle değildir.

Pedagojiyi eğitim kılavuzlarında ele alan eğitim sistemlerinde, tüm EÇEB dönemi için bazı ortak yaklaşımlar önerilmektedir. Bu, erken gelişim aşamasında önemli bir unsur olan oyun yoluyla öğrenme durumudur ⁽⁴⁾. Hem özgür hem de yapısal oyuna çoğu ülkenin en üst düzey eğitim kılavuzunda atıfta bulunmaktadır. Örneğin, Norveç'teki Anaokulu Çerçeve Planına göre (UDIR 2017),

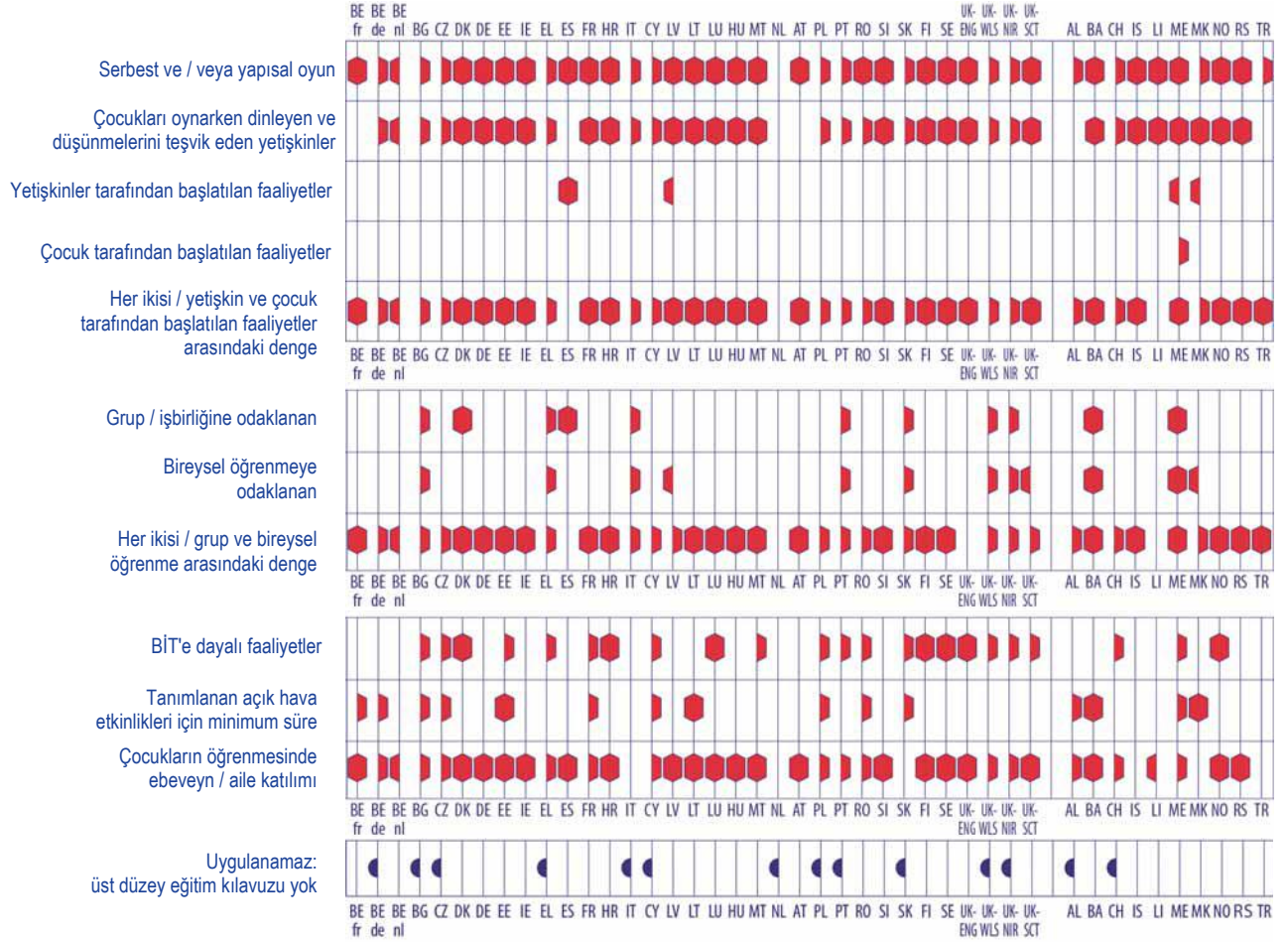
⁽⁴⁾ Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Hakkında 22 Mayıs 2019 tarihli Konsey Tavsiyesi (OJ C 189,5.6.2019).

KISIM I - GENEL ÇERÇEVE

'Oyun, anaokulunda kilit bir odak noktası olacak ve oyunun içsel değeri dikkate alınacaktır. Anaokulları oyun, arkadaşlık ve çocukların kendi kültürleri için iyi imkanlar sağlayacaktır. Oyun, çocukların gelişimi ve öğrenmesi ile sosyal ve dilsel etkileşim için bir yer olacaktır. Anaokulları hem dışarıda hem de içeride farklı oyun türlerine ilham verecek ve yer açacaktır.

Şekil D4: EÇEB ortamlarında pedagojik yaklaşımlar, 2018/19

3 yaşından küçük çocuklar için hizmet 3 yaş ve üstü çocuklar için hizmet

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, üst düzey eğitim kılavuzlarının içeriğini yansıtmaktadır. İlköğretim öncesi sınıflarla sınırlı pedagojik yaklaşımlar (bkz. Ulusal sayfalar ve sözlük) belirtilmemiştir. Her ülkedeki üst düzey eğitim rehberi olarak adlandırılan özel belgeler için EK D'ye bakınız.

Ülkeye özgü notlar

İrlanda: En üst seviye eğitim kuralları, yalnızca EÇEB dönemi boyunca serbest oyuna (ve yapılandırılmış oyuna değil) atıfta bulunur.

Malta ve Kuzey Makedonya: Küçük çocuk ortamları için üst düzey eğitim yönergeleri, yapılandırılmış oyuna değil, yalnızca serbest oyuna atıfta bulunur.

Portekiz: 3 yaşından küçüklerin ortamları için belirli bir eğitim rehberi yoktur, ancak 3 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB ortamları için tasarlanmış olan Okul Öncesi Eğitim Müfredatı Kılavuzları, zorunlu eğitime girmeden önce tüm aşama için ortak pedagojik yaklaşım ve ilkelere olan ihtiyacı vurgulamaktadır.

İsveç: Yetişkinlerin başlattığı faaliyetlere daha güçlü bir odaklanma 6 yaşındakiler için okul öncesi sınıflarda (*förskolklass*) başlar.

Bosna Hersek: BİT'e dayalı faaliyetler ilkokul öncesi sınıflarda başlar..

Türkiye: Küçük çocukların ortamları için en üst seviye eğitim kuralları, sadece serbest oyuna değil, yapılandırılmış oyuna aittir.

Ayrıca, yetişkinlerin çocukları oynarken dinlemedeki anahtar rolü ve düşüncelerini teşvik etmeleri de sıklıkla vurgulanmaktadır ⁽⁵⁾. Oyuna ek olarak, çoğu ülke yetişkinler tarafından başlatılan ve çocuklar tarafından başlatılan aktiviteler arasında ve grup ve bireysel aktiviteler arasında doğru dengeyi bulmanızı tavsiye eder. İsveç'te, yetişkinlerin başlattığı faaliyetlere daha güçlü bir odaklanma, ilköğretimden bir yıl önce gerçekleşen zorunlu okul öncesi sınıflarında (*förskoleklass*) başlar.

Ebeveynlerin veya ailelerin çocukların öğrenmesine dahil edilmesi, aynı zamanda ortamlara da sıklıkla önerilen önemli bir unsurdur. Bununla birlikte, İzlanda, Kuzey Makedonya veya Türkiye'deki EÇEB'de yaş grubuna ilişkin üst düzey eğitim kılavuzunda belirtilmemiştir; Fransa, Romanya ve Karadağ'da ise sadece büyük çocuklarla ilgili olarak tavsiye edilir.

İncelenen eğitim sistemlerinin yaklaşık yarısı, genellikle daha büyük çocuklarla ilgili olarak, BİT'e dayalı faaliyetler önermektedir. Bosna Hersek'te, BİT'e dayalı faaliyetler sadece 5 yaş altındaki çocuklar zorunlu okul öncesi derslere girdiğinde başlar.

Son olarak, az sayıda eğitim sistemi dış mekan etkinlikleri için minimum bir süreyi gösterir. Onbeş eğitim sistemi bunu daha büyük çocuklar için, sadece dört tanesi daha küçükler için yapar. Bu, mutlaka bir dış ortam aktivitesine veya bir öğrenme ortamı olarak doğaya önem verilmediğini göstermez, ancak bazı ülkelerde günlük ve haftalık rutinlerin esnek olduğunu ve çocukların bireysel ihtiyaçlarına uyarlanabileceğini gösterebilir. Alternatif olarak, eğitim kılavuzlarının farklı formüle edilmiş olduğu gerçeğini yansıtabilir. Örneğin, Hırvatistan'da, özellikle açık hava etkinlikleri yerine sağlık ve fiziksel aktiviteler için minimum bir zaman belirlenir.

EÇEB'DEKİ ÇOCUKLARI DEĞERLENDİRMEK İÇİN GÖZLEM ANA YÖNTEMDİR

Avrupa ülkeleri, EÇEB'i genel olarak her çocuğun aktif bir öğrenen olarak tanınması ve uygulayıcıların kişisel çıkarlarına, ihtiyaçlarına ve öğrenme potansiyellerine duyarlı olmaları gereken bir eğitim düzeyi olarak görür. Bu çocuk merkezli yaklaşımı sunmak için, günlük faaliyetlerin planlanması, değerlendirme sürecinde edinilen her çocuğun bireysel gelişimi ve eğitimsel gelişimi hakkında sağlam bilgi sağlanması çok önemlidir. Etkili değerlendirme, öğrenme için en uygun koşulları oluşturmak, çocukları öğrenmelerinde desteklemek ve zorlamak, ve bu hükmün herkesin ihtiyaçlarına uyarlanmasını sağlamak için gereklidir.

Çoğu ülkede, EÇEB'in eğitim kuralları, ortamlar tarafından kullanılacak değerlendirme yöntemleri hakkında öneriler sunar. Ancak, bu, bazı eğitim sistemlerinde ortamlar için özerklik alanıdır, bu nedenle Belçika (Flaman Topluluğu) 'nun tüm süreç için, Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Hollanda ve Arnavutluk gibi ülkelerde daha büyük çocuklar için, Belçika (Fransız Topluluğu), Romanya ve Sırbistan küçük çocuk ortamları için herhangi bir tavsiye yoktur. Ayrıca, 14 eğitim sisteminde, daha küçük çocuk ortamları için üst düzey eğitim kılavuzları yoktur (bkz. Şekil D1) ve bu nedenle değerlendirme ile ilgili kılavuzlar yoktur.

⁽⁵⁾ Araştırma bulguları, küçük çocukların öğrenme süreçlerinin sosyal çevreye, diğer çocuklarla ve yetişkinlerle istikrarlı ve güvene dayalı etkileşimin yanı sıra oyun ve özgür ifade için serbest ve koşulsuz alan ve zamana sahip olmalarına bağlı olduğunu vurgulamaktadır. Eğitici ve ilgi çekici bir bağlamda oyun oynamak, çocukların özerk seçimler yapabildikleri günlük yaşamlarının önemli bir parçasıdır.

Bir portföy, çocukların öğrenme örneklerini toplamanın bir yoludur ve zaman içindeki başarının kanıtlarını kaydetmeyi amaçlar.

Örneğin, İrlanda'da, Erken Çocukluk Dönemi Müfredatı Çerçevesi, çocukların öğrenmelerini belgelemenin, çocukların ortaya çıkan ve mevcut ilgi alanlarını temel alan bireysel ve grup öğrenme portföylerinin kullanımıyla yönlendirilmesini önermektedir. Öğrenme portföyleri, birbiriyle bağlantılı dört tema altında çocukların öğrenme ve gelişiminin içeriğini kaydeder: Refah, Kimlik ve Ait Olma, İletişim Kurma ve Keşfetme ve Düşünme.

Eğitim sistemlerinin yarısı EÇEB ortamlarının çizim, resim ya da diğer iş türlerinden oluşan portföylerden yararlanmasını önerir. Özellikle portföylere atıfta bulunmayan Almanya ve İsveç gibi diğer bazı ülkeler, çocuğun sistematik dokümantasyon yoluyla öğrenmesi ve gelişmesi konusunda bilgi ve anlayışı geliştirmeyi desteklemek için EÇEB ortamları gerektirmektedir.

Çocukları verilen normlara, standartlara veya eşiklere göre değerlendirmek, Avrupa'da yaygın bir uygulama değildir. On iki sistem, çocukların genellikle diğer yöntemlerle birlikte bir kontrol listesi kullanarak gözlemlenmelerini önerir. Örneğin, Fransa'da, öğretmenlerin çocuklara yönelik gözlemlerinin sonuçlarını, okul öncesi seviyedeki birkaç temel öğrenme alanında beklenen başarı seviyelerine karşı rapor etmelerine yardımcı olmak için 2016'dan bu yana iki yeni araç kullanılmaktadır (6). Çoğu durumda, bir kontrol listesine dayalı gözlem, önerilen yöntemlerden sadece biridir, ancak Letonya'daki EÇEB için üst düzey eğitim kılavuzlarında belirtilen sadece bu yöntemdir.

Beş ülke, EÇEB'deki çocukları değerlendirmek için standart testler veya kılavuzlarla EÇEB ortamları sunmaktadır; ancak bunların odağı farklılık gösterebilir. Örneğin, Bulgaristan ve Kuzey Makedonya'da, EÇEB'in temel öğrenme ve gelişme alanlarının her biri için standart testler veya kılavuzlar vardır. Danimarka'da testlerin kapsamı daha spesifiktir. Tüm çocukların dil gelişiminde yeterli desteği almalarını sağlamak için, kelime dağarcığını ve cümle oluşturma yeteneklerini değerlendiren bir form, çocuklar 3 yaşındayken personel veya ebeveynler tarafından veya yerel makamlar bu yönde karar verirse 2 yaşlarında doldurulmalıdır.

Öz değerlendirme on ülkede (Bulgaristan, Estonya, İtalya, Macaristan, Malta, Portekiz, Romanya, Slovakya, Finlandiya ve Birleşik Krallık - İskoçya) ve ayrıca ilkökul öncesi dersleri için Lüksemburg'da kabul edilmiştir. Bu değerlendirme yöntemi, çocuğun kendi deneyimlerini ve görüşlerini dikkate alır ve önceliklendirir. Ayrıca çocukları öğrenmede aktif bir rol oynamaya teşvik eder: öğrendiklerini ve başardıklarının farkına varırlar ve yaşadıkları zorlukları ve üstesinden gelmek için neler yapılabileceğini anlamaya başlarlar. Bu, çocukların kendileri hakkında olumlu bir fikir edinmelerini sağlar.

(6) http://www.education.gouv.fr/pid285/bulletin_officiel.html?cid_bo=97298%20
<http://eduscol.education.fr/cid97131/suivi-et-evaluation-a-l-ecole-maternelle.html>.

EĞİTİM YÖNERGELERİ

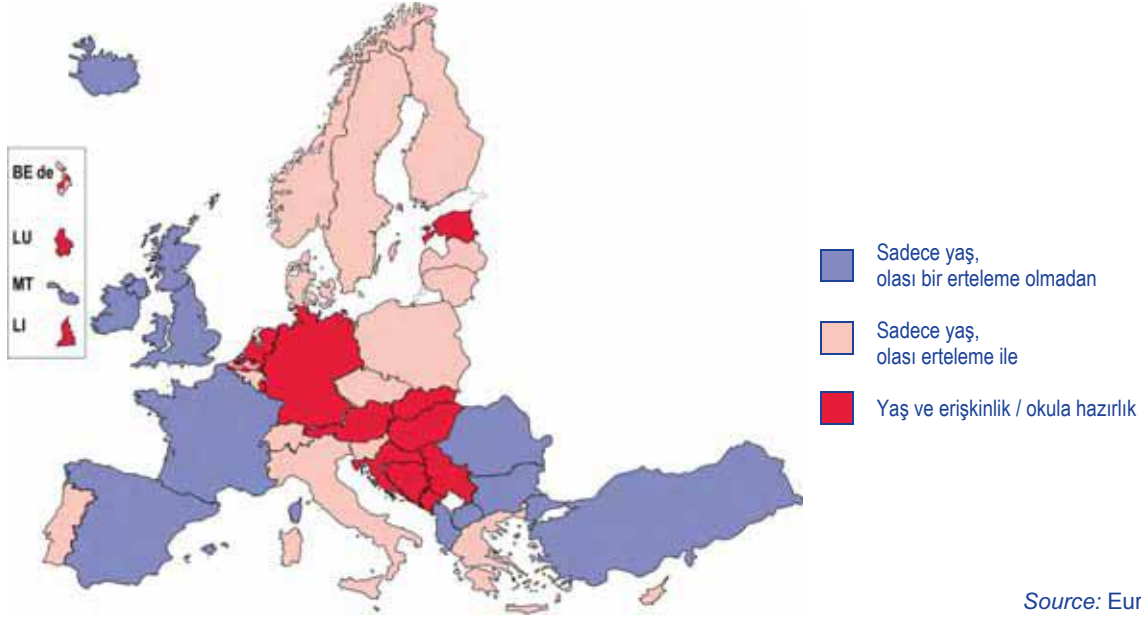
KISIM II – GEÇİŞLER

YAŞ İLKOKULA KABUL EDİLMENİN ANA KRİTERİDİR

Avrupa'da, ilköğretime resmi başlangıç yaşı Birleşik Krallık'ta 4 (Kuzey İrlanda) ile Bulgaristan, Estonya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Polonya, Finlandiya ve İsveç'te 7 arasında değişmektedir. Bununla birlikte, yaş dışındaki kriterler, zorunlu ilköğretimin birinci yılına kabul edilmek için uygulanabilir ve eğer bir çocuk gerekli koşulları sağlamıyorsa, giriş ertelenebilir.

29 eğitim sisteminde, resmi yaşa ulaşmak, çocukların ilköğretimin ilk yılına kabul edilmesinin tek şartıdır. Sadece ana durumun buraya yansıdığı belirtilmelidir; Sağlık nedenleriyle veya özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar (SEN) ya da göçmen kökenli çocuklara yönelik farklı hizmetler dikkate alınmaz. Yaşın tek şart olduğu 14 eğitim sistemi için (Bulgaristan, İrlanda, İspanya, Fransa, Malta, Romanya, İngiltere - dört sistemin tümü, Arnavutluk, İzlanda, Kuzey Makedonya ve Türkiye) ertelemeye izin verilmemektedir. Resmi başlangıç yaşına ulaşmanın tek giriş şartı olduğu diğer 15 eğitim sisteminde, ebeveynlerin isteği üzerine veya EÇEB ortamının önerisinde, çocuğun ilköğretime başlamaya hazır olmadığını düşündüğü durumlarda erteleme mümkündür.

|| Şekil D6: İlköğretimin ilk yılına kabul kriterleri, 2018/19

Açıklayıcı not:

Şekil, sağlık nedeniyle veya SEN teşhisi olan çocuklar veya ülkeye yeni gelen göçmen kökenli çocuklar için ilköğretime giriş erteleme dikkate almamaktadır.

Ülkeye özgü not

Belçika (BE de, BE nl): Okula hazırlık, yalnızca ilköğretim öncesi eğitimin son yılına yeterli bir süre boyunca katılmayan çocuklar için sistematik olarak değerlendirilir.

14 eğitim sisteminde yaşa ek olarak **okula hazırlık durumu** da göz önünde bulundurulur. Bu durum tüm çocuklara veya sadece belirli durumlarda olanlara uygulanabilir. Bu ölçüt, çocuğun belli bir gelişim seviyesine ulaşması ve okula hazır olması gerektiği kavramına dayanmaktadır. Bu, çocuğun ilköğretimin taleplerini karşılayacak kadar duygusal, zihinsel, psikolojik ve fiziksel olarak erişkin olması gerektiği anlamına gelir. Ayrıca belli temel bilişsel becerilerin yanı sıra çalışma ve öğrenme alışkanlıkları edinmiş olması beklenir.

Tüm çocuklar, orta ve güney doğuda on bir ülkede (Almanya, Estonya, Hırvatistan, Lüksemburg, Macaristan, Avusturya, Slovakya, Bosna Hersek, Lihtenştayn, Karadağ ve Sırbistan) ilköğretime kabul edilmeden önce okula hazır olmaları açısından kontrol edilir. Ayrıca, çocukların dil becerileri Almanya ve Avusturya'daki kabul kriterlerine dahil edilmiştir.

İki durumda, okula hazır olma durumu yalnızca çocuklar EÇEB'e yeterli bir süre boyunca katılmadıklarında değerlendirilir. Belçika'da (Almanca Konuşan Topluluk), anaokuluna gitmemiş bir çocuk, çocukların ve gençlerin sağlık ve gelişim merkezi tarafından değerlendirilecektir. Belçika'da (Flaman Topluluğu), bir önceki yıl Hollandaca konuşulan okul öncesi eğitimde yeterli bir katılım kaydına sahip olmayan çocuklar, ilkokul sınıf konseyi tarafından değerlendirilir.

EBEVEYNLERİN EĞİTİM SİSTEMLERİNİN YARISINDA ÇOCUKLARINI İLKÖĞRETİME BAŞLATMAYI ERTELEME KONUSUNDA KARAR ALMA ROLÜ VARDIR

İlkokula kabul, eğitim sistemlerinin çoğunda ertelenebilir. Bunlar okula hazır bulunmanın bir koşul olduğu sistemlerde olduğu gibi resmi okula ulaşmanın normalde tek kriter olduğu diğer sistemleri de içermektedir (bkz. Şekil D6). 14 eğitim sisteminde, okul hazırlığı ilköğretime başlamadan önce çocuklar için kontrol edilir. Hazır olmadıkları düşünüldüğünde normalde okul öncesi eğitime tabi tutulurlar. Diğer 15 eğitim sisteminde, bir çocuğun ilköğretime başlamaya hazır olmadığına dair göstergeler olduğunda, başvuru erteleme talebi ebeveynler tarafından yapılabilir veya diğer taraflarca önerilebilir. Çocuğun, uzmanları içeren belirli bir prosedürle gerçekleştirdiği gelişim değerlendirmesi sonucu elde edilebilecek nihai karar (veya erteleme), genellikle ebeveynler, eğitim kurumları veya eğitim otoriteleri veya bunların bir kombinasyonu tarafından alınır.

Çocukların normalde ilköğretime resmi yaşına geldiklerinde başladıkları ancak ertelemenin mümkün olduğu hemen hemen tüm ülkelerde, ebeveynler karar alma sürecinde kilit rol oynamaktadır. Bu aynı zamanda okula hazır olmanın bir giriş şartı olduğu bir ülkede de geçerlidir (Slovakya). İtalya, Çekya, Polonya, Slovakya, Finlandiya ve İsveç'te, erteleme sorunu sadece ebeveynlerin talebi üzerine veya bir rızaya rıza gösterilmesi durumunda ortaya çıkar. Slovenya ve İsviçre'de hem ebeveynler hem de diğer taraflar erteleme önerebilir. Nihai karar, çocuğun kaydedileceği ilkokul tarafından Çekya, Slovenya, Slovakya ve Polonya'da, EÇEB ortamında İtalya'da ve yerel okul otoritesi tarafından İsveç ve İsviçre'de verilir. Finlandiya'da, karar vermede yetkili otorite, ilkokula ertelemeyle ilgili nihai kararı veren yerel eğitim otoritesidir. Belçika, Danimarka, Yunanistan, Kıbrıs, Letonya, Litvanya, Portekiz ve Norveç'te, EÇEB ortamı, ebeveynler veya uzman bir hizmet erteleme önerebilir, ancak nihai karar ebeveyn izni olmadan alınamaz. Ertelenenin diğer taraflarca da önerilebileceği Almanya'da, ebeveynler veya ilkokulun müdürü Bölge düzenlemelerine bağlı olarak nihai kararı verir.

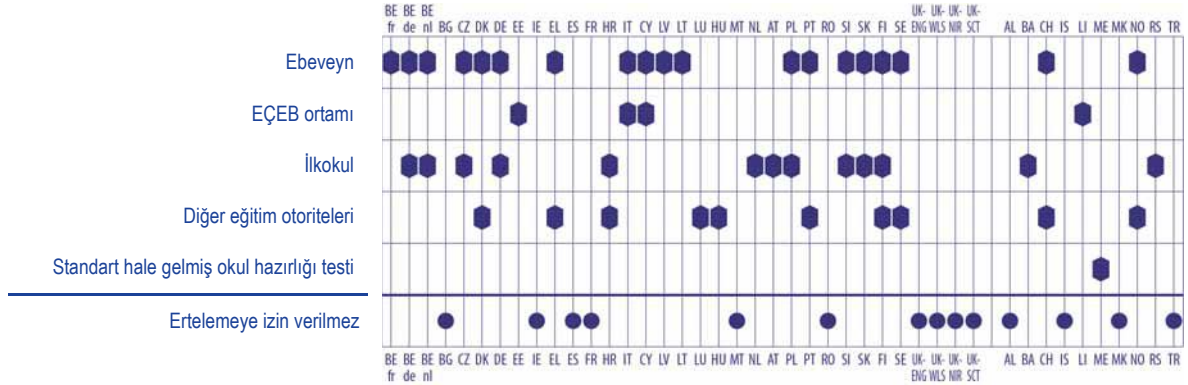
Okula hazır olmanın bir kabul kriteri olduğu çeşitli eğitim sistemlerinde, ebeveynler erteleme sürecinde kilit karar vericiler değildir.

Dört ülkede EÇEB ortamı personeli, çocuğun ilkokula kabul edilmesinde ertelenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Estonya, Lüksemburg, Macaristan ve Lihtenştayn'da, EÇEB ortamı, çocuğun ilköğretime başlamaya hazır olup olmadığına karar verir (ISCED 1). Estonya'da EÇEB ortamı, ebeveynlerin ilkokula göstermesi gereken çocuğun gelişim düzeyini tanımlayan bir okul hazırlık kartı verir. Macaristan, Lüksemburg ve Lihtenştayn'da ebeveynler, EÇEB ortamında personelin verdiği karara itiraz edebilir ve uzmanlara danışılabilir. Lüksemburg'da, eğitim bölge müdürü erteleme konusundaki nihai kararı verirken, Macaristan'da bu kararı veren okulun resmi uzman komitesidir.

İlköğretim okulu değerlendirmesi, diğer beş ülkede okula hazırlığın ana belirleyicisidir: Hırvatistan, Hollanda, Avusturya, Bosna Hersek ve Sırbistan. Hırvatistan, Avusturya, Bosna-Hersek ve Sırbistan'da, çocuğun kayıtlı olacağı ilkokul, çocuğun kayıt sürecinin bir parçası olan bir değerlendirme temelinde okula hazır olup olmadığına karar vermekten sorumludur. Hırvatistan'da, ilkokul tarafından yapılan sınavın sonucu olumsuzsa, ilçe eğitim ofisi nihai kararı verir.

Karadağ'da, bir çocuğun hazır olma durumu değerlendirmesi, ilçe düzeyinde eğitim yetkilileri tarafından düzenlenmektedir. Ulusal standart hale getirilmiş bir okul hazırlığı testinin sonuçları, çocuğun ilkokula başlayıp başlamayacağını belirler.

Şekil D7: Çocuğun ilköğretimin birinci yılına kabul edilmesinin belirlenmesi ve ertelenmesinde karar alma, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not:

Bu Şekil, çocuğun ilköğretime girişini ertelemekte karar vermede karar verici rolü olan taraflara odaklanmaktadır: erteleme talebinde bulunabilecek olanlar, nihai kararı verenler ve onayına ihtiyaç duyulanlar. Şekil, birçok ülkede uzmanlar veya ebeveynler gibi yalnızca danışma rolü olan tarafları dikkate almamaktadır. Şekil, sağlık nedenlerinden dolayı, SEN teşhisi olan çocuklar için veya yakın zamanda ülkeye gelen göçmen kökenli çocuklar için ilköğretime giriş ertelenmesini dikkate almamaktadır.

Ülkeye özgü notlar

Belçika (BE de, BE nl): İlköğretim okulları, yalnızca ilköğretim öncesi eğitime yeterli bir süre boyunca katılmayan çocuklar için ebeveyn izni olmadan kabul erteleme kararını alabilir.

Almanya: Okula başlamak üzere olan çocuklar, okula hazır olduklarını kontrol etmek için bir çocuk doktoru (okula giriş testi) tarafından muayene edilir. Testin sonuçları gösterge niteliğindedir; Ebeveynler veya ilkokul müdürü Bölge düzenlemelerine bağlı olarak nihai kararı verir.

Finlandiya: Karar vermede yetkili makamlar yerel eğitim makamlarıdır. İlkokullara erteleme konusundaki nihai kararı devretmeye karar verebilirler.

AYNI EĞİTİM ÇERÇEVESİ, DOKUZ ÜLKEDE HEM EÇEB HEM DE DAHA YÜKSEK EĞİTİM SEVİYELERİNİ KAPSAR

EÇEB'ten ilköğretime geçiş, Avrupa çapında yoğun ilgi görmekte olan bir aşamadır. Birçok EÇEB sistemi ilköğretime yumuşak bir geçiş sağlamak için yapısal önlemler getirmiştir. EÇEB katılım oranlarını arttırmak ve okula hazırlığı arttırmak için, Avrupa ülkelerinin üçte birinden fazlasında bir EÇEB dönemi zorunludur (bkz. Şekil B3). Bu ülkelerden on tanesi bir ya da iki yıl süren özel bir okul öncesi program başlatmıştır (ulusal sayfalara bakınız).

EÇEB ve ilköğretim için en üst düzey eğitim kurallarının uyumlaştırılması, iki eğitim düzeyi arasında daha yumuşak bir geçişin önünü açmaya yardımcı olabilecek başka bir önlemdir. Ülkelerin çoğu, EÇEB ve ilköğretim düzeyinde verilen ilköğretime yönelik eğitim kılavuzlarının uyumlu olduğunu bildirmektedir (bkz. Şekil D8). Bazı ülkeler bunu, rehberlerin iki seviye arasındaki öğrenmede dikey ilerlemeyi yansıtmalarını sağlayarak yapmışlardır. Diğerleri, örneğin, geliştirilecek anahtar yeterlilikler, öğretilecek öğrenme alanları, izlenecek temel ilkeler veya uygulanacak pedagojik yaklaşımlar aracılığıyla öğrenme içeriğini birleştirmiştir.

Fransa'da, ilköğretimin ilk üç yılında ve daha büyük çocuklar için ortamlar için öğretim programı, öğrenmenin kapsayıcı olması gerektiği ortak ilkelerini belirleyen tek bir çerçeveye (Charte des programmes (⁷)) göre geliştirilmiştir. Bu çerçevenin ortak ilkeleri, öğrenmenin kapsayıcı olması gerektiği, dünyayı anlamak ve rasyonel yaklaşımları benimsemek, aynı zamanda eleştirel düşüncüyü ve demokratik idealleri teşvik etmektir.

Avusturya'da, Eğitim Bakanlığı 2016 yılında (⁸) anaokulu ve ilköğretim okulu için ortak bir kavramsal eğitim çerçevesini teşvik etmek için kılavuzlar yayınlamıştır. Gelişim ve öğrenme, bireyselleşme, farklılaşma ve güçlendirme bütünsel ve yetkinlik odaklı bir anlayış her iki düzeyde de başarılı öğrenmenin temeli olmalıdır.

Portekiz'de, Okul Öncesi Eğitim Müfredatı Kılavuzunun içeriği, etki alanlarının ve alt alanlarının yapısı, ilköğretimin ilk yıl müfredat konuları ile uyumludur.

Slovenya'da, anaokulu ve okul müfredatı, eğitim programlarının dikey ve yatay olarak tutarlı olması ve uyumlu olması gerektiği ilkesiyle aynı müfredat reformunun (1996-1999) bir parçası olarak geliştirilmiştir. Benzer konu alanları (yani, diller, sanat, çevre, matematik), her iki çerçevede de, özellikle de temel ilkokulun ilk üç yıllık dönemi için (entegre ilköğretim ve ortaokul eğitimi) ele alınmaktadır.

Finlandiya'da EÇEB için ulusal müfredat, ilköğretim öncesi eğitim ve ilköğretim, çocuk için sürekli bir öğrenme yolu oluşturmak amacıyla birbiriyle uyumludur ve birbirini tamamlar. Bu üç müfredata göre, yerel sağlayıcıların EÇEB'den ilköğretime kadar yerel düzeydeki müfredatlarının geliştirilmesinde uyum, koordinasyon ve işbirliğini sağlamaları gerekmektedir.

Norveç'te, EÇEB için Çerçeve Planı ve okullar için Temel Müfredat, dilsel, sosyal ve kültürel yeterliliklerin önemini vurgular.

Karadağ'da, ilköğretim programlarını geliştirirken, okul öncesi eğitimdeki faaliyet alanları açısından dikey ilerleme gözlenmektedir: beden eğitimi, müzik eğitimi, diller, matematik, çevre ve görsel sanatlar.

Sırbistan'da EÇEB ve ilköğretimin hedefleri bağlantılıdır. Örneğin, ikisi de kendine ve başkalarına güven geliştirmekten bahseder; bağımsızlığı ve bireysel sorumluluğu teşvik etmek; kalkınma ihtiyaçlarına uygun zihinsel kapasitelerin geliştirilmesi; sosyal ve ahlaki değerler geliştirmek; motor becerilerin geliştirilmesi; yaratıcılığı teşvik etmek; ve doğal ve sosyal çevreyi korumanın ve korumanın önemi konusunda farkındalık geliştirmek.

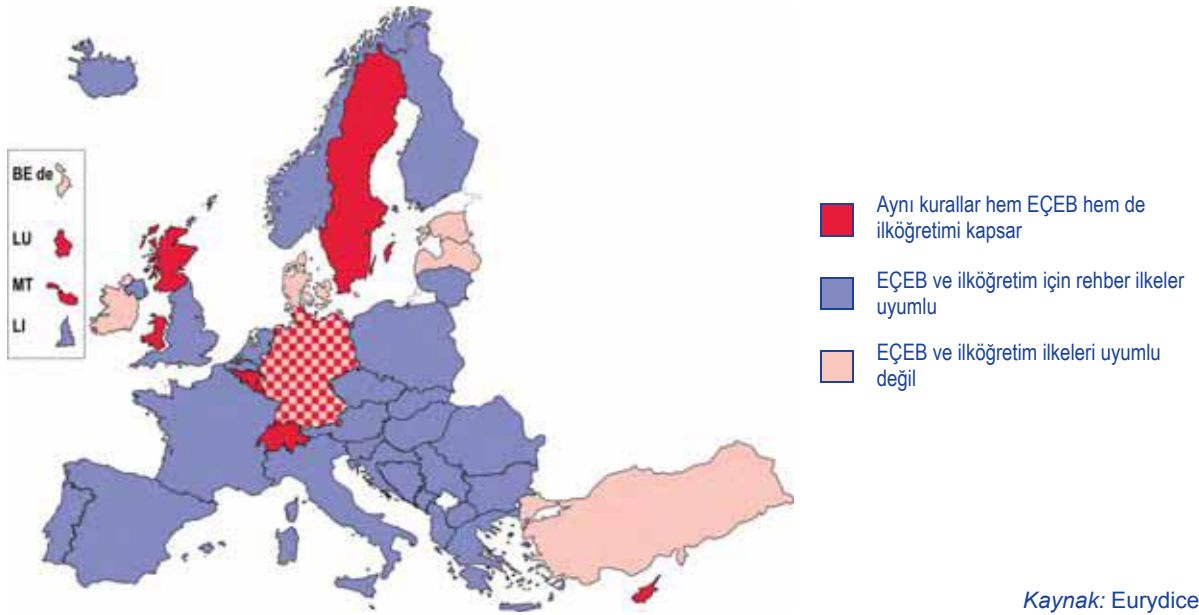
Çocukların seviyeler arasındaki öğrenmelerinde sürekliliği ve ilerlemeyi desteklemek için, aynı üst düzey eğitim kılavuzları hem EÇEB (hem EÇEB'in yalnızca ikinci veya zorunlu aşaması olmasına rağmen) hem de dokuz ülkede daha yüksek eğitim seviyelerini kapsar. Ancak, ülkeye bağlı olarak bir

(⁷) <https://www.education.gouv.fr/cid75495/le-conseil-superieur-des-programmes.html>

(⁸) 'Individualisierung und differenzierte Förderung in der Schuleingangsphase'
<http://www.charlotte-buehler-institut.at/wp-content/uploads/2016/12/Individualisierung-BMB-final-2016-.pdf>

veya daha fazla ilk ve orta eğitim aşamasını kapsayabilir. Birleşik Krallık'ta (Galler), kılavuzlar hem EÇEB'in sonuna hem de ilkokulun ilk yıllarına kadar uzanır. Kıbrıs'ta, 3 yaş ve üstü çocuklar ve aynı zamanda ilköğretim için EÇEB hizmetlerini kapsar. Lüksemburg ve İsveç'te, EÇEB'nin zorunlu kısmı ve tüm ilköğretim dönemi için geçerlidir. Almanya'da, bazı Bölge'lerde (örneğin, Hessen, Mecklenburg-Western Pomerania, Kuzey Ren-Vestfalya ve Thüringen), eğitim yönergeleri ilköğretim için ayrı bir müfredat sunarak hem EÇEB hem de ilköğretimi kapsar. Belçika (Fransız Topluluğu), Birleşik Krallık (İskoçya) ve İsviçre'de, EÇEB'in son yıllarını, ilköğretimi ve ortaöğretimin bir kısmını veya tamamını içeren tek bir kılavuz ilke seti bulunmaktadır. Malta'da, bir öğrenme çıktıları çerçevesi, EÇEB, ilk ve orta öğretimin tamamını kapsar.

Şekil D8: EÇEB ve ilköğretim için üst düzey eğitim kılavuzlarının uyumlaştırılması, 2018/19

Ülkeye özgü not

Almanya: Bölge'nin EÇEB'in Ortak Çerçevesinin yanı sıra Eğitim ve Kültür İşleri Bakanları ve Bölge'nin Aile ve Gençlik İşleri Bakanları Daimi Konferanslarının ortak kararı EÇEB ile okul arasında paylaşılan eğitim içeriğini ve pedagojik yöntemleri önerir. Birçok Bölge'de, eğitim kılavuz ilkeleri / çerçeve planları hem EÇEB hem de ilköğretimi kapsar. Diğerlerinde, EÇEB kuralları ayrıdır.

Son olarak, Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Danimarka, Estonya, İrlanda, Letonya ve Türkiye'de, EÇEB için en üst düzey eğitim yönergeleri ilköğretimin ilkelerinden ayrıdır ve birbirleriyle uyumlu değildir. Bununla birlikte, İrlanda'da SMG, öğretmenleri ilköğretimin ilk yıllarında öğretimlerini bilgilendirmek amacıyla EÇEB'in (Aistear) müfredat çerçevesinin ilke ve temalarını kullanmaları için kullanılabilir.

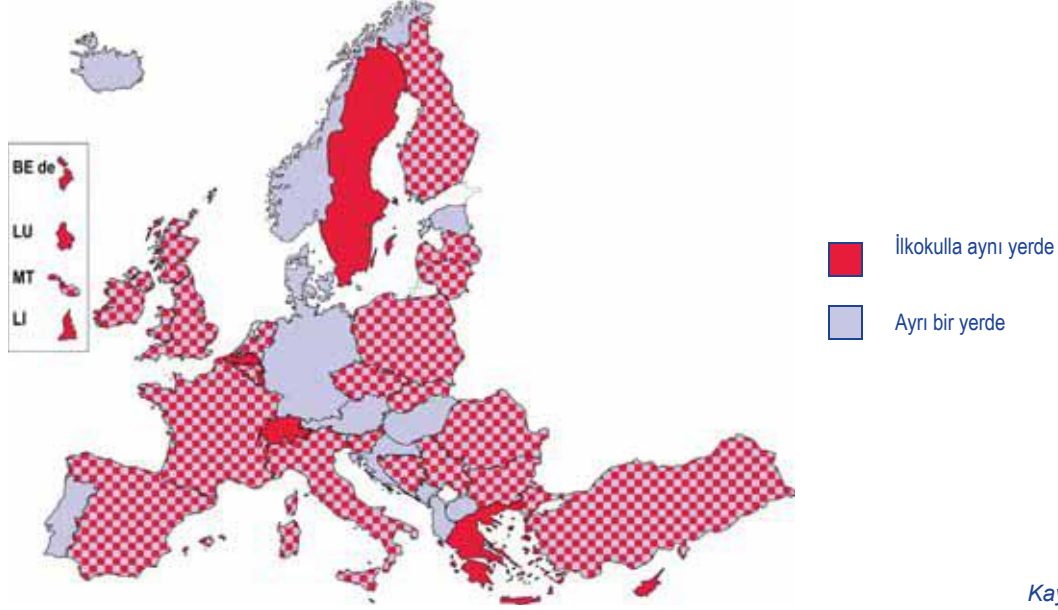
EĞİTİM SİSTEMLERİNİN ÇOĞUNDA, BAZI ÇOCUKLAR EÇEB'İN SON YILINDA İLKOKULLA AYNI YERE GİTMEKTEDİR

İlköğretime geçiş, EÇEB döneminin bir bölümünü zaten ilkokulla aynı alanda geçirmiş olan çocuklar için daha kolay olabilir. Sadece sahaya aşinalığı değil, aynı zamanda EÇEB personeli ve okul personeli arasındaki işbirliği de geçişi kolaylaştırabilir.

Şekil D9, EÇEB'in son yıllarının nerede verildiğini göstermektedir. İlköğretim okulu ile aynı bölgede olabilir - aynı yönetimle aynı veya farklı bir okulda - veya ayrı bir yerde.

Eğitim sistemlerinin çoğunda, bazı çocuklar EÇEB'in son yıllarını ilkokulla aynı alanda geçirirken, diğerleri EÇEB ortamında kalmaktadır. Sekiz eğitim sisteminde, tüm çocuklar EÇEB'in son yılında okul alanındadır (Belçika - Almanca konuşan ve Flaman Toplulukları, Yunanistan, Kıbrıs, Lüksemburg, İsveç, İsviçre ve Lihtenştayn). Ancak, diğer 12'sinde çocuklar, ancak ilköğretimin başlangıcında (Danimarka, Almanya, Estonya, Hırvatistan, Macaristan, Avusturya, Portekiz, Arnavutluk, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Norveç) ilkokulun bulunduğu yere taşınır.

Şekil D9: EÇEB'in son yılının yeri, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, daha az nüfuslu alanlarda ilkokullarda düzenlenen EÇEB gruplarını dikkate almamaktadır.

Çocukların ilkokulla aynı bölgede bir EÇEB programına başlama yaşı değişmektedir. Slovenya'da bazı çocuklar tüm EÇEB aşamasını okullarda alabilir.

22 eğitim sisteminde, ilkokulun eğitiminin verileceği yere geçiş, bazı çocuklar veya bütün çocuklar genellikle 3 yaşında çocuk bakımı türü bir ortamdan eğitim tipi bir ortama geçtiklerinde gerçekleşir (bkz. Şekil A2). Yedi eğitim sisteminde (Belçika - Almanca konuşan ve Flaman Toplulukları, Yunanistan, Kıbrıs, Lüksemburg, İsviçre ve Lihtenştayn), bulunan tüm çocuklar, büyük çocuklar için EÇEB programını ilkokulla aynı yerde alırlar. Sadece bazı çocuklar bunu 16 ek eğitim sisteminde de yapabilmektedirler (Belçika - Fransız Topluluğu, Çekya, İrlanda, İtalya, İspanya, Fransa, Malta, Hollanda, Polonya, Romanya, Slovakya, İngiltere – tüm dört yargı ülkesi ve Türkiye).

Son olarak, 10 ülke çocukları EÇEB'in son bir veya iki yılında ilköğretime hazırlamak için özel bir zorunlu program düzenlemektedir (bkz. Ulusal Bilgi Sayfaları). Kıbrıs ve Lüksemburg'da⁽⁹⁾, çocuklar bu ilkokul öncesi derslere katılmadan önce okul öncesi okul ile aynı yerdedir. Erken EÇEB döneminin EÇEB ortamlarında (*förskola*) sağlandığı İsveç'te, 6 yaşından küçük çocukların katıldığı okul öncesi sınıflar (*förskoleklass*), ilkokul ile aynı bölgede bulunmaktadır. Diğer altı ek ülkede, ilköğretim sınıflarının yalnızca bazıları aynı bölgede (Bulgaristan, Letonya, Litvanya, Finlandiya, Bosna Hersek ve Sırbistan) düzenlenmektedir. Hırvatistan'da çocuklar sadece ilköğretime başladıklarında okula taşınırlar.

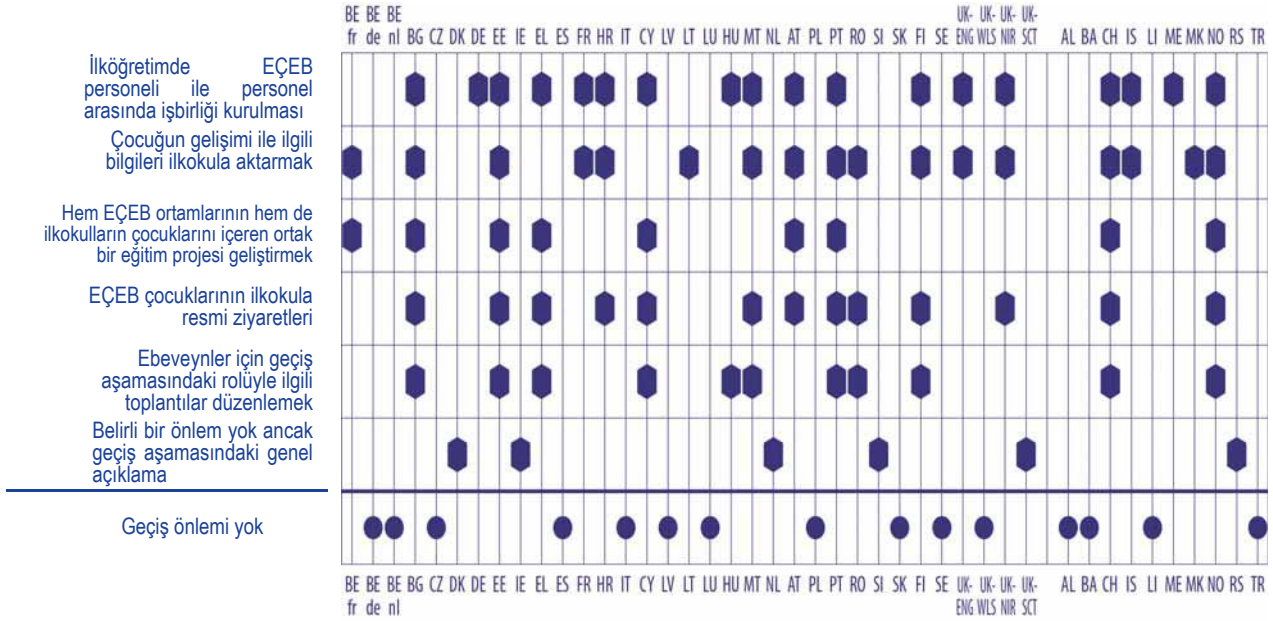
⁽⁹⁾ Lüksemburg'da çoğu çocuk, ilkokullarla aynı alanda bir yıllık isteğe bağlı bir programa (*éducation précoce*) katılmıştır. Küçük çocuklar için hizmetten (*service d'éducation et d'accueil*) okul öncesi eğitim sınıfına (*éducation préscolaire*), doğrudan geçiş yapanların azınlığı için, ilköğretim okuluna geçiş sadece ilköğretim öncesi derslere geçtiklerinde gerçekleşir.

EÇEB İLE İLKÖĞRETİM ARASINDA RAHAT BİR GEÇİŞ SAĞLAMAK İÇİN ÇEŞİTLİ ÖNLEMLER KULLANILMAKTADIR

İlköğretime geçişi kolaylaştırmak için ülkeler belirli önlemleri almak için EÇEB ortamları talep edebilir. Eğitim sistemlerinin çoğunda, eğitim rehberleri ortamların EÇEB ve ilköğretim arasında sürekliliği ve işbirliğini tesis etmesini önermektedir (bkz. Şekil D10). Bu, hem EÇEB döneminin sona ermiş olduğu hem de ilköğretimin aynı bölgede ve iki dönemin ayrı bölgelerde gerçekleştiği ülkeler için geçerlidir (bkz. Şekil D9).

İlköğretime geçişte EÇEB ortamlarında çalışanlar ile ilköğretim okulu öğretmenleri arasında işbirliğine ihtiyaç duyulduğu 18 eğitim sisteminin en üst düzey eğitim kılavuzunda vurgulanmaktadır. Bazı ülkeler, EÇEB personeli ile ilköğretim öğretmenleri arasında, çocukların geçişlerini tartışmak üzere yuvarlak masa toplantıları (Estonya) veya personel konseyleri (Fransa), ilgili mesleki gelişim hizmetleri arasındaki diyalog (Hırvatistan), birbirlerinin faaliyetleri ve öğrenme ortamları hakkında bilgi sahibi olma (Hırvatistan ve Finlandiya) veya hazırlık aşamasında her iki eğitim seviyesi için de müfredat geliştirme işbirliği (Finlandiya), gibi konularda işbirliğini teşvik etmek için pratik önlemlere işaret etmektedir. EÇEB çocuklarının ilköğretim okullarına ziyaretleri 13 eğitim sisteminde önerilmektedir. Her iki eğitim seviyesinden çocuğu içeren projelerin geliştirilmesi dokuz eğitim sisteminde teşvik edilmektedir.

Şekil D10: Çocukların ortam seviyesinde ilköğretime geçişini kolaylaştıracak önlemler, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil D10, üst düzey eğitim kılavuzlarının içeriğini yansıtmaktadır. Her ülke için belirtilen özel belgeler için Ek D'ye bakınız.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Federal düzeyde EÇEB için yasal çerçeveye göre, EÇEB ortamları sağlayıcıları, çocuklar için iyi bir geçiş sağlamak için personel / pedagoğların okullarla işbirliği yapmasını sağlamalıdır. Ayrıca, 2004'ten bu yana EÇEB'in Ortak Çerçevesi'nin yanı sıra, Eğitim ve Kültür İşleri Bakanları ve Bölge'nin Aile ve Gençlik İşleri Bakanlarının Daimi Konferansları'nın 2009'da alınan kararının EÇEB ortamının ve okullarının yumuşak geçişlerin sağlanmasındaki sorumluluklarını vurgulamaktadır.

Macaristan: İlköğretime çocuğun gelişimi ve ilerlemesi hakkında bilgi vermek sadece SEN çocukları için zorunludur.

Çocuğun EÇEB sırasındaki başarıları ile ilgili bilgileri ilkokula aktarmak, ikinci en yaygın geçiş önlemidir. 17 eğitim sisteminde bazıları bir sonraki öğretmene sağlanacak çocuk odaklı bilginin türü ve formatı hakkında özel talimatlar vererek vurgulanır. Standart formlarda verilen bilgiler arasında okul hazırlığı (Estonya), çocukların başarılarının bir özeti (Fransa), bir ilerleme raporu (Malta ve Birleşik Krallık - İngiltere), çocukların gelişimi ile ilgili belgeler içeren belgeler ve dil testlerinin sonuçları (Avusturya) veya bireysel öğrenme planları (Finlandiya) olabilir. Finlandiya, Birleşik Krallık (Kuzey İrlanda) ve İzlanda, EÇEB personelinin ilköğretime başarılı bir adaptasyon için gerekli tüm bilgileri aktarması gereğini vurgulamaktadır.

On bir eğitim sistemi (Bulgaristan, Estonya, Yunanistan, Kıbrıs, Macaristan, Malta, Portekiz, Romanya, Finlandiya, İsviçre ve Norveç) EÇEB ortamlarının, ebeveynlerin kendilerini ilkokulun öğrenme ortamını tanımlarını sağlamak için toplantılar düzenlemesi gerektiğini belirtmektedir.

EÇEB ortamlarına önlemler önerilmesine ek olarak, Finlandiya, İzlanda ve Norveç de yerel düzeydeki yetkililerin EÇEB'den ilköğretime yumuşak bir geçiş sağlamak için etkili stratejiler ve uygulamalar oluşturmadaki sorumluluklarının altını çizmektedir. Danimarka, İrlanda, Slovenya, Birleşik Krallık (İskoçya) ve Sırbistan'da, üst düzey eğitim kılavuzları, herhangi bir özel önlem türünden bahsetmeden, ilköğretime yumuşak bir geçişin teşvik edilmesinde EÇEB ortamlarının önemini belirtmektedir. Bu aynı zamanda Hollanda'da dezavantajlı geçmişleri olmayan çocukları hedef alan erken çocukluk eğitimi programları için de geçerlidir (*voorschoolse educatie*). Tüm bu ülkelerde, uygulanacak pratik geçiş önlemleri ortamın takdirine bırakılmıştır. Konuyla ilgili üst düzey kılavuzların bulunmadığı ülkelerde, yerel yetkililer veya ortamlar geçiş önlemleri uygulamaya karar verebilir. Çekya'da, Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı, anaokullarına ilköğretime geçişi kolaylaştıracak tedbirleri finanse etmek için hibe başvurusunda bulunmak üzere 2018'de bir çağrı yaptı.

EĞİTİM YÖNERGELERİ

KISIM III – DESTEK ÖNLEMLERİ

EÇEB'de EN YAYGIN DİL DESTEĞİ ŞEKLİ KONUŞMA TERAPİSİDİR

Çocukların eğitimlerini başarılı bir şekilde tamamlamaları gerekiyorsa, etkili bir şekilde iletişim kurabilmek çok önemlidir. Bu nedenle dil ve iletişim, EÇEB eğitim kılavuzunda yer alan çocukların öğrenme ve gelişiminin ana alanlarından biridir (bkz. Şekil D3). Ayrıca, çoğu Avrupa ülkesi, bireysel çocukların dil gelişimini iyileştirmek için dil desteği konusunda en üst düzey önerilerde bulunmaktadır. Şekil D11, dil desteğine iki ana yaklaşımı göstermektedir. Aşağıdaki çocuklara sunulmaktadır:

- kendi dillerinden bağımsız olarak, öğretim dilinde konuşma, dil ve iletişim konusunda ek ihtiyaçlara sahip olanlar
- evde diğer dilleri konuşan ve öğretim dilindeki becerilerini geliştirmeye ihtiyaç duyanlar.

Üst düzey kılavuzlarda belirtilen dil destek önlemlerinin çoğu birinci kategoriye girmekte, birçok ülke konuşma terapisi veya diğer türlerde uzman destek türlerini bireysel olarak sağlamak suretiyle bu ek ihtiyaçları ele almak için EÇEB ortamlarına öneride bulunmakta veya bunları zorunlu kılmaktadır.

Portekiz'de, konuşma terapisi Erken Müdahale için Ulusal Sistem kapsamında sağlanabilir. 0-6 yaş arasındaki çocuklara, eğitimlerinde kötü sonuç elde etme riski altında olan ve tam potansiyellerini elde etmek için ek desteğe ihtiyaç duyan çocuklar hedeflenmektedir.

Birleşik Krallık'ta (Galler ve Kuzey İrlanda), 3 yaşın altındaki çocuklar için Flying Start (Galler) ve Sure Start (Kuzey İrlanda) programları kapsamında dil desteği sağlanmaktadır ve özellikle dezavantajlı çocuklar hedef alınmaktadır. Bu nedenle Galler'de, konuşma ve dil terapistleri, konuşma, dil ve iletişim konusunda ek ihtiyaç duyulan yerel makamlardaki Flying Start ekibinin bir parçası olabilirler.

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), öğrenme, konuşma ve dil gecikmesi için ek destek için en üst düzey eğitim kılavuzları altında, çocukları ek desteğe hakkı olan bir ihtiyaç alanı olarak tanımlanmaktadır.

Öğretim dilinde konuşma, dil ve iletişim gereksinimlerine yönelik diğer önlem türleri, küçük grup iyileştirici faaliyetleri veya bireyselleştirilmiş öğrenme programları olabilir.

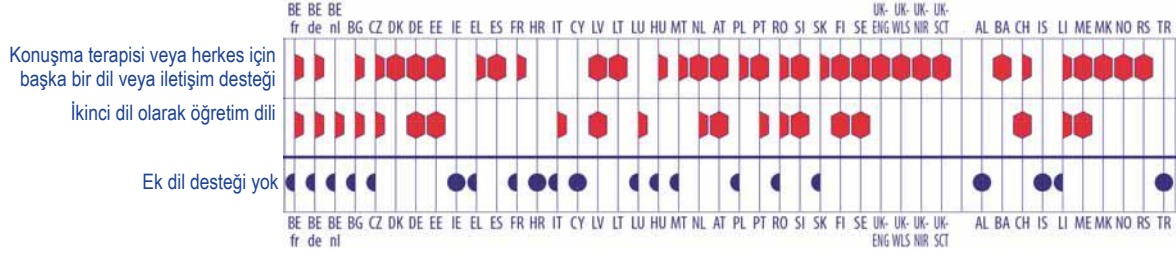
Örneğin, **Fransa'da**, ilköğretim öncesi okulda dil öğrenme güçlüğü çeken çocuklara destek, oyun öncesi veya yazılı kelimeyi keşfetmeyi içeren küçük grup etkinlikleri aracılığıyla ana zaman çizelgesi dışındaki öğretmenler tarafından sağlanır.

Letonya'da, anadillerinde konuşma becerilerini geliştirmeye geç kalan çocukların ihtiyaçları, EÇEB'in son iki yılında gerçekleştirilen uyarlanmış bir ilköğretim hazırlık programı ile ele alınmaktadır.

Dil desteğinin sağlanmasına yönelik ikinci yaklaşım, yani, eğitim dilinin ana dil olmadığı çocuklar için eğitim sistemlerinin yaklaşık yarısında alınır. Üst düzey yetkililer tarafından önerilen önlemler arasında hazırlık sınıfları (örneğin Belçika - Fransız Topluluğu), ikinci dil olarak öğretim dilinin öğretilmesi ve ek sınıflarda (örneğin Lihtenştayn ve Portekiz) özel değerlendirme araçlarının kullanımı bulunmaktadır.

Örneğin, **Avusturya'da**, 2005'ten bu yana erken dil becerilerine daha fazla odaklanma bağlamında, Federal Hükümet anaokullarında dil değerlendirmesi için özel araçlar getirmiştir. Almanca yeterlilik seviyesindeki (*Sprachstandsfeststellung*) değerlendirme, çocukların özel destek almalarını sağlamak için ilköğretime başlamadan 15 ay önce tüm çocukların potansiyel dil desteği ihtiyaçlarını belirlemektedir. Federal Hükümet ile okul öncesi eğitimdeki Bölge arasındaki yeni 2018-22 anlaşmasıyla, ülke çapında 2019/20'den itibaren yeni standartlaştırılmış bir dil değerlendirme aracı kullanılacak.

Şekil D11: EÇEB'de dil desteğine yaklaşımlar, 2018/19

3 yaşından küçük çocuklar için hizmet 3 yaş ve üstü çocuklar için hizmet

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Dil desteği, bireysel çocukların dil gelişimlerini iyileştirmeye yönelik normal eğitim programı dışındaki ek yapılandırılmış etkinlikleri ifade eder. Şekil, üst düzey yetkililer tarafından eğitim kılavuzlarında veya diğer yönetmelik veya önerilerde, ulusal programlarda veya bu tür etkinliklerin uygulanması için okullara sağladıkları herhangi bir fonda belirtilen her türlü desteği içermektedir. Sadece bir ülkenin devlet dillerinde verilen iki dilli eğitim programları bu göstergenin kapsamı dışındadır.

Her iki tür yaklaşım da dil desteği için kapsamlı programlara dahil edilebilir.

Almanya'da, çocukların eğitim dillerinde dil becerilerini geliştirmeye amaçlayan bir federal program (Sprach-Kitas - EÇEB Merkezleri, Çocukların Dil Gelişimini Teşvik Eden Merkezler, 2016-2019) vardır. Halihazırda 3 500'e yakın EÇEB merkezi, EÇEB ekibini dil eğitimi günlük pedagojik pratiğe yerleştirme konusunda destekleyen ek bir uzman koordinatöre erişebilmektedir; katılan EÇEB merkezleri ayrıca *Fachberatung* (profesyonel danışmanlık sistemi) gibi harici destek sistemlerinden profesyonel danışmanlık alır. Program aynı zamanda ebeveynlerle işbirliğini de içermekte ve kendi ülkelerinden kaçmak zorunda kalan mülteci çocukları kapsamaktadır.

Pek çok Avrupa ülkesi, EÇEB dönemi boyunca dil desteğinin sağlanması gerektiğini belirtse de, bazı ülkeler özellikle 3 yaşın altındaki çocukları hedef almaktadır (örneğin, Belçika - Flaman Topluluğu, Yunanistan, Fransa, İtalya, Macaristan, Polonya ve Romanya). İrlanda, Hırvatistan, Kıbrıs, Arnavutluk, İzlanda ve Türkiye'de her iki yaş grubu için üst düzey yetkililer tarafından belirtilen ek dil desteği bulunmamaktadır. Diğer birçok ülkede, eğitim dili ana dili olmayan çocuklara dil desteği belirtilmemiştir. Ancak, bu ülkelerdeki ortamlar, belediye düzeyinde verilen kararların sonucu olarak dil desteği sağlayabilir. Örneğin:

Belçika'da (Flaman Topluluğu), belirli bir ek destek belirtilmese de, çocuk bakımı için pedagojik çerçeve (3 yaş altı), uygulayıcıların, kendi seviyelerine göre ayarlanmış, aynı zamanda çocuğun ana dilini zenginleştiren ve saygı duyan bir dilde çocukları ele alması gerektiğini söylemektedir.

Litvanya'da, üst düzey düzenlemeler veya tavsiyeler evde başka bir dil konuşan çocuklar için desteği kapsamaz. Ancak, ortamlar, dil desteğini de içerebilen kendi müfredatlarını oluşturmak zorundadır.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere), Erken Yıllar Vakfına İlişkin Yasal Çerçevesinde (2017) belirtildiği gibi, 'Ana dili İngilizce olmayan çocuklar için [...] sağlayıcılar ayrıca çocukların öğrenmek için yeterli fırsatlara sahip olmalarını ve EYFS süresince İngilizce dilinde iyi bir standarda ulaşmasını sağlamalıdır: Çocukların 1. yıla başladıklarında kendilerine sunulan fırsatlardan yararlanmaya hazır olmalarını sağlama.'

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), iki veya daha fazla dil öğrenen çocukların, bundan dolayı mutlaka dezavantajlı olmadığını kabul edilmektedir. Öğrenme, öğrenme ve gelişmeleri için tüm çocukları destekleme konusundaki bireysel engelleri aşmak için ihtiyaç temelinde destek sağlanır.

İzlanda'da, yasalar ve yönetmelikler özellikle okul öncesi dil desteğini ifade etmez. Ancak, okul öncesi ve / veya belediyelerin ikinci bir dil olarak İzlandalı çocukları karşılama ve destekleme konusunda kendi politikalarını oluşturmaları yaygın bir uygulamadır.

AZ SAYIDA ÜLKE EÇEB'DE ANA DİLDE EĞİTİM SAĞLAMAKTADIR

UNESCO, 1953'ten bu yana okul öncesi ve ilköğretimde evde konuşulan dil (veya ana dil) öğretimini savunmaktadır ⁽¹⁰⁾. Tüm çocukların ana dilini hoş karşılama ve değer verme, Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Konseyi Tavsiyesinde yapılan Üye Devletlere verilen tavsiyelerin bir parçasını oluşturur ⁽¹¹⁾. Ancak, üst düzey eğitim yetkilileri EÇEB'de eğitim sistemlerinin çok azında ana dil öğretimini önermektedir.

Ana dil öğretimi, çocukların EÇEB ve okul bağlamında kullanılan ana dil olmadığı durumlarda, kendi dillerinde becerilerini geliştirmeye yönelik önlemleri ifade eder.

İki ana dil desteği türü sunulmaktadır: (a) bölgesel veya azınlık dilleri için destek ve (b) göçmen kökenli olan çocuklar tarafından konuşulan diller için destek (bkz. Şekil D12).

Birincisinde, anadil öğretimi ülkedeki bölgesel veya azınlık dillerinde verilmektedir. Amaç, bu etnik veya ulusal azınlıkların kültürel kimliğini teşvik etmektir. Bu tür destek, birçok orta ve doğu Avrupa ülkesinde (Çekya, Estonya, Hırvatistan, Macaristan, Avusturya, Polonya, Slovenya, Romanya ve Karadağ) ve Birleşik Krallık'ta (Galler ve Kuzey İrlanda) bulunabilir. Örneğin,

Estonya Eğitim ve Araştırma Bakanlığı, 3-18 yaş arası çocuklar için on yedi farklı etnik azınlık dilinde evde dil öğretimi sağlayan Pazar okullarına maddi destek sağlamaktadır.

Polonya'da, ebeveynlerin talebi üzerine, halka açık ortamlardaki okul müdürleri, 3 yaş ve üstü çocuklar için ulusal veya etnik azınlık dili öğrenimi (örneğin, Litvanca, Almanca, Belarus, Ukraynaca ve Kaşuça) düzenlemekle yükümlüdür.

Slovenya, İtalyan ve Macar azınlıkların yaşadığı alanlarda iki dilli ortamlar sağlamaktadır. İtalyan azınlığın yaşadığı alanda EÇEB, ya eğitim dilinin Slovence olduğu ve çocukların ikinci bir dil olarak İtalyanca öğrendiği, ya da tam tersi bir ortamda bulunduğu yerlerde sağlanmaktadır. Macar azınlığın yaşadığı alanlarda, hem Slovence hem de Macarca öğretim verilmektedir. Eğitim yetkilileri, etnik açıdan karma alanlarda çalışmak için Müfredata bir Ek hazırlamışlardır. İki dilli ortamlar, belirli bir SMG için ekstra para alma hakkına sahiptir. Ayrıca, bu ortamlar daha küçük grup boyutları, ilave personel veya personel arasında daha yüksek bir eğitim seviyesi gibi avantajlardan yararlanabilir.

Birleşik Krallık'ta (Galler), bazı EÇEB ortamları Galce konuşulan ortamlardır. İngilizce'nin ana öğretim aracı olduğu ortamlarda, küçük çocukların Galce dil becerileri, 3 yaşından itibaren Hazırlık Aşaması müfredatındaki Galce Dil Gelişim Alanı ile geliştirilir.

Birleşik Krallık'ta (Kuzey İrlanda) çocuklar İrlanda orta okul öncesi ortamlarına katılabilirler.

Karadağ'ın Arnavutça'da belli alanlarda okul öncesi etkinlikleri vardır. Ek olarak, Romanca konuşan personel Roman çocuklar arasındaki dil gelişimini desteklemek için istihdam edilmektedir.

İkinci tür ev dili hizmeti göçmen kökenli çocukların dilleri içindir. Bu nedenle, İspanya, Portekiz ve İsviçre'de, anadil öğretimi, menşe ülkeleriyle veya göçmen topluluklarıyla anlaşma yapılan dillerde verilir. İspanya ve Portekiz'de, 1977 Konsey Direktifi çerçevesinde atıfta bulunulan ikili anlaşmalar yapılmıştır.

İspanya, kimliklerini ve kültürlerini korumak için, bu ülkelerden gelen öğrencilere kendi dilleri hakkında bilgi vermek için örneğin Portekiz ⁽¹²⁾ ile iki taraflı anlaşmalar yapmıştır. Örneğin, Extremadura Özerk Topluluğu ⁽¹³⁾ EÇEB ve ilköğretim okullarında 'Portekiz Dili ve Kültürü Programı' yürütmektedir. Program tüm okul aktivitelerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Diğer etkinlikler arasında öğrenci değişimi, çalışma ziyaretleri, kültürel haftalar vb. içerir

(10) Bakınız: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000212270>

(11) OJ C 189, 5.6.2019.

(12) <https://www.educacionyfp.gob.es/educacion/mc/bilinguismo/lc-portuguesa.html>

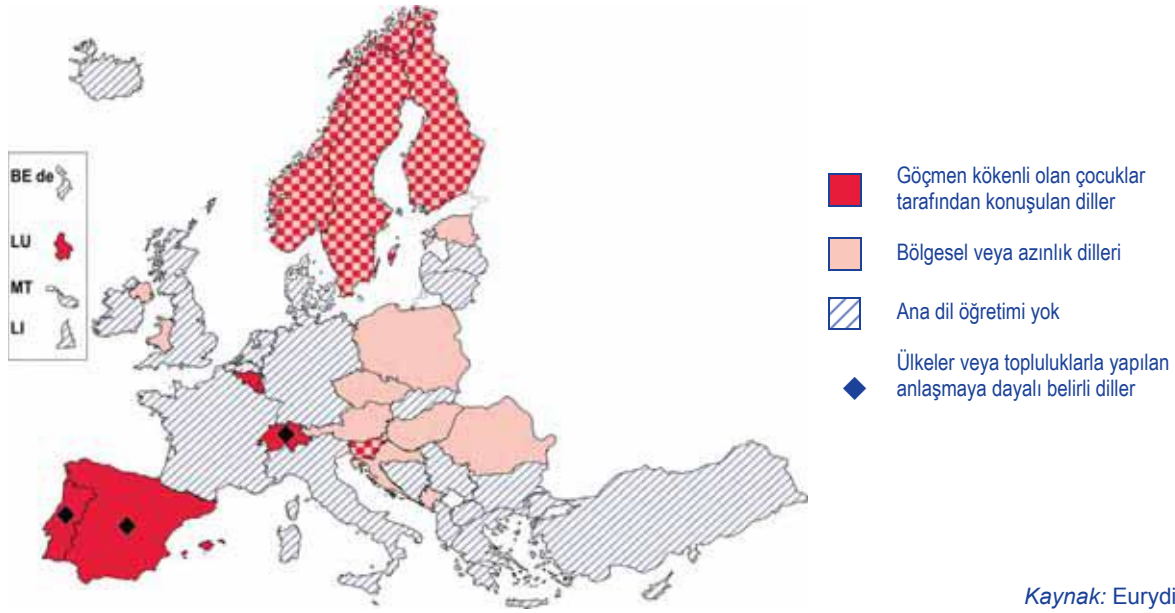
(13) http://www.educarex.es/pub/cont/com/0004/documentos/Ins_24_2013.pdf

Portekiz, Romanya dili ile 3 yaş ve üstü çocuklar için Romanya dilindeki ve kültürünü derslerde sunmak için Romanya ile ikili bir anlaşma yapmıştır; Amaç, kimliklerini ve kültürel farkındalıklarını geliştirmektir. Bu sınıflar tüm çocuklara açıktır.

İsviçre'de, kantonlar göçmen kökenli çocuklara yönelik, ev dilleri ve kültürü için menşe ülkeleri ve çeşitli dil toplulukları tarafından sağlanan kursları desteklemektedir.

Ayrıca, altı eğitim sisteminde, üst düzey düzenlemeler ve tavsiyeler, kökenine bakılmaksızın, tüm çocuklar için göçmen kökenliler için ana dil öğretimi desteklemektedir. Bu yaklaşım Belçika (Fransız Topluluğu), Lüksemburg, Slovenya ve üç Kuzey ülkesinde (Finlandiya, İsveç ve Norveç) bulunabilir.

Şekil D12: EÇEB'de ana dil öğretimi için destek, 2018/19

Açıklayıcı not

Şekil, üst düzey eğitim kılavuzlarının ve diğer üst düzey düzenlemelerin ve tavsiyelerin içeriğini yansıtmaktadır. Bölgesel veya azınlık dillerinin ve ana dilin tanımı için, sözlüğe bakınız. Bölgesel veya azınlık dillerinin öğretilmesi, tüm EÇEB aşaması için geçerli olduğu Slovenya, Finlandiya, İsveç ve Norveç hariç, sadece büyük çocukların (3 yaş ve üstü) ortamları için geçerlidir. Göçmen kökenli çocuklara yönelik ana dil öğretimi, sadece büyük çocukların ortamlarına uygulandığı Portekiz ve İsviçre dışındaki tüm EÇEB aşaması için geçerlidir.

Ülkeye özgü notlar

Avusturya: Azınlık dillerinde anadil öğretimi, Burgenland ve Karintiya eyaletlerine uygulanır.

Bazı durumlarda, her iki anadili eğitimi yaklaşımı, yani, göçmen kökenli çocuklara yönelik diller için destek çerçevesi sağlamanın yanı sıra, belirli azınlık dilleri için ek finansman sağlanması desteklenmektedir.

Örneğin **İsveç**'te, Eğitim Yasası (SFS 2010: 800), "Okul öncesi kurumlar, kendi dilleri İsveççe dışında olan çocuklara hem İsveç dilini hem de kendi dillerini geliştirme fırsatı vermeye katkıda bulunacağını" öngörmektedir⁽¹⁴⁾. Ayrıca Sami, Fince ve Meänkieli'ye "idari alanlar" olarak adlandırılan özel azınlık hakları koruması (*förvaltningsområden*) verilmektedir. Bu, bireylere Sami, Fince ve Meänkieli'yi yetkililerle olan ilişkilerinde kullanma ve ayrıca azınlık dilinde kısmen veya tamamen okul öncesi kullanma hakkını verir. İdari alanlardaki belediyelere ek maliyetler için devlet yardımı tahsis edilmektedir.

İlgili ülkelerin üst düzey düzenlemelerine veya tavsiyelerine göre, göçmen kökenli çocuklara yönelik üç farklı anadili eğitiminin amacı tanımlanabilir (bkz. Şekil D13).

⁽¹⁴⁾ http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800#K8

Şekil D13: Anadil öğretiminin temel amaçları

Amaç 1	Amaç 2	Amaç 3
Bu bağlamda eğitim dili olan baskın dilin öğretilmesini kolaylaştırmak	Göçmen çocukların dil / kültür korumasını ve okuryazarlık kazanımlarını destekleme	Tüm çocuklar arasında iki dillilik ve çokdilliliği teşvik etmek

Kaynak: Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2019, Şekil II.2.2

İlk amaç, çocukların eğitim dilinde becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktır. Anadilde yeterlilik, genel olarak öğrenenin bilişsel becerileri üzerinde, öğrenme ve öğretme dillerinde ustalaşabilme yetenekleri dahil olmak üzere olumlu bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir.

Lüksemburg'da, ilköğretim öncesi eğitimde (éducation précoce, éducation préscolaire), 3-6 yaş arası çocuklar için çokdilli eğitim kavramı, yeni dilleri öğrenmek için temel olarak ana dile yer vermektedir.

İkinci amaç, göçmen çocukların ana dil becerilerini ve kültürel kimliklerini teşvik etmektir. Sonuçta, anadili öğrenmeye yönelik bu odaklanma, bu çocukların çok kültürlü bir kimlik oluşturmalarına ve dolayısıyla entegrasyonlarını kolaylaştırmaya yöneliktir. Ana dil yeterliliği, dilsel sermayenin çeşitliliğini ve kültürel mirasın değerini tanımanın bir yolu olarak da görülebilir.

Örneğin, **Belçika'da (Fransız Topluluğu)**, 2018/19'te ⁽¹⁵⁾ uygulamaya konan çocuklar için dil gelişimi ile ilgili yeni kılavuzlarda, EÇEB'in 3 yaşın altındaki çocuklar için sorumlu olması, EÇEB personelinin kitap ve şarkıları başka dillerde ve Fransızca'da uzmanlaşmamış ebeveynleri çocuklarıyla ana dillerinde konuşmaya teşvik etmektedir. Amaç, menşee kültürünü ve kültürel kimliği teşvik etmek, her bir dile değer vermek ve eğitim dilinin öğrenilmesini kolaylaştırmaktır.

Yaygın eğitimde 1-4 yaş arası çocuklar için Ekim 2017'de **Lüksemburg**'da uygulamaya konan çok dilli eğitim programı (*service d'éducation et d'accueil*) tüm çocukların gelişmeleri için kendilerini güçlü bir kimlik duygusu geliştirmeleri için kendi dillerinde ifade etmelerini ve teşvik edilmelerini önerir.

Ana dil öğretiminin üçüncü amacı, tüm öğrenciler arasında çokdilliliği teşvik etmektir.

Lüksemburg'da çok dillilik, dil edinimini ve çeşitliliğe açıklığı arttırmak için kullanılacak bir varlık olarak kabul edilir..

Finlandiya'da, EÇEB ortamlarında konuşulan tüm diller değerlendirilmeli ve kullanılmalıdır; hepsi ortak kültürle ilgilidir. Müfredat çokdilliliği teşvik eder ve çocukların dil bilincini geliştirmeyi amaçlar.

Norveç'te, Çerçeve Plana göre, anaokulu personeli dilsel çeşitliliğin tüm çocuklar için zenginleştirilmesinin sağlanmasına yardımcı olmalı ve çok dilli çocukları kendi dillerini kullanmaya teşvik etmelidir.

AVRUPA ÜLKELERİNİN SADECE DÖRTTE BİRİ EVDE ÖĞRENME REHBERLİĞİ SUNMAKTADIR

Ebeveynlerin çocuklarının eğitimine katılımı esastır; bu nedenle, ebeveynler, 'erken çocukluk eğitimi ve bakımı için kaliteli bir çerçevenin temel ilkelerine ilişkin teklife' göre (Avrupa Komisyonu, 2014), yüksek kalitede EÇEB sağlamada en önemli ortaklardır. Teklif aynı zamanda "ailenin çocuklarına yönelik eğitim ve bakımın tüm yönlerine tam olarak dahil olması gerektiğini" ve EÇEB hizmetlerinin aileler tarafından sağlanan öğrenme ve bakımı desteklemesi gerektiğini de belirtmektedir (Avrupa Komisyonu, 2014, s. 8).

Çoğu Avrupa ülkesi, ebeveynlerle ortaklığın önemini vurgular ve ortamları planlamalarına özel önlemler almaları için teşvik eder. Ayrıca, birçok ülke ortamların ebeveynlere sağlanması

⁽¹⁵⁾ *Accompagner le développement du langage du jeune enfant en milieu d'accueil.*

gereken destek türlerine yönelik öneri sunmaktadır. Şekil D14, EÇEB'deki ebeveynler için kaç tane üst düzey yetkilinin aşağıdaki destek önlemlerini belirttiğini göstermektedir:

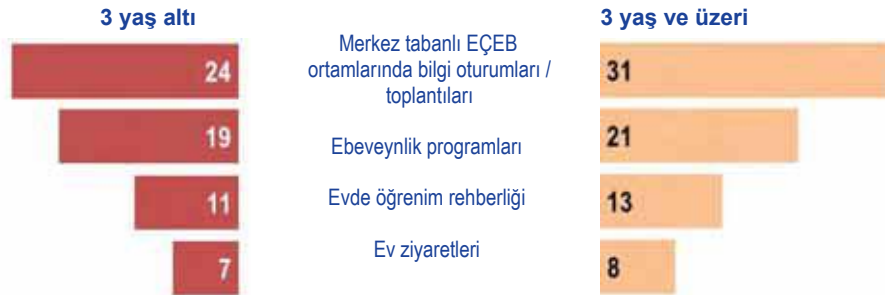
- EÇEB ortamında bilgilendirme oturumları ve veli-öğretmen toplantıları.
- Çocukların öğrenmesine yardımcı olan örgün sınıflar sunan ebeveynlik programları ailelere bir ev ortamı yaratmalarına yardımcı olur. Dersler, çocukların eğitimi ve gelişimi ile ilgili çeşitli konuları kapsar (örneğin, konuşma / dil gelişimini teşvik etme, disiplini sürdürme, özgüven oluşturma ve zorlayıcı davranışları anlama).
- Ebeveynlerin, çocuklarına müfredatla ilgili faaliyetler, kararlar ve planlama konusunda nasıl yardım edecekleri hakkında bilgi ve fikirler sunarak çocuklarının evde öğrenmelerini teşvik etmesine yardımcı olan evde öğrenim rehberliği.
- Ev ziyaretleri.

Farklı tipteki ailelerin ve farklı yaştaki çocukları olan ailelerin ihtiyaçlarına cevap vermek için bir dizi önlem alınması gerekmektedir. Bu nedenle birçok eğitim sistemi, bu önlemlerin birkaçını içeren ebeveynlik desteğine kapsamlı bir yaklaşıma sahiptir.

Almanya'da, federal yasalara göre, ebeveynler, çocuk yetiştirme ve aile eğitimi konularında Çocuk ve Gençlik Refahı Hizmetleri tarafından desteklenme ve tavsiye edilme hakkına sahiptir (§§ 1, 16 SGB VIII). Ulusal Önleme ve Erken Müdahale Girişimi (*Bundesinitiative Frühe Hilfen*) belediye düzeyinde erken müdahale hizmetlerinin sürdürülebilir bir şekilde uygulanmasını desteklemektedir. Ana fikir, çocuklar için riskleri azaltmak ve aileleri güçlendirmek için ebeveynlerin eğitim yeterliklerini önleyici programlar aracılığıyla desteklemektir. Hizmet sunumu çok heterojendir ve hem evrensel hem de hedeflenmiş programları içermektedir. En yaygın servisler şunlardır: belediyelerden hoş geldiniz mektupları; karşılama ev ziyaretleri; ebeveynlik kursları; ebeveyn-çocuk grupları / bebek ve yürümeye başlayan çocuk grupları; öğrenci ihtiyaçlarına yönelik önleme projeleri; aileleri gönüllü olarak destekleyen profesyoneller; ebeveynler için danışmanlık hizmetleri; çok profesyonel ekipler tarafından eğitim desteği (*Erziehungshilfen*).

Birleşik Krallık'ta (Galler), 'Galler'de Ebeveynlik Yapma: Katılım ve destek konusunda rehberlik', 'her bedene uyan tek beden' yaklaşımının başarılı olamayacağını kabul eder. Bir dizi olası ebeveyn destek önlemi ve ebeveynlik desteğinin riskleri azaltmak için ebeveynlerle çalışmakla ilgili olduğu genel ilkeleri belirler; ebeveynlik kapasitesinin güçlendirilmesi; esnekliği geliştirmek ve geliştirmek; ve çocuklar için çıktıların iyileştirilmesi amacıyla genel olarak olumlu bir değişimin sürdürülmesini teşvik eder.

Şekil D14: EÇEB'de çocuklu ebeveynler için destek önlemleri, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, üst düzey yetkililer tarafından eğitim kılavuzlarında, diğer yönetmeliklerde veya tavsiyelerde veya ulusal programlarda belirtilen her türlü desteği içermektedir. Her yaş aralığı için, çubuktaki sayı, her destek önlemini sunan Avrupa eğitim sistemlerinin (toplamda 43) sayısını gösterir. Ülkelere göre bilgiler Ek'te mevcuttur.

EÇEB ortamındaki çocukları olan ebeveynler için en yaygın destek biçimi, aileler ve EÇEB uygulayıcıları arasındaki düzenli diyalogun temelini oluşturması gereken **bilgi oturumları ve ebeveyn-personel toplantılarıdır**. Ebeveynlere çocuklarının ilerlemesi ve gelişimi hakkında bilgi verilir ve ebeveynlere çocuklarının eğitimi nasıl destekleyecekleri konusunda tavsiye verilebilir. Bazı ülkeler bu tür toplantıların sıklığını veya biçimini belirtir; örneğin:

Belçika'da (Almanca Konuşan Topluluk) 31 Ağustos 1998 tarihli Kararın 97. Maddesine göre, öğretim elemanlarının her birinin rolü, ebeveyn danışmalarına katılım da dahil olmak üzere ebeveynlerle iletişimi içerir.

Bulgaristan'da, Okul Öncesi ve Okul Eğitim Yasası, ebeveynlerin, çocuklarının eğitimi, okul rehberliği ve kişisel gelişimi ile ilgili konularda yılda en az bir kez anaokulunda veya okulda bilgi alma, destek ve danışmanlık alma hakkına sahip olduğunu belirler.

Çekya'da, müfredata göre, öğretmenler ebeveynleri çocuklarının başarıları ve ilerlemeleri hakkında düzenli olarak bilgilendirmelidir. Anaokulları aile eğitimini de desteklemeli ve rehberlik sağlamalıdır. Ancak, bunun nasıl yapılması gerektiği tarif edilmemiştir. Çek Okulu Müfettişliği Yıllık Raporuna göre, çoğu okul ebeveynleri ile toplantılar düzenlemektedir. Ebeveynlerle bireysel görüşmeler de yapılmaktadır.

Fransa'da, 15/10/2013 Okul öncesi okullar ve veliler arasındaki işbirliğine dair genelge, ebeveynlerin bilgi edinme haklarının pratikte güvence altına alınmasını sağlama yollarını önermektedir. Özel gereksinimi olanlar veya yazılı dilde yeterli olmayanlar da dahil olmak üzere, tüm ebeveynlerin erişebileceği bir dili kullanma gereğini vurgulamaktadır. Genelge ayrıca, okul içindeki ebeveynlerle toplantılar için özel odalara sahip olmayı da öneriyor.

Avusturya'da, çoğu Bölge'de *Elternabende* (ebeveyn akşamları) yılda iki kez kanun tarafından zorunlu kılınmaktadır. Bununla birlikte, çoğu EÇEB servisi, kanunların gerektirdiğinden daha sık toplantılar ve rehberlik sunmaktadır.

Kuzey Makedonya'da, EÇEB ortamlarında ebeveynlerle üç tür bilgilendirme oturumu düzenlenir: (1) ebeveynlerle grup toplantıları, (2) atölye çalışmaları ve (3) açık günler.

Ebeveynlere verilmesi gereken destek türleri konusunda özel bir tavsiyede bulunmayan ülkelerde, personel ve ebeveynler arasındaki resmi olmayan toplantılar da yaygın bir uygulamadır.

Ebeveynlik programları, çocukların eğitimi ve gelişimi ile ilgili çeşitli konuları kapsar ve evde öğrenmeye ilişkin rehberlik için belirlenen hedeflerle benzer amaçlara sahiptir. Bununla birlikte, ebeveynlik programları örgün kurslara katılan ebeveynleri içerirken, evde öğrenme rehberliği genellikle yazılı olarak sağlanır - genellikle çevrimiçi. Üst düzey yetkililer, ebeveynlik programlarını eğitim sistemlerinin yarısında destekler veya düzenler.

Almanya'da bazı programlar evde yapılmaktadır (örneğin, Okul Öncesi Çocukların Ebeveynleri için Ev Talimatı; Öğretmen Olarak Ebeveynler); diğer bazı programlar EÇEB ortamlarında gerçekleştirilir (örneğin, Sprache macht stark! ebeveynleri EÇEB merkezlerinde dil eğitimi oturumlarına davet eder).

Estonya'da, Çocuklar ve Aileler için Strateji ve bununla ilişkili gelişim planı çerçevesinde, çocuk sağlığı ve gelişimi, EÇEB ortamlarında zorbalık ve çocuk ve ebeveynlerin hakları gibi konuları kapsayan ebeveynlik programları 2012'den beri faaliyet göstermektedir. Bazı eğitim kursları EÇEB ortamları kapsamında verilmektedir. 2017 yılından bu yana, Ulusal Sağlık Gelişimi Enstitüsü, ebeveynlik becerilerini güçlendirmeyi ve çocukların eğitimine ebeveyn katılımını teşvik etmeyi amaçlayan bir ebeveynlik programı - The Incredible Years (Aile Sağlığı Geliştirme) programı teklif etti. Ayrıca çocukların akademik, sosyal ve duygusal becerilerini geliştirmeyi ve davranışsal sorunları azaltmayı hedeflemektedir.

İspanya'da, Aile Okulları ve Ebeveyn Okulları (*Escuela de Familias, Escuela de Padres*) ailelere bilgi, kaynak, psiko-sosyal ve pedagojik destek sağlamayı amaçlamaktadır. Ayrıca, ebeveynlerin çocuklarının refahını sağlama stratejilerini diğer ailelerle veya uzmanlarla paylaşabilecekleri bir buluşma noktasıdır. Ayrıca, ebeveynlerin çocuklarının refahını sağlama stratejilerini diğer ailelerle veya uzmanlarla paylaşabilecekleri bir buluşma noktasıdır. Aile Okulları, kamu idareleri (Özerk Topluluklar, şehir konseyleri veya okullar) veya özel kuruluşlar (ebeveyn dernekleri veya işletmeleri) tarafından düzenlenir.

Evde öğrenme rehberliği, üst düzey yetkililer tarafından sağlanır veya Avrupa ülkelerinin dörtte birinde eğitim kılavuzlarına dahil edilir. Çocukların dil gelişimini, bilişsel gelişimi ve akademik başarıyı artırmak amacıyla, evde öğrenmeye bazen 'ev müfredatı' denir (OECD, 2012). Rehberlik, ebeveynlere çocuklarına evde hem kapalı hem de açık olan her tür öğrenme deneyimi sunma konusunda ilham vermeyi; çocukları rutin faaliyetlere dahil ederek (bakkal listeleri yapma, alışveriş yapma, yemek hazırlama, giyinme, telefon görüşmeleri yapma vb.) ve çocukları bu etkinlikler hakkında konuşarak daha fazla teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Çoğu zaman, üst düzey yetkililer web sitelerini kurar veya ebeveynlerinin çocuklarının eğitimi konusunda yazılı bilgi sağlar.

İrlanda EÇEB Müfredatı Çerçevesi yalnızca EÇEB uygulayıcıları için değil aynı zamanda ebeveynler için de bilgi içerir. Bilgiler, ebeveynlerin çocuklarının yetkin ve kendinden emin öğrenciler olarak büyümelerini ve gelişmelerini sağlayan zorlu ve eğlenceli öğrenme deneyimleri planlamasına ve sağlamlasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Fransa'da, 1999'dan beri aileden sorumlu bakanlık, uygulayıcıların ebeveynleri ile deneyimlerini dinlemelerine, onları desteklemelerine ve ebeveynlerle tecrübelerini ⁽¹⁶⁾, paylaşımlarına yardımcı olmak ve eğitim rollerine güvenlerini geliştirmek amacıyla bölgesel veya yerel düzeyde geliştirilen bir dizi eylem ve araç için finansal destek sağlamaktadır. Dahası, Haziran 2018'de kabul edilen ulusal ebeveynlik destek planı, Bana bir Ebeveyn Çiz (Draw me a Parent), EÇEB ortamlarını ebeveynlere destek konusunda kendi politikalarını belirlemeye ve ilgili projeler geliştirmeye davet eder. Örneğin, ebeveynleri ve profesyonelleri, çocukların ekranlara dokunmaya aşırı maruz kalmasına karşı uyarmak, planın hedefleri arasında yer almaktadır.

Litvanya Eğitim ve Bilim Bakanlığı, ebeveynlerine web sitelerinde bir sayfa sunmaktadır. Ebeveynler için rehber materyaller de mevcuttur; 'Çocuğunuz - okul öncesi', 'Erken yaşta ikinci dil' ve 'Çocuğunuz - okul öncesi döneminde'. Bu yayınlar, ebeveynlerin çocuklarını daha iyi anlamalarına, bilgilerini geliştirmelerine ve çocuklarının gelişmelerini izlemelerine yardımcı olma amaçlıdır. EÇEB'de öğretmenler ve çocukların ebeveynleri için kaynakları olan bir portal da vardır.

Avusturya'da ebeveyn eğitimi için bir web sitesi federal avukatlık tarafından uygulanmaktadır.

EÇEB personelini (öğretmenler veya uzmanlar) içeren **ev ziyaretleri**, yalnızca birkaç Avrupa eğitim sisteminde önerilmektedir. Bu ziyaretler çoğunlukla dezavantajlı geçmişe sahip aileleri desteklemeyi amaçlamaktadır, ancak sıklıkla öğrenme güçlüğü çeken çocukların ebeveynleri için de uygundur. Bu ziyaretlerin amacı iki yönlüdür: 1) ebeveynlere tavsiyelerde bulunmak ve 2) ihtiyaçlarını daha iyi anlamak için çocuğun aile ortamı hakkında daha fazla şey öğrenmek.

Romanya'da ev ziyaretleri belirli durumlarda yapılabilir: ebeveynler EÇEB ortamı / personeli ile düzenli temas halinde olmadığında, özel destek önlemleri dikkate alındığında, bir çocuk yeni bir EÇEB ortamına uyum sağlamada zorluk çekiyorsa ve / veya Personel veya diğer çocuklarla iletişim kurmak, vb. üst düzey politika belgelerinde açıkça önerilmemekle birlikte, ev ziyaretleri yaygın bir uygulamadır.

Slovenya ve Slovakya'da, Roman topluluğuyla bağlantılar oluşturmak ve EÇEB hizmetlerini kullanmanın önemini artırmak amacıyla, çoğunlukla Roman ailelerine ev ziyaretleri hedeflenmektedir.

Merkezi bir öneri bulunmadığında, yerel makamlar ve / veya EÇEB hizmetleri aileleri ile işbirliği yapma ve yardım sağlama konusunda kendi yollarını seçme konusunda özgürdür. Örneğin:

İtalya'da, okulların örgütsel özerklik ilkesine uygun olarak, merkezi kurallar hangi önlemlerin uygulanması gerektiğini belirleyemeyebilir. Çocuğun genel gelişimini ve EÇEB öğretmenleri tarafından yürütülen çalışmalarını tartışmak için ebeveyn temsilcileriyle düzenli olarak yapılan zorunlu sınıf konseylerine ek olarak, birçok okul da ebeveynlerle bireysel ve / veya grup toplantıları düzenler.

Hollanda'da, kaliteli okul öncesi eğitim için temel koşullar hakkındaki kararname, EÇEB sağlayıcılarının ebeveyn katılım etkinlikleri tasarımlarını gerektirdiğini belirtir. Eğitim programları müfettişliği bu bağlamda EÇEB ortamlarını izler.

Polonya'da, okul öncesi ortamlar geleneksel olarak ebeveynler için düzenli toplantılar düzenler, ancak bu kanunla düzenlenmez.

EÇEB ortamlarının yalnızca destek sağlayıcılar olmadığını not etmek önemlidir.

Belçika'da (Fransız Topluluğu) psiko-tıbbi-sosyal merkezler (PSM) danışmanlık ve ebeveynlik programları düzenler.

Avusturya'da, farklı birimler (çoğunlukla sivil toplum kuruluşları) ebeveynler için merkezi olarak finanse edilen eğitim projeleri yürütmektedir.

Finlandiya'da EÇEB ve okul öncesi eğitime ilişkin yönetmelik ve kılavuzlarda ebeveynlerin katılımı ve işbirliği vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, belediye çocuk sağlığı klinikleri tüm ailenin refahını izler ve ebeveynliği destekler.

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), 2012'de başlatılan Ulusal Ebeveynlik Stratejisi çerçevesinde, tüm ebeveynler, çocuklarının EÇEB hizmetlerine kayıtlı olup olmadıklarına bakılmaksızın, ebeveynlik klüpleri ve kurslarından destek almak ve kitaplara, oyuncaklara erişmek ve oyun yoluyla gelişimi teşvik etmek için web tabanlı kaynaklardan faydalanmaktadır.

⁽¹⁶⁾ [Réseaux d'Ecoute, d'Appui et d'Accompagnement des Parents.](http://cache.media.eduscol.education.fr/file/Parents_eleves/04/6/SoutienParentalite-FicheREAAP_159046.pdf)
http://cache.media.eduscol.education.fr/file/Parents_eleves/04/6/SoutienParentalite-FicheREAAP_159046.pdf

DEĞERLENDİRME VE İZLEME

Değerlendirme ve izleme sistemleri, EÇEB'de daha sonra üzerine inşa edilebilecek veya düzeltilebilecek güçlü ve zayıf yönleri tanımlayarak yüksek kalitede hizmet sağlamak, geliştirmek veya geliştirmek için tasarlanmıştır. Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Konseyi (1) değerlendirme ve izlemeyi yüksek EÇEB sağlamak için çok önemli olan beş boyuttan biri olarak tanımlamaktadır. Değerlendirme ve izleme, herhangi bir idare veya hizmet düzeyine odaklanabilir: bireysel ortamlar, yerel seviye veya tüm EÇEB sistemi; dahili olarak ortamların kendileri tarafından veya harici olarak değerlendirilen ortamın faaliyetlerine doğrudan dahil olmayan dış değerlendiriciler tarafından yapılabilir. Eğitim kalitesinin iyileştirilmesi genel çerçevesinde, izleme ve değerlendirme birçok farklı süreç ve prosedürü içerir. Örneğin, yönetmeliklere uyulup uyulmadığını veya çocukların refahını ve gelişimini destekleyecek ve güvence altına alacak süreçlerin yüksek kalitede olup olmadığını kontrol eder. Bu bölümde değerlendirme terimi bireysel değerlendirmeye atıfta bulunulurken, izleme EÇEB sistemine bir bütün olarak atıfta bulunur.

Avrupa'daki değerlendirme ve izleme sistemleri, katılan kişilerin, görevlerinin ve görevlerini yerine getirmeleri için gereken özgürlüklerin ülkeler arasında büyük ölçüde farklılık göstermesi bakımından çok çeşitlidir. Bu bölüm, Avrupa genelinde EÇEB izleme ve değerlendirme sistemlerinde kullanılan süreç ve prosedürlere ışık tutarken, aynı zamanda yönetimin değerlendirme ve izleme ile ilgili yönlerini de dikkate alır.

Bu bölüm, EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinde kullanılan yaklaşımları kapsamlarına ve sorumlu kuruluş türlerine bakarak ele almaktadır. Daha sonra merkeze dayalı ortamların var olduğu iç değerlendirmesinin kamu makamları tarafından düzenlenme yöntemlerinin bir tipolojisini sunar. Ebeveynlerin ve çocukların değerlendirme ve izleme süreçlerine katılımı da araştırılmıştır. Son olarak, bölüm EÇEB ortamlarının değerlendirilmelerinin sonuçlarından veya EÇEB sisteminin bir bütün olarak görüntüsünü sağlamaya yardımcı olan diğer analizlerin sonuçlarının kullanılmasını inceler ve böylece daha fazla iyileştirmelere yol açar.

ÇOCUKLARIN ÖĞRENMESİNİ DESTEKLEMELERİN GENELLİKLE DAHA BÜYÜK ÇOCUKLAR İÇİN OLAN ORTAMLARIN DIŞ DEĞERLENDİRMESİNİN ODAĞIDIR

EÇEB'de kaliteyi sağlamak ve geliştirmek için kullanılan araçlardan biri, bireysel ortamların değerlendirilmesidir. Ortamların dış değerlendirmesi, şunları amaçlayan bir kalite kontrol sürecidir:

- ortamın performansını değerlendirme veya izleme
- hizmetin kalitesi hakkında rapor yazma
- uygulamayı iyileştirmenin yollarını önerme.

EÇEB bağlamında kalitenin iki ana boyutu vurgulanmaktadır: yapısal kalite ve süreç kalitesi (Avrupa Komisyonu, 2014, Slot ve diğerleri, 2015).

Ortamlar içindeki günlük uygulamaları destekleyen çerçeve koşullarını ifade eden **yapısal kalite**, EÇEB sistem düzenlemeleri veya aşağıdakilerle ilgili kurallar ile ortam seviyesindeki uygunluk kontrol edilerek değerlendirilir:

- sağlık ve güvenlik
- personel yeterlikleri
- grup büyüklükleri ve çocuk/personel oranları.

Bazı durumlarda, pedagojik plan da üst düzey eğitim kılavuzlarında belirtilen standartları karşıladığından emin olmak için kontrol edilir.

(¹) OJ C 189, 5.6.2019.

Süreç kalitesi, ortamın öğrenme sürecini ne kadar iyi desteklediğine işaret eder. Değerlendirilen ana alanlar:

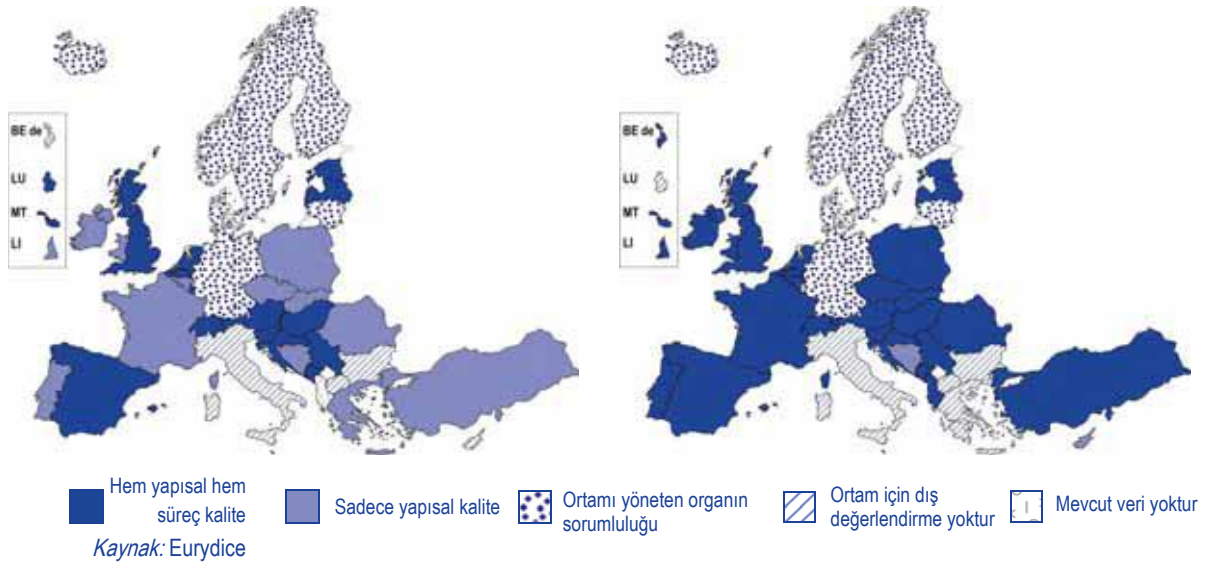
- müfredatın nasıl uygulandığı (faaliyetlerin kalitesi ve çeşitliliği)
- personel ve çocuklar arasındaki etkileşimlerin ve ilişkilerin kalitesi (uygulayıcılar çocukların gelişimini nasıl teşvik eder)
- çocukların birbirleriyle ne kadar iyi etkileşime girdiği.

Şekil E1, üst düzey kılavuzları analiz ederek, merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinin kapsamının öncelikle yapısal kaliteye odaklanıp odaklanmadığını veya süreç kalitesine de yayılıp yayılmadığını belirler. Yüksek kalitede tedarik sağlamak ve etkili EÇEB sistemleri oluşturmak için hem yapısal kalite hem de süreç kalitesi gerekmektedir (Avrupa Komisyonu, 2014).

|| Şekil E1: Merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinin ana odağı, 2018/19

a) 3 yaş altı çocuklar için olan ortamlar

b) 3 yaş ve üzeri çocuklar için olan ortamlar

Açıklayıcı not

Şekil, üst düzey eğitim kılavuzlarının ve diğer üst düzey düzenlemelerin ve tavsiyelerin içeriğini yansıtmaktadır. Ortamların dış değerlendirilmesi: yerel, bölgesel ya da üst düzey bir eğitim otoritesine rapor veren ve ya da değerlendirilen ortamın faaliyetlerine doğrudan dahil olmayan kişiler ya da ekipler tarafından yapılır ve bu değerlendirmeler, ortamın performansının ölçülmesi için değerlendirenler tarafından yürütülen bir kalite kontrol sürecini, hizmetlerin kalitesi hakkında rapor vermelerini ve uygulamaları geliştirmek için yollar önermeyi amaçlar. **Yapısal kalite**, düzenlemelerdeki günlük uygulamaları destekleyen çerçeve koşullarını ifade eder ve EÇEB sistem düzenlemeleri ve standartlarına göre ortam düzeyinde uyumluluk kontrol edilerek değerlendirilir. **Süreç kalitesi**, ortamın öğrenme sürecini ne kadar iyi desteklediğine işaret eder.

Ortamları yöneten organın sorumluluğu: üst düzey düzenlemelerin ortamlara çok fazla odaklanmadığı ülkeler yerine, tedarikçinin hizmetlerinin kalitesini değerlendirme, yani yerel otoriteler (belediyeler), STK'lar veya diğer özel organlar. Bu sağlayıcılar, kendi EÇEB ortamlarını değerlendirmek için süreç ve prosedürleri kurma konusunda oldukça serbesttir ve toplanan bilgiler sınırlıdır.

Ülkeye özgü notlar

Bulgaristan: 2016 yılında anaokulu ve diğer okulların denetimi ile ilgili bir kanunun kabul edilmesinin ardından, bir denetim sistemi uygulanmaktadır. Müfettişler, hem eğitim süreçlerine hem de yayınlanacak ortak kriterlere göre düzenlemelere uyum sağlayacaklardır. İlk 80 anaokulu ve okul, Şubat-Haziran 2019 döneminde denetlenmiştir.

Fransa: Merkezi düzenlemeler okul öncesi okulların dış değerlendirmesine izin verir. Bu değerlendirmeler yerel eğitim otoritelerinin kontrolü altındadır ve sistematik değildir. Değerlendirme sistemi geleneksel olarak bireysel okul personeline odaklanır.

İtalya: Dış değerlendirme yoktur, ancak bölgesel okullar, her üç yılda bir akreditasyonlarının yenilenmesi gerektiği için büyük çocuklar için olan bazı EÇEB ortamlarının (scuole dell'infanzia paritarie) yönetmeliklere uygun olup olmadığı kontrol ediliyor.

Avusturya: Bölge yasaları çerçevesinde il müfettişleri tarafından yürütülen merkez tabanlı EÇEB düzenlemelerinin dış değerlendirmesinin odağı değişmektedir. Federal Hükümet ile bölge (2018-2022) (2) arasında yapılan yeni bir anlaşma, bölgelerde 3 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB düzenlemelerinin dil desteği konusundaki yükümlülüklerini yerine getirme yükümlülüğüne sahip olduğunu belirtir.

İlk bulgu, entegre (kısmen ya da tamamen) EÇEB sistemi olan bazı ülkelerde (Almanya, Litvanya ve İskandinav ülkeleri, bkz. Şekil 7), üst düzey eğitim rehberleri ve diğer düzenlemeler ve önerilerin ortamlara çok fazla odaklanılmadığını bunun yerine hizmet sağlayıcıların hizmetlerinin kalitesine odaklanıldığını gösterir. Bu ülkelerde, yerel makamlar (belediyeler), STK'lar veya diğer özel kuruluşlar, kendi EÇEB ortamlarını değerlendirme süreçlerini ve prosedürlerini oluşturma konusunda büyük bir özgürlüğe sahiptir. Sonuç olarak, bu ülkelerdeki EÇEB merkezli kuruluşların dış değerlendirilmesi hakkında toplanmış bilgiler sınırlıdır.

Almanya'da kaliteyi izleme ve değerlendirme sorumluluğu yerel makamlara veya EÇEB ortamlarını sağlayan diğer kuruluşlara aittir. İşletme lisanslarını almak için, bireysel EÇEB sağlayıcıları hizmet planlarında EÇEB ortamında kalite tedarikini nasıl değerlendireceklerini ve geliştireceklerini açıklamalıdır (SGB VIII §45 Abs.3).

Danimarka'da, Günlük Bakım Yasasına göre, belediyeler EÇEB'de değerlendirme yapmaktan ve böylece içeriğin ve pedagojik faaliyetlerin yasaya uygun olarak yürütülmesini sağlamaktan sorumludur.

Litvanya'da, Eğitim Kanunu'nun 37. maddesine göre, eğitim kalitesi eğitim sağlayıcısının ve sahibinin hak ve görevlerini yerine getiren kurumun sorumluluğundadır. Her belediye kendi düzenlemelerini ve prosedürlerini geliştirir.

Finlandiya'da, belediyelerin kendi hizmetlerini değerlendirmek için yasal bir görevi vardır, ancak değerlendirme yapıları ve prosedürleri belediye özerkliğindedir. Değerlendirmenin amacı, eğitim gelişimini desteklemek ve öğrenme koşullarını iyileştirmektir. Belediye tarafından hazırlanan müfredat belgeleri ayrıca, farklı EÇEB hizmetlerinde Ulusal Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Temel Müfredatının ortamlarda nasıl uygulanacağını ve ortamların nasıl izleneceğini, değerlendirileceğini ve geliştirileceğini de açıklamalıdır.

İsveç'te, Okul Öncesi Müfredatı'na göre, belediyenin görevlerinden biri okul öncesi okulları sürekli olarak değerlendirmek ve izlemektir. Bir okul öncesi ana sağlayıcı - bağımsız bir okul öncesi belediye veya sağlayıcı - niteliğinden ve sonuçlarından sorumludur.

İzlanda'da, Yönetmelik no. 893/2009, belediyelerdeki eğitim komiteleri bölgelerinde EÇEB'in değerlendirilmesinden ve izlenmesinden sorumludur.

Norveç'te, Anaokulu Yasasına göre, belediyeler, EÇEB ortamlarının geliştirilmesinden ve denetlenmesinden ve Çerçeve Planına ve Anaokulu Yasasına göre yürütülmesini sağlamaktan sorumludur.

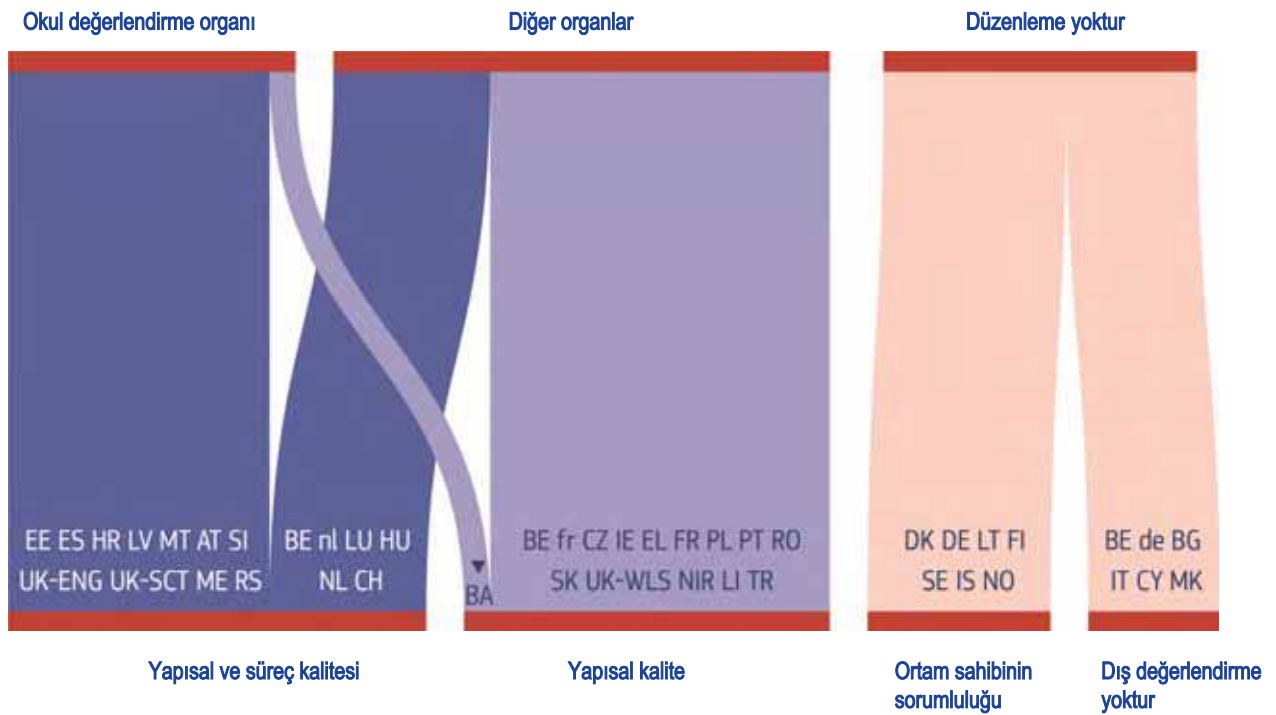
Bu ülkelerde, EÇEB'in kalitesini sağlama konusundaki birincil sorumluluk yerel düzeyde olmasına rağmen, yine de, üst düzey yetkililerin ortamların değerlendirilmesinde rol aldığı bazı durumlar olabilir. EÇEB kalitesi ile ilgilenen üst düzey yetkililer, tüm EÇEB sistemi genelinde bir yargıya varılması amacıyla hizmetlerin belirli bir yönünü değerlendirmek üzere bazı EÇEB kurumlarına ziyaretlerde bulunabilirler. Bireysel ortamın performansı birincil bir endişe değildir. Yerel otoritelerin kalite güvence görevlerini yerine getirmelerini sağlayacak mekanizmalar da olabilir. Örneğin, Almanya'da, Yerel Gençlik Yardım Ofislerinin, EÇEB sağlayıcılarının değerlendirme araçlarını ve önlemlerini uygulamaya koyup koymadıklarını kontrol etmesi yasal bir zorunluluktur. Bu ülkelerden bazıları ayrıca, belirli bir ortamda ciddi sorunlar tespit edildiğinde, sorunların ele alınmasını sağlamak için ulusal / bölgesel bir kuruluşun araya girmesini sağlamak için risk değerlendirme düzenlemelerine sahiptir. Örneğin, Almanya'da, şikayet durumunda, Yerel Gençlik Refah Hizmetleri duruma müdahale eder. Benzer şekilde, İsveç'te, eğer ebeveynlerden herhangi biri, örneğin İsveç Okulları Müfettişliği'ne şikayet bildirirse, Müfettişlik bu konuları araştırır ve ortamın iyileştirilmesi için ne yapılması gerektiğine dair bir karar verir.

Üst düzey düzenlemelerin EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi için bir çerçeve oluşturduğu durumlarda, bu değerlendirmelerin kapsamındaki farklılıklar yaş aralığına göre gözlenebilir (bkz. Şekil E1). Daha büyük çocuklar için EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi genellikle hem yapısal hem de süreç kalitesine odaklanır. Buna karşılık, daha küçük çocuklar için, merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinin asıl odak noktası 14 eğitim sisteminde yapısal kalitedir, diğer 16 eğitim sisteminde de dış değerlendirme süreç kalitesini de kapsar.

(²) <https://www.ris.bka.gv.at/eli/bqbl/I/2018/103/20181222>

EÇEB ortamlarındaki dış değerlendirme kapsamındaki farklılıklar, sırasıyla, ortamların dış değerlendirmesinden sorumlu olan kurumun türü ile ilgilidir (bkz. Şekil E2). Daha yükseköğretim seviyelerindeki (ilköğretim gibi) eğitim değerlendirmesinden sorumlu bir eğitim müfettişliği veya başka bir bakanlık departmanı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesini gerçekleştirdiğinde, genellikle ortamın öğrenme sürecini ne kadar iyi desteklediğine (süreç kalitesi) dikkat eder. Bununla birlikte, ortamların dış değerlendirmesi, yüksek eğitim seviyesindeki okulların değerlendirilmesinden sorumlu olmayan aile, sosyal işler veya gençlikle ilgili kamu kurumları tarafından güvence altına alındığında, daha çok norm ve standartlara uyumlu ilgilenir (yapısal kalite).

Şekil E2: 3 yaşın altındaki çocuklar için merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi: değerlendirme organı türleri ve ana odak, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil E1'deki açıklayıcı nota bakınız. Ortam sahibi sorumluluğunu belirleme: üst düzey düzenlemelerin ortamlara çok fazla odaklanmadığı, aksine tedarikçilerin hizmetlerinin kalitesini, yerel makamların (belediyeler), STK'ların veya diğer özel kuruluşların değerlendirme görevini üstlendiği ülkeler anlamına gelir.

Ülkeye özgü notlar

Hollanda: Belediye sağlık hizmetleri, küçük çocuklar için merkez tabanlı ortamların dış değerlendirmesini yapmaktan birincil derecede sorumludur. Bununla birlikte, dezavantajlı bir geçmişi olan çocuklar için merkez tabanlı bir ortamda hedeflenen programlarla ilgili eksiklikleri bildirdiklerinde, Eğitim Müfettişliği bir izleme incelemesi yapmalıdır.

Avusturya: Şekil E1'deki ülkeye özgü nota bakınız.

Arnavutluk: Bilgi bulunmamaktadır.

Bu nedenle, küçük çocuklar için olan ortamların dış değerlendirmesinin çoğunlukla yapısal kaliteye odaklandığı 13 eğitim sisteminde (bkz. Şekil E2), eğitim değerlendirmesi dış kuruluşlar tarafından yapılmaktadır. Bu organlar bakanlık veya aile, çocukluk veya sosyal ilişkilerden sorumlu başka bir üst düzey organ olabilir (Belçika - Fransız Topluluğu, Çekya, İrlanda, Portekiz, Romanya, Slovakya, Lihtenştayn ve Türkiye); bakım sektörü (Birleşik Krallık - Galler), bölgesel sağlık ve sosyal bakım kuruluşları (Birleşik Krallık - Kuzey İrlanda), bölgesel sosyal danışmanlar (Yunanistan), yerel makamlar (Polonya) veya yerel çocuk koruma hizmetleri (Fransa).

Çekya, Fransa, Polonya, Romanya ve Slovakya'da, üst düzey yetkililer küçük çocuklar için olan ortamlar için dış değerlendirme sıklığını belirlememektedir. Karar değerlendirmeden sorumlu organa bırakılır ya da değerlendirme yalnızca şikâyet alındığında olduğu gibi özel koşullar altında gerçekleşir. Örneğin Slovakya'da, 3 yaşından küçük çocuklar için olan EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi, Çalışma, Aile ve Sosyal İşler Bakanlığı tarafından hazırlanan yıllık değerlendirme planının yanı sıra şikâyet alındığı gibi özel durumlarda da yapılır. Buna karşılık, Belçika (Fransız Topluluğu), İrlanda, Yunanistan, Portekiz, Birleşik Krallık (Kuzey İrlanda), Lihtenştayn ve Türkiye'de, küçük çocuklar için olan ortamlar düzenli olarak değerlendirilmektedir (altı ayda bir ile üç yılda bir).

Belçika'da (Fransız Topluluğu). Doğum ve Çocukluk Dairesi'nden günlük bakım koordinatörleri, her üç yılda bir her EÇEB'in eğitim ve bakım planını, Code de qualité de l'Accueil kalite çerçevesinde oluşturulan pedagojik ilkelere göre değerlendirir.

İrlanda'da, Çocuk ve Aile Ajansı (Tusla) her üç yılda bir EÇEB sağlayıcılarını, bir çocuğun bakımını, güvenliğini, öğrenmesini ve gelişimini teşvik eden düzenlemelere uyumun değerlendirilmesini içeren Kalite Düzenleme Çerçevesine (3) göre inceler.

İlginç bir şekilde, beş eğitim sisteminde, küçük çocuklar için ortamların dış değerlendirmesi, sosyal işler veya gençlikten sorumlu denetçi veya kurum (eğitimden değil) tarafından yapılırsa da, ortamın öğrenme sürecini ne kadar iyi desteklediğine odaklanmaktadır.

Belçika'da (Flaman Topluluğu) inceleme ziyaretlerinin bir parçası olarak, müfettişler EÇEB ortamlarının pedagojik kalitesini altı ana boyutu belirleyen ortak bir kılavuza dayanarak değerlendirir (4). Denetim ziyaretleri her üç yılda bir gerçekleştirilir. Şikâyet gibi özel durumlarda, daha sık denetim ziyaretleri mümkündür.

Lüksemburg'da, Gençler için bölgesel organlar, pedagojik uygulamaların ve planların küçük çocuklar için temel pedagojik hedefleri yerine getirip getirmediğine dair tavsiyelerde bulunmak üzere, küçük çocuklar için merkez tabanlı ortamları (hizmet ve eğitim merkezi) yılda iki kez ziyaret eder. Çocuklar ve Gençler İçin Yaygın Eğitim 2016 Müfredat Çerçevesi tarafından kurulmuştur.

Macaristan'da, yerel yönetim ofisleri iki yılda bir yasal uygunluk kontrolü yapmaktadır. Macaristan Kreşler Birliği'nden, küçük çocuklar için olan EÇEB ortamlarında verilen eğitim hakkında bilgi sağlaması istenmektedir. Kapsanan konuların listesi web sitelerinde yayınlanmaktadır (5).

Hollanda'da, belediye sağlık hizmetleri, Hollanda Gençlik Enstitüsü ile birlikte tasarlanan alanda pedagojik uygulamanın gözlemlenmesi için bir değerlendirme aracı kullanarak (6) her yıl küçük çocuklar için olan merkez tabanlı ortamları denetlemektedir.

İsviçre'de, örneğin Solothurn bölgesinde, dış değerlendiricilerin, Çocuk Bakım Merkezlerinin Yetkilendirilmesi ve Denetlenmesi için olan Kanun Kılavuz İlkeleri El Kitabı'nı (7), kullanması ortamların iki ana pedagojik ilke çerçevesinde değerlendirilebilmesi için zorunludur, örneğin İsviçre'de Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı için Oryantasyon Çerçevesi (8) ve Kita'nın kalite standartları (9).

Yukarıda belirtildiği gibi, ilkokul eğitimini değerlendirmekten sorumlu denetim veya diğer kurumlar aynı zamanda küçük çocuklar için EÇEB ortamlarının değerlendirmesini yaparken, genellikle hem yapısal hem de süreç kalitesine odaklanırlar. Bunun tek istisnası, eğitim değerlendirmesinden sorumlu organların EÇEB ortamlarında yılda iki kez gereksinimlere / standartlara uyumu kontrol ettiği Bosna-Hersek'tir. İspanya, Letonya, Malta, Slovenya, Birleşik Krallık (İngiltere ve İskoçya), Karadağ ve Sırbistan'da, küçük çocuklar için EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi, tüm ortamların üst düzey otoriteler tarafından belirlenen düzenli aralıklarla değerlendirildiği çevrimsel bir modele göre çalışır.

(3) <https://www.tusla.ie/services/preschool-services/early-years-quality-and-regulatory-framework>

(4) <https://www.kindengezin.be/img/monitoringsinstrument-korte-voorstelling.pdf>

(5) http://www.magyarbolcsodek.hu/tagoknak/modszertani_feladatok

(6) <https://www.nji.nl/nl/Producten-en-diensten/Publicaties/Publicaties-Veldinstrument-observatie-pedagogische-praktijk>

(7) https://www.so.ch/fileadmin/internet/ddi/ddi-aso/13_2_Familie_Generationen/KITA/2016_03_08_Handbuch_KITA_v1.pdf

(8) <https://www.unesco.ch/wp-content/uploads/2017/03/FRÜHKINDLICHE-BILDUNG-2.pdf>

(9) <https://www.quali-kita.ch>

Estonya'da, dış değerlendirme her yıl okul öncesi kurumların yaklaşık % 10'unda, o yıl için belirlenen tematik önceliklere (örneğin, özel eğitim ihtiyaçları veya öğrenme ortamı) dayalı olarak yapılır; Değerlendirmeler ayrıca şikâyet alınması neticesinde de yapılmaktadır. Hırvatistan'da, kurumun yasaya uygun şekilde işlem yapmadığına dair bir şüphe bulunduğu bir müfettiş ekibi EÇEB denetimine gönderilir; ekip, ortamların uygulamalarının üst düzey yetkililer tarafından belirlenen pedagojik standartlara uygun olup olmadığını incelemelidir.

Daha büyük çocuklar için olan EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi genellikle daha yüksek eğitim seviyelerini değerlendiren kuruluşların sorumluluğundadır. Bu değerlendirme genellikle süreç kalitesini kapsar. Bazı ülkelerde (örneğin İrlanda), daha spesifik değerlendirme organları, eğitim içeriğini değerlendiren denetim kurulunun yanında belirli uyumluluk yönlerini değerlendirir. Bu değerlendirmelerin düzenliliği ve standardizasyon seviyesi ülkeler arasında farklılık göstermektedir. Genellikle belirlenmiş bir frekansa ve bir değerlendirme çerçevesine dayanarak çalışırlar. Bununla birlikte, Belçika (Fransız Topluluğu) ve Polonya'da EÇEB ortamlarının değerlendirileceği kriterler her yıl sırasıyla denetleme ve eğitimden sorumlu Bakan tarafından belirlenir.

Fransa'da, değerlendirme sistemi geleneksel olarak bireysel personele odaklanır, ancak okul öncesi okulların bazı dış değerlendirmeleri yapılır. İlköğretim okullarının dış değerlendirmesi için, eğitimden sorumlu bakanlığın sağladığı göstergelerin ötesinde standart bir protokol yoktur. 'Güven Okulu İçin' başlıklı hazırlıktaki mevzuat, değerlendirme alanında bir dizi önemli önlem getirecektir.

AVRUPA EĞİTİM SİSTEMLERİNİN ÜÇTE BİRİNİN, 3 YAŞIN ALTINDAKİ ÇOCUKLAR İÇİN OLAN EÇEB ORTAMLARININ İÇ DEĞERLENDİRMESİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELERİ YOKTUR

Dış kuruluşlar tarafından yapılan değerlendirmelerin yanı sıra, ortamdaki personel tarafından yapılan iç değerlendirmeler, kalite güvencesi ve iyileştirmenin diğer bir mihenk taşıdır. Ortamların dahili olarak değerlendirilmesi, ortamın performansını değerlendirmeyi veya izlemeyi, genel kaliteyi rapor etmeyi ve uygulamayı veya tedariği iyileştirmenin yollarını önermeyi amaçlayan bir kalite kontrol sürecidir. Değerlendirme sonuçları, örneğin bir öz değerlendirme raporunu, yıllık faaliyet raporunu, gelişim planını veya gözden geçirilmiş bir pedagojik planı içerebilir. Tüm Avrupa ülkelerinin EÇEB ortamlarının iç değerlendirilmesine ilişkin düzenlemeleri veya önerileri yoktur (bkz. Şekil E3). Bu, özellikle iki yaş grubu için ayrı ortamları olan ülkelerdeki küçük çocuklar için olan ortamlar için geçerlidir (bakınız Şekil A2): Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Bulgaristan, Çekya, Yunanistan, Fransa, Macaristan, Malta, Polonya, Romanya ve Lihtenştayn. Ayrıca, İtalya, Avusturya ve Kuzey Makedonya'daki tüm EÇEB aşaması boyunca herhangi bir iç değerlendirme gerçekleştirme ortamları için üst düzey bir öneri veya şart yoktur. Avusturya'da, ortamların iç değerlendirilmesine yönelik düzenlemeler her bir bölgeye aittir.

Şekil E3, Avrupa'daki EÇEB ortamlarının en üst düzey düzenlemelerle iç değerlendirmesini ele almaktadır. Burada öne çıkan üç kategori (gevşek, orta veya güçlü), yükümlülük derecesine, belirtilen sıklığa ve iç değerlendirmelerin beklenen sonucuna dayanmaktadır. Ortamların, iç değerlendirme için kendi stratejilerini geliştirme zorunluluğu da dikkate alınır. Bu kategoriler arasında kesin bir orantı bulunmadığı için ortamın kalitesindeki iyileşmelere bakılmaktadır. Örneğin, güçlü bir şekilde düzenlenmiş bir iç değerlendirme, bir rapor organının yönetim kurulu üyeleri tarafından basitçe onaylanmasından ibaret olan ve ortamın kalitesinin iyileştirilmesi üzerinde çok az etkisi olacak olan aşırı resmi bir sürece dönüşebilir.

Sekiz eğitim sisteminde, EÇEB ortamlarının iç değerlendirmesine yönelik bir çerçeve mevcuttur, ancak daha ziyade 'gevşek' olarak kabul edilebilir (Almanya, İrlanda, Hırvatistan ve Hollanda, tüm aşama için; Portekiz ve Birleşik Krallık (İngiltere, Galler ve Kuzey) İrlanda) (küçük çocuklar için ortamlar). Bu eğitim sistemlerinde iç değerlendirme zorunlu değildir ancak tavsiye edilir.

EÇEB ortamları, genel olarak, tanımlanmış bir sıklık ya da beklenen sonuç olmadığı için bu görevi yerine getirme konusunda iyi bir özerkliğe sahiptir. Bu ülkelerin ikisinde, durum biraz farklılık göstermektedir, İrlanda ve Hırvatistan'da olduğu gibi EÇEB ortamlarına standart bir öz değerlendirme süreci önerilmiştir.

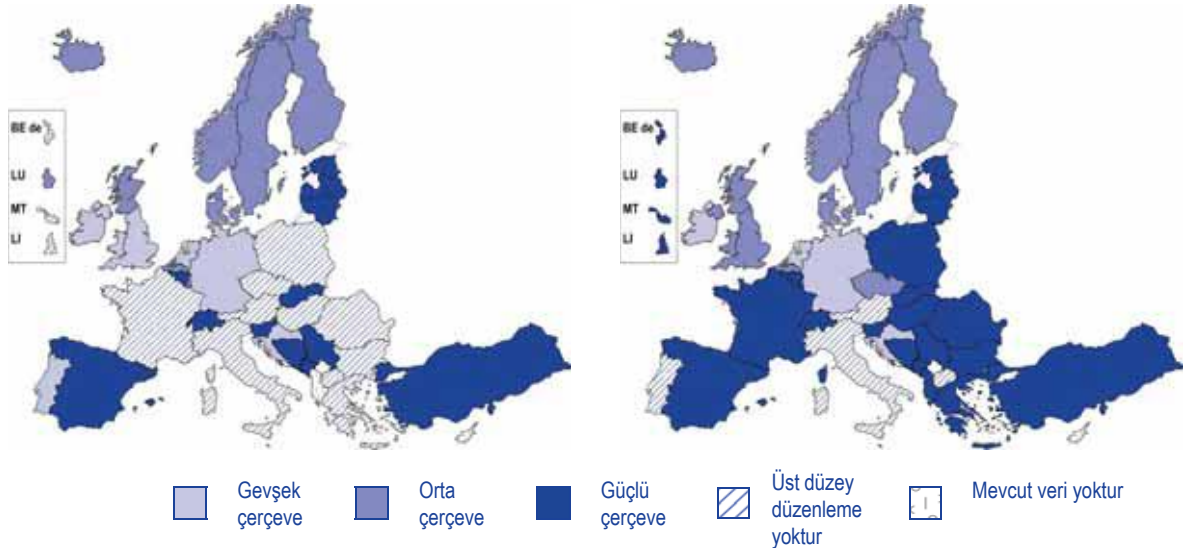
İrlanda'da, Kalite Güvence Süreci (QAP), uygulamalarını Siolta kalite standartlarına göre değerlendirmek isteyen erken çocukluk ortamları için yapılandırılmış, destekleyici bir çerçeve sağlamak üzere tasarlanmıştır. Kullanılan araç, Siolta çerçevesine dayanan bir öz değerlendirme formudur; ortam ile tamamlanır ve öz değerlendirmede verilen bilgileri desteklemek için kanıt sağlayan bir 'kalite portföyü' ile birlikte verilir.

Hırvatistan'da, 2012 / 13'ten bu yana, Eğitimin Dış Değerlendirmesi Ulusal Merkezi, Erken Çocukluk Öz Değerlendirmesi için El Kitabında belirtilen standartlaştırılmış sürece göre öz değerlendirme yapmak isteyen Erken çocukluk ve okul öncesi eğitim kurumları için yıllık bir EÇEB çağrısı yayınlamaktadır. Süreç, bir öz değerlendirme raporunu ve Ulusal Eğitim Dış Değerlendirme Merkezi'nin desteğiyle oluşturulan bir kalkınma planının uygulanmasını içerir.

Şekil E3: EÇEB ortamlarının iç değerlendirmesinde üst düzey çerçeve, 2018/19

a) 3 yaşın altındaki çocuklar için olan ortamlar

a) 3 yaş ve üzeri çocuklar için olan ortamlar

Gevşek çerçeve	Orta çerçeve	Güçlü çerçeve
<ul style="list-style-type: none"> – tavsiye edilir – belirlenen sıklık yoktur – beklenen sonuç yoktur – kendi stratejilerini geliştirme gerekliliği yoktur 	<ul style="list-style-type: none"> – zorunlu – belirlenen sıklık yok fakat düzenli ve devamlı olmalıdır – kendi stratejilerini geliştirme gerekliliği vardır – beklenen sonuçlar her zaman belirlenmemiştir 	<ul style="list-style-type: none"> – zorunlu – 1 ila 3 yıl arasında belirlenen sıklık vardır – belirlenen sonuçlar vardır – kendi stratejilerini geliştirme gerekliliği yoktur

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Ortamların dahili olarak değerlendirilmesi, ortamın performansını değerlendirmeyi veya izlemeyi, genel kaliteyi rapor etmeyi ve uygulamayı veya tedariki iyileştirmenin yollarını önermeyi amaçlayan bir kalite kontrol sürecidir. Öncelikle ortamın kendi personeli tarafından yapılır. Ülkelere bağlı olarak, EÇEB düzenlemelerinin iç değerlendirme çerçevesi, üst düzey eğitim kılavuzlarına veya diğer düzenlemelere ve tavsiyelere atıfta bulunabilir.

Ülkeye özgü notlar

Avusturya: Ortamların iç değerlendirmesine yönelik düzenlemeler her bir bölgeye aittir. Örneğin, Yukarı Avusturya Bölgesi "Pedagojik Kalite Özellikleri" ⁽¹⁰⁾ adlı bir öz değerlendirme aracı üretmiştir.

Eğitim sistemlerinin çoğunda, iç değerlendirme için en üst düzey çerçeve 'güçlü' olarak kabul edilebilir. İç değerlendirme zorunludur ve yıllık olarak üç yılda bir değişen düzenli aralıklarla yapılmalıdır. Üst düzey yetkililer, öz değerlendirme raporunun, yıllık faaliyet raporunun, bir gelişim planının veya ortamın pedagojik planının revizyonu olabilecek iç değerlendirmenin ana sonucunu tanımlar.

⁽¹⁰⁾ <https://www.ooe-kindernet.at/1989.htm>

İç değerlendirme, Belçika (Fransız Topluluğu), İspanya, üç Baltık ülkesi, Slovenya, Slovakya, Bosna Hersek, İsviçre, Karadağ, Sırbistan ve Türkiye'deki tüm EÇEB aşaması boyunca kuvvetli bir şekilde çerçevelenmiştir. EÇEB, bu ülkelerin çoğunda (bkz. Şekil A4), İspanya, üç Baltık ülkesi, Slovenya, Bosna Hersek, Karadağ ve Sırbistan aynı otoritenin sorumluluğu altındadır.

Estonya'da, her okul öncesi kurum tarafından en az 3 yılda bir bir gelişim planı hazırlanmalıdır.

Litvanya'da, bir eğitim kurumunun başkanı belediye meclisi için yıllık bir faaliyet raporu sunmalıdır.

Letonya'da, her iki yılda bir eğitim kurumları, bu temelde değerlendirilecek olan iç değerlendirme raporlarını kurucularına (yerel yönetim) göndermelidir.

Farklı yetkililerin 3 yaş ve altındaki hizmetlerin sağlanmasından sorumlu olduğu dört Avrupa eğitim sistemi (Belçika - Fransız Topluluğu), Slovakya, İsviçre ve Türkiye'de) her iki aşamada da güçlü bir değerlendirme çerçevesine sahiptir. Ancak, iç değerlendirmeye ilişkin düzenlemeler, belirli makamlar tarafından düzenledikleri için farklılık gösterebilir. Örneğin,

Belçika'da (Fransız Topluluğu), kalite sertifikalarını yenilemek için, küçük çocuklar için EÇEB ortamlarının, her üç yılda bir iyileştirme planlarının uygulanmasını değerlendirmeleri ve Doğum ve Çocukluk Bürosu'ndan gelen günlük bakım koordinatörü ile birlikte eğitim ve bakım planı ve kaliteyi artırmak için yeni bir plan üretmeleri gerekmektedir. İlkokul öncesi okullarda, katılım konseyi okulun her yıl kazandığı başarıları, buna göre revize edilmesi gereken okul planına göre değerlendirir.

Daha küçük ve daha büyük çocuklar için ayrı ortamları olan bazı ülkelerde (bkz. Şekil A2), iç değerlendirme için 'güçlü' en üst düzey çerçeveler yalnızca büyük çocuklar için olan EÇEB ortamları için geçerlidir.

Yunanistan'da, 79 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca, madde 10 (Resmi Hükümet Gazetesi no. 109, cilt A, 01-08-2017), okulöncesi bir okulun eğitim kurulunun eğitim çalışmalarını her yıl sonunda değerlendirmesi gerekir ve gelecek okul yılı için iyileştirme önerileri hazırlamalıdır. 2018'de kabul edilen yeni mevzuata göre (Resmi Hükümet Gazetesi 102, cilt A, 12-06-2018) ve 2019'da (Resmi Hükümet Gazetesi 16, cilt.2, 11-01-2019, madde 2 par.6) 2019-20 öğretim yılından itibaren yürürlüğe giren çerçeve, tematik değerlendirme alanlarını tanımlayacak ve raporlama süreci için şablonlar sağlayacaktır.

Fransa'da, okul öncesi okul personeli okul planlarını kendileri değerlendirmeli ve buna göre revize etmelidir.

Lüksemburg'da, okul öncesi okullar (eğitim öncesi eğitim veren okullar) okul gelişim planında belirlenen hedefler doğrultusunda çeşitli alanlarda öğretme ve öğrenme kalitesini düzenli olarak değerlendirir. Bu temelde, yeni programın hazırlanması için her üç yılda bir okul gelişim planının kapsamlı bir değerlendirmesi yapılmaktadır.

Malta'da anaokullarının içsel değerlendirmesi yıllık olarak yapılır ve yeni bir gelişim planına yol açar.

Polonya'da, okul öncesi müdürü her okul yılının başında öğretmen konseyine sunulan yeni bir denetim planı hazırlar. Bu plan, önceki planın sonuçlarını ve Milli Eğitim Bakanı tarafından belirlenen öncelikleri dikkate alır.

Küçük bir grup ülke, iç değerlendirmenin zorunlu olduğu ancak ortamların kendi stratejilerini geliştirmekten sorumlu olduğu ılımlı kategoriye girmektedir. Genellikle, üst düzey düzenlemeler düzenli veya sürekli bir iç değerlendirme yapılması gerekliliğine vurgu yapar, ancak kesin aralıkları tanımlamaz. Ayrıca, iç değerlendirme sonuçlarından elde edilen sonuçları kullanıp kullanmamal Belçika (Flaman Topluluğu), Çekya, Danimarka, Finlandiya, İsveç ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda) EÇEB ortamlarına bırakılmıştır. Buna karşılık, Birleşik Krallık'ta (İskoçya), İzlanda ve Norveç'te bulgular ve iyileştirmeler raporlarda veya planlarında belirtilmelidir. Lüksemburg'da, ortamın pedagojik planını gözden geçirmek için küçük çocuklar için olan ortamların iç değerlendirme sonuçları kullanılmalıdır.

Belçika'da (Flaman Topluluğu), müfettişliğin Eğitim Kalitesi Referans Çerçevesine göre, okullardan (kleuteronderwijs dahil) kalite güvence prosedürlerini eğitim uygulamalarına çevrilmiş köklü bir vizyondan geliştirmeleri ve bu uygulamayı döngüsel, sistematik ve güvenilir bir şekilde, sonuçları ve öğrenciler üzerindeki etkisi ile başlayarak değerlendirebilmesi beklenmektedir. Bu, eğitim uygulamalarının kalitesini garanti altına almak ve iyileştirmek için tasarlanmıştır. Küçük çocuklar için ortamlarda dahili değerlendirme 5 yıllık bir süre içinde yapılmalıdır.

Çekya'da anaokulları, önceden hazırlanmış bir plana göre, çalışmalarını sistematik, kapsamlı ve düzenli bir şekilde değerlendirir. Değerlendirme araçları, yöntemleri ve teknikleri her anaokulu tarafından seçilmekte ve okulun müfredat belgelerinde açıklanmaktadır.

Danimarka'da, Günlük Bakım Yasasına göre, EÇEB ortamının yöneticisi, pedagojik öğrenme ortamının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla ortamda bir değerlendirme kültürü oluşturmaktan sorumludur. Ayrıca en az her iki yılda bir değerlendirme yapmak zorundadır.

Finlandiya'da, yerel düzeyde düzenli değerlendirme, EÇEB Yasasına göre, sağlayıcılar için yasal bir görevdir. Ulusal Temel Müfredat ayrıca, hem sağlayıcıda (belediye veya özel hizmet sağlayıcılar) hem de birim düzeyinde değerlendirme görevini ele almaktadır. Yerel müfredat, erken çocukluk eğitimi ve bakımı için Ulusal Temel Müfredatın nasıl uygulanacağını tanımlamalı ve ayrıca EÇEB ortamlarında nasıl izleneceğini ve değerlendirileceğini açıklamalıdır. Finlandiya Eğitim Değerlendirme Merkezi (FINEEC), 2018 sonbaharda, EÇEB ortamlarının sistematik ve hedefe yönelik öz değerlendirme yapmasını desteklemeyi amaçlayan ulusal kılavuzlar ve tavsiyeler yayınladı.

İsveç'te, okul öncesi eğitim müfredatına göre, yönetici okul öncesi eğitim hizmetini sistematik ve sürekli olarak planlamalı, izlemeli, değerlendirmeli ve geliştirmelidir.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda), daha büyük çocuklar için olan EÇEB ortamlarının, performanslarını denetim çerçevelerine göre sürekli olarak değerlendirmeleri bekleniyor. Örneğin, Kuzey İrlanda'da, denetim çerçevesine göre, ortamların, personelin kendi kendini değerlendirmeleri sonucu alınan eylemlere dayanarak net bir iyileşme kanıtı gösterebileceği bir öz değerlendirme kültürü geliştirmesi beklenmektedir.

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), kalite çerçevesine göre - 2020 için yapılan bir taslak: İskoçya'da Erken Öğrenme ve Çocuk Bakımının Yaygınlaştırılması: Kalite Eylem Planı - Büyük çocuklar için olan EÇEB ortamlarının sağlam bir öz değerlendirme süreci geliştirmesi beklenmektedir. Müfettişlik'in EÇEB rehberi, teftiş hazırlığında yapılan bir defalık bir faaliyet yerine, öz değerlendirmenin yıl boyunca devam etmesi gereken dinamik bir süreç olduğunu vurgulamaktadır. Öz-değerlendirme, düzenlemenin gelişim planını görmek isteyebilecek denetimler için kanıtların bir parçasını oluşturur.

İzlanda'da, anaokulları iç değerlendirme prosedürlerini kendi müfredatlarında belirtmelidir. Bir iyileştirme planı ile birlikte bir rapor yayınlamaları gerekmektedir; ve her ikisinin de halka duyurulması gerekmektedir.

Norveç'te, tüm anaokulları düzenli olarak pedagojik uygulamalarını kendi planları, Anaokulu Yasası ve Çerçeve Planı ışığında değerlendirmelidir. Yıllık planında, her anaokulu kendi pedagojik uygulamalarını nasıl değerlendireceğini açıklamalıdır.

ÇOCUKLAR NADİREN DEĞERLENDİRME ORTAMINA KATILIRLAR

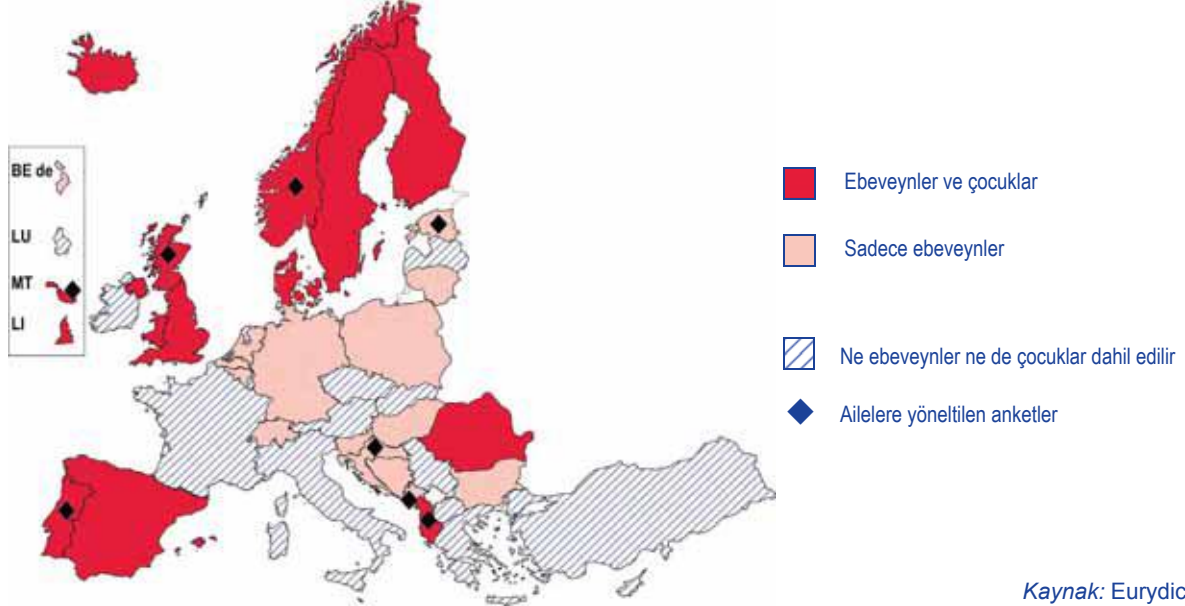
Çeşitli paydaşların kaliteyi iyileştirme konusundaki görüşlerini dikkate almanın EÇEB hizmetlerine çok faydalı olduğu görülmektedir. Ortamların değerlendirilmesi - hem harici hem de dahili olarak - ebeveynleri ve çocukları dahil etmek için fırsatlar sunar. Bu gösterge, üst düzey düzenlemelerin içeriğine odaklanır ve dış değerlendiriciler arasında veya ortamlarda standart uygulamaları dikkate almaz.

Şekil E4, ebeveynlerin ortamların değerlendirilmesinde çocuklardan çok daha fazla yer aldığını göstermektedir. Otuz eğitim sisteminin, ebeveynlerin EÇEB ortamlarının değerlendirilmesine dahil edilmesine ilişkin kılavuzları vardır. Buna karşılık, sadece onbeş eğitim sisteminin çocukların sürece katılımıyla ilgili yönergeleri vardır. Ayrıca, daha büyük çocuklar için hem ebeveynlerin hem de çocukların EÇEB ortamlarına dahil edilmesi daha yaygındır. Ebeveynler, on yedi eğitim sistemindeki küçük çocuklar için olan ortamların değerlendirilmesine katılır; bu, daha büyük çocuklar için olanın yaklaşık yarısı kadardır. Küçük çocukların görüşleri sadece İskandinav ülkelerinde, İspanya'da iki Özerk Topluluk'ta (Cataluña ve Comunidad Valenciana) ve Birleşik Krallık'ın (İskoçya) bir bölümünde ele alınmaktadır. Bunun nasıl uygulanması gerektiğine dair çok az kılavuzluk sağlanmakta veya hiç kılavuzluk sağlanmamaktadır, ve değerlendiricilere araç ve süreçlerin tasarımında önemli özerklik bırakılmaktadır. Çocukları dahil etmek için üst düzey düzenlemelere veya önerilere sahip tüm ülkeler ebeveynleri içerir.

(11) <https://karvi.fi/en/publication/varhaiskasvatuksen-laadun-arvioinnin-perusteet-ja-suositukset-2/>

Şekil E4: EÇEB tabanlı merkezlerin değerlendirilmesinde ebeveynlerin ve çocukların katılımı, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

EÇEB merkez tabanlı ortamların değerlendirilmesine ebeveynlerin ve çocukların yaş aralığına göre dahil edilmesi

		BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	
< 3 yaş	Çocuklar						●					●											
	Ebeveynler			●			●	●	●			●		●					●				●
≥ 3 yaş	Çocuklar						●					●									●		
	Ebeveynler	●	●	●	●		●	●	●			●		●					●		●	●	●
		AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK (1)	UK-SCT		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR	
< 3 yaş	Çocuklar							●	●		●		(:)			●				●			
	Ebeveynler					●		●	●	●	●		(:)	●		●		●		●			
≥ 3 yaş	Çocuklar			●	●			●	●	●	●		●		●	●				●			
	Ebeveynler		●	●	●	●		●	●	●	●		●	●	●	●	●			●			

Kaynak: Eurydice.

UK (1) = UK-ENG/WLS/NIR

Açıklayıcı not

Şekil, üst düzey eğitim kılavuzlarının ve diğer üst düzey düzenlemelerin ve tavsiyelerin içeriğini yansıtmaktadır. Ebeveynlerin ve çocukların ortamların iç ve / veya dış değerlendirmelerine katılımını dikkate alır.

Sadece EÇEB düzenlemelerinin dış değerlendiricileri veya EÇEB değerlendirmelerini desteklemek amacıyla üst düzey yetkililer tarafından yönetilen standartlaştırılmış anketler göz önünde bulundurulur.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Bölgelerde, ebeveynlerin değerlendirmelere nasıl dahil edileceğine dair düzenlemeler farklıdır. Örneğin, Baviera'da, EÇEB sağlayıcılarının ebeveyn memnuniyetini düzenli olarak değerlendirmesi gerekmektedir. Bu finansman için bir önkoşuldur.

İspanya: Cataluña ve Comunidad Valenciana'da tüm yaş grubundaki çocuklara ve ebeveynlere ve Endülüs'te 3 yaş ve üzeri olan ortamdaki çocuklara ve ebeveynlere uygulanır.

Slovenya: Anaokulunun değerlendirilmesinde çocukların görüşlerini dikkate alan üst düzey düzenlemeler veya tavsiyeler olmamasına rağmen, bu uygulama Ulusal Liderlik Okulu tarafından geliştirilen isteğe bağlı bir iç değerlendirme aracında önerilmektedir.

Birleşik Krallık (ENG / WLS / NIR): Küçük çocuklar için olan EÇEB ortamlarının iç değerlendirmesine ebeveynlerin dahil edilmesine ilişkin bilgiler sadece İngiltere için geçerlidir.

Bazı ülkelerde, ebeveynlerin görüşleri, kurum içi değerlendirme sürecine katılma hakkına sahip olan resmi bir organın temsilcileri aracılığıyla ifade edilir. Bu, Estonya, İspanya (bazı Özerk Topluluklar), Litvanya, Slovenya, Bosna-Hersek ve Karadağ'daki tüm EÇEB yaş aralığı için geçerlidir.

Bu aynı zamanda daha büyük çocuklar için olan ortamlarda dokuz sistemde geçerlidir: Belçika (Fransızca ve Almanca Konuşan Topluluklar), Bulgaristan, Macaristan, Malta, Polonya, Romanya, Arnavutluk ve İsviçre'deki bazı kantonlar. Ebeveynlerin bu resmi kurumun üyeleri olarak iç değerlendirme sürecine katılma şekilleri, değerlendirme raporunun tartışılmasından ve onaylanmasından iç değerlendirme sürecinin gelişimine katkıda bulunmaya kadar, ülkeler arasında değişiklik gösterir.

Belçika'da (Almanca Konuşan Topluluk) ebeveynler, anaokulunun yapılarının, yöntemlerinin ve sonuçlarının Anaokulu planında belirtilen hedeflerle tutarlı olup olmadığını kontrol eden pedagojik konseyin bir parçasıdır.

İspanya'da, ebeveynleri içeren Okul Kurulu, okulun genel çalışmasını ve okul gelişim planına ve yıllık genel programa ilişkin okul başarısını değerlendirir.

Litvanya'da, EÇEB ortamının konseyi, kapsamı ve iç değerlendirme için kullanılan yöntemleri belirler ve sonuçlarını analiz eder.

Slovenya'da anaokulu konseyinin bir üyesi olarak ebeveynler kendi iç değerlendirme raporunu kabul eder.

Belçika (Flaman Topluluğu), Birleşik Krallık (tüm kısımlar) ve Lihtenştayn'da, üst düzey yönergeler, nasıl gerçekleştirileceğini belirtmeden, kurumların iç değerlendirmesine ebeveyn katılımı gerektirir veya tavsiye eder. Belçika'da (Flaman Topluluğu) ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere) denetçilerden, ebeveynlerin ortamların iç değerlendirmesine katkıda bulunma fırsatına sahip olup olmadıklarını kontrol etmeleri beklenir.

Belçika'da (Flaman Topluluğu), müfettişler, 3 yaşın altındaki çocuklar için olan ortamların, ebeveynlerin hizmetin kalitesi hakkında iç değerlendirmelerinin bir parçası olarak görüşme ve dikkate alma konusundaki mevzuata uyup uymadığını kontrol etmek için uygulayıcılar ile rehberli görüşmeler gerçekleştirmektedir.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere), Erken Yıllar Kontrol El Kitabı (2018), denetçilerin, ortamın ebeveynlerin görüşlerini dikkate almadığını kontrol etmeleri gerektiğini belirtir. Mümkün olan yerlerde, denetçilerden kendilerinin denetim sırasında ebeveynlerin görüşlerini almaları beklenir.

Ebeveynlerin, çocuklarının EÇEB ortamında eğitim ve bakım kalitesini değerlendirmelerini veya sağlanan hizmetle ilgili görüşlerini dahil etmenin diğer yolları, ortam düzeyinde görüşmeler, anketler veya odak gruplarını yürütmeyi içerir. Bu tür yöntemler örneğin İspanya'da, tüm EÇEB dönemi için veya Macaristan, Malta, Polonya ve Portekiz'de daha büyük çocuklar için önerilmektedir.

Birkaç ülkede, ebeveynlerin iç değerlendirmelere dahil olmalarında EÇEB ortamlarını desteklemek için en üst düzeyde anketler tasarlanmıştır. Estonya ve Norveç'te, üst düzey yetkililer kendileri düzenli olarak ebeveynlere anket uygular ve iç kalite güvence sürecini desteklemek için bireysel sonuçlar hakkında EÇEB ortamlarına geri bildirimde bulunur. Hırvatistan'da, bu amaçla oluşturulmuş bir gruptaki ebeveynlerin temsilcilerini içeren Ulusal Eğitim Dış Değerlendirme Merkezi (bkz. S. 127) tarafından oluşturulan öz değerlendirme süreci, standart anketleri doldurmaları için ebeveynlere yönelik bir hizmet içermektedir.

Ebeveynlerin görüşleri, EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi için belirlenen prosedürlerin bir parçası olarak da toplanabilir. Standartlaştırılmış anketler, tüm EÇEB dönemi boyunca Karadağ ve Birleşik Krallık'taki (İskoçya) ebeveynlere ve ayrıca EÇEB'in son yıllarında Malta, Portekiz ve Arnavutluk'ta uygulanmaktadır. Hollanda'da, ebeveynler belediye sağlık hizmeti tarafından ebeveynlerin komitesine danışılarak yapılan küçük çocukların ortamlarının denetlenmesinde yer almaktadır. Romanya'da, denetçi tarafından daha büyük çocuklar için olan EÇEB ortamlarını değerlendirmek için kullanılan çerçevenin bazı göstergeleri (Okul Öncesi Eğitim için Ulusal Özel Kalite Standartları) ebeveynlerin görüşlerine odaklanmaktadır.

Standart anketler aracılığıyla, ebeveynlere çeşitli konularda danışılır. Birincil sorular ebeveynlerle işbirliği ve iletişim, güvenlik sorunları, çocukların öğrenme ve bakım kalitesi ve genel memnuniyetle ilgilidir. Çocuk refahı gibi diğer alanlara da değinilmektedir.

(Malta, Birleşik Krallık - İskoçya ve Norveç), çocukların ihtiyaçlarına uyum sağlamak veya geçişleri desteklemek (Birleşik Krallık - İskoçya ve Norveç), açık hava etkinlikleri (Portekiz ve Norveç) ve personel (Hırvatistan).

Bazı İskandinav ülkeleri, ebeveynleri yerel düzeye dahil etme sorumluluğunu üstlenir. Danimarka, Finlandiya, İsveç ve İzlanda'da, düzenlemeler, ebeveynlerin, çocuklarının EÇEB ortamını değerlendirme, yerel makamlara bırakma veya bunun nasıl yapılması gerektiğine karar verme fırsatına sahip olmaları gerektiğini belirtir.

Danimarka'da, Günlük Bakım Yasasına göre, ebeveynler, ortamın müfredatının geliştirilmesi, değerlendirilmesi ve izlenmesinde yer almalıdır.

Finlandiya'da, ulusal temel müfredat değerlendirmeye ebeveyn katılımına dair birkaç atıfta bulunur: örneğin, belediyeler müfredatın, işletme kültürünün ve EÇEB ortamının etkinliklerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesinde yer almalıdırlar.

İsveç'te, Okul Öncesi Müfredatı'na göre, okul öncesi eğitim müdürü çocuğun velisine kalite çalışmasına katılma fırsatlarını sağlamaktan sorumludur.

Norveç'te, Çerçeve Planı (UDIR 2017, s. 37) şunları belirtmektedir: "Anaokulları, planlanması ve değerlendirilmesi gereken pedagojik organizasyonlardır. Çocuklar ve ebeveynleri bu süreçlere katılma hakkına sahiptir. "

Altı ülkede, çocukların görüşlerinin göz önünde bulundurulması ya da düzenlemelerde ya da müfredatta yer almaktadır.

Danimarka'da, Günlük Bakım Yasası ve güçlendirilmiş müfredat uyarınca, çevre çocuğun bakış açısından değerlendirilmeli ve çocukların çevreleriyle ilgili deneyimleri dikkate alınmalıdır.

İspanya'da, üç Özerk Topluluk - EÇEB'in ikinci döngüsü için Endülüs, tüm aşama için Cataluña ve Comunidad Valenciana - çocukları EÇEB ortamlarının değerlendirilmesine dahil etmek için düzenlemeler getirmiştir. Örneğin, Comunidad Valenciana'da (39/2008 Sayılı Karar, 4 Nisan 19, madde 19), ortamlar (iç değerlendirme için) ve eğitim Müfettişliğinin (dış değerlendirme için) çocukların görüşlerinin toplanabileceği araçlar yaratması gerekir.

Finlandiya'da, EÇEB Yasasında belirtildiği gibi, EÇEB sağlayıcıları, çocukların ve ebeveynlerinin EÇEB düzenlemelerinin planlanması ve değerlendirilmesine katılma fırsatına sahip olmalarını sağlamak için yasal bir görev üstlenir.

İsveç'te, Okul Öncesi Müfredatı'na göre, belediyenin görevlerinden biri okul öncesi okulları sürekli olarak değerlendirmek ve izlemektir. Çocuklar değerlendirme ve izleme sürecine dahil edilmeli ve eğitimi etkilemelerine izin verilmelidir.

İzlanda'da, No. 90/2008, çocukların katılımı ilkesinin altını çiziyor. 5 ve 6 yaşları arasındaki odak grupları dış değerlendirme sürecinin bir parçasıdır.

Norveç'te, Anaokulları Çerçeve Planına göre (UDIR, 2017) çocuklar, anaokulunun faaliyetlerini düzenli olarak değerlendirmeye aktif olarak katılabileceklerdir. Tüm çocuklar anaokulunda neler olup bittiğini söyleyecektir. Çocukların katılımı için araçlar veya prosedürler yerel olarak kararlaştırılmalıdır.

Diğer altı ülkede, çocukların görüşlerini dikkate almak, EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesi için üst düzey yönergeler veya çerçeveler tarafından istenmektedir:

Malta'da, daha büyük çocuklar için ortamların dış değerlendirmesi, odak gruplarını ve öğrencilerle yapılan görüşmeleri ve ders gözlemleri sırasında gayri resmi tartışmaları içermelidir.

Portekiz'de okul öncesi ortamlar için denetim el kitabı (jardins de infância), denetçilerin çocukların görüşlerini alması gereken konuları kapsayan bir bölüm içermektedir. Bunlar, tercih ettikleri faaliyetleri, oyun etkinliklerini seçme özgürlüğünü ve eğitim personeli ile etkileşimlerini içerir.

Romanya'da, daha büyük çocuklar için olan EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinde kullanılan çerçevenin bazı göstergeleri (Okul Öncesi Eğitim için Ulusal Özel Kalite Standartları) değerlendiricinin okul öncesi çocukların görüşüne dikkat etmesini gerektirir.

Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda), yürürlükteki okul denetim çerçevelerine uygun olarak, 3 yaş ve üzeri çocukların görüşleri, anaokulu / ilköğretim okullarının dış değerlendirmesine katkıda bulunabilir.

Birleşik Krallık'ta (İskoçya), İskoç Eğitim ve Bakım Müfettişliği'nin denetim metodolojisi, her yaşta çocukla hizmet görüşleri hakkında konuşmayı içerir. Çocuklara sürekli olarak nasıl danışıldığına dair hizmet belgeleri de inceleme sürecinin bir parçası olarak kabul edilir. Ayrıca, erken öğrenme ve çocuk bakımı sektörü için iç değerlendirme çerçevesine göre, ortamın yaşam ve çalışmasını iyileştirmek için çocukların, ebeveynlerin / bakıcıların ve ailelerin görüşlerinin etkin bir şekilde kullanılması oldukça etkili bir uygulama olarak kabul edilmektedir.

Amavutluk'ta, Anaokulunun İncelenmesi ve Değerlendirilmesi ilkeleri, çocukların anaokulu iklimi, etiği ve çocuk bakımı hakkındaki görüşlerinin dikkate alınmasına işaret eder.

Lihtenştayn'da, merkezi eğitim otoritesi, anaokulunun dış değerlendirmesinde çocukların dikkate alınmasını da içeren eğitim sisteminde kalite güvencesi ve iyileştirme için kılavuzlar sağlar.

ÜLKELERİN ÇOĞU, DAHA GENİŞ EÇEB SİSTEMİNİ ORTAM DÜZEYİNDEKİ BULGULARA DAYANARAK İZLEMEDİR

Bireysel EÇEB değerlendirilmesinden elde edilen bulgular, ortamların kendi uygulamalarını geliştirmelerine yardımcı olmak için kullanılabilir, ancak bütün EÇEB sistemini izlemek ve değerlendirmek için de kullanılabilir. Bulguların yerel, bölgesel veya üst düzeyde toplanması ve raporlanması, sistem çapında bir değerlendirme yapmak için yaygın bir yöntemdir.

Eğitim sistemlerinin neredeyse üçte ikisi EÇEB ortamlarının değerlendirilmesinden elde edilen sonuçların bu şekilde toplanmasını ve kullanılmasını sağlamak için bir tür mekanizmaya sahiptir (bkz. Şekil E5). Raporlar EÇEB'e özel olabilir veya diğer eğitim seviyelerini de içerebilir. Örneğin, Portekiz'de Müfettişlik, daha büyük çocukların ortamları hakkındaki genel raporları hazırlamak için toplu bulguları kullanır (jardim de infância). Hollanda'da, belediye sağlık hizmetleri tarafından yapılan yerel değerlendirmelerin bulguları, denetleme kurumu tarafından hazırlanan eğitim durumu raporunda yıllık olarak raporlanmaktadır.

Raporların odağı değişmektedir. İspanya, Slovenya ve İsveç'te, örneğin, değerlendirme kuruluşunun faaliyetleri ana odak noktasıdır. Diğer ülkelerde (örneğin Belçika, Hollanda, Malta, Birleşik Krallık ve Slovakya), denetleme kurulu tarafından hazırlanan raporlar, EÇEB dahil, eğitim sisteminin güçlü ve zayıf yönlerine genel bir bakış sağlar.

Belçika'da (Flaman Topluluğu), daha büyük çocuklar için olan EÇEB ortamlarını değerlendirmekten sorumlu denetmen, Eğitim Aynası (De Onderwijsspiegel) başlıklı yıllık bir rapor hazırlar. Bu rapor, önceki okul yılında yapılan inceleme ziyaretlerinin sonuçlarına ve denetim kurulu tarafından yürütülen bir veya daha fazla tematik incelemeye dair genel bir bakış içerir.

Slovenya'da baş müfettiş, en az yılda bir kez Okul Müfettişliği'nin çalışmaları hakkında bakana rapor vermelidir. Rapor, bireysel anaokullarında ve diğer okullarda yapılan denetimlerin sayısı ve ayrıca daha önce uygulanan yaptırımlara verilen yanıt da dahil olmak üzere, gözlenen ihlaller ve uygulanan yaptırımlar hakkındaki bilgileri içermelidir. Ayrıca, anaokulları ve diğer okullardaki çocuk haklarının korunmasının yanı sıra, yasal gerekliliklere uygunluğun genel bir değerlendirmesini sağlamalıdır.

İsveç'te, İsveç Okulları Müfettişliği, EÇEB ortamlarına karşı yapılan şikayetler hakkındaki soruşturmalar hakkında Hükümete yıllık olarak bir rapor hazırlar.

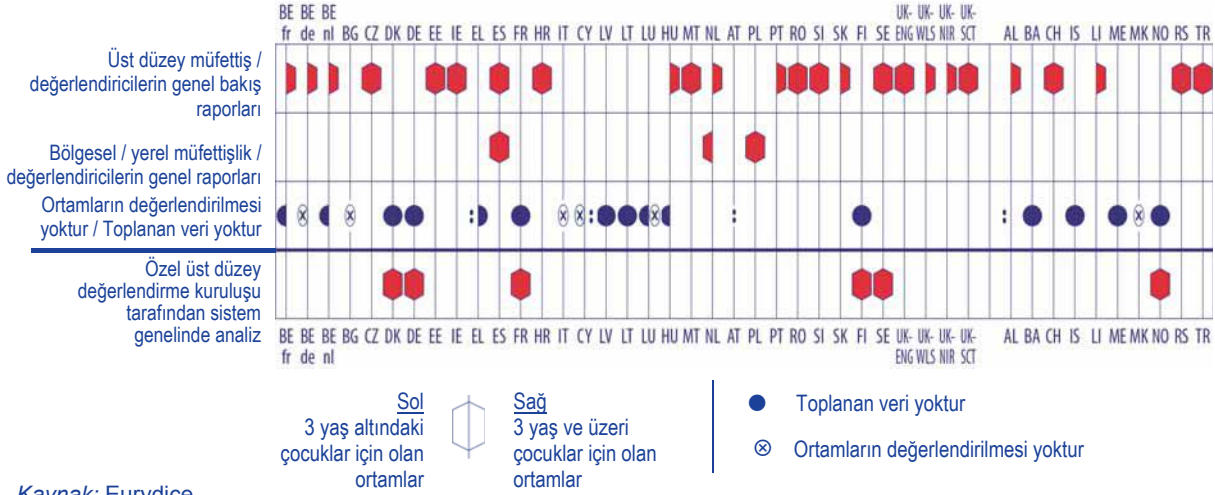
Birleşik Krallık'ta (İngiltere), Ofsted, okul teftiş kurumu, yıllık raporunda bireysel okullardan ve ortamlarından elde ettiği bulguları ve ilk yıllardaki araştırma raporlarını yayınlamaktadır. Bunlar, genel eğitim kalitesinin iyileştirilmesine katkıda bulunur ve politikacılara sistemin etkinliği konusunda rapor vermede kullanılabilir.

Her ne kadar bu toplu raporlar genellikle genel bir ulusal bakış sunsa da, dış değerlendiricilerin faaliyet gösterdiği seviyeye bağlı olarak, örneğin federal veya devredilmiş otoriteler veya bölgesel / yerel yönetim alanlarına ait daha küçük bir bölge alanına odaklanabilirler.

Polonya'da, bölgesel otorite bölgedeki küçük çocuklar için olan EÇEB ortamları hakkında bir rapor hazırladı ve yerel sağlayıcılar tarafından iletilen dış değerlendirme raporlarına dayanarak bu raporu daha sonra Aile, Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığına iletti. Raporlar yapısal ve organizasyonel konulara odaklanmaktadır (örneğin, personel sayısı, ortamdaki grup sayısı, kamu finansmanı düzeyi).

İsviçre'de, raporlar ayrı ayrı kantonlarla ilgilidir.

Şekil E5: EÇEB sisteminin izlenmesi: merkez tabanlı ortamların değerlendirilmesinden toplanan bulguların kullanımı ve diğer sistem çapında analiz, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Bir 'üst düzey uzmanlık değerlendirme kuruluşu' tarafından sistem genelinde yapılan analiz, öncelikle bireysel ortamların veya personelin değerlendirilmesinden ziyade sistem çapında veya EÇEB değerlendirmesine adanmış üst düzey, genellikle ulusal bir organı ifade eder.

Ülkeye özgü notlar

Bulgaristan: Şekil E1'deki ülkeye özel nota bakınız.

Almanya: Özel bir üst düzey organ sadece Berlin Bölgesi için geçerlidir.

İspanya: Üst düzey raporlar, Endülüs Özerk Toplulukları, Illes Balears, Katalonya, Kastilya Leon, Galiçya ve Ciudad de Ceuta'da derlenmiştir. Illes Balears, Cataluña ve Melilla kentinde yerel raporlar hazırlanmıştır.

Avusturya: EÇEB ortamlarının dış değerlendirme sonuçlarının kullanımı her bir bölgeye bağlıdır.

Birleşik Krallık (ENG / WLS / NIR): 3 yaş ve üzeri çocuklar için bu şekil yalnızca kamu tarafından finanse edilen anaokulları ve ilköğretim okullarındaki hizmetleri temsil etmektedir.

Her ne kadar bireysel ortamların iç değerlendirme raporları birkaç ülkede üst düzey yetkili makama gönderilse de

(örneğin, İrlanda, İspanya, bazı Özerk Topluluklarda İspanya, Romanya, Bosna Hersek ve Liechtenstein), ülkeler genellikle EÇEB sistemi hakkında daha geniş raporlar üretmek için çalışmazlar. Bununla birlikte, Estonya'da, Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın dış değerlendirme bölümü, okul öncesi kurumlar tarafından en az üç yılda bir yapılan iç değerlendirmelerden elde edilen verileri toplamaktadır. Hırvatistan'da, Ulusal Eğitimin Dış Değerlendirme Merkezi, 2017'de 2012 / 13'ten bu yana EÇEB ortamlarında mevcut olan öz değerlendirme sürecinin bulgularını toplayan bir rapor yayınladı (Majcen ve ark., 2017). Ayrıca, Lihtenştayn'da, Anaokulu iç değerlendirme raporları çocuk bakımı hizmetleri için ortak kuruluş içinde paylaşılmakta ve tartışılmaktadır. Toplu sonuçlardan rapor üretmek, EÇEB sistemini izlemenin yalnızca bir yoludur. Bazı ülkelerde, bakanlıklarında eğitimden sorumlu, EÇEB sistemi hakkındaki tematik raporların ve ulusal istatistiklerin üretilmesinde uzmanlaşmış özel bölümler vardır. Ulusal araştırmalar ve devreye alınan araştırma projeleri de önemli bilgi kaynakları oluşturabilir.

İsviçre'de Konfederasyon ve kantonlar ortak olarak, her dört yılda bir anaokulu da dahil olmak üzere tüm sistem hakkında ulusal bir rapor hazırlamak için İsviçre Eğitimde Araştırma Koordinasyon Merkezi'ni görevlendirir.

Son olarak, bazı ülkeler EÇEB sektörü de dahil olmak üzere eğitim sisteminin kalitesini bir bütün olarak değerlendirmede uzmanlaşmış ulusal organlar kurmuşlardır (bakınız Şekil E5). Bu organlar, İsveç'te olduğu gibi bireysel EÇEB değerlendirmelerinde rol oynayabilir, ancak ana odak noktaları eğitim sistemidir.

Bu organlar, farklı (yerel ve merkezi) otorite seviyelerinden kaynaklanan ve verilerin ve analizlerin yayılmasından sorumlu olan büyük miktarda veriyi işler.

Danimarka'da, Danimarka Değerlendirme Enstitüsü (EVA) günlük bakım hakkındaki bilgileri sistematik olarak toplar, analiz eder ve yayınlamaktadır. Program değerlendirmesinin yanı sıra kalite yönetimi, çocuk bakış açıları, günlük bakımda değerlendirme kültürü, ebeveyn işbirliği, öğrenme ortamlarının organizasyonu veya günlük bakımdan okula geçiş gibi belirli temalar hakkında ulusal değerlendirmeler yapar. Bu değerlendirmeler, birincil düzeyde EÇEB durumu hakkında ulusal düzeyde bilgi vermek amacıyla günlük bakım ortamı örneklerini içermektedir. 2018/19'da, EVA belediyeler genelinde EÇEB'de revize edilmiş ve güçlendirilmiş bir müfredatın mevcut uygulamasını değerlendirmeye odaklanmıştır.

Almanya'da EÇEB sisteminin sistematik ve merkezi bir değerlendirmesini yapan tek bölge Berlin'dir. Sorumlu kuruluş, Erken Çocukluk Hizmeti Sağlama Kalite Geliştirme Enstitüsüdür.

Fransa'da, Genel Müfettişlik, eğitim politikasının uygulanmasında ve öğretme ve öğrenmenin kalitesini sistem düzeyinde izlenmesinde görevlidir. Örnek kurum ziyaretlerini ve eğitim kurumlarının saha gözlemlerini içeren tematik çalışmalar yürütür. 2017'de okul öncesi okullar hakkında tematik bir rapor yayınlamıştır (Leloup ve ark., 2017). Ayrıca, eğitim istatistik servisi (DEPP) sistem düzeyinde veri ve çalışmalar üretir ve yayınlamaktadır.

İsveç'te, İsveç Okulları Müfettişliği, EÇEB dahil, okul sektörünün kalite denetimlerinin izlenmesinden ve üretilmesinden sorumlu olan devlet otoritesidir. 2015 / 17'de, Müfettişlik'e, okul öncesi eğitim kurumlarının pedagojik kalitesini özel bir denetleme ile izlemek ve değerlendirmek için Hükümet tarafından üç yıllık bir görev verildi. Nihai rapor 2018'de yayınlandı (Skolinspektionen, 2018).

Finlandiya'da, Finlandiya Eğitim Değerlendirme Merkezi (FINEEC), eğitimin ulusal değerlendirmesinden sorumlu olan bağımsız bir devlet kurumudur. Görevi, Eğitim ve Kültür Bakanlığı tarafından onaylanan ulusal değerlendirme planına dayanarak EÇEB'de dış değerlendirmeler uygulamak ve EÇEB sağlayıcılarına kalite yönetimi ile ilgili konularda destek olmaktır. EÇEB'de değerlendirmenin amacı: Çocukların refahı, gelişimi ve öğrenmesi için elverişli koşulları teşvik etmek; Yasaya bağlı kalınmasını sağlamak; Yerel olarak erken çocukluk eğitimi geliştirmek için bilgi üretmek; ve siyasi karar almada temel teşkil etmek. 2018/19'da, devam etmekte olan değerlendirme projesi EÇEB için ulusal temel müfredatın uygulanmasına odaklanmaktadır.

Norveç'te, Norveç Eğitim ve Öğretim Müdürlüğü, EÇEB sisteminde kalitenin iyileştirilmesinden sorumludur. Müdürlük, kalitenin iyileştirilmesinde kullanılacak bilgi, veri ve istatistikleri toplar ve yayınlamaktadır.

REFERANSLAR

- Alt, C. et al. 2019. *DJI-Kinderbetreuungsreport, 2018. Inanspruchnahme und Bedarfe bei Kinder bis 14 Jahre aus Elternperspektive - ein Bundesländervergleich*. München: Deutsches Jugendinstitut. [pdf] Available at: https://www.dji.de/fileadmin/user_upload/bibs2019/DJI_Kinderbetreuungsreport2018.pdf [Accessed 19 March 2019].
- Autorengruppe Bildungsberichterstattung, 2018. *Bildung in Deutschland 2018*. [pdf] Available at: <https://www.bildungsbericht.de/de/bildungsberichte-seit-2006/bildungsbericht-2018/pdf-bildungsbericht-2018/bildungsbericht-2018.pdf> [Accessed 8 April 2019].
- Balduzzi, L. et al., 2019. *Literature Review on Transitions across Early Childhood and Compulsory School Settings in Europe*. [pdf] Available at: http://start.pei.si/wp-content/uploads/sites/11/2017/01/01_LITERATURE-REVIEW.pdf. [Accessed 16 May 2019].
- Barnett, W. S., 2011. Effectiveness of Early Educational Intervention. In: *Science*, 333(6045), pp. 975-977.
- BHAS (Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina), 2018. *Demography and social statistics. Education statistics: pre-school upbringing and education in the school year 2017/2018*. [pdf] Available at: http://www.bhas.ba/saopstenja/2018/EDU_02_2017_Y2_0_BS.pdf [Accessed 26 June 2018].
- BMFSFJ (Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend), 2016. *Monitor zur Familienforschung*. Ausgabe 35. [pdf] Available at: <https://www.bmfsfj.de/blob/112458/5c2232640b25469ea1ad63711f1312d7/familie-und-fruehe-bildung--monitor-familienforschung-ausgabe-35-data.pdf> [Accessed 26 January 2019].
- Broekhuizen, ML. et al., 2018. Child care quality and Dutch 2-and 3-year-olds' socio-emotional outcomes: Does the amount of care matter? In: *Infant and Child Development* (27). <https://doi.org/10.1002/icd.2043> [Accessed 29 June 2018].
- Bundesamt für Sozialversicherungen, 2017. Evaluation «Anstossfinanzierung». Entspricht das bestehende Angebot an familien-ergänzender Kinderbetreuung der Nachfrage? [pdf] Available at: https://www.bsv.admin.ch/dam/bsv/de/dokumente/familie/studien/Evaluation_Angebot_Nachfrage_2017.pdf.download.pdf/14_17d_eBericht.pdf [Accessed 23 January 2019].
- Burger, K., 2010. How does early childhood care and education affect cognitive development? An international review of the effects of early interventions for children from different social backgrounds. In: *Early Childhood Research Quarterly*, 25(2), pp. 140-165.
- Care Inspectorate, 2018. *Early learning and childcare statistics 2017*. [pdf] Available at: <http://www.careinspectorate.com/images/documents/4680/Early%20Learning%20and%20Childcare%20Stats%202017.pdf> [Accessed 08 March 2019].
- Carretero, S., Vuorikari, R. and Punie, Y., 2017. *DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. <http://dx.doi.org/10.2760/38842> [Accessed 29 June 2018].
- Centre of Information Technologies in Education, 2018. [Švietimo informacinių technologijų centras]. [Online] Available at: <https://www.itc.smm.lt/> [Accessed 10 July 2018].
- CIS (Central Statistics Office), 2018. *Population estimates by gender, single year of age and year*. [Online] Available at: <https://www.cso.ie> [Accessed 10 July 2018].

- CNAF (Caisse nationale des Allocations familiales, FR), 2018. *Baromètre d'accueil du jeune enfant 2017: Stabilité du recours et des souhaits d'accueil*. [pdf] Available at: http://www.caf.fr/sites/default/files/cnaf/Documents/Dser/observatoire_petite_enfance/AJE_2018_bd.pdf [Accessed 17 June 2019].
- Cyprus Ministry of Education and Culture, 2018. *All-day Optional public Pre-Primary schools*. [Online] Available at: http://www.moec.gov.cy/dde/en/allday_preprimary.html [Accessed 27 November 2018].
- Department for Education, 2018a. *Early education and childcare: statutory guidance for local authorities, June 2018*. [pdf] Available at: <https://www.gov.uk/government/publications/early-education-and-childcare--2> [Accessed 28 March 2019].
- Department for Education, 2018b. *National Statistics. Education provision: children under 5 years of age, January 2018*. Tables 4 and 6. [Online] Available at: <https://www.gov.uk/government/statistics/education-provision-children-under-5-years-of-age-january-2018> [Accessed 28 March 2019].
- Department of Education, 2018. *Annual Report and Accounts for the year ended 31 March 2018*. [Online] Available at: <https://www.education-ni.gov.uk/publications/department-education-resource-accounts-year-ended-31-march-2018> [Accessed 28 March 2019].
- DGEEC (Direção-Geral de Estatísticas da Educação e Ciência [General Directorate for Education and Science Statistics, PT]), 2017. *Perfil do aluno 2016/2017*. [pdf] Available at: [http://www.dgeec.mec.pt/np4/97/%7B\\$clientServletPath%7D/?newsId=147&fileName=DGEEC_DSEE_PERFIL_DO_ALUNO_1617.pdf](http://www.dgeec.mec.pt/np4/97/%7B$clientServletPath%7D/?newsId=147&fileName=DGEEC_DSEE_PERFIL_DO_ALUNO_1617.pdf) [Accessed 3 October 2018].
- Dobrotić, I., Matković, T. and Menger V., 2018. *Analiza pristupačnosti, kvalitete, kapaciteta i financiranja sustava ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj*, [Ministry of Demographics, Family, Youth and Social Policy of the Republic of Croatia]. [pdf] Available at: <https://mdomsp.gov.hr/UserDocsImages/Publikacije/Analiza%20pristupa%C4%8Dnosti%20%2C%20kvalitete%20%20kapaciteta%20i%20financiranja%20sustava%20ranog%20i%20pred%C5%A1kolskog%20odgoja%20i%20obrazovanja%20u%20Republici%20Hrvatskoj.pdf> [Accessed 19 March 2019].
- Dumas, A. and Lefranc, A., 2010. Early schooling and later outcomes: Evidence from pre-school extension in France. *Thema Working Paper 2010-07*. Université de Cergy Pontoise. [pdf] Available at: <https://thema.u-cergy.fr/IMG/documents/2010-07.pdf> [Accessed 19 March 2019].
- EHIS. *Eesti Hariduse Infosüsteem* [Estonian education information system]. [Online] Available at: <http://www.ehis.ee/> [Accessed 28 August 2018].
- Einarsdottir, J. et al., 2015. Democracy, caring and competence: values perspectives in ECEC curricula in the Nordic countries. In: *International Journal of Early Years Education*, 23:1, pp. 97-114. <http://dx.doi.org/10.1080/09669760.2014.970521> [Accessed 29 June 2018].
- Eurofound, 2019. *Out-of-school care: Provision and public policy*. Available in August 2019 at: <https://www.eurofound.europa.eu/publications/customised-report/2019/out-of-school-care-provision-and-public-policy>

- European Commission, 2013. *Barcelona objectives. The development of childcare facilities for young children in Europe with a view to sustainable and inclusive growth*. Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Commission, 2014. *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. Report of the Working Group on Early Childhood Education and Care under the auspices of the European Commission. [pdf] Available at: http://ec.europa.eu/assets/eac/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf [Accessed 25 January 2018].
- European Commission/EACEA/Eurydice/Eurostat, 2014. *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe. 2014 Edition*. Eurydice and Eurostat Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Commission/EACEA/Eurydice, 2015. *Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Education in Europe*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Commission/EACEA/Eurydice, 2018. *Teaching Careers in Europe: Access, Progression and Support*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. [pdf] Available at: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/teaching-careers-europe-access-progression-and-support_en [Accessed 1 February 2019].
- European Commission/EACEA/Eurydice, 2019. *Integrating Students from Migrant Backgrounds into Schools in Europe: National Policies and Measures*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Fédération Wallonie-Bruxelles, 2018. *Les indicateurs de l'enseignement 2017*. [pdf] Available at: <http://www.enseignement.be/index.php?page=28089&navi=4532> [Accessed 3 October 2018].
- GEP/MTSSS (Gabinete de Estratégia e Planeamento [Office of Strategy and Planning], Ministério do Trabalho, Solidariedade e Segurança Social [Ministry of Labour, Solidarity and Social Security, PT]), 2017. *Carta social – rede de serviços e equipamentos 2016*. [pdf] Available at: <http://www.cartasocial.pt/pdf/csocial2016.pdf> [Accessed 2 April 2019].
- Goffin, S. G., Barnett, W. S., 2015. Assessing QRIS as a change agent. *Early Childhood Research Quarterly*, 30, pp.179-182.
- Government of Malta, 2016. *Free Childcare Scheme*. [Online] Available at: <https://education.gov.mt/en/Pages/Free-Childcare.aspx> [Accessed 8 April 2019].
- Guerin, B., 2014. *Breaking the cycle of disadvantage: Early Childhood Interventions and Progression to Higher Education in Europe*. Study prepared for the European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion. RAND Corporation, Santa Monica, CA [pdf] Available at: https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR500/RR553/RAND_RR553.pdf [Accessed 8 April 2019].
- IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement), 2016. *Early Childhood Policies and Systems in Eight Countries Findings from IEA's Early Childhood Education Study*. [pdf] Available at: https://www.iea.nl/fileadmin/user_upload/Publications/Electronic_versions/E_CES-policies_and_systems-report.pdf [Accessed 10 May 2019].

- Infostat, 2018a. 'Детски ясли'. [Online] Available at: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=60
- Infostat, 2018b. 'Образование и учене през целия живот'. [Online] Available at: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=42
- Istituto degli Innocenti (IT), 2018. *Monitoraggio del piano di sviluppo dei servizi socio-educativi per la prima infanzia*. Rapporto al 31.12.2016. (Published in March 2018). [pdf] Available at: <https://www.minori.it/it/minori/rapporto-di-monitoraggio-del-piano-nidi-al-31-dicembre-2016> [Accessed 9 April 2019].
- Kaga, Y., Bennett, J., and Moss, P., 2010. *Caring and learning together: A cross-national study on the integration of early childhood care and education within education*. Paris: UNESCO.
- Kind en Gezin, 2017. *Het kind in Vlaanderen 2017*. [pdf] Available at: <https://www.kindengezin.be/cijfers-en-rapporten/kind-in-vlaanderen/> [Accessed 29 March 2018].
- Klette, T., M.B. Drugli & A.M. Aandahl, 2018. Together and alone a study of interactions between toddlers and childcare providers during mealtime in Norwegian childcare centres. In *Early Child Development and Care*, 188:3, 387-398, DOI: 10.1080/03004430.2016.1220943.
- Leloup M. et al., 2017. *La scolarisation en petite section de maternelle*. [pdf] Available at: http://cache.media.education.gouv.fr/file/2017/81/5/2017-032-Rapport-IGEN-Scolarisation-petite-section-maternelle_800815.pdf [Accessed 25 June 2019].
- Ministerio de Educación y Formación Profesional, 2019. *Anuario estadístico. Las cifras clave de la educación en España*. [pdf] Available at: <https://www.educacionyfp.gob.es/dms/mecd/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/educacion/indicadores/cifras-educacion-espana/2016-17/C1-pdf.pdf> [Accessed 11 March 2019].
- Ministry for Children, Education and Gender Equality (DK). *High quality ECEC makes a difference*. [pdf] Available at: http://www.lm.gov.lv/upload/aktualitates/5/ecec_in_denmark_presentation25_01.pdf [Accessed 27 November 2018].
- Ministry of Family, Labour and Social Policy (PL), 2017. *Sprawozdanie Rady Ministrów z realizacji ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2017 r* [Report by the Council of Ministers on the implementation of the Act of 4 February 2011 on care for children aged below 3 in the year 2017] Available at: <https://www.gov.pl/web/rodzina/informacje-statystyczne-opieka-nad-dzieckiem/> [Accessed 14 December 2018].
- Ministry of Health and Solidarity (FR), 2019. *Charte nationale pour l'accueil du jeune enfant*. [Online] Available at: <https://solidarites-sante.gouv.fr/affaires-sociales/familles-enfance/accueil-du-jeune-enfant/article/charte-nationale-pour-l-accueil-du-jeune-enfant> [Accessed 11 March 2019].
- MŠMT (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy) Ministry of Education, Youth and Sports], 2018. *Statistická ročenka školství. Výkonové ukazatele* [Statistical Yearbook – Education. Performance Statistic Indicators]. [Online] Available at: <http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp> [Accessed 23 March 2018].
- Majcen A. & Pribela-Hodap, 2017. *Prvi koraci na putu prema kvaliteti: Samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja* [First Steps Towards quality: Self-Evaluation of Early Childhood and Preschool Education Institutions], National Centre for External Evaluation of Education.

- National statistical Institute (BG), 2018. [Online] Available at: www.nsi.bg
- Network of Experts in Social Sciences of Education and Training (NESSE), *Early Matters: Symposium Conclusions, 2008*. [pdf] Available at: [http://www.nesse.fr/nesse/activities/symposia/symposia10-08/ecec_symposium_conclusions.pdf/](http://www.nesse.fr/nesse/activities/symposia/symposia10-08/ecec_symposium_conclusions.pdf) [Accessed: 08 May 2018].
- NIS (National Institute for Statistics) [Institutul Național "G. Statistică (RO)], 2016. *Caiet Statistic 2014-2015*. București.
- NSO (National Statistics Office - MT), 2017. *Childcare and Early Years in MALTA: 2017. News release, 147*. [pdf] Available at: https://nso.gov.mt/en/News_Releases/View_by_Unit/Unit_02/Regional_and_Geospatial_Statistics/Documents/2017/News2017_147.pdf [Accessed 29 June 2018].
- OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), 2012. *Starting Strong III: A Quality Toolbox for Early Childhood Education and Care*. Paris: OECD Publishing.
- OECD, 2017. *Starting Strong V: Transitions from Early Childhood Education and Care to Primary Education*. Paris: OECD Publishing. [Online] Available at: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264276253-en> [Accessed 29 June 2018].
- ONAPE (Observatoire national de la petite enfance), CNAF (Caisse nationale des allocations familiales - FR), 2018. *L'accueil du jeune enfant en 2017: Données statistiques*. [pdf] Available at: http://www.caf.fr/sites/default/files/cnaf/Documents/Dser/observatoire_petite_enfance/aje_2016.pdf [Accessed 21 March 2019].
- ONE (Office de la Naissance et de l'Enfance - BE), 2016. *Rapport d'activité 2016, l'ONE en chiffres*. [pdf] Available at: https://www.one.be/fileadmin/user_upload/siteone/PRESENTATION/Rapports_d_activite/2016/Rapport_activite_2016_ONE_en_chiffres.pdf [Accessed 26 June 2019].
- Pobal, 2017. *Early Years Sector Profile 2016-2017*. [pdf] Available at: <https://www.pobal.ie/app/uploads/2018/06/Early-Years-Sector-Profile-Report-2016-2017.pdf> [Accessed 10 July 2018].
- Pramling N., Doverborg E., Samuelsson I.P., 2017. Re-metaphorizing Teaching and Learning in Early Childhood Education Beyond the Instruction – Social Fostering Divide. In: Ringsmose C., Kragh-Müller G. eds. *Nordic Social Pedagogical Approach to Early Years*. International Perspectives on Early Childhood Education and Development, vol 15. Springer, Cham.
- Republic of Estonia Ministry of Social Affairs 2017. [Online] Available at: <http://www.sm.ee/en> [Accessed 28 August 2018].
- Schreyer, I., Oberhuemer, P., 2017. Germany – Key Contextual Data. In: P. Oberhuemer and I. Schreyer, eds. *Workforce Profiles in Systems of Early Childhood Education and Care in Europe*. [pdf] Available at: www.seeepro.eu/English/Country_Reports.htm [Accessed 27 November 2018].
- Skolinspektionen [Swedish Schools Inspectorate], 2018. *Slutrapport. Förskolans kvalitet och måluppfyllelse – ett treårigt regeringsuppdrag att granska förskol*. [pdf] Available at: <https://www.skolinspektionen.se/globalassets/publikationssok/regeringsrapporter/redovisningar-regeringsuppdrag/2018/forskolans-kvalitet-och-maluppfyllelse/forskolans-kvalitet-och-maluppfyllelse-slutrapport-feb-2018.pdf> [Accessed on 25 June 2019].

- Skolverket, 2018. *Sök statistik om förskola, skola och vuxenutbildning [database]*. Available at: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning> [Accessed on 4 September 2018].
- Slot, P., Leseman, P., Verhagen, J. and Mulder, H, 2015. Associations between structural quality aspects and process quality in Dutch early childhood education and care settings. *Early Childhood Research Quarterly*, 33: 4, pp. 64-76.
- Statistical Office of the Republic of Serbia, 2019. *Profil April 2019*. [pdf] Available at: http://devinfo.stat.gov.rs/SerbiaProfileLauncher/files/profiles/sr/1/DI_Profil_Republika%20Srbija_EURSRB.pdf [Accessed 17 June 2019].
- Statistical Office RS, 2018. *Podatkovni portal SI-STAT Demografsko in socialno področje [database]*. [Online] Available at: http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=0971411S&ti=&path=../Database/Dem_soc/09_izobrazevanje/03_predsol_vzgoja/03_09714_vrtci_kazalniki/&lang=2 [Accessed 27 August 2018].
- Statistics Iceland, 2018a. *Children in pre-primary schools in December 1998-2016*. [Online] Available at: http://px.hagstofa.is/pxen/pxweb/en/Samfelag/Samfelag_skolamal_1_leikskolastig_0_Is_Nemundur/SKO01000.px [Accessed 4 July 2018].
- Statistics Iceland, 2018b. *Börn í dagvistun á einkaheimilum eftir aldri og landsvæðum 1998-2017*. [Online] Available at: http://px.hagstofa.is/pxis/pxweb/is/Samfelag/Samfelag_felagsmal_felagsthjonusta_sveitarfelaga_dagvist/HEI09300.px/?rxid=f8eebfc5-cc8a-4459-a232-b5e2b0b4eb7d [Accessed 6 September 2018].
- Statistik Austria, 2017. *Kindertagesheimstatistik 2016/17*. [pdf] Available at: http://www.statistik.at/web_de/services/publikationen/5/index.html?includePage=detailedView&sectionName=Bildung%2C+Kultur&publd=746 [Accessed 22 August 2018].
- THL (National Institute for Health and Welfare – FI), 2017. *Varhaiskasvatus 2016: Kuntakyselyn osaraportti. Tilastoraportti 30/2017*. [Online] Available at: <http://www.julkari.fi/handle/10024/135184> [Accessed 15 April 2019].
- THL (National Institute for Health and Welfare), 2018. [Online] Available at: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/perhevapaatutkimus/tilastotietoa-perhevapaiden-kaytosta> [Accessed 15 April 2019].
- UDIR (Utdannings-direktoratet), [Norwegian Directorate for Education and Training], 2017. *Framework Plan for Kindergartens*. [pdf] Available at: <https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/framework-plan-for-kindergartens2-2017.pdf> [Accessed 25 June 2019].
- UNESCO-UIS, 2012. *International Standard Classification of Education ISCED 2011*. [pdf] Available at: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf> [Accessed 5 April 2019].
- Van Belle, J. 2016. *Early Childhood Education and Care (ECEC) and its long-term effects on educational and labour market outcomes*. RAND Corporation, Santa Monica, CA [Online] Available at: https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1667.html [Accessed 5 April 2019].

SÖZLÜK

EÇEB ortamlarının akreditasyonu: EÇEB hizmeti sunma niyetinde olan ortamların yürürlükteki mevzuata uyumlu olup olmadığını değerlendiren süreç, örn. belli kurallar ve asgari standartlar.

Yeterince karşılanmış çocuk bakımı izni: doğum sonrası ailelerin maaşlarının en az %65'ini aldıkları annelik, babalık ve ebeveyn doğum izni. Sabit fiyat durumunda ödeme, ülkedeki aylık maaşın asgari %65'ini oluşturuyorsa yeteri olarak telafi edilmiş kabul edilir.

Yardımcı: temel personeli günlük olarak bir grup çocukla veya sınıfta destekleyen kişi. Asistanlar, genellikle resmi gerekliliklerden mesleki eğitim ve öğretime (OECD, 2017'den uyarlanmış) kadar değişmeyen temel pratisyen hekimlerden daha düşük nitelik gerekliliklerini yerine getirmek zorundadır. Raporda, sadece tüm çocuk grupları için gerekli personel olarak değerlendirilen asistanlar dikkate alınmaktadır. Özel ihtiyaçları karşılamak için kullanılan asistanlar (örneğin, özel ihtiyaçları olan çocuklara ekstra destek sağlamak için) veya yerel koşullar dikkate alınmaz.

Merkez tabanlı hizmet: düzenleyici çerçeve kapsamındaki hizmettir ve ev dışında sağlanır. Sunulan hizmetler kreş, gündüz bakım merkezi ve anaokulu olarak ifade edilir (OECD, 2012'den uyarlanmıştır).

Çocuk / personel oranı: personelin tam zamanlı çalışan başına düşen çocuk sayısı. Bu, bir tam zamanlı çalışanın sorumlu olabileceği maksimum çocuk sayısını belirten bir azami (düzenlenmiş) sayı olabilir; veya ortalama olabilir: tam zamanlı bir personelin sorumlu olabileceği ortalama çocuk sayısı (OECD, 2017'den uyarlanmıştır).

Çocuk bakımı izni: çocuk bakımı izni, üç olası izin türünün toplam uzunluğudur: analık, babalık ve ebeveyn (ayrıca bkz. Yeterince karşılanmış çocuk bakımı izni).

Dezavantaj riski olan çocuklar: temel olarak sosyo-ekonomik, kültürel ve / veya dilsel faktörlerden kaynaklanan dezavantajlar nedeniyle refahları, gelişimleri ve eğitimleri bakımından kötü sonuçları olma riski taşıyan çocuklar (OECD, 2000'den uyarlanmıştır).

Göçmen kökenli çocuklar: buraya yeni gelen / birinci nesil, ikinci nesil ve geri dönen göçmen çocukları ifade eder. Yasal statüleri, ev sahibi ülkede kalma süreleri (örneğin kısa veya uzun süreli) gibi değişebilir (sığınmacı, mülteci, refakatsiz küçük, düzensiz göçmen vb.) Ve göç etmeleri için farklı nedenleri olabilir (örneğin, koruma istemek, ekonomik nedenlerle, vb.). Ev sahibi ülkenin resmi eğitim sistemine katılma hakkı olabilir veya olmayabilir.

Özel (eğitimsel) ihtiyaçları olan çocuklar (SEN): zihinsel, fiziksel ya da duygusal olarak dezavantajlı oldukları için özel bir öğrenim ihtiyacı olduğu resmen tanımlanmış çocuklar. Genellikle, eğitimlerini desteklemek için ek kamu veya özel kaynakların (personel, maddi veya finansal) sağlandığı çocuklardır (OECD, 2017'den uyarlanmıştır).

Zorunlu EÇEB çocuklar için EÇEB'ye katılma yükümlülüğünü ifade eder.

Sürekli mesleki gelişim (SMG): EÇEB personelinin kariyerleri boyunca bilgi, beceri ve tutumlarını genişletmelerini, geliştirmelerini ve güncellemelerini sağlayan resmi hizmet içi eğitim. Hem konu tabanlı hem de pedagojik eğitimi içerir. Kurslar, seminerler, akran gözlemleri ve uygulayıcı ağlardan destek gibi farklı formatlar sunulur. Bazı durumlarda, devam eden mesleki gelişim aktiviteleri ek niteliklere yol açabilir.

Temel personel: Sınıf ya da oyun odası seviyesindeki bir grup çocuk için pratik yapan ve doğrudan çocuklarla ve aileleriyle çalışan bir birey. Temel personel ayrıca pedagoglar, eğitimciler, çocuk bakımı pratisyenleri, pedagojik personel, okul öncesi, anaokulu veya erken çocukluk öğretmenleri de denebilir (OECD, 2017'den uyarlanmıştır). Küçük ortamlarda, Temel personel, hala çocuklarla çalışırken aynı zamanda ortamın başkanı olabilirler.

Erken çocukluk eğitim ve bakımı (EÇEB): Ulusal düzenleyici çerçeve kapsamında olan çocukların doğumundan ilköğretime kadar olan hizmettir, örn. bir dizi kurala, asgari standartlara uymalı ve/ya akreditasyon sürecinden geçmelidir.

Eğitim yönergeleri: EÇEB sağlayıcılarını yönlendirmek veya yol göstermek için çocuk bakımı ve öğrenmesine dair içerik ve yaklaşım konusundaki resmi belgeler. Ana ilkeleri, değerleri, kılavuzları, gelişim ve öğrenme hedeflerini veya öğrenme alanlarını, eğitim / pedagojik yaklaşımları, öğrenme materyallerini ve değerlendirme yöntemlerini içerebilir.

Bu belgeler ulusal müfredat çerçeveleri veya yerel müfredat geliştirme kriterleri olabilir; EÇEB uygulayıcıları için pratik kılavuzlar olarak ifade edilebilir, EÇEB programının bir parçası olarak yasalara dahil edilebilir, eğitim / bakım standartları, bakım ve eğitim planlarının vb. referans çerçevesi olarak yayınlanabilir vb. Ne kadar resmi ya da bağlayıcı olduklarına bağlı olarak, eğitim yönergeleri EÇEB ortamlarında uygulandıkları şekilde farklı derecelerde esneklik sağlar. Bir ülkede EÇEB için geçerli birden fazla belge olabilir fakat hepsi, EÇEB personelinin, çocukların yasama ve gelişim ihtiyaçlarını karşılamak için kendi uygulamalarını geliştirmeleri için gerekli (veya zorunlu şartların olmadığı durumlarda tavsiye edilir) temel çerçevenin oluşturulmasına katkıda bulunur.

Değerlendirme standartları: Bir alanın ölçülebilir yönünün değerlendirildiği bir ölçüt, performans düzeyi veya norm.

Ortamların dış değerlendirmesi: ortamın performansını değerlendirmeyi veya izlemeyi, hizmet kalitesini rapor etmeyi ve uygulamayı geliştirmenin yollarını önermeyi amaçlayan bir kalite kontrol sürecidir. İç değerlendirmenin aksine, yerel, bölgesel veya üst düzey bir eğitim otoritesine rapor veren ve değerlendirilen ortamın faaliyetlerine doğrudan dahil olmayan kişiler veya ekipler tarafından yapılır.

Ödak grubu: Bir grup personelinin veya EÇEB ortamlarındaki paydaşlardan EÇEB kalitesi konusundaki bakış açılarının sorulduğu görüşmeler.

Ücretsiz, normal eğitim ve bakım aktiviteleri için herhangi bir ödeme beklenmez demektir.

Ancak dönem sırasında alınan yemekler, ortama ulaşım, ilave hazırlık saatleri ve / veya ekstra aktiviteler (örneğin, İngilizce dersleri, yüzme) için bir ücret ödenebilir.

Serbest oyun: belirlenmiş bir amacı olmayan ve sınırsız olanakları olan aktif bir süreç olan kendiliğinden ve yapılandırılmamış oyun. Yaratıcı, imgesel, kendinden motive ve çocuğun ne bildiğini, ne hissettiğini ve anladığını bir araya getirmektedir. Bazı ücretsiz oyun örnekleri bloklarla oynamak, boş kağıda çizim veya boyama yapmak, oynanacak oyunu icat etmek veya oyun alanında koşmak olabilir.

Rehberli görüşme: önceden belirlenmiş bir dizi soru etrafında yapılandırılmış kişilerin görüşmesi.

Merkez tabanlı EÇEB Başkanı: EÇEB merkezinde idari, yönetsel ve / veya pedagojik liderlik sorumluluğu olan kişi. Liderlik rolünün bir parçası olarak, merkez başkanları çocukların izlenmesinden, diğer personelin gözetiminden, ebeveynlerle ve velilerle temastan ve / veya merkezdeki pedagojik çalışmanın planlanmasından, hazırlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu olabilir. Merkez başkanları ayrıca zamanlarının bir kısmını çocuklarla çalışarak da geçirebilirler (OECD, 2017'den uyarlanmıştır).

Ev dili , çoğunlukla çocuklar tarafından evde konuşulan dildir. EÇEB ortamında kullanılan ana dilden farklıdır. Çoğu durumda, ev dili aynı zamanda çocukların ana dilidir.

Evde öğrenme rehberliği ailelere çocuklarına müfredatla ilgili etkinliklerde nasıl yardım edecekleri hakkında bilgi ve fikirler sunarak çocuğun evde öğrenmesini teşvik etmek anlamına gelir. EÇEB hizmetleri ebeveynlere çocuklarına evde hem kapalı hem de açık olan her türlü öğrenme deneyimi sunma konusunda çocukları günlük rutinler içerisine dahil etmek (yemekler, telefon görüşmeleri yapmak, manav listeleri yapmak, giyinmek vb.) ve çocukların etkinlikle ilgili tartışmalara girmelerini sağlamak suretiyle bu rutinleri zenginleştirmek suretiyle ilham verebilir.

Ev tabanlı hizmet: resmen düzenlenmiş EÇEB hizmetlerin sağlayıcıların evine getirilmesini ifade eder. Düzenlemeler genellikle sağlayıcıların minimum sağlık, güvenlik ve beslenme standartlarını karşılamasını gerektirir. Ev tabanlı hizmet, bu tür hizmetlerin temel kalite standartlarına uyması gerektiği durumlarda bile (örneğin personelin akreditasyonu), çocuğun kendi evinde (örneğin yaşama ve yaşama bakıcıları ve bebek bakıcıları) olan bakımını kapsamaz.

Başlangıç: Yeni kalifiye EÇEB personeli için, merkezi bir ortamda EÇEB personeli olarak ilk sözleşmelerinin başlangıcında sağlanan yapısal destek aşaması. İşe alma sırasında, mesleğe yeni başlayan EÇEB personeli, tamamen veya kısmen, deneyimli EÇEB görevlilerinde üstlenilen görevleri yerine getirmekte ve faaliyetlerinden dolayı ücret almaktadır. Normalde, tümevarım eğitim ve değerlendirmeyi içerir ve yapılandırılmış bir sistem içinde onlara yardım etmek için kişisel, sosyal ve profesyonel destek sağlayan bir mentor atanır. Süreç, en az birkaç ay sürer ve deneme süresi boyunca oluşabilir.

İlk eğitim: EÇEB personelini çocuklarla çalışmaya hazırlayan herhangi bir resmi ilk eğitim. Genellikle genel eğitim ve mesleki eğitim içerir.

Ortamların iç değerlendirmesi: ortamın performansını değerlendirmeyi veya izlemeyi, genel kaliteyi rapor etmeyi ve uygulamayı veya tedariki iyileştirmenin yollarını önermeyi amaçlayan bir kalite kontrol süreci. **Dış değerlendirme** aksine, öncelikle ortamdaki personel tarafından yapılır.

Dil desteği: Bireysel çocukların dil gelişimini iyileştirmeyi amaçlayan normal eğitim programı dışındaki ek yapılandırılmış etkinlikler.

EÇEB'e yasal hak EÇEB sağlayıcılarının, ebeveynleri isteyen, bir hizmet bölgesinde yaşayan çocuklar için kamu tarafından desteklenen EÇEB hizmetini güvence altına almak için yasal bir görevdir. Yasal hak, bir çocuğun EÇEB hizmetlerinden yararlanma için uygulanabilir bir hakkı olduğu anlamına gelir.

Doğum izni: Bir kadının doğumdan hemen önce ve sonra yasal olarak hakkına sahip olduğu işten ücretli bir devamsızlık süresi. Doğumdan önce kullanılan iznin bir kısmı doğum öncesi izin olarak adlandırılır ve daha sonra bir kısmı doğum sonrası izin olarak adlandırılır.

Değerlendirme çerçevesi: izleme ve değerlendirme sonuçlarının asıl amacını, içeriğini, prosedürlerini ve kullanımını belirleyen üst düzey yetkililer tarafından hazırlanan belgeler. Değerlendirme çerçeveleri formları ve kullanımları bakımından çeşitlilik gösterir. Çerçeveyi oluşturan dokümanlar, izleme ve değerlendirmeye yönelik bir veya daha fazla yaklaşım içerebilir (örn. Teftiş, akreditasyon, öz değerlendirme vb.).

EÇEB sisteminin izlenmesi: EÇEB sisteminin performansını hedeflere ve standartlara göre kontrol etmek ve gereken iyileştirmeleri tespit etmek için nicel ve nitel verilerin toplanması ve analizini içeren bir süreç. İzleme, yapısal verilere (örneğin, çocukların katılım oranlarını veya personel-çocuk oranlarını izleme) veya hizmet geliştirme ve dağıtımına ilişkin bilgilere (örneğin, çocukların gelişimi, müfredat uygulamaları veya işe alım konuları) odaklanabilir. İzleme, EÇEB sisteminin çeşitli seviyelerinde uygulanabilir: yerel, bölgesel veya sistem düzeyinde.

Anlatı değerlendirmesi: bir çocuğun anlatı / hikaye yoluyla gelişimine ilişkin açıklamalardır. Anlatı değerlendirmesi, sadece profesyonelleri değil aynı zamanda çocukların çalışmalarını da içerdiğinden, çocuğun gelişimini değerlendirmek için daha kapsayıcı bir yaklaşımdır; Ayrıca ebeveynlerden gelen girdileri veya geri bildirimleri de içerebilir. Çizim ve alıştırma örnekleri, personelden geri bildirim ve personel planlaması veya uygulama örnekleri gibi bir çocuğun ne yaptığını ve öğrendiğini içeren bir birleşim veya pakettir. Çocuk gelişimi için portföyler veya hikaye kitapları, anlatı değerlendirme uygulamalarının iyi bilinen örnekleridir (OECD, 2015).

Ulusal testler: üst düzey kamu otoriteleri tarafından belirlenen ve sorumlulukları altında gerçekleştirilen standartlaştırılmış testler / sınavlar. Standartlaştırılmış testler / sınavlar, tüm sınav katılımcılarının (a) aynı soruları (veya ortak bir soru bankasından seçilen soruları) cevaplamasını ve (b) standart veya tutarlı bir şekilde puanlanmasını gerektiren herhangi bir sınav şeklidir. Ulusal sınavlar, standartlaştırılmış kılavuzlardan ve öğretmenlerin ulusal sınavlar dışında öğrenci değerlendirme formları almalarına yardımcı olacak şekilde tasarlanmış diğer araçlardan ayırt edilmelidir.

Gözlem sistemi: Bir ortamdaki çeşitli uygulamaların kalitesini değerlendirmek amacıyla gözlenen kanıtlarını rapor etmek için bir araç.

Okul dışı bakım: garantili veya zorunlu EÇEB saatlerine ek olarak tüm günü tamamlamak için ek hizmet. Okul dışı bakım hizmetleri normal saatlerden önce ve sonra, öğle yemeği molaları sırasında ve resmi okul tatillerinde gerçekleştirilebilir. 'Okul sonrası' bakım olarak adlandırılabilir.

Ebeveyn izni, bir çocuğa bakmak ve işçilerin sosyal güvenlik haklarını korumak için işten izin verilmesidir.

Ebeveynlik programları ailelerin çocukları öğrenen çocuklar olarak destekleyen ev ortamları oluşturmasına yardımcı olmak için resmi ebeveynlik sınıflarını kapsamaktadır. Ebeveynler, çocukların eğitimi ve gelişimi ile ilgili çeşitli konuları kapsayan örgün kurslara katılır (örneğin, konuşma / dil gelişimi, etkili disiplin, özgüven oluşturma, zorlayıcı davranışları anlama).

Babalık izni, doğumdan hemen sonra veya bir çocuğun hayatının ilk yıllarında biyolojik baba veya anne eşi tarafından alınabilecek işten yoksunluk hakkıdır.

Pedagojik plan: EÇEB çerçevesinde, müfredatını, öğrenme etkinliklerini ve pedagojik yaklaşımlarını ana hatlarıyla belirleyen bir plandır. Bu plan hizmetlerin yerel şartlara ve çocukların ihtiyaçlarına uyarlanmasına izin vermektedir.

EÇEB'de yer garantisi: Çocuğa zorunlu okul öncesi eğitim hizmetinin bir parçası olarak veya okul öncesi eğitim hizmetine ilişkin yasal olmayan bir taahhüdün bir parçası olarak EÇEB'de **yasal bir hak** olarak bir yer garanti edilebilir. Yer garantisi, belirli bir yaştaki tüm çocuklara uygulanan evrensel bir hak olabilir veya bazı dezavantajlı grupları hedef alabilir.

Hazırlık sınıfları: Hazırlık sınıfları: Yoğun dil öğretimi yapılan yeni göçmen çocuklar için ayrı dersler veya belirlenmiş saatlerdir. Çocuklar sadece bazı dersler için (okul gününün geri kalanında genel etkinliklere katılırken) veya tüm okul günü, genellikle diğer çocuklarla genel gruplara tam olarak entegre edilmeden önce sınırlı bir süre boyunca hazırlık sınıflarına katılabilirler. Ülkeye bağlı olarak, sınıflara 'giriş', 'geçiş' veya 'kabul' sınıfları da denilebilir.

İlköğretim öncesi sınıflar: ISCED 020'nin son 1-2 yılında belli bir zorunlu EÇEB aşaması, bu aşama ana ISCED 020 programından farklı bir eğitim programı sunar. İlkokul öncesi sınıflar merkez tabanlı EÇEB ortamlarında veya ilkokullarda düzenlenebilir.

Özel EÇEB ortamları, kar odaklı işletmeler veya gönüllü (kar amacı gütmeyen, kilise, sendikalar vb.) sektöre ait olabilir ve bunlar tarafından işletilebilir. Genellikle lisanslı çalışanlar ve temel asgari bakım standartlarına uymaları gerekebilir. Özel ortamlar kamu tarafından desteklenebilir veya desteklenmeyebilir:

Kendi kendini finanse etme (desteklenmemiş): fonlarını özel kaynaklardan, genellikle kayıt ücretlerinden / öğrenim ücretlerinden sağlamaktadır. Özel kendi kendini finanse eden EÇEB ortamları kamu yetkililerinden hiçbir finansman almamaktadır.

Kamu tarafından desteklenen: fonunun bir kısmını veya tamamını kamu yetkililerinden alan bir kurum (OECD 2017'den uyarlanmıştır).

Mesleki görev: Çalışma yönetmeliği / sözleşmeleri / mevzuatı ya da öğretmenlik mesleği ile ilgili diğer düzenlemelerde tanımlanan görev.

Kamu EÇEB ortamları, üst, bölgesel veya yerel düzeyde kamu otoritelerine aittir ve bunlar tarafından işletilmektedir.

Kâr odaklı değildir ve kamu hizmeti sunmayı amaçlamaktadırlar.

Kalite çerçevesi: EÇEB'in önemli alanlarında (personel, pedagojik içerik, erişilebilirlik, yönetim ve finansman) bazı alanlarda veya hepsinde ortak bir kalite anlayışı sağlamak ve kalitenin geliştirilmesini desteklemek için üst düzey yetkililer tarafından hazırlanan resmi bir politika belgesi ulusal, bölgesel, yerel veya ortam düzeyinde uygun politikalar. Bir kalite çerçevesi, kaliteye ilişkin kılavuzlar, hedefler veya standartları içerebilir; ayrıca EÇEB'in kalitesinin güvence altına alınmasında ve geliştirilmesinde izleme ve değerlendirme sisteminin temelini oluşturan ana ilkeleri de tanımlamaktadır.

Puanlama ölçekleri: kaliteyi, önceden belirlenmiş standartlara göre değerlendirmek amacıyla, bir ortamdaki çeşitli uygulamaların gözlemlenen kanıtlarını rapor etmek için bir araçtır. (<http://ers.fpg.unc.edu/>)

Mülteciler, sığınma başvuruları ev sahibi ülke tarafından tanınan ve bu nedenle yasal koruma ve diğer yardım alma hakkı bulunan kişilerdir.

Bölgesel dil veya azınlık dili: 'devletin belirli bir bölgesinde, devletin geri kalan kısmından sayısal olarak daha küçük bir grup oluşturan bu devletin vatandaşları tarafından geleneksel olarak kullanılan bir dil; bu devletin devlet dilinden (dillerinden) farklıdır' (Avrupa Konseyi, 1992). Genel bir kural olarak, bunlar ilgili alanlarda etnik kökenleri olan veya kuşaklardır ilgili bölgelerde yerleşik olan popülasyon dilleridir. Azınlık / bölgesel diller resmi bir dil statüsünde olabilir, ancak tanım gereği bu statü konuşulan alanla sınırlı olacaktır.

Okula hazırlık: Okula hazır olma tanımı, okula hazır olmanın ne anlama geldiği konusunda hala çok fazla tartışma olduğu için değişiklik gösterir. Burada, bir çocuğun okulda öğrenmek ve başarılı olmak için gereken motivasyon, bilişsel ve sosyo-duygusal yeteneklere sahip olduğu anlamına gelir.

Özel yöneticilik eğitimi: Koşullara bağlı olarak, belirli eğitim, yöneticilik için başvuru veya işe alım prosedürlerinden önce veya göreve başladıktan hemen sonra veya sonraki yıl verilebilir. Amacı, EÇEB'de gelecekteki yöneticileri yeni görevlerini yerine getirmek için gereken becerilerle donatmaktır. EÇEB personelinin ilk eğitimi ile veya sürekli mesleki gelişim ile karıştırılmaması gerekmektedir.

Yönlendirme belgeleri: eğitim kurumları için düzenlemeler, yönergeler ve / veya tavsiyeler içeren farklı türde resmi belgelerdir.

Hedef odaklı oyun olarak da bilinen **yapısal oyun**, öğrenme hedefli bir aktivitedir. Yapılandırılmış veya hedefe yönelik oyun, belirli bir hedefe ulaşmak için kuralları veya talimatları izlemeyi içerir. Yapısal oyun genellikle bilişsel veya fiziksel aktiviteleri içerir. Yapısal oyunlardan bazıları şunlardır: Bir oyuncak, model uçak veya Lego tema seti parçalarını birleştirmek için talimatları uygulamak veya futbol, kart oyunları ve tahta üzeri oyunları gibi organize sporlar.

Anket: Veri toplama yöntemi, bir hedef gruba uygulanan standartlaştırılmış bir ankete dayanmaktadır.

Vergi indirimi: Bir bireye veya işletmeye vergi borcunu azaltma imkânı veren bir program veya teşvik. Vergi indirimi örnekleri, EÇEB ücretleri gibi belirli harcamaların vergilendirilebilir gelirden düşülmesini veya eğitim ve bakım maliyetlerini dengelemek için vergi indirimlerinin bulunmasını içerir.

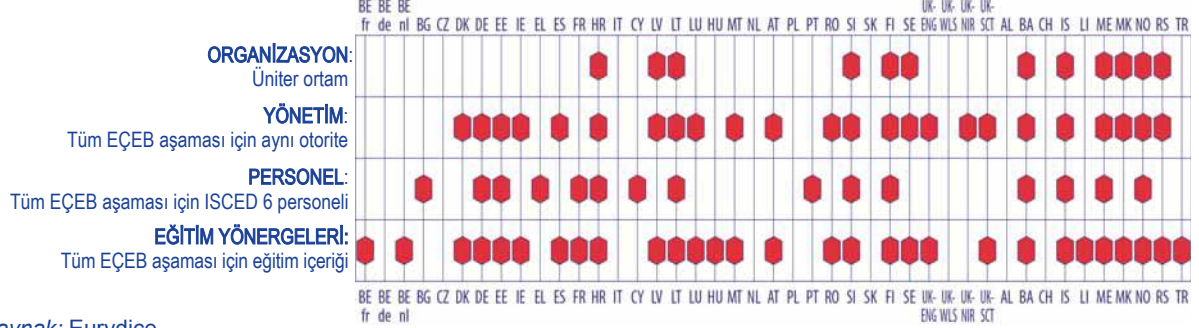
Üst düzey otorite: Belirli bir ülkede, genellikle ulusal (eyalet) düzeyinde yer alan, eğitim için sorumluluk taşıyan en üst düzey otoritedir. Bununla birlikte, Belçika, Almanya, İspanya, Birleşik Krallık ve İsviçre için, Communautés, Länder (bölgeler), Comunidades Autónomas, gelişmiş yönetimler ve kantonlar, eğitimle ilgili tüm veya çoğu alanlardan sorumludur. Bu nedenle, bu idareler sorumluluk aldıkları alanlarda ve ulusal (eyalet) düzeyiyle paylaşılan sorumluluk alanlarında üst düzey otorite olarak kabul edilir ve her ikisi de üst düzey otorite olarak kabul edilir.

Üst düzey düzenlemeler / tavsiyeler , üst düzey otorite tarafından yayınlanan yönetmelik / önerileri ifade eder.

EKLER

Ek A: Rakamlara Ek Veriler

□ EÇEB sistemlerine entegrasyon derecesini ölçmek için kriterler, 2018/19 (Şekil 7 için veriler)

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Personel: Her çocuk grubu için en az bir personel (yaş grubundan bağımsız olarak) ISCED 6 veya daha yüksek bir seviyeye sahip olmalıdır.

Daha fazla bilgi ve tanımlar için, bkz. Şekil A2 (organizasyon), Şekil A4 (yönetim), Şekil 4 ve Şekil C1 (personel), ayrıca Şekil D1 ve Ek C (eğitim yönergeleri).

□ Doğum sonrası analık, babalık ve doğum izninin yeterli düzeyde ücretlendirilmesi (haftalar halinde), 2018/19 (Şekil B3 Verileri)

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT
Doğum izni	14	14	14	52	22	14	8	20	0	12	16	13	26	12	16	16	8	12	24	18	16	9
Babalık izni	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Ebeveyn izni	0	0	0	0	43	32	60	62	0	36	0	0	35	4	0	0	44	26	80	0	0	52
TOPLAM	16	16	16	52	65	46	68	82	0	48	22	15	61	16	16	16	52	38	104	18	17	61
	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT	AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR	
Doğum izni	20	21	9	11	28	13	13	6	6	6	6	0	52	14	13	20	52	35	15	48	12	
Babalık izni	0	4	0	4	28	9	13	0	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	15	1	0	
Ebeveyn izni	32	0	43	37	0	26	30	0	0	0	0	52	0	0	13	0	0	0	23	0	0	
TOPLAM	52	25	52	52	56	48	56	6	6	6	6	52	52	14	39	20	52	35	53	49	12	

Açıklayıcı not

İzin süresi çocuğun bakış açısından sayılır. Çakışan izin, yani her iki ebeveyn de aynı anda izin alabildiği zaman tek olarak sayılır. Ebeveynler önceki kazançlarının en az% 65'ini alırlarsa izinler yeterince telafi ediliyor olarak kabul edilir. Sabit oran olduğu durumlarda, ülkedeki ortalama maaşın% 65'ini oluşturuyorsa, ödeme yeterince telafi ediliyor olarak kabul edilir. Veriler en yaygın duruma, yani iki ebeveynli tek çocuklu ailelere dayanmaktadır. Doğum komplikasyonları, uzun hastanede yatış süresi, sağlık sorunu olan çocuklar vb. özel durumlar dikkate alınmaz. Birkaç seçenek varsa, en uzun izni sağlayan seçenek (% 65 tazminat) sunulur.

Doğum izni: Bir kadının doğumdan hemen önce ve sonra yasal olarak hak kazandığı işten ücretli bir süredir. Doğum öncesi kullanılan izin kısmına doğum öncesi izin, sonrasında doğum sonrası izin adı verilir. Tabloda sadece doğum sonrası izin dikkate alınmıştır.

Babalık izni, biyolojik baba veya annenin eşi tarafından alınabilecek işten ayrılma hakkıdır. Genellikle, bu izin doğumdan hemen sonra ve anneye aynı anda alınmalıdır. Ancak babalık izni, yalnızca doğum izninden sonra alındığında ve dolayısıyla genel çocuk bakım izninin uzatıldığında tabloda gösterilmektedir.

Ebeveyn izni, işçilerin sosyal güvenlik haklarını sağlam tutarak çocuğa bakmak için işten izinli izin sağlar.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Her iki ebeveyn de en az 8 hafta (2 ay) izin alırsa, azami yeterli ebeveynlik izni süresi 60 haftadır (14 ay).

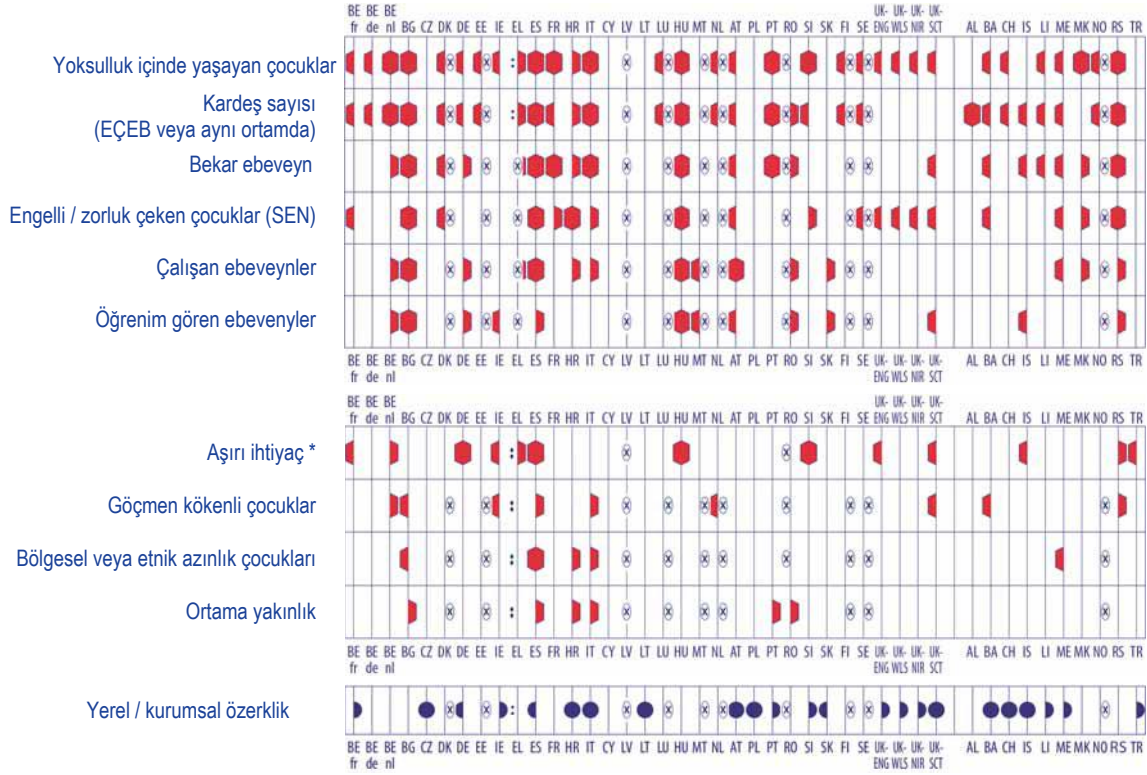
Yunanistan: Şekil kamu sektörünü göstermektedir. Özel sektörde 9 hafta doğum izni ve 36 hafta doğum izni.

Hollanda: 2020 itibarıyla babalık izni% 70 ödemeye maksimum 5 haftaya uzatılacak.

Avusturya: Her iki ebeveyn de izin alıyorsa, gelire bağlı çocuk bakımı ödeneği (ebeveyn başına en fazla 52 hafta).

Finlandiya: Tablo, babanın ebeveyn izninden sonra bütün izinlerini alması durumunda daha az tipik bir durum olan mutlak azami değeri göstermektedir. Babaların% 78'i anne ile birlikte 18 güne kadar kullanmaktadır, ancak yalnızca% 38'i ebeveyn ödeneği süresinden sonra 54 güne kadar babalık izni kullanmaktadır (bakınız THL, 2018).

☐ 3 yaşın altındaki çocuklar için ücret indirimleri ve öncelikli giriş izni için kriterler, 2018/19 (Şekil B6 için veriler)

☐ Sol ücret indirimleri ☐ Sağ giriş önceliği

Tüm çocuklar için ücretsiz EÇEB ⊗ Küçük yaştan itibaren yasal hak

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, en üst düzey düzenlemelerde / tavsiyelerde tanımlanan kriterleri göstermektedir. Uygulanamaz (⊗) soldaki 3 yaşın altındaki herkes için EÇEB ücretsiz olan ülkeleri ve sağ tarafta ise erken yaşlardan itibaren yasal hak sağlayan ülkeleri belirtmek için kullanılır. Bununla birlikte, ücretsiz EÇEB olan bazı ülkeler, yemeklere destek sağlama kriterlerini belirtmektedir. Benzer şekilde, erken yaştan itibaren yasal bir hak sunan bazı ülkeler hala arzdan daha fazla talep görmekte ve bu nedenle öncelikli erişim için kriterleri belirtmektedir. Birçok ülkede, kriterler yalnızca halka açık ve kamu tarafından desteklenen ortamlar için geçerlidir.

* **Aşırı ihtiyaç:** koruyucu ailedeki çocuklar veya sosyal hizmetler tarafından yönlendirilenler, ebeveynleri gerekli bakımı sağlayamayan çocuklar, evsiz veya evde şiddetten kaçan barınaklardaki kadınların çocukları, evde ya da askerlik sırasında, terör saldırısı veya benzeri durumlarda ebeveynlerini kaybetmiş çocuklar.

☐ Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında temel personel olmak için EÇEB'de (veya eğitimde) gerekli asgari nitelik seviyeleri ve süresi, 2018/19

		BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL
< 3 yaş	ISCED seviyesi	3	3	3	6	3	○	6	6	4	6	5	6	6	○	6	5	6	4	4	4	3
	Süre	4	3	4	4	3	○	3	3	2	4	2	3	3	○	3	2	3	3	2	1	3
≥ 3 yaş	ISCED seviyesi	6	6	6	6	3	○	6	6	4	6	6	7	6	7	6	5	6	6	6	4	6
	Süre	3	3	3	4	4	○	3	3	2	4	4	2	3	5	3	2	3	3	3	2	4
		AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK (1)	UK-SCT											
< 3 yaş	ISCED seviyesi	5	3	7	3	6	3	6	○	3	5	○	6	3	7	3	6	○	6	3	3	3
	Süre	2	3	1.5	4	3	4	3	○	4	1	○	3	3	2	3	3	○	3	4	4	4
≥ 3 yaş	ISCED seviyesi	5	6	7	3	6	3	6	○	6	5	6	6	6	7	6	6	6	6	6	6	6
	Süre	2	3	1.5	4	3	4	3	○	3	1	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	4

○ Minimum gereksinim yok

Kaynak: Eurydice.

UK (1) = UK-ENG/WLS/NIR

Açıklayıcı not

Tablo, EÇEB'de veya eğitimde en üst düzey düzenlemelere göre gereken minimum yeterlilik seviyelerini göstermektedir. Asgari süre sadece belirlenen niteliklerle aynı ISCED seviyesinde yapılan çalışma yıllarını gösterir. Aynı seviyedeysen ancak genel eğitimde geçirilirse ve nihai yeterlilik mesleki ise de sayılırlar. Örneğin:

- Genel eğitimde 3 yıl ve mesleki eğitimde 1 yıl olan bir ISCED seviye 3 yeterlilik, ISCED seviye 3'te 4 yıl olarak gösterilir.
- Bir lisans derecesi için önceki 3 yıl (ISCED seviye 6) ve Master derecesi (ISCED seviye 7) için 2 yıl olan bir ISCED 7 seviye yeterliliği, ISCED 7 düzeyinde 2 yıl olarak gösterilmiştir.

Üst düzey otoritenin EÇEB'de belirli bir başlangıç mesleki niteliği veya temel bir personel olmak için eğitim yerine, yalnızca asgari bir genel eğitim seviyesi gerektirmesi durumunda, ülkenin hiçbir düzenlemeye sahip olmadığı gösterilmiştir.

Ülkeye özgü notlar

Estonya: Küçük çocuklar için, tablo *koolieelne lastasutus*'ta çalışan temel personelin durumunu gösterir. In *lapsehoiuteenus*'ta minimum, ISCED 4 düzeyinde bir yıllık bir yeterliliktir.

İtalya: Temel personelin küçük çocuklar için ortamlarda asgari nitelikleri şu anda bölgesel özerklik meselesidir. Bununla birlikte, 2019/20 itibarıyla, üst düzey otorite, tüm temel personelin Lisans veya daha yüksek düzeyde bir yeterlilik kazanmasını gerektirecektir.

Lüksemburg: *services d'éducation et d'accueil*'da (küçük çocuklar için), ülke ISCED 4 seviyesini aşamalı bir şekilde minimum yeterlilik seviyesi olarak uygulamaktadır. 2001 yılında, bu tür bir ortamda çalışan temel personelin, genel eğitimde ISCED 3 düzeyinde bir yeterlilik ve 118 saatlik belirli bir eğitimle oranı %50 idi. 2013 yılında %20'ye, 2018'de %10'a düştü.

Portekiz: Bir yaşın altındaki çocuklarla (berçário) çalışan temel personel için asgari nitelik seviyesine ilişkin düzenleme yok. İsviçre: İlkokul öncesi sınıflardaki temel personel (6 yaşındakiler için *förskoleklass*) "okul öncesi öğretmenleri" (ISCED 6) veya "öğretmen" (ISCED 7) olarak nitelendirilmelidir.

Birleşik Krallık (İngiltere): Büyük çocuklar için, tablo okullarda (4 yaş) kabul sınıflarındaki durumu göstermektedir. Okullarda anaokulu sınıfları için asgari niteliklere ilişkin herhangi bir düzenleme yoktur (3 yaş).

☐ Merkez tabanlı EÇEB başkanı olmak için gereken asgari yeterlilik düzeyleri, çalışma süresi ve müdürlük için özel eğitim ve tecrübe yılı, 2018/19 (Şekil C3 ve C4 için veriler)

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	
< 3 yaş	ISCED yeterlilik seviyesi	6	6	6	7	3	○	6	6	○	6	6
	Yeterlilik için çalışma süresi	3	3	3	1	3	○	3	3	○	4	4
	Özel eğitim süresi	120 h						1 y				
	Önceki tecrübenin süresi				5						2	
≥ 3 yaş	ISCED yeterlilik seviyesi	6	6	6	7	3	○	6	6	○	6	6
	Yeterlilik için çalışma süresi	3	3	3	1	4	○	3	3	○	4	4
	Özel eğitim süresi	120 h	1 y		1 y	75 h			1 y			
	Önceki tecrübenin süresi	5			5	3						5
	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	
< 3 yaş	ISCED yeterlilik seviyesi	6	6	○	6	6	6	6	6	5	○	5
	Yeterlilik için çalışma süresi	3	3	○	3	3	3	3	3	2	○	2
	Özel eğitim süresi								120 h			160 h
	Önceki tecrübenin süresi	3	5					2	3	5		
≥ 3 yaş	ISCED yeterlilik seviyesi	7	6	7	6	6	6	7	6	7	○	5
	Yeterlilik için çalışma süresi	2	3	5	3	3	3	2	3	2	○	2
	Özel eğitim süresi	150 h			104 h				2 y	90 ECTS		160 h
	Önceki tecrübenin süresi	2	5	7	13			2	5	5	10	
	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT	
< 3 yaş	ISCED yeterlilik seviyesi	3	6	7	6	○	6	○	3	3	5	6
	Yeterlilik için çalışma süresi	3	3	2	3	○	3	○	4	4	2	3
	Özel eğitim süresi				144 h							
	Önceki tecrübenin süresi	3			5				2	2	2	
≥ 3 yaş	ISCED yeterlilik seviyesi	6	6	7	6	3	6	○	○	6	○	6
	Yeterlilik için çalışma süresi	3	3	2	3	4	3	○	○	3	○	3
	Özel eğitim süresi	210 h		90 h	144 h	160 h				:		
	Önceki tecrübenin süresi	5		8	5	5						

○ Minimum gereksinim yok : veri mevcut değil

Kaynak: Eurydice.

□ (Devam:) Merkez tabanlı EÇEB başkanı olmak için gereken asgari yeterlilik düzeyleri, çalışma süresi ve müdürlük için özel eğitim ve tecrübe yılı, 2018/19 (Şekil C3 ve C4 için veriler)

		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
< 3 yaş	ISCED yeterlilik seviyesi	0	6	3	7	5	6	6	6	6	6
	Yeterlilik için çalışma süresi	0	3	3	2	2	3	4	3	3	4
	Özel eğitim süresi			1 y			176 h	40 h		2-13 d	
	Önceki tecrübenin süresi		2-3			5	5			10	
≥ 3 yaş	ISCED yeterlilik seviyesi	6	6	6	7	6	6	6	6	6	6
	Yeterlilik için çalışma süresi	3	3	3	2	3	3	4	3	3	4
	Özel eğitim süresi	1 m		1 y		15 ECTS	176 h	40 h		2-13 d	
	Önceki tecrübenin süresi		2-3	3-5		3	5			10	

○ Minimum gereksinim yok : veri mevcut değil

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Özel müdürlük eğitiminin asgari süresi, yalnızca karşılaştırılabilir birimlerde ifade edilmediği için gösterge niteliğindedir. Saat (h), gün (d), ay (m), yıl (y) veya kredi (Avrupa Kredi Transfer Sistemi AKTS) olarak ifade edilebilir.

Belirli bir liderlik eğitimi tamamen bir yeterlilik veya yeterliliğin bir parçası ise, asgari süresi de yeterlilik için çalışma süresine dahil edilir.

Ülkeye özgül notlar

Belçika (BE fr): Küçük çocuklar için ortamdaki liderler için, tablo kamu ve özel sektör tarafından finanse edilen sektörlerdeki minimum niteliği göstermektedir. Özel kendi kendini finanse eden sektörde, minimum gereksinim, ISCED 4 düzeyinde bir yıllık bir yeterliliklerdir.

Belçika (BE nl): 18 yaşından küçük çocuklara yönelik ortamlar için, başkanların sadece ISCED 3 düzeyinde dört yıllık bir yeterliliği olması gerekir.

Almanya: Asgari deneyim için, tablo çoğu Bölge'deki durumu göstermektedir. Bazı Bölgeler lider olarak nitelendirilmek için alternatif yollar sağlar.

Estonya: Küçük çocuklu ortamlar için, tablo *Koolieelne lasteasutus*'taki durumu gösterir. *Lapsehoiuteenus*'ta herhangi bir düzenleme yoktur.

İspanya: Tablo kamu sektöründeki durumu göstermektedir. Özel Principado de Asturias Özerk Topluluğu dışında (kamu sektöründe olduğu gibi), özel sektörde asgari nitelik seviyesi aranmaz. EÇEB'de önceki deneyim, sadece Comunidad de Madrid'deki küçük çocuklu ortamlarda lider olmak için gereklidir, ancak asgari süre belirtilmemiştir.

Fransa: Küçük çocuklar için ortamlarda, tıpta ISCED 7 seviyesindeki uzmanlar için önceden bir deneyim gerekli değildir.

İtalya: Küçük çocuklar için ortamlardaki başkanların gereksinimleri bölgesel özerklik konusudur. Özel sektörde, daha büyük çocuklar için ortamlarda müdürler için minimum önceki deneyime ilişkin düzenleme yoktur.

Lüksemburg: 40 yaşın altındaki çocuklar için ortamlarda, yöneticilerin sadece ISCED 4 düzeyinde 3 yıllık bir yeterliliğe sahip olması gerekir. Büyük çocuklar için ortamlarda, öğretmenler bir komite ve başkan seçer. Bu kişinin bazı yönetim görevleri vardır ancak bölge müdürünün sorumluluğu olduğu için hiyerarşik otorite yoktur. Tabloda bölge müdürü olmak için gerekenler gösterilmektedir.

Avusturya: Mesleki eğitim için asgari eğitim süresi Bölge'lere göre değişir. Tablo bir ortalama sağlar. Asgari yıl tecrübenin gerekli olduğu Bölge'lerde genellikle 2 yıldır.

Portekiz: ISCED 7 düzeyinde 1 buçuk yıllık bir yeterliliğe sahip olan EÇEB öğretmenlerine öncelik verilmelidir.

İsveç: Okul öncesi sınıfların (*förskoleklass*) verildiği yerlerde okul müdürleri için asgari yarım yıl eğitim gereklidir. Bu eğitim, 2019/20 itibarıyla tüm EÇEB başkanları için zorunlu hale getirilecektir.

Birleşik Krallık (WLS): Ulusal Başkanlık Mesleki Yeterlilik Rehberi, asgari bir süre belirtmemektedir.

Bosna Hersek: Asgari yıl tecrübesi, eğitim otoritesine bağlı olarak değişmektedir.

İsviçre: Başkanlara özel eğitim gereklilikleri kantonlar arasında değişmektedir. Küçük çocuklu ortamlar için, kantonların yarısında özel bir eğitim gereklidir, ancak sadece diğer yarısında önerilir. Büyük çocuklu ortamlar için, çoğu kantonda bir zorunluluktur.

Sırbistan: Belirli bir müdürlük eğitiminin asgari süresi, adayın profiline bağlıdır. Master seviyesinde yeterlilik sahibi başkanların sadece 8 yıllık deneyime ihtiyaçları vardır.

☐ Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında çalışan temel personel ve asistanlar için zorunlu devam eden mesleki gelişim (SMG) süresi, 2018/19 (Şekil C7 için veriler)

	Temel personel		Asistanlar	
	<3 yaş	≥ 3 yaş	<3 yaş	≥ 3 yaş
BE fr	Yılda 3 gün		○	●
BG	●	4 yıl boyunca 48 saat	○	
EE	Yılda 32 saat		●	
EL	●	Yılda 24 saat	●	○
FR	●	Yılda 18 saat	●	5 yıl boyunca 2 gün
CY	●	Yılda 10 saat	○	
LV	3 yıl boyunca 36 saat		●	
LU	2 yıl boyunca 32 saat	3 yıl boyunca 24 saat	○	Yılda 40 saat
HU	7 yıl boyunca 120 saat		●	
MT	●	Yılda 40 saat	○	
AT	Yılda 16 saat		●	
PT	●	Yılda 25 saat	●	●
RO	Yılda 90 saat	5 yıl boyunca 90 AKTS	○	
SI	3 yıl boyunca 15 gün			
UK-SCT	5 yıl boyunca 60 saat			
AL	●	Yılda 3 gün	○	○
CH	●	Yılda 60 saat	●	
ME	5 yıl boyunca 24 saat		●	○
RS	Yılda 64 saat		○	
TR	Yılda 10 saat	değişir	●	

● SMG zorunlu değil ○ Asistan yok

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Tablo, en üst düzey düzenlemelere göre zorunlu SMG süresini göstermektedir.

Zorunlu: SMG zorunludur ve harcanması gereken asgari süre belirtilir.

Minimum süre, belirli bir yıl boyunca birkaç saat veya gün olarak ifade edilir. Bu nedenle bu bilgi karşılaştırılmaz ve yalnızca gösterge niteliğindedir.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: SMG sadece iki Bölge'de (Mecklenburg-Batı Pomeranya ve Thuringia) zorunludur.

Estonya: Tablo *Koolieelne lasteasutus*'taki durumu göstermektedir. *Lapsehoiuteenus*'ta, personel için SMG konusunda düzenleme yoktur ve asistanlar yoktur.

Lüksemburg: *éducation préscolaire*'deki öğretmenlerin durumu (4-5 yaşları için) *éducation précoce*'deki temel personel ile aynıdır. Ancak, *éducation préscolaire*'de asistan yoktur.

Macaristan: SMG, sadece ISCED 6 veya daha yüksek pedagoji alanında nitelikli temel personel için zorunludur.

Diğerleri için isteğe bağlıdır.

İsviçre: Asgari zorunlu saat sayısı kantonlar arasında değişmektedir. Tabloda belirtilen veriler ortalama bir değerdir.

Türkiye: Büyük çocuklarla çalışan temel personel için SMG (bağımsız ana okulu ve ana sınıflarında) her yıl Haziran ve Eylül aylarında iki haftalık bir eğitim semineri olarak düzenlenmektedir. Saat cinsinden minimum süresi önemli ölçüde değişir.

□ 2 ve 4 yaş, merkez tabanlı EÇEB hizmetinde personel, temel personel ve grup başına azami çocuk sayısı (Şekil C8 için veriler), 2018/19

Yaşlar		BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT
0	sm	7	6	9	9	○	●	4-8	○	3	4	8	5	5	●	6	○	6	6	4	3	3	4-5
	cp	7	6	9	9	○	●	4-8	○	3	6	8	●	5	●	6	○	6	6	6	3	6	8-10
	gp	●	●	18	18	○	●	●/8-15	○	●	12	8	●	5	●	6	○	6	12	12	●	12	8-10
1	sm	7	6	9	9	8	●	4-8	8	5	4	13	5	8	●	6	●	10	6	4	5	5	4-8
	cp	7	6	9	9	8	●	4-8	16	5	6	13	●	8	●	6	●	10	6	6	5	16	8-15
	gp	●	●	18	18	24	●	●/8-15	16	●	12	13	●	8	●	6	●	10	12	12	●	16	8-15
2	sm	7	6	9	9	12	●	4-8	8	6	4	18	8	14	●	16	●	15	8	4	6	8	4-8
	cp	7	6	9	9	12	●	4-8	16	6	6	18	●	14	●	16	●	15	8	6	6	16	8-15
	gp	●	●	18	18	24	●	●/8-15	16	●	12	18	●	14	●	16	●	15	16	12	●	16	8-15
3	sm	20	10	●	23	24	●	9-20	12	8	13	25	●	18	26	25	●	20	10	8	14	8	10-13
	cp	20	19	●	23	24	●	9-20	24	8	25	25	●	18	26	25	●	20	20	12	14	16	20-25
	gp	●	●	●	23	24	●	●/15-28	24	22	25	25	●	18	26	25	●	20	20	25	14	16	20-25
4	sm	20	10	●	23	24	●	9-20	12	8	25	25	●	20	26	25	●	20	24	8	19	●	10-13
	cp	20	19	●	23	24	●	9-20	24	8	25	25	●	20	26	25	●	20	24	12	19	●	20-25
	gp	●	●	●	23	24	●	●/15-28	24	22	25	25	●	20	26	25	●	20	24	25	19	●	20-25
5	sm	20	10	●	23	24	●	9-20	12	8	25	25	●	23	26	25	●	20	24	8	○	●	10-13
	cp	20	19	●	23	24	●	9-20	24	8	25	25	●	23	26	25	●	20	24	12	○	●	20-25
	gp	●	●	●	23	24	●	●/15-28	24	22	25	25	●	23	26	25	●	20	24	25	○	●	20-25
0		PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK-ENG	UK-WLS	UK-NIR	UK-SCT		AL	BA	CH	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
	sm	5	5	4	6	5	4	○	3	3	3	3		●	3	3-6	●	3	3	4	○	7	5
	cp	5	10	4	12	5	12	○	●	●	●	●		●	6	●	●	8	6	4	○	7	10
gp	●	10	7	12	12	12	○	●	●	●	●		●	6	12	●	8	12	8	○	7	10	
1	sm	8	7	5	6	5	4	●	3	3	3	3		●	6	3-6	●	3	3	6	3	12	5
	cp	8	14	5	12	5	12	●	●	●	●	●		●	12	●	●	8	6	6	7	12	10
	gp	●	14	9	12	12	12	●	●	●	●	●		●	12	12	●	8	12	12	●	12	10
2	sm	8	9	6	6	5	4	●	4	4	4	5		●	8	4-8	●	5	3	8	3	16	5
	cp	8	18	6	12	5	12	●	●	●	●	●		●	15	●	●	12	6	8	7	16	10
	gp	●	18	9	12	12	12	●	●	●	●	●		●	15	12	●	12	12	15	●	16	10
3	sm	25	13	20	9	20	8	●	13	13	13	8		25	11	4-8	●	5	14	9	6	20	10
	cp	25	25	20	17	20	24	●	26	26	26	●		25	21	●	●	12	14	18	14	20	20
	gp	25	25	20	17	20	24	●	26	26	26	●		25	21	12	●	12	14	18	●	20	20
4	sm	25	13	20	11	21	8	●	30	30	○	8		25	12	22-26	●	20	20	10	6	24	10
	cp	25	25	20	22	21	24	●	30	30	○	●		25	24	22-26	●	20	20	20	14	24	20
	gp	25	25	20	22	21	24	●	30	30	○	●		25	24	22-26	●	20	20	20	●	24	20
5	sm	25	13	20	11	22	8	●	○	○	○	○		25	13	22-26	●	20	25	13	6	26	10
	cp	25	25	20	22	22	24	●	○	○	○	○		25	25	22-26	●	20	25	25	14	26	20
	gp	25	25	20	22	22	24	●	○	○	○	○		25	25	22-26	●	20	25	25	●	26	20

● düzenleme yok ○ Bu yaş grubu için EÇEB hizmeti yok

sm personel başına cp temel personel başına gp öğrenci grubu başına

Açıklayıcı not

Tabloda, grup başına ve personel başına maksimum çocuk sayısını ve tüzük / tavsiyelerde tanımlandığı şekilde bir çalışma gününün temel saatlerinde aynı anda mevcut olan temel personele atıfta bulunmaktadır. Grupların yaş bakımından heterojen olabileceği gerçeğini dikkate almaz.

Eğitim sistemine bağlı olarak, düzenlemeler asistan başına (varsa), temel personel başına, personel başına (duruma bakılmaksızın) veya grup başına maksimum çocuk sayısını belirleyebilir.

Maksimum grup büyüklüğünün belirtildiği ancak personel başına veya temel personel başına maksimum çocuk sayısının belirtilmediği eğitim sistemlerinde, bilgiler aşağıdaki metodolojiye göre hesaplanmıştır:

- Her çocuk grubunda bir asistan gerektiğinde:
  - personel başına düşen azami çocuk sayısı, grup başına azami çocuk sayısının (bir temel personel + bir asistan) ikiye bölünümüdür. Düzenlemeler birden fazla temel personelin ya da asistanın her çocuk grubunda aynı anda bulunması gerektiğini belirttiği durumlarda ikiden fazlaya bölünür.

- Her bir personel için azami çocuk sayısı, grup başına azami çocuk sayısına karşılık gelir. Düzenlemeler, iki veya daha fazla temel personelin her bir çocuk grubunda aynı anda bulunması gerektiğini belirttiği durumlarda, iki veya daha fazlaya bölünür.
- Daha büyük çocuklar için her ortamda bir asistan bulunması gerektiğinde Belçika (Fransızca ve Almanca Konuşan Topluluklar) veya tüm EÇEB aşaması boyunca - İspanya ve İsviçre'de - personel başına düşen maksimum çocuk sayısı, temel personel başına düşen maksimum çocuk sayısı ile aynıdır.

Özel eğitim ihtiyacı olan çocukları desteklemek için işe alınan yardımcıları dahil değildir.

Ülkeye özgü notlar

Çekya: 2 yaş için, tablo *dětské skupiny*'deki durumu göstermektedir. Zaten *mateřské školy*'de olanlar için, durum 3 yaşındakiler için aynıdır. 3 ila 5 yaş arası için tablo *mateřské školy*'deki durumu göstermektedir. Aynı yaş aralığında olan hala *dětské skupiny*'deki çocuklar için, durum 2 yaşındakiler için aynıdır.

Almanya, Avusturya, Bosna Hersek ve İsviçre: Tabloda Bölgelerdeki / kantonlardaki düzenlemelerdeki farklılıklar gösterilmektedir.

Estonya: Tablo *koolieelne lasteasutus*'taki (1 ila 7 yaş arası çocuklar için) durumu göstermektedir. *Lapsehoiuteenus*'ta, her çocuk grubu için azami personel ve temel personel sayısı, grup başına maksimum 10 çocuk olan tüm yaş grupları için, 5'tir.

Yunanistan: 2 yaşındaki çocuklar için tablo 30 ayın altındaki çocukların durumunu göstermektedir. Bu yaşın üzerindeki için durum 3 yaşındakilerle aynıdır.

Fransa: 2 yaşındaki çocuklar için, tablo bakım tipi ortamlardaki durumu göstermektedir (*accueil du jeune enfant*). 4 yaş için, maksimum grup büyüklüğü, yerel koşullara göre yerel düzeyde (*département*) düzenlenmektedir.

Hırvatistan: '1 yaş' kategorisindeki çocuklar için, tablo 12 ila 18 ay arasındaki çocukların durumunu göstermektedir. 18 ila 24 ay arası, maksimum çocuk sayısı 12'dir.

İtalya: *Nido d'infanzia*, 0-, 1- ve 2 yaş arası çocuklar için bölgesel düzeyde yönetilmektedir.

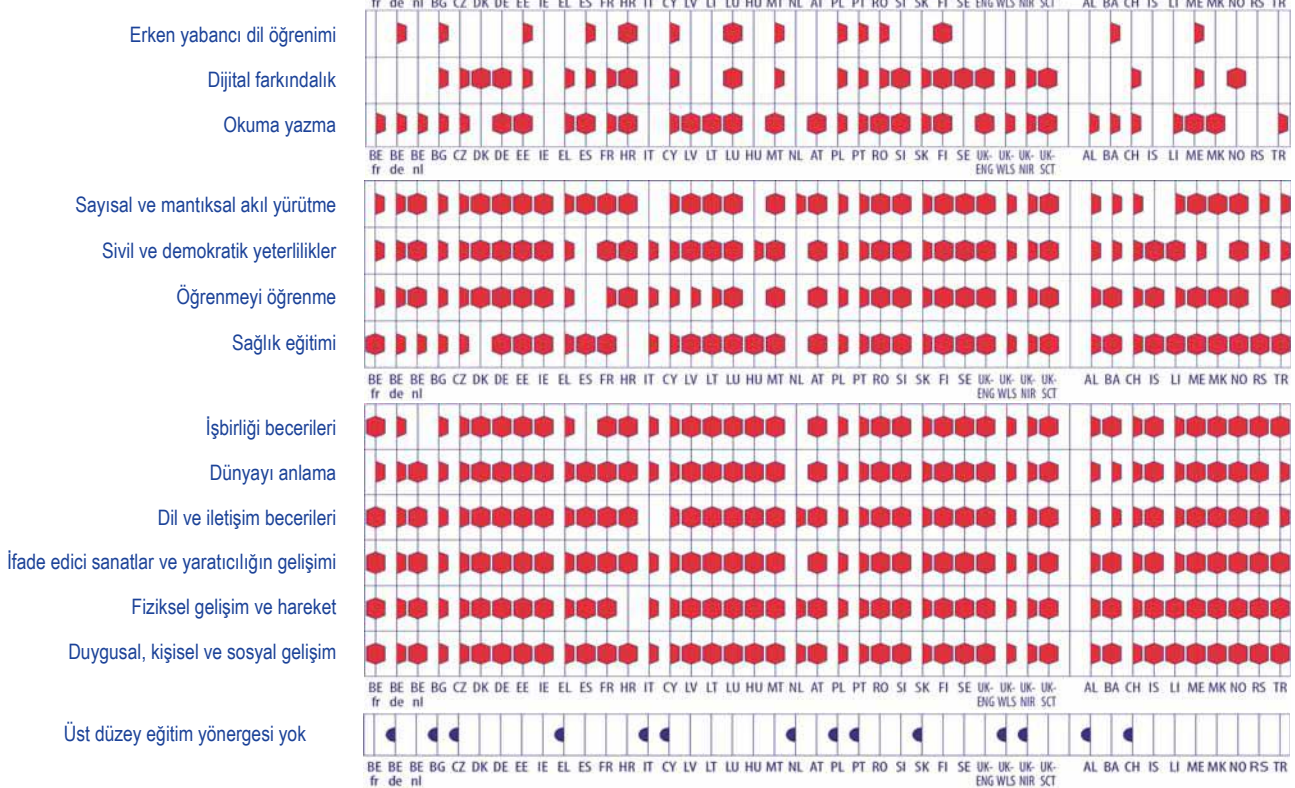
Kaynak: Eurydice.

Slovenya: Koşullara bağlı olarak, belediyeler grup başına en fazla çocuk sayısını iki katına çıkarabilir. Bu, grupların yarısından fazlası için geçerlidir.

Birleşik Krallık (ENG / WLS): 3 yaşındaki çocuklar için, tablo kreş veya anaokullarındaki durumu göstermektedir. 4 yaşındakiler için ilköğretim sınıfındaki durumu gösterir. Galler'de, 2018'de yayınlanan rehberine uygun olarak, her iki yaş grubu için 8: 1 çocuk / personel oranı şartını sağlamaya çalışmaya gereği vardır.

Birleşik Krallık (NIR): 3 yaşındaki çocuklar için, tablo kreş veya anaokullarındaki durumu göstermektedir.

□ EÇEB ortamlarında öğrenme ve gelişme alanları, 2018/19 (Şekil D3 için veriler)

Sol 3 yaşından küçük çocuklar için hizmet Sağ 3 yaş ve üstü çocuklar için hizmet

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

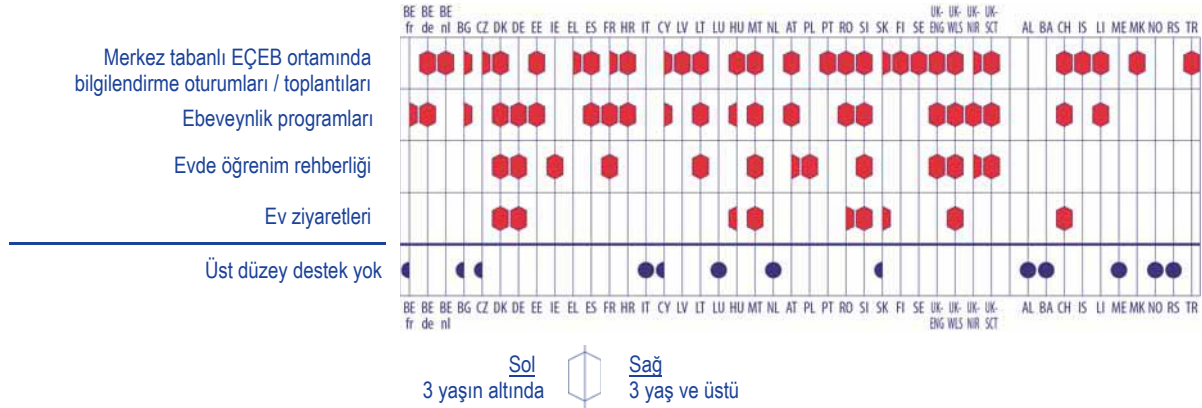
Şekil, üst düzey eğitim kılavuzlarının içeriğini yansıtmaktadır. İlköğretim öncesi sınıflarla sınırlı öğrenme ve gelişme alanları (bkz. Ulusal sayfalar ve sözlük) belirtilmemiştir. Her ülkedeki en üst düzey eğitim rehberi olarak adlandırılan özel belgeler için Ek C'ye bakınız.

Ülkeye özgü notlar

Litvanya: Dijital farkındalık ilköğretim öncesi sınıflarda bir öğrenme alanı haline gelir.

Portekiz: 3 yaş altı çocukların ortamları için belirli bir eğitim rehberi yoktur, ancak 3 yaş ve üstü çocuklar için EÇEB ortamları için tasarlanan Okul Öncesi Eğitim Müfredatı Kılavuz İlkeleri, önceki zorunlu eğitimdeki tüm aşamalar için ortak pedagojik yaklaşım ve ilkelere olan ihtiyacı vurgulamaktadır.

İsveç ve Sırbistan: Okuryazarlık okul öncesi derslerde bir öğrenme alanı haline gelir.

☐ EÇEB'de çocuklu ebeveynlere destek, 2018/19 (Şekil D14 için veriler)

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, üst düzey eğitim kılavuzlarının ve diğer üst düzey düzenlemelerin ve tavsiyelerin içeriğini yansıtmaktadır. Bazı destek önlemleri tüm ortamlarda geçerli olmayabilir.

EK B: EÇEB HİZMETİNİNİN YÖNETİMİNDEN SORUMLU OLAN YETKİLİLER

Ülke	Sorumlu otorite	Çocuklar < 3 yaş	Çocuklar ≥ 3 yaş	İlköğretim öncesi sınıflar	EV tabanlı hizmet	Web sitesi
		● Sorumlu otorite	■ Hizmet mevcut değil			
BE fr	Kültür, Çocukluk ve Sürekli Eğitim Bakanlığı	●		■	●	http://gouvernement.cfwb.be/competences-de-la-federation-wallonie-bruxelles/enfance ; http://www.one.be/
	Eğitim Bakanlığı		●	■		www.enseignement.be
BE de	Almanca Konuşan Topluluk Bakanlığı, Aile ve Sosyal Konular Dairesi	●		■	●	http://www.ostbelgienlive.be/
	Eğitim Departmanı, Almanca Konuşan Topluluk Bakanlığı		●	■		http://www.ostbelgienlive.be/
BE nl	Flaman Refah, Sağlık ve Aile Bakanlığı	●		■	●	https://www.vlaanderen.be/nl/vlaamse-regering/vlaams-minister-van-welzijn-volksgezondheid-en-gezin
	Flaman Eğitim ve Öğretim Bakanlığı		●	■		https://onderwijs.vlaanderen.be/
BG	Sağlık Bakanlığı	●		■		www.mh.government.bg www.mon.bg
	Eğitim ve Bilim Bakanlığı		●	●	■	www.mon.bg

Ülke	Sorumlu otorite	Çocuklar < 3 yaş	Çocuklar ≥ 3 yaş	İlköğretim öncesi sınıflar	EV tabanlı hizmet	Web sitesi
	● Sorumlu otorite					Hizmet mevcut değil
CZ	Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı	●				www.mpsv.cz
	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	●				www.mpo.cz
	Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı		●			www.msmt.cz
DK	Çocuk ve Sosyal İşler Bakanlığı	●	●		●	http://socialministeriet.dk/
DE	Federal Aile İşleri, Yaşlılar, Kadınlar ve Gençler Bakanlığı	●	●		●	https://www.bmfsfj.de/bmfsfj
EE	Sosyal İşler Bakanlığı	●			●	http://www.sm.ee/en
	Eğitim ve Araştırma Bakanlığı	●	●			https://www.hm.ee/en
IE	Çocuk ve Gençlik İşleri Dairesi Başkanlığı	●	●		●	www.dcy.gov.ie
	Eğitim ve Beceriler Departmanı	●	●			
EL	İçişleri Bakanlığı ve Çalışma, Sosyal Güvenlik ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı (birlikte)	●				http://www.ypes.gr/ http://www.yeka.gr/
	Eğitim, Araştırma ve Din İşleri Bakanlığı		●			www.minedu.gov.gr
ES	Sosyal Politika İdareleri				●	http://www.comunidad.madrid/servicios/asuntos-sociales http://www.navarra.es/home_es/Gobierno+de+Navarra/Vicepresidencia+Derechos+Sociales/
	Özerk Toplulukların Eğitim İdareleri	●				http://www.educacionyfp.gob.es/contenidos/in/comunidad-es-autonomas.html
	Özerk Toplulukların Eğitim İdareleri ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığı ve Mesleki Eğitim Bakanlığı		●			http://www.educacionyfp.gob.es/portada.html
FR	Dayanışma ve Sağlık Bakanlığı	●			●	https://solidarites-sante.gouv.fr/affaires-sociales
	Eğitim Bakanlığı		●			http://www.education.gouv.fr/
HR	Nüfusbilim, Aile, Gençlik ve Sosyal Politikalar Bakanlığı				●	https://mdomsp.gov.hr/
	Bilim ve Eğitim Bakanlığı	●	●	●		https://mzo.hr/
IT	Eğitim veya sosyal işlerden sorumlu bölgesel yönetimler	●			●	(-)
	Eğitim Bakanlığı, Üniversite ve Araştırma		●			http://www.miur.gov.it/
CY	Çalışma, Refah ve Sosyal Sigortalar Bakanlığı	●			●	www.mlsi.gov.cy
	Eğitim ve Kültür Bakanlığı		●	●		www.moec.gov.cy
LV	Eğitim ve Bilim Bakanlığı Refah Bakanlığı (birlikte)				●	http://www.izm.gov.lv/lv/ https://www.lm.gov.lv/
	Eğitim ve Bilim Bakanlığı	●	●	●		http://www.izm.gov.lv/lv/
LT	Eğitim, Bilim ve Spor Bakanlığı	●	●	●		http://www.smm.lt
LU	Milli Eğitim, Çocuk ve Gençlik Bakanlığı	●	●	●	●	http://www.men.public.lu/fr
HU	İnsan Kaynakları Bakanlığı Devlet Aile ve Gençlik İşleri Sekreteryası	●			●	http://www.kormany.hu/en/ministry-of-human-resources
	Devlet Eğitim Sekreteryası, İnsan Kapasiteleri Bakanlığı		●			http://www.kormany.hu/en/ministry-of-human-resources
MT	Eğitim ve İstihdam Bakanlığı	●	●		●	https://education.gov.mt

Ülke	Sorumlu otorite	Çocuklar < 3 yaş	Çocuklar ≥ 3 yaş	İlköğretim öncesi sınıflar	Ev tabanlı hizmet	Web sitesi
	● Sorumlu otorite					Hizmet mevcut değil
NL	Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı	●			●	https://www.government.nl/ministries/ministry-of-social-affairs-and-employment
	Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı		●			https://www.government.nl/ministries/ministry-of-education-culture-and-science
AT	Bölgelerin Başlıca Sosyal İdareleri				●	(-)+
	Bölgelerin Eğitim İdareleri	●	●			(-)
PL	Aile, Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı	●			●	https://www.mpips.gov.pl/
	Eğitim Bakanlığı		●			https://men.gov.pl/
PT	Çalışma, Dayanışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	●			●	http://www.seg-social.pt/inicio
	Eğitim Bakanlığı		●			http://www.dge.mec.pt/
RO	Eğitim Bakanlığı	●				https://www.edu.ro/
	Sağlık Bakanlığı					http://www.ms.ro/
	Çalışma ve Sosyal Adalet Bakanlığı (birlikte)					http://www.mmuncii.ro
	Eğitim Bakanlığı		●			https://www.edu.ro/
SI	Eğitim, Bilim ve Spor Bakanlığı	●	●		●	http://www.mizs.gov.si/si/
SK	Çalışma, Sosyal İşler ve Aile Bakanlığı	●			●	https://www.employment.gov.sk/
	Eğitim, Bilim, Araştırma ve Spor Bakanlığı		●			https://www.minedu.sk/
FI	Eğitim ve Kültür Bakanlığı	●	●	●	●	http://minedu.fi
SE	Eğitim ve Araştırma Bakanlığı	●	●	●	●	http://www.government.se/government-of-sweden/ministry-of-education-and-research/
UK-ENG	Eğitim Departmanı	●	●		●	https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-education
UK-WLS	Galler Hükümeti Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanı	●			●	https://gov.wales/?lang=en
	Galler Hükümeti Eğitim Bakanlığı		●			https://gov.wales/?lang=en
UK-NIR	Eğitim Bölümü, Kuzey İrlanda Genel Müdürü	●	●		●	https://www.education-ni.gov.uk/
	Sağlık Bakanlığı, Kuzey İrlanda Genel Müdürü	●			●	https://www.health-ni.gov.uk/
UK-SCT	Erken Öğrenme ve Çocuk Bakımı Müdürlüğü, İskoç Hükümeti	●	●		●	https://beta.gov.scot/policies/early-education-and-care/early-learning-and-childcare
AL	Sağlık ve Sosyal Koruma Bakanlığı	●				http://www.shendetesia.gov.al
	Milli Eğitim, Spor Bakanlığı		●			www.arsimi.gov.al
BA	Federal Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve kantonları	●	●	●		http://www.fmon.gov.ba/Link/Index
	Sırp Cumhuriyeti Eğitim ve Kültür Bakanlığı	●	●	●		http://www.vladars.net/eng/vlada/ministries/MEC/Pages/default.aspx?ln=web
	Brčko Bölgesi Hükümeti Eğitim Departmanı	●	●	●		http://www.bdcentral.net/index.php/sr/odjeljenja-vlade-brko-dsitrakta-bih/obrazovanje

Ülke	Sorumlu otorite	Çocuklar < 3 yaş	Çocuklar ≥ 3 yaş	İlköğretim öncesi sınıflar	Ev tabanlı hizmet	Web sitesi
		● Sorumlu otorite		■ Hizmet mevcut değil		
CH	Kantonlarda Başlıca Sosyal İşler İdareleri	●		■	●	http://www.sodk.ch/fr/liens/cantons-et-communes/
	İsviçre Sosyal İşler Bakanları Konferansı	●		■		http://www.sodk.ch
	Kantonlarda Eğitim Yönetimi		●	■		http://www.edk.ch/dyn/11589.php
	İsviçre Kanton Bakanları Eğitim Konferansı		●	■		http://www.edk.ch/dyn/11553.php
IS	Refah Bakanlığı			■	●	https://www.government.is/ministries/ministry-of-welfare/
	Eğitim, Bilim ve Kültür Bakanlığı	●	●	■		https://www.government.is/ministries/ministry-of-education-science-and-culture/
LI	Sosyal İşler Bakanlığı	●		■	●	https://www.llv.li/#/11915/amt-fur-soziale-dienste
	İçişleri, Eğitim ve Çevre Bakanlığı,		●	■		https://www.llv.li/#/11631/schulamt
ME	Eğitim Bakanlığı	●	●	■		http://www.mps.gov.me/ministarstvo
MK	Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı			■	●	http://www.mtsp.gov.mk/detski-gradinki-ns_article-fizicki-lica-koi-vrshat-domashno-zgrizuvanje-na-deca-od-preducilishna-vozrast.nsp
	Eğitim ve Bilim Bakanlığı Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı (birlikte)	●	●	■		http://www.mon.gov.mk/ http://www.mtsp.gov.mk/
NO	Eğitim ve Araştırma Bakanlığı	●	●	■	●	https://www.regjeringen.no/en/dep/kd/id586/
RS	Milli Eğitim, Bilimsel ve Teknolojik Gelişme Bakanlığı	●	●	●	■	http://www.mpn.gov.rs/
TR	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	●		■		www.aile.gov.tr
	Milli Eğitim Bakanlığı		●	■		www.meb.gov.tr

Kaynak: Eurydice.

Acıklayıcı not

Ev tabanlı hizmetlere ilişkin bilgiler, temel olarak 3 yaşın altındaki çocuklar için hizmete karşılık gelmektedir.

Ülkeye özgü notlar

Çekya: *Dětská skupina* (1-5 yaş arası) Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı sorumluluğundadır ancak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı *zařízení pro péči o děti do 3 let*'den (0-2 yaş arası çocuklar için) sorumludur. Mevzuat, ev tabanlı hizmetlere izin vermektedir, ancak bu durum çok nadirdir.

Almanya: Bazı Bölgelerde ev tabanlı hizmet mevcut değildir (örneğin: Rheinland-Pfalz).

Estonya: 3 yaşın altındaki çocuklar için *lapsehoiuteenus*'dan Sosyal İşler Bakanlığı, Eğitim ve Araştırma Bakanlığı ise *koolieelne lasteasutus*'tan sorumludur.

İspanya: Düzenlenmiş ev tabanlı hizmetler yalnızca iki Özerk Toplulukta mevcuttur: Comunidad de Madrid ve Comunidad Foral de Navarra. Eğitim ve Mesleki Eğitim Bakanlığı, Ceuta ve Melilla İllerinde 3 yaşın altındaki çocuklar için merkez tabanlı hizmetten sorumludur. Küçük çocuklar için merkez tabanlı hizmet, Özerk Galiçya Topluluğundaki Sosyal Politika İdaresi ile ortaklaşa yönetilir.

İtalya: Merkezi olarak düzenlenmiş bazı mali ve eğitim unsurları haricinde, bölgeler, 3 yaşın altındaki çocuklar için merkez tabanlı EÇEB hizmetleri ve aynı zamanda düzenlenmiş ev tabanlı hizmetlerden sorumludur.

Karadağ: Mevzuat, ev tabanlı hizmetlere izin vermektedir, ancak bu durum çok nadirdir.

EK C: EÇEB HİZMETLERİ İÇİN ÜST DÜZEY EĞİTİM İLKELERİ

Ülke	Üst Düzey Eğitim Yönergeleri	Çocuklar < 3 yaş	Çocuklar ≥ 3 yaş	İlköğretim öncesi sınıflar	Ev	tabanlı hizmet
BE fr	<i>Code de Qualité de l'Accueil</i>	●		■		●
	Temel beceriler: <i>Socles de Compétences</i>		●	■		
BE de	Temel ilköğretim karamamesi		●	■		
	Normal ve özel okullar için okul yetkilileri ve okul personeli ve genel pedagojik ve örgütsel hizmetlerin atanması hakkında kararname		●	■		
BE nl	Bebekler ve küçük çocuklar için çocuk bakımı pedagojik çerçevesi	●		■		●
	Düzenli ilköğretimin gelişim hedefleri ve amaçlarına ulaşma		●	■		
	Flaman Hükümeti'nin düzenli ilköğretimin gelişim hedeflerini ve amaçlarına ulaşma hedeflerini belirleme kararı		●	■		
BG	Okul Öncesi ve Okul Eğitim Yasası		●	●	■	
	Okul öncesi eğitim için N5 sayılı Yönetmelik		●	●	■	
CZ	Okul Öncesi Eğitim Çerçevesi Eğitim Programı		●	■		
DK	Pedagojik Öğrenme Amaçları ve Altı Öğrenme Amacı hakkında Bakanlar Kararı	●	●	■		●
DE	Federal Devletlerin Çocuk Bakım Merkezlerinde Erken Eğitim İçin Ortak Çerçevesi	●	●	■		
EE	Okul öncesi çocuk bakım kurumları için ulusal müfredat	●	●	■		
IE	Aistear: Erken Çocukluk Müfredatı Çerçevesi, Ulusal Müfredat ve Değerlendirme Konseyi	●	●	■		●
EL	Müfredatlar Arası Tek Programlı Çalışma Çerçevesi		●	■		
	Okul Öncesi Eğitim Öğretmenleri Kılavuzu		●	■		
ES	EÇEB'in ikinci döngüsünün asgari öğretilerini belirleyen 29 Aralık'taki 1630/2006 tarihli Kraliyet Karamamesi		●	■		
	3 Mayıs, 2/2006 sayılı Eğitim Teşkilat Kanunu, 9 Aralık 8/2103 sayılı Teşkilat Kanunu ile değiştirilmiştir. Birleştirilmiş metin. En son değişiklik, 6 Aralık 2018	●	●	■		
	EÇEB'in birinci ve ikinci döngüsünün müfredatını geliştiren Özerk Topluluklar tarafından onaylanan karamameler	●	●	■		
FR	Erken çocukluk bakımı için ulusal çerçeve	●		■		●
	İlköğretim öncesi eğitim: herkesin başarısı için temel olan tek bir döngü		●	■		
HR	Erken Çocukluk ve Okul Öncesi Eğitim ve Bakım Ulusal Müfredatı	●	●	■		
	Ulusal Erken Çocukluk ve Okul Öncesi Eğitim ve Bakım Ders Programında Değişiklikler, Bölüm 5.2. Okul öncesi öğretim programı			●	■	
IT	Okul öncesi eğitim müfredatı ve ilk eğitim döngüsü için ulusal kurallar		●	■		
CY	Okul Öncesi Eğitim Programı		●	●	■	
LV	Devlet okul öncesi eğitim için rehber ilke düzenlemeleri	●	●	●	■	●
LT	Litvanya Cumhuriyeti Eğitim Kanunu	●	●	●	■	
	Okulöncesi Eğitim Müfredatı Kriterleri	●	●	●	■	
	Okul öncesi eğitim programının gelişimi için metodolojik öneriler	●	●	●	■	
	Okul öncesi çağındaki çocukların başarılarının tanımlanması	●	●	●	■	
	Okul öncesi eğitimin genel programı			●	■	

Ülke	Üst Düzey Eğitim Yönergeleri	Çocuklar < 3 yaş				Çocuklar ≥ 3 yaş			
		İlköğretim öncesi sınıflar	Ev	tabanlı hizmet	İlköğretim öncesi sınıflar	Ev	tabanlı hizmet		
		● Kuralların uygulandığı yaş aralığı	■ Hizmet mevcut değil						
LU	Çocuklar ve Gençler İçin Yaygın Eğitim Müfredatı Çerçevesi	●					●		
	Okul öncesi eğitim için Müfredat Çerçevesi (éducation précoce)							●	
	Temel eğitim için Müfredat Çerçevesi - 1. döngü (ilköğretim öncesi eğitim) (4-6'yı kapsar)								●
HU	Ulusal temel eğitim ve kreşlerde bakım programı	●							●
	Ulusal Anaokulu Eğitimi Temel Programı							●	
MT	2012 Yılı Ulusal Müfredat Çerçevesi	●							●
	Kinder 1 - Skolastik Yıl 218/19 - Öğrenme Çıktıları Programları Anaokulu Seviye 1 ve 2 - Anaokulu Seviye 3							●	
NL	Voorschoolse educatie temel hedefleri	●							
	İlköğretimde temel hedefler							●	
AT	Çocuklar'ın okuldan önceki son yılı. Evde bakım ve günlük bakım için ebeveyn yönergeleri.								●
	Avusturya'daki EÇEB Hizmetleri için Ülke Çapında Çerçeve Müfredatı	●							
	Erken çocukluk hizmetlerindeki son yıl modülü	●							
	Anaokulundan ilkokul üç ve daha sonrasına geçiş için dil desteği	●							
PL	Milli Eğitim Bakan'ının 14 Şubat 217 sayılı okul öncesi eğitim için temel müfredat düzenlemesi ve orta ve ağır zihinsel engelli öğrenciler de dahil olmak üzere ilköğretim genel eğitimine yönelik temel müfredat. evre I sektörel meslek okulu için genel eğitim. İstihdam için hazırlık özel okulu genel eğitim ve lise sonrası okullar için genel eğitim düzenlemesi.							●	
PT	Okul Öncesi Eğitim İçin Müfredat İlkeleri							●	
RO	Temel Gelişim ve Öğrenme Standartları	●							
	Erken çocukluk müfredatı 3-6/7 yaş arası erken çocukluk eğitimi müfredatı								●
SI	Anaokulu Ders Programı	●							
	Roman çocukları için Anaokulu Müfredatı takviyesi	●							
	İki dilli alanlarda çalışmak için Müfredata Ek Destek	●							
	SEN çocukları için uyarlanmış uygulama ve ek profesyonel destek içeren Anaokulu Müfredatı ile ilgili talimatlar	●							
	Anaokulunda danışmanlık hizmeti rehberi	●							
	Göçmen çocukların anaokullarında ve okullarda entegrasyon rehberi	●							
SK	Anaokullarında Okul Öncesi Eğitim İçin Devlet Eğitim Programı							●	
FI	Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Ulusal Temel Müfredatı	●						●	●
	Okul Öncesi Eğitim İçin Ulusal Temel Müfredat							●	
SE	Eğitim Kanunu	●						●	●
	Okul Öncesi Müfredatı	●						●	●
	İlkokul, okul öncesi sınıf ve okul sonrası merkezler için öğretim programı							●	
UK-ENG	Erken Yıllara Hazırlık Aşamasına İlişkin Yasal Çerçeve	●							●
UK-WLS	Hazırlık Aşaması Çerçevesi							●	
UK-NIR	Okul Öncesi Eğitim İçin Müfredat Rehberliği							●	
UK-SCT	Pre-Birth to Three: İskoçya'nın Çocukları ve Aileleri için Olumlu Sonuçlar	●							●
	Curriculum for Excellence							●	
	Building the Ambition	●						●	

Ülke	Üst Düzey Eğitim Yönergeleri	Çocuklar < 3 yaş				Çocuklar ≥ 3 yaş			
		İlköğretim öncesi sınıflar	Ev tabanlı hizmet	İlköğretim öncesi sınıflar	Ev tabanlı hizmet	İlköğretim öncesi sınıflar	Ev tabanlı hizmet	İlköğretim öncesi sınıflar	Ev tabanlı hizmet
		● Kuralların uygulandığı yaş aralığı	■ Hizmet mevcut değil						
AL	Okul Öncesi Eğitimin Müfredat Çerçevesi		●						
BA	Öğrenme çıktılarında tanımlanan ortak temel müfredatın uygulanması için rehber	●		●		●			
CH	Almanca konuşulan Kantonlar: Müfredat 21 [Lehrplan 21] Fransızca konuşan Kantonlar: Romand Müfredatı İtalyanca konuşan Kanton: Zorunlu eğitim müfredatı			●					
IS	İzlandaca okul öncesi milli müfredat için rehber	●		●					
LI	Ailelere yönelik çocuk bakım hizmetlerinin Onaylanması ve Kalite Güvencesi için Sosyal İşler Ofisi Rehberi Anaokulu, İlkokul ve Ortaokul Müfredat Programları (Zorunlu eğitim)	●						●	
ME	3 yaşın altındaki çocuklar için bakım ve eğitim çalışmaları	●							
	Okul öncesi eğitimde faaliyet alanları için program (3 yaşından 6 yaşına kadar)			●					
	Üç saatlik okul öncesi eğitim programı			●					
	Okula başlamadan önce çocuklarla çalışmak için daha kısa bir program			●					
	Anaokulundan ilkokula geçiş programı kavramı			●					
MK	Erken öğrenme ve gelişim için standartlar	●		●					
	EÇEB Kurumlarında Hizmetlerin Uygulanması İçin Standartlar ve Normlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması	●		●					
NO	Anaokulları için Çerçeve Planı - içerik ve görevler	●		●				●	
RS	Okul öncesi programın genel temelleri ile ilgili kurallar	●		●		●			
TR	EÇEB Özel Kreşler, Gündüz Bakım Merkezleri ve Çocuk Kulüpleri Eğitim Programının Kurulması ve İşletilmesi	●							
	Hakkında Yönetmelik			●					

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Ev tabanlı hizmetlere ilişkin bilgiler, yalnızca 3 yaşın altındaki çocuklar için hizmete karşılık gelir.

Ülkeye özgü notlar

Hollanda: Yüksekokul eğitiminin temel hedefleri, yalnızca yüksek okul eğitimini sağlayan EÇEB merkezli eğitim kurumları için geçerlidir.

Birleşik Krallık (WLS): Bu yaştaki çocuklar için müfredat çerçevesini sadece 3 yaşından büyük çocuklara sağlamak için kamu fonu makbuzu içindeki ev tabanlı ortamlar izlemelidir.

ULUSAL SİSTEM BİLGİ SAYFALARI

Şekiller

Şekiller her ülkede çocukların erişimine açık EÇEB'in yapısını gösterir. Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklara yönelik ayrı EÇEB hizmetleri dahil edilmemiştir.

Sadece bir çocuğun günün ana bölümünü harcadığı ana yapılar tasvir edilmiştir. 'Okul dışı' bakım veya tam günü tamamlamak için ek EÇEB hizmetleri şemada sunulmamıştır. Örneğin, bir çocuk yarım günlük bir merkez tabanlı bir ortamda zorunlu bir EÇEB programını izlemesi gerektiğinde, ancak öğleden sonra ev tabanlı EÇEB'e katılabildiğinde, sadece merkeze dayalı hizmet şemada gösterilmektedir.

Grafik, çocukların yaş ölçeği etrafında yapılandırılmıştır. Bu yaşlar önemlidir ve çocukların farklı EÇEB tiplerine başlayabilecekleri resmi yaşın bir göstergesidir.

İlk ince çizgi, "yeterince telafi edilen" çocuk bakım izninin teorik uzunluğunu, yani ebeveynlerin bu dönemde önceki kazançlarının en az %65'ini aldığını gösterir ⁽¹⁾. Çocuk bakımı izni, üç olası izin türünün toplam uzunluğudur: analık, babalık ve ebeveyn (bkz. Şekil B3).

Bir sonraki satır(lar), çocukların farklı ortamlara veya EÇEB hizmetlerinde kabul edilmeye uygun oldukları resmi yaş aralığını göstermektedir. Çoğu ülke EÇEB ortamı için ulusal terim şemada gösterilmiştir. Bununla birlikte, bazı ülkelerde, hizmet türünün daha uygun olduğu düşünülmekte ve bu terimler verilmektedir. Tüm terimler, ülkenin resmi ulusal dillerinde verilmiştir. Merkez tabanlı ortamlar mavi, ev tabanlı ortamlar pembe renktedir. Eğitim yetkililerinin katılımı (örneğin, Milli Eğitim Bakanlığı) ilgili renklerin daha düşük yoğunluğuyla işaretlenmiştir.

Uygulanabilir olduğu zaman, altı çizili, 2011 Uluslararası Eğitim Sınıflandırması (ISCED) 'de tanımlanan eğitim seviyesini gösterir: ISCED 010 için çizgi ve ISCED 020 için noktalar kullanılmıştır. Özel semboller, EÇEB hizmetlerine kanunen herhangi bir yasal hakkın başlama yaşını ve haftada en az birkaç

saatliğine ücretsiz teminin uygunluğunu gösterir. Zorunlu eğitimin başlangıcı da belirtilmiştir.

Uygun olduğunda, ortam içindeki ince dikey çizgiler, farklı hizmet tipleri, çevrimler veya kilit aşamalar arasındaki bölünmeyi temsil eder. Çizgi ayrıca farklı program, örneğin okul öncesi sınıfların, başlangıcını gösterebilir.

Her diyagramdan sonra, gölgeli bir paragraf, okuyucunun "3 yaşın altındaki" çocuklar veya "3 yaş ve üstü" çocuklar için hizmeti açıklarken raporda hangi merkeze dayalı ortamların yönlendirileceğini belirlemesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Bazı eğitim sistemlerinde, ortamlar büyük ölçüde bu yaş gruplarından birine hitap edebilir, ancak biraz daha küçük veya daha büyük çocukları kabul edebilir. 'Küçük' çocuklar için ortamlar ve 'büyük' çocuklar için ortamlar terimleri, bazı durumlarda birbiri yerine kullanılır.

Organizasyon

EÇEB'in temel türlerinin kısa tanımları organizasyon kısmında verilir. Hangi tür ortamlar için hangi merkezi yetkililerin sorumlu olduğunu belirtir. Ek hizmetlere dair bilgi uygun biçimde verilmiştir.

Katılım oranları

Uluslararası karşılaştırmaları mümkün kılmak için ISCED 0 ve ISCED 1'e katılım oranları, yaşlarına göre Eurostat verileri kullanılarak gösterilmektedir. Aynı yaş grubu ISCED 010 ve ISCED 020'ye kaydedildiğinde, tablolar farkı gösterir. Mevcut olduğunda, Referans yılı ve Kaynak'ı belirterek, 3 yaşın altındakiler için katılım oranları hakkındaki ulusal veri veya katılım türüne ve / veya düzenlemeye göre katılım gösteren ulusal veriler de dahil edilmiştir. Farklı kaynaklar tarafından sağlanan oranlar arasındaki farklılıklar, kullanılan metodolojideki farklılıklar nedeniyle olabilir.

Eğitim Yönergeleri

Eğitim yönergelerinin kapsamının ve durumlarının kısa bir standart açıklaması verilmiştir (her bir ülkede en üst düzey eğitim yönergesi olarak adlandırılan özel belgeler için Ek C'ye bakınız).

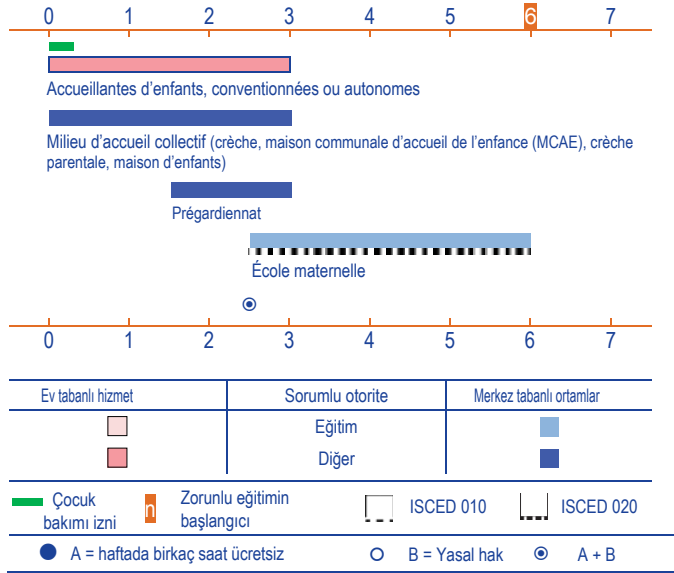
(1) Sabit oranlı ödemenin olduğu yerlerde, ülkedeki ortalama ücretin %65'ini oluşturuyorsa, yeterli tazminat olarak kabul edilir.

Belçika – Fransız Topluluğu.....	165	Avusturya.....	186
Belçika – Almanca Konuşan Topluluk	166	Polonya.....	187
Belçika – Flaman Topluluğu	167	Portekiz	188
Bulgaristan.....	168	Romanya	189
Çekya.....	169	Slovenya	190
Danimarka	170	Slovakya	191
Almanya	171	Finlandiya	192
Estonya.....	172	İsveç	193
İrlanda	173	Birleşik Krallık– İngiltere	194
Yunanistan	174	Birleşik Krallık – Galler	195
İspanya	175	Birleşik Krallık– Kuzey İrlanda.....	196
Fransa.....	176	Birleşik Krallık – İskoçya	197
Hırvatistan	177	Arnavutluk.....	198
İtalya	178	BosnaHersek.....	199
Kıbrıs	179	İsviçre	200
Letonya	180	İzlanda	201
Litvanya	181	Lihtenştayn	202
Lüksemburg.....	182	Karadağ	203
Macaristan	183	Kuzey Makedonya	204
Malta	184	Norveç.....	205
Hollanda.....	185	Sırbistan	206
		Türkiye.....	207

Belçika – Fransız Topluluğu

Referans yılı 2018/19

Şekil

Belçika (Fransız Topluluğu) ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşından küçük' kategorisi *milieu d'accueil collectif*teki çeşitli ortamlarda bulunan çocukları ve *préguardiennat*deki çocukları kapsamaktadır. '3 yaş ve üstü' kategorisi *école maternelle*'dekileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016	3 yaş altı
Accueillantes d'enfants, conventionnées ou autonomes	46%
Milieu d'accueil collectif (crèche, préguardiennat, maison communale d'accueil de l'enfance (MCAE), crèche parentale, maison d'enfants)	

Kaynak: ONE, 2016, p. 19.

(%) Referans yılı 2016	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
École maternelle	47.9	97.3	97.6	96.0	2.2

Kaynak: Fédération Wallonie-Bruxelles, 2018.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0*	(-)	52.8	97.9	98.6	97.9	3.5	0.1
ISCED 1*	(-)	(-)	(-)	(-)	0.8	95.0	98.3

* Belçika için veriler (Almanca konuşan Topluluk hariç).

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

Doğumdan 3 yaşına kadar olan çocuklar, (*milieu d'accueil collectif*), *crèche*, *maison communale d'accueil de l'enfance* (MCAE) veya *maison d'enfants* dahil olmak üzere farklı tipte merkez tabanlı ortamlara katılabilirler. Ayrıca, *préguardiennat* 18 ila 36 ay arası çocuklar için sağlanmaktadır. Ayrıca çocuk bakıcıları tarafından sunulan, evde düzenlenmiş bir (*accueillantes d'enfants*), ya bağımsız çalışan (*accueillantes d'enfants auto-mes*) ya da belirli çocuk bakıcılığı kuruluşuna bağlı olan (*accueillantes d'enfants conventionnées*) bakım sistemi vardır. Küçük çocuklar için ev tabanlı ve merkez tabanlı bakım, Kültür, Çocukluk ve Sürekli Eğitim Bakanı yetkisi altında olan ONE (Office de la Naissance et de l'Enfance) kuruluşunun sorumluluğundadır. 2 buçuk yaşından itibaren çocuklar yasal olarak *école maternelle*'de erken çocukluk eğitimine ücretsiz olarak hak kazanmaktadır. Bu alan Eğitim Bakanı'nın sorumluluğundadır. İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerden gelen eğitim yönergeleri, tüm EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Her iki kural kümesi de bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerden gelen eğitim kılavuzları aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

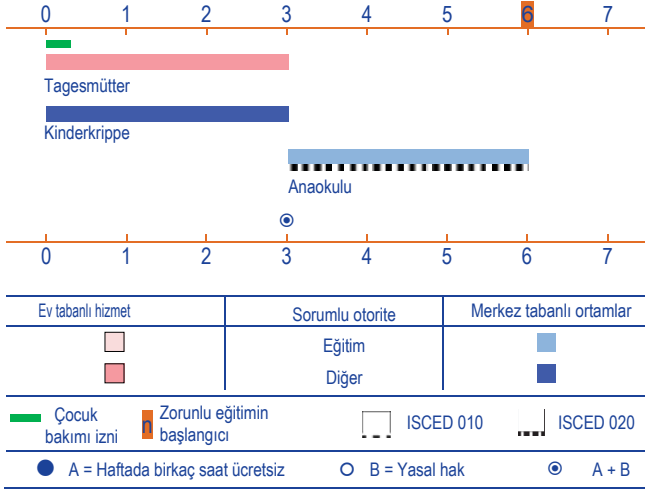
Güncel reformlar

Mart 2019'da, Belçika federal parlamentosu, zorunlu eğitimin başlama yaşını bir yıl EÇEB dahil olmak üzere 6 ila 5 yıl arasına düşürmek için bir yasa çıkardı. Kanun Eylül 2020'de yürürlüğe girecek.

Belçika – Almanca Konuşan Topluluk

Referans yılı 2018/19

Şekil

Belçika (Almanca konuşulan Topluluk) ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi *Kinderkrippe*'dekileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, Anaokulundakileri ifade eder.

Organizasyon

3 yaşına kadar, çocuklar çoğunlukla çocuk bakıcıları, (*Tagesmütter*) tarafından sağlanan ya bağımsız olarak çalışan (*Selbstständige Tagesmütter*) ya da özel bir çocuk bakıcılığı kurumuna (*Tagesmüttern-dienst – TMD*) bağlı olan, ev tabanlı bakıma katılırlar. Ayrıca *Kinderkrippe* olarak bilinen merkez tabanlı bir ortam vardır. Küçük çocuklar için EÇEB, Aile, Sağlık ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. 3 yaşından itibaren çocuklar yasal olarak erken çocukluk eğitimine *Anaokulunda* ücretsiz olarak hak kazanabiliyorlar. Bu alan Milli Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri yoktur.

Güncel reformlar

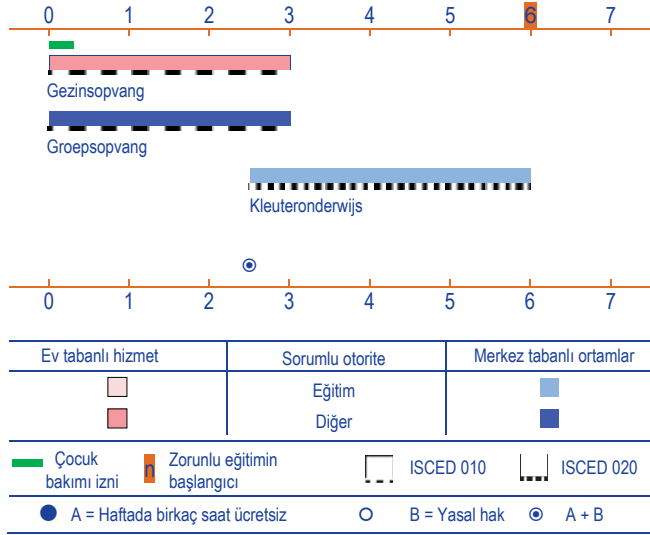
2022'den itibaren, Anaokulu 2 buçuk yaş arası çocukları kabul edecek.

Mart 2019'da, Belçika federal parlamentosu, zorunlu eğitimin başlama yaşını bir yıl EÇEB dahil olmak üzere 6 ila 5 yıl arasında düşürmek için bir yasa çıkardı. Kanun Eylül 2020'de yürürlüğe girecek.

Belçika – Flaman Topluluğu

Referans yılı 2018/19

Şekil

Belçika (Flaman Topluluğu) ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi, *Groepsopvang* dakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *Kleuteronderwijs* dekileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	1 yaş altı	1 yaşındakiler	2 yaşındakiler
Gezinsopvang ve groepsopvang	51.5	67.7	58.7

Kaynak: Kind en Gezin (2017, p. 115)

(%) Referans yılı 2017/18	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Kleuteronderwijs	(*)	98.6	98.9	99.0	(-)

Not: (*) 2 yaşındaki çocukların katılım oranları geçerli değildir çünkü çocuklar ancak 2 buçuk yaşından başlayabilir.

Kaynak: AGODI (Flaman Eğitim ve Öğretim Bakanlığı Eğitim Hizmetleri Ajansı), yayınlanmamış.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0*	(-)	52.8	97.9	98.6	97.9	3.5	0.1
ISCED 1*	(-)	(-)	(-)	(-)	0.8	95.0	98.3

* Belçika için veriler (Almanca konuşan Topluluk hariç).

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

Doğumdan 3 yaşına kadar olan çocuklar için resmi çocuk bakımı, merkez tabanlı (*groepsopvang*) veya ev tabanlı (*gezinsopvang*) olabilir. Bu hizmetler, Flaman Refah, Sağlık ve Aile Bakanı ve *Kind en Gezin* ajansı tarafından yönetilmektedir.

Çocuklar yasal olarak ilköğretim öncesi eğitime (*kleuteronderwijs*) 2 buçuk yaşından itibaren ücretsiz olarak hak kazanırlar. Bu hizmet, Flaman Eğitim ve Öğretim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Kurallar sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için merkez tabanlı ortamlar için bağlayıcıdır.

3 yaşından küçük çocuklar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri hem merkez tabanlı (*groepsopvang*) hem de ev tabanlı hizmeti (*gezinsopvang*) kapsar.

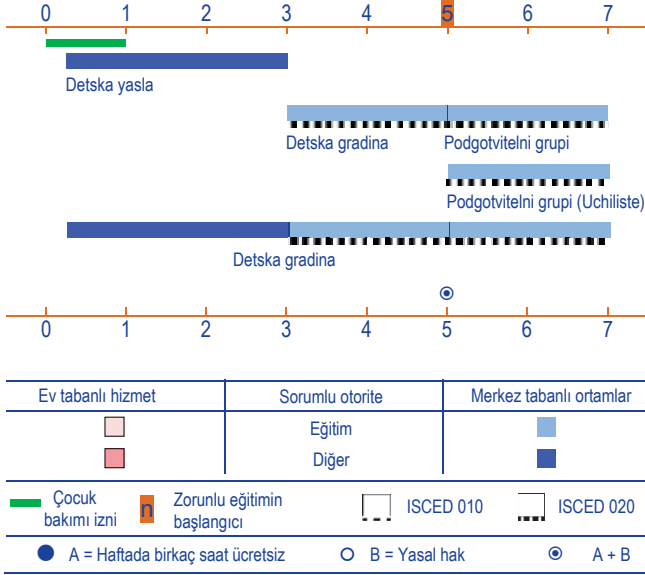
Güncel reformlar

Mart 2019'da, Belçika federal parlamentosu, zorunlu eğitimin başlama yaşını bir yıl EÇEB dahil olmak üzere 6 ila 5 yıl arasında düşürmek için bir yasa çıkardı. Kanun Eylül 2020'de yürürlüğe girecek.

Bulgaristan

Referans yılı 2018/19

Şekil

Bulgaristan ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşın altındaki' kategorisi *detska yasla*'daki ve *detska gradina*'daki 3 yaşın altındaki grupları ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *detska gradina* ve *podgotvitelni grup*'deki bu yaşta çocukları ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017 (sonu)	3 yaş altı	3-6	5-6
Detska yasla	16.6	(-)	(-)
Detska gradina and podgotvitelni grup	(-)	78.4	91

Kaynak: Ulusal İstatistik Kurumu [BG] (2018) ve Infostat (2018a, 2018b).

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	12.7	71.8	75.7	84.2	85.4	0.9
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.1	6.3	92.6

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

Üç aylık ile üç yaş arası çocuklar *detska yasla* olarak bilinen, Sağlık Bakanlığının sorumluluğunda olan merkez tabanlı ortamlar'a katılabilir. 3 yaşından itibaren, eğitim sürecinden Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın sorumlu olduğu *detska gradina*'daerken çocukluk eğitimi verilmektedir. Çocuklar ayrıca, 10 aydan itibaren anaokulları olan *detska gradina*'ya katılabilirler. Bu gruplar, Sağlık Bakanlığı ve Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın ortak sorumluluğu altındadır.

Okul öncesi eğitimin son iki yılında (yani, 5-7 yaş arası), hazırlık grupları olarak bilinen (*podgotvitelni grup*), zorunludur ve çocuklar bu eğitime *detska gradina*'da veya ilkokulda (*uchiliste*) katılabilirler.

Daha küçük ve daha büyük çocuklar için ayrı ortamlara ek olarak, bazı *detska gradina* kreş gruplarını içerir. Bu ortamlardaki hizmet yukarıdaki aşamalara göre yapılandırılmıştır (yani 3 yıla kadar, 3 ila 5 yaş arasında ve 5 ila 7 yaş arasında).

İlköğretim 7 yaşında başlar. Ebeveynleri isterse okula hazır bir çocuk 6 yaşında başlayabilir.

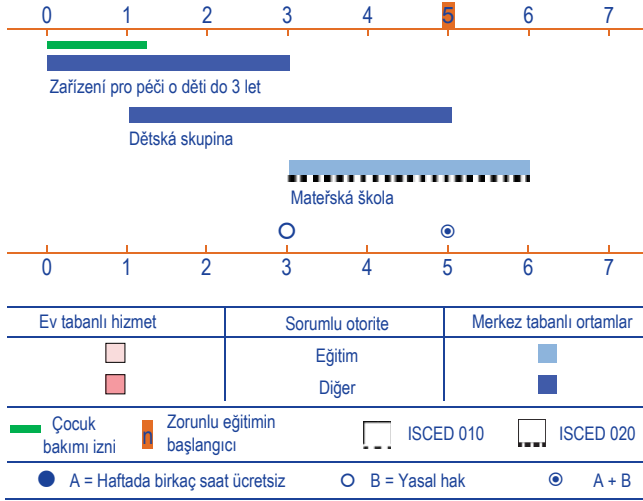
Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Çekya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Çekya ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşından küçük' kategorisi Dětská skupina' dakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi Mateřská škola grubundakileri ifade eder.

Katılım oranları

(%)	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Referans yılı 2017					
Mateřská škola	39.9	82.1	91.5	95.2	18.7

Kaynak: MŠMT, 2018.

(%)	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
Referans yılı 2017							
ISCED 0	(-)	17.4	79.1	88.4	95.6	47.6	1.9
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	48.5	95.1

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Güncel reformlar

2020/21 tarihinden itibaren, Eğitim Yasasında açıkça belirtildiği gibi, anaokullarında eğitim (mateřské školy) 2. doğum günü tamamlayan okul yılındaki çocuklar için sağlanmıştır. 3 yaşından küçük çocuklar için bazı özel koşullar geçerli olacaktır.

Organizasyon

Küçük çocuklar için EÇEB bölünmüş ve düşük katılım oranlarıyla karakterize edilmiştir. 2014 yılında bir çocuk grubu (dětská skupina) başlatıldı ve katılan çocuk sayısı giderek artmaktadır. Her ne kadar bir yaşından itibaren zorunlu eğitimin başlangıcına kadar (6 yaş) çocuklar için tasarlanmış olsa da, 5 yaşın altında birkaç çocuk vardır; 1 veya 2 yaş arası çocuklar ağır basmaktadır. Çocuk grupları Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı tarafından düzenlenir.

3 yaşından küçük çocuklar için ortamlar (zařízení pro péči o děti do 3 let) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. Bu ortamlar, bu konuda çok az bilgi bulunduğundan bu raporun kapsamı dışındadır.

Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın yetki alanına giren anaokulları (mateřské školy), en erken 2 yaşından, 3 ila 6 yaş arası çocuklar için okul öncesi (ISCED 020) eğitim vermektedir. Bu yaş grubundaki çocuklar için en yaygın EÇEB şeklidir. Anaokulları çoğunlukla belediyeler ve diğer kamu otoriteleri tarafından kurulmaktadır, ancak özel okullar da bulunmaktadır.

Hazırlık sınıfları (přípravné třídy), ilköğretimin ertelendiği çocuklar içindir. Temel okullarda (základní školy) düzenlenirler.

3 yaşından itibaren, çocuklar yasal olarak kamu mateřské školy'de bir yer hakkına sahiptir. EÇEB'in son yılı, devlet anaokullarında zorunlu ve ücretsizdir. Belli koşullar altında evde eğitim mümkündür.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

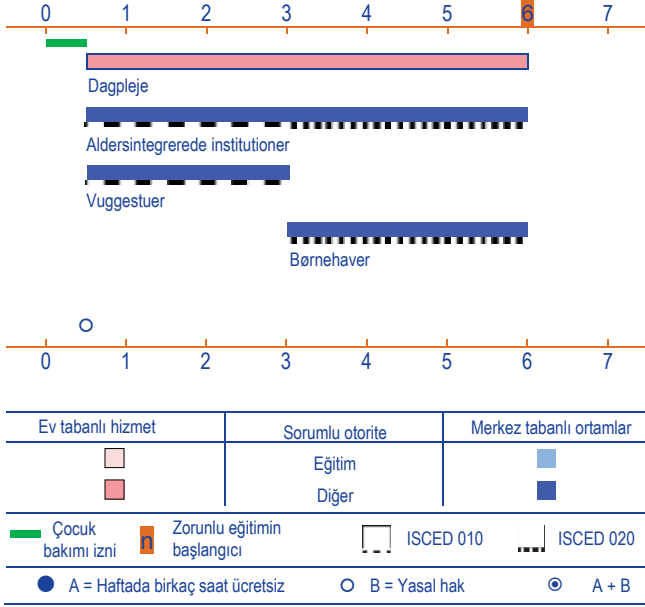
Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece anaokulları (mateřské školy) için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Danimarka

Referans yılı 2018/19

Şekil

Danimarka ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşın altındaki' kategorisi, *vuggestuer*'i ve *aldersintegrerede institutioner*'de. 3 yaş altı gruplar için geçerlidir. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *børnehaver* ve bu yaştaki *aldersintegrerede institutioner*'deki çocuklar için olan grupları ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 010	39.1	87.4	0.4	0.4	0.7	0.3	0.0
ISCED 020	0.2	1.4	96.1	97.7	96.1	6.3	0.0
ISCED 0	39.3	88.8	96.5	98.0	96.9	6.5	0.1
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	1.2	92.9	99.4

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

EÇEB sistemi, Çocuk ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan kamu ve özel kreşlerden (*daginstitutioner*) oluşur ve aynı zamanda 6 yaşına kadar olan çocuklar için yaşa entegre ortamlar (*aldersintegrerede institutioner*), veya, 3 yaşın altındaki çocuklar için ayrı ortamlar (*vuggestuer* ve *børnehaver*, sırasıyla) olarak ayarlanabilir. Merkez tabanlı EÇEB hizmetlerine ek olarak, çoğu kamu tarafından finanse edilen bir düzenlenmiş ev tabanlı hizmet sistemi (*dagpleje*) de bulunmaktadır.

26 haftadan (6 ay) itibaren çocuklar yasal olarak kamu tarafından desteklenen EÇEB hizmetlerine hak kazanır.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

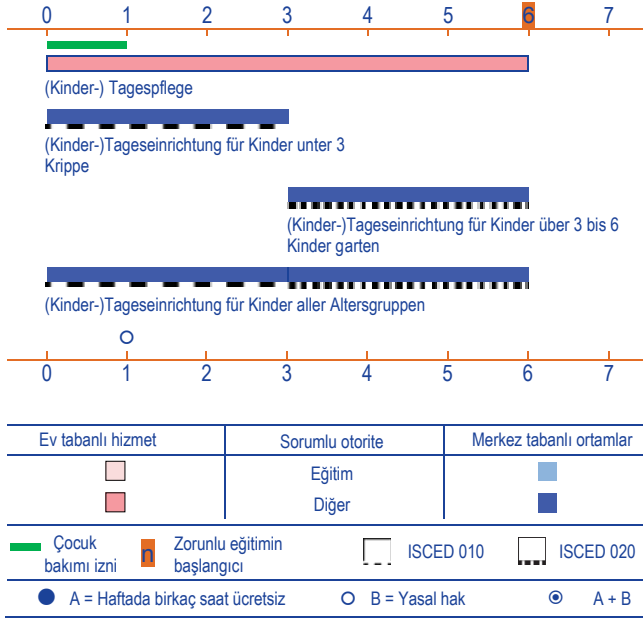
Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Almanya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Almanya ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi, *Krippen ve Tageseinrichtung für Kinder aller Altersgruppen*'deki 3 yaş altı gruplar için geçerlidir. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *Anaokulu ve Tageseinrichtung für Kinder aller Altersgruppen*'deki bu yaştaki çocuklar için olan grupları ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş
(Kinder-) Tagespflege	0.7	7.6	7.2	1.3	0.4	0.2
(Kinder-) Tageseinrichtung	1.6	29.0	54.7	88.0	94.1	97.0
Toplam	2.2	36.6	61.9	89.3	94.5	97.3

Kaynak: Autorengruppe Bildungsberichterstattung (2018).

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	23.1	66.1	91.2	95.1	97.4	35.7	0.6
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.3	63.1	98.4

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

EÇEB sistemi oldukça merkezden dağıtılmıştır ve birkaç farklı ortam türünden oluşur. Çocuk bakımı merkezleri (*Tageseinrichtung*) küçük veya büyük çocuklara ayrı ayrı hizmet verir (*Krippen* and *Kindergarten*, sırasıyla) veya tüm EÇEB aşaması için tek ortam olarak çalışır. Merkez tabanlı EÇEB hizmetlerine ek olarak, ayrıca düzenlenmiş ve kamu tarafından finanse edilen, temelde daha küçük çocuklara hitap eden (0 ila 3 arası), fakat aynı zamanda daha büyük çocuklar için yarı-zamanlı hizmet sunabilen ev tabanlı bakım sistemi (*Tagespflege*) de bulunmaktadır.

İlköğretimin başlamasından önce, bazı Bölgeler okul öncesi sınıfları (*Vorklasse*) sağlar. Bununla birlikte, bu hizmet yalnızca çok küçük bir bölümü kapsamaktadır ve bu nedenle raporda yer almamaktadır.

Federal / ulusal düzeyde, Federal Aile İşleri, Kıdemli Vatandaşlar, Kadınlar ve Gençlik Bakanlığı, hem ev hem de merkez bazında EÇEB'den sorumludur. Bölgeler seviyesinde, aile ilişkilerinden veya eğitimden sorumlu bakanlık olabilir.

Çocuklar yasal olarak 1 yaşından itibaren kamu tarafından finanse edilmiş bir çocuk bakımı alanından yararlanma hakkına sahiptir. Bazı Bölgelerde, bazı saatler veya belirli EÇEB yılları ücretsizdir.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

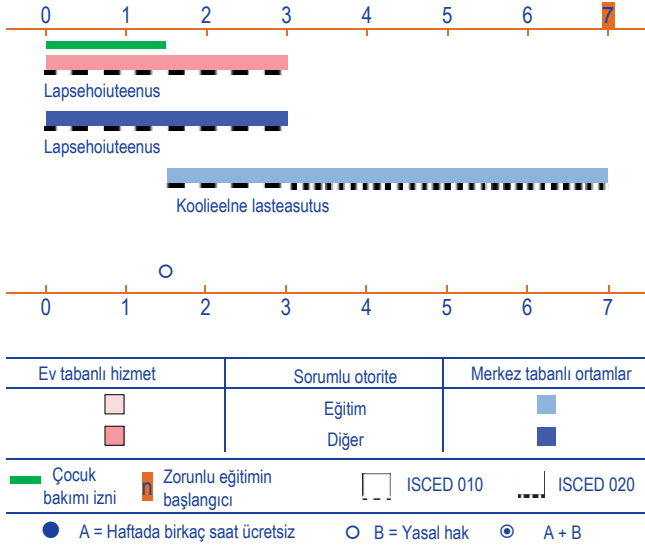
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir. Bu Bölgelerin düzenlemelerine bağlıdır.

Estonya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Estonya ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşın altındaki' kategorisi, *lapsehoiuteenus*'taki tüm çocukları ve bu yaştaki çocuklar için *koolieelne lasteasutus*'takileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, bu yaş grubundaki çocukları *koolieelne lasteasutus*'ta gösterir.

Katılım oranları

(% Referans yılı 2017/18)	Age							
	0	1	2	3	4	5	6	7
Lapsehoiuteenus	3	10	10	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Koolieelne lasteasutus	0.2	55	77	91	92	90	92	2

Kaynak: EHIS, 2018, Republic of Estonia Ministry of Social Affairs 2017.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	6.2	65.8	87.9	91.8	93.3	92.3	20.5
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	1.1	76.1

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

EÇEB'e katılan çocukların çoğu üniter çocuk bakım kurumlarına katılmaktadır. (*koolieelne lasteasutus*). Bunlar Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. Ayrıca, ilköğretim çağına kadar olan çocuklar için uygun bir çocuk bakım hizmetleri sistemi (*lapsehoiuteenus*) bulunmaktadır, ancak çoğunlukla küçük çocuklar için hizmet sağlamaktadır (3 yaş altı). Bu hizmetler merkez veya ev tabanlı olabilir; Sosyal İşler Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Okul Öncesi Çocuk Bakım Kurumları Kanunu'na göre, 18 ay ile 7 yaşları arasındaki tüm çocuklar yasal olarak bir EÇEB hakkına sahiptir. Ebeveyn katkısı asgari ücretin% 20'si ile sınırlandırılmış, düşük geliri aileler muaf tutulmuştur.

İlköğretim 7 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ev tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri yoktur.

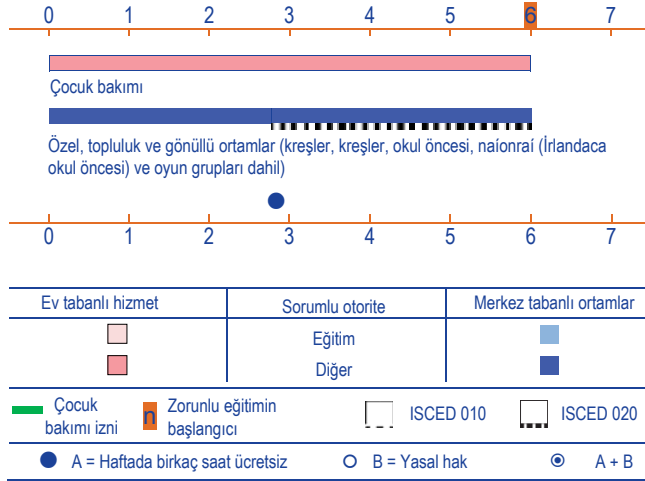
Güncel reformlar

Yeni Erken Çocukluk Eğitimi Yasası hazırlık aşamasındadır. 18 ay ve 7 yaş arasındaki tüm çocuklara yüksek kaliteli erken çocukluk eğitimi ve bakımına erişim sağlamayı amaçlayan ve var olan iki paralel sistem (Okul Öncesi Çocuk Bakım Kurumları Yasası ve Sosyal Yardım Yasası) yerine bütüncül bir yaklaşım geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İrlanda

Referans yılı 2018/19

Şekil

İrlanda ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşından küçük' kategorisi, çok çeşitli özel, topluluk ve gönüllü hizmetler anlamına gelir. '3 yaş ve üstü' kategorisi, Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitimi (ECCE) Programında (ISCED 0) bulunanları ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016/17	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş
Erken yaş	6%	17%	30%	94%	76%	20%

Kaynak: Pobal (2017) and CIS (2018).

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	4.1	14.9	92.1	73.2	0.7	(-)	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	0.4	28.0	100.0	100.0	100.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (İson güncelleme 23-05-2019).

Güncel reformlar

"İlk 5", bebekleri, küçük çocukları ve ailelerini destekleme stratejisi 2018'de açıklandı⁽²⁾. Bu on yıllık strateji, ebeveynlerin çalışmasını ve bakıcılığı dengelemesi, yeni bir ebeveynlik desteği modeli sağlamayı, çocuk sağlığında yeni gelişmeleri, erken çocukluk yoksulluklarının üstesinden gelmek için bir önlemler paketi ve yeni bir fon da dahil olmak üzere

Organizasyon

6 yaşından küçük çocuklar için ev ve merkez tabanlı hizmet verilmektedir.

2 yaş ve 8 'dan itibaren, Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitimi (ECCE) Programı, yılın 38 haftası için haftada 15 saat ücretsizdir. Eylül 2018'den bu yana, tüm çocuklar iki tam akademik yıl veya 76 hafta hakkına sahiptir.

4 yaşından itibaren, çocuklar resmen ilköğretim olarak kabul edilen ilkokullarda (ISCED 1) bebek sınıflarına kaydedilebilir. İlköğretim 4 yaşındayken, okula gitme ise sadece çocuklar 6 yaşına geldiğinde zorunlu hale gelir. Çoğu çocuk 4 veya 5 yaşında ilkokullara başlar.

Çocuk ve Gençlik İşleri Dairesi (DCYA), yasal çerçevenin ve çocuk bakımı ile ilgili bağlayıcı kuralların sorumluluğunu üstlenir. DCYA, müfredat geliştirme ve gözetim ile ilgili olarak Eğitim ve Beceriler Dairesi ile işbirliği içinde çalışır.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, tüm EÇEB aşaması boyunca Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak yalnızca 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzları aynı zamanda Ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

→ Erken Öğrenme ve Bakım (ELC) sistemi reformu için daha geniş bir seçenek yelpazesi sunmayı amaçlamaktadır. ve. İlk aşama için uygulama planı Mayıs 2019'da yayınlandı⁽³⁾.

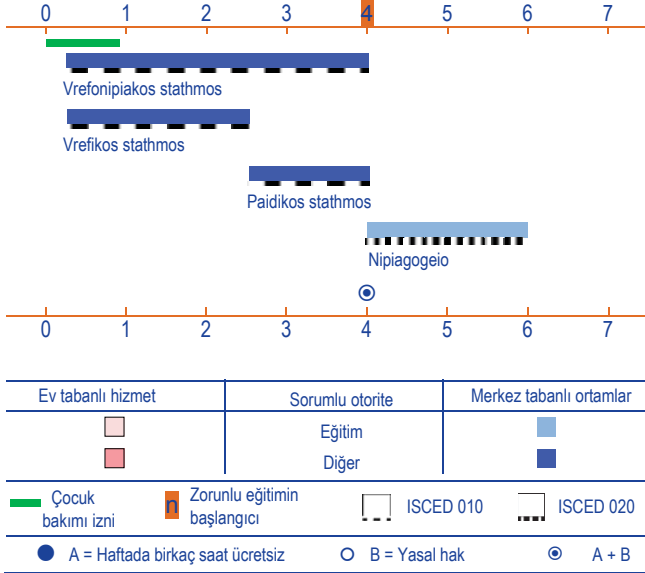
(2) https://www.dcy.gov.ie/documents/earlyyears/19112018_4966_DCYA_EarlyYears_Booklet_A4_v22_WEB.pdf

(3) <https://www.dcy.gov.ie/documents/earlyyears/20190522First5ImplementationPlan22May2019.pdf>

Yunanistan

Referans yılı 2018/19

Şekil

Yunanistan ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşın altındaki' kategorisi, *vrefikos stathmos*, *vrefonipiakos stathmos* ve *paidikos stathmos*'u ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi *nipiagogeio* anlamına gelmektedir.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017/18	4 yaş	5 yaş
State <i>nipiagogeio</i>	57%	89%
Private <i>nipiagogeio</i>		10%
Municipal and private <i>paidikos stathmos</i> with voucher	20%	
Municipal <i>paidikos stathmos</i> without voucher	8%	
Private <i>paidikos stathmos</i> without voucher	10%	
Toplam	95%	99%

Kaynak: Eğitim, Araştırma ve Din İşleri Bakanlığı.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 010	2.3	13.8	30.4	18.4	(-)	(-)	(-)
ISCED 020	(-)	(-)	(-)	52.1	92.0	3.1	(-)
ISCED 0	2.3	13.8	30.4	70.5	92.0	3.1	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	93.5	96.2

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

4 yaşın altındaki çocuklar için farklı EÇEB türleri vardır: 2 ay ila 4 yaş arası çocuklar için bebek bakım merkezleri (*vrefonipiakos stathmos*), 2 ay ila 2 buçuk yaş arası çocuklar için çocuk bakım merkezleri (*vrefonipiakos stathmos*) ve 2 buçuk ila 4 yaş arası çocuklar için çocuk merkezlerinin (*paidikos stathmos*). 4 yaşından küçük çocuklara hizmet sağlanmasından İçişleri Bakanlığı ve Çalışma, Sosyal Güvenlik ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı sorumludur.

4-5 yaş arası çocuklar, Eğitim, Araştırma ve Din İşleri Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan okul öncesi okula (*nipiagogeio*) giderler. 2018 / 19'dan bu yana, zorunlu eğitimin başlaması (okul öncesi okul / *nipiagogeio*) 5 yaşından 4 yaşına indirildi ve bu, üç yıl boyunca kademeli olarak uygulanacak.

ISCED 1 (*dimotiko*) 6 yaşında başlar.

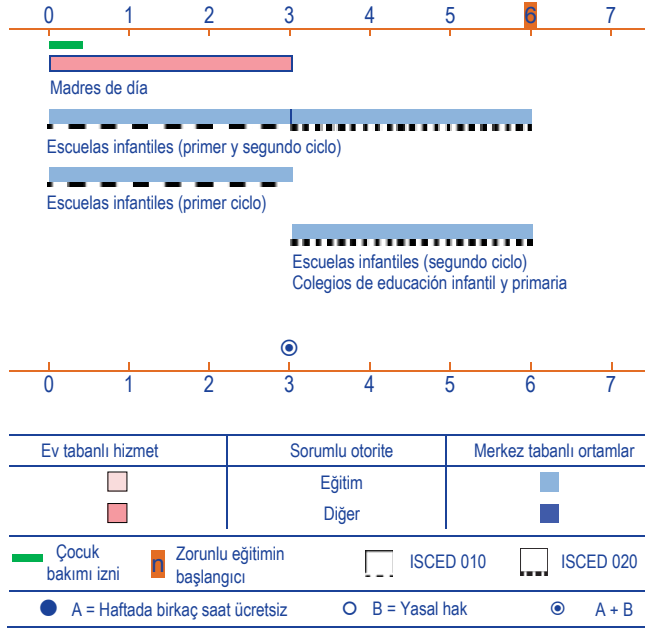
Eğitim yönergeleri

Üst düzey otoritelerin eğitim kuralları sadece ilköğretim öncesi okullar için geçerlidir (*nipiagogeia*). Kurallar bağlayıcıdır.

İspanya

Referans yılı 2018/19

Şekil

İspanya ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşın altındakiler' kategorisi, *escuelas infantiles* teki (*primer ciclo*) çocukları kapsamaktadır. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *escuelas infantiles (segundo ciclo)* ve *colegios de educación infantil y primaria* teki çocukları ifade etmektedir.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016/17	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş
Escuelas Infantiles	10.9	38.4	58.7	(-)	(-)	(-)
Colegios de Educación Infantil y Primaria*	(-)	(-)	(-)	96.3	97.7	97.1

Kaynak: Ministerio de Educación y Formación Profesional, 2019.

* *escuelas infantiles* teki (segundo ciclo) ikinci aşamaya kayıtlı öğrencileri içerir

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 010	24.9	58.7	0.1	(-)	(-)	(-)	(-)
ISCED 020	0.0	0.0	96.2	97.7	96.8	0.8	(-)
ISCED 0	24.9	58.7	96.3	97.7	96.8	0.8	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.3	97.3	97.8

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (İson güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

Okul öncesi eğitim, her iki döngü için (*escuelas infantiles*) ayrı ortamlarda veya birleşik ortamlarda sağlanabilecek iki aşamaya (3 yaş altı ve 3 yaş ve üstü) ayrılmıştır.

EÇEB'nin ilk döngüsü, Özerk Topluluklarda eğitimden sorumlu bölümlerin sorumluluğundadır fakat Galiçya Özerk Topluluklarında Sosyal Politika Bölümü bu döngüden sorumludur.

EÇEB'in ikinci döngüsü, Özerk Topluluklardaki eğitim bölümlerinin sorumluluğundadır.

Ceuta ve Melilla şehirleri merkezi olarak yönetilmektedir: EÇEB'in birinci ve ikinci devirleri Eğitim ve Mesleki Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Ev tabanlı hizmet, iki Özerk Toplukta bulunmaktadır: Comunidad de Madrid ve Comunidad Foral de Navarra.

3 yaşından itibaren, çocuklar yasal olarak ücretsiz ilköğretim öncesi eğitim hakkına sahiptir.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

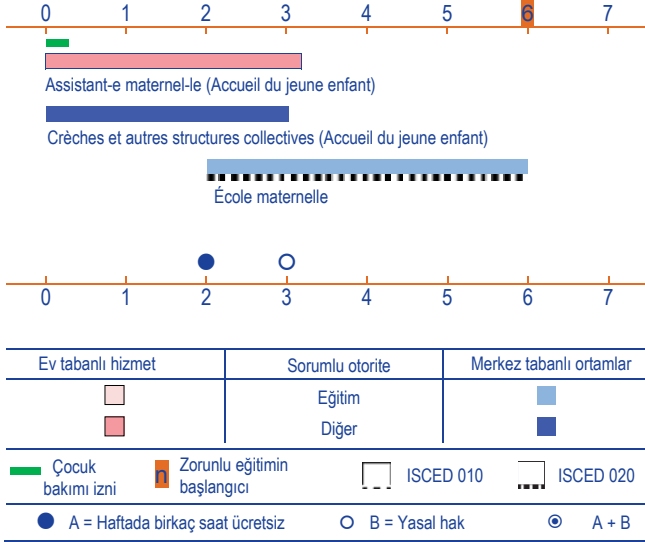
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Her iki kurallar bütünü de bağlayıcıdır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzu yoktur.

Fransa

Referans yılı 2018/19

Şekil

Fransa ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşından küçük' kategorisi, *accueil du jeune enfant* grubundakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi *école maternelle* grubundakileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016	Under 3
Assistant-e maternel-le	33.4
Crèches et autres structures collectives	18.5
École maternelle	4.1
Toplam	56.0

Tablo sunulan yerleri göstermektedir (teorik kapasite). Kaynak: ONAPE, CNAF, 2018.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	12.4	99.6	100.0	100.0	1.3*	0.3*
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.7	99.6	100.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019). * Yalnızca özel durumlar, örn. engelli çocuklar.

Organizasyon

EÇEB sistemi, özellikle küçük çocuk grupları için çeşitli türlerde hizmetler içerir. Çocuk bakıcıları (*assistant-es maternel-les*) bu grup için EÇEB'in çoğunu sağlar, ancak merkez tabanlı kreşler ve diğer grup ortamları (örneğin, *jardins d'enfant*) da mevcuttur. Bebek bakımı (*accueil du jeune enfant*) Sağlık ve Dayanışma Bakanlığı tarafından düzenlenmektedir.

3 yaşından itibaren, çocuklar yasal olarak ilköğretim öncesi okullara (*écoles maternelles*) ücretsiz girmeye hakkına sahiptir. *Écoles maternelles* bazılarında, özellikle sosyal olarak dezavantajlı bölgelerde, 2 yaşından itibaren erişilebilir. Bu okul öncesi okullar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından koordine edilmektedir.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Kurallar sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzları aynı zamanda Ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Güncel reformlar

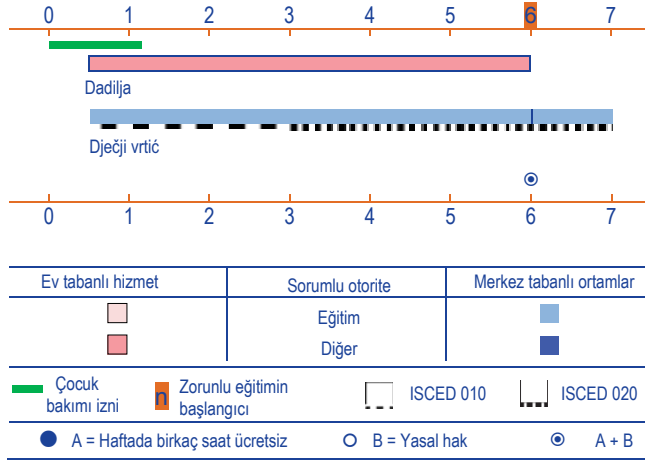
2019 Eylül'den itibaren eğitim 3 yaşından itibaren zorunlu olacaktır (devam eden son parlamento tartışması). 2018-2022 dönemi için ulusal ebeveynlik destek stratejisi, çocuk bakımına ihtiyaç duyan ebeveynlere desteği güçlendirmeyi ve ebeveynlerle projeler geliştirmeyi amaçlamaktadır. 2019'dan itibaren başlayan yeni yoksulluk planı (4), hedeflenen finansman, aile yaklaşımları ve yerel paydaşların harekete geçirilmesi dahil olmak üzere, kreşler için çeşitli tedbirler içermektedir.

(4) <https://solidarites-sante.gouv.fr/affaires-sociales/lutte-contre-l-exclusion/lutte-pauvrete-gouv-fr/>

Hırvatistan

Referans yılı 2018/19

Şekil

Hırvatistan ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi *dječji vrtić*'deki *jaslice* gruplarını ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, bu yaşta çocuklar için *dječji vrtić*'deki grupları ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017/18	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
Toplam	0.4	25.6	42.7	61.8	69.6	71.7	81.6	3.0

Kaynak: Hırvatistan İstatistik Bürosu, Sosyal İstatistikler Müdürlüğü, 2018.

Not: Hesaplamalar, 31.12.2017 tarihinde tahmini nüfusa göre yapılmıştır. 6 yaşındakilerin katılım oranı, düzenli anaokulu programlarına katılan çocukları ve zorunlu ilköğretim öncesi programlara katılan çocukları (okula başlamadan bir yıl önce) içerir.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 010	11.8	34.2	6.4	(-)	(-)	(-)	(-)
ISCED 020	0.0	6.6	54.9	67.5	75.9	83.4	2.6
ISCED 0	11.8	40.8	61.3	67.5	75.9	83.4	2.6
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.3	20.7	94.9

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

6 aydan başlayarak ilköğretime kaydolmalarına kadar çocuklara eğitim ve bakım sağlayan üniter bir EÇEB sistemi vardır. EÇEB hizmeti, Bilim ve Eğitim Bakanlığı'nın genel sorumluluğunda olan ve *dječji vrtić* olarak bilinen Merkez tabanlı ortamlarda verilir. Küçük çocuklar için olan gruplara (3 yaşına kadar) *jaslice* (kreş) denir. Demografi, Aile, Gençlik ve Sosyal Politika Bakanlığının sorumluluğunda olan Ev tabanlı hizmete (*dadilja*) az sayıda çocuk katılmaktadır.

Tüm çocuklar okula başlamadan önce bir yıl boyunca okul öncesi bir programa katılmakla yükümlüdür. Nüfusun az olduğu bölgelerde, anaokuluna daha önce gitmemiş olan çocuklar için ilköğretim öncesi sınıflar ilköğretim okullarında düzenlenebilir.

İlköğretimin başlangıcı (ISCED 1) çocuğun doğum gününe bağlıdır. Ocak-mart aylarında doğan çocuklar ilköğretime 6 yaşını doldurdukları takvim yılında, diğerlerini 7 yaşını doldurdukları takvim yılında başlatılır.

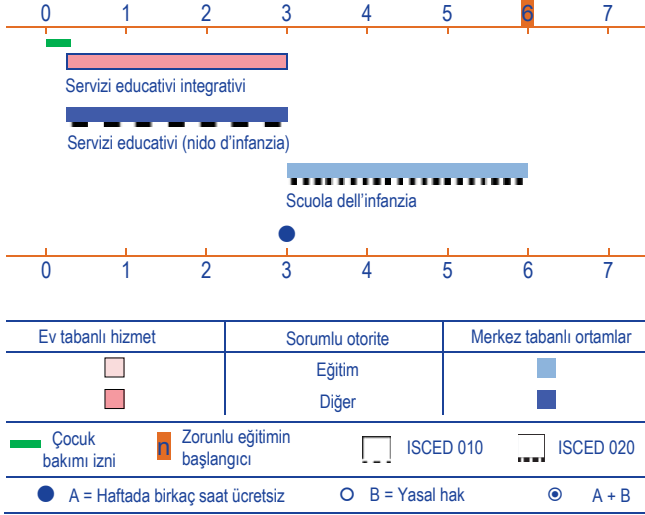
Diyagramda gösterilendječji vrtić'e ek olarak, çocuklar yasal olarak tanınmış diğer kurumlarda - okul öncesi programlara da katılabilirler - ilkokullarda, kütüphanelerdeki oyun gruplarında veya diğer sağlık, sosyal ortamlarda sağlanan diğer kültürel ve spor etkinliklerine. Bu ortamlar Bilim ve Eğitim Bakanlığı tarafından akredite edilmeli ve hizmetleri çeşitli kısa süreli programlara odaklanmalıdır.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ayrıca, üst düzey yetkililer, Merkez tabanlı ortamlarda verilen zorunlu eğitim dönemi için farklı eğitim ilkeleri sunmaktadır.

Şekil

İtalya ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi, *nido d'infanzia*'dakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi *scuola dell'infanzia* bakileri ifade eder.

Katılım oranları

2016 Aralık	3 yaş altı
Nido d'infanzia	21.6 %
Servizi educative integrativi	2.2 %
Scuola dell'infanzia (erken kayıtlar)	5.3 %
Sezione primavera*	1.6 %

Kaynak: Istituto degli Innocenti, 2018, Tablo 2, s. 25. * Millî Eğitim Bakanlığı, yayınlanmamış, gösterge niteliğinde, 2015 referans yılı.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	15.5	91.3	94.5	87.8	1.2	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	7.9	96.1	97.1

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşın altındaki çocuklar için eğitim hizmetleri (*servizi educativi*), çoğunlukla merkez tabanlıdır (*nido d'infanzia*). Çocukların çok küçük bir kısmı ev tabanlı hizmetlere ve oyun gruplarına katılmaktadır (*servizi educativi integrativi*). 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB, kendi düzenlemelerine göre, bölgesel ve yerel makamlar tarafından yönetilmektedir. Bölgesel düzeyde, 0-3 seviyesinden sorumlu otoriteler eğitim veya sosyal idare olabilir. Eğitim Bakanlığı, yeni tasarlanan '0-6 yaş entegre sisteminin' tanıtımından ve geliştirilmesinden ve ayrıca yerel makamlara fonların doğrudan tahsis edilmesinden sorumludur.

3 ila 6 yaş arası çocuklar için olan ortamlar (*scuola dell'infanzia*), Millî Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır, ve tam zamanlı ve ücretsiz olarak hizmet vermektedir.

Ailelerin talebini karşılamak için, okul öncesi bazı okullar (*scuole dell'infanzia*) 24 ila 36 aylık çocukları özel bir 'bölümde' (*sezione primavera*) ağırlayabilmektedir. Ek olarak ve belirli koşullar altında, nisan ayına kadar 3 yaşına ulaşmış çocuklar, ana gruplara *scuole dell'infanzia*'da kabul edilebilir.

İlköğretim eğitimi 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

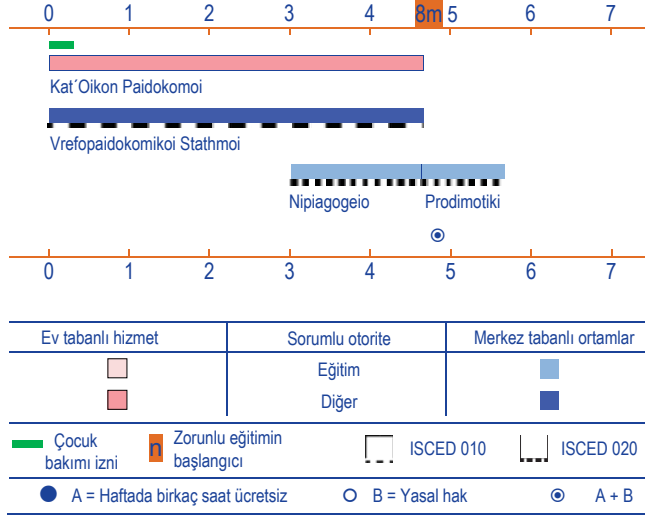
Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzu yoktur.

Kıbrıs

Referans yılı 2018/19

Şekil

Kıbrıs ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi *vrefopaidokomikoi stathmoi*'dekileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi *nipiagogeio* tkileri (*prodimotiki* dahil) ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 010	7.3	24.6	26.1	12.5	1.2	0.1	(-)
ISCED 020	3.1	21.6	48.8	76.1	93.6	4.6	0.2
ISCED 0	10.3	46.3	74.9	88.5	94.9	4.8	0.2
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.7	92.4	97.6

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

0 yaş - 4 yaş 8 ay arası çocuklar kreşlere (*vrefopaidokomikoi stathmoi*) veya evde bakım hizmetine (*kat'Oikon Paidokomoi*) katılabilir. Bunlar Çalışma, Refah ve Sosyal Sigorta Bakanlığının yetkisi dahilinde faaliyet göstermektedir.

3 yaşından itibaren, çocuklar ayrıca Eğitim ve Kültür Bakanlığı'nın denetimi altındaki anaokuluna da (*nipiagogia*) katılabilirler. Bu, 3 yaş - 4 yaş 8 ay arasındaki çocukların anaokuluna veya gündüz bakım merkezine gidebilecekleri anlamına gelir.

Nipiagogia'da yer alan okul öncesi sınıflar (*prodimotiki*), 4 yaş 8 ay ile 5 yaş 8 ay arasındaki çocuklar için zorunlu ve ücretsizdir. İlköğretim çocuklar 5 yaş 8 aylıkken başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzu yoktur.

Güncel reformlar

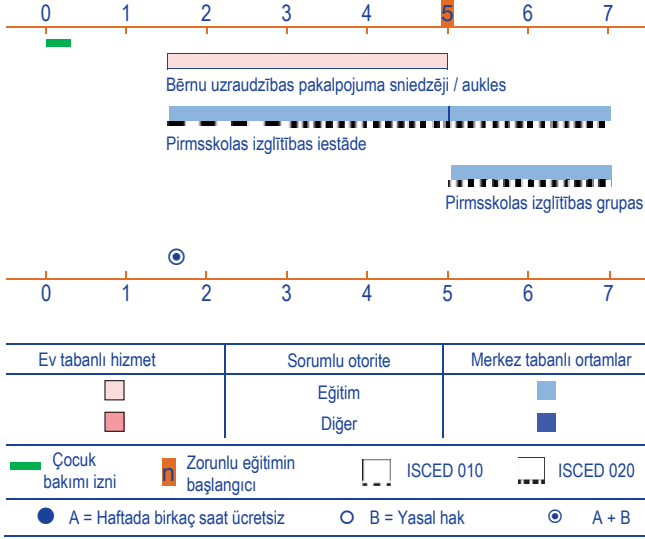
Zorunlu ilköğretimin başlangıç yaşı kademeli olarak 6 yaşa çıkarılacaktır. 2019-2020'de zorunlu ana sınıfa başlama yaşı iki ay arttırılacaktır (5 yaş 10 aya kadar) ve 2020-2021'de iki ay daha arttırılacaktır.

Zorunlu EÇEB'in başlama yaşı aynı kalacaktır (4 yaş 8 ay).

Letonya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Letonya ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi, bu yaşta çocuklar için *pirmsskolas izglītības iestādes*'dekileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, bu yaşta çocuklar için *pirmsskolas izglītības iestādes* ve *pirmsskolas izglītības grupas*'daki çocukları ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	8.1	71.1	89.5	93.6	97.2	94.0	8.1
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	4.1	90.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Güncel reformlar

18 aydan liseye kadar olan çocuklar için yeni müfredat 2019/20 eğitim yılı için hazırlanmaktadır. Okul öncesi eğitimde, genel becerilerin geliştirilmesine ve derinlemesine öğrenmeye vurgu yapılmaktadır. Yeni müfredat çocukların anlayabileceği açıkça ifade edilmiş, ulaşılabilir hedefleri ve öğrenme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacak anlamlı etkinlikleri içerir. Müfredat ayrıca geri bildirim sağlama ve çocukların kendi öğrenmeleri hakkında düşünmelerine yardımcı olacak fırsatları sunar.

Organizasyon

Tüm çocuklar yasal olarak 18 aylıktan itibaren ücretsiz bir EÇEB hakkına sahiptir. Doğum izni esnasında, ebeveyne 18 aya kadar önceki maaşının % 44'ü oranında ödenir.

Okul öncesi eğitim kurumları (*pirmsskolas izglītības iestādes*) 18 aydan 7 yaşına kadar olan çocuklara hitap etmektedir. Ayrıca okullarda okul öncesi eğitim grupları (*pirmsskolas izglītības grupas*) düzenlenmektedir. Bu hizmet Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Finanse edilen ev tabanlı hizmet (*bērmu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji / aukles*) 18 aylıktan itibaren mevcuttur. Eğitim ve Bilim Bakanlığı, eğitimi tedarik edenlerin kayıtlarından ve metodolojik desteklerinden (içerik) sorumludur. Refah Bakanlığı, tedarikçilerin düzenlemelere uyumluluğunu denetler ve kontrol eder.

Okul öncesi program (*pirmsskolas izglītības programma*) 5 yaşından itibaren zorunludur ve hem *pirmsskolas izglītības iestādes*'te hem de *pirmsskolas izglītības grupas*'ta sağlanmaktadır.

İlköğretim eğitimi 7 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

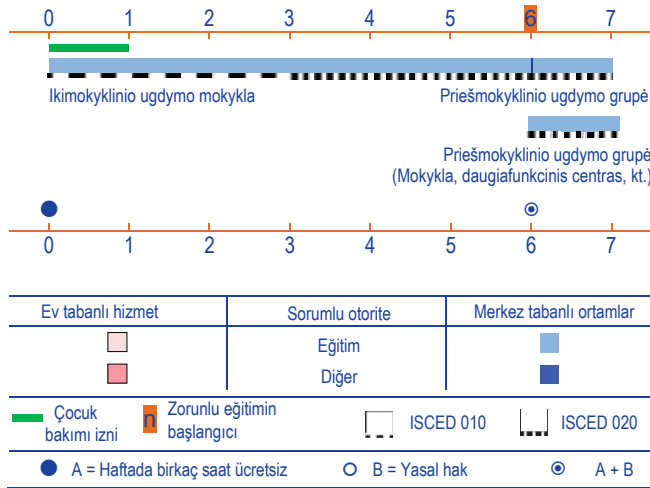
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzları aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Litvanya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Litvanya ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *ikimokyklinio ugdymo mokykla*'deki *lopšelis* (kreş) gruplarını ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi *ikimokyklinio ugdymo mokykla*'daki *darželis* (anaokulu) ve *priešmokyklinio ugdymo grupė*'a katılan çocukları ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2018	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
İkimokyklinio ugdymo mokykla	0.21	15.6	66.9	82.9	86.0	88.3	62.6	0.4
Mokykla, daugiafunkcinis centras*	(-)	(-)	(-)	0.003	0.003	1.2	34.5	99.6
Toplam	0.2	15.6	66.9	82.9	86.0	89.4	97.1	100

Kaynak: Eğitimde Bilgi Teknolojileri Merkezi, 2018. *

ISCED 0 ve ISCED 1

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	6.5	62.4	80.1	85.5	89.5	97.0	0.7
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	3.7	100.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

EÇEB'e katılan çocukların çoğunluğu, 7 yaşında ilköğretim başlangıcına kadar genel olarak ilköğretim öncesi ortamlara (*ikimokyklinio ugdymo mokykla*, aynı zamanda *lopšelis-darželis* olarak da adlandırılan, *vaikų darželis*) katılmaktadır. 3 yaşın altındakilerin ortamları *lopšelis* (kreş) olarak adlandırılan ortamlara katılırken, daha büyük çocuklar *darželis* (anaokulu) gruplarına katılır.

İlköğretimin başlangıcından önceki yıl zorunludur. Okul öncesi gruplar (*priešmokyklinio ugdymo grupės*) EÇEB ortamlarında (*ikimokyklinio ugdymo mokykla*) veya okullarda (*mokykla*) bulunabilir. Çocuk sayısının az olduğu bölgelerde, okullarda, çok fonksiyonlu merkezlerde (*daugiafunkcinis centras*) veya diğer işletmelerde 3 yaş ve üstü çocuklar için *darželis* (anaokulu) grupları sağlanabilir.

EÇEB, Eğitim, Bilim ve Spor Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. Yerel makamlar EÇEB programlarını ortaklaşa finanse eder ve uygular. Bazı belediyelerde tam zamanlı olarak haftada en az 20 saat ücretsizdir.

İlköğretim eğitimi 7 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

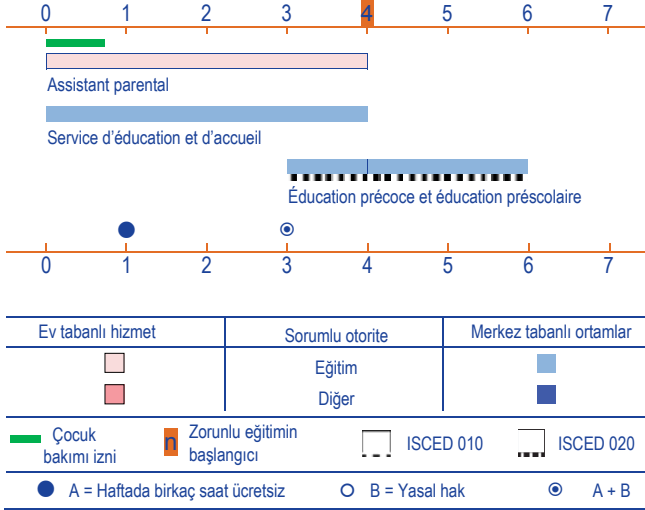
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ayrıca, üst düzey yetkililer, merkez tabanlı ortamlarda verilen zorunlu eğitim dönemi için farklı eğitim ilkeleri sunmaktadır.

Lüksemburg

Referans yılı 2018/19

Şekil

Lüksemburg ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaşından küçük' kategorisi, *service d'éducation et d'accueil*'dakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi *éducation précoce* ve *éducation préscolaire*'dekileri ifade eder. İlköğretim öncesi sınıflar hakkında bilgi *éducation préscolaire*'yi ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans Haziran 2018	0-2	3-6
<i>Service d'éducation et d'accueil, éducation précoce et éducation préscolaire</i> (merkez tabanlı EÇEB)	55 %	65 %

Kaynak: unpublished calculations.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	3.8	69.7	95.1	92.7	5.8	0.2
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	5.5	90.7	97.6

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

Küçük yaşlardan itibaren çocuklar, kreşlerde ya da *foyer de jour* sunulan ve *service d'éducation et d'accueil* olarak bilinen merkeze dayalı hizmete katılabilirler. Bu eğitim, merkez tabanlı ortamlarda, haftada yirmi saat, 1 yaşından itibaren ücretsiz sağlanmaktadır.

Buna ek olarak, çocuk bakıcıları tarafından sunulan, düzenlenmiş ev tabanlı bakım sistemi de bulunmaktadır. (*assistants parentaux*).

3 yaşından itibaren, çocuklar yasal olarak ilkokullarda verilen ilk temel eğitim döngüsünü oluşturan okul öncesi eğitime hak kazanırlar. İlk döngü, isteğe bağlı olan bir yıllık *éducation précoce* içerir (çocuklar ayrıca 4 yaşına kadar hizmete katılabilirler). Sonraki iki yıllık *éducation écolaire* zorunludur.

Diyagramda sunulan hizmete ek olarak, daha büyük çocukların (3 yaş ve üstü) ebeveynleri, resmi olmayan eğitim hizmetlerinden (*service d'éducation et d'accueil pour les enfants scolarisés*) ya da yarı zamanlı hizmetlerden yararlanabilir.

EÇEB'nin tüm safhasından Eğitim, Çocuk ve Gençlik Bakanlığı sorumludur.

İlköğretim eğitimi 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Her iki eğitim ilkesi de bağlayıcıdır.

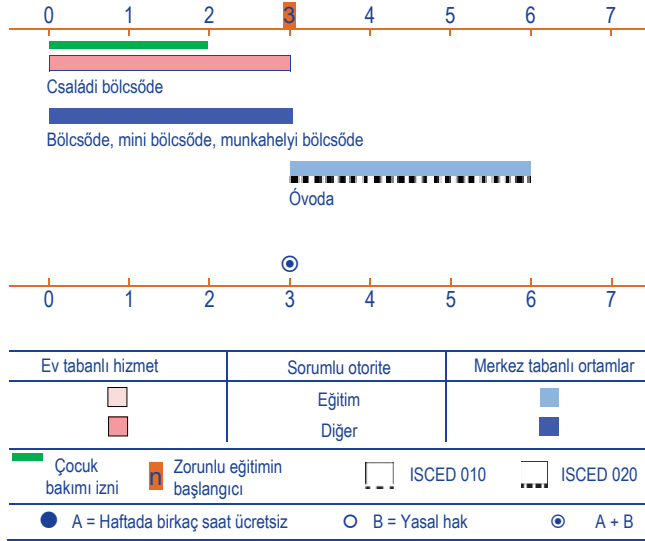
Ayrıca, üst düzey yetkililer, merkez tabanlı ortamlarda verilen zorunlu eğitim dönemi için farklı eğitim ilkeleri sunmaktadır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzları aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Macaristan

Referans yılı 2018/19

Şekil

Macaristan ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *bölcsőde*'yi ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi *óvoda*'yı ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
outside ISCED	0.2	6.2	27.2	14.0	0.2	(-)	(-)
ISCED 0 (<i>óvoda</i>)	(-)	(-)	13.7	85.0	95.6	95.5	61.2
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	30.5
Toplam	0.2	6.2	40.9	99.0	95.8	95.5	91.7

Kaynak: UOE kayıt verilerine ve nüfus verilerine dayanan hesaplamalar (yakında).

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 010	0.9	13.7	1.1	0.5	0.1	(-)	(-)
ISCED 020	(-)	(-)	83.9	95.1	95.4	61.2	3.6
ISCED 0	0.9	13.7	85.0	95.6	95.5	61.2	3.6
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	30.5	91.3

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşın altındaki çocuklar merkez tabanlı çocuk yuvalarına (*bölcsőde*, *mini bölcsőde*, *munkahelyi bölcsőde*) veya ev tabanlı aile kreşine (*családi bölcsőde*) katılabilirler. Bu yeni ev tabanlı hizmet şekli, 2017'den önceki *családi napközi* 'nin yerini almıştır.

3 yaşından itibaren, *óvoda*'da haftada 20 saat EÇEB zorunludur. *Óvoda* hiçbir kısıtlama olmadan ücretsizdir (genellikle günde 10 saat açıktır). Sonraki altı ay içinde 3 yaşına giren çocuklar da *óvoda*'ya kabul edilebilir.

3 yaşın altındaki hizmetlerden Aile ve Gençlik İşleri Devlet Sekreterliği sorumluyken, EÇEB'ten İnsan Kapasiteleri Bakanlığı sorumludur; *óvoda* ise eğitim sektörünün bir parçası olarak kabul edilir ve Devlet Eğitim Sekreterya'sının sorumluluğu altındadır.

İlköğretim eğitimi 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

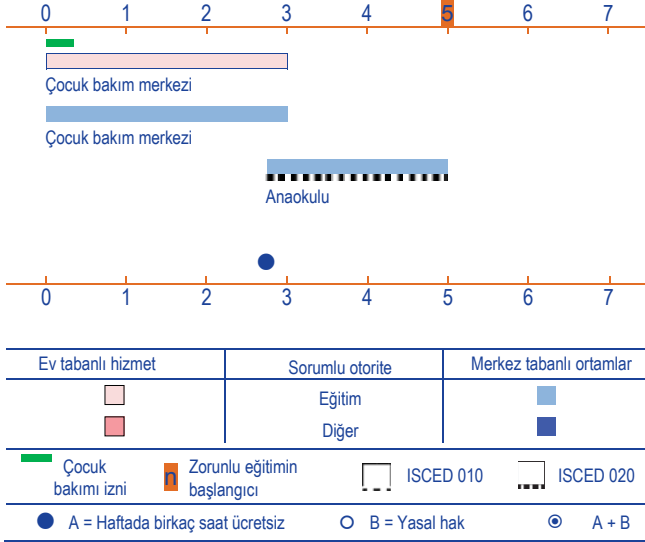
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Her iki eğitim ilkesi de bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzları aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Malta

Referans yılı 2018/19

Şekil

Malta ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi Çocuk Bakım Merkezleri'ni ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, Anaokulundakileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016/17	3 yaş altı
Ücretsiz çocuk bakımı tasarısı	23.3
Ücretli çocuk bakımı	6.1
Toplam	29.4

NSO (2017) ve Eurostat [demo_pjan] 'a Dayalı Kaynak Hesaplamaları. 31 Mart 2017'den itibaren çocuk bakımı verisi, 1 Ocak 2017 nüfus verisi olarak bazı tutarsızlıklar olabilir.

(%) Referans yılı 2016/17	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş
Ücretsiz çocuk bakımı tasarısı	1.3	17.0	38.3	14.4

Kaynak: a.g.e.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	18.7	89.7	96.3	1.2	(-)	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	0.2	97.0	99.3	98.8

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşına kadar çocuklar, çoğunluğu merkez tabanlı olan Çocuk Bakım Merkezlerine katılabilirler. Hükümet, 3 aydan itibaren istihdamda olan veya eğitimlerini sürdüren ebeveynlere / velilere 'Ücretsiz çocuk bakımı programı' ⁽⁵⁾ sunmaktadır (hedeflenen yasal hak).

Anaokulu, 5 yaşında zorunlu ilköğretime başlayana kadar 2 yaş 9 aydan sonra çocukları kabul eder. Anaokulu, devlet ve kilise kurumlarındaki tüm çocuklar için ücretsizdir. Devlet ve bağımsız anaokulu merkezlerine kayıtlı okul öncesi çocuklarının oranı sırasıyla % 72 ve % 17'dir; geri kalan çocuklar ise kilise okullarına katılmaktadır (NSO, 2017). Eyalet anaokulları eyalet ilköğretim okullarına entegre edilmiştir. Bağımsız ve kilise anaokulları bağımsız ortamlarda olabilir ve bazıları çocuk bakımı merkezlerine entegre edilebilir.

Tüm EÇEB hizmetleri, Eğitim ve İstihdam Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Çocuklar, beşinci yaşlarına ulaştıkları yıl boyunca ilköğretime kaydolmaktadır.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

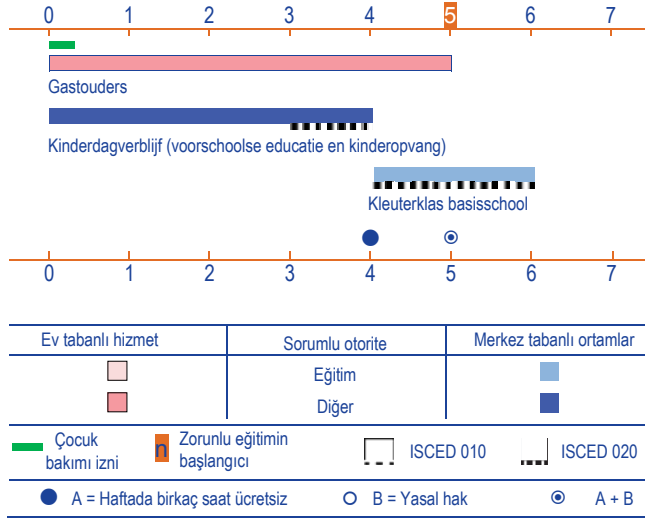
Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzları aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

⁽⁵⁾ <https://education.gov.mt/en/pages/free-childcare.aspx>

Hollanda

Referans yılı 2018/19

Şekil

Hollanda ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *kinderdagverblijf* dakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *kleuterklas basisschool* dakileri ifade eder.

Organizasyon

4 yaşına kadar, çocuklar çocuk bakıcıları (*gastouder*) tarafından sağlanan düzenlenmiş ev tabanlı bakıma ya da merkez tabanlı özel hizmete (*kinderdagverblijf*) katılabilir. Bu hizmet, Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı'nın sorumluluğu altındadır.

Dezavantajlı bir geçmişe sahip olan, iki buçuk - 4 yaş arasındaki yaklaşık 45.000 çocuğa, hedeflenen erken çocukluk eğitimi programları (*voorschoolse educatie*) yoluyla destek verilmektedir.

Okullarda (*basisschool*) 4 ve 5 yaşları arasındaki çocuklara verilen son iki yıllık okul öncesi eğitim (*kleuterklas*) ücretsiz olarak sunulmaktadır. Bu hizmet Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı'nın sorumluluğu altındadır.

İlköğretim eğitimi (ISCED 1) 6 yaşında başlar, eğitim 5 yaşından itibaren zorunludur.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	(-)	88.1	96.1	99.0	(-)	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	99.6	99.8

Kaynak : Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Güncel reformlar

2020'de babalık izni azami beş haftaya kadar uzatılacaktır (% 70 ödeme).

Dezavantajlı çocuklar için eğitim fırsatlarının iyileştirilmesi için daha yüksek yatırım ve daha iyi bir finansal dağıtım sistemi öngörülmektedir. Hollanda Bakanlar Kurulu bütçeye 170 milyon euro ekleyecektir. Yatırım, temel olarak EÇEB programlarından yararlanma amaçlıdır ve kaliteyi arttırmak ve yoğunluğunu arttırmak için kullanılır (2 buçuk yaşından 4 yaşına kadar çocuklar için haftada 10 ila 16 saat) ⁽⁶⁾.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

3 yaşın altındaki çocuklar için, üst düzey eğitim kılavuzları sadece, *voorschoolse educatie* 'de (2 buçuk ve 4 yaş arası çocuklar) dezavantajlı bir kökene sahip çocuklar için geçerlidir.

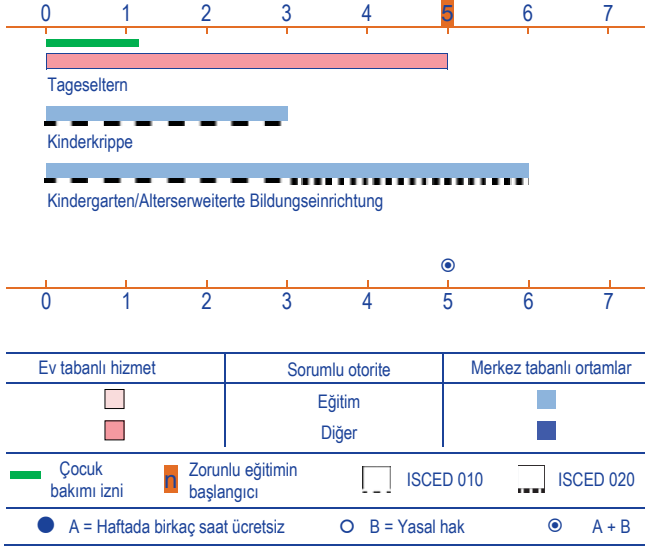
Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzu yoktur.

⁽⁶⁾ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/04/26/kabinet-gaat-geld-voor-onderwijsachterstanden-beter-verdelen>

Avusturya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Avusturya ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *Kinderkrippe* bekileri ve *Alterserweiterte Bildungseinrichtung*'daki 3 yaş altı grupları ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *Alterserweiterte Bildungseinrichtung*'daki *Anaokulu* ve *bu yaştaki çocuklar için olan grupları* ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Tageseltern (*)	0.5	3.1	3.8	1.5	0.8	0.7	0.7
Kinderkrippe	1.8	18.7	25.9	3.0	0.3	0.2	0.03
Kindergarten	0.04	0.3	16.0	70.7	85.0	87.6	1.6
Alterserweiterte Bildungseinrichtung	0.7	4.6	10.6	12.5	10.8	9.7	1.0

Not: (*) Tageseltern, diğer merkez tabanlı EÇEB hizmetlerini kullanan çocukları da içerebilir. Kaynak: Statistik Avusturya, 2017.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 010	7.3	34.8	11.4	0.3	0.2	0.1	(-)
ISCED 020	0.1	5.7	65.1	93.2	97.6	41.7	2.3
ISCED 0	7.4	40.5	76.5	93.5	97.8	41.7	2.3
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	57.2	96.3

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşına kadar erken çocukluk bakımı merkez tabanlı *Kinderkrippe*'de sağlanmaktadır. Ek olarak, düzenlenmiş evde bakım sistemi de vardır (*Tageseltern*). 3 yaşından itibaren (ve bazen biraz daha erken), çocuklar anaokuluna katılabilir. Bu ana yapıya ek olarak, bazı çocuklar çoğunlukla *Kindergarten*'te verilen, 1-6 yaş arasındaki çocuklar için olan genişletilmiş yaş aralığı gruplarına (*Alterserweiterte Bildungseinrichtung*) katılmaktadır.

İlköğretimin başlamasından bir yıl önce (ISCED 1), anaokuluna devam etmek zorunlu ve ücretsizdir.

EÇEB sisteminin yönetimi son derece merkezi olmayan bir yapıya sahiptir, asıl sorumluluk *Bundesländer*'e aittir. Çoğu *Bundesländer*'de eğitim otoriteleri merkeze tabanlı EÇEB sağlama politikalarını düzenlemektedir.

İlköğretim eğitimi 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

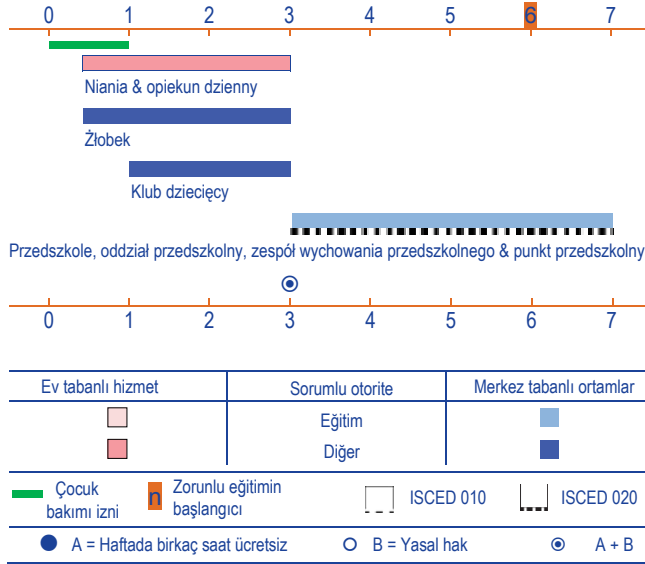
Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililer tarafından belirlenen ayrı eğitim kılavuzları vardır.

Polonya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Polonya ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi, *żłobek* & *klub dziecięcy*'dakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi *przedszkole*, *zespół wychowania przedszkolnego* & *punkt przedszkolny* and *oddział przedszkolny*'dakileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş
Żłobek, klub dziecięcy as well as niania & opiekun dzienny	2 %	43 %	52 %

Kaynak: Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (PL), 2018.

(%) Referans yılı 2017/18	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Przedszkole	6.7	69.2	77.1	77.2	63.2
Oddział przedszkolny w szkole podstawowej	0.6	5.9	9.4	15.7	32.2
Zespół wychowania przedszkolnego & punkt przedszkolny	0.5	1.3	2.9	2.1	0.6
Toplam	7.8	76.4	89.4	95.0	96.1

Kaynak: Okul Eğitim Bilgi Sistemi (System Informacji Oświatowej, SIO).

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	7.1	67.1	84.6	92.5	79.9	1.3
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	18.3	94.5

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşından küçük çocuklar merkez tabanlı *żłobek* ve *klub dzieciğcy*'e katılabilir. *Żłobek* 20 hafta ila 3 yaş arası çocuklar için günde 10 saat iken, *klub dzieciğcy* genellikle günde 5 saat, sadece 1 yaşından büyük çocuklar için mevcuttur. Ayrıca, ev tabanlı hizmet (*niania* ve *opiekun dzienny*), yaygın olmasa da mevcuttur. 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB Aile, Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı tarafından denetlenir.

3 yaşından itibaren her çocuğun yasal olarak haftada en az 25 saat ücretsiz olarak hakkı vardır. Bu hizmet Milli Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. 3-6 yaş arasındaki çocuklar *przedszkole* ve ilkokullarda okul öncesi sınıfına (*oddział przedszkolny*) kayıt yaptırabilir. EÇEB ortamlarının yetersizliği ile mücadele etmek için, seçilen hafta günlerinde *zespół wychowania przedszkolnego* ve *punkt przedszkolny* adı verilen ortamlarda hizmetler sunulmaktadır. İlkokul öncesi eğitimin bir yıl öncesi 6 yaşındakiler için zorunludur.

Ebeveynler en az bir yıl boyunca okul öncesi eğitime katılmış olmalarını kanıtlamak veya uygun danışmanlık hizmetlerinden olumlu bir rapor almak kaydıyla, çocuklarını 6 yaşında göndermeyi seçmebilmelerine rağmen, ilköğretim eğimi 7 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

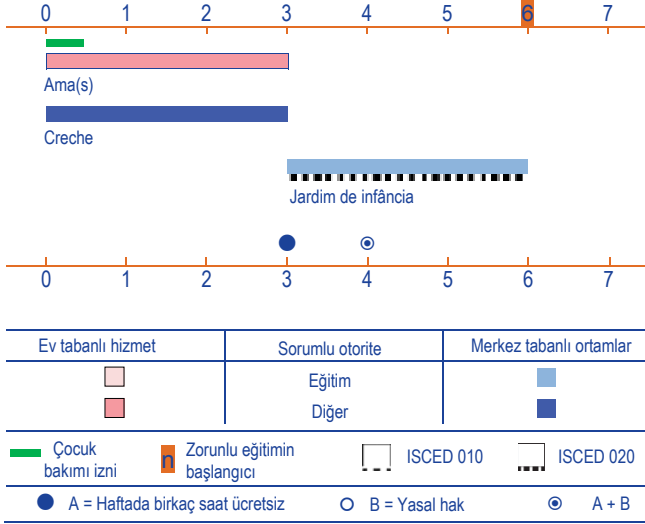
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzu yoktur.

Portekiz

Referans yılı 2018/19

Şekil

Portekiz ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *creches* ile ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *jardins de infância* ile ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş
Amas	0.8	1.5	1.5	0.1	(-)	(-)
Creche	19.0	38.7	51.7	3.2	0.3	(-)
Jardim de infância	(-)	(-)	(-)	83.6	92.8	95.2
Toplam	19.8	40.2	53.2	86.9	93.1	95.2

Not: Sadece anakara (Madeira ve Azorlar hariçtir). Kaynaklar: GEP / MTSS (2016) ve DGEEC (2018).

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	(-)	83.4	92.7	95.4	9.9	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.2	86.4	98.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşına kadar *creches* olarak bilinen merkez tabanlı ortamlarda erken çocukluk bakımı yapılmaktadır. Ayrıca bağımsız çalışan ya da *creche familiar* olarak bilinen resmi grupların bir parçası olarak çalışan dadılar (*amas*) tarafından sağlanan düzenlenmiş ev tabanlı hizmet sistemi de bulunmaktadır. Küçük çocuklar için evde ve merkezde bakım, Çalışma, Dayanışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

3 yaşından itibaren, çocuklar, kamu ve özel kar amacı gütmeyen sektörlerdeki tüm çocuklar için haftada 25 saat ücretsiz olan merkez tabanlı *jardins de infância*'ya katılabilirler. Bu ücretsiz yer, 4 yaşından itibaren tüm çocuklar için yasal olarak garanti altına alınmıştır. Bu alan Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Bazı özel kendi kendini finanse eden ve kamu tarafından desteklenen özel ortamlar aynı binada hem *kreş* hem de *jardim de infância* içerebilir.

Şemada gösterilen hizmete ek olarak, ayrıca kırsal alanlarda yaşayan 3 ila 5 yaş arası çocukları hedef alan mobil bir okul öncesi eğitim sistemi (*educação pré-escolar itinerante*) bulunmaktadır.

Zorunlu ilköğretim eğitimi 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzu yoktur.

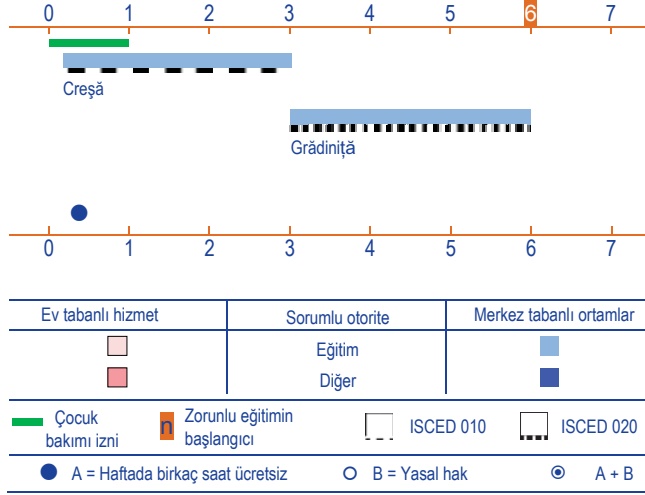
Güncel reformlar

Creches için eğitim kurallarının hazırlanması planlanmaktadır. Bu programlar ISCED 010 olarak sınıflandırılacaktır.

Romanya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Romanya ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi *creşă* bakimleri ifade eder. '3 yaş ve üstü çocuklar için verilen bilgiler *grădiniță*'yı ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2014/15	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Creşă	0.1	2.1	5.5	1.4	(-)	(-)	(-)
Grădiniță	(-)	(-)	10.6	81.2	88.9	95.2	14.4

Kaynak: NIS, 2016.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 010	1.4	6.0	1.3	(-)	(-)	(-)	(-)
ISCED 020	(-)	14.3	68.1	89.2	90.0	14.2	(-)
ISCED 0	1.4	20.3	69.4	89.2	90.0	14.2	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	83.0	88.8

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşına kadar, çocuklara *creşă* olarak bilinen merkez tabanlı ortamlarda erken çocukluk bakımı verilmektedir. 3 yaşından itibaren (bazen 2 yaşından itibaren bile) 6 yaşa kadar çocuklar merkez tabanlı *grădiniță*'ya katılabilirler.

Tam zamanlı EÇEB bile ücretsizdir.

Milli Eğitim Bakanlığı, 3 yaş ve üstü çocukların *grădiniță*'daki EÇEB hizmetlerinin sorumluluğunu tamamen üstlenir. Bununla birlikte, 3 yaşın altındaki çocuklar için, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Adalet Bakanlığı ve yerel kamu otoriteleri ile sorumluluğu paylaşır.

İlköğretim eğitimi 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için olan merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir.

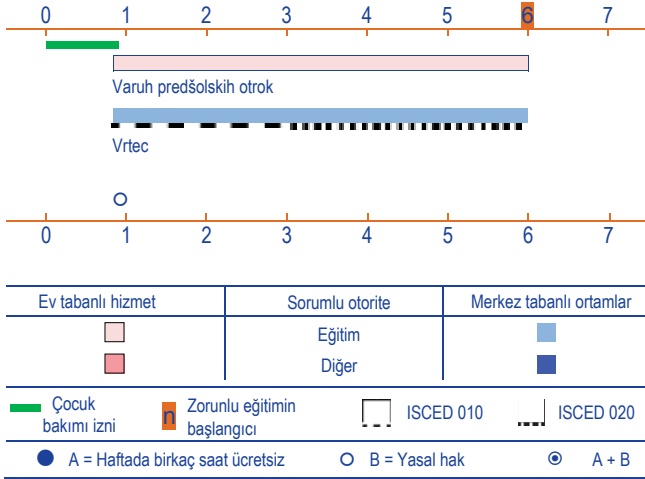
Güncel reformlar

2019/20'den itibaren, Milli Eğitim Bakanlığı, 3 yaşın altındaki çocuklar için olan hizmetler dahil olmak üzere, EÇEB aşamasının tamamından sorumlu organ haline gelecektir. *Creşă* ücretleri standart hale getirilecektir.

Slovenya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Slovenya ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *vrtec* tekileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, bu yaş grubundaki *vrtec*'teki çocukları ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017/18	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Vrtec	0.11	50.3	76.7	87.1	91.8	94.1	9.1

Kaynak: İstatistik Ofisi RS, 2018.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	24.0	74.0	85.6	90.5	93.6	8.2	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.2	89.3	98.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

11 aylıktan ilköğretimin başlangıcına kadar olan çocuklara eğitim ve bakım sağlayan üniter bir EÇEB sistemi vardır. Çocukların büyük çoğunluğu *vrtec* olarak bilinen Merkez tabanlı ortamlara katılmaktadır. Ayrıca sadece çok küçük bir oranda çocuk içeren, Ev tabanlı hizmet (*varuh predšolskih otrok*) düzenlenmiştir.

EÇEB sektörünün tamamından Eğitim, Bilim ve Spor Bakanlığı sorumludur.

11 aylıktan itibaren çocuklar yasal olarak kamu tarafından desteklenen bir EÇEB hakkına sahiptir.

Eğitim yönergeleri

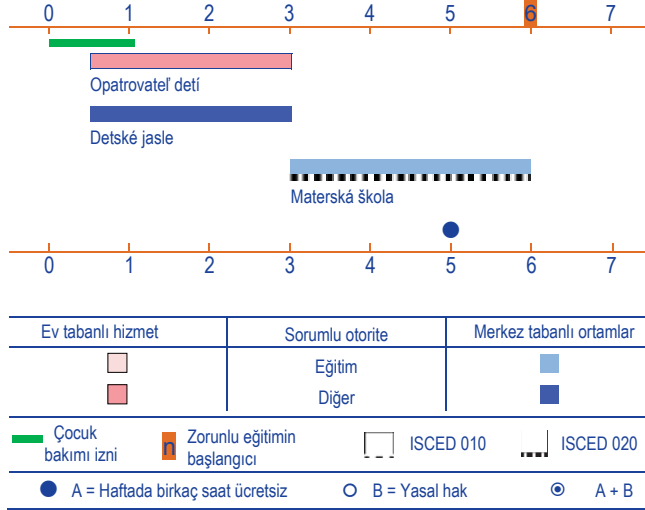
Anaokulu Programı, tüm EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerli olan temel ulusal yönlendirme belgesidir. Amaçları, temel ilkeleri ve faaliyet alanlarını tanımlar. Diğer yönlendirme belgeleri şunlardır: Özel ihtiyaçları olan çocukları kapsayan, etnik açıdan karma alanlarda eğitim, Roman çocuklarla çalışma, göçmen çocukların entegrasyonu ve danışmanlık hizmetlerinin sağlanmasını içeren Anaokulu Müfredatı için kılavuzlar ve ekler. Tüm halk için bağlayıcıdır ve % 100 devlet tarafından desteklenen merkez tabanlı ortamlardır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzu yoktur.

Slovakya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Slovakya ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa* ifadeleri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *materská škola* ifadeleri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017/18	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
Materská škola	15.3	67.9	78.6	84.1	33.5	0.8

Kaynak: Slovak Bilimsel ve Teknik Bilgi Merkezi (SCSTI) ve Slovak Cumhuriyeti İstatistik Ofisi.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	14.9	68.1	78.5	77.8	41.0	3.4
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	50.5	90.9

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB sistemi şu anda geliştirilmektedir. Küçük çocuklar çocuk yuvalarına katılabilirler (*detské jasle*, resmi olarak *zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa* şeklinde adlandırılan) ya da çocuk bakıcılarıyla (*opatrovateľ detí*) kalabilirler. Bu hizmet Çalışma, Sosyal İşler ve Aile Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. 3 - 6 yaş arasında, çocuklar Eğitim, Bilim, Araştırma ve Spor Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan merkez tabanlı *materské školy*'e katılır. Kapasite izin verirse, 2 yaşındakiler bazen *materská škola*'ya kabul edilebilir.

Kamu *materské školy*, zorunlu okula gitmeden bir yıl önce çocuklar için tam zamanlı eğitim ve bakım hizmeti sunar. Son EÇEB yılı için özel *materské školy* ücretleri devlet katkısıyla düşürülmüştür.

Zorunlu okula bir yıl kala çocuklar için katılım oranları % 92'ye ulaşmaktadır.

İlköğretim, çocuğun 6 yaşına gelmesinden sonra 1 Eylül'de başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzu yoktur.

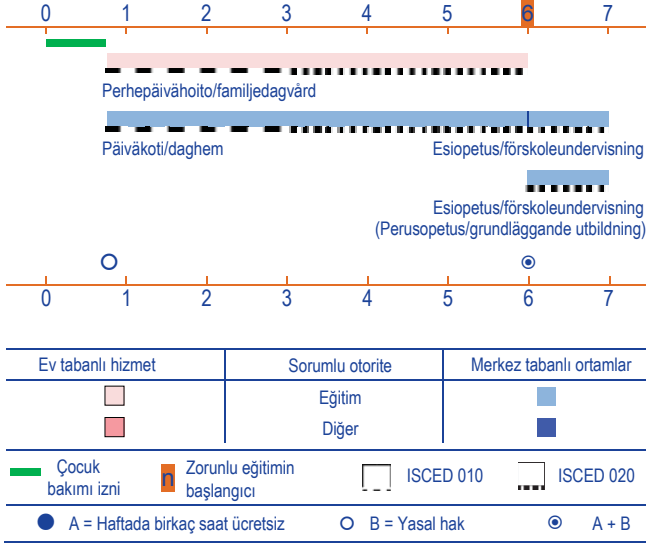
Güncel reformlar

Eylül 2020'den itibaren ilk öğretim öncesi EÇEB'in son yılını zorunlu hale getirmek için gerekli mevzuat hazırlanmaktadır.

Finlandiya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Finlandiya ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *päiväkoti/daghem* teki 3 yaş altındakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, bu yaştaki *päiväkoti/daghem* ve *Esiopetus/förskoleundervisning* dekileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Perhepäivähoito/familjedagvård (kamu)	0.3	6.7	9.4	9.0	7.3	5.3	1.2
Päiväkoti/daghem (kamu)	0.4	18.9	39.9	53.6	61.2	67.4	65.0
Children receiving private day care allowance or vouchers	0.2	5.7	10.0	10.9	11.2	11.2	8.4
Esiopetus/förskoleundervisning (toplama)							99.6
Toplam	0.9	31.2	58.8	73.5	79.7	84.0	ca 99

Kaynak Ulusal Sağlık ve Refah Enstitüsü, SOTKA veri tabanı.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	16.4	58.8	73.5	79.7	85.0	98.2	0.9
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	0.4	96.3

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Güncel reformlar

2018'de yeni EÇEB mevzuatı kabul edilmiştir. Reform, EÇEB'de personelin yetkinliklerini artırarak kaliteyi yükseltmeyi amaçlamaktadır. 2030 itibariyle, merkez tabanlı ortamda çalışanların üçte ikisinin ilgili lisans derecesine sahip olması ve en az yarısının eğitim alanından mezun olması gerekmektedir. →

Organizasyon

Çocuklar yasal olarak ebeveyn izni süresinin sonundan itibaren (yaklaşık 9 ay) halka açık desteklenen bir EÇEB hakkına sahiptir. EÇEB, Eğitim ve Kültür Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. Çocukların çoğunluğu 7 yaş altında olan çocuklar için olan EÇEB merkezlerine (*päiväkoti/daghem*) katılmaktadır. Düzenlenmiş ev taban hizmet (*perhepäivähoito/familjedagvård*) bireysel çocuk bakıcıları veya birlikte çalışan iki ya da üç çocuk bakıcısı tarafından sağlanabilir.

İlköğretimin başlangıcından önceki yıl zorunludur. Zorunlu okul öncesi program ya EÇEB merkezlerinde (*päiväkoti/daghem*) ya da temel eğitim sağlayan okullarda (*perusopetus/grundläggande utbildning*) düzenlenebilir.

Temel eğitim (ISCED 1), çocuğun 7 yaşına girdiği yılın Ağustos ayında başlar.

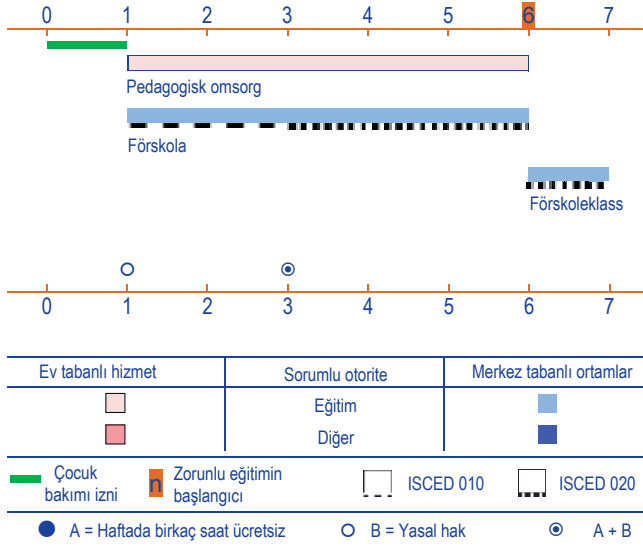
Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır. Ayrıca, üst düzey yetkililer, merkez tabanlı ortamlar ve okullarda verilen zorunlu okul öncesi eğitim dönemi için farklı eğitim yönergeleri sunmaktadır. Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

→ EÇEB konusunda kapsamlı bir ulusal veri bankası oluşturulması veri tabanını güçlendirmiştir. 2018 yılında, Eğitim ve Kültür Bakanlığı, 5 yaşındaki çocuklar için (haftada 20 saat) ücretsiz EÇEB sunan bir deney başlattı. Bakanlık bu hizmetin kayıt oranları üzerindeki etkisini inceleyecektir ve zorunlu okul öncesi eğitime 5 yaşında başlamanın sonuçlarını göz önüne alacaktır. Haziran 2019'dan itibaren yeni Hükümet Programı, EÇEB hizmetlerini geliştirmeyi amaçlayan birkaç politika içermektedir (7).

(7) <https://valtioneuvosto.fi/en/rinne/government-programme>

Şekil

İsveç ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *förskola*daki 3 yaş altındakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, bu yaşta *förskola* ve *förskoleklass*'ta olanları ifade eder.

Katılım oranları

2017 (%)	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
Förskola	48.6	89.2	92.7	94.3	94.5	1.1	0.2
Pedagogisk omsorg	1.1	2.0	2.1	1.9	1.7	(-)	(-)
Förskoleklass	(-)	(-)	(-)	(-)	0.6	97.1	0.9
Toplam	49.7	91.2	94.8	96.2	96.8	98.2	1.1

Kaynak: Skolverket, 2018.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	23.7	88.2	92.8	94.3	95.2	98.4	1.7
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	0.9	99.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

EÇEB sistemi, 1 ila 6 yaş arası çocukları hedef alan üniter merkezlerden (*förskola*) oluşmaktadır. 6 ila 7 yaş arası çocuklar zorunlu ilköğretim öncesi derslerine (*förskoleklass*) katılmaktadır. *Förskoleklass* genellikle öğrencilerin katılacağı okulla yakından ilişkilidir. Ek olarak, kayıtlı çocuk bakıcıları tarafından yürütülen ve çeşitli şekillerde (örneğin çocuk bakıcılarının evlerinde veya başka yerlerde) organize edilebilen pedagojik bakım (*pedagogisk omsorg*) olarak bilinen bir sistem vardır. Şemada gösterilen hizmete ek olarak, pek çok yerel makam da açık ana okullarında (*öppen förskola*) EÇEB hizmetleri sunmaktadır; buraya ebeveynler (ya da çocuk bakıcıları) istedikleri zaman çocuklarıyla birlikte gelirler. Yukarıdaki tüm hizmetler, Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

1 yaşından itibaren, çocuklar halka açık desteklenen EÇEB hakkına ve 3 yaşından itibaren, haftada en az 15 saat ücretsiz olarak EÇEB hizmeti almaya hak kazanırlar. Ebeveynleri çalışan veya okuyan çocuklar, okul sonrası rekreasyon merkezinde (*fritidshem*) kamu tarafından desteklenen bir yer hakkına sahiptir.

İlköğretim eğitimi 7 yaşında başlar.

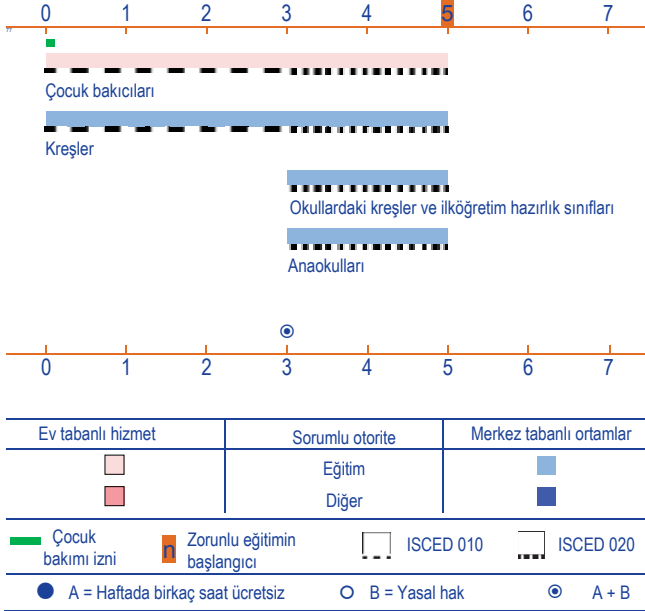
Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar ve ev tabanlı hizmet için geçerlidir. Kurallar sadece merkez tabanlı ortamlar için bağlayıcıdır. Ayrıca, üst düzey yetkililer, merkez tabanlı ortamlarda verilen zorunlu eğitim dönemi için farklı eğitim yönergeleri sunmaktadır.

Birleşik Krallık – İngiltere

Referans yılı 2018/19

Şekil

İngiltere ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi özel ve gönüllü kreşleri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, kamu tarafından finanse edilen anaokulları ve kamu tarafından finanse edilen okullardaki anaokulu ve kabul sınıflarını ifade eder. 3 yaşından büyük çocuklar için özel ve gönüllü hizmetler de oldukça yaygındır fakat raporda yer almamaktadır.

Katılım oranları

Sağlayıcı türüne göre fonlanmış erken eğitim yerlerinden yararlanan uygun 3- ve 4 yaşındaki çocukların yüzdesi.

(%) Referans yılı 2018 (Haziran)	3 yaş	4 yaş
Anaokulları ve çocuk bakıcıları	58	19
Okullarda kreş ve kabul sınıfları	28	72
Anaokulları	4	1
Bağımsız okullar	2	2

Kaynak: Eğitim Bakanlığı, 2018b.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0*	0.7	52.8	100.0	100.0	(-)	(-)	(-)
ISCED 1*	(-)	(-)	(-)	3.1	97.0	97.9	98.2

* Birleşik Krallık için veriler (tüm ülkeler).

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

Tüm EÇEB aşaması, Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Küçük çocuklar özel ve gönüllü kreşlere (kreşler veya çocuk yuvaları olarak da bilinir) katılabilir veya çocuk bakıcıları tarafından bakılabilir.

3 yaşından itibaren, tüm çocuklar yasal olarak haftada 15 saat EÇEB hizmetinden ücretsiz yararlanma hakkına sahiptir. Çalışan ebeveynlerin çocukları haftada 30 saat EÇEB hizmeti hakkına sahiptir. Dezavantajlı 2 yaşındaki çocuklar için ayrıca 15 saatlik ücretsiz olarak EÇEB hakkı vardır. Bu saatler, kamu tarafından finanse edilen bir ortamda (okul veya ana okulu) veya çocuk bakıcıları dahil tescilli bir özel veya gönüllü sağlayıcı ile sağlanabilir. Özel ve gönüllü kreşler üniter (0-5 yaş için yiyecek) veya ayrı olabilir (yaş aralığının bir bölümü için yemek de dahildir). 3 yaşından büyük çocuklar için profesyonel bakım sağlayan (tam günlük bakım değil) kreşler okul öncesi olarak da bilinir.

Dördüncü doğum günlerinden sonraki akademik yıldan itibaren, tüm çocuklar kamu tarafından finanse edilen bir okulda (ilköğretime hazırlık sınıfında) tam gün (~ 32 saat) yer almaya hak kazanırlar.

İlköğretim (1. Yıl) 5 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

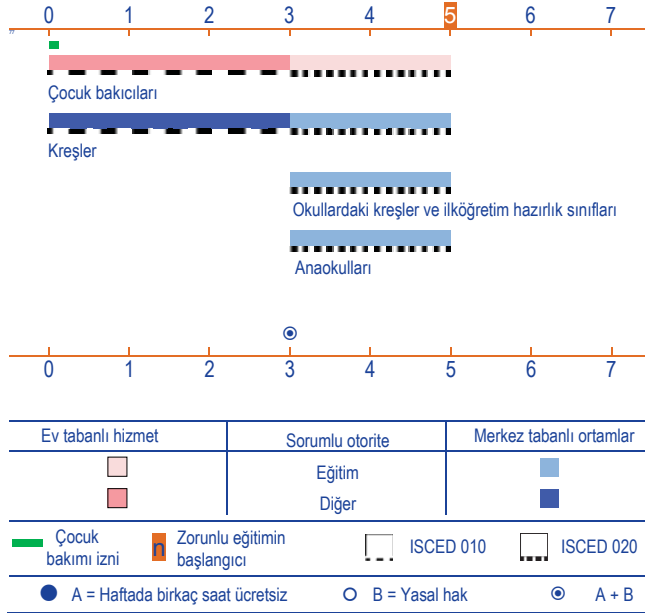
Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Birleşik Krallık - Galler

Referans yılı 2018/19

Şekil

Galler ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaşından küçük' kategorisi özel ve gönüllü kreşleri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, kamu tarafından finanse edilen anaokulları ve kamu tarafından finanse edilen okullardaki anaokulu ve kabul sınıflarını ifade eder. 3 yaşından büyük çocuklar için özel ve gönüllü hizmetler de oldukça yaygındır fakat raporda yer almamaktadır.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0*	0.7	52.8	100.0	100.0	(-)	(-)	(-)
ISCED 1*	(-)	(-)	(-)	3.1	97.0	97.9	98.2

* Birleşik Krallık için veriler (tüm ülkeler).

Kaynak : Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Güncel reformlar

2016-2021 Beş Yıllık Hükümet Programı olan Wales Forward, finanse edilen erken yaşta eğitim ve çocuk bakımını haftada 10 saatten 30 saate çıkarmayı ve çocukları 3-4 yaşında olan çalışan anne-babalar için yılda 38 haftadan 48 haftaya çıkarma önerisini de içermektedir. Teklif, Nisan 2019'dan bu yana Galler'deki tüm yerel makamlarda pilot olarak uygulanmaktadır.

Organizasyon

Tüm EÇEB aşaması, Galli Hükümetinin sorumluluğundadır. 3 yaş ve üstü çocuklar için sorumluluk Eğitim Bakanı portföyünde, 3 yaşın altındaki çocuklar için sorumluluk Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanı'nın portföyündedir.

Küçük çocuklar özel ve gönüllü kreşlere (kreşler veya çocuk yuvaları olarak da bilinir) katılabilir veya çocuk bakıcıları tarafından bakılabilir.

3 yaşından itibaren, tüm çocuklar yasal olarak yılın 38 haftası için haftada 10 saat EÇEB hizmetine hak kazanır. Bu saatler, kamu tarafından finanse edilen bir ortamda (okul veya ana okulu) veya çocuk bakıcıları dahil tescilli bir özel veya gönüllü sağlayıcı ile sağlanabilir. Özel ve gönüllü kreşler üniter (0-5 yaş için yiyecek dahil) veya ayrı olabilir (yaş aralığının bir bölümü için yemek dahil). 3 yaşından büyük çocuklar için mesleki bakım (tam günlük bakım değil) sunan kreşler okul öncesi olarak da bilinir. Dezavantajlı 2 yaşındaki çocuklar haftada 12,5 saat EÇEB teminatını ücretsiz alma hakkına sahiptir.

Dördüncü doğum günlerinden sonraki akademik yıldan itibaren, tüm çocuklar kamu tarafından finanse edilen bir okulda (ilköğretime hazırlık sınıfında) tam gün (~ 32 saat) yer almaya hak kazanırlar.

İlköğretim (1. Yıl) 5 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

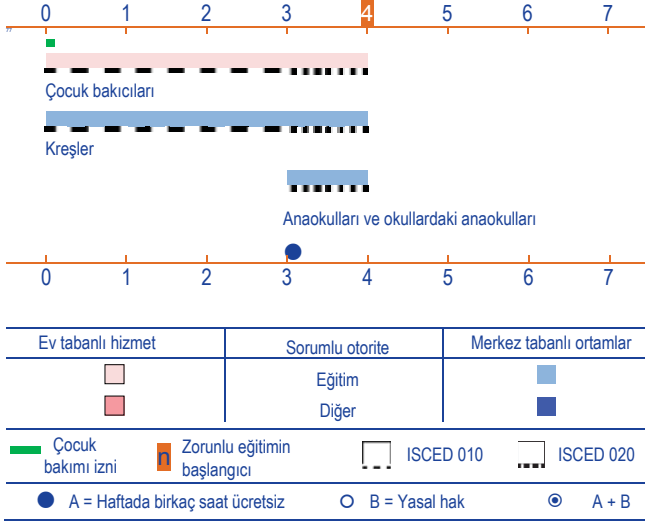
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, 3 yaşın üzerindeki çocuklar için ev tabanlı hizmette de geçerlidir; burada, bu çocuklar için kamu fonu alınır.

Birleşik Krallık - Kuzey İrlanda

Referans yılı 2018/19

Şekil

Kuzey İrlanda ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaşından küçük' kategorisi özel ve gönüllü kreşleri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, kamu tarafından finanse edilen anaokulları ve kamu tarafından finanse edilen okullardaki anaokulu ve kabul sınıflarını ifade eder. 3 yaşından büyük çocuklar için özel ve gönüllü hizmetler de oldukça yaygındır fakat raporda yer almamaktadır.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0*	0.7	52.8	100.0	100.0	(-)	(-)	(-)
ISCED 1*	(-)	(-)	(-)	3.1	97.0	97.9	98.2

* Birleşik Krallık için veriler (tüm ülkeler).

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

Tüm EÇEB aşaması, Kuzey İrlanda Genel Müdürlüğünde Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır, ancak Sağlık Bakanlığı'nın 3 yaşın altındaki çocuklara yönelik hizmet sağlama konusunda bazı sorumlulukları vardır.

Küçük çocuklar özel ve gönüllü kreşlere (kreşler veya çocuk yuvaları olarak da bilinir) katılabilir veya çocuk bakıcıları tarafından bakılabilir.

3 yaşından itibaren, çocukların çoğu kamu tarafından finanse edilen bir ortama (okul veya ana okulu) veya çocuk bakıcısı gibi özel veya gönüllü sektördeki kayıtlı bir sağlayıcıya katılır. Özel ve gönüllü sağlayıcılar üniter (0-4 yaş için yemek dahil) veya ayrı (yaş aralığının bir parçası için yemek dahil) olabilir. 3 yaşından büyük çocuklar için profesyonel bakım sağlayan (tam günlük bakım değil) kreşler okul öncesi olarak da bilinir.

Okul Öncesi Eğitim Programı kapsamında, Eğitim Bakanlığı (DE) yılın 38 haftası için haftalık 12.5 saatlik EÇEB için finansman sağlamaktadır. Hükümet, bir Yasal hak olmasa da, 3 yaş ve üstü tüm çocuklara bunu sunmayı amaçlamaktadır. Şemada gösterilen tüm merkez tabanlı EÇEB sağlayıcıları bu tahsisi sağlayabilir.

İlköğretim (1. Yıl) 5 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

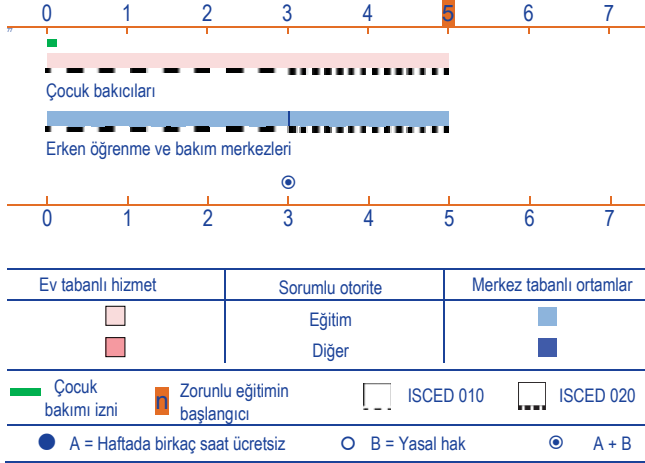
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için Merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri yoktur.

Birleşik Krallık - İskoçya

Referans yılı 2018/19

Şekil

İskoçya için bu raporun rakamlarına göre '3 yaş altı' kategorisi, bu yaştaki çocuklar için her tür erken öğrenme ve çocuk bakımı (ELC) merkezindeki hizmeti ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, her yaştaki ELC merkezlerinde bu yaştaki çocuklar için hizmeti ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş
Çocuk bakıcıları	1.4	6.7	8.1	7.0	6.6	5.2
Merkez tabanlı ELC	4.1	25.2	41.3	85.3	93.4	5.6
Toplam	5.5	31.9	49.4	92.3	100	10.8

Kaynak: Bakım Müfettişliği (2018) ve İskoçya Ulusal Kayıtları (NRS) nüfus / nüfus sayımı verileri. Not: Birden fazla kayıt nedeniyle katılım oranları fazla tahmin edilmiş olabilir.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0*	0.7	52.8	100.0	100.0	(-)	(-)	(-)
ISCED 1*	(-)	(-)	(-)	3.1	97.0	97.9	98.2

* Birleşik Krallık için veriler (tüm ülkeler).

Kaynak : Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Güncel reformlar

ELC'de ücretsiz okul yemekleri Ağustos 2020'den itibaren genel bir hak olacaktır. 2020/21'den itibaren, ücretsiz genel hizmet hakkı 1140 yıllık saate (~haftalık 30 saat) çıkarılacaktır. Bu sektörde toplanan veriler, hak kazanılan bu değişiklikle birlikte geliştirilmektedir.

Organizasyon

Erken Öğrenme ve Çocuk Bakımı (ELC) merkez tabanlı ortamlarda ve ev tabanlı çocuk bakıcıları ile mevcuttur. İskoçya'daki 32 yerel makamın her biri, yerel ihtiyaç ve ailelerin ve çocukların bireysel ihtiyaçlarını karşılayan esnek bir hizmet oluşturmak için önemli bir özerkliğe sahiptir. Çeşitli yaş gruplarına yönelik farklı türlerde merkez tabanlı ortamlar (anaokulları, çocuk ve aile merkezleri, çocuk bakım merkezleri, oyun grupları, anaokulları, okullardaki anaokulu vb.) bulunmaktadır.

Yıllık 600 EÇEB saati (~haftalık 16 saat) için evrensel fon hakkı 3 yaşında başlar. 2 yaşındaki çocukların yaklaşık % 25'i ücretsiz Erken Öğrenme ve Çocuk Bakımı hakkı için uygundur. Bu, çoğu merkezde olduğu gibi ev tabanlı ortamlarda da olabilir.

EÇEB politikası, Erken Öğrenme ve Çocuk Bakımı Müdürlüğü tarafından belirlenir. Tüm EÇEB ortamları, EÇEB hizmetlerinin düzenlenmesinden sorumlu olan bağımsız kuruluşlar tarafından uygulanan politikaları ve rehberliği göz önünde bulundurmalıdır (Bakım Müfettişliği, İskoç Sosyal Hizmetler Konseyi ve Eğitim İskoçya). İskoç Hükümeti ayrıca ücretsiz erken öğrenim ve çocuk bakımı konusunda yerel makamlara rehberlik etmektedir.

İlköğretim eğitimi 5 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

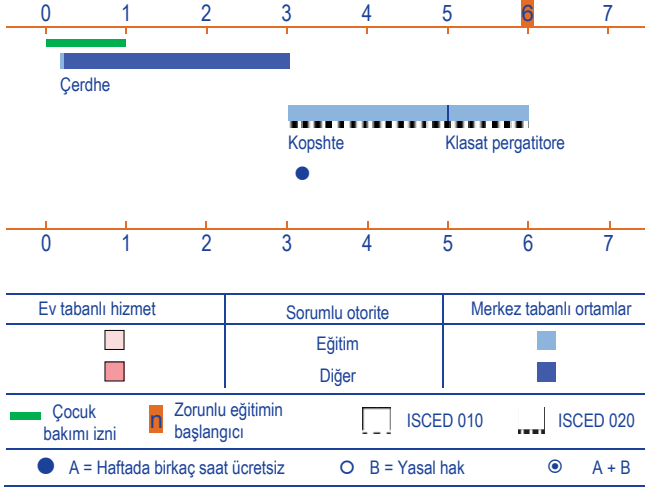
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim ilkeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Her iki eğitim ilkesi de bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim kılavuzları aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Arnavutluk

Referans yılı 2018/19

Şekil

Arnavutluk ile ilgili hazırlanan bu raporda '3 yaş altı' kategorisi *çerdhe* dekileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *kopshte*'dekileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017/18	3-5 yaşındakiler
Kopshte	80.3

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Spor ve Gençlik Bakanlığı İstatistik Dairesi tarafından sağlanan veriler.

Eurostat verisi yok.

Organizasyon

Çerdhe olarak bilinen merkez tabanlı ortamlarda 3 yaşına kadar olan çocuklara erken çocukluk bakımı verilmektedir. 3 yaşından 6 yaşına kadar olan çocuklar merkez tabanlı hizmetlere ücretsiz olarak katılabilirler. 5 yaşından itibaren, çocukların ilköğretime hazırlanmalarına yardımcı olmayı amaçlayan hazırlık sınıfları (*klasat pergitore*) mevcuttur.

Çerdhe, Sağlık ve Sosyal Koruma Bakanlığının sorumluluğundadır. Standartlar, öğretim personeli ve *kopshte*'daki müfredat, Eğitim, Spor ve Gençlik Bakanlığı tarafından düzenlenmektedir. *Çerdhe* ve *kopshte*'nin altyapısı yerel yönetim birimlerinin sorumluluğundadır.

İlköğretim eğitimi 6 yaşında başlar.

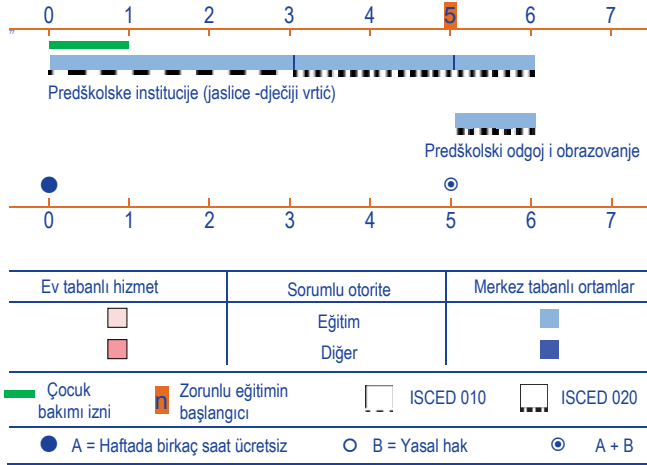
Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri sadece 3 yaş ve üstü çocuklar için merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Bosna Hersek

Referans yılı 2018/19

Şekil

Bosna-Hersek ile ilgili olan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi *predškolske institucije* deki, *jaslice* gruplarındakileri ifade eder.. '3 yaş ve üstü' kategorisi *predškolske institucije*, *dječiji vrtić* gruplarının yanı sıra *predškolski odgoj i obrazovanje* deki bu yaş grubundaki çocukları ifade eder.

Katılım oranları

2017/18 (%)	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Predškolske institucije	0.1	4.1	9.5	14.7	17.3	19.4	7.8

Kaynak: BHAS, 2018.

Eurostat verisi yok.

Organizasyon

EÇEB sistemi, doğumdan 6 yaşına kadar olan çocuklar için eğitim ve bakım sağlar. Genellikle, EÇEB kurumları (*predškolske institucije*), 3 yaşın altındaki çocuklar için *jaslice* (kreş) gruplarını ve 3 yaşından büyük çocuklar için *dječiji vrtić* (anaokulu) gruplarını ilkökula kayıt olana kadar birleştirir. Ancak, bazı *predškolske institucije* sadece büyük çocuklar (3-5 yaş) için gruplar içermektedir.

EÇEB, 12 sorumlu eğitim bakanlığının genel sorumluluğu altındadır: biri Sırbistan Cumhuriyeti için, biri de Federasyon'daki 10 kantonun her biri için ve biri de Brčko bölgesi içindir.

5 yaşından itibaren, EÇEB, Bosna Hersek Federasyonu ve Brčko Bölgesi'nde haftada 5 saate kadar zorunludur. Zorunlu EÇEB programı kanton ve kuruluşa bağlı olarak 150-180 saat sürer. Okullarda (*predškolski odgoj i obrazovanje*) ve EÇEB kurumlarında (*predškolske institucije*) düzenlenebilir. Sırp Cumhuriyeti'nde EÇEB zorunlu değildir, ancak çocuk ilköğretime başlamadan önce Mart-Haziran döneminde haftada 10 saat boyunca tamamen uygulanmaktadır.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcı değildir.

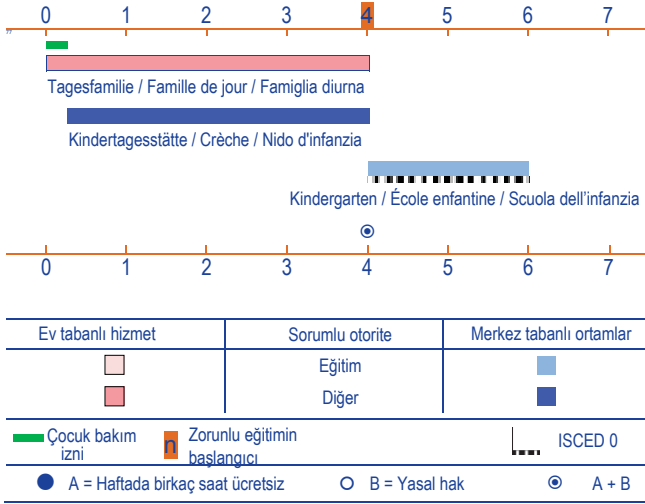
Güncel reformlar

Bosna Hersek'te 2017-2022 dönemi için Okul Öncesi Eğitimin Gelişimi Platformu, özellikle ilkökula başlamadan önceki yıl için kapsamı artırmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, kalite ve düzenli fonlamayı sağlamanın yanı sıra, EÇEB'in önemini ve farkındalığı arttırmayı da amaçlamaktadır.

İsviçre

Referans yılı 2018/19

Şekil

İsviçre ile ilgili olan bu raporda '3 yaşın altındaki' kategorisi, *Kindertagesstätte/crèche/nido d'infanzia* kategorisindekileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *Kindergarten/école enfantine/scuola dell'infanzia*'dakileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	(-)	2.4	48.1	97.8	53.5	1.2
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.5	46.3	98.6

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Not: ISCED 0 sadece ISCED 020'yi ifade eder.

Güncel reformlar

1 Temmuz 2018'den itibaren, Konfederasyon, ebeveynlerin bakım maliyetlerini toplam 100 milyon İsviçre Frankı azaltmak amacıyla çocuk bakımı için desteklerini genişleten kanunları ve belediyeleri destekleyecektir.

2018'de Konfederasyon ve kantonlar, mültecilerin ve geçici olarak kabul edilen kişilerin (entegrasyon gündemi) entegrasyonu için beş hedef üzerinde anlaşmaya vardı. Hedeflerden biri, 4 yaşın altındaki İsviçre'ye gelen sığınmacı ailelerin çocuklarının % 80'inin zorunlu okula başlarken yerel dilde iletişim kurabilmeleri gerektiğidir.

Organizasyon

Federal yapısı nedeniyle İsviçre'deki EÇEB sistemi oldukça yerleşmiş ve 26 kanton arasında farklılık göstermektedir. Bununla birlikte, tüm sistem için ortak bazı özellikler vardır.

Merkez tabanlı EÇEB (*Kindertagesstätte/crèche/nido d'infanzia*) 4 buçuk aydan 4 yaşına kadar olan çocuklar için (zorunlu eğitimin başlangıcı) erişilebilirdir. Ayrıca ev tabanlı EÇEB de vardır (*Tagesfamilie/famille de jour/famiglia diurna*). En küçük çocuklar için ortamların çoğunluğu, sosyal ilişkiler kantonu bakanlıklarının sorumluluğundadır, bazı kantonlarda ise kanton eğitim bakanlığının sorumluluğundadır.

4 yaşına kadar olan çocuklar için Basel-Stadt kantonu dışında hiçbir yasal hak yoktur.

Çoğu kantonda 4 yaşında (birkaç tanesi 5 ya da 6 yaşında iken) başlayan zorunlu eğitimin başlangıcından itibaren çocuklar, kantonal eğitim bakanlarının sorumluluğu altında olan okul öncesi eğitim kurumlarına (*Kinder-gärten/Ecoles enfantines/Scuole dell'infanzia*) katılmak zorundadır. İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, sadece 3 yaş ve üstü çocukların merkez tabanlı ortamları için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

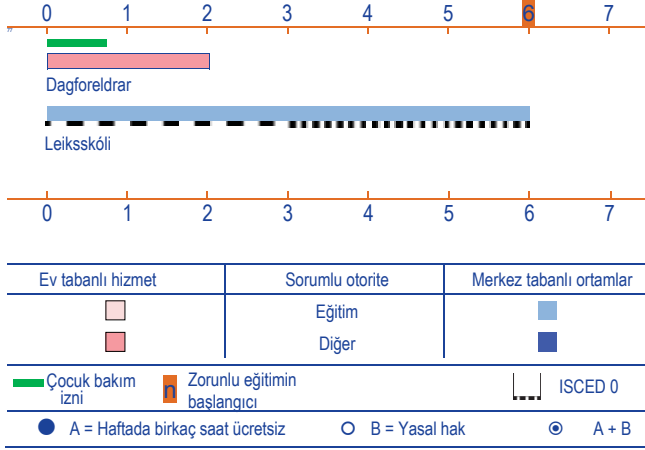
Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri yoktur.

Bununla birlikte, özel kurumların 3 yaşın altındaki çocuklar için merkez tabanlı ve ev tabanlı ortamlar için bağlayıcı olmayan kurallar ve yönlendirme çerçeveleri vardır.

İzlanda

Referans yılı 2018/19

Şekil

İzlanda ile ilgili olan bu raporda, '3 yaşın altındaki' kategorisi, bu yaş için *leiksskóli*'deki grupları ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, bu yaşın *leiksskóli*'deki gruplarını ifade eder..

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş
Dagforeldrar	4.3	28.1	0.3	0.1	(-)	(-)
Leiksskóli	2	45	95	97	98	96

Kaynak: Statistics Iceland, 2018a and 2018b.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	23.5	94.6	96.9	97.5	97.8	0.2	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	0.1	98.6	98.5

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

6 yaşına kadar, çocuklar Genel Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan okul öncesi merkezlere (*leiksskóli*) katılabilirler. Ayrıca, Refah Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan en küçük çocukları (doğumdan 2 yaşına kadar) hedefleyen, düzenlenmiş ve kamu tarafından finanse edilmiş ev tabanlı (*dagforeldrar*) bir sistem bulunmaktadır.

Bazı çocuklar '5 yaşındakiler için 0 sınıf' (5 ara bekkur) olarak adlandırılan EÇEB'in son yılına ilkokullarda katılmaktadır. Bu yaygın olmadığı için şekilde gösterilmemiştir.

Yasalarla korunan EÇEB'de yasal hak bulunmamasına rağmen, birçok belediye 2 yaşına kadar *leiksskól*'de bir yer sağlamayı politik olarak taahhüt eder.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

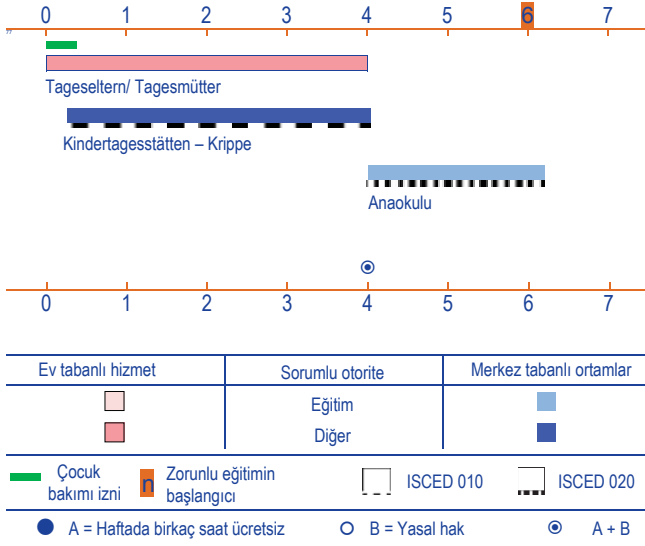
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ev tabanlı hizmet için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri yoktur.

Lihtenştayn

Referans yılı 2018/19

Şekil

Lihtenştayn ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşın altındaki' kategori *Kindertagesstätte – Krippe*'dekileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi Anaokulundakileri ifade eder.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2016	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	(-)	0.8	50.8	99.7	54.5	1.9
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	47.2	100.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

4 aylıktan 4 yaşına kadar, çocuklara erken çocukluk eğitimi ve *Kindertagesstätte/ Kinderkrippe* olarak bilinen merkez tabanlı ortamlarda bakım sağlanır. Evde bakım hizmeti veren ebeveynler / anneler (*Tageseltern/Tagesmütter*) de vardır, ancak çok yaygın değildir.

4 yaşından itibaren çocuklar yasal olarak Anaokulunda ücretsiz olarak hizmet alma hakkına sahiptir.

Şemada gösterilen ana ortamlara ek olarak, ebeveynler günlük bakım merkezlerinde veya Anaokulunda (*Tagesstrukturen*) sağlanan ek çocuk bakım hizmetlerinden yararlanabilir. Bu hizmetler genellikle günde 2-4 saat sürer ve Anaokullarında haftada ~ 21 saat EÇEB'e ücretsiz katılan büyük çocuklar içindir. Ayrıca, küçük çocuklara 'kısa süreli' bakım hizmetleri (*Hütendienste*) ve oyun grupları (*Spielgruppen*) sunulmaktadır.

Anaokulları İçişleri, Eğitim ve Çevre Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. Diğer tüm hizmet türleri Sosyal İşler Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Her iki kural kümesi de bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Güncel reformlar

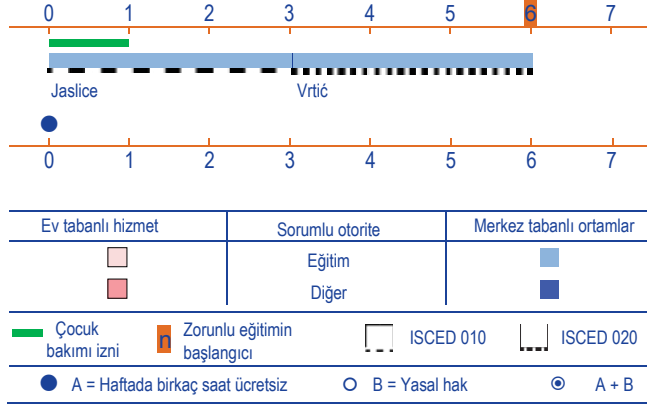
Çocuk bakımı hizmetleri için performansla dayalı yeni bir finansman modeli, 2019 için ulusal bir çalışma grubu (*Kita-Finanzierung*) tarafından geliştirilmektedir.

Karadağ

Referans yılı 2018/19

Şekil

Karadağ ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşından küçük' kategorisi *jaslice* gruplarındakileri ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *vrtić* gruplarını ifade eder..

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017/18	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Jaslice-vrtić	1.0	23.2	47.0	61.1	64.4	78.9	6.5

Kaynak: Karadağ İstatistik Kurumu tarafından yapılan hesaplamalar.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	41.3	52.0	64.7	74.6	5.4	0.1
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	1.5	91.4	100.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

EÇEB, merkez tabanlı okul öncesi ortamlarında verilmektedir (*predškolsko vaspitanje i obrazovanje - jaslice i vrtić*). 3 yaşından küçük çocuklar için programlar *jaslice*, olarak adlandırılırken, 3 ila 6 yaş arasındaki çocuklar *vrtić* gruplarına katılır. EÇEB eğitim sisteminin bir parçasıdır ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. EÇEB, tam gün, yarım gün veya günde üç saat eğitim programları halinde sunulmaktadır. Bütün EÇEB tam günlük programlar dahil ücretsizdir, ancak ebeveynlerin yemek ve ek aktiviteler için ödemeleri gerekebilir (örneğin, müzeler, tiyatrolara ziyaretler).

Bu tür bir hizmet henüz mevcut olmasa da, ev tabanlı EÇEB için yasal dayanak oluşturulmuştur.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Kurallar bağlayıcıdır.

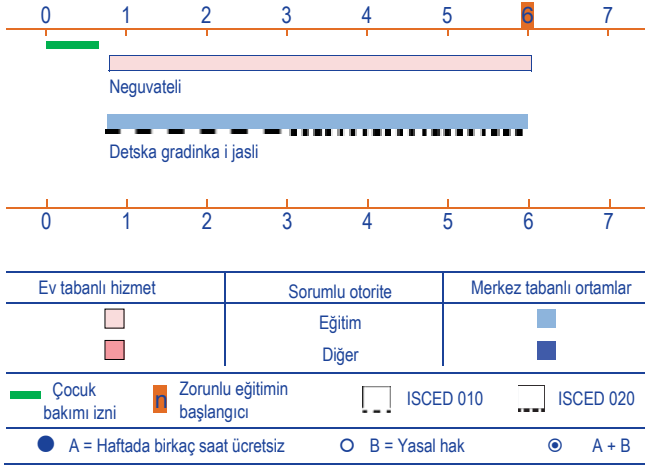
Güncel reformlar

Karadağ'da Okul Öncesi ve Okul Öncesi Eğitim Stratejisi (2016-2020) EÇEB'e katılımın artırılmasını, altyapının iyileştirilmesini, yeni binaların inşasını, mevcut binaların yenilenmesini ve alternatif binaların uyarlanmasını amaçlamaktadır. Hizmetlerin yaygınlaştırılması etkileşimli hizmetleri artırarak, yenilikçi ve esnek eğitim programları (3 saatlik ücretsiz eğitim programı) sunarak ve ebeveynlerin aktif katılımını gerektiren programlar geliştirerek sağlanmaktadır.

Kuzey Makedonya

Referans yılı 2018/19

Şekil

Kuzey Makedonya ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşından küçük', kategorisi, detska gradinka'daki jaslji gruplarını ifade eder.'3 yaş ve üstü' kategorisi detska gradinka'yı ifade eder..

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Detska gradinka kamu	5.6	16.1	26.0	32.0	32.5	36.7	2.3
özel	0.2	0.5	0.6	0.4	0.7	0.6	0.2
TOPLAM	5.8	16.7	26.7	32.5	33.4	37.4	2.5

Kaynak: Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı dahili kayıtları.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	6.1	19.8	30.3	33.5	41.7	15.5	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	4.0	93.5	94.1

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

EÇEB eğitim sisteminin bir parçasıdır; amacı, 8 aylıktan ilköğretime girinceye kadar çocuklara bakım ve eğitim sağlamaktır. Çocuklar, en küçük çocuklar için kreş gruplarını (jasli) içeren merkez tabanlı detska gradinka'ya katılabilirler. Aynı zamanda ev tabanlı hizmet neguvateli (fizički lica koi vršat domašno zgrizuvanje na deca od predučilišna vozrast ve agencii za davanje usluzi za chuvanje i nega na deca tarafından sağlanan hizmet) de mevcuttur.

Şemada gösterilen hizmete ek olarak, 3-5 yaşındaki az sayıda çocuk centar za ran detski razvoj (kamu ve özel).

Faaliyetlerin eğitim bölümü Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır, okul öncesi kurumların çalışmalarının özen ve organizasyonu ise belediyelerle işbirliği içinde Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı'nın sorumluluğundadır. Eğitim Geliştirme Bürosu uzmanları, okul öncesi kurumlar için eğitim programlarının oluşturulmasında sorumlu olan komisyonların çalışmalarına dahil edilmiştir.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

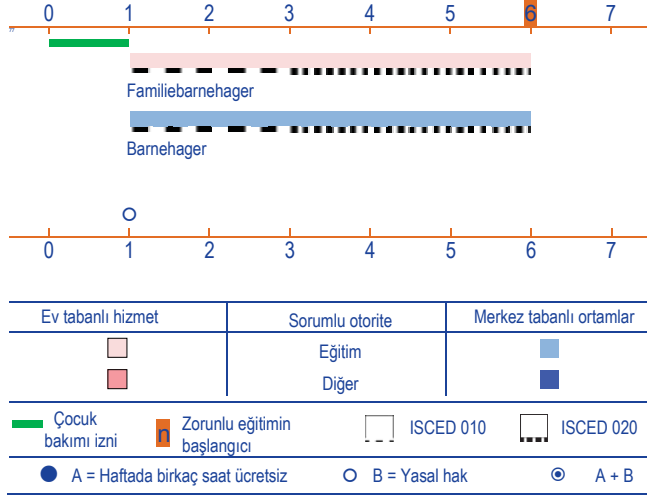
Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Norveç

Referans yılı 2018/19

Şekil

Norveç ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşın altındaki' kategorisi, bu yaş grubundakileri *barnehager* olarak ifade eder. '3 yaş ve üstü' kategorisi, bu yaş grubundaki *barnehager*'de bulunan grupları ifade eder..

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017/18	1 yaş altı	1 yaş	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş
Familebarnehager	0.3	2.4	2.1	0.8	0.7	0.6	0
Barnehager	3.6	69.7	90.8	95.3	96.5	97.0	0.5
Toplam	3.9	72.1	92.9	96.1	97.3	97.6	0.5

Kaynak: BASIL ve SSB'ye dayanan hesaplamalar.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	38.0	92.3	95.9	97.2	97.5	0.5	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	99.2	99.1

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

Çocukların çoğu, Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın genel sorumluluğu altındaki üniter merkezlere (*barnehager*), katılmaktadır. Ek olarak, ev tabanlı hizmette çocuklara erken çocukluk eğitimi ve bakımı sağlayan aile anaokulları (*familebarnehager*) da vardır. Hem merkez hem de ev tabanlı EÇEB, Anaokulu Kanunu ile düzenlenmektedir.

1 yaşından itibaren, çocuklar yasal olarak kamu tarafından finanse edilmiş hizmet hakkına sahiptir⁽⁸⁾. Hiçbir hane, anaokulundaki bir yer için gelirlerinin %6'sından fazlasını ödememektedir. Ayrıca, 3 yaşından itibaren düşük gelirli ailelerden gelen çocuklar yasal olarak haftalık 20 saat ücretsiz EÇEB hakkına sahiptir.

İlköğretim 6 yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Merkez tabanlı ortamlar için üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri aynı zamanda ev tabanlı hizmet için de geçerlidir.

Güncel reformlar

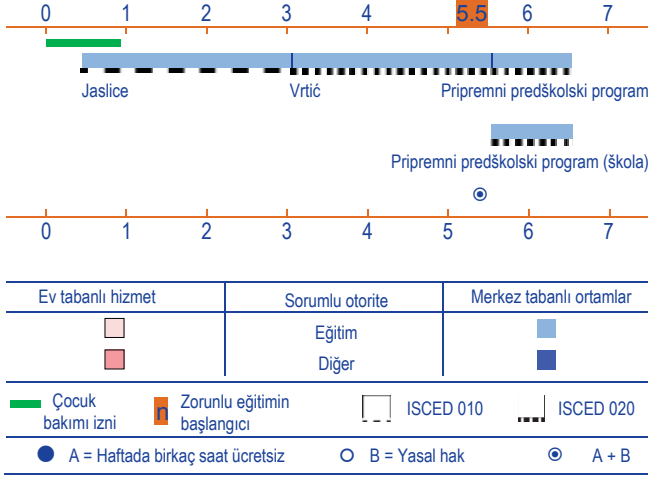
Personel-çocuk oranı yasası 3 yaşından küçük çocuklar için 1: 3, 3-5 yaş arası çocuklar için 1: 6 olarak belirlenmiştir. Bu, 2018 Ağustos'unda yürürlüğe girdi. Ağustos 2018'de, *barnehager*'de çalışan pedagojik personelin (temel personel) üye başına düşen çocuk sayısındaki yeni düzenlemeler yürürlüğe girmiştir: 3 yaşın altındaki 7 çocuk için en az bir pedagoğ / temel personel; ve 3-5 yaş arası 14 çocuk için en az bir pedagoğ / temel personel.

(8) Ağustos sonundan daha geç olmadan 1 yaşını dolduran çocuklar, başvurdukları yıl Ağustos ayına kadar yer hakkına sahiptir. 1 yaşını Eylül, Ekim veya Kasım aylarında dolduran çocuklar, başvuru üzerine, ilk doğum günlerini aldıkları ayın sonuna kadar anaokuluna hak kazanırlar.

Sırbistan

Referans yılı 2018/19

Şekil

Sırbistan ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaşından küçük' kategorisi *jaslice*'dekileri ifade etmektedir. '3 yaş ve üstü' kategorisi, *vrtić* grubundakileri ve *pripremni predškolski programına* katılanları (škola) belirtir.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	3 yaş altı	3-5.5 yaş	5.5-6.5 yaş
Jaslice	25.0	(-)	(-)
Vrtić	(-)	61.8	(-)
Pripremni predškolski program	(-)	(-)	98.2

Kaynak: Sırbistan Cumhuriyeti İstatistik Ofisi, 2019.

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	14.8	39.3	51.5	55.2	57.1	78.8	1.8
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	14.7	97.3

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uae_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

EÇEB, 6 aylık ila ilköğretime başladıkları 6 buçuk yaş arası çocuklar için tasarlanmıştır. EÇEB'in yaşa göre üç seviyesi vardır: 6 aydan 3 yaşına kadar olan çocuklar için *jaslice* (kreş) 3 ila 5 yaşına kadar olan çocuklar için *vrtić* (anaokulu) ve dokuz ay süren ve EÇEB ortamlarında (*vrtić*) veya okullarda (*škola*) verilen bir *pripremni predškolski programı* (okul öncesi hazırlık programı) vardır.

Anaokulu ve kreş isteğe bağlıdır ve ebeveyn kararına bağlıdır. Program, genel yarım günlük veya tüm gün süren eğitim faaliyetlerinden ve çocukların ve ebeveynlerinin çıkarları, EÇEB'in kurumsal kapasiteleri ve yerel otoriteler tarafından sağlanan kaynaklar tarafından belirlenen isteğe bağlı özel programlardan oluşur.

Tüm çocuklar için okul öncesi hazırlık programı zorunludur. Günde 4 saat, en az dokuz ay sürer. Bu programa kabul edilen çocuklar, katılmak üzere oldukları okul yılının başında, 5 buçuk yaşından küçük veya 6 buçuk yaşından büyük olmamalıdır.

EÇEB'in tüm aşaması, Eğitim, Bilim ve Teknolojik Gelişme Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Eğitim yönergeleri

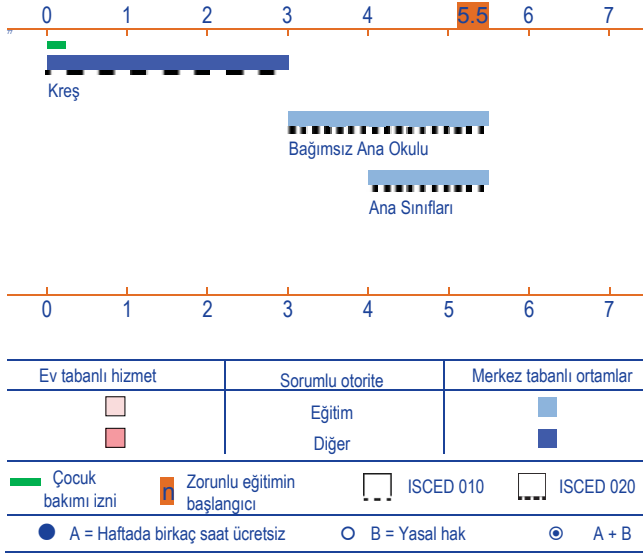
Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir. Kurallar bağlayıcıdır.

Ayrıca, üst düzey yetkililer, Merkez tabanlı ortamlarda verilen zorunlu eğitim dönemi için farklı eğitim rehberleri sunmaktadır.

Türkiye

Referans yılı 2018/19

Şekil

Türkiye ile ilgili hazırlanan bu raporda, '3 yaş altı' kategorisi *Kreş*'i ifade etmektedir. '3 yaş ve üstü' kategorisi *Bağımsız Ana Okulu* ve *Ana Sınıfları*'nı ifade etmektedir.

Katılım oranları

(%) Referans yılı 2017	2 yaş altı	2 yaş	3 yaş	4 yaş	5 yaş	6 yaş	7 yaş
ISCED 0	(-)	0.8	10.1	36.6	58.9	(-)	(-)
ISCED 1	(-)	(-)	(-)	(-)	14.5	95.2	100.0

Kaynak: Eurostat, UOE [educ_uoe_enrp07] (son güncelleme 23-05-2019).

Organizasyon

3 yaşına kadar çocuklar, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın genel sorumluluğu altındaki kreşlere ve günlük bakım merkezlerine (*Kreş*) katılabilir. 3 ila 5 buçuk yaş arası çocuklar *Bağımsız Ana Okulu*'na girerler. Ayrıca, 4-5 yaş arası çocuklar ilkokullarda *Ana Sınıfları*'na katılabilirler. Hem *Bağımsız Ana Okulu* hem de *Ana Sınıfları* Milli Eğitim Bakanlığı - Temel Eğitim Genel Müdürlüğü sorumluluğundadırlar.

İlköğretim 5 buçuk yaşında başlar.

Eğitim yönergeleri

Üst düzey yetkililerin belirlediği eğitim yönergeleri, EÇEB dönemi boyunca merkez tabanlı ortamlar için geçerlidir, ancak her yaş grubu için farklıdır. Her iki kural kümesi de bağlayıcıdır.

TEŞEKKÜR

EĞİTİM, GÖRSEL-İŞİTSEL ve KÜLTÜR İDARİ AJANSI EĞİTİM ve GENÇLİK POLİTİKA ANALİZİ

Avenue du Bourget 1 (J-70 – Unit A7)
B-1049 Brussels
(<http://ec.europa.eu/eurydice>)

Yazarlar

Akvilė Motiejūnaitė-Schulmeister (koordinatör)

Marie-Pascale Balcon and Isabelle de Coster

Tasarım ve grafikler

Patrice Brel

Kapak

Virginia Giovannelli

Yapım koordinatörü

Gisèle De Lel

EURYDICE ULUSAL BİRİMLERİ

ARNAVUTLUK

Eurydice Birimi
Avrupa Bütünleşmesi ve Projeleri Birimi
Eğitim ve Spor Bakanlığı
Rruga e Durrësit, Nr. 23
1001 Tiranë
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

AVUSTURYA

Eurydice-Informationstelle
Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und
Forschung
Abt. Bildungsentwicklung und –monitoring
Minoritenplatz 5
1010 Wien
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

BELÇİKA

Unité Eurydice de la Communauté française
Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles
Direction des relations internationales
Boulevard Léopold II, 44 – Bureau 6A/008
1080 Bruxelles
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

Eurydice Vlaanderen
Departement Onderwijs en Vorming/
Afdeling Strategische Beleidsondersteuning
Hendrik Consciencegebouw 7C10
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Birim katkısı: Sanne Noël (koordinatör);
dahili uzmanlar:

- Christele Van Nieuwenhuyzen (Kind en Gezin)
- Marie-Hélène Sabbe (Flaman Eğitim Bakanlığı)
- Liesbeth Hens (Flaman Eğitim Bakanlığı)
- Véronique Adriaens (Flaman Eğitim Bakanlığı)
- Sara de Meerleer (Flaman Eğitim Bakanlığı)
- Bart Maes (Flaman Eğitim Bakanlığı)

Eurydice-Informationstelle der Deutschsprachigen
Gemeinschaft
Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Fachbereich Ausbildung und Unterrichtsorganisation
Gospertstraße 1
4700 Eupen
Birim Katkısı: Julia Cremer, Désirée Simon, Ruth de
Sy, Catherine Reinertz and Clara Jacquemart

BOSNA HERSEK

Sivil İşler Bakanlığı
Eğitim Sektörü
Trg BiH 3
71000 Sarajevo
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

BULGARİSTAN

Eurydice Birimi
İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi
Eğitim Araştırma ve Planlama Birimi
15, Graf Ignatiev Str.
1000 Sofia
Birim Katkısı: Marianna Sabeva Nesheva-
Karastoyanova (expert)

HIRVATİSTAN

Mobilite ve AB Programları Ajansı
Frankopanska 26
10000 Zagreb
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

KIBRIS

Eurydice Birimi
Eğitim ve Kültür Bakanlığı
Kimonos and Thoukydidou
1434 Nicosia
Birim Katkısı: Christiana Haperi;
uzmanlar: Andri Gavrielidou (ilköğretim, Eğitim ve Kültür
Bakanlığı) and Irene Papatheodoulou (Çalışma, Refah ve
Sosyal Sigortalar Bakanlığı)

ÇEKYA

Eurydice Birimi
Eğitimde Uluslararası İşbirliği Merkezi
Dům zahraniční spolupráce
Na Poříčí 1035/1
110 00 Praha 1
Birim Katkısı: Petra Prchlíková ve Helena Pavlíková; Birim
dışından uzmanlar: Irena Borkovcová (Çek Okul
Müfettişliği), Jaroslava Vatalová (Eğitim, Gençlik ve Spor
Bakanlığı), Lucie Hetflejšová (Çalışma ve Sosyal İşler
Bakanlığı), ve Hana Splavcová ve Andrea Mouchová (Ulusal
Eğitim Enstitüsü, Eğitim Danışma Merkezi ve Öğretmenlerin
Sürekli Eğitimi Merkezi)

DANİMARKA

Eurydice Birimi
Yüksek Öğretim ve Bilim Bakanlığı
Danimarka Bilim ve Yüksek Eğitim Ajansı
Bredgade 43
1260 København K
Birim Katkısı: Çocuk ve Sosyal İşler Bakanlığı ve
Yüksek Eğitim ve Bilim Bakanlığı

ESTONYA

Eurydice Birimi
Analiz Birimi
Eğitim ve Araştırma Bakanlığı
Munga 18
50088 Tartu
Birim Katkısı: Tiina Peterson (uzman)

FİNLANDIYA

Eurydice Birimi
Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı
P.O. Box 380
00531 Helsinki
Birim Katkısı: Petra Packalén ve Timo
Kumpulainen

FRANSA

Unité française d'Eurydice
Ministère de l'Éducation nationale et de la Jeunesse
(MENJ)
Ministère de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et
de l'Innovation (MESRI)
Direction de l'évaluation, de la prospective et de la
performance (DEPP)
Mission aux relations européennes et internationales
(MIREI)
61-65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15
Birim Katkısı: Anne Gaudry-Lachet;
uzmanlar: Danielle Boyer ve Gilles Petreault

ALMANYA

Eurydice-Informationsstelle des Bundes
Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e. V. (DLR)
Heinrich-Konen Str. 1
53227 Bonn
Birim Katkısı: Nicole Klinkhammer (Deutsches
Jugendinstitut e.V) ve Linda Dieke (DLR Proje Yönetim
Ajansında Eurydice Ulusal Birimi (Bund))
Eurydice-Informationsstelle der Länder im Sekretariat der
Kultusministerkonferenz
Taubenstraße 10
10117 Berlin

YUNANİSTAN

Eurydice Birimi
Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Müdürlüğü
Eğitim, Araştırma ve Din İşleri Bakanlığı
37 Andrea Papandreou Str. (Office 2172)
15180 Maroussi (Attiki)
Birim Katkısı: Anastasia Ladopoulou ve Evangelia
Panta (uzmanlar)

MACARİSTAN

Macar Eurydice Birimi
Eğitim Otoritesi
19-21 Maros Str.
1122 Budapest
Birim Katkısı: Zsófia Nagy (kısgyermekkeri
referens; Emberi Erőforrások Minisztériuma: Család- és
Ifjúságygyért Felelős Államtitkárság); Balázs Török (uzman)

İZLANDA

Eurydice Birimi
Eğitim Müdürlüğü
Víkurbærni 3
203 Kópavogur
Birim Katkısı: Hulda Skogland ve vorbjörn
Kristjánsson

İRLANDA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Beceriler Bölümü
Uluslararası Bölüm
Marlborough Street
Dublin 1 – DO1 RC96
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

İTALYA

Unit italiana di Eurydice
Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione e
Ricerca Educativa (INDIRE)
Agenzia Erasmus+
Via C. Lombroso 6/15
50134 Firenze
Birim Katkısı: Erika Bartolini;
uzman: Maria Rosa Silvestro (Dirigente tecnico,
Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca)

LETONYA

Eurydice Birimi
Devlet Eğitim Geliştirme Ajansı
Valņu street 1 (5th floor)
1050 Riga
Birim Katkısı: Agrita Miesniece

LİHTENŞTAYN

Informationsstelle Eurydice
Schulamt des Frstentums Liechtenstein
Austrasse 79
Postfach 684
9490 Vaduz
Birim Katkısı: Ulusal Eurydice Bilgi Merkezi

LİTVANYA

Eurydice Birimi
Litvanya Cumhuriyeti Ulusal Okul Değerlendirme Ajansı
Geležinio Vilko Street 12
03163 Vilnius
Birim Katkısı: Regina Sabaliauskienė ve
Laimutė Jankauskienė. (harici uzmanlar)

LÜKSEMBURG

Unité nationale d'Eurydice
ANEFORÉ ASBL
eduPle Walferdange
Btiment 03 - étage 01
Route de Diekirch
7220 Walferdange
Birim Katkısı: Patrick Hierthes (Ministère de l'Éducation
nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse / Service des
relations internationales); Claude Sevenig (Ministère de
l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse / Service
des relations internationales); Flore Schank (Ministère de
l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse / Service
de l'enseignement fondamental); Jean Schram (Ministère de
l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse / Service
de l'enseignement fondamental); Gilles Hirt (Ministère de
l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse / Service
de Coordination de la recherche et de l'Innovation
pédagogiques et technologiques – SCRIPT);
Claudia Schroeder (Ministère de l'Éducation nationale, de
l'Enfance et de la Jeunesse / Département de l'enfance et de la
jeunesse / Service de l'éducation et de l'accueil)

MALTA

Eurydice Ulusal Birimi
Araştırma, Yaşam Boyu Öğrenme ve İstihdam
Müdürlüğü
Eğitim ve İstihdam Bakanlığı
Great Siege Road
Floriana VLT 2000
Birim Katkısı: Joanne Bugeja ve Grazio Grixti
(uzmanlar) ; Jacqueline Vanhear'a (Kalite Güvencesi
MEDE Direktörü) özel teşekkür.

KARADAĞ

Öl'aa'Áaa ā
Vaka Djurovica bb
81000 Podgorica
Óãā ā Sää ~K Sääää ÁV' •ā'Óãā ā

HOLLANDA

Eurydice Nederland
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Internationaal Beleid
Rijnstraat 50
2500 BJ Den Haag
Óãā ā Sää ~K Á'Í' { 'Í' }

KUZEY MAKEDONYA

National Agency for European Educational Programmes
and Mobility
Boulevard Kuzman Josifovski Pitu, No. 17
1000 Skopje
Óãā ā Sää ~K : { ā }ää: Vera Dimitrievska, Katerina
Mitevka Petrussevska ç'Á Sabina Pacariz

NORVEÇ

Öl'aa'Áaa ā
Óää Á'Áää ç' { áääā }²
Kirkegata 18
P.O. Box 8119 Dep.
0032 Oslo
Óãā ā Sää ~K Á'Í' { 'Í' }

POLONYA

Úl'ā @Öl'aa'Áaa ā
Óää Á'Áää ç' { ā }Á'āā āKää-Á
Aleje Jerozolimskie 142A
02-305 Warszawa
Óãā ā Sää ~K Magdalena Górowska-Fells; ~Í' •ā'Á
~ : { ā } : Aleksander Tynelski (Ministry of National
Education)

PORTEKİZ

Unidade Portuguesa da Rede Eurydice (UPRE)
Ministério da Educação e Ciência
Direção-Geral de Estatísticas da Educação
Av. 24 de Julho, 134
1399-054 Lisboa
Contribution of the Unit: Isabel Almeida; outside the Unit:
Clara Barata (expert, University of Coimbra); General
Directorate for Education and General Inspectorate for
Education (Ministry of Education); Office for Strategy and
Planning (Ministry of Labour, Solidarity and Social Security)

ROMANYA

Eurydice Unit
National Agency for Community Programmes in the Field of
Education and Vocational Training
Universitatea Politehnică București
Biblioteca Centrală
Splaiul Independenței, nr. 313
Sector 6
060042 București
Contribution of the Unit: Veronica – Gabriela Chirea in
cooperation with expert Viorica Preda (Ministry of National
Education)

SIRBİSTAN

Eurydice Birimi Sirbistan
Foundation Tempus
Ruze Jovanovic 27a
11000 Belgrade
Birimin Katkısı: Ortak sorumluluk

SLOVAKYA

Eurydice Unit
Slovak Uluslararası İşbirliği Akademik Derneği
Křížkova 9
811 04 Bratislava
Birimin Katkısı: Ortak sorumluluk

SLOVENYA

Eurydice Birimi
Eğitim, Bilim ve Spor Bakanlığı
Eğitimde Gelişim Ofisi
Masarykova 16
1000 Ljubljana
Birimin Katkısı: Barbara Kresal Sterniša; uzman:
Nada Požar Matijašič (Eğitim, Bilim ve Spor Bakanlığı)

İSPANYA

Eurydice España-REDIE
Centro Nacional de Innovación e Investigación Educativa
(CNIIE)
Ministerio de Educación y Formación Profesional
c/ Torrelaguna, 58
28027 Madrid
Birimin Katkısı: Fátima Rodríguez Gómez, Patricia Díaz-Caneja
Sela, Roberto Domingo de la Riva ve Elena
Vázquez Aguilar (**Eurydice España-REDIE**); Manuel Sáez
Fernández, Manuel Barrionuevo Martín ve Ezequiel Gómez
Gallardo (Consejería de Educación y Deporte de la Junta de
Andalucía); Gonzalo Herrera Larrondo (Dirección de la
Inspección De Educación. Departamento de Educación, Cultura
y Deporte del Gobierno de **Aragón**); Rubén Daniel Gallo
Acosta (Viceconsejería de Educación y Universidades.
Consejería de Educación y Universidades del Gobierno de
Canarias); Emilia Samperio Hurtado (Unidad Técnica de
Innovación Educativa. Consejería de Educación, Cultura y
Deporte del Gobierno de **Cantabria**); Carmelo Irigoyen del Amo
ve Mariemma González Martín (Direcciones Generales de
Política Educativa Escolar y de Innovación y Equidad
Educativa. Consejería de Educación de la Junta de **Castilla y
León**); María Isabel Rodríguez Martín (Servicio de Ordenación
Académica, Documentación y Evaluación. Viceconsejería de
Educación, Universidades e Investigación. Consejería de
Educación, Cultura y Deportes de **Castilla-La Mancha**); Mercè
Esteve ve Jesús Moral (DG Ed. Infantil i Primària. Consell
Superior d'Avaluació. Departament d'Educació de la Generalitat
de **Cataluña**); Milagrosa Pérez Granados and Raquel Élez-
Villaruel (Dirección Provincial de Educación y Formación
Profesional de **Ceuta**. Ministerio de Educación y Formación
Profesional); Dirección General de Política Educativa
(Conselleria d'Educació, Investigació i Esport de la Generalitat
de la **Comunidad Valenciana**); Eugenia López Cáceres
(Servicio de Coordinación Educativa. Consejería de Educación
y Empleo de la Junta de **Extremadura**); Manuel Vila López
(Subdirección General de Ordenación e Innovación Educativa y
Formación del Profesorado. Conselleria de Educación,
Universidade e Formación Profesional de la Xunta de **Galicia**);
Francisca Más, Mateu Tomàs, Assumpció Sempere ve Antoni
Bauzá (Institut per a l'Educació de la Primera Infància. Direcció
General d'Innovació i Comunitat Educativa. Conselleria
d'Educació i Universitat del Govern de les **Iles Balears**); Miguel
Heredia Zapata (Dirección Provincial de Educación y Formación
Profesional de **Melilla**. Ministerio de Educación y Formación
Profesional); Belén Izpura Zabalza, Andoni Albeniz
Bratos, Eduardo Angulo Álvarez ve Manuel Sada Allo
(Servicios de Ordenación, Orientación e Igualdad de
Oportunidades, de Inspección Educativa y de Tecnologías
Educativas y Sistemas de Información. Departamento de
Educación del Gobierno de **Navarra**)

İSVEÇ

Eurydice Birimi
Universitets- och högskolerådet/ İsveç
Yüksek Eğitim Kurulu
Box 450 93
104 30 Stockholm
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

İSVİÇRE

Eurydice Birimi
İsviçre Kanton Eğitim Bakanları Konferansı (EDK)
Speichergasse 6
3001 Bern
Birim Katkısı: Alexander Gerlings

İsviçre Sosyal İşler Kanton Bakanları Konferansı
(SODK)
Speichergasse 6
3001 Bern
Katkı: Veronika Neruda

TÜRKİYE

Eurydice Unit
MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB)
Eurydice Türkiye Birimi, Merkez Bina 4. Kat
B-Blok Bakanlıklar
06648 Ankara
Contribution of the Unit: Osman Yıldırım Uğur
uzman: Prof. Dr. Kemal Sinan Özmen

BİRLEŞİK KRALLIK

İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda için Eurydice Birimi
Ulusal Eğitim Araştırmaları Vakfı (NER)
The Mere, Upton Park
Slough, Berkshire, SL1 2DQ
Birim Katkısı: Sigrid Boyd, Rachel Mills and Sharon
O'Donnell (NER Associate)

Eurydice Birimi İskoçya
Öğrenme Müdürlüğü
İskoç Hükümeti
2-C North
Victoria Quay
Edinburgh EH6 6QQ
Birim Katkısı: Gary Walsh, Siân Neill, Alison
Cumming, Euan Carmichael, Scott Sutherland,
Katherine Tierney, Liz Levy ve Louise Scott

Avrupa'da Erken Çocukluk Döneminde Eğitim ve Bakıma Ait Temel Veriler - 2019 Versiyonu

Erken çocukluk eğitimi ve bakımının (EÇEB) - ilköğretim öncesi aşama - giderek artan yaşam boyu öğrenme ve gelişim için temeller sağladığı kabul edilmektedir. Avrupa'da Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımına İlişkin Temel Verilerin bu ikinci baskısı, Yüksek Kaliteli EÇEB Konseyi Tavsiyesinde belirtilen temel kalite alanlarında kaydedilen ilerlemeleri göstermektedir. Politika yapıcılara, araştırmacılara ve ebeveynlere uluslararası karşılaştırmalı verilere hazır erişimleri ve şu anda Avrupa'da yürürlükte olan EÇEB politikaları ile ilgili zengin ülke örnekleri sunmaktadır.

Raporun ilk kısmı, erişimin, temel kalitenin, personelin, eğitim kılavuzunun yanı sıra değerlendirme ve izleme ile ilgili göstergeler sunmaktadır. Bu temel alanları dikkate alan rapor, farklı alanlardaki politikaların birbirleriyle olan ilişkisine özel dikkat gösterilerek çocuk merkezli bir yaklaşım sunmaktadır. Eğitimde kapsayıcılığın önemi, yüksek kaliteli EÇEB'in toplumda hak ve eşitliği arttırmanın en iyi yollarından biri olarak kabul edilmesi nedeniyle vurgulanmaktadır. Raporun ikinci kısmı, her EÇEB sisteminin yapı şeması kullanıp temel özelliklerini vurgulayarak bilgi tablolarıyla birlikte ulusal resmi ortaya koymaktadır.

Raporun kapsamı çok geniş olup, AB'nin Erasmus + programına katılan 38 Avrupa ülkesindeki (43 eğitim sistemi) hem kamu hem de özel sektördeki merkezi ve düzenlenmiş ev tabanlı hizmetleri kapsamaktadır. Rapor, Avrupa Birliğine Üye 28 Devletin yanı sıra Arnavutluk, Bosna Hersek, İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye'yi de içermektedir.

Eurydice Ağ'ının görevi Avrupa'daki farklı eğitim sistemlerinin nasıl düzenlenip çalıştığını anlamaktır. Ağ, ulusal eğitim sistemlerinin tanımı, belli konularda karşılaştırmalı çalışmalar, göstergeler ve istatistiki bilgi sağlar. Tüm Eurydice yayınları Eurydice websitesinde ve istek üzerine basılı olarak ücretsiz mevcuttur. Bu çalışmayla, Eurydice Avrupa ve uluslararası düzeyde anlayış, işbirliği, güven ve hareketliliği anlamayı destekler. Ağ, Avrupa ülkelerinde yer alan ulusal birimlerden oluşur ve AB Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür İdari Ajansı tarafından koordine edilir. Eurydice ile ilgili daha fazla bilgi için bkz.

<http://ec.europa.eu/eurydice>

